

مجموعه

قوانین موضوعه مصوبه

دوره هفتم قانونگذاری

۱۴ مهر ماه ۱۳۰۷ تا ۱۴ آبان ۱۳۰۹

چاپ دوم

مقدمه

چون مجموعه مصوبات دوره هفتم قانونگذاری که سابقاً چاپ و منتشر شده بود تمام و مراجعات عمومی اقتضای تجدید چاپ آنرا مینمود بتجدید چاپ مصوبات این دوره مبادرت ورزیده و اینک نکاتی که در تجدید چاپ رعایت شده است برای اطلاع خوانندگان یادآور میشود :

اول

مجموعه مصوبات دوره هفتم قانونگذاری برشش قسمت بشرح زیر تقسیم شده است .

قسمت اول - قوانین (مصوباتیکه جنبه عمومی داشته و عامه مشمول مقررات آن میباشند منجمله قوانین قضائی مصوب کمیسیون قوانین دادگستری).

قسمت دوم - امتیازات .

قسمت سوم - عهدنامهها و مقاوله نامه ها (عهدنامه هائی که با دول بیگانه منعقد شده و یا اینکه بین سایر دول منعقد و دولت شاهنشاهی نیز در آن شرکت نموده است)

قسمت چهارم - کنتراتها (اجازة استخدام کارمندان بیگانه) .

قسمت پنجم - مصوبات مالی (بودجهها - اعتبارات - فروش اراضی و شهر یدها) .

قسمت ششم - تصمیمات متفرقه .

دوم

قسمتی که در این مجموعه نیز رعایت شده است نسخ و اصلاحاتی است که بعد از تصویب قانون در طی ادوار بعد (تا موقع چاپ این مجموعه) در همان قوانین بعمل آمده است - اصلاحات مزبور را در جای خود یاد آور و خوانندگان بماده اصلاحیه راهنمایی شده اند - آن قسمت از قوانین یا موادی که منسوخ و یا اصلاح گردیده باقی شماره در پاورقی یاد آوری شده است .

سوم

برای سهولت مراجعه و پیدا کردن محل هر قانونی در هر قسمت و در فهرست خاص آن قسمت این نکته در نظر گرفته شده است که قوانین راجعه بیک موضوع (مثلاً قوانین قضائی یا قوانین مالی) یا بیک وزارتخانه (قوانین مربوطه بوزارت کشور یا وزارت فرهنگ) اگر چه از حیث تاریخ تصویب مقدم و مؤخر باشد پشت سر هم چاپ گردد مخصوصاً این نکته در قسمت اعتبارات رعایت شده است که بودجه کل هر سال در ابتداء و اصلاحات و اضافاتی که بموجب قوانین مخصوص در هر يك از مواد بودجه شده است پشت سر آن چاپ و حتی اصلاحات مختلف راجع به بودجه هر وزارتخانه و همچنین اعتبارات مربوطه بآن وزارتخانه یا بنگاه در يك محل گنجانیده شده است .

چهارم

در قسمت تصمیمات متفرقه آنجا که مربوط باظهار اعتماد کابینه های دولت میباشد

تاکنون بچاپ تصمیم اعتماد اکتفا می شده است و از ذکر نام آقایان وزراء و معاونین خودداری میشده اینک نظر بلزوم استحضار خوانندگان از اسامی اعضاء کابینه در زیر صفحه مربوطه نام کلیه آقایان وزرائی که معرفی شده اند و نام معاونین آنها بترتیب تاریخ معرفی درج و چاپ شده است .

پنجم

فهرستی که برای این مجموعه در نظر گرفته شده بدو قسمت تقسیم گردیده است:
الف - **فهرست تقسیمی** - به ترتیب تقسیمات شش گانه مصوبات و آن نیز بر دو قسمت است :

۱ - **فهرست کلی** - که در ابتدای این مجموعه گذارده شده و محل هر يك از قسمتهای شش گانه را بطور کلی معین میکند .

۲ - **فهرست جزئی** - که برای هر قسمت علیحده تنظیم شده و شامل فهرست کلیه قوانین مندرجه در آن قسمت میباشد . این قسمت در متن کتاب در ابتدای قسمتهای مربوطه قرار داده شده است .

ب - **فهرست تاریخی** - که در آخر کتاب قرار داده شده و کلیه مصوبات دوره هفتم قانونگذاری بترتیب تاریخ تصویب در آن ذکر گردیده است .

اداره کل قوانین مجلس شورای ملی

فهرست

قوانین موضوعه و مصوبات

دوره هفتم قانونگذاری

فهرست تقسیمی

فهرست مصوبات دوره هفتم قانونگذاری

صفحه		شرح	شماره
تا	از		
۲۵۸	۱	قسمت اول - قوانین .	۱
۲۶۹	۲۵۹	قسمت دوم - امتیازات .	۲
۴۰۷	۲۷۰	قسمت سوم - عهدنامه‌ها و مقاوله‌نامه‌ها .	۳
۴۳۶	۴۰۸	قسمت چهارم - کنتراتها .	۴
		قسمت پنجم - تصویبات مالی .	۵
۵۱۴	۴۴۶	الف - بودجه‌ها .	
۵۴۲	۵۱۵	ب - اعتبارات .	
۵۵۰	۵۴۳	ج - فروش اراضی - شهریه‌ها .	
۵۵۶	۵۵۱	قسمت ششم - تصمیمات و مطالب متفرقه .	۶

فہرست
قسمت اول-قوانین

صفحه	شرح	شماره ترتیبی
قوانین اقتصادی		
۱	قانون اجازه تأسیس وزارت طرق وشوارع ووزارت اقتصاد ملی بجای وزارت فوائدعامه .	۱
۲	قانون تعیین واحد ومقیاس پول قانونی ایران .	۲
۸	قانون اجازه تفتیش ونظارت در خرید وفروش اسعار خارجی بوسیله کمیسیون نرخ اسعار .	۳
۱۳	قانون متمم قانون تفتیش اسعار خارجی .	۴
۱۵	قانون اجازه تأسیس بانک فلاحی .	۵
۲۰	قانون لزوم تنظیم عهود تجاری و گمرکی توأمأ و اقدامات متقابله در روابط تجاری .	۶
۲۱	قانون اجازه ضرب هفتصد و پنجاه هزار ریال مسكوك نیکل در خارجه .	۷
۲۱	قانون اجازه ضرب دویست هزار ریال مسكوك مس در خارجه .	۸
قوانین مالیاتی		
۲۲	قانون آزادی ورود رویه .	۹
۲۲	قانون اجازه حمل سی هزار قران مسكوك ایران سالیانه به چخانسور .	۱۰
۲۳	قانون معافیت تدارکات وزارت جنگ وامنیه از تأدیة مالیات راه و حقوق وعوارض گمرکی .	۱۱

شرح	شماره ترتیبی	صفحه
قانون مستثنیات گمرکی .	۱۲	۲۳
قانون آزادی ورود نقره و طلا و معافیت آنها از تأدیة حقوق گمرکی .	۱۳	۲۵
قانون اجازه اجرای حداقل تعرفه گمرکی نسبت بمال التجاره مملکت عراق .	۱۴	۲۷
قانون معافیت دولت از تأدیة قیمت مخبرات و مرسولات پستی و همچنین از تأدیة مخارج محاکمه و حق الاجراء .	۱۵	۲۷
قانون معافیت مواد شیمی و اثاثیه فنی جهت دفع ملخ از پرداخت حقوق گمرکی .	۱۶	۲۸
قانون معافیت مواد شیمیائی و اثاثیه فنی جهت دفع ملخ از حقوق گمرکی و عوارض دیگر .	۱۷	۲۸
قانون معافیت صادرات گندم و جواز پرداخت حقوق خروجی و عوارض راه .	۱۸	۲۹
قانون معافیت اثاثیه و ادوات و عوامل کارایران بی بضاعت در موقع بازگشت بایران از حقوق گمرکی و تاکس راه .	۱۹	۲۹
قانون مالیات ذبایح .	۲۰	۳۰
قانون انحصار دولتی دخانیات .	۲۱	۳۱
قانون راجع بحقوق انحصار دمار تو تون سیگار و دمار تو تون چپق .	۲۲	۳۵

صفحه	شرح	شماره ترتیب
۳۵	قانون حق الثبت وسائل نقلیه .	۲۳
۳۷	قانون مالیات بر شرکتها و تجارت وغیره .	۲۴
۴۳	قانون متمم قانون ممیزی .	۲۵
۴۸	قانون واگذاری وصول مالیات مستغلات بر عهده بلدیها . قوانین قضائی	۲۶
۴۸	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی عدلیه .	۲۷
۴۹	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی عدلیه .	۲۸
۴۹	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون قوانین پارلمانی عدلیه .	۲۹
۵۰	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون قوانین پارلمانی عدلیه .	۳۰
۵۱	قانون اجازه اجرای لوایح پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی .	۳۱
۵۱	قانون متمم قانون ثبت املاک .	۳۲
۵۳	قانون اصلاح قانون ثبت عمومی املاک و مرور زمان راجع بمدت اعتراض .	۳۳

صفحه	شرح	شماره ترتیبی
۵۴	قانون ثبت اسناد و املاک .	۳۴
۶۱	قانون ثبت اسناد و املاک .	۳۵
۱۰۱	قانون راجع به ثبت اماکن متبرکه و عمومی و املاک مفروزی که بعضی از متعلقات آن مشاع باشد .	۳۶
۱۰۲	قانون تشکیل دفاتر اسناد رسمی .	۳۷
	قانون اصلاح نمرات مواد مذکور در متن ماده ۹۷ قانون .	۳۸
۱۰۶	اصول تشکیلات عدلیه .	
۱۰۷	قانون مرور زمان اموال منقوله .	۳۹
۱۰۹	قانون اصلاح قانون حکمیت .	۴۰
	قانون اصلاح بعضی از مواد قانون اصول محاکمات حقوقی راجع بموارد ارجاع دعاوی بمحاکم شرع .	۴۱
۱۱۲	قانون راجع بمحاکم شرع .	۴۲
۱۱۳	قانون شهادت و امارات .	۴۳
۱۱۵	قانون اجازه اخذ تأمین خسارت و مخارج محاکمه از اتباع خارجه .	۴۴
۱۱۷	قانون تأمین مدعی به .	۴۵
۱۱۷	قانون طرز جلوگیری از تصرف عدوانی .	۴۶
۱۲۹	قانون تسریع محاکمات .	۴۷

صفحه	شرح	شماره قانون
۱۴۶	قانون اعتبار اسناد تنظیم شده در خارجه .	۴۸
۱۴۷	قانون تعاون قضائی .	۴۹
۱۴۸	قانون مأمورین صلح .	۵۰
۱۵۱	قانون راجع بقنوات .	۵۱
۱۵۴	قانون تصدیق انحصار وراثت .	۵۲
۱۵۸	قانون صلاحیت محکمه انتظامی .	۵۳
۱۵۸	قانون راجع بدعاوی بین اشخاص و دولت .	۵۴
	قانون تعیین تکلیف دعاوی موجوده بین اتباع ایران و اتباع خارجه در محاکمات و کارگزاریهای وزارت امور خارجه .	۵۵
۱۶۱		
	قوانین جزائی	
۱۶۲	قانون تشکیل و طرز رسیدگی دیوان جزای عمال دولت .	۵۶
۱۶۹	قانون متمم قانون جزاء عمال دولتی .	۵۷
۱۷۲	قانون متمم قانون جزای عمال دولت .	۵۸
۱۷۷	قانون راجع بموارد تعلیق .	۵۹
۱۷۸	قانون مجازات مرتکبین قاچاق .	۶۰
	قانون تفسیر ماده هفتم قانون مجازات مرتکبین قاچاق راجع به قاچاق اسلحه .	۶۱
۱۸۱		

صفحه	شرح	شماره ترتیب
۱۸۲	قانون تفسیر قانون قاچاق اسلحه .	۶۲
۱۸۳	قانون طرز جلوگیری از قاچاق تریاک .	۶۳
۱۸۴	قانون حق السهم کاشفین اجناس قاچاق .	۶۴
۱۸۶	قانون مجازات اشخاصیکه هاون و ماشین تو تون بری دستی در منازل خود نگاه میدارند .	۶۵
۱۸۶	قانون مجازات راجع بانتهال مال غیر .	۶۶
۱۸۹	قانون مجازات اشخاصیکه مال غیر را بعوض مال خود معرفی مینمایند	۶۷
۱۹۰	قانون مجازات اتباع خارجه که بدون تذکره یا باتذکره غیر مرتب وارد خاک ایران میشوند .	۶۸
۱۹۱	قانون راجع بمحاکمات جنائی .	۶۹
۱۹۵	قانون منع خرید و فروش برده در خاک ایران و آزادی برده در موقع ورود بمملکت .	۷۰
	قوانین مربوط بکشور	
۱۹۵	قانون متحد الشکل نمودن البسه اتباع ایران در داخله مملکت .	۷۱
۱۹۷	قانون تابعیت .	۷۲
۲۰۱	قانون متمم قانون تابعیت .	۷۳
۲۰۲	قانون بلدیة .	۷۴
۲۱۱	قانون راجع باطاق های تجارت .	۷۵
۲۱۹	قانون راجع بحفظ آثار ملی .	۷۶

صفحه	شرح	ردیف
۲۲۵	قانون تبصره الحاقی بماده پانزدهم نظامنامه داخلی مجلس شورای ملی.	۷۷
۲۲۵	قانون اصلاح ماده پانزدهم نظامنامه داخلی مجلس شورای ملی .	۷۸
۲۲۶	قانون اجازه فروش ابنیه دولتی قشونی که طرف احتیاج ادارات قشونی نباشد .	۷۹
۲۲۶	قانون واگذاری قراولخانهها و اراضی بائره و دائره دولتی مورد استفاده شهرها به بلدیةهای محل .	۸۰
۲۲۶	قانون اجازه فروش ابنیه دولتی غیر کافی برای ادارات و اختصاص قیمت آن بمصرف خرید و ساختمان و تکمیل سایر ابنیه دولتی .	۸۱
۲۲۷	قوانین فرهنگی	
۲۲۸	قانون اجازه انتخاب صدی بیست محصلین اعزامی اروپا از بین محصلین بی بضاعت ایرانی مقیم در اروپا .	۸۲
۲۲۸	قانون اجازه انتخاب کسری محصلین فنون راه آهن و معادن از بین محصلین مقیم خارج و فارغ التحصیل های مدارس فنی داخله .	۸۳
۲۲۹	قانون اجازه اعزام سی نفر شاگرد بخارجه برای تحصیلات فنون عملی راه آهن بمدت دو سال .	۸۴
۲۳۰	قانون اجازه انتخاب کسری محصلین اعزامی هذه السنه ۱۳۰۸ برای فنون راه آهن از بین محصلین ایرانی مقیم خارجه .	۸۵
۲۳۰	قانون اجازه اعزام سی نفر محصل برای تحصیلات راه آهن با اروپا .	۸۶
۲۳۰	قانون طرز اعطای کمک خرج بمحصلین دارالمعلمین عالی و	۸۷

شماره ترتیبی	شرح	صفحه
۸۸	ترتیب استخدام آنها پس از فراغت از تحصیل . قانون اجازه اجرای نظامنامه اعانه مدارس ملی پس از تصویب	۲۳۱
	کمیسیون معارف مجلس شورای ملی .	۲۳۵
۸۹	قانون تمدید قانون راجع با اجازه نامه طبابت .	۲۳۷
۹۰	قانون راجع برسمیت مدارس ملی .	۲۳۸
	قوانین استخدامی	
۹۱	قانون متمم قانون استخدام قضات و مستخدمین اداری وزارت عدلیه .	۲۳۹
۹۲	قانون راجع بمحاکمات انتظامی .	۲۴۱
۹۳	قانون تکمیل قانون استخدام قضات .	۲۴۳
۹۴	قانون تعیین رتبه محصلین کلاس قضائی و ثبت اسناد و فارغ التحصیلان	
	مدارس حقوق و سیاسی .	۲۴۵
۹۵	قانون راجع بلیسانسیه های حقوق و وکلاء .	۲۴۷
۹۶	قانون تعیین آخرین رتبه مستخدمین اداری مجلس شورای ملی .	۲۴۸
۹۷	قانون الحاق تبصره اضافی بماده ۳۳۳ قانون استخدام کشوری .	۲۴۹
۹۸	قانون اصلاح ماده (۴۳) قانون استخدام کشوری و اصلاح ماده	
	الحاقیه قانون استخدام مستخدمین مجلس شورای ملی .	۲۴۹
۹۹	قانون راجع بوظیفه وراثت مستخدمین نظمی که در نتیجه ایفای	
	وظیفه تلف میشوند .	۲۵۰
۱۰۰	قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین جزء اداره نظمی .	۲۵۱
۱۰۱	« اجازه ترفیع آقای میرزا عباسخان آریا از رتبه ۷ به ۸ »	۲۵۸

قسمت اول قوانین

قانون (۱)

اجازة تأسيس وزارت طرق و شوارع و وزارت اقتصاد ملی
بجای وزارت فوائد عامه

مصوبه ۲۷ اسفندماه ۱۳۰۸ شمسی

ماده اول - از تاریخ تصویب این قانون بجای وزارت فوائد عامه و فلاحه و تجارت که فعلاً موجود است دو وزارتخانه ذیل تاسیس میشود .

۱- وزارت طرق و شوارع .

۲- وزارت اقتصاد ملی .

ماده دوم - وظایف وزارت طرق و شوارع مراقبت در ایجاد و نگاهداری راههای

آهن و شوسه و تنظیم و توسعه کشتی رانی و اداره کردن امور بندری است .

ماده سوم - وظایف وزارت اقتصاد ملی بطور کلی فراهم آوردن موجبات تکثیر

قوه مولد ثروت عمومی و بکار انداختن منابع ثروت مملکتی از قبیل شیلات و معادن و

جنگلها و ترویج فلاحه و مخصوصاً ترقی محصولات فلاحتی قابل صدور و تطبیق اصول

فلاحتی با اصول علمی جدید و تکمیل وسائل آبیاری و آباد کردن اراضی با اثره و توجه

(۱) بموجب قانون ۱۶ خرداد ماه ۱۳۱۰ وزارت اقتصاد ملی بسه اداره و بعداً بموجب

قانون ۸ مهرماه ۱۳۱۶ بیک اداره و دو وزارتخانه تقسیم شده است .

مخصوص بیهودی نژاد و تربیت و تکثیر حیوانات اهلی و تهیه موجبات مبارزه با آفات حیوانی و نباتی و فراهم آوردن موجبات ترقی و توسعه تجارت مملکت از نقطه نظر توسعه صادرات مملکت و تشویق بعمل آوردن امتعده‌ای که ممکن است در مملکت برای رفع حوائج داخلی تهیه شود و اصلاح مواد صادراتی مملکت بطوری که مطلوب بازارهای خارجه باشد.

ماده چهارم - تشکیلات اداری دو وزارتخانه فوق بر طبق نظامنامه‌ای خواهد بود که بتصویب هیئت وزراء خواهد رسید.

ماده پنجم - این قانون از اول فروردین ماه ۱۳۰۹ بموقع اجراء گذاشته خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه بیست و هفتم اسفندماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

تعیین واحد و مقیاس پول قانونی ایران

مصوب ۲۷ اسفند ماه ۱۳۰۸ شمسی

ماده اول - مقیاس طلا

واحد پول قانونی ایران ریال طلا است که بصد دینار تقسیم میشود

ماده دوم - مسكوك مضروب و جزء واحد مقیاس

مسكوكات قانونی در جریان عبارتند از:

الف - مسكوك طلا : سكه طلاي بیست ریالی بنام «پهلوی».

سكه طلاي ده ریالی بنام «نیم پهلوی».

ب - مسكوك نقره : سكه نقره نیم ریالی

« « يك ریالی

« « دو ریالی

« « پنج ریالی

ج - مسكوكات نیکل : سكه نیکل پنج دیناری

» » ده دیناری

» » بیست و پنج دیناری

د - مسكوكات مس : سكه مس يك دیناری

سكه مس دو دیناری

ماده سوم - وزن خالص و وزن مسكوك

الف - يك ریال معادل با - ۱۹۱/۳۶۶۰ گرم طلاي خالص .

ب - مسكوك طلاي بیست ریالی یا پهلوی دارای ۷/۳۲۲۳۸۲ گرم طلاي خالص است و ضرابخانه دولتی باید يك کیلو گرم طلاي خالص را بمصرف ضرب ۱۳۶/۵۶۷۵ عدد مسكوك يك پهلوی برساند .

ج - مسكوك طلاي دهریالی یا نیم پهلوی دارای ۳/۶۶۱۱۹۱ گرم طلاي خالص است و ضرابخانه دولتی باید يك کیلو گرم طلاي خالص را بمصرف ضرب ۲۷۳/۱۳۵ عدد مسكوك نیم پهلوی برساند .

د - مسكوك نقره نیم ریالی که در داخله مملکت جریان قانونی دارد و نماینده نیم ریال طلا میباشد دارای ۲/۲۵۰۰ گرم نقره خالص است و ضرابخانه دولتی باید يك کیلو گرم نقره خالص را بمصرف ضرب ۴۴۴/۴۴۴ عدد مسكوك نیم ریالی برساند .

ه - مسكوك نقره يك ریالی که در داخله مملکت جریان قانونی دارد و نماینده يك ریال طلا میباشد دارای ۴/۵۰۰۰ گرم نقره خالص است و ضرابخانه دولتی باید

یک کیلوگرم نقره خالص را بمصرف ضرب $222/222$ عدد مسکوک یک ریالی برساند.
و - مسکوک نقره دوریالی که در داخله مملکت جریان قانونی دارد و نماینده دوریال طلا میباشد دارای ۹ گرم نقره خالص است و ضرابخانه دولتی باید یک کیلوگرم نقره خالص را بمصرف ضرب $111/111$ عدد مسکوک دوریالی برساند .

ز - مسکوک نقره پنج ریالی که در داخله مملکت جریان قانونی دارد و نماینده پنج ریال طلا میباشد دارای $22/5000$ گرم نقره خالص است و ضرابخانه دولتی باید یک کیلوگرم نقره خالص را بمصرف ضرب $444/444$ عدد مسکوک پنج ریالی برساند .
تبصره - میزان عیار مسکوکات طلا (مذکوره در بندهای «ب» . «ج» فوق) عبارت از ۹۰۰ در ۱۰۰۰ طلای خالص و یک صد در هزار مس است و میزان عیار مسکوکات نقره (مذکوره در بندهای «د» . «ه» . «و» . «ز» .) عبارت از ۹۰۰ در ۱۰۰۰ نقره خالص یکصد در هزار مس است .

ماده ۴- طریقه و طرز ضرب و حد ترخص

برای تأمین مقررات قانونی مربوطه بوزن خالص و اوزان مسکوک و تعیین ابعاد مسکوک نظامنامه طریقه ضرب مسکوکات را هیئت دولت تعیین و تصویب خواهد کرد .
 مسکوکات طلا فرداً ممکن است از حیث وزن مسکوکی تا میزان حداکثر $\frac{1}{2}$ در هزار و از حیث عیار تا میزان حداکثر ۲ در هزار نسبت بحد قانونی معینه در ماده ۳ اختلاف کسری یا اضافی (حد ترخص قانونی) داشته باشد و همچنین مسکوک نقره فرداً ممکن است از حیث وزن مسکوکی تا میزان حداکثر سه در هزار و از حیث عیار تا میزان حداکثر سه در هزار نسبت بحد قانونی معینه در ماده ۳ اختلاف کسری یا اضافی (حد ترخص قانونی) داشته باشد ولی من حیث المجموع باید با مقررات ماده ۳ کاملاً تطبیق نماید .

ماده ۵ - شکل و سکه مسکوکات

- الف - کلیه مسکوکات مذکوره در ماده ۲ مدور خواهند بود .
- ب - مسکوکات طلا در یک طرف تمثال اعلیحضرت همایونی شاهنشاه ایران و در طرف دیگر شیر و خورشید و قیمت مسکوک و سنه ضرب را خواهند داشت .
- ج - مسکوکات نقره در یک طرف شیر و خورشید و در طرف دیگر عدد مشخص قیمت قانونی مسکوک و سنه ضرب را خواهند داشت .
- د - مسکوکات نیکل و مس در یک طرف شیر و خورشید و در طرف دیگر عدد مشخص قیمت قانونی مسکوک و سنه ضرب را خواهند داشت .

ماده ششم - حق ضرب

- ضرب کلیه مسکوکات ایران منحصرأ در ضربخانه دولتی بعمل خواهد آمد
- ضرب مسکوک طلا برای عموم افراد آزاد است و حق الضرب برای هر کیلو گرم طلای خالص نباید از ده ریال تجاوز کند .
- ضرب مسکوک نقره و نیکل و مس منحصر بدولت است و این حق بهیچ وجه من الوجوه قابل انتقال نخواهد بود .

ماده ۷ - حد قبول مسکوک نیکل و مس

برای هیچکس قبول مسکوکات نیکل و مس بیش از مبلغ دوریال در تبدیل و معاملات اجباری نیست ولی دوائر دولتی از این قاعده مستثنی بوده و هر قدر مسکوک نیکل و مس بابت مالیات و عوارض داده شود باید قبول نمایند بانکه ملی و شعبات آن نیز بنماینده گی و حساب دولت هر مقدار از مسکوکات مزبور را که به آنها تسلیم نمایند تبدیل خواهند نمود .

ماده ۸- مسكوك معيوب و قلب

ضرب و بجریان انداختن مسكوكاتی که مخالف مقررات این قانون تبیه شود ممنوع است مسكوكات مذکور در این قانون در صورتی که معيوب باشند مانند مسكوك سوراخ دار یا شکسته یا دسته دار یا مسكوكاتی که بوسیله مواد شیمیائی و نیز آبی یا بوسیله آلات و ادوات از مقدار فلزی آن مصنوعاً کاسته شده باشد دارای اعتبار مسكوكی نبوده و جریان قانونی نخواهد داشت .

ماده ۹- ذخیره مسكوكات

حفظ و نگاهداری ذخیره ای که لا اقل باید معادل با مبلغ کل مسكوك نقره و نیکل و مس باشد اجباری است و ذخیره مذکور مرکب خواهد بود از مسكوك طلا یا شمش طلا یا اسعار خارجی ممالکی که خرید و فروش و معاملات طلا در آنجا آزاد باشد ذخیره قانونی مذکور در بانک ملی ایران با مانت گذارده می شود و بانک مزبور قسمت شمش و نقود را در ایران و قسمت اسعار خارجی را بر طبق تعلیمات هیئت دولت در بانک های درجه اول خارج نگاهداری و حفظ خواهد نمود .

ماهی دو مرتبه صورت وضعیت ذخیره قانونی و مقدار مسكوك نقره و نیکل و مس در جریان با امضاء مفتش دولت در بانک ملی ایران و رئیس بانک ملی ایران و خزانه دار کل و یک نفر مفتش با انتخاب مجلس شورای ملی منتشر و درجراید با اطلاع عموم خواهد رسید .

ماده ۱۰- اخذ حقوق و عوارض دولتی

از تاریخ اجراء این قانون کلیه حقوق و عوارض دولتی که در سرحدات مملکتی در موقع ورود و خروج اخذ میشود (اعم از اینکه در خود سرحداخذ شود یا در داخله مملکت) مانند حقوق گمرکی و حق انحصار قند و چای و تاکس راه و حق انحصار دخانیات و تریاک و عوارضی که در سفارتخانه ها و قونسولگریها در خارج اخذ میشود و جوه

تذکره وویزا و امثال آنها بر اساس ریال طلا مطابق تسعیری که دولت معین خواهد کرد
اخذ خواهد شد .

ماده ۱۱ - تاریخ رواج

تاریخ رواج ریال و تاریخ و طرز تبدیل قران بر ریال و طرز تبدیل ریال نقره به
ریال طلا و یا اسعار خارجی و حد ضرب ریال نقره و مسکوکات نیکل و مسی بر طبق قانون
جداگانه ای که باید در ظرف مدتی که بیش از یکسال نباشد بتصویب مجلس شورای ملی
برسد معین خواهد شد .

(۱) ماده ۱۲ - ممنوعات و مجازات

ورود طلا بایران آزاد است .

ورود نقره بهر شکل باستثنای اشیاء نقره صنعتی ممنوع است و همچنین ضرب
مسکوکاتی که تا بحال در جریان است ممنوع است .

خروج طلا و نقره بهر شکل باستثناء اشیائی که در نظامنامه علیحده معین خواهد شد
ممنوع خواهد بود متخلفین از مقررات این قانون علاوه بر ضبط عین مال بتأدییه یک برابر
الی ضعف مبلغ مورد تخلف و بحبس از یک الی سه سال محکوم خواهند شد .

ماده ۱۳ - خرید طلا بحساب دولت

بانک ملی ایران در تهران موظف است در هر موقع طلارا بر اساس حد اکثر
۲۷۲۱۳۵ ریال برای هر کیلو گرم طلای خالص بحساب دولت خریداری نماید خرید
طلا در شعب بانک در ولایات اختیاری خواهد بود و خرید بر اساس قیمت مرکز با کسورات
بابت حمل و نقل بضرابخانه دولتی و بیمه و مخارج تعیین عیار بعمل خواهد آمد مخارج
تعیین عیار چه در مرکز و چه در ولایات در هر صورت بعهده فروشنده خواهد بود فقط
عرضه هائیکه بیش از یک کیلو گرم باشد مورد قبول و خرید خواهد شد .

ماده ۱۴ - تاریخ اجراء

این قانون از اول فروردین ماه ۱۳۰۹ بموقع اجراء گذارده خواهد شد .
این قانون که مشتمل بر چهارده ماده است در جلسه ۲۷ اسفند ماه ۱۳۰۸ شمسی
بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

**اجازة تفتیش و نظارت در خرید و فروش اسعار خارجی بوسیله
کمیسیون نرخ اسعار**

مصوب لیله ۶ اسفند ماه ۱۳۰۸ شمسی

ماده اول - حق معاملات مذکور در این قانون موقتاً منحصر بدولت و بانك هائی خواهد بود که مطابق قوانین و نظامات در ایران مقیم بوده و بر طبق مقررات این قانون عمل کرده و در کمیسیون نرخ اسعار مذکور در ماده ۳ عضویت پیدا کنند دولت مکلف بسلب حق معاملات مربوط باسعار و نقود خارجی از هر بانکی است که معامله برخلاف مقررات این قانون نموده یا از اعزام نماینده در کمیسیون نرخ اسعار خودداری کند .

تبصره - دولت میتواند به تجار تخانه هائیکه دارای دفاتر قانونی منظم باشند و تبعیت از مقررات این قانون را تعهد کنند جواز معاملات فوق را بدهد ولی در هر مورد این اجازه بر حسب تصویب نامه مخصوص هیئت وزراء خواهد بود .

ماده دوم - عملیات ذیل ممنوع است :

۱- خرید و فروش و واگذاری و بطور کلی هر قسم معامله راجع باسعار و نقود (اعم از نقود فلزی یا کاغذی) خارجی اعم از اینکه بطریق انتقال تلگرافی یا طریق دیگر بشکل

(۱) در تاریخ ۳۱ تیر ماه ۱۳۰۹ قانون متمم قانون تفتیش اسعار خارجی تصویب و بعداً بموجب قانون ۲۰ اسفند ماه ۱۳۰۹ قسمتی از مقررات این قانون ملغی و بالاخره در نتیجه تصویب قانون ۱۰ اسفند ماه ۱۳۱۴ این قانون اصلاح شده است .

برات تجارته یا نوشته اعتبار یا چک یا هر نوع اوراق تجارته دیگر باشد برخی غیر از نرخ مقرر از طرف کمیسیون نرخ اسعار .

۲- تسلیم اسعار و نقود خارجی بهر صورت و طریقی که باشد بدون اجازه کمیسیون تفتیش مذکور در ماده ۴ .

۳- جمع آوری و احتکار اسعار یا نقود خارجی .

۴- خرید و فروش نقود و اسعار خارجی بقصد ترقی یا تنزل دادن تصنعی قیمت آنها.

۵- نقل و تحویل پول ایران از خارجه با ایران بصورت محاسبه در دفاتر بدون اینکه در مقابل آن واقعاً نقود یا اسعار خارجی تسلیم شود و بطور کلی هر نوع عملی که با قصد تقلب برای فرار از انجام مقررات این قانون باشد .

۶- قرض دادن یا استقراض باعتبار نقود یا اسعار یا اوراق بهادار دیگر خارجی بدون اجازه مخصوص کمیسیون تفتیش .

۷- تهاتری که موضوع آن یکی از اسعار خارجی و مربوط بمنافع اشخاص مختلف باشد بهر عنوان و بهر علتی که بعمل آید .

۸- وارد کردن نقره خواه بشکل مسکوک خواه باشکال دیگر باستثناء اشیاء نقره زرگری شده .

۹- صادر کردن طلا بهر صورتی که باشد .

۱۰- صادر کردن نقره باستثناء نقره زرگری شده هر مسافر تا بیست تومان حق صادر کردن نقره مسکوک خواهد داشت .

۱۱- صادر کردن اسکناس ایران مگر در حدودی که قوانین و نظامات اجازه بدهد .

۱۲- اجرای معاملات بانکی راجع بپول ایران بصورت محاسبه در دفاتر از ایران

بخارجه بدون اجازه مخصوص کمیسیون تفتیش .

ماده سوم- برای تعیین نرخ خرید و فروش اسعار و نقود خارجی در طهران و تعیین نرخ آنها در ایالات و ولایات کمیسیون با اسم کمیسیون نرخ اسعار در طهران تشکیل خواهد شد مرکب از :

- ۱- یک نفر نماینده وزارت مالیه .
 - ۲- یک نفر نماینده وزارت اقتصادیات که تشکیل خواهد شد .
 - ۳- یک نفر نماینده اداره گمرکات .
 - ۴- مفتش دولت در بانک ملی .
 - ۵- یک نفر نماینده از طرف هر یک از بانکهای که مطابق قوانین و نظامات در ایران مقیم بوده و اجرای مقررات این قانون را بعهده بگیرد .
- امتناع هر یک از بانکهای فوق الذکر از قبول شرکت در کمیسیون و همچنین عدم حضور نماینده هر یک از آنها در جلسات مانع تشکیل کمیسیون و اتخاذ تصمیمات مقتضیه نخواهد بود .

تصمیمات کمیسیون با کثرت آراء حاضرین اتخاذ میشود

نظامنامه های مربوطه بکمیسیون راهیئت وزراء تصویب خواهد کرد .

ماده چهارم- کمیسیون موسوم بکمیسیون تفتیش مرکب از ۵ نفر که هیئت وزراء

انتخاب خواهند کرد در طهران تشکیل میشود و وظیفه این کمیسیون رسیدگی بتقاضا نامه های است که هر کس مشتری اسعار و نقود خارجی است باید قبلا بدهد کمیسیون بشرط تصویب هیئت وزراء و در حدودی که هیئت معین خواهد کرد میتواند برای اعمال حق رسیدگی فوق الذکر بیک یا چند مؤسسه بانکی وکالت بدهد در اینصورت مؤسسات بانکی فوق مکلف هستند کاملاً مطابق تعلیمات کمیسیون تفتیش عمل نمایند .

خرید اسعار و نقود خارجی را فقط در حدود احتیاجات واقعی و موجه اجازه

میتوان داد .

در جواز خرید اسعار اسم خریدار باید ذکر شود بدون اجازه کمیسیون هیچ جوازی قابل انتقال بغیر نخواهد بود .

فروش اسعار و نقود خارجی بدون جواز کمیسیون یا جواز بانکهائی که از طرف کمیسیون حق دادن جواز دارند ممنوع است .

بانکههای مجاز در معاملات اسعار و نقود خارجی می توانند در موارد فوتی تا معادل دوهزار قران اسعار و نقود خارجی بفروشند مشروط بر اینکه از خریدار دلائل کتبی فوتی بودن تقاضا را اخذ نمایند و بانکهها مکلف هستند دلائل کتبی فوق را باسرع اوقات بکمیسیون تفتیش برسانند . کمیسیون تفتیش نظر بوضعیات بازار اسعار قبول تقاضاهای مربوطه بتحصول اسعار را اجازه داده یا بتأخیر خواهد انداخت .

ماده پنجم - دارندگان اسعار و نقود خارجی مکلفند دولت یا بانکی را که برای این موضوع از طرف دولت معین شده از مقدار نقود و اسعاری که دارند مطلع نمایند هر فروشنده اسعار و نقود خارجی مکلف است خرید اسعار و نقود خود را بدو بدولت یا بانکی که دولت معین کرده پیشنهاد کند دولت یا بانک مذکور باید تصمیم خود را راجع بخرید یا عدم آن بلافاصله بفروشنده اعلام نمایند .

خرید بنرخی که برای اسعار از طرف کمیسیون نرخ اسعار معین شده بعمل خواهد آمد .

هرگاه دولت یا بانکی که برای این عمل از طرف دولت معین شده امتناع از خرید نمود بانکهائی که در کمیسیون نرخ اسعار عضویت دارند و اسعار و نقود خارجی را پس از امتناع دولت یا بانک فوق الذکر تحصیل کرده اند در موقع فروش مکلف نیستند خریداران اسعار یا نقود را بدولت یا بانک نمایند دولت پیشنهاد نمایند مگر آنکه از روز تحصیل اسعار و نقود خارجی تا روز فروش بیش از ده روز گذشته باشد .

ماده ششم - بانکهائی که مطابق این قانون اجازه معامله اسعار و نقود خارجی

را پیدا میکنند مکلف هستند کلیه معاملات خود را راجع باسعار و نقود خارجی در دفاتر مخصوصی که مطابق مقررات قانون تجارت صفحات آن نمره و امضاء شده باشد بلافاصله پس از معامله ثبت نمایند مقتضین دولت در هر موقع میتواند در دفاتر مذکور تفتیش نمایند مدل این دفاتر را ممکن است کمیسیون نرخ اسعار معین کند .

ماده هفتم - متخلفین از مقررات مواد (۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵) این قانون (مجرم- شرکاء و معاونین) بطور تضامنی معادل مبلغی که موضوع عمل یا معامله ممنوع بوده محکوم به تأدیبه جریمه خواهند شد این امر مانع نخواهد بود که اگر عمل یا معامله مشمول قوانین جزائی دیگر بشود علاوه بر محکومیت فوق متخلف به مجازات مقرر در آن قوانین نیز محکوم گردد . پرداخت جریمه مستخدمین و اجزاء مؤسسات بانکی و تجارتی بعهده مؤسسه یا بانکی خواهد بود که متخلف از اجزاء آن بوده مشروط بر اینکه من حیث شغلی که در مؤسسه یا بانک داشته مرتکب جرم شده باشد .

تبصره - به کاشفین تخلفات از این قانون سی درصد از جرائم مأخوذه پرداخته خواهد شد .

ماده هشتم - این قانون در طهران سه روز پس از تصویب و در ایالات و ولایات دهر روز پس از تصویب بموقع اجرا گذارده میشود .

این قانون که مشتمل بر هشت ماده است در جلسه لیله ششم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

متمم قانون تفتیش اسعار خارجی

مصوب ۳۱ تیر ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده اول - کلیه صادرکنندگان مکلف هستند صدی نود اسعار خارجی خود را که از مال التجاره صادره حاصل میشود در ظرف بیست روز پس از بدست آوردن اسعار مذکور بدولت و یا بانکهای که از طرف دولت برای این مقصود معین میشوند بفروشند ولی هرگاه دارندگان اسعار مزبور تعهدکنند که در مدت لازمه برای ورود در مقابل پنجاه درصد اسعار خود مال التجاره هائی را که تحصیل اسعار برای خرید آنها محتاج باجازه کمیسیون تفتیش اسعار نیست وارد نمایند از فروش صدی پنجاه مزبور معاف خواهند بود عدم اجرای تعهد مزبور مشمول ماده هشتم این قانون میشود .

کمیسیون نظارت در اسعار خارجی با تصویب هیئت وزراء میتواند بعضی از صادرکنندگان را از تعهد فروش اسعار کلاً یا جزئاً معاف نماید .

ماده دوم - الزام مذکور در ماده فوق شامل اسعار خارجی نیز خواهد بود که پس از تصویب قانون تفتیش اسعار بوسیله صدور مال التجاره تحصیل شده و تا تاریخ تصویب این قانون بمصرف نرسیده و بهیچ یک از بانکهای معین شده از طرف دولت تسلیم نگردیده است .

ماده سوم - هر صادرکننده مکلف است در موقع خروج مال التجاره صدوری خود از گمرک اظهارنامه ای را که حاکی از مقصد خروج و مصرف اسعار حاصله از مال التجاره صدوری باشد در دو نسخه امضاء نماید .

نمونه اظهارنامه مزبور از طرف کمیسیون تفتیش اسعار تهیه خواهد شد .

اداره گمرک مکلف است پس از انجام مراسم و مقررات گمرکی راجع بصورت يك نسخه از اظهارنامه مزبور را بکمیسیون تفتیش اسعار تسلیم نماید .

ماده چهارم - صدور نقره مسکوک و یا شمش نقره آزاد خواهد بود ولی مشروط بر اینکه اولاً مقررات ماده اول رعایت شده و ثانیاً صدور مزبور بکمیسیون تفتیش اسعار قبلاً اطلاع داده شود نقره مسکوک ایران قبل از صدور باید بوسیله خوردن مهر و یا علامت مخصوص و یا بریده شدن از قابلیت رواج خارج شود .

به هیئت وزراء اجازه داده میشود که هر وقت لازم بدانند از صدور نقره مسکوک و شمش جلوگیری نمایند .

ماده پنجم - کسانی که قبل از تصویب قانون تفتیش اسعار تعهداتی با اسعار خارجی داشته و برای ایفای تعهدات خود بخواهند مال التجاره صادر کنند تا ششماه از مقررات ماده اول معاف خواهند بود مشروط بر اینکه :

۱- تعهدات خود را قبل از تصویب این قانون بکمیسیون تفتیش اسعار کتباً اظهار داشته و کمیسیون صحت اظهارات آنها را تصدیق نماید .

۲- بدفتر گمرک صدوری تصدیق کمیسیون تفتیش را مشعر بر اینکه صدور برای امضای تعهدات قبلی است تسلیم نمایند .

تبصره - صدور قالی و کتیرا و تریاک مشمول این معافیت نخواهد بود .

ماده ششم - ورود مال التجاره هائیکه تحصیل اسعار خارجی برای تأدیة قیمت آنها موکول به اجازه مخصوص کمیسیون تفتیش است باید بر حسب اجازه کمیسیون مزبور باشد اداره گمرک مکلف است تصدیقنامه خرید اسعار خارجی را که برای تأدیة قیمت مال التجاره های مزبوره لازم است و از طرف کمیسیون تفتیش صادر شده قبلاً ملاحظه نماید .

ماده هفتم - واردکنندگان مال التجاره مکلف هستند بانکهای مجاز در فروش

اسعار خارجی را که بوسیله آنها میخواهند تحصیل اسعار نمایند لاقلاً سی روز قبل از میزان اسعاری که میخواهند مطلع نمایند .

ماده هشتم - متخلفین از این قانون محکوم بمجازات نهائی خواهند بود که در ماده ۷ قانون تفتیش اسعار خارجی مقرر گردیده است .

ماده نهم - این قانون بلافاصله بعد از تصویب بموقع اجرا گذارده میشود .
این قانون که مشتمل بر نه ماده است در جلسه سی و یکم تیرماه یکپزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

اجازة تأسیس بانک فلاحتی

مصوب ۹ شهریورماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده ۱ - وزارت مالیه مجاز است از سال جاری تا ده سال هر سال مبلغی که کمتر از پانصد هزار تومان نخواهد بود برای تشکیل سرمایه فلاحتی بیانك ملی تأدیه نماید .

ماده ۲ - با سرمایه مذکور شعبه مخصوصی در بانک ملی برای قرض دادن بارباب فلاحت باسم شعبه فلاحتی تأسیس خواهد شد .

محاسبات شعبه مذکور جداگانه و مستقل از سایر محاسبات بانک ملی خواهد بود .
ماده ۳ - هرگاه دامنه معاملات شعبه مذکور در فوق باندازه ای توسعه یابد که تبدیل آن بیک بانک مستقل مقتضی شود اداره بانک ملی با موافقت هیئت نظارت بانک و تصویب هیئت دولت باین امر اقدام خواهد کرد .

ماده ۴ - شعبه فلاحتی هیچ قرضی نخواهد داد مگر برای انجام یکی از

مقاصد ذیل :

۱ - برای دائر ساختن مجاری آبی که بر اثر حوادث خشک شده یا برای بدست آوردن آب تازه (تنقیه قنوات موجوده بدست آوردن آب تازه محسوب نمیشود) .

۲ - برای ایجاد یا توسعه زراعت و تحصیل محصولات چای - پنبه - نیل - حنا - روناس - ابریشم - کنف - نی شکر - توتون - تنباکو - پسته - بادام و هر نوع محصولی که وزارت اقتصاد ملی ایجاد و توسعه آنرا در منطقه ای که ملک استقرار کننده در آنجا واقع است نافع بداند .

ماده ۵ - حق العمل قرضهائیکه برای مقاصد فوق داده میشود از صدی چهار نباید تجاوز کند و منافع مزبور باید به اصل سرمایه اقتصادی شعبه فلاحتی افزوده شود - بانک فقط مجاز خواهد بود مخارجی که برای اداره کردن شعبه فلاحتی ضرورت دارد برداشت کند - مبلغی که بعنوان ذخیره احتیاطی برای جبران ضررهای احتمالی باید تخصیص داد نیز جزو مخارج اداری محسوب خواهد شد .

تبصره - در صورتیکه برای مخارج مذکوره در فوق صدی چهار کافی نباشد بانک مجاز است حق العمل را تا صدی شش بالا ببرد .

ماده ۶ - قرضهائیکه برای مقاصد سابق الذکر اعطاء میشود در مقابل وثیقه دادن املاکی خواهد بود که بثبت رسیده باشد و بر طبق قرارداد هائیکه بین بانک و استقراض کنندگان منعقد و در ثبت اسناد ثبت میشود .

ماده ۷ - مبلغ قرض از پنجاه درصد قیمتی که خبره های بانک برای ملک معین مینمایند نباید تجاوز نماید .

ماده ۸ - نسبت بقرضهائیکه مدت آنها بیش از ۳ سال باشد علاوه بر منافع سالانه ممکن است مبلغی بعنوان اقساط استهلاك منظور شود .

مدیونین در هر موقع می توانند دین خود را قبل از انقضاء مدت جزئاً یا کلاً بپردازند

در این صورت آنچه از اصل که قبلاً تأدیه می‌شود برای مدت باقیمانده از تأدیه منافع معینه در قرارداد معاف خواهد بود.

ماده ۹۰ - مدت قرض از ده سال نباید تجاوز کند ولی رئیس بانک میتواند با اجازه شورای اداری مدت بیشتری معین نماید و این فقط در صورتی است که برای حصول مقصودی که از استقراض برطبق ماده (۴) در نظر گرفته شده بیش از ده سال مدت لازم باشد.

ماده ۹۰ - در تمام قراردادهائی که بانک برطبق این قانون منعقد می‌نماید باید مسائل ذیل تصریح شود :

- ۱ - منظور از استقراض که باید با مقررات ماده (۴) تطبیق نماید .
 - ۲ - مبلغ و مدت قرض .
 - ۳ - مبلغی که استقراض کننده باید هر سال بابت منافع و قسط استهلاك بپردازد .
- تبصره -** سواد مصدق ورقه مالکیت بضمیمه یک نسخه از قرارداد باید در بانک ضبط شود .

ماده ۹۱ - در قرارداد استقراض که بین بانک و استقراض کننده منعقد می‌شود تعهدات ذیل از طرف استقراض کننده باید تصریح شود:

الف - هرگاه در موعد معین مبلغی که باید بعنوان منافع سالیانه یا قسط استهلاك تأدیه نماید بپردازد بانک حق دارد به مدیون اخطار نماید که اگر در ظرف یکماه منافع یا قسط مقرر پرداخته نشد دین مؤجل احوال شده و کلیه وجه استقراضی و منافع فوراً قابل استرداد می‌شود و در این صورت چنانچه در ظرف ششماه از تاریخ وصول اخطار نامه سفارشی بانک مدیون کلیه دین خود را بپرداخت بانک از طرف مالک وکالت دارد ملک یا قسمتی از آنرا که موضوع وثیقه است بطور مزایده بفروش رسانیده مطابق مقررات قانونی طلب خود را استیفا نماید .

ب - اگر در انقضای موعده سرمایه استقراضی یا قسمتی از آن یا هر نوع بدهی خود را که ناشی از استقراض است تأدیه نکنند چنانچه در ظرف یکماه از تاریخ دریافت اخطارنامه سفارشی بانک دین خود را اداء نمایند بانک وکالت دارد معادل طلب خود از ملك مورد وثیقه بطور مزایده بفروش برساند .

ج - تمام مخارج ناشی از تأخیر در پرداخت دین و یا از فروش املاک بعهده استقراض کننده خواهد بود بابت مخارج مذکوره و یا بابت اصل سرمایه و یا دینی که در نتیجه استقراض بعهده استقراض کننده باشد بانک در استیفای طلب خود بر سایر طلبکارانی که وثیقه مخصوصی ندارند (باستثنای دولت نسبت بدریافت عوارض و مالیاتها) حق تقدم خواهد داشت .

د - هرگاه در طی مدت استقراض قیمت ملك موضوع وثیقه ۲۰ در ۱۰۰ از ضعف مبلغ استقراض تنزل نماید بانک حق خواهد داشت اضافه مبلغ قرض را نقداً مطالبه و دریافت کند و یا اینکه وثیقه دیگری بخواهد و در صورت امتناع استقراض کننده و یا عدم دسترسی بوثیقه دیگر بانک میتواند مبلغی از وجه استقراضی را که در مقابل آن وثیقه موجود نیست مطالبه نماید و بیش از سه ماه برای پرداخت مهلت ندهد تقویم خبره های بانک سندیت داشته و غیر قابل اعتراض است .

ه - هرگاه وجه استقراضی برای کاری که منظور از استقراض اعلام شده مصرف نشده باشد قرارداد استقراضی طبعاً ملغی میشود و بانک بوسیله مراسله سفارشی تأدیه کل مبلغ بدهی را از مدیون مطالبه نموده و در صورتیکه مشارالیه در ظرف ششماه دین خود را اداء نماید بانک بفروش ملک که به عنوان وثیقه در دست دارد اقدام خواهد نمود .

در مورد این فقره حق العمل از ابتدای استقراض تا روز وصول طلب بانک از قراردی درازده محسوب خواهد شد .

ماده ۱۲ - هرگاه استقراض کننده مدعی شود که مشمول فقره (ه) از ماده قبل نبوده و وجه استقراضی را برای انجام منظوری که در ضمن قرارداد اعلام کرده بمصرف رسانیده و یا مدعی باشد که تخلف او بعلت فرس ماژور بوده است موضوع اختلاف به حکمیت ارجاع میشود - حکم مدیون بایستی در ظرف هشت روز از تاریخ مراسله سفارشی مذکور در فقره (ه) ماده فوق تعیین شود و در اینصورت بانك نیز حکم خود را در ظرف هشت روز از تاریخ معرفی حکم مدیون معین خواهد کرد .

حکما باید در ظرف دو ماه رأی خود را اعلام نمایند. مدت حکمیت ممکن است بنظر حکما یکدفعه تمدید یابد . مدت تمدید بیش از دو ماه نباید باشد .

چنانچه حکما در ظرف مدت حکمیت توافق نظر راجع بموضوع حکمیت پیدا نکردند باید حکم ثالثی انتخاب نمایند و رأی اوقاطع اختلاف خواهد بود .

در صورتیکه در انتخاب حکم ثالث بین حکمین توافق حاصل نشود حکم مزبور از بین شش نفری که در ابتدای تشکیل جلسه حکمیت (سه نفر از طرف حکم بانك و سه نفر از طرف حکم استقراض کننده تعیین شده اند) بوسیله قرعه انتخاب خواهد شد .

حکم ثالث باید در ظرف یکماه تصمیم خود را اعلام نماید. مخارج حکمیت بعهده تقاضا کننده حکمیت خواهد بود مگر در صورتیکه تصمیم دیگری از طرف حکما در این خصوص اتخاذ شود.

در هر حال محکوم له حق ادعای خسارت وارده بر خود را از محکوم علیه خواهد داشت .

تعیین میزان خسارت بسته بنظر هیئت حکمیت است .

حق دعوای خسارت یکماه پس از ابلاغ رأی حکمیت در اصل دعوی ساقط خواهد شد .

ماده ۱۳ - موافقت یا عدم موافقت با تقاضای قرض با اختیار بانك است و در صورت رد تقاضای استقراض بانك مكلف به اقامه هیچ دلیلی نخواهد بود.

ماده ۱۴ - شعبه بانك فلاحتی مجاز است برای بستن سدهای مفید و ایجاد آب و همچنین برای توسعه محصولات مذکوره در ماده (۴) و ایجاد صنایع مفیده فلاحتی شرکتهای سهامی تشکیل داده تمام یا قسمتی از سرمایه آنرا بپردازد اقدامات مذکوره در این ماده مشروط بتصویب قبلی وزارت اقتصاد ملی است.

ماده ۱۵ - بیان سالیانه شعبه بانك فلاحتی باید همه ساله تهیه و منتشر شود.

ماده ۱۶ - این قانون در روز پس از تصویب بموقع اجرا گذارده میشود.

این قانون که مشتمل بر شانزده ماده است در جلسه ۹ شهریور ماه ۱۳۰۹ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

نرؤم تنظیم عهد تجارتي و گمر کی تواماً و اقدامات متقابله در روابط تجارتي

مصوب ۱۷ تیر ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده اول - پس از انقضای مدت عهد تجارتي و گمر کی موجود انعقاد عهدنامه یا قرارداد تجارتي و گمر کی منفرداً ممنوع بوده و مسائل مربوطه به گمرک و تجارت حتماً باید در يك عهدنامه یا قرارداد برای مدت واحد تنظیم شود.

ماده دوم - با ممالکی که دولت ایران عهدنامه تجارتي ندارد تجارت ایران چه از حیث شرایط ورود و صدور اجناس و چه از حیث واسطهها و عمال معاملات و یا کیفیت تبدیل و خروج وجوه حاصله از فروش واردات بر روی اساس معامله متقابله خواهد بود.

ماده سوم - این قانون پس از تنظیم نظامنامه اجرائیه که باید بتصویب هیئت دولت برسد مجری خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه هفدهم تیرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه ضرب هفتصد و پنجاه هزار ریال مسکوک نیکل در خارجه

مصوب ۱۷ تیرماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - دولت مجاز است که معادل هفتصد و پنجاه هزار ریال مسکوک نیکل استثنائاً در خارجه ضرب نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هفدهم تیرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه ضرب دویت هزار ریال مسکوک مس در خارجه

مصوب ۷ آبان ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است معادل مبلغ دویت هزار ریال مسکوک مس که عبارت از یکدیناری و دو دیناری باشد در خارجه ضرب نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هفتم آبانماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

آزادی ورود روپیه

مصوب ۳۰ مرداد ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی از نظر تسهیل امور تجارتي ورود روپیه (مسكوك و كاغذی) را آزاد مينمايد .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سی ام امرداد ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة حمل سی هزار قران مسكوك ایران سالیانه به چخانسور

مصوب ۴ شهریور ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - برای پرداخت بودجه و اعتبارات مخارج قونسولگری ایران در چخانسور و فرامجلس شورای ملی اجازه میدهد مادامی که وسائل صدور حواله وجه بمحل مزبور فراهم نیست برای قونسولگری مذکور سالیانه در حدود سی هزار قران پول مسكوك ایران از سیستان به چخانسور حمل شود .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهارم شهریور ماه یکهزار و سیصد و نهم شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

معافیت تدارکات وزارت جنگ و امانیه از تأدیة مالیات راه

و حقوق و عوارض گمرکی

مصوب ۲۰ آذرماه ۱۳۰۷

ماده واحده - کلیه اشیائی که برای تدارکات وزارت جنگ و امانیه لازم باشد از تأدیة مالیات راه و حقوق و عوارض گمرکی باستثناء مخارج حمل و نقل از قبیل حملی و مخارج کرجی و غیره معاف خواهد بود - این معافیت باشیائی هم که قبل از تصویب این قانون وارد شده و مالیات و عوارض آن پرداخت نگرديده است شامل خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیستم آذرماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۲)

مستثنیات گمرکی

مصوب لیلۀ اول اسفند ماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد اشیاء ذیل را از پرداخت حقوق گمرکی معاف نماید :

۱- اشیاء متعلق باعلیحضرت همایون شاهنشاهی و دربار سلطنتی و والا حضرت اقدس ولایت عهد و همچنین اشیاء و بنه متعلق بسلاطین و رؤسای ممالک خارجه و ملتزمین رکاب آنها در موقع ورود و خروج آنها از ایران .

۲- نسبت بسفراء کبار و وزراء مختار و شارژدافرها و مستشاران و نواب و

(۱) بموجب قانون ۳ دیماه ۱۳۱۲ این اشیاء از عوارض بندری نیز معاف میباشند.

(۲) این قانون بموجب قانون ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۳۱۵ نسخ شده است .

آتشدهای کشوری و نظامی در سفارت خاندها راجع باشیائی که برای خود وارد یا صادر می نمایند همان مقررات مراعات میشود که در ممالک آنها نسبت باشیائی که برای مأمورین سیاسی ایران وارد یا صادر میشود مرعی گردد

اثاثیه و سایر اشیاء مخصوص استعمال شخصی جنرال قنسولها و قونسولها و ویس قنسولها دارای کاربر که در مدت ۹ ماه اول اقامتشان وارد شود با رعایت معامله متقابله علائم مملکتی بیرقها و اثاثیه و لوازم دفتری متعلق بشانسلری جنرال قنسولگری و قنسولگری و ویس قونسولگریها در موقع ورود یا صدور با رعایت معامله متقابله.

۳- اشیاء و آذوقه مخصوص استعمال شخصی مسافرین بخدمتعارف.

۴- آلات و ابزار مستعمل کار و حرفه ای که مسافرین برای حرفه خود وارد میکنند

(باستثنای پیانو و ویالین و هارمونیم و دوچرخه و وسایل نقلیه از هر قبیل و نورافکن و سینما و گراف)

۵- حیواناتیکه برای تعلیف بخارجه فرستاده میشود.

۶- امتعه مصنوعه ایرانی که بعلت ممنوعیت یا عدم فروش و غیره بایران عودت داده میشود .

۷- امتعه مصنوعه ایرانی یا خارجی که برای تعمیر یا تکمیل بخارجه حمل و بایران عودت داده می شود .

هرگاه این امتعه در موقع ورود اضافه قیمت یا افزایش وزن حاصل کرده باشند بهمین نسبت حقوق بآنها تعلق خواهد گرفت.

۸- چهارپایان و دستگاہها و عرابه های متنوعه که مسافرین عازم بخارجه را حامل بوده و مجدداً بایران وارد میشوند مشروط بر اینکه وجه الضمانه کافی سپرده شده باشد و مهلت از دوازده ماه تجاوز نکند .

۹- لکوموتیوها و کالسکه های راه آهن و وسایل نقلیه هوائی که بترتیب منظم دائمی

در خطوط بین ایران و خارجه کار میکنند و همچنین مقدار سوختی که جهت راه لازم باشد .

۱۰- لفافه های متعارفی باستثنای ظروف شیشه و لفافه های تجملی

۱۱- قطعات کشتی از قبیل دکل و شراع و لنگر و طناب و سایر متعلقات بجهازاتیکه در سواحل ایران غرق و یا ب خاک نشسته اند و همچنین اسباب و لوازم جهازات تجارتي ایران که در سواحل خارجه غرق گردیده و یا ب خاک نشسته و تا شش ماه بعد از وقوع قضیه مجدداً بایران حمل میشود .

تبصره ۱ - معافیت های مقرر در این قانون شامل اشیائی که ورود یا خروج آنها ممنوع یا موقوف با اجازه مخصوص است نخواهد بود.

تبصره ۲ - دولت میتواند ادویه و اشیاء متعلقه بشیر و خورشید سرخ و مؤسسات صحیه و خیریه و ملزومات علمی و صنعتی مدارس را در موارد مقتضیه از حقوق گمرکی معاف نماید .
تبصره ۳ - دولت میتواند بر طبق ترتیبات و شرایطی که در نظامنامه مربوطه معین خواهد نمود تمام یا قسمتی از حقوق گمرکی مأخوذه از امتعه ای را که برای تکمیل ساخت آن بایران وارد و مجدداً حمل بخارج میشود رد نماید .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه ليله اول اسفند ماه يكهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

آزادی ورود نقره و طلا و معافیت آنها از تادیبه حقوق گمرکی

مصوب ۲۳ اسفند ماه ۱۳۰۲

(۱) ماده اول - ورود نقره و طلا اعم از مسكوك یا غیر مسكوك آزاد و از حقوق

(۱) بموجب قانون ۲۷ اسفند ماه ۱۳۰۸ ورود نقره ممنوع شده است و بعداً بموجب
بقیه پاورقی در صفحه بعد

گمرکی معاف خواهد بود .

(۱) تبصره - سکه کردن مسكوك رايج ايران در خارج از ايران از اين تاريخ بيمعده ممنوع بوده و اجازه ورود با اين قبيل مسكوكات داده نخواهد شد .

(۲) ماده دوم - خروج نقره خواه بصورت مسكوك خواه بصورت شمش و خاك ممنوع است باستثناء مصنوعات نقره ای ايران يا خارج و مسكوك خارجي .

تبصره - هر مسافری در موقع خروج از سرحدات مملكتی می تواند تا میزان دوازده تومان مسكوك نقره همراه داشته باشد .

ماده سوم - مقررات ماده اول قانون ۲۴ مهر ۱۳۰۵ راجع بنقره ملغی است .

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه بیست و سوم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

بقیه باورقی از صفحه قبل

ماده ۱۳ قانون ۲۲ اسفند ماه ۱۳۱۳ ورود نقره مسكوك ايران آزاد شده است .

بموجب قانون ۳ دیماه ۱۳۱۲ و ماده ۹ قانون ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۲ طلا و نقره وارده بنام دولت از تأدیة حقوق گمرکی و عوارض و مالیات های دیگر معاف شده و بموجب ماده ۱۲ قانون ۲۲ اسفند ماه ۱۳۱۳ ورود طلای شمش از پرداخت حقوق گمرکی معاف شده و طلا هائی هم که بانك ملی برای ذخیره اسكناس وارد نموده مشمول این معافیت شده است .

(۱) بموجب قوانین ۱۷ تیر ماه و ۷ آبان ۱۳۰۹ اجازه ضرب مسكوك نیکل و مس در خارج داده شده است .

(۲) بموجب قانون ۱۳ تیر ماه ۱۳۱۰ اجازه خروج مسكوك نقره سالم در صورتیکه دولت صلاح بداند داده شده است و بموجب قانون ۱۰ اسفند ماه ۱۳۱۴ خروج نقود خارجی ممنوع شده است .

قانون

اجازة اجرای حداقل تعرفه گمرکی نسبت بمال التجاره مملکت عراق

مصوب ۱۰ اردی بهشت ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - دولت مجاز است که تا اول شهریورماه ۱۳۰۸ نسبت بمال التجاره

مملکت عراق حداقل تعرفه گمرکی را مجری دارد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دهم اردی بهشت ماه یک هزار و

سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

معافیت دولت از تأدیة قیمت مخابرات و مرسولات پستی و همچنین از

تأدیة مخارج محاکمه و حق الاجراء

مصوب ۱۶ خرداد ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که از اعتبار هشتصد هزار تومان

مخابرات و مرسولات داخلی دولتی که در بودجه ۱۳۰۸ منظور گردیده است هر مبلغ تا

این تاریخ وجه نقد پرداخته شده بجمع و خرج منظور گردیده و بقیه جمعاً و خرجاً از

متن بودجه حذف شود و از این ببعد مخابرات و مرسولات و امانات پستی داخلی دولتی

وزارتخانه و ادارات مطابق شرایط مقررۀ نظامنامه ای که بتصویب هیئت وزراء مدون

میشود بدون تأدیة قیمت انجام میگردد و همچنین دولت از تأدیة مخارج محاکمه و

حق الاجراء که مطابق اصول محاکمات حقوقی مقرر است معاف است .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه شانزدهم خردادماه یک هزار و سیصد

و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

معافیت مواد شیمی و اثاثیه فنی جهت دفع ملخ از پرداخت حقوق گمرکی

مصوب ۶ بهمن ماه ۱۳۰۸

ماده واحده- کلیه مواد شیمی و اثاثیه فنی که برای دفع ملخ و عملیات دفاعیه جهت جلوگیری از حشره مزبور باسم وزارت فوائد عامه وارد میشود از پرداخت حقوق گمرکی معاف خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه ششم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۲)

معافیت مواد شیمیائی و اثاثیه فنی جهت دفع ملخ از حقوق

گمرکی و عوارض دیگر

مصوب ۴ شهریور ماه ۱۳۰۹

ماده واحده- کلیه مواد شیمیائی و اثاثیه فنی که برای دفع ملخ باسم وزارت اقتصاد ملی از تاریخ ششم بهمن ماه ۱۳۰۸ ببعد وارد ایران شده و یا در آتیه وارد خواهد شد علاوه بر معافیت حقوق گمرکی از پرداخت هرگونه عوارض دیگری از قبیل عوارض راه و انبارداری و شانسلری و غیره نیز معاف میباشد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه چهارم شهریور ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

(۱) این قانون بموجب قانون ۳۱ اردیبهشت ۱۳۱۵ نسخ شده است .

(۲) این قانون بموجب قانون ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۳۱۵ نسخ شده است .

قانون

معافیت صادرات گندم و جواز پرداخت حقوق خروجی و عوارض راه

مصوب ۹ شهریور ماه ۱۳۰۹

ماده اول - از تاریخ تصویب این قانون صادرات گندم و جواز ایران بخارجه از پرداخت یکم یکشاهی حقوق خروجی و یک من دو شاهی عوارض راه معاف خواهد بود .

ماده دوم - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون میباشد .
این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه نهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

معافیت اثاثیه و ادوات و عوامل کار ایرانیان بی بضاعت در موقع بازگشت بایران از حقوق گمرکی و تاکس راه

مصوب ۱۰ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - ملبوس و رخت زیر لباس ملافه - رومیزی و اثاثیه از هر قبیل - آلات و ادوات کار که مستعمل باشد - حیوانات مخصوص بارکشی و زراعت که اتباع بی بضاعت ایران در موقع بازگشت بموطن خود همراهیاً و رند از حقوق گمرکی و تاکس راه معاف است مشروط بر اینکه اشیاء و ادوات مزبور را نتوان بمنزله اجناس و اموال تجارته تلقی نمود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دهم آبان ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

مالیات ذبایح

مصوب ۱۸ بهمن ماه ۱۳۰۷

ماده اول - بوزارت مالیه اجازه داده میشود از تاریخ تصویب این قانون فقط در شهرها و قصبات از هر کشتار بز دو قران از گوسفند دو قران و دهشاهی از بره سه قران از گاو و گوساله سه قران و دهشاهی و از گاو میش پنج قران دریافت دارد .

ماده دوم - وزارت مالیه مکلف است از ابتدای ۱۳۰۸ تا سه سال با جلب نظر وزارت داخله اعتبار کمکهای لازم را نسبت به بلدیهای شهرها و قصباتی که مسلخ ندارند برای تأسیس و نگاهداری مسلخ در بودجههای مملکتی منظور دارد .

ماده سوم - پس از اجرای این قانون کرایه مسلخ و عوارض دیگر به هیچ اسم و رسم از ذبایح دریافت نخواهد شد و وزارت مالیه مکلف است معادل مبلغی را که بلدیها سالیانه از ذبایح برای نگاهداری و کرایه و تنظیم مسلخ و امور قصابی از کشتار شهرها و قصبات دریافت مینمودند و همچنین مؤسسه شیر و خورشید سرخ در تبریز و مشهد از ذبایح برای مصارف خیری و صحتی دریافت میداشتند از روی عایدات آنر ماه ۱۳۰۷ حساب کرده بآنها همه ساله عاید دارد که بهمان مصارف معینه برسانند .

ماده چهارم - وزارت داخله مکلف است بتوسط بلدیها در شهرها و قصبات مسلخهایی مطابق اصول صحتی معین نماید که خارج از آنها کشتاری نشود و هر گاه در نقاطی که دارای مسلخ هستند کسی در خارج از مسلخ کشتاری نماید از پنج قران تا یک تومان جزای نقدی خواهد شد .

تبصره - قصبات مملکت را وزارت داخله تعیین نموده و پس از تصویب هیئت وزراء اعلان خواهد نمود .

ماده پنجم - قربانی اضحی و نذور و عقیقه و کشتاریکه بحکم اجبار برای احتراز از مرگ حیوانات در نتیجه ناخوشی و یا حادثه‌ای میشود از مقررات مواد یک و چهار معاف است .

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه هیجدهم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

انحصار دولتی دخانیات

مصوب ۲۹ اسفندماه ۱۳۰۷

ماده اول - از تاریخ تصویب این قانون حق وارد و صادر کردن و خرید و فروش و تهیه و نگاهداری و حمل و نقل اجناس دخانیه و انواع کاغذ سیگار در کلیه مملکت منحصر بدولت است و این انحصار موسوم بانحصار دولتی دخانیات خواهد بود نگاهداری و بکار انداختن ادوات توتون بری مختص بمؤسسه انحصار است و هیچکس بدون اجازه مؤسسه مزبوره حق آنرا نخواهد داشت و مؤسسه انحصار باید کلیه ادوات موجوده توتون بری که اجازه نگاهداری و بکار انداختن آن را بکسی نداده است یا اجازه داده و بعد سلب نموده از صاحبان آنها بقیمت عادلانه خریداری نماید .

ماده دوم - مبالغ ذیل بعنوان حقوق انحصار باجناس دخانیه تعلق میگیرد .

اولا - دخانیات محصول داخلی :

الف - توتون سیگار و سایر اجناس دخانیه که با توتون سیگار بریده میشود و توتون چپق نیم کوب که در سیگار یا جیگاره کشیده میشود از قرار یکمن سه تومان .

ب- توتون چیق اشنو- سلوانه- جرمی- لاهیجان (از محل ساوجبلاغ مکرری) و
توتون های مشابه آن

« دوم ۸ قران »

« سوم بی بعد ۱۲ قران »

ج- توتون چیق سنندج کرمانشاهان- ساوجبلاغ مکرری و توتونهای مشابه آن
سال اول ۳ قران (از قرار یکمن)

« سال دوم ۵ »

« سال سوم بی بعد ۸ »

د- توتون چیق سقز وبانه- همدان- دهخوارقان - نهاوند- توپسرکان اطراف
تهران و توتونهای مشابه آن

سال اول ۲ قران (از قرار یکمن)

« سال دوم ۳ »

« سال سوم بی بعد ۵ »

« - ۲ »

ه- دمارسیگار

و- کلیه اقسام تنباکو

سال اول ۵ / ۱ قران (از قرار یکمن)

« سال دوم ۲ »

« سال سوم بی بعد ۳ »

« - ۱ »

ز- تنباکو چوب قلیانی

ثانیاً- انواع توتون و سیگارت و سیگارهای خارجه و اقسام کاغذ سیگار صدی
پنجاه از قیمتی که وارد شده- یعنی مجموع قیمت و حقوق گمرکی که پرداخته شده است.

ماده سوم- کلیه اجناس دخانیه را باید در ظرف ششماه پس از برداشت محصول
بانبارهایی که دولت معین کرده است وارد نمایند .

ماده چهارم- نسبت بهر يك از انواع اجناس دخانیه که دولت حق انحصار خود را

مجری داشته یعنی خرید و تهیه و فروش و غیره را خود در دست گرفته مالکین مکلفند آن نوع اجناس خود را بمؤسسه انحصار دخانیات بفروشند و قیمت را بمؤسسه انحصار نقداً پرداخت نمایند در سال اول اجرای این قانون حداقل قیمت خرید اجناس دخانیه بمیزان متوسط قیمت‌های معموله در پنج سال اخیر قبل از اجرای این قانون بر طبق دفاتر تجار با ملحوظ داشتن کرایه خواهد بود و از سال دوم اجرای انحصار بی‌عده همه ساله مؤسسه انحصار دخانیات با در نظر گرفتن وضعیت بازار نرخ سال جدید را تعیین و یکماه قبل از برداشت محصول در هر محل اعلان خواهد نمود.

ماده پنجم - دولت مجاز است با اخذ حقوق انحصار مذکور در ماده ۲ از صاحبان اجناس دخانیه تهیه و تجارت یک قسمت یا تمام اجناس دخانیه را بموجب جواز مخصوص آزاد نماید.

ماده ششم - هرگاه جنس دخانیه بعد از پرداخت عوارض مقرر در این قانون یا تضمین آن (بوسیله وجه نقد یا سند یا ضمانت معتبر یا مال الضمانه) برای صدور بخارجه حمل شود پس از ارائه تصدیق صدور از اداره مربوطه عوارض مأخوذه یا وسائل تضمین مذکور در فوق مسترد خواهد شد.

ماده هفتم - صاحبان توتون سیگار و انواع کاغذ سیگارهای موجود در تاریخ تصویب این قانون مکلفند صورت موجودی خود را اظهار نمایند تا بقیمت عادلانه از آنها خریداری شود یا با اخذ حقوق انحصار مذکوره در ماده ۲ جواز تجارت آزاد آن داده شود در صورتیکه توتون سیگار موجود در تاریخ تصویب این قانون مالیات معمول قبل از اجرای این قانون را تأدیه نموده باشد فقط ما به التفاوت مالیات پرداخته شده و حقوق انحصار دریافت خواهد شد.

تبصره - کلیه سیگارهای پیچیده و تا بیست من توتون سیگار بریده حاضر برای مصرف از تأدیه ما به التفاوت مالیات معمول سابق و حقوق انحصار معاف خواهد بود.

ماده هشتم - الف - مجازات هر نوع قاچاق که در موضوع دخانیات واقع بشود همانست که برای مرتکبین قاچاق مقرر است .

ب - تخلف از قسمت دوم ماده اول و ماده سیزدهم موجب ضبط کلیه ادوات مصرحه در دو ماده مذکوره است .

ج - تخلف از مفاد ماده ۳ موجب الزام بتحویل دادن تمام جنس و اخذ نصف قیمت آن از مؤسسه انحصار خواهد بود .

ماده نهم - برای سرمایه مؤسسه انحصار دخانیات مجلس شورای ملی مبلغ دو میلیون تومان اعتبار بوزارت مالیه اعطا مینماید .

ماده دهم - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که برای مخارج اداری سال اول مؤسسه انحصار دخانیات مبلغی را که از صدی ده عوائد سالیانه دولت از آن مبلغ تجاوز ننماید مصرف نماید .

ماده یازدهم - مؤسسه انحصار بعلاوه خریداری کلیه ادوات موجوده توتون بری (که در ماده اول مذکور است) مکلف است کلیه ادوات و ماشینهای کاغذ بری و صحافی کاغذ سیگار را که اجازه نگاهداری و بکار انداختن آنها را بکسی نداده است یا اجازه داده و بعد سلب نموده از صاحبان آنها بقیمت عادلانه خریداری نماید .

ماده دوازدهم - قانون مالیات دخانیات مصوب ۶ میزان ۱۳۳۳ و قانون اصلاح مالیات دخانیات مصوب ۲۷ حوت ۱۳۰۳ ملغی است .

ماده سیزدهم - وزارت مالیه مکلف است مبلغی را که در سنوات ۱۳۰۴ و ۱۳۰۵ و ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷ بابت مالیاتهای مقرره بموجب قانون اصلاح قانون مالیات دخانیات مصوب ۲۷ اسفند ۱۳۰۳ بطور عمومی موقوف المطالبه گذارده است قطعاً به تخفیف منظور دارد .

ماده چهاردهم - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون و تهیه نظامنامه آن است .

این قانون که مشتمل بر ۶ ماده است در جلسه بیست و نهم اسفندماه یکهزار و سیصد و هفت شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

راجع به حقوق انحصار دمار تو تون سیگار و دمار تو تون چپق

مصوب ۱۳ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون حقوق انحصار دمار تو تون سیگار و دمار تو تونهای چپقی که مثل تو تون سیگار یکمن سه تومان حقوق انحصار میپردازند یکمن سهقران و از سال ۱۳۱۰ بعد یکمن پنجقران خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سیزدهم آبانماه یکهزار و سیصد و نه شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۲)

حق الثبت و سائط نقلیه

مصوب ۱۲ فروردینماه ۱۳۰۹

ماده ۱ - از تاریخ اجرای این قانون حق الثبت ذیل از سائط نقلیه بترتیب اقساط ماهیانه مأخوذ خواهد شد :

- الف** - از اتومبیلهای بارکش (کامیون) سالیانه
- ۱- از کامیونهای یک تنی و دو تنی « ۶۶ تومان
- ۲- « « سه تنی و چهار تنی « ۸۴ «
- ۳- « « پنج تنی « ۱۰۸ «

(۱) این قانون بموجب قانون ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۰ ملغی شده است .

(۲) این قانون بموجب قانون ۱۵ آذرماه ۱۳۱۳ نسخ شده است .

- ب - از اتومبیل‌های شخصی و کرایه برای مسافرین
 ج - از کامیون‌ها و اتوبوس‌های کرایه برای، مسافرین
 د - از گاری‌ها و دلیجان‌های سه‌اسبه و چهار اسبه
 ه - از کالسکه و درشکه شخصی و کرایه
 و - از عرابه های دواسبه
 ز - از موتور سیکلت‌ها
- « ۱۲۰ »
 « ۱۸۰ »
 « ۳۶ »
 « ۳۶ »
 « ۱۸ »
 « ۱۲ »

ماده ۲ - از وسائط نقلیه خارجی که موقتاً داخل خاک ابران می‌شوند بابت هر یکماه یا هر قسمت از ماه که در داخله توقف نمایند خمس حق الثبت تمام سال که در فوق ذکر شده است دریافت خواهد شد .

ماده ۳ - صاحبان وسائط نقلیه در دو ماده فوق مکلف هستند که در ظرف دو هفته دارا بودن آنها را بمأمورین مالیه محل اطلاع بدهند و الا برای مدتی که مالیات پرداخته باشند ضعف مالیات از آنها مأخوذ خواهد شد و در صورت استنکاف عین وسائط نقلیه توقیف و پس از ششماه در صورت عدم پرداخت ضعف مالیات تاروز توقیف و مخارج نگاهداری بفروش رسیده و مازاد طلب مالیه بصاحبان آنها مسترد خواهد شد .

در صورتیکه صاحبان وسائط نقلیه بخواهند آنها را از جریان خارج نمایند باید بداره مالیه محل اطلاع بدهند تا اینکه وسائط نقلیه مذکوره بمهرسری مهور (پلمبه) شود بطوریکه قابل حرکت نباشد و از تاریخ پلمب شدن دیگر مالیات از آنها مأخوذ نخواهد شد . برداشتن پلمب باید بوسیله مأمورین مالیه بعمل آید .

تبصره ۱ - برای امتحان و آزمایش که در موقع فروش وسائط نقلیه پلمب شده معمول است و تعمیر مأمورین مالیه مکلف هستند بتقاضای طرفین معامله پلمب را برداشته و جواز موقتی برای امتحان و آزمایش و یا تعمیر بدهند .

تبصره ۲ - در صورتیکه صاحبان وسائط نقلیه برای، توقیف وسائط نقلیه خود

مجلسی را پیشنهاد نمایند اداره حق الثبت مکلف بموافقت خواهد بود .

ماده ۴ - سائط نقلیه مخصوص سلطنتی و قشونی و مأمورین سیاسی خارجه از تادیبه مالیات معاف خواهند بود و بقیه سائط نقلیه اعم از دولتی و سائط نقلیه متعلق بصاحب منصبان و سایر اعضای مؤسسات ملی و لشگری و کشوری محکوم بتادیبه مالیات خواهند بود .

ماده ۵ - عوائد حاصله از حق الثبت نقلیه جزء عوائد عمومی مملکت محسوب خواهد گردید .

ماده ۶ - مالیاتهای مذکور در این قانون از اول سال ۱۳۰۹ مأخوذ خواهد شد و مواد مربوطه بوسائط نقلیه در قانون مالیات راه و الغای عوارض و مالیات های بلدی مصوبه ۱۹ بهمن ۱۳۰۴ از درجه اعتبار ساقط خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر شش ماده است در جلسه دوازدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

مالیات بر شرکتهای و تجارت و غیره

مصوب ۱۲ فروردین ماه ۱۳۰۹

ماده ۱ - از تاریخ اجرای این قانون مالیاتهای ذیل بمیزان و ترتیبی که در مواد آتی ذکر میشود مأخوذ خواهد شد .

ماده ۲ - شرکتهای انتفاعی و کارخانجات با استثنای بانکها و سایر مؤسسات صرافی

الف - در صورتیکه مرکز اصلی آنها در ایران باشد - از پنج هزار تومان تا صد هزار

تومان عایدات خالص سالیانه خود صدی سه ۰.۳٪

از صد هزار و یک تومان تا یک میلیون عایدات خالص سالیانه نسبت بمآزاد

(۱) این قانون بموجب قانون ۲۹ آبان ۱۳۱۲ نسخ شده است .

صد هزار تومان صدی سه و نیم $۰.۳/۵$.

از یک میلیون و یک تومان بیلا نسبت بمآزاد از یک میلیون تومان صدی چهار ۰.۴ مالیات خواهند داد .

ب - در صورتیکه مرکز اصلی آنها در خارج ایران باشد - از عواید خالص که از عملیات یا محصولات بدست آمده در ایران تحصیل میشود (بتناسبی که فوقاً ذکر شد) مالیات خواهند پرداخت .

تبصره ۵ - عایدات خالص عبارت است از مجموع عایدات پس از وضع مخارجی که برای تحصیل آن عایدات شده است .

ماده ۳ - بانکها و سایر مؤسسات صرافی و فروشندگان بروات به تناسب نیم در هزار از بروات و اوراق تجاری که میفروشند مالیات تمبر خواهند پرداخت .
تمبر مبالغ کمتر از صد تومان معادل بادشاهی خواهد بود .

برای هر ورقه چک (بدون رعایت مبلغ) یکصد دینار مالیات تمبر خواهند پرداخت
ماده چهارم - تجار بترتیب ذیل مالیات جواز خواهند داد :

الف - تاجر درجه اول	سالیانه	۲۵۰ تومان
ب - تاجر درجه دوم	»	۱۵۰
ج - تاجر درجه سوم	»	۸۰
د - تاجر درجه چهارم	»	۳۰

تبصره ۱ - تاجر درجه اول کسی است که میزان فروش سالیانه اش بیش از شصت هزار تومان باشد .

تاجر درجه دوم کسی است که میزان فروش سالیانه اش بیش از چهل هزار تومان و منتهی شصت هزار تومان باشد .

تاجر درجه سوم کسی است که میزان فروش سالیانه اش بیش از بیست هزار تومان

و منتهی چهل هزار تومان باشد .

تاجر درجه چهارم کسی است که میزان فروش سالیانه اش بیش از پنج هزار تومان و منتهی بیست هزار تومان باشد .

تبصره ۲ - تاجری که میزان فروش سالیانه اش از پنج هزار تومان تجاوز نمیکنند از پرداخت مالیات معاف است .

ماده ۵ - اصناف بترتیب ذیل مالیات خواهند داد :

الف - صنف درجه اول	سالیانه	۱۰۰ تومان
ب - صنف درجه دوم	«	۴۸ تومان
ج - صنف درجه سوم	«	۱۸ تومان

تبصره ۱ - صنف درجه اول کسی است که میزان فروش سالیانه اش بیش از چهل هزار تومان باشد .

صنف درجه دوم کسی است که میزان فروش سالیانه اش بیش از بیست هزار تومان و منتهی چهل هزار تومان باشد .

صنف درجه سوم کسی است که میزان فروش سالیانه اش بیش از پنج هزار تومان و منتهی بیست هزار تومان باشد .

تبصره ۲ - صنفی که میزان فروش سالیانه اش از پنج هزار تومان تجاوز نمیکنند از پرداخت مالیات معاف است .

ماده ۶ - دلال و حق العمل کار بترتیب ذیل مالیات خواهند داد .

حق العمل کار و دلال درجه اول	سالیانه	۱۰۰ تومان
« « « دوم	«	۵۰
« « « سوم	«	۳۰

تبصره ۱ - حق العمل کار و دلال درجه اول کسی است که واسطه معامله بیش از ۱۰۰ هزار تومان در سال باشد .

حق العمل کار ودلال درجه دوم کسی است که واسطه معامله بیش از ۵۰ هزار تومان و منتهی ۱۰۰ هزار تومان باشد.

حق العمل کار ودلال درجه سوم کسی است که واسطه معامله بیش از ۳۰ هزار تومان و منتهی ۵۰ هزار تومان باشد.

تبصره ۲ - حق العمل کار ودلالی که واسطه معامله کمتر از سی هزار تومان باشند از پرداخت مالیات معاف خواهند بود.

ماده ۷ - وکلای عدلیه و اطباء متناسب ذیل مالیات خواهند داد:

سالیانه در طهران در ایالات و ولایات

الف - طبیب و وکیل درجه اول « » « ۱۲۰ تومان ۶۰

ب - « » « درجه دوم « ۴۸ ۲۴

ج - « » « درجه سوم « ۶ ۳

ماده ۸ - طبقات مذکور در مواد ۴ و ۵ و ۶ و ۷ برای اشتغال بمشاغل خود باید جواز تحصیل نمایند و مبالغ مذکوره در آن مواد بعنوان حق جواز اخذ خواهد شد هر یک از افراد طبقات مذکوره در مواد ۴ و ۵ مکلف هستند اظهار نامه ای که حاکی از میزان فروش سال قبل و مشخص درجه بندی آنها خواهد بود بمالیه محل بدهند.

افراد طبقات مذکوره در ماده (۷) درجه خود را در ضمن اظهار نامه ای که خواهند داد معین مینمایند.

اشتغال بمشاغل مذکوره در مواد ۴ و ۵ و ۶ بدون تحصیل جواز ممنوع بوده و متخلفین به جریمه ای معادل دو برابر حق جواز محکوم خواهند شد.

ماده ۹ - کسانی که از عواید مملکتی و بلدی ایران حقوق میگیرند با استثنای نظامیان و صاحب منصبان امنیه و نظمی و کسانی که از صندوق تقاعد استفاده میکنند به تناسب ذیل مالیات خواهند داد:

الف - هرکس بیش از ۳۵ و منتهی پنجاه تومان حقوق ماهیانه میگیرد نیم درصد از کل حقوق .

ب - هرکس بیش از پنجاه و منتهی صد تومان حقوق ماهیانه میگیرد نسبت به مازاد یک و نیم درصد .

ج - هرکس بیش از صد و منتهی دویست تومان حقوق ماهیانه میگیرد نسبت به مازاد دو درصد .

د - هرکس بیش از دویست تومان حقوق میگیرد نسبت به مازاد چهار درصد .

ماده ۹۰ - کسانی که عایداتی از غیر منابع مذکوره در مواد فوق دارند در صورتی که عایدات خالص سالیانه آنها بیش از پانصد تومان باشد به تناسب ذیل مالیات خواهند داد:

الف - پانصد تومان تا هزار تومان عایدات خالص سالیانه صدی یک نسبت به مازاد پانصد تومان .

ب - از دو هزار و یک تومان تا شش هزار تومان عایدات خالص سالیانه نسبت به مازاد صدی دو .

ج - از شش هزار و یک تومان عایدات خالص سالیانه بی‌الا نسبت به مازاد صدی سه .

تبصره ۱۵ - عوائدی که مطابق قانون مالیات املاک اربابی مصوب ۲۰ دیماه ۱۳۰۴ حاصل میشود محکوم بتأدیة مالیات مذکوره در این ماده نبوده و مطابق قانون مذکور مالیات تأدیة خواهند نمود - مالیات اغنام و احشام که مطابق قانون مصوب ۲۱ امرداد ۱۳۰۷ ملغی است کماکان ملغی خواهد بود.

تبصره ۲ - مادام که مالیات مستغلات مخصوص ببلدیةها است عوائد حاصله از مستغلات مشمول این قانون نخواهد بود .

ماده ۹۱ - نمایندگان سیاسی و قنسولی خارجه در ایران از پرداخت مالیات مذکوره

در ماده ۱۰ این قانون معاف خواهند بود .

ماده ۱۴ - هر شرکت یا مؤسسه ای مکلف است در فروردین ماه هر سال صورتی از اسامی مستخدمین و اجزاء خود که میزان حقوق یا مزد سالیانه آنها از پانصد تومان تجاوز میکند بمالیه محل صورت بدهد و شرکت یا مؤسسه مذکوره برای مدتی که مستخدمین و اجزاء فوق الذکر در خدمت آنها هستند مسئول وصول و ایصال مالیات آنان خواهد بود .

ماده ۱۳ - مشمولین مواد ۲ و ۱۰ مکلف هستند تا آخر سال بتناسب عایدات سالیانه خود مالیات قانونی را پردازند مشمولین مواد ۴ و ۵ و ۶ و ۷ مکلف هستند تا ۱۵ خرداد هر سال اظهارنامه داده تحصیل جواز نمایند. میزان مالیات مشمولینی را که تا مواعد مقرر فوق اظهارنامه نداده اند مالیه معین خواهد کرد و در این صورت هیچگونه اعتراضی بمیزانی که مالیه معین کرده است از طرف مشمول پذیرفته نخواهد شد مگر آنکه عذر موجه داشته و بامدارك كافی آنرا نزد مالیه محل اثبات نماید .

ماده ۱۴ - کسانی که برای فرار از مقررات این قانون پایه مالیات خود را کمتر از واقع قلمداد کنند پس از اثبات امر بر تریبی که در ماده ۱۵ مذکور است معادل دو برابر مالیاتی که بایست پرداخته شود خواهند پرداخت .

تبصره - تفتیش در دفاتر و اوراق و محاسبات تجارتي و شخصی برای تعیین پایه مالیات اکیداً ممنوع است .

ماده ۱۵ - هرگاه بین مالیه و مؤدی مالیات راجع بمیزان عایدات و مالیات اختلافی حاصل شود بجز در مورد مذکور در ماده ۱۳ این قانون هر يك از طرفین حق دارند بکمیسونی که مطابق ترتیب مشروح در ماده ۱۰ قانون موسوم بقانون مالیات املاک اربابی و دواب (مصوبه ۲۰ دیماه ۱۳۰۴) تشکیل خواهد شد رجوع نمایند و رأی اکثریت کمیسیون قاطع است .

ماده ۱۶ - مالیاتهای مقرر در این قانون از اول سال ۱۳۰۹ مأخوذ خواهد شد.
این قانون که مشمل بر شانزده ماده است در جلسه دوازدهم فروردین ماه یکم هزار و
سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

متمم قانون ممیزی

مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۰۹

ماده اول - از تاریخ تصویب این قانون با استثنای نقاطی که دولت ملاحظه
احتیاجات ارزاقی ابقاء ما جنسی را در آنجا صلاح بداند مالیات مزبور بطور دائم
تبدیل بمالیات نقدی خواهد شد. نرخ تسعیر برای تعیین اساس این تبدیل مطابق نرخ
آزاد متوسط جنس در پنج سال اخیر بدون آفت در محل معین خواهد شد برای تعیین نرخ
متوسط جنس در هر يك از ولایات جزء کمیسیون بی شرح ذیل تشکیل خواهد گردید :

- ۱- حاکم یا نماینده او
- ۲- رئیس مالیه یا نماینده او
- ۳- رئیس انجمن بلدیة
- ۴- دونفر مالک از معتمدین محل و یک نفر تاجر غله که با توافق نظر حاکم و رئیس
مالیه معین میشوند.

تبصره ۱ - دولت مکلف است تاششماه بعد از تصویب این قانون نقاطی را که ابقاء
مالیات جنسی را در آنجا صلاح میدانند تعیین و اعلان نماید .

تبصره ۲ - در نقاطی که اداره ارزاق دائر بوده تعیین نرخ متوسط عادلانه
باختیار کمیسیون خواهد بود و مجبور نخواهد بود که نرخ ارزاقی را مأخذ اتخاذ نماید .

ماده دوم - مالیاتهای مستقیم در هر سالی در ۶ قسط ماهانه متساوی اخذ

(۱) ماده اول بموجب قانون ۲۰ تیر ماه ۱۳۱۰ تفسیر و بعداً بموجب قانون ۲۴ مرداد ۱۳۱۰
تعدیل و بالاخره قسمتی از آن بموجب قانون ۴ دیماه ۱۳۱۱ اصلاح شده است .

خواهد شد و عموم مؤدیان مالیات مکلف میباشند که مالیات خود را در رأی اقساط مقررده بدون انتظار مطالبه بمالیه محل یا بوزارت مالیه پردازند ولی هر مؤدی حق دارد که مالیات خود را قبل از مواعد مقررده یکجا و یا در مدت کمتری پردازد .

تاریخ شروع به تأدیة مالیات به تناسب مقتضیات هر محل از طرف وزارت مالیه معین خواهد شد اخذکنندگان مالیات مکلف میباشند در مقابل دریافت وجه قبض رسمی صادر و بمؤدی تسلیم نمایند .

تبصره - امناء مالیه میتوانند بشرط قبول مسئولیت نمایندگان مجازی در بلوکات یا قراء تعیین وقائم مقام اداره مالیه در تحویل گرفتن مالیاتها نمایند .

ماده سوم - هر مؤدی که اقساط مالیات خود را بموقع مقرر تأدیة نکند ملزم خواهد بود که برای هر مبلغی که تأدیة ننموده است بشرح ذیل علاوه بر مالیات مقررده تأدیة نماید :

سی روز تأخیر نیم عشر اضافه .

شصت روز تأخیر یک عشر اضافه .

نود روز تأخیر یک عشر و نیم اضافه .

یکصد و بیست روز تأخیر دو عشر اضافه .

تأخیر تأدیة مالیات علاوه بر صد و بیست روز جازز نبوده و مأمورین مالیه مجاز خواهند بود از حاصل املاک سهم مؤدی و در صورت عدم کفایت آن از بقیه دارائی مستنکف باستثناء مستثنیات دین که در قانون اصول محاکمات مصرح است بطور مزایده بادعوت سه نفر از معتمدین محل بفروش رسانده و مطالبات دولت و مخارج ضروری که برای این مقصود پیش آمده برداشت نماید .

تبصره ۱ - فروش از دارائی مستنکف موقعی بعمل خواهد آمد که پانزده روز قبل از انقضاء مدت صد و بیست روز به مؤدی اخطار کتبی شده باشد .

تبصره ۲- در صورت بروز اختلاف بین مؤدیان و مالیه در موضوع تأخیر پرداخت مالیات جرائم موقتاً موقوف المطالبه خواهد بود و وزارت مالیه اختلاف را رسیدگی خواهد نمود در صورت محق بودن مؤدی جریمه تعلق نخواهد گرفت .

ماده چهارم- کلیه مالکین و یا نمایندگان آنها مکلفند که شصت روز بعد از تصویب این قانون منتهی در ظرف سه ماه اطلاعات ذیل را کتباً با داره مالیه محل و یا نماینده آن تسلیم نمایند اداره مالیه هم مکلف بدادن رسید خواهد بود :

۱- اسم ملک .

۲- اسم مالک .

۳- میزان متوسط انواع محصول ملک بر طبق عمل کرد ملک در سه سال از سالهای اخیر بدون آفت .

۴- عواید نقدی و جنسی مالک در سال عادی بدون آفت .

۵- عده جفت گاو و یا عوامل مشابه .

۶- تناسب تقسیم محصول بین مالک و رعیت .

۷- مخارج معمولی ملک در هر سال .

نسبت با املاکی که در اجاره هستند اطلاعات مذکوره باید بامضای مالک و یا نماینده آن و مستأجر ملک باشد وزارت مالیه مکلف است که از تاریخ تصویب این قانون منتهی تا دو ماه تمام وسائل انجام اظهار نامه های فوق را در هر محل تهیه و اعلانات لازم را چه بوسیله مأمورین خود و کدخدایان قرا و چه بوسیله نشر در جرائد منتشر سازد و اوراق اظهار نامه ها را تهیه و بدسترس مالکین گذارد .

تبصره - مالک میتواند نسبت بمحصولاتی که خود بهره از آن ندارد و یا مقاطعه است از متصدیان اظهار نامه کتبی راجع بمحصول بقید التزام تعهد مسئولیت گرفته نتیجه این اظهار نامه ها را در اظهار نامه خود که بدولت میدهد درج نماید در این

صورت در موقع ظهور خلاف در این قسمت جریمه مذکور در ماده ۷ بمتصدیان مزبور متوجه خواهد شد .

ماده پنجم - در صورت تخلف مکلفین بدادن اظهارنامه از انجام مقررات ماده فوق تا زمان وصول اطلاعات مزبوره از طرف آنها علاوه بر مالیات معموله ملک معادل مالیات مزبور اضافه مالیات اخذ خواهد شد .

تبصره - در مورد مالکین جزء که در سال کلیتاً از ده تومان کمتر مالیات میپردازند در صورت تخلف پس از انقضای سه ماه مدت مذکور در ماده ۴ باید دو عشر مالیات معموله سالیانه خود جریمه بدهند و بعدها تا موعد ادای مالیات آینده بهر ماه تأخیر یک عشر مالیات بر جریمه اضافه میشود و پس از موعد مالیات آینده سالیانه باید مالیات خود را دو برابر تأدیه نمایند .

ماده ششم - در صورتیکه میزان محصول املاک و یا عایدات مالکین آنها که در اظهارنامهها درج شده مورد تردید امانای مالیه واقع شود تشخیص عایدات حقیقی بتصدیق خبره مرضی الطرفین یادو خبره از طرفین بعمل خواهد آمد و چنانچه بین خبرهها توافق حاصل نشد پنج نفر خبره از معتمدین محل از طرف اداره مالیه پیشنهاد و مالک یا نماینده او یکی از آنها را انتخاب خواهد نمود و رأی سه نفر خبره مزبور به اکثریت قاطع خواهد بود در صورتی که دهنده اظهارنامه در تعیین خبره بیشتر از یک هفته پس از تقاضای اداره مالیه مسامحه کند خود اداره مالیه اقدام به تشخیص عوائد حقیقی ملک و املاک خواهد نمود و در این صورت مخارج مأمورین اعزامی از طرف مالیه از اظهارنامه دهنده اخذ خواهد شد .

تبصره ۱ - در املاک ممیزی شده که ممیزی آنها مورد اعتراض دولت و مالک واقع نشود دادن اظهارنامه مذکور در ماده ۴ لازم نخواهد بود و در غیر این املاک مادامیکه دولت بخرج خود ممیزی جدید نکرده مالیات جدید را بر طبق اظهارنامه مذکور در ماده فوق اخذ خواهد کرد .

تبصره ۲ - وزارت مالیه مکلف است در ظرف شش ماه در یا قبول خود را راجع به مندرجات اظهارنامه تسلیم شده بمالك ابلاغ نماید و در صورت مسامحه مندرجات اظهارنامه برای طرفین قطعی خواهد بود .

(۱) ماده هفتم - در صورتیکه پس از تشخیص محصول ملك و عایدات مالك بطرز مذکور در ماده ۶ معین گردد که دهنده اظهارنامه محصول ملك را بیش از دو عشر و یا عایدات مالك را بیش از يك عشر کمتر از میزان حقیقی قلمداد کرده است معادل يك برابر ما به التفاوت بین میزان قلمدادی در اظهارنامه و میزان حقیقی برای یک دفعه بعنوان جزای نقدی از دهنده اظهارنامه مأخوذ خواهد شد .

ماده هشتم - در ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون دولت و مالکین مجازند نسبت به ممیزیهای که تا این تاریخ بعمل آمده ولو اینکه بتصدیق وزارت مالیه هم رسیده باشد اعتراض نمایند و در این صورت اگر اعتراض کننده مالك باشد قبل از موعد اخذ مالیات سنه آتی ممیزی جدید بخرج او بعمل آمده و مطابق نتیجه ممیزی عمل خواهد شد و یا اینکه مالیات جدید بر طبق اظهارنامه موافق این قانون تعیین میشود و اگر دولت باشد از هذه السنه ببعده مالیات قبل از ممیزی مأخوذ میگردد ولی پس از دادن اظهارنامه مطابق تبصره ماده ۶ مالیات تعیین و معامله خواهد شد .

ماده نهم - بغير از موادی که قبلاً ملغی شده مواد ۲-۳ در نقاطی که مالیات جنسی تبدیل بمالیات نقدی میشود و مواد ۸-۱۰-۱۱-۱۷ قانون ممیزی مصوب دیماه ۱۳۰۴ ملغی و سایر مواد آن بقوت خود باقی است .

ماده دهم - اینقانون علاوه بر اینکه بوسیله وزارت مالیه با اطلاع عامه خواهد رسید بوسیله وزارت داخله نیز بتوسط کدخدایان با اطلاع اهالی قراء باید برسد .

ماده یازدهم - به استثنای موادی که تاریخ اجرای آن در خود قانون معین

گردیده است بقیه مواد پس از تصویب بموقع اجرا گذارده خواهد شد و وزارتخانه های مربوطه مسئول اجرای آن میباشند .

این قانون که مشتمل بر یازده ماده است در جلسه دوازدهم آبانماه یکهزار و سیصد و نهممسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

واگذاری وصول مالیات مستغلات بر عهده بلدیها

مصوب ۱۳ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون وصول مالیات مستغلات هر محل بعهدۀ بلدیۀ آن محل خواهد بود و همچنین وصول بقایای این مالیات تا این تاریخ بعهدۀ بلدیۀ محل است .

وزارت داخله مأمور اجرای این قانون و نظامنامه لازمه آنرا تهیه خواهد کرد .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سیزدهم آبانماه یکهزار و سیصد و نهممسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب

کمیسیون پارلمانی عدلیه

مصوب ۴ آذرماه ۱۳۰۷

ماده واحده - وزارت عدلیه مجاز است کلیۀ لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آن نهاد در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبور را تکمیل نمود تا نیایاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه چهارم آذرماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی عدلیه

مصوب ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجراء گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید لوایح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شوردوم بعد از انقضای هشت روز بعمل آید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه

مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۰۸

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای

ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید .

لوايح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شور دوم بعد از انقضای هشت روز بعمل آید .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم آبانماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب

کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه

مصوب ۲۸ فروردین ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید .

لوايح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شور دوم بعد از انقضای هشت روز بعمل آید .

قسمت اول - قوانین قانون اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه ۵۱

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه ۲۸ فروردین ماه یک هزار و سیصد و نهم شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة اجرای لوایح پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب
کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی

مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - دولت مجاز است لوایحی را که وزیر عدلیه بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم آبانماه یک هزار و سیصد و نهم شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

متمم قانون ثبت املاک

مصوب ۶ دیماه ۱۳۰۷

ماده اول - در نقاطی که اداره ثبت موجود است تا شش ماه و در سایر نقاط تا شش ماه پس از افتتاح اداره ثبت حق الثبت تومانی یکشاهی و از شش ماه دوم تومانی یکشاهی و نیم و در سال دوم تومانی صد دینار خواهد بود از ابتدای سال سوم دولت هر

(۱) این قانون بموجب قانون مصوب لیله ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۸ نسخ شده است.

ملکی را که هنوز تقاضای ثبت آن نشده با نام متصرف اعلان کرده و با رعایت مقررات قانون ثبت اسناد و املاک به ثبت میرساند و در این صورت حق الثبت را از قرار تومانی دوشاهی و نیم مأخون خواهد داشت .

تبصره - مادام که حق الثبت کمتر از تومانی صد دینار است تمام آن در حین تقاضای ثبت پرداخته میشود .

ماده دوم - نسبت با املاکی که با شرط خیار یا بعنوان قطعی و یا شرط نذر خارج و یا شرط وکالت منتقل شده است و بطور کلی نسبت با املاکی که بعنوان صلح یا بهر عنوان دیگر با شرط استرداد انتقال داده شده و مدت خیار یا عمل بشرط و بطور کلی مدت حق استرداد هنوز باقی است انتقال دهنده حق دارد تقاضای ثبت نماید ولی مکلف است حق طرف را نیز در تقاضا نامه خود قید کند و این حق در ضمن اعلان با تصریح باسم طرف ذکر خواهد شد .

هرگاه انتقال دهنده در ظرف مدت بخواد از حق خود استفاده کند باید با اطلاع اداره ثبت محل ملک اقدام نماید اگر انتقال دهنده در ظرف مدت از حق خود استفاده نکرد طرف میتواند صدور سند مالکیت قطعی خود را نسبت بملک مورد معامله که در دفتر املاک باسم انتقال دهنده ثبت شده است تقاضا نماید .

اداره ثبت تقاضای طرف را با انتقال دهنده ابلاغ کرده و هرگاه انتقال دهنده تا دو هفته از تاریخ ابلاغ (با رعایت مقررات اصول محاکمات حقوقی راجع ببعده مسافت) مخالفتی نکرد تعلق قطعی ملک را بطرف در دفتر املاک ثبت نموده سند مالکیت قطعی باو خواهد داد .

اگر انتقال دهنده تا دو هفته از تاریخ ابلاغ ادعا کرد که تفاوت بین قیمت واقعی ملک در روز انقضای مدت حق استرداد و قیمت مقرر بین طرفین از خمس قیمت واقعی در روز انقضای مدت بیشتر است باید در ظرف یکماه بمحکمه صالحه رجوع کند .

هرگاه محکمه تفاوت قیمت را معادل خمس یا کمتر دید حکم خواهد داد اداره ثبت املاک را بطور قطعی باسم طرف ثبت نماید و هرگاه تفاوت را بیش از میزان فوق دید و طرف نیز تا یکماه از تاریخ اخطار برای تأدیة مازاد از خمس حاضر نشد محکمه حکم برد قیمت مقرر بین طرفین و اجرت المثل قانونی خواهد داد در اینصورت هرگاه انتقال دهنده محکوم بدرا نپرداخت حکم مطابق مقررات اصول محاکمات حقوقی اجرا شده و طرف در استیفای حق خود (محکوم به) از عین یا قیمت ملک مورد معامله بر هر طلبکار دیگر انتقال دهنده مقدم خواهد بود.

ماده سوم - ماده هفتم قانون ثبت اسناد مصوب دهم امرداد ۱۳۰۷ و کلیه مقررات دیگر مخالف این قانون نسخ میشود .

چون بموجب قانون مصوب ۴ آذر ماه ۱۳۰۷ «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» .

علیهذا قانون ثبت املاک که در تاریخ ششم دیماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده است قابل اجرا است.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

اصلاح قانون ثبت عمومی املاک و مرور زمان راجع بمدت اعتراض

مصوب ۲ خرداد ماه ۱۳۰۸

ماده اول - هرگاه معترض در مدت مقرر بمحکمه عرض حال داد و بعد معلوم شد که

(۱) این قانون بموجب قانون مصوب ایله ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۸ نسخ شده است .

محکمه صلاحیت نداشته برای تقدیم عرضحال بمحکمه صلاحیت دار از تاریخ ابلاغ قرار قطعی راجع بصلاحیت دهر روز مهلت داده میشود مگر اینکه از تاریخ ابلاغ به انقضای مدت دو ماه که بموجب قانون ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۶ مقرر است بیش از ده روز مانده باشد که در اینصورت در تمام بقیه مدت حق دادن عرضحال خواهد داشت. نسبت به عرضحال هائیکه قبلاً بمحکمه غیر صلاحیت دار داده شده و قرار قطعی عدم صلاحیت قبل از تاریخ اجراء این قانون ابلاغ گردیده از تاریخ اجراء این قانون تاده روز برای تقدیم عرضحال بمحکمه صالحه مهلت داده میشود مگر اینکه سند مالکیت ملك مورد اعتراض بتقاضا کننده ثبت تسلیم شده باشد.

ماده دوم - مقررات قانون ثبت عمومی املاک و مرور زمان مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۶ که مخالف این قانون است نسخ میشود.

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه دوم خرداد ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون ثبت اسناد و املاک (۱)

مصوب ۱۱ مهر ماه ۱۳۰۸

باب اول

در تشکیل ثبت اسناد و املاک و ترتیب دفاتر آن

فصل اول - در تشکیل ثبت اسناد و املاک

ماده اول - در هر حوزه ابتدائی باقتضاء اهمیت محل يك اداره یادآور ثبت اسناد

و املاک تأسیس میشود و ممکن است ادارات یادو اثر مزبور دارای شعبی باشند.

ماده دوم - مدیران و نمایندگان ثبت و مسئولین دفاتر جز در محل مأموریت خود

نمیتوانند انجام وظیفه نمایند و اقدامات آنها در خارج از آن محل اثر قانونی ندارد.

(۱) این قانون بموجب قانون مصوبه لیله ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۸ نسخ شده است.

ماده سوم- هر مدیر ثبت و مسئول دفتر و نماینده باید قبل از تصدی بمأموریت دو نمونه از امضاء خود را بدهد یکی از نمونه‌ها در دفتر دائره محلی و دیگری در اداره کل ثبت اسناد و املاک در طهران ضبط خواهد شد .

ماده چهارم- در صورت تغییر مسئول دفتر مدیر ثبت اسناد و املاک محل با حضور مدعی العموم ابتدائی یا نماینده او ذیل دفاتر مسئول مزبور را بسته و بمسئولی که بجای او معین میشود تسلیم خواهد کرد .

فصل دوم - در دفاتر ثبت اسناد و املاک

ماده پنجم- هر اداره یا دائره ثبت اسناد و املاک دارای دفاتر ذیل خواهد بود و هر دفتری باید نسختین باشد :

۱- دفتر املاک - ۲- دفتر معاملات راجع باموال غیر منقول ۳- دفتر ثبت معاملات منافع املاک ثبت شده - ۴- دفتر معاملات اموال منقول ۵- دفتر اسناد متفرقه ۶- دفتر ودایع ۷- دفتر احکام محاکم راجع باموال منقول و غیر منقول ۸- دفتر ثبت موقوفات ۹- دفتر صورت اسامی اشخاصی که ورشکسته و یادر تحت قیمومت یا ولایت شرعی هستند ۱۰- دفتر عایدات ثبت ۱۱- دفتر نماینده عمومی املاک .

ماده ششم- وزارت عدلیه اندازه عرض و طول هر يك از دفاتر مذکوره در ماده فوق و همچنین نمونه صفحات و عده ستونهای مطالبی را که باید در هر يك از ستونها درج شود بموجب نظامنامه مخصوص معین خواهد کرد .

ماده هفتم- کلیه دفاتر مذکوره در ماده (۵) باید مجلد برده و تمام صفحات آنرا در بدوامر مدعی العموم بدایت محل یا نماینده او نمره گذاشته و بامضای خود ممضی و بمهر پار که ممهور نماید .

مجموع عده صفحات هر دفتر را باید مدعی العموم یا نماینده او با تمام حروف در صفحه اول و آخر دفتر با ذکر تاریخ قید کند .

ماده هشتم - عده مجلدات دفتر املاک بعد از نواحی هر حوزه ثبت خواهد بود و در هر يك از مجلدات مذكوره لااقل شش صفحه برای هر ملك منظور میشود و صفحات مزبوره دارای نمره ترتیبی خواهد بود - تمام معاملات راجع با انتقال املاک در صفحه دفتر املاک که مربوط بان ملك است بترتیب تاریخ قید شده و در دفتر نماینده عمومی املاک نیز یادداشت خواهد شد .

ماده نهم - کلیه دفاتر مذكوره در ماده (۵) باستثنای دفتر املاک سالیانه بوده و در آخر هر سال مسئولین دفاتر ثبت اسناد و املاک دفاتر خود را بسته شماره اسنادی را که ثبت شده است معین و صورت مجلس از شرح ختم دفتر در آخرین صفحه که بسته میشود مرتب کرده امضاء مینمایند پس از آن دفاتر بسته شده را بمدير دائره ثبت اسناد و املاک حوزه خود تسلیم میکنند .

ماده دهم - مدير ثبت در آخر هر سال صورت مجلس مذکور در ماده فوق را امضاء نموده و پس از آن يك نسخه از اصل هر يك از دفاتر را بضبط حوزه خود و نسخه دیگر را بدفتر ضبط راكدكل ارسال خواهد داشت .

ماده یازدهم - دفتر املاک سالیانه نیست و مادامی که صفحه سفید دارد استعمال میشود مقررات راجعه به بستن دفاتر و ترتیب صورت مجلس که در دو ماده فوق مذکور است پس از اختتام آن بعمل آمده يك نسخه از آن در ضبط حوزه ای که ملك در آن واقع شده و نسخه ثانی بضبط كل ارسال خواهد شد .

فصل سوم

در جرایم و مجازات

ماده دوازدهم - هر يك از مستخدمین و اجزاء ثبت اسناد و املاک عامداً یکی از جرمهای ذیل را مرتکب شوند جاعل در اسناد رسمی محسوب و بمجازاتاتی که برای جعل و تزویر اسناد رسمی مقررات محکوم خواهند شد :

اولا - اسناد مجعوله یا مزوره را ثبت کنند .

ثانیاً - سندی را بدون حضور اشخاصی که مطابق قانون باید حضور داشته باشند ثبت نمایند .

ثالثاً - سندی را با اسم کسانی که آن معامله را نکرده اند ثبت کنند .

رابعاً - تاریخ سند یا ثبت سندی را مقدم یا مؤخر در دفتر ثبت کنند .

خامساً - تمام یا قسمتی از دفاتر ثبت را معدوم یا مکتوم کنند یا ورقی از آن دفاتر را بکشند یا بوسایل متقلبانۀ دیگر ثبت سندی را از اعتبار و استفاده بیندازند .

سادساً - اسناد انتقالی را با علم بعدم مالکیت انتقال دهنده ثبت کنند .

سابعاً - سندی را که بطور و وضوح سندیت نداشته و یا از سندیت افتاده ثبت نمایند .

ماده سیزدهم - هرگاه اعضاء ثبت اسناد و املاک سندی را که مفاد آن مخالفت

صریح با قوانین موضوعۀ مملکتی داشته ثبت کنند یا قبل از احراز هویت اشخاص و یا اهلیت اصحاب معامله و یا قابلیت موضوع معامله سندی را عمدتاً ثبت نمایند از یکسال تا سه سال از خدمات دولتی منقض خواهند شد .

ماده چهاردهم - هر یک از مستخدمین و اجزاء ثبت اسناد و املاک تصدیقانی

بدهند که مخالف واقع باشد در حکم جاعل اسناد رسمی خواهند بود .

ماده پانزدهم - در موارد تقصیراتی که مجازات آنها بموجب این فصل معین شده

است مستخدمین و اجزاء ثبت اسناد و املاک که مرتکب جرم عمومی و یا تقصیر اداری میشوند موافق مقررات قوانین جزائی و یا قانون استخدام تعقیب و مجازات خواهند شد .

باب دوم

فصل اول

در ثبت املاک

ماده شانزدهم - کلیۀ اموال غیر منقول اعم از املاک مزروعی و مستغلات و غیره باید در

دفاتر ثبت املاک ثبت شود در نقاطی که اداره ثبت اسناد در تاریخ اجرای قانون متمم قانون ثبت

املاک مورخ ۱۱ دیماه ۱۳۰۷ موجود بوده از تاریخ اجرای آن قانون تا دو سال و در سایر

نقاط از تاریخ افتتاح اداره ثبت املاک در هر ناحیه تا دو سال کلیه اشخاصی که بعنوان مالکیت متصرف املاک واقع در آن ناحیه هستند باید تقاضای ثبت بنمایند و از ابتدای سال سیم دولت هر ملک را که هنوز تقاضای ثبت آن نشده با سهم متصرف اعلان کرده و بارعایت مقررات این قانون به ثبت میرسانند.

ماده هفدهم - قبل از انقضای مدت دو سال مذکور در ماده فوق نیز وزارت عدلیه میتواند حوزه های ثبتی را که مقتضی بداند بچند ناحیه تقسیم کرده و به ثبت عمومی املاک واقع در یک یا چند ناحیه از حوزه مزبور به ترتیب ذیل اقدام کند.

قبل از اقدام به ثبت عمومی املاک واقع در هر ناحیه حدود ناحیه مزبور و اینکه املاک واقع در آن حدود ثبت خواهد شد بایستی بوسیله اعلان در جراید و غیره با اطلاع عموم برسد و اعلان مزبور در ظرف یکماه سه مرتبه منتشر خواهد شد.

ماده هیجدهم - یکماه پس از انتشار سومین اعلان باید صورت کلیه اشخاصی که خود را بوسیله اظهار نامه مالک متصرف املاک واقع در آن ناحیه معرفی کرده اند و همچنین اشخاص مذکور در ماده ۱۹ و صورت املاک مجهول المالك و نوع ملك و نمره ای که از طرف اداره ثبت اسناد برای آن ملك تعیین میگردد در جراید اعلان شود. این اعلان تا چهار ماه ماهی دوم مرتبه منتشر شده و ملکی که در ظرف چهار ماه از تاریخ اولین اعلان مورد اعتراض واقع نگردید بملکیت قطعی کسی که خود را مالک و متصرف معرفی کرده است در دفتر املاک ثبت خواهد شد و دیگر از احدی نسبت بملك مزبور هیچگونه اعتراضی پذیرفته نیست.

ماده نوزدهم - نسبت با اشخاصی که در حوزه ثبت مقیم بوده و اظهار نامه نداده اند اداره ثبت اسناد پس از تحقیق ملك را باسم آنها اعلان و در صورت عدم اعتراض با حدودی که در نتیجه تحدید حدود املاک مجاور برای آن ملك معین میگردد ثبت خواهد کرد ولی حق الثبت در این مورد دو برابر خواهد بود و بعلاوه این قبیل مالکین

نسبت بحدود حق اعتراض نداشته و سند مالکیت آنها تا پنج سال صادر نخواهد شد هر گاه تا پنج سال از تاریخ ثبت معترضی پیدانند سند مالکیت صادر خواهد گردید .

ماده بیستم - اگر مالک متصرف ملکی بهیچوجه معلوم نباشد ملک مزبور با نظارت مدعی العموم محل به ثبت خواهد رسید و هر گاه تا بیست سال پس از ثبت مالک آن معین نشد سند مالکیت با اسم دولت صادر خواهد گردید تا مطابق قانون مدنی بمصارف خیریه برسد، حق الثبت در صورتیکه ملک عایدی نداشته باشد گرفته نخواهد شد اگر مالک ملکی معلوم ولی غائب و مقفود الاثر باشد پس از اینکه امین بوسیله مدعی العموم معین شد اقدام به ثبت خواهد کرد.

ماده بیست و یکم - نسبت باشخاصیکه بر حسب تحقیقات مالک ملکی معرفی شده و محل اقامت آنها در خارج از حوزه ثبت واقع است و یا محل اقامت آنها معلوم نیست بر ترتیب ذیل عمل خواهد شد.

اسامی این قبیل اشخاص در ضمن صورت مذکور در ماده (۱۸) بازگرایند که محل اقامت آنها معلوم نیست و یا در خارج از حوزه ثبت واقع است اعلان شده بعلاوه در ضمن اعلان جداگانه که چهار مرتبه در چهار ماه مذکور در ماده (۱۸) تکرار خواهد شد باشخاص مزبور اخطار میشود که اگر قبل از انقضای چهار ماه اظهار نامه ندادند ملک آنها با حدودی که در نتیجه تحدید حدود املاک مجاور برای آن معین میشود ثبت خواهد گردید و حق الثبت در موقع صدور سند مالکیت دو مقابل مأخوذ خواهد شد .

ماده بیست و دوم - تحدید حدود املاک واقع در هر ناحیه متدرجاً در ظرف چهار ماه مذکور در ماده (۱۸) بر ترتیب نمره املاک بعمل آمده و صاحبان املاک و مجاورین برای روز تحدید حدود بوسیله اعلان احضار میشوند اعلان مزبور ده روز قبل از روز تحدید حدود سه مرتبه منتشر میشود .

ماده بیست و سوم - مجاورینی که در موقع عملیات تحدید حدود حاضر

و نسبت بملك بهر عنوان حقی برای خود قائل بوده و اعتراض دارند از تاریخ تنظیم صورت مجلس تا یکماه و مجاورینی که در موقع تحدید حدود حضور نداشته اند ولی از حوزه ثبت نیز خارج نباشند از تاریخی که برای تحدید حدود بموجب اعلان معین شده تا آخر مدت چهار ماه مذکور در ماده (۱۸) میتوانند اعتراض خود را با دارة ثبت اسناد محل تسلیم نمایند هر گاه از تاریخی که برای تحدید حدود معین شده تا آخر مدت چهار ماه کمتر از یکماه مانده باشد مجاورین غیر حاضر میتوانند تا انقضای یکماه از تاریخ مزبور اعتراض خود را تسلیم کنند و اگر بعد از تنظیم صورت مجلس مجاورین غیر حاضر آنرا رؤیت کرده باشند فقط در ظرف یکماه از تاریخ رؤیت حق تقدیم اعتراض خواهند داشت مجاور معترض باید در ظرف یکماه از تاریخ تسلیم اعتراض بمحکمه صالحه مراجعه کرده و تصدیق محکمه را مشعر بر تقدیم عرض حال نیز باید در ظرف همان یکماه با دارة ثبت اسناد تقدیم داشته رسید دریافت کند و در صورتیکه در ظرف یکماه تصدیق محکمه را تسلیم ننموده یا پس از تقدیم عرض حال مدت یکماه دعوی خود را در محکمه بلا تعقیب گذارد حق اوسا قی خواهد شد .

ماده بیست و چهارم - اگر صاحب ملك كه اظهار نامه داده در موقع تحدید حدود خود یا نماینده اش حاضر نباشد ملك او با حدود اظهار شده از طرف مجاورین تحدید خواهد شد لکن مالك یا نماینده او میتواند در همان مدت و بهمان طریق که بموجب ماده فوق معین شده نسبت بحقوق ارتفاعی و حدود اعتراض کنند .

ماده بیست و پنجم - هر گاه تحدید حدود کلیه املاک واقعه در ناحیه در ظرف چهار ماه باتمام نرسیده تا یکماه پس از روزیکه برای تحدید حدود در اعلان معین شده و تحدید حدود بعمل آمده مجاورین بارعایت مواد ۲۳ و ۲۴ میتوانند فقط بحدود و حقوق ارتفاعی اعتراض کنند .

ماده بیست و ششم - حق الثبت املاکی که بترتیب فوق در ثبت آنها اقدام میشود

موافق نرخ روز انتشار اولین اعلان مذکور در ماده (۱۷) و بترتیبی که وزارت عدلیه در نظامنامه معین میکند اخذ خواهد شد .

ماده بیست و هفتم - این قانون از بیستم مهر ماه ۱۳۰۸ بموقع اجرا گذاشته خواهد شد .

چون بموجب قانون مصوب دهم اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید » علیهذا قسمتی از (قانون ثبت اسناد و املاک) مشتمل بر بیست و هفت ماده که در تاریخ یازدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و هشت شمسى بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراء است .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون ثبت اسناد و املاک^(۱)

مصوب لیلۀ ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۸

باب اول

فصل اول - تشکیلات اداری ثبت ووظایف مأمورین

ماده ۱ - در هر حوزه ابتدائی باقتضاء اهمیت محل یک اداره یادائره ثبت اسناد و املاک تأسیس میشود - ممکن است هر اداره یادائره ثبت دارای شعبی باشد .

ماده ۲ - مدیران و نمایندگان ثبت ومسئولین دفاتر جز در محل مأموریت خود نمیتوانند انجام وظیفه نمایند . اقدامات آنها در خارج از آن محل اثر قانونی ندارد .

ماده ۳ - هر مدیر ثبت ومسئول دفتر و نماینده باید قبل از تصدی بمأموریت دو

(۱) این قانون بموجب قانون مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۱۰ نسخ شده است .

نمونه از امضاء خود را بدهد یکی از نمونه هادر دفتر دائره محلی و دیگری در اداره کل ثبت اسناد و املاک در طهران ضبط خواهد شد .

ماده ۴ - در صورت تغییر مسئول دفتر مدیریت ثبت اسناد و املاک محل با حضور مدعی العموم ابتدائی یا نماینده او ذیل دفاتر مسئول مزبور رابسته و بمسئولی که بجای او معین میشود تسلیم خواهد کرد .

ماده ۵ - در هر اداره یا دائره ثبت به تناسب توسعه آن يك یا چند نفر متخصص ثبت برای رفع اختلافات و اعتراضات ناشی از تقاضای ثبت املاک معین خواهد شد .

ماده ۶ - انتخاب محققین ثبت از بین مستخدمین دولت مطابق نظامنامه ای که وزارت عدلیه تنظیم خواهد نمود بعمل می آید .

ماده ۷ - جز در مورد ماده ۸ محققین ثبت باختلافاتی رسیدگی خواهند کرد که از هزار تومان تجاوز نکند از رأی محقق ثبت تا ده روز پس از ابلاغ به نزدیکترین محکمه بدایت شکایت استینافی میتوان کرد محقق در ضمن رأی خود این حق استیناف را ذکر کرده و محکمه صلاحیت دار را نیز صریحاً قید میکند حکم آن محکمه قابل تمیز نیست .

ماده ۸ - در موارد قنوات و چشمه سارها و املاک مشاعه هر گاه سهام ملک یا قنات یا چشمه سار بترتیب مذکور در ماده ۳۷ مجموعاً بیش از سهام واقعی ملک یا قنات یا چشمه سار بشود محقق ثبت بدون رعایت حد نصاب فوق الذکر رسیدگی کرده و رأی خواهد داد کسانیکه در این مورد برای محقق ثبت تسلیم نباشند در صورتیکه سهم هر يك از آنها بیش از هزار تومان باشد معترض تلقی شده و میتواند تا دو ماه پس از ابلاغ رأی نسبت بتقاضای سایر شرکاء قنات یا چشمه سار یا ملک مشاع بمحکمه صلاحیت دار عرض حال اعتراض بدهند و چنانچه سهم هر يك از آنها هزار تومان یا کمتر باشد فقط میتوانند مطابق ماده ۷ در ظرف مدت ده روز استینافاً به نزدیکترین محکمه بدایت مراجعه کنند.

ماده ۹ - ترتیب رسیدگی و وظائف محققین ثبت بموجب نظامنامه معین خواهد شد .

ماده ۱۰ - برای آگاهی عامه اداره ثبت املاک در موقع تشکیل در هر حوزه سالی یکمرتبه تا دو سال باید هیئتی مرکب از پنج نفر معتمدین محل و سه نفر مأمورین مهم آن حوزه تشکیل دهد که بوسیله اعلان و ابلاغ و جاراهالی حوزه ثبت را از لزوم ثبت املاک مطلع سازند .

فصل دوم - دفاتر ثبت

ماده ۱۱ - هر اداره یا دائره ثبت اسناد و املاک دارای دفاتر ذیل خواهد بود و هر دفتری باید نسخین باشد :

- ۱- دفتر املاک ۲- دفتر معاملات راجع باموال غیر منقول ۳- دفتر ثبت معاملات منافع املاک ثبت شده ۴- دفتر معاملات اموال منقول ۵- دفتر اسناد متفرقه ۶- دفتر ودایع ۷- دفتر احکام محاکم راجع باموال منقول و غیر منقول ۸- دفتر ثبت موقوفات ۹- دفتر صورت اسامی اشخاصی که ورشکسته و یا در تحت قیمومت یا ولایت شرعی هستند ۱۰- دفتر عایدات ثبت ۱۱- دفتر نماینده عمومی املاک .

ماده ۱۲ - وزارت عدلیه اندازه عرض و طول هر یک از دفاتر مذکوره در ماده فوق و همچنین نمونه صفحات و عدّه ستونهای مطالبی را که باید در هر یک از ستونهای درج شود بموجب نظامنامه مخصوص معین خواهد کرد .

ماده ۱۳ - کلیه دفاتر مذکوره در ماده (۱۱) باید مجلد بوده و تمام صفحات آنرا در بدو امر مدعی العموم بدایت محل یا نماینده او نمره گذاشته و با مضای خود ممضی و بمهر پار که ممهور نماید .

ماده ۱۴ - مجموع عدّه صفحات هر دفتر را باید مدعی العموم یا نماینده او با تمام حروف در صفحه اول و آخر دفتر با ذکر تاریخ قید کند .

ماده ۱۵ - عدّه مجلدات دفتر املاک بعدّه نواحی هر حوزه ثبت خواهد بود و در هر يك از مجلدات مذكوره لااقل شش صفحه برای هر ملك منظور میشود و صفحات مزبوره دارای نمرة ترتیبی خواهد بود .

ماده ۱۶ - تمام معاملات راجع بانتهال املاک در صفحه دفتر املاک که مربوط بان ملك است بترتیب تاریخ قید شده و در دفتر نماینده عمومی املاک نیز یادداشت خواهد شد .

ماده ۱۷ - کلیه دفاتر مذكوره در ماده (۱۱) باستثناء دفتر املاک سالیانه بوده و در آخر هر سال مسئولین دفاتر ثبت اسناد و املاک دفاتر خود را بسته شماره اسنادی را که ثبت شده است معین و صورت مجلس از شرح ختم دفتر در آخرین صفحه ای که بسته میشود مرتب کرده امضاء مینمایند پس از آن دفاتر بسته شده را بمیدانة ثبت اسناد و املاک حوزه خود تسلیم میکنند .

ماده ۱۸ - مدیر ثبت در آخر هر سال صورت مجلس مذکور در ماده فوق را امضاء نموده و پس از آن يك نسخه از اصل هر يك از دفاتر را بضبط حوزه خود و نسخه دیگر را بدفتر ضبط راكدکل ارسال خواهد داشت .

ماده ۱۹ - دفتر املاک سالیانه نیست و مادامی که صفحه سفید دارد استعمال میشود مقررات راجعه به بستن دفاتر و ترتیب صورت مجلس که در دو ماده فوق مذکور است پس از اختتام آن بعمل آمده يك نسخه از آن در ضبط حوزه ای که ملك در آن واقع شده و نسخه ثانی به ضبط کل ارسال خواهد شد .

ماده ۲۰ - راجعه بدفتر املاک برای عموم جایز است .

باب دوم

ثبت املاک

فصل اول - مواد عمومی و مواد متفرقه

ماده ۲۱ - کلیه اموال غیر منقول اعم از املاک مزروعی و مستغلات و غیره باید در دفاتر ثبت املاک ثبت شود در نقاطیکه اداره ثبت اسناد در تاریخ اجراء قانون متمم قانون ثبت املاک مورخ یازدهم دیماه ۱۳۰۷ موجود بوده از تاریخ اجراء آن قانون تا دو سال و در سایر نقاط از تاریخ افتتاح اداره ثبت املاک در هر ناحیه تا ۲ سال کلیه اشخاصی که بعنوان مالکیت متصرف املاک واقع در آن ناحیه هستند باید تقاضای ثبت نمایند و از ابتداء سال سوم دولت هر ملک را که هنوز تقاضای ثبت آن نشده با نام متصرف اعلان کرده و با رعایت مقررات این قانون به ثبت می‌رساند.

ماده ۲۲ - تقاضای ثبت نسبت با املاک دولت بعهده مالیه محل و نسبت با املاک مؤسسات بلدی و خیریه بعهده رئیس مؤسسه و نسبت با املاک موقوفه بعهده متولی و نسبت به املاک شرکتهای بعهده مدیر شرکت و در مورد املاک محجورین بعهده ولی یا قیم آنها است.

ماده ۲۳ - نماینده اوقاف هر محل مکلف است بمتولیان املاک موقوفه آن محل اخطار نماید که در ظرف شش ماه از تاریخ اجراء این قانون در نواحی که اداره ثبت موجود است و در سایر نواحی تا شش ماه پس از افتتاح اداره ثبت نسبت با املاک موقوفه تقاضای ثبت نمایند.

ماده ۲۴ - در صورتیکه متولیان در ظرف مدت فوق اقدام به تقاضای ثبت نکنند نماینده اوقاف محل تقاضای ثبت خواهد کرد.

ماده ۲۵ - نسبت بموقوفاتی که متولی خاص ندارد نماینده اوقاف محل مستقیماً تقاضای ثبت خواهد داد.

ماده ۳۶ - نسبت بملك بموقوفه که بعنوان مالکیت تقاضای ثبت آن شده و همچنین برای حفظ حقوق ارتفاقی موقوفه نسبت بملك دیگری که تقاضای ثبت آن بدون ذکر حقوق موقوفه شده است متولی و نماینده اوقاف هر يك جداگانه مکلف بااعتراض هستند .

ماده ۳۷ - عدم اعتراض متولی در مدت قانونی وعدم تعقیب امر در نزد مراجع صالحه در صورتی که عمدی باشد خیانت محسوب و با متولی مطابق مواد ۷۹ و ۸۰ قانون مدنی رفتار خواهد شد .

ماده ۳۸ - مخارج راجع به ثبت در صورتی که موقوفه مورد تقاضای ایدات کافی نداشته باشد و همچنین مخارج اعتراض و محاکمه از محل مبرات مطلقه و موقوفات مجهول المصرف داده میشود .

ماده ۳۹ - در مورد املاکی که وقف بر اولاد و اقارب است نماینده اوقاف محل به متولی یا یکی از موقوف علیهم اخطار میکند که در مدت ششماه مذکور در ماده ۲۳ تقاضای ثبت موقوفه را بنماید و در صورت عدم تقاضا نماینده اوقاف خود تقاضای ثبت خواهد داد .

ماده ۳۰ - در مواردیکه اداره اوقاف تقاضای ثبت میدهد مخارج راجع به ثبت را خود مستقیماً از عایدات موقوفه مورد تقاضا وصول خواهد نمود .

ماده ۳۱ - عرض حال اعتراض اداره اوقاف مجاناً پذیرفته میشود .

ماده ۳۲ - ثبت رقبه بعنوان وقفیت مثبت تولیت نیست .

ماده ۳۳ - هر يك از نمایندگان اوقاف که تکالیف مقرر در مواد فوق را انجام نداد از يك تا سه سال از خدمات دولتی منفصل خواهد شد .

ماده ۳۴ - در مورد قنوات و چشمه سارهای مشترک بین چند مالک و املاک

مشاع هر گاه یکی از مالکین تقاضای ثبت کرد ثبت تمام قنات یا چشمه سار و ملک مشاع الزامی و مطابق مواد ذیل عمل خواهد شد .

ماده ۳۵ - پس از اولین تقاضای ثبت اداره ثبت اعلان خواهد کرد که نسبت به قسمتی از افلان قنات یا افلان ملک تقاضای ثبت شده و عموم مالکین متصرف باید تاسی روز پس از نشر آخرین اعلان اظهار نامه با اداره بدهند .

ماده ۳۶ - اعلان فوق تاسی روز سه مرتبه منتشر خواهد شد سی روز پس از انتشار آخرین اعلان اداره ثبت باید بصورت کلیه اشخاصی که خود را بوسیله اظهار نامه مالک متصرف معرفی کرده اند و همچنین اشخاص مذکور در ماده ۱۰۶ و صورت قسمتهائی را که مالک آن معلوم نیست اعلان نماید این اعلان تا شصت روز منتشر شده و هر گاه در ظرف این مدت معترضی پیدا نشد سند مالکیت به اشخاصی که به عنوان مالک متصرف اعلان شده اند با رعایت ماده ۱۰۷ داده می شود .

ماده ۳۷ - اگر عده سهام اشخاصی که اظهار نامه داده اند و سهام اشخاص مذکور در ماده ۱۰۶ و سهامی که مالک آن معلوم نیست مجموعاً بیش از سهام واقعی ملک یا قنات یا چشمه سار بشود مطابق ماده ۸ این قانون رسیدگی بآن بمحقق ثبت رجوع خواهد شد .

ماده ۳۸ - نسبت با املاکی که با شرط خیار یا بعنوان قطعی یا شرط نذر خارج و یا بعنوان قطعی یا شرط وکالت منتقل شده است و بطور کلی نسبت با املاکی که بعنوان صلح یا بپهر عنوان دیگر با شرط استرداد انتقال داده شده و مدت خیار یا عمل بشرط و بطور کلی مدت حق استرداد هنوز باقی است انتقال دهنده حق دارد تقاضای ثبت نماید ولی مکلف است حق طرف را نیز در تقاضا نامه خود قید کند و این حق مادامی که باقی است در ضمن اعلان با تصریح باسم طرف ذکر خواهد شد هر گاه انتقال دهنده در ظرف

مدت بخواهد از حق خود استفاده کند باید با اطلاع ثبت اسناد محل ملک اقدام نماید اگر انتقال دهنده در ظرف مدت از حق خود استفاده نکرد طرف میتواند صدور سند مالکیت خود را نسبت بملک مورد معامله که در دفتر املاک با اسم انتقال دهنده ثبت شده است تقاضا نماید اداره ثبت تقاضای طرف را با انتقال دهنده ابلاغ کرده و هرگاه انتقال دهنده تاده روز از تاریخ ابلاغ (بارعایت مقررات اصول محاکمات حقوقی راجع بمسافت) مخالفتی نکرد تعلق قطعی ملک را بطرف در دفتر املاک ثبت نموده سند مالکیت قطعی باو خواهد داد اگر انتقال دهنده تاده روز از تاریخ ابلاغ ادعا کرد که تفاوت بین قیمت واقعی در روز انقضاء مدت حق استرداد و قیمت مقرر بین طرفین از خمس قیمت واقعی در روز انقضاء مدت بیشتر است باید در ظرف یکماه بمحکمه صالحه رجوع کند . هرگاه محکمه تفاوت قیمت را معادل خمس یا کمتر دید حکم خواهد داد اداره ثبت املاک ملک را بطور قطعی باسم طرف ثبت نماید و هرگاه تفاوت را بیش از میزان فوق دید و طرف نیز تا یکماه از تاریخ اخطار برای تأدیه مازاد از خمس حاضر نشد محکمه حکم برد قیمت مقرر بین طرفین و اجرت المثل قانونی خواهد داد در اینصورت هرگاه انتقال دهنده محکوم بدرا نپرداخت حکم مطابق مقررات اصول محاکمات حقوقی اجرا شده و طرف در استیفای حق خود (محکوم به) از عین یا قیمت ملک مورد معامله بر هر طلبکار دیگر انتقال دهنده مقدم خواهد بود .

ماده ۳۹ - نسبت بمعاملات مذکور در ماده فوق که پس از ثبت ملک در دفتر املاک واقع شده و در دفتر معاملات غیر منقوله نیز ثبت شده است مقررات فوق لازم الرعایه است لیکن وظایفی که در فوق بعهدہ محکمه گذارده شده بعهدہ مدیر ثبت خواهد بود .

ماده ۴۰ - مفاد ماده ۳۸ نسبت بمعاملاتی هم که قبل از تاریخ اجراء این قانون واقع و برای انتقال دهنده بنحوی از انحاء حق استرداد مال مورد معامله قید شده

است مجری خواهد بود اعم از اینکه نسبت بملك مورد معامله تقاضای ثبت شده یا نشده باشد و محاکم مکلف هستند بر طبق آن حکم صادر نمایند مگر اینکه در تاریخ اجراء این قانون مدتی که برای حق استرداد مقرر بوده منقضی و بعلاوه ملك پس از انقضاء مدت حق استرداد بتصرف منتقل الیه داده شده باشد .

ماده ۴۱- تخلف قضات از ماده ۳۸ و ماده ۳۹ و ۴۰ موجب مجازات انتظامی از درجه شش بیلااست .

ماده ۴۲- هرگاه مستدعی ثبت تقاضای ثبت را مسترد داشت کلیه عملیاتی که تا آن تاریخ شده است باطل میشود .

ماده ۴۳- در صورتیکه در اثناء مدت عملیات مقدماتی تقاضاکننده ثبت ملك مورد تقاضا را کلاً یا بعضاً بدیگری انتقال دهد باید انتقال دهنده و منتقل الیه شخصاً یا بتوسط وکیل ثابت الوکاله در اداره ثبت اسناد حاضر و معامله خود را با اداره ثبت اسناد اطلاع دهد .

ماده ۴۴- چنانچه انتقال قبل از انتشار اعلان نوبت اول واقع شده باشد بتقاضای منتقل الیه اعلانات باسم او منتشر خواهد شد و اگر بعد از انتشار اعلان نوبت اول باشد بقیه اعلانات باسم تقاضاکننده باقید انتقال و ذکر اسم منتقل الیه منتشر میشود .

ماده ۴۵- اگر انتقال بعد از انقضاء مدت ۹۰ روز و قبل از صدور سند مالکیت واقع شود ملك باسم تقاضاکننده اولی در دفتر املاک ثبت و انتقال بملك جدید در دفتر غیر منقول و دفتر املاک ثبت و سند مالکیت بملك جدید داده خواهد شد .

ماده ۴۶- در مورد مواد ۴۳ و ۴۴ و ۴۵ بغیر از حق الثبتی که تقاضاکننده اولی در موقع تقدیم تقاضا نامه داده است حق دیگری گرفته نمی شود .

ماده ۴۷- هرگاه مورد انتقال ملکی باشد که نسبت بآن معترض موجود است اداره ثبت مکلف است در موقعی که مستدعی ثبت و منتقل الیه برای اطلاع دادن معامله

باداره حاضر میشوند اسامی معترضین و اعتراضات آنها را باطلاع منتقل الیه رسانیده واقعہ را در دوسیہ عمل قید و بامضای منتقل الیه برساند و همچنین در ظرف دہ روز بمعترضین اطلاع دہد کہ ملک بدیگری انتقال دادہ شدہ است .

مادہ ۴۸- ہر گاہ انتقال دہندہ معاملہ خود را بادارہ ثبت اسناد اطلاع نداد و منتقل الیہ بادارہ مراجعہ نمود ادارہ بمستدعی ثبت اظہار منتقل الیہ را اخطار مینماید چنانچہ مشارالیہ پس از رؤیت اخطار در ظرف دہ روز انتقال را تصدیق نمود اعلانات با رعایت مادہ (۴۴) باسم منتقل الیہ و باقید انتقال از مستدعی ثبت منتشر خواہد شد و در صورت عدم تصدیق ، منتقل الیہ معترض شناختہ شدہ و پس از انقضای دہ روز فوق الذکر در مدت شصت روز حق مراجعہ بمحکمہ یا محقق ثبت برای او محفوظ خواہد بود .

مادہ ۴۹- فوت مستدعی ثبت مانع جریان عملیات ثبت نخواہد بود مگر اینکہ وراث او کتباً تقاضای ثبت را مسترد دارند .

مادہ ۵۰- ہر گاہ مستدعی ثبت بعد از انقضای مدت اعتراض و قبل از ثبت ملک فوت نماید برای ثبت ملک باسم وارث باید مطابق قسمت اخیر مادہ ۱۲۶ رفتار شود .

فصل دوم

تقاضای ثبت

مادہ ۵۱- اشخاص ذیل حق تقاضای ثبت دارند .

۱- مالک

۲- کسانی کہ ملکی بفتح آنها حبس یا وصیت شدہ است نسبت بحقی کہ برای آنها تعیین شدہ است .

۳- کسانی کہ در ملک حقوقی از قبیل حق الشرب - حق المجری - حق السکنی حق النظارہ حقوق تولیتی و حق اعیانی و امثال آن دارند نسبت بحق خود .

مادہ ۵۲- تقاضا نامہ ثبت باید بامضای مستدعی ثبت و یا وکیل ثابت الوکالہ او بودہ و بمدیر ثبت دادہ شود .

ماده ۵۳- هرگاه مستدعی ثبت نتواند امضاء کند مدیر ثبت این نکته را قید نموده و پس از اطمینان از هویت او تصدیق خواهد کرد که تقاضا نامه از طرف مستدعی ثبت داده شده است .

ماده ۵۴- در صورتیکه تقاضا بتوسط وکیل باشد باید وکالت نامه مشتمل بر اختیارات لازمه برای تقاضای ثبت راضیمه نماید .

ماده ۵۵- تقاضا نامه شامل نکات ذیل خواهد بود .

۱- اسم و اسم خانوادگی رسمیت تقاضا کننده نسبت بملك مورد تقاضا و محل اقامت و مشخصات دیگر مستدعی ثبت و وکیل او ۲- تابعیت مستدعی ثبت ۳- نوع مال غیر منقولی که تقاضای ثبت آن شده با تعیین محل و مشخصات و حدود و اجزاء و متعلقات آن ۴- قیمت ملك در تاریخ تقاضا ۵- شرح حقوقی که برای اشخاص در آن ملك است با تعیین صاحبان حقوق و همچنین حقوقی که مستدعی ثبت در املاک مجاور دارد ۶- معرفی صاحبان املاک مجاور .

ماده ۵۶- در موقع تقدیم تقاضا باید تقاضا کننده اسناد و قبالات و بنچاق ملك و مدارك راجعه به آنرا با دارة ثبت ارائه دهد تا خلاصه آن در دوسیه عمل ثبت شود و اگر دلیل مالکیت منحصر بتصرف است ادله و امارات تصرف فعلی خود را باید کتباً با دارة ثبت اسناد و املاک تسلیم نماید و در هر حال تقاضا کننده نحوه تصرف خود را که مطابق این قانون او را برای تقاضای ثبت مجاز میدارد معلوم کند .

ماده ۵۷- نسبت باملاکی که مالک خاصی ندارد تقاضای ثبت پذیرفته نمیشود .

فصل سوم - تحدید حدود و اعلانات

ماده ۵۸- پس از تقدیم تقاضا نامه مدیر ثبت اعلانی ترتیب میدهد مشتمل بر خلاصه و مفاد تقاضا نامه و تعیین روز و ساعت برای تعیین حدود موقت ملکی که تقاضای ثبت آن شده است .

ماده ۵۹- اعلان مذکوره در ماده قبل را مدیر ثبت اسناد در یکی از جرائد حوزه

خود و اگر در آن حوزه روزنامه نباشد در یکی از جراید حوزه دیگر مطابق نظامنامه‌ای که وزارت عدلیه معین خواهد کرد منتشر مینماید.

ماده ۶۰ - اعلانات مربوطه بپهر ناحیه باید در جریده معینی منتشر شود که در آخر هر سال برای سال بعد از طرف وزارت عدلیه معین شده و با اطلاع عموم خواهد رسید.

ماده ۶۱ - روزنامه‌هایی که بیشتر منتشر میشوند بر سایر جراید مقدم خواهند بود.

ماده ۶۲ - علاوه از اعلان در جراید چند نسخه اعلان برای انتشار در اماکن عمومی و در صورتیکه تقاضای ثبت راجع بابنیه باشد برای الصاق اعلان در بابنیه مذکوره نزد حکومت یا کمیسر یا کدخدای محل ولدی الاقتضاء نزدیکدخداهای املاک مجاور ارسال خواهد شد حکومت و کمیسر و کدخداها فوراً اعلانات را در محل منتشر و تصدیقی راجع باینکه اعلان در چه تاریخ منتشر شده است برای مدیر ثبت میفرستند.

ماده ۶۳ - مدیر ثبت یا معاون او عملیات راجعه به تعیین حدود موقت را شخصاً یا بتوسط یکی از نمایندگان بکمک یک نفر نقشه کش (در صورتیکه لازم باشد) و حضور تقاضاکننده یا وکیل او اجرا خواهد نمود.

ماده ۶۴ - برای موقع تعیین حدود مدیر ثبت اسناد و املاک اشخاص ذیل را احضار خواهد کرد :

۱ - مستدعی ثبت ۲ - صاحبان املاک مجاور ۳ - اشخاصی که اعتراض نموده‌اند اشخاص مزبور دعوت میشوند تا در عملیات تعیین حدود حضور بهم رسانیده و یا وکیل خود را برای حضور اعزام دارند.

ماده ۶۵ - اعلان تعیین حدود بمنزله احضار صاحبان املاک مجاور است و نسبت باشخاصیکه در محل وقوع ملک مقیم بوده و احضار آنها هم برای موقع تعیین حدود ممکن است دعوتنامه علیحده ارسال خواهد شد.

ماده ۶۶ - تحدید حدود نباید زودتر از سه روز بعد از انتشار اعلان تحدید حدود بعمل آید .

ماده ۶۷ - اگر فاصله بین انتشار اعلان و تاریخ تحدید حدود کمتر از سه روز باشد وقت تحدید حدود باید تغییر داده شود .

ماده ۶۸ - در صورت فوق مخارج اعلان مجدد بعهدۀ مدیر ثبت است و بعلاوه معادل دهر روز از حقوق مدیر ثبت بعنوان جریمه کسر خواهد شد .

ماده ۶۹ - تقاضاکننده یا وکیل او حدود ملکی را که میخواهد ثبت کند بطور مشخص معرفی نموده و صاحبان املاک مجاور و دخالت کنندگان چنانچه ایراد و اعتراض دارند بیان مینمایند و نقشه کش (در صورتیکه باشد) برای حدود ملک لدی الضروره نصب علامت نموده و نقشه مختصری رسم مینماید .

ماده ۷۰ - مستدعی ثبت در موقع تعیین حدود فقط ابنیه و اجزائی را میتواند معرفی کند که داخل در حدود مندرجه در تقاضا نامه بوده است .

ماده ۷۱ - مدیر ثبت اسناد یا نماینده او صورت مجلسی در موقع تعیین حدود با قید مطالب ذیل ترتیب میدهد . ۱- تعیین ماه و روز یا روزهاییکه عملیات در آن واقع شده است ۲- اسم و اسم خانوادگی و سمت و محل اقامت اشخاصی که حضور داشته اند ۳- اظهارات اشخاصی که اعتراض نموده اند ۴- ذکر حقوقی که دیگران در ملک دارند بطور صریح و معین ۵- ذکر علامات و عده و دلالت آنها ۶- اسنادیکه تقاضاکننده و معترضین تقدیم داشته اند .

ماده ۷۲ - صورت مجلس فوق را مدیر ثبت اسناد یا معاون و نماینده او و نقشه کش و کلیه حضار و دخالت کنندگان در همان مجلس امضاء میکنند .

ماده ۷۳ - در صورتیکه بعضی از حضار نتوانند یا نخواهند امضاء کنند این نکته در صورت مجلس قید میشود .

ماده ۷۴ - بصورت مجلس فوق نقشه تعیین حدود موقت و کلیه اسنادی که تسلیم شده است ضمیمه خواهد شد .

ماده ۷۵ - هرگاه مستدعی ثبت یا نماینده او برای تعیین حدود حاضر نشود عملیات موقوف میشود و فقط غیبت او در صورت مجلس ذکر خواهد شد در این صورت تقاضانامه مسکوت و مخارجی که شده است از وجه ودیعه موضوع و بقیه بمستدعی ثبت رد میشود و اگر مشارالیه تقاضای خود را مجدداً تعقیب نماید باید مخارج مقدماتی آنرا ثانیاً ودیعه کند .

ماده ۷۶ - پس از تعیین حدود موقت مدیر ثبت اسناد باید اعلانی بوسائل مذکوره در ماده ۵۹ و سایر وسائل ممکنه از قبیل جار و غیره منتشر نماید مشتمل بر نوع ملک و محل وقوع آن و مشخصات و حدودیکه موقتاً تعیین شده و اسم مستدعی ثبت و متصرف فعلی و عنوان تصرف او و اینکه اعتراضات راجعه به ثبت ملک در ظرف مدت ۹۰ روز در دائره ثبت اسناد و املاک پذیرفته خواهد شد و پس از انقضاء مدت مزبور اعتراضی پذیرفته نمیشود و اعلان مزبور در هر ۳۰ روز یکمرتبه تجدید خواهد شد .

ماده ۷۷ - هرگاه موضوع ثبت ابنیه و املاکی باشد که حدود آنها کاملاً معین و مشخص است از اقداماتی که بایستی در محل بعمل آید و در این فصل مذکور شده میتواند صرف نظر کرد ولی اعلان مذکور در ماده ۷۶ باید منتشر شود .

فصل چهارم اعتراض

ماده ۷۸ - در مدت نود روز از تاریخ انتشار اعلان نوبت اول در محل (که تاریخ انتشار آن بر طبق تصدیق حکومت یا کمیسر یا کدخدای محرز است) اشخاص ذینفع میتوانند نسبت بمالکیت مستدعی ثبت کلاً یا بعضاً و یا در حدود ملک و یا نسبت بحقی که برای خود در آن ملک قائل هستند اعتراض نمایند .

ماده ۷۹ - اعتراضات باید بدوایر و شعبات ثبت اسناد و املاک مربوطه تسلیم شده و در مقابل رسید داده شود .

ماده ۸۰ - اعتراض کننده باید در اعتراض نامه نکات ذیل را قید کند ۱- اسم و شهرت و محل اقامت خود ۲ - موضوع و مورد اعتراض ۳ - تعیین ملک مورد تقاضا و اسم تقاضا کننده ثبت .

ماده ۸۱ - هرگاه اعتراض شفاهی باشد صورت مجلس در اداره ثبت مشتمل بر نکات فوق بامضای معترض و تصدیق مدیر ثبت تنظیم میشود .

ماده ۸۲ - پس از تسلیم اعتراض و اخذ رسید (با قید تاریخ تسلیم) معترض باید در مدت شصت روز از تاریخ اعتراض بمرجع صلاحیت دار (محکمه یا محقق ثبت) مراجعه نموده عرض حال بدهد .

ماده ۸۳ - بعرض حال فوق باید سواد رسید اعتراض ضمیمه باشد .

ماده ۸۴ - معترض باید تصدیق مرجع صلاحیت دار مشعر بر اینکه عرض حال در ظرف مدت داده شده با اداره ثبت اسناد داده و رسید اخذ نماید .

ماده ۸۵ - هرگاه معترض تصدیق فوق را قبل از ثبت ملک بدایره ثبت اسناد نداد حق اوساقط خواهد شد .

ماده ۸۶ - در صورتی که بین معترض و مستدعی ثبت راجع بموضوع اعتراض محاکمه باشد معترض مکلف است قبل از ثبت ملک تصدیق محکمه را بدایره ثبت اسناد تسلیم نماید والا حق او ساقط خواهد شد .

ماده ۸۷ - اداره ثبت بایستی پس از وصول اعتراض سواد آنرا کتباً بضمیمه اخطاریه بمستدعی ثبت ابلاغ و نیز بمعترض اخطار نماید که در ظرف مدت شصت روز مذکور در ماده ۸۲ مکلف است بمرجع صلاحیت دار مراجعه کند در این اخطار نباید صریحاً بمعترض نوشته شود که اگر قبل از ثبت ملک در دفتر املاک تصدیق محکمه یا

محقق ثبت را دایر بتقدیم عرضحال با اداره ثبت تسلیم نکرد حق او ساقط خواهد شد .
ماده ۸۸ - اگر مستدعی ثبت با اعتراض معترض تمسکین نمود اداره مکلف است که تمسکین او را بوسیله اخطاریه بمعترض ابلاغ کند .

ماده ۸۹ - اگر معترض پس از تقدیم عرضحال بمحکمه یا محقق ثبت در مدت شصت روز دعوی خود را تعقیب نکرد (مسکوت گذاشت) محکمه یا محقق ثبت مکلف است که بتقاضای مستدعی ثبت فرار اسقاط دعوی اعتراض را صادر نماید .

ماده ۹۰ - از این قرار میتوان استیناف داد رأی استیناف قابل تمیز نیست .
ماده ۹۱ - نسبت باشخاصی که قبل از انتشار اعلان نوبت اول نیز اعتراض کرده اند مدت شصت روز مهلت مراجعه بمحکمه یا محقق ثبت از تاریخ تقدیم اعتراض خواهد بود .

ماده ۹۲ - تاریخ وصول اعتراض همان تاریخ تسلیم بجزوۀ مرکزی ثبت یا شعبات مربوطه خواهد بود .

ماده ۹۳ - اعتراض بایستی قبل از انقضای مدت ۹۰ روز مذکور در ماده (۷۸) بمرکز ثبت اسناد محل یا شعبه محل وقوع ملک رسیده باشد .

ماده ۹۴ - هرگاه معترض در مدت مقرر بمحکمه یا محقق ثبت عرضحال داد و بعد معلوم شد که محکمه یا محقق صلاحیت نداشته برای تقدیم عرضحال بمرجع صلاحیت دار از تاریخ ابلاغ قرار قطعی راجع بصلاحیت (۱۰) روز مهلت داده میشود مگر اینکه از تاریخ ابلاغ بانقضای مدت شصت روز مذکور در ماده (۸۲) بیش از ده روز باقی مانده باشد که در این صورت در تمام بقیه مدت حق دادن عرضحال خواهد داشت .

ماده ۹۵ - در صورتیکه در جلسه مقرر برای محاکمه یا رسیدگی محقق ثبت معترض یا وکیل او حاضر نشود و مطابق قانون اصول محاکمات حقوقی بتقاضای مستدعی

ثبت عرضحال او ابطال گردد تجدید عرضحال در خارج مدت شصت روز مقرر فقط در ظرف ده روز پس از ابلاغ قرار ابطال برای یکمرتبه ممکن خواهد بود .

ماده ۹۶ - هرگاه معترض قبل از گذشتن مدت شصت روز برای دادن عرضحال یا شصت روز مهلت برای تعقیب امر در نزد محقق ثبت یا محکمه فوت کرد یا مجنون شد وراث متوفی یا کسان مجنون باید در ظرف ده روز بپارکه بدایت محل ثبت اطلاع داده و پارکه مکلف است در ظرف چهل و هشت ساعت اداره ثبت و محقق یا محکمه را مطلع نماید .

ماده ۹۷ - پس از وصول اطلاع اداره ثبت از ثبت ملك خودداری میکند و بقیه شصت روز از روزی حساب میشود که از طرف اداره ثبت یاد ر صورتیکه عرضحال بمحقق یا بمحکمه داده شده باشد از طرف محقق یا محکمه بوراث یا قیم او اخطار گردد که اگر تا آخر بقیه مدت عرضحال ندهند یا امر رادر نزد محقق ثبت یا محکمه مسکوت بگذارند حق آنها ساقط خواهد شد .

ماده ۹۸ - مدتی که پس از اخطار بورثه یا قیم مهلت داده میشود در هر صورت کمتر از ده روز نخواهد بود .

ماده ۹۹ - هرگاه فوت یا جنون در ظرف ده روز مذکور در فوق به پارکه اطلاع داده نشد و ملك به ثبت رسید دیگر ادعائی پذیرفته نخواهد شد .

ماده ۱۰۰ - اگر پس از رسیدگی معلوم شود که ادعای معترض مستند باسناد مجعوله و یا بقصد استفاده نامشروع بوده است بتأدیة پنجاه تومان الی دو هزار تومان بنفع دولت و طرف بالمناصفه محکوم خواهد شد مگر اینکه خسارت طرف از مبلغی که باو تعلق میگردد زیادتر باشد در اینصورت نسبت باو بمبلغ بیشتر محکوم خواهد گردید این ترتیب مانع نخواهد بود که در قسمت استعمال اسناد مجعوله مطابق مقررات قوانین جزائی نیز محکوم گردد .

فصل پنجم - ثبت عمومی املاک

ماده ۱۰۱ - قبل از انقضای مدت دوسال مذکور در ماده ۲۱ نیز وزارت عدلیه میتواند حوزه‌های ثبتی را که مقتضی بداند بچند ناحیه تقسیم کرده و به ثبت عمومی املاک واقع در یک یا چند ناحیه از حوزه مزبور بترتیب ذیل اقدام کند.

ماده ۱۰۲ - ثبت عمومی املاک خواهد قبل از دوسال مذکور در ماده ۲۱ و خواهد بعد از آن باشد مطابق مواد ذیل بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۰۳ - قبل از اقدام به ثبت عمومی املاک واقع در هر حوزه یا ناحیه حدود حوزه یا ناحیه مزبور و اینکه املاک واقع در آن حدود ثبت خواهد شد بایستی بوسیله اعلان در جراید و غیره با اطلاع عموم برسد و اعلان مزبور در ظرف سی روزه هر تبه منتشر خواهد شد.

ماده ۱۰۴ - سی روز پس از انتشار سومین اعلان باید صورت کلیه اشخاصی که خود را بوسیله اظهار نامه مالک متصرف املاک واقع در آن ناحیه معرفی کرده اند و همچنین اشخاص مذکور در ماده ۱۰۶ و صورت املاک مجهول المالك و نوع ملك و نمره ای که از طرف اداره ثبت اسناد برای آن ملك تعیین میگردد در جراید اعلان شود.

ماده ۱۰۵ - اعلان فوق تاشصت روز هر پانزده روز یکمرتبه منتشر شده و ملکی که در ظرف شصت روز از تاریخ انتشار اولین اعلان مورد اعتراض واقع نگردد باریت ماده ۱۰۷ بملکیت قطعی کسی که خود را مالک و متصرف معرفی کرده است در دفتر املاک ثبت خواهد شد و دیگر از احدی نسبت بملك مزبور هیچگونه اعتراضی پذیرفته نیست.

ماده ۱۰۶ - نسبت با اشخاصی که در حوزه ثبت مقیم بوده و اظهار نامه نداده اند اداره ثبت اسناد پس از تحقیق ملك را باسم آنها اعلان و در صورت عدم اعتراض با حدودی که در نتیجه تحدید حدود املاک مجاور برای آن ملك معین میگردد ثبت خواهد کرد.

ماده ۱۰۷ - در مورد ماده فوق حق الثبت دوبرابر خواهد بود و بعلاوه این قبیل مالکین نسبت به حدود حق اعتراض نداشته و سند مالکیت آنها در صورتیکه تا پنجسال از تاریخ ثبت معترضی پیدا نشد صادر خواهد گردید .

ماده ۱۰۸ - اگر مالک متصرف ملکی بهیچوجه معلوم نباشد ملک مزبور با نظارت مدعی العموم به ثبت خواهد رسید هر گاه تا ۲۰ سال پس از ثبت مالک آن معین نشد سند مالکیت باسم دولت صادر خواهد گردید تا مطابق قانون مدنی بمصارف خیریه برسد حق الثبت در صورتیکه ملک عایدی نداشته باشد گرفته نخواهد شد .

ماده ۱۰۹ - اگر مالک ملکی معلوم ولی غایب مفقود الاثر باشد پس از آنکه امین بوسیله مدعی العموم معین شد اقدام به ثبت خواهد کرد .

ماده ۱۱۰ - نسبت باشخاصی که بر حسب تحقیقات مالک ملکی معرفی شده و محل اقامت آنها در خارج از حوزه ثبت واقع است و یا محل اقامت آنها معلوم نیست بترتیب ذیل عمل خواهد شد .

ماده ۱۱۱ - اسامی این قبیل اشخاص در ضمن صورت مذکور در ماده ۱۰۴ با ذکر اینککه محل اقامت آنها معلوم نیست و یا در خارج از حوزه ثبت واقع است اعلان شده بعلاوه در ضمن اعلان جداگانه که چهار مرتبه در ظرف شصت روز مذکور در ماده ۱۰۵ تکرار خواهد شد باشخاص مزبور اخطار میشود که اگر قبل از انقضای شصت روز اظهار نامه ندادند ملک آنها با حدودی که در نتیجه تحدید حدود املاک مجاور برای آن معین میشود ثبت خواهد گردید و حق الثبت در موقع صدور سند مالکیت دو برابر مأخوذ خواهد شد .

ماده ۱۱۳ - تحدید حدود املاک واقع در هر ناحیه متدرجاً در ظرف شصت روز مذکور در ماده (۱۰۵) بترتیب نمره املاک بعمل آمده وصاحبان املاک و مجاورین برای روز تحدید حدود بوسیله اعلان احضار میشوند .

- ماده ۱۱۳ -** اعلان فوق در روز قبل از روز تعیین حدود سه مرتبه منتشر میشود.
- ماده ۱۱۴ -** مجاورینی که در موقع عملیات تعیین حدود حاضر و نسبت بملك بهر عنوان حقی برای خود قائل بوده و اعتراض دارند از تاریخ تنظیم صورت مجلس تاسی روز میتوانند اعتراض خود را با اداره ثبت تسلیم نمایند .
- ماده ۱۱۵ -** مجاورینی که در موقع تعیین حدود حضور نداشته اند ولی از حوزه ثبت نیز خارج نباشند از تاریخی که برای تعیین حدود بموجب اعلان معین شده تا آخر شصت روز مذکور در ماده ۱۰۵ میتوانند اعتراض خود را با اداره ثبت اسناد محل بدهند .
- ماده ۱۱۶ -** هرگاه از تاریخی که برای تعیین حدود معین شده تا آخر مدت شصت روز کمتر از سی روز مانده باشد مجاورین غیر حاضر میتوانند تا انقضای سی روز از تاریخ مزبور اعتراض خود را تسلیم کنند .
- ماده ۱۱۷ -** اگر بعد از تنظیم صورت مجلس مجاورین غیر حاضر آنرا رؤیت کرده باشند فقط در ظرف سی روز از تاریخ رؤیت حق تقدیم اعتراض خواهند داشت .
- ماده ۱۱۸ -** مجاور معترض باید در ظرف سی روز از تاریخ تسلیم اعتراض بمرجع صلاحیت دار مراجعه کرده و تصدیق آن مرجع را مشعر بر اینکه عرض حال در ظرف مدت مزبور داده شده قبل از ثبت ملك با اداره ثبت داده رسید اخذ نماید .
- ماده ۱۱۹ -** در صورتیکه قبل از ثبت ملك در دفتر املاک تصدیق مرجع صلاحیت دار تسلیم اداره ثبت نشود یا پس از تقدیم عرض حال معترض در مدت سی روز دعوی خود را بلا تعقیب گذارد حق او ساقط خواهد شد .
- ماده ۱۲۰ -** اگر صاحب ملك که اظهار نامه داده در موقع تعیین حدود خود یا نماینده اش حاضر نباشد ملك او با حدود اظهار شده از طرف مجاورین تعیین خواهد شد لیکن

مالک یا نماینده او می‌تواند در همان مدت و به همان طریق که بموجب ماده فوق معین شده نسبت بحقوق ارتفاقی و حدودا اعتراض کند .

ماده ۱۴۱ - هرگاه تحدید حدود کلیه املاک واقع در ناحیه در ظرف شصت روز با تمام نرسید تا سی روز پس از روزی که برای تحدید حدود در اعلان معین شده و تحدید حدود بعمل آمده مجاورین با رعایت ماده ۱۱۵ و ۱۱۶ و ۱۱۷ می‌توانند فقط نسبت بحدود و حقوق ارتفاقی اعتراض کنند .

ماده ۱۴۲ - حق الثبت املاکی که بترتیب فوق در ثبت آنها اقدام میشود موافق نرخ روز انتشار اولین اعلان مذکور در ماده ۱۰۳ و بترتیبی که وزارت عدلیه در نظامنامه معین میکند با قسط اخذ خواهد شد .

فصل ششم - در ثبت ملک و آثار آن

ماده ۱۴۳ - پس از اتمام عملیات مقدماتی مقرر در این قانون مدیر ثبت ملک را که تقاضای ثبت آن شده باقیود ذیل در دفتر املاک ثبت میکنند .

۱- نمرة ترتیبی ملک در مورد ملک که نمرة آن معین شده ۲- تاریخ ثبت ملک
۳- اسم و اسم خانوادگی و شغل و محل اقامت و تابعیت مالک ۴- نوع و مشخصات مال غیر منقول و محل وقوع ملک و اجزاء و متعلقات آن ۵- حدود ملک ۶- قیمت ملک در موقع تقاضا ۷- حقوق مذکور در ماده ۵۱ در صورتیکه باشد و اسامی صاحبان آن .

ماده ۱۴۴ - پس از ثبت ملک در دفتر املاک مدیر ثبت سند مالکیت را مطابق ثبت دفتر املاک صادر نموده بمالک میدهد .

ماده ۱۴۵ - پس از ثبت شدن ملک در دفتر املاک بجز مورد ارث نقل و انتقالات و یا معاملات جدید راجع بآن ملک رادولت برسمیت نخواهد شناخت مگر اینکه نقل و انتقالات و یا معاملات مزبوره در دائره ثبت اسناد و املاک ثبت شود .

ماده ۱۴۶ - در مورد ارث هم ملک وقتی در دفتر املاک با اسم وراثت ثبت میشود

که وراثت و انحصار آنها محرز بوده و بین آنها در سهم الارث توافق باشد .

ماده ۱۳۷ - در صورتیکه ملك ثبت شده بسدیگری منتقل شود سند انتقال در دفتر معاملات غیر منقول ثبت و در دفتر املاک نیز در ذیل صورت ثبت ملك خلاصه آن قید میشود و بهمین ترتیب کلیه انتقالات بترتیب تاریخ در ذیل یکدیگر قید خواهد شد .

ماده ۱۳۸ - در موقعی که ملك و یا حقوقی که تعلق به صغیر یا محجور و امثال آنها داشته در دفتر املاک ثبت شود سن صغیر و یا علت حجر در صورت ثبت باید قید گردد و پس از اینکه حالت حجر مرتفع یا صغیر کبیر شد میتواند تقاضا کند که کبر یا رفع حجر او در دفتر تصریح شود .

ماده ۱۳۹ - هر وقت که بموجب نقل و انتقال سند مالکیت جدیدی در ثبت اسناد نسبت بملکی تنظیم شود مدیر ثبت اسناد و املاک در کلیه صفحات دفتر املاک که شامل ثبت مقدم بر آنست علامت مخصوص با مهر دائره ثبت اسناد و املاک میزند که دلالت بر خروج مال از ملکیت مالک سابق کند و سند مالک سابق را هم از او گرفته همان علائم را بر آن وضع و در دفتر ضبط حوزه خود ضبط مینماید و این امر را با مرکب قرمز در ستون ملاحظات دفتر املاک در مقابل ثبت سابق ذکر میکند .

ماده ۱۳۰ - در صورتیکه محقق شود سند مالکیت مفقود شده است این نکته در ستون ملاحظات قید خواهد شد .

ماده ۱۳۱ - حق گرفتن سند مالکیت منحصر بمالك (یا وکیل ثابت الوکاله) اوست و در سند مزبور قید خواهد شد که بمالك داده میشود و مدیر ثبت اسناد و املاک مطابقت آنرا با ثبت دفتر املاک تصدیق و امضاء کرده با مهر ثبت اسناد مهور مینماید .

ماده ۱۳۲ - در صورتیکه ملك مشاع باشد هر يك از شرکاء میتواند سند مالکیت

جداگانه دریافت کنند ولیکن دائره ثبت اسناد و املاک باید در روی هر يك از اسناديكه ميدهد قيد نمايد كه راجع بحصه فلان شريك است .

ماده ۱۳۳ - هر گاه سند مالکیت مفقود شود صاحب آن پس از پرداخت حقی که به موجب تعرفه مقرر است میتواند المثنی آنرا بگیرد و باید در روی آن قيد شود که نسخه چندم است .

ماده ۱۳۴ - اشخاص ذینفع میتوانند تصدیقی راجع بحقوقی که در ضمن ثبت ملك برای آنها محرز شده از اداره ثبت اسناد و املاک بگیرند و در این تصدیقات باید اسم گیرنده تصریح شود و حق تصدیق مطابق تعرفه اخذ خواهد شد .

ماده ۱۳۵ - همینکه ملكی مطابق قانون ثبت اسناد و املاک در دفتر املاک ثبت رسید و سند مالکیت تسلیم شد دولت فقط کسی را که ملك باسم او ثبت شده و یا کسی را که ملك مزبور با و منتقل شده و سند انتقال نیز در دفتر املاک ثبت گردیده یا اینکه ملك مزبور از ملك رسمی ارثاً با و رسیده باشد مالك خواهد شناخت .

ماده ۱۳۶ - ثبت حقوق مذکوره در ماده ۵۱ در دفتر املاک سند رسمی صاحبان حقوق مزبوره است اعم از اینکه در ضمن ثبت خود ملك یا علیحده ثبت شده باشد .

ماده ۱۳۷ - ثبت ملك بحقوق کسانی که در آن ملك مجرای آب یا چاه قنات (اعم از دائر و بائر) دارند بهیچ عنوان و در هیچ صورت خللی وارد نميآورد .

ماده ۱۳۸ - پس از ثبت ملك در غیر موارد مذکوره در مواد ۲۲۲ و ۲۲۳ و ۲۲۵ و ۲۲۶ و ۲۳۳ و ۲۳۴ و ۲۳۵ دعوی اینکه در ضمن ثبت تصبیح حقی از کسی شده پذیرفته نخواهد شد .

باب سوم

ثبت اسناد

فصل اول - مواد عمومی

ماده ۱۳۹ - ثبت اسناد اختیاری است مگر در موارد ذیل :

- ۱- کلیه معاملات راجعه به عین یا منافع املاکی که قبلاً در دفتر املاک ثبت شده باشد .
- ۲- کلیه معاملات راجع بحقوقی که قبلاً در دفتر املاک ثبت شده است .
- ماده ۱۴۰ -** در نقاطی که اداره ثبت اسناد و املاک و دفاتر اسناد رسمی موجود بوده و وزارت عدلیه مقتضی بداند ثبت اسناد ذیل اجباری خواهد شد .
- ۱- کلیه معاملات راجعه به عین یا منافع اموال غیر منقوله که در دفتر املاک ثبت نشده .
- ۲- اسناد راجعه به صلح و هبه مطلقاً و همچنین شرکت نامه ها .
- ماده ۱۴۱ -** سندی که مطابق مواد فوق باید به ثبت برسد و به ثبت نرسیده در هیچیک از ادارات و محاکم پذیرفته نخواهد شد .
- ماده ۱۴۲ -** وظائف مسئولین دفاتر از قرار تفصیل ذیل است :
- ۱- ثبت کردن اسناد مطابق مقررات قانون .
- ۲- دادن سواد مصدق از اسناد ثبت شده با شخصی که در ماده ۱۸۱ مصرح است .
- ۳- تصدیق صحت امضاء .
- ۴- قبول و حفظ اسنادی که امانت میگذارند .
- ماده ۱۴۳ -** در موقع تصدیق صحت امضاء مسئول دفتر پس از احراز هویت کسی که امضای او را تصدیق مینماید باید نکات ذیل را رعایت کند :
- ۱- تاریخ روز و ماه .
- ۲- مشخصات صاحب امضاء .
- ۳- امضای مسئول دفتر و مهر اداره .
- ماده ۱۴۴ -** کلیه اسناد و نوشتجاتی که برای ثبت با اداره ثبت اسناد و املاک داده میشود باید بزبان فارسی بوده و یا ترجمه بوسیله مترجمین رسمی تصدیق شده باشد .

ماده ۱۴۵ - انتخاب مترجمین رسمی مطابق نظامنامه‌ای که از طرف وزارت عدلیه تنظیم میشود بعمل خواهد آمد .

ماده ۱۴۶ - اسامی اشخاصی که اسناد خود را برای ثبت می‌آورند یا سندی را امضاء مینمایند باید با قید محل اقامت و شغل آنها بطور صریح نوشته شود که در هویت آنها تردیدی حاصل نگردد .

ماده ۱۴۷ - هرگاه مسئول دفتر در هویت اشخاص تردید داشته باشد باید دونه‌ای از اشخاص معروف و معتمد حضوراً هویت آنان را تصدیق نموده و مسئول دفتر مراتب را در دفتر ثبت و بامضای شهود رسانیده و این نکته را در خود اسناد قید نماید .

ماده ۱۴۸ - در مورد ماده فوق شاهی که یکطرف از اصحاب معامله را معرفی مینماید نمیتواند معرف طرف دیگر باشد .

ماده ۱۴۹ - وقتی که مسئول دفتر نتواند بوسیله شهود معروف و معتمد هویت اشخاص را معین کند باید از ثبت نمودن سند امتناع نماید .

ماده ۱۵۰ - مسئول دفتر نمیتواند اسنادی که بمنفعت خود یا کسانی که در تحت ولایت یا وصایت یا قیمومت او واقعند و یا با او قرابت نسبی تا درجه چهارم یا سببی تا درجه سوم دارند و یا در خدمت او هستند ثبت نماید .

ماده ۱۵۱ - در مورد ماده فوق و همچنین در مواقعی که مسئول دفتر بواسطه مرض و امثال آن از انجام وظیفه معذور است عمل ثبت بعهده مسئول دفتر دیگری که در آن حوزه مأموریت دارد و اگذار خواهد شد و اگر مسئول دفتر منحصراً بفرده باشد مشارالیه با حضور امین صلح و مدعی العموم محل یا نماینده او سند را ثبت خواهد کرد .

ماده ۱۵۲ - مسئول دفتر باید نمره و تاریخ ثبت را با تعیین دفتری که سند در آن ثبت شده در روی هر سندی که ثبت می‌شود قید کرده و بامضای خود ممضی و بمهر دائره ثبت برساند .

ماده ۱۵۳ - اسناد باید حرف بحرف از اول تا آخر متن و حاشیهٔ سجل و ظهر ثبت شود .

ماده ۱۵۴ - مسئول دفتر نباید اسناد اشخاصی را که طرفین یا یک طرف معامله آنها غیر بالغ یا مجنون یا سفید یا بنحوی دیگر از انحاء قانونی ممنوع از تصرف هستند ثبت نماید مگر اینکه آن معامله را کسی نموده باشد که قانوناً حق آن معامله را دارد .

ماده ۱۵۵ - شهود باید بالغ و موثق باشند علاوه بر این ورقهٔ هویت (سجل احوال) خود را ارائه دهند .

ماده ۱۵۶ - شهادت اشخاص ذیل پذیرفته نخواهد شد :

- ۱- کور یا گنگ یا کور یا محجور ۲ - اشخاص ذینفع در معامله ۳ - خدمهٔ مسئول دفتر ۴ - اقارب طرفین معامله تا درجهٔ سوم و همچنین خدمهٔ اصحاب معامله ۵- اشخاصیکه بواسطهٔ ارتکاب بد جنحه یا جنایت محکوم شده باشند .

ماده ۱۵۷ - مسئول دفتر ثبت نمیتواند اسناد راجعه بمعاملاتی که مدلول آن مخالفت صریح با قوانین موضوعهٔ مملکتی داشته باشد ثبت نماید .

ماده ۱۵۸ - هرگاه طرفین معامله یا شهود زبان فارسی را ندانند و مسئول دفتر نیز زبان آنها را نداند اظهارات آنها بوسیلهٔ مترجم رسمی ترجمه خواهد شد .

ماده ۱۵۹ - علاوه بر مقرراتی که بموجب مواد مخصوصه تصریح شده است مسئول دفتر ثبت باید کلیهٔ اموری را که برای استحکام صحت ثبت بعمل آمده است در روی سندی که ثبت شده و همچنین درستون ملاحظات یا ستونهای مخصوص دفاتر قید نماید .

ماده ۱۶۰ - اگر برای ثبت نمودن اسناد ابراز تصدیق هویت یا وکالت نامه یا ورقهٔ

معتبر دیگری لازم باشد عین تصدیق نامه هویت یا وکالت نامه باید در ضبط اداره مانده و اوراق دیگر اصلاً یا سواداً ضبط گردد .

ماده ۱۶۱- مسئول دفتر ثبت باید قبل از ثبت سند حق الثبتی را که بآن تعلق میگیرد بطرفین معامله یا وکلاء آنها اعلام نموده و آن را دریافت دارد و اگر بعداً طرفین معامله برای انجام ترتیبات ثبت حاضر نشوند حقی که اخذ شده بآنها مسترد نخواهد شد.

ماده ۱۶۲- عبارت ثبت باید خوانا و واضح بوده و اعداد راجع بمبلغ و تاریخ و نمره باید یکمربه لاقلاً در دفتر ثبت و در روی سندی که ثبت شده است با تمام حروف نوشته شود در صورت اختلاف اعدادی که با تمام حروف نوشته شده معتبر است .

ماده ۱۶۳- فاصله سطور باید بیک اندازه بوده از یکجا شروع شده و در یکجا ختم شود بنحویکه از سطور معین خود تجاوز نکند .

ماده ۱۶۴- بالابردن سطور در آخر سطر اکیداً ممنوع است و هر جا که ثبت بانتها برسد با ترتیب باید بقیه مطلب را بسطر بعد برد جای سفید و تصحیح و اضافه ممنوع است .

ماده ۱۶۵- اگر مسئول دفتر ثبت اشتبهاً جای سفید گذاشته یا مجبور به تصحیح و با اضافه باشد صحت ثبت منوط بر رعایت حتمی شرایط ذیل خواهد بود .

۱- جای سفید باید بوسیله دو خطی که همدیگر را تقاطع نماید از حیز استفاده انداخته شود .

۲- بروی کلمات زیادی باید خط نازکی بامرکب قرمز کشیده شود .

۳- تصحیح و اضافات باید در ستون ملاحظات نوشته شده و بامضای مسئول دفتر ثبت برسد و ربط آن بوسیله راده‌ای که بامرکب قرمز نوشته میشود معین گردد و ابطال جای سفید و همچنین حذف کلمات زیادی و تصحیح و اضافات باید در آخر ثبت قبل از امضاء قید شود .

ماده ۱۶۶- تراشیدن و پاک کردن و الحاق کردن بهر نحوی از انحاء در دفاتر ثبت اسناد و املاک ممنوع است کلیه الحاقات و آنچه که بجای کلمات تراشیده شده یا در محل پاک شده نوشته میشود از درجه اعتبار ساقط خواهد شد .

ماده ۱۶۷- طرفین معامله و یا وکلائی آنها باید ثبت سند را ملاحظه نموده و مطابقت آن ثبت با اصل سند بتوسط مشارالیهم و مسئول دفتر ثبت تصدیق گردد .

ماده ۱۶۸- در صورتیکه طرفین معامله و یا یکی از آنها کرو یا گنگ و یا کور باشند علاوه بر معرفی هر یک از اشخاص مزبور باید بمعیت خود یک نفر از معتمدین خود را حاضر نمایند که در موقع قرائت ثبت و امضاء آن حضور بهم رسانند شخص معتمد مزبور در مورد اشخاص کر و گنگ باید از جمله اشخاصی باشد که بتواند بآنها با اشاره مطلب را بفهماند در مورد این ماده مراتب در اسنادی که ثبت میشود و در ستون ملاحظات دفتر باید قید گردد .

ماده ۱۶۹- امضای ثبت سند پس از قرائت آن بتوسط طرفین معامله یا وکلاء آنها دلیل رضایت آنها خواهد بود .

ماده ۱۷۰- در موقعیکه معامله راجع باشخاص بیسواد است علاوه بر معرفی حضور یک نفر مطلع باسواد نیز که طرف اعتماد شخص بیسواد باشد لازم است .

ماده ۱۷۱- ثبت سند باید برای شخص بیسواد قرائت و همچنین رضایت مشارالیه باید در دفتر ثبت قید و از طرف معتمد امضاء گردد .

ماده ۱۷۲- قبل از ثبت سندی که راجع بشخص بیسواد است مسئول دفتر ثبت باید بوسیله سئوالاتی که از او مینماید اطمینان حاصل کند که شخص مزبور مندرجات سند را کاملاً میفهمد .

ماده ۱۷۳- صاحب سند که کر و گنگ بوده ولی میتواند بخواند باید شخصاً در دفتر قید و امضاء کند که سند را خوانده و مفاد آن را تصدیق دارد .

ماده ۱۷۴- هرگاه سندی بواسطه تقصیر یا غفلت مسئول دفتر از اعتبار افتاده باشد مسئول مذکور باید علاوه بر مجازاتهای مقرر از عهده کلیه خسارات وارده نیز برآید .

ماده ۱۷۵- ثبت اسناد باید بتوسط مسئول دفتر بعمل آید .

فصل دوم - آثار ثبت اسناد

ماده ۱۷۶- سندی که مطابق قوانین ثبت شده رسمی است و تمام محتویات و امضای مندرجه در آن معتبر خواهد بود مگر اینکه مجعولیت آن سند ثابت شود .

ماده ۱۷۷- اسناد ثبت شده در قسمت راجعه بمعاملات و تعهدات مندرجه در آنها نسبت بطرفین و یا طرفی که تعهد کرده و کلیه اشخاصی که قائم مقام قانونی آنان محسوب میشوند رسمیت و اعتبار خواهند داشت .

ماده ۱۷۸- کلیه معاملات راجعه باموال غیر منقوله که بر طبق مقررات راجعه به ثبت املاک ثبت شده است نه فقط نسبت بطرفین معامله و قائم مقام قانونی آنها معتبر و رسمی است بلکه نسبت باشخاص ثالث نیز دارای اعتبار کامل و رسمیت خواهد بود .

ماده ۱۷۹- قضات و مأمورین دیگر دولتی که از اعتبار دادن با اسناد ثبت شده استنکاف نمایند در محکمه انتظامی یا اداری تعقیب میشوند و در صورتیکه این تقصیر قضات یا مأمورین بدون جهت قانونی باشد و بهمین جهت ضرر مسلم نسبت بصاحبان اسناد رسمی متوجه شود محکمه انتظامی یا اداری علاوه بر مجازات اداری آنها را بجزبران خسارات وارده نیز محکوم خواهد نمود .

فصل سوم - سواد اسناد

ماده ۱۸۰- مسئولین دفتر ثبت سواد اسنادی را که ثبت نشده است نباید تصدیق نمایند .

ماده ۱۸۱- باستثناء مقررات مذکوره در این قانون در موضوع سواد سند مالکیت مسئولین دفتر در صورت تقاضا سواد مصدق اسناد ثبت شده را بصاحبان اسناد و قائم مقام آنها و محاکم و مدعیان عمومی و مستنطقین و اشخاصی که از محاکم تصدیق برای اخذ سواد

می آورند میدهند سوادهای مزبوره باید از هر حیث مطابق باشد با سندیکه در دفتر ثبت اسناد و املاک ثبت شده است .

ماده ۱۸۳- هرگاه سواد سندی در روی چند ورق نوشته شده باشد باید اوراق مزبوره قیطان کشیده و ممهور و نمره صفحات معین و بامضای مسئول دفتر ممضی باشد چسبانیدن صفحات بسرهم ممنوع است .

ماده ۱۸۳- سواد مصدق اسنادیکه در سال جاری ثبت شده است بتوسط مسئول ثبت و سواد آ نهائی که در سنوات ماضیه ثبت شده است بتوسط شعبه ضبط ثبت اسناد حوزه مربوطه داده میشود .

ماده ۱۸۴- اسم شخصی که باو سواد داده میشود و همچنین تاریخ دادن سواد باید درستون ملاحظات دفتر قید شود و همچنین در روی خود سواد باید قید شود که سواد بفلان شخص یا بفلان محکمه داده می شود .

ماده ۱۸۵- از اسنادی که در دفتر ثبت اسناد ثبت شده است مسئولین دفتر یا مدیران ضبط پس از گرفتن حقوق قانونی سواد مصدق داده و هیچگونه تصدیقات دیگری راجع بآن سند نباید بدهند .

ماده ۱۸۶- مسئول یا مدیر ضبط که سواد میدهد باید بمسئولیت خود مطابقت سواد را با سندی که ثبت شده باین عبارت که «این سواد مطابق با اصلی است که در دفتر ثبت شده» تصدیق و امضاء نماید .

ماده ۱۸۷- سوادیکه مطابقت آن با ثبت دفتر تصدیق شده است بمنزله اصل سند خواهد بود مگر در صورت اثبات عدم مطابقت سواد با ثبت دفتر .

فصل چهارم - در امانت اسناد

ماده ۱۸۸- اشخاصی که سند خود را میخواهند در اداره ثبت اسناد و املاک

امانت بگذارند باید آنرا در پاکت و یا لفافه دیگری که مهر شده باشد گذاشته و شخصاً روی پاکت تاریخ امانت گذاشتن را با تمام حروف در حضور مسئول دفتر ثبت قید کنند در صورتیکه خط نداشته باشند باید دو نفر شاهد تاریخ گذاشتن امانت را در روی لفافه یا پاکت نوشته و امضاء و مهر کنند .

ماده ۱۸۹ - مسئول دفتر ثبت پس از تصدیق صحت نمره ترتیبی آنرا تعیین نموده و پاکت و یا لفافه را بمهر اداره ثبت اسناد و املاک ممهور مینماید و در دفتر مخصوص همان نمره ترتیبی را که اتخاذ کرده با اسم امانت گذار و تاریخ امانت و اسامی شهوداگر باشند قید میکند و بمهر و امضای امانت گذار و شهود نیز خواهد رسانید .

ماده ۱۹۰ - اشخاصی که سند خود را امانت میگذارند میتوانند قبل از آنکه آنها را در پاکت یا لفافه دیگری گذارده ممهور کنند تقاضای سواد بنمایند در این صورت مسئول دفتر سواد مصدق خواهد داد ولی باید در روی سواد مزبور قید شود که این سواد مطابق با اصلی است که در اداره ثبت اسناد و املاک امانت گذاشته شده و بهیچوجه در سمیت ندارد مگر اینکه آن سند قبلاً مطابق مقررات قانون ثبت شده باشد در اینصورت دایره ثبت اسناد و املاک میتواند سواد مصدق سند را بطوری که در این قانون مقرر است بدهد .

ماده ۱۹۱ - در موقع امانت گذاشتن اسناد مسئول دفتر باید کلیه مشخصات و ممیزات پاکت یا لفافه امانتی را در ستون مخصوص دفتر قید نموده و با امضای خود و امانت گذار و شهود ممضی دارد و پس از آن رسیدی که مشتمل بر نمره و مشخصات پاکت یا لفافه امانت است با امانت گذار بدهد .

ماده ۱۹۲ - استرداد اسناد امانتی باین ترتیب بعمل میآید که در ستون ملاحظاتی دفتر امانات و در مقابل ثبتی که از امانت سند بعمل آمده شخصی که سند را پس میگیرد با حضور دو نفر شاهد رسید نوشته و آنرا امضاء مینماید .

ماده ۱۹۳ - تاریخ استرداد باید در ذیل رسید با تمام حروف قید شود و همچنین اسم مسئول دفتر و مبلغ حق الحفاظه که اخذ میشود درج خواهد شد.

باب چهارم - دفاتر اسناد رسمی

ماده ۱۹۴ - در نقاطی که وزارت عدلیه مقتضی بداند برای تنظیم اسناد رسمی دفاتر رسمی بعد از کافی معین خواهد کرد هر دفتر رسمی اسناد مرکب است از یک نفر صاحب دفتر و لا اقل یک نفر نماینده اداره ثبت اسناد.

ماده ۱۹۵ - هیچ دفتری را نمیتوان رسمیت داد مگر اینکه صاحب آن در ضمن تقاضا نامه خود تبعیت از قوانین و نظامات وزارت عدلیه را راجع به ثبت اسناد تعهد نماید.

ماده ۱۹۶ - حوزه صلاحیت دفاتر اسناد رسمی محدود نیست.

ماده ۱۹۷ - نماینده ای که از طرف اداره کل ثبت اسناد و املاک برای هر دفتری تعیین میشود باید در اوقات کار در دفتر اسناد رسمی حاضر باشد تا هر معامله و تعهدی که واقع میشود پس از ثبت در دفتر صاحب دفتر خود ثبت نماید و در هر يك از این دو دفتر باید نمره صفحه دفتر دیگری که سند در آن ثبت شده است قید گردد.

ماده ۱۹۸ - هرگاه دفتر اسناد رسمی که باید بر رعایت ماده ۱۹۵ معین شود در محضر یکی از مجتهدین جامع الشرایط باشد حضور نماینده (بشرط اجازه وزارت عدلیه) در دفتر لازم نبوده و سندی که مطابق مقررات از دفتر صادر شده و با اداره ثبت صدور آن از ناحیه صاحب دفتر مسلم باشد در دفتر اداره ثبت خواهد رسید.

ماده ۱۹۹ - دفاتر اسناد رسمی ملزم بر رعایت ماده (۱۱) این قانون راجع بتعدد و تنوع دفاتر ثبت نیست.

ماده ۲۰۰ - در صورتیکه تقاضای ثبت سندی بشود تحصیل اطمینان از هویت متعاملین یا طرفی که تعهد کرده بعهد صاحب دفتر است و اگر مشارالیه شخصاً آنها را شناسد باید بر طبق مواد این قانون رفتار نماید و در صورت تخلف مشمول ماده ۲۱۹ این قانون خواهد بود.

ماده ۳۰۱- شهود و معرفین واصحاب معامله باید دفتر صاحب دفتر را مطابق مواد ۱۴۷ و ۱۶۷ این قانون امضاء نمایند ولی در دفتر ثبت نماینده فقط امضای اصحاب معامله کافی خواهد بود .

ماده ۳۰۲- در مورد املاکی که مطابق این قانون به ثبت نرسیده دفاتر اسناد رسمی و همچنین دوائر ثبت اسناد و املاک (در دفتر مخصوص) میتوانند هر نوع معامله و تعهد و نقل انتقالی را راجع بعین غیر منقول یا منافع آن ثبت نمایند ولی این قبیل اسناد فقط نسبت بطرفین یا طرفی که تعهد کرده و قائم مقام قانونی آنها اعتبار رسمی خواهد داشت

ماده ۳۰۳- در مورد معاملاتی که راجع بعین یا منافع املاک ثبت شده مطابق این قانون در دفاتر اسناد رسمی واقع میشود نماینده ثبت اسناد مکلف است که حق الثبت آنرا اخذ نموده و باعین سند با اداره ثبت اسناد ارسال دارد تا پس از ثبت در دفاتر معاملات غیر منقول مربوطه در مورد معاملات راجع بعین در دفتر املاک نیز قید شود.

ماده ۳۰۴- ثبت معاملات مذکور در ماده فوق در دفتر نماینده ثبت لازم نیست شهود و معرفین دفتر صاحب دفتر را باید امضا کنند و برای ثبت در دفاتر ثبت اسناد فقط امضای اصحاب معامله کافی خواهد بود.

ماده ۳۰۵- از عایدات حاصله از حق الثبت صاحب دفتر بترتیب ذیل سهم خواهد برد : ناشت تومان در ماه نصف - از شصت تومان و یکقران بیالا نسبت بمزاد خمس و در هر صورت بیش از صد تومان در ماه بصاحب دفتر سهم داده نشده ولی اگر سهم ماهیانه صاحب دفتر کمتر از سی تومان باشد اداره ثبت اسناد آنرا تا سی تومان تکمیل خواهد نمود .

ماده ۳۰۶- عایدات حاصله از حق الثبت دفاتر اسناد رسمی پس از پرداخت سهم صاحبان دفاتر جزء عایدات عمومی محسوب و تسلیم خزانه خواهد شد.

ماده ۳۰۷- باستثناء مواردیکه برای دفاتر اسناد رسمی مطابق این قانون ترتیب

خاصی معین شده مقررات این قانون در دفاتر اسناد رسمی نیز لازم الرعایه و اعتبار اسناد ثبت شده در دفاتر رسمی همان است که در ماده ۱۷۶ و ۱۷۷ مقرر شده است.

باب پنجم - اجراء مفاد اسناد رسمی

ماده ۲۰۸ - مدلول کلیه اسناد رسمی راجعه بدیون و سایر اموال منقول بدون احتیاج حکمی از محاکم عدلیه لازم الاجرا خواهد بود مگر در مورد تسلیم عین منقولی که شخص ثالثی متصرف و مدعی مالکیت آن باشد .

ماده ۲۰۹ - کلیه اسناد رسمی راجعه بمعاملات املاکی که مطابق مقررات این قانون ثبت شده است مستقلا و بدون مراجعه بمحاکم لازم الاجرا است و ادعای شخص ثالث نسبت بآنها مانع اجرا نخواهد بود .

ماده ۲۱۰ - مسئول دفتر سوادسندی را که باید اجرا شود و صاحب سند تقاضای اجرای آن را نموده تهیه و مدیر ثبت مطابق ماده ۲۱۱ در ذیل آن سواد دستور اجرا خواهد داد .

ماده ۲۱۱ - در موقع صدور ورقه اجرائیه مدیر ثبت موضوعی را که باید اجرا شود در روی ورقه قید و بامضاء خود ممضی و بمهر مخصوص اجرا مهور مینماید .

ماده ۲۱۳ - عموم ضابطین عدلیه و سایر قوای دولتی مکلف هستند در مواقعی که از طرف مأمورین اجرا بآنها مراجعه میشود در اجرای مفاد ورقه اجرائیه اقدام کنند .

ماده ۲۱۳ - ترتیب اجرای اسناد رسمی مطابق نظامنامه مخصوصی خواهد بود که وزارت عدلیه تنظیم خواهد کرد .

ماده ۲۱۴ - دستور اجرا و رفع اختلافات راجع بعملیات اجرائی با مدیر ثبت است .

ماده ۲۱۵ - مرجع شکایت از اجرای ثبت مدعی العموم بدایت محل است .

ماده ۲۱۶- ادعای مجعولیت سند رسمی عملیات راجع با اجرای آن را موقوف نمیکنند مگر پس از اینکه مستنطق قرار مجرمیت متهم را صادر و مدعی العموم هم موافقت کرده باشد .

باب ششم - جرائم و مجازات

ماده ۲۱۷- هر يك از مستخدمین و اجزاء ثبت اسناد و املاك و صاحبان دفاتر رسمی عامداً یکی از جرمهای ذیل را مرتکب شود جاعل در اسناد رسمی محسوب و بمجازات آن که برای جعل و تزویر اسناد رسمی مقرر است محکوم خواهد شد .

اولاً - اسناد مجعوله یا مزوره را ثبت کند .

ثانیاً - سندی را بدون حضور اشخاصی که مطابق قانون باید حضور داشته باشند ثبت نماید .

ثالثاً - سندی را باسم کسانی که آن معامله را نکرده اند ثبت کند .

رابعاً - تاریخ سند یا ثبت سندی را مقدم یا مؤخر در دفتر ثبت کند .

خامساً - تمام یا قسمتی از دفاتر ثبت را معدوم یا مکتوم کند یا ورقی از آن دفاتر را بکشد یا بوسایل متقلبانة دیگر ثبت سندی را از اعتبار و استفاده بیندازد .

سادساً - اسناد انتقالی را با علم بعدم مالکیت انتقال دهنده ثبت کند .

سابعاً - سندی را که بطور وضوح سندیت نداشته و یا از سندیت افتاده ثبت نماید .

ماده ۲۱۸- هر گاه اعضاء ثبت اسناد و املاك سندی را که مفاد آن مخالفت صریح با قوانین موضوعه مملکتی داشته ثبت کنند از یکسال تا سه سال از خدمات دولتی منفصل خواهند شد .

ماده ۲۱۹- هر يك از اعضاء ثبت اسناد و املاك قبل از احراز هویت اشخاص و یا اهلیت اصحاب معامله و یا قابلیت موضوع معامله سندی را عمداً ثبت نماید بمجازات اداری فوق محکوم خواهد گردید .

ماده ۲۲۰ - هر يك از مستخدمین و اجزاء ثبت اسناد و املاك تصدیقاتی دهد که مخالف واقع باشد در حکم جاعل اسناد رسمی خواهد بود .

ماده ۲۲۱ - در موارد تقصیراتی که مجازات آنها بموجب این فصل معین نشده است مستخدمین و اجزاء ثبت اسناد و املاك که مرتکب جرم عمومی و یا تقصیر اداری میشوند موافق مقررات قوانین جزائی و یا قانون استخدام تعقیب و مجازات خواهند شد

ماده ۲۲۲ - جز در مورد مذکور در ماده ۳۸ (راجع به بیع شرط و امثال آن) هر کس تقاضای ثبت ملک را بنماید که قبلاً بدیگری انتقال داده یا با علم باینکه بنحوی از انحاء دیگر سلب مالکیت از او شده است تقاضای ثبت نماید کلاه بردار محسوب میشود و همچنین است اگر در موقع تقاضا مالك بوده ولی در موقع صدور سند مالکیت مالك نبوده و معیناً سند مالکیت بگیرد.

ماده ۲۲۳ - حکم فوق در مورد وارثی نیز جاریست که با علم با انتقال ملك از طرف مورث خود تقاضای ثبت آن ملك یا تقاضای صدور سند مالکیت آن ملك را باسم خود بنماید مشروط بر اینکه علم او بوسیله امضاء یا مهر محرز شود .

ماده ۲۲۴ - هر گاه تقاضا کننده ثبت قبل از صدور سند مالکیت و قبل از شکایت جزائی مدعی خصوصی تقاضای خود را کتباً مسترد داشت از مجازات معاف خواهد بود .

ماده ۲۲۵ - هر کس بعنوان مالکیت تقاضای ثبت ملک را بنماید که بعنوانی غیر از مالکیت عین تصرف آن میباشد از قبیل مستأجر مباشر و غیره کلاه بردار محسوب خواهد شد .

ماده ۲۲۶ - هر کس نسبت بملکی که در تصرف دیگری بوده بوسائل متقلبانه خود را متصرف قلمداد کرده و تقاضای ثبت کند کلاه بردار محسوب میشود - تجاوز از حدود مشمول این ماده نیست .

ماده ۲۲۷ - در مورد مواد فوق‌الذکر نام‌های که در مورد ثبت عمومی املاک داده میشود بمنزله تقاضا نامه است .

ماده ۲۲۸ - در مورد مواد قبل تعقیب متهم موکول بشکایت مدعی خصوصی است .

ماده ۲۲۹ - در صورتی که مدعی خصوصی قبل از قطعیت حکم (سیر مرحله تمیزی) شکایت خود را مسترد داشت تعقیب متروک خواهد شد .

ماده ۲۳۰ - تجدید شکایت از مدعی خصوصی پذیرفته نمیشود .

ماده ۲۳۱ - در مورد مواد ۲۲۲ و ۲۲۳ و ۲۲۵ و ۲۲۶ مجرم علاوه بر مجازات

مقرر برای جرم کلاهبرداری تاموقعی که بوسیله تصدیق حق مدعی خصوصی در اداره ثبت املاک یا بوسائل دیگر خساراتی را که مستقیماً بواسطه تقاضای ثبت و صدور سند مالکیت بطرف وارد آورده جبران ننماید در توقیف خواهد ماند تعیین میزان خسارت بامحکمه ایست که حکم مجازات راداده. خسارت غیر مستقیم (خسارت ناشی از محاکمه) مطابق اصول معموله تعیین و وصول خواهد شد .

ماده ۲۳۲ - هر کس یکی از اعمال مشروحه در مواد ۲۲۲ و ۲۲۳ و ۲۲۵ و

۲۲۶ را قبل از این قانون مرتکب شده - در صورتی که از تاریخ ارتکاب بیش از سه سال نگذشته باشد مکلف است تا سه ماه پس از تاریخ اجرای این قانون بوسیله تصدیق حق طرف در دفاتر ثبت یا بوسایل دیگر خسارات وارده بر صاحب ملک را جبران نماید والا کلاهبردار محسوب شده و علاوه بر مجازات مقرر برای این جرم تا موقعی که خسارات وارده بر طرف را بشرح ماده ۲۳۱ جبران نکرده در توقیف خواهد ماند .

ماده ۲۳۳ - در مورد املاکی که برهن داده شده راهن باید در ضمن تقاضا نامه

خود حق مرتهن را قید نماید و در صورت تخلف و صدور سند مالکیت هر گاه طلب مرتهن را پس از مطالبه نداد کلاهبردار محسوب و بازعایت مواد ۲۲۸ و ۲۲۹ و ۲۳۰ مطابق ماده ۲۳۱ با او رفتار خواهد شد .

ماده ۲۳۴ - هرگاه کسی بموجب سند رسمی یا عادی حقی نسبت بعین یا منفعت معین بشخص یا اشخاص داده و بعد نسبت بهمان عین یا منفعت بموجب سند رسمی معامله یا تعهدی معارض با حق مزبور بنماید جاعل در اسناد رسمی محسوب و بحسب باعمال شاقه از ۳ تا ۱۵ سال محکوم خواهد شد .

ماده ۲۳۵ - هرکس با قصد تقلب برخلاف واقع راجع بانتمقال منافع اظهاری که مستلزم ضرر طرف است و در دفتر اسناد رسمی یادفاتر دیگر ثبت قید شده کرده باشد کلاهبردار محسوب شده و علاوه بر مجازات مقرر برای این جرم مادام که جبران خسارات وارده بر طرف را بشرح ماده ۲۳۱ نکرده در توقیف خواهد ماند مواد ۲۲۸ و ۲۲۹ و ۲۳۰ در این مورد نیز لازم الرعایه است .

باب هفتم - تعرفه و مخارج ثبت اسناد و املاک

ماده ۲۳۶ - حقوقی که در اداره ثبت اسناد و املاک و دفاتر رسمی اخذ میشود مطابق مواد ذیل خواهد بود .

ماده ۲۳۷ - برای ثبت ملك در دفتر املاک علاوه بر مخارج مقدماتی در نقاطی که اداره ثبت موجود بوده تا ششماه از تاریخ اجرای قانون متمم ثبت مصوب دیماه ۱۳۰۷ و در سایر نقاط تا ششماه پس از افتتاح اداره ثبت و شعبات آن تومانی یکشاهی و در ششماه دوم تومانی یکشاهی و نیم و در سال دوم تومانی یکصد دینار و از ابتدای سال سوم از قرار تومانی دوشاهی و نیم حق الثبت مأخوذ خواهد شد .

ماده ۲۳۸ - حق الثبت املاک مطابق نظامنامه باقساط دریافت میشود .

ماده ۲۳۹ - تعرفه ثبت اسناد با استثنای موارد ذیل تومانی نیمشاهی است .

ماده ۲۴۰ - برای ثبت اسنادی که تعیین قیمت آنها ممکن نباشد برای هر سند يك تومان مأخوذ خواهد شد .

ماده ۲۴۱ - برای ثبت شرکت نامدها تومانی ربعشاهی گرفته میشود .

ماده ۲۴۲ - برای ثبت بروات و حوالجات تجارتي هر صد تومان پنج شاهی اخذ و کسور صد تومان بمنزله صد تومان حساب میشود .

ماده ۲۴۳ - از بابت مخارج حرکت بخارج از مقر اداره یا شعبه ثبت در مورد ثبت املاک علاوه بر مخارج حمل و نقل که به عهده مستدعی ثبت است برای مهندسين شبانه روزی ۲۰ قران و برای نماینده ۸ قران دریافت میشود .

ماده ۲۴۴ - در موقع ثبت عمومی املاک خرده مالکین مخارج حرکت و کرایه حمل و نقل به تناسب سهام آنها در املاک اخذ خواهد شد .

ماده ۲۴۵ - حق الوديعه اسناد و اوراق از بابت هر بسته مهور ماهی دو قران است حق الوديعه ششماهه قبلا اخذ خواهد شد .

ماده ۲۴۶ - برای دادن سواد مصدق از اسناد ثبت شده برای هر صفحه که نمونه آن را وزارت عدلیه معین مینماید پنج قران است - کسر صفحه يك صفحه تمام محسوب خواهد شد .

ماده ۲۴۷ - برای دادن سواد مصدق از اوراق و اسناد ثبت نشده صفحه ای سه قران گرفته میشود کسر صفحه يك صفحه محسوب است .

ماده ۲۴۸ - حق الاجرای اسناد لازم الاجرا تومانی ده شاهی و از کسی که اجرا بر علیه اوست اخذ خواهد شد .

ماده ۲۴۹ - برای تصدیق صحت هر امضاء پنج قران مأخوذ می شود .

ماده ۲۵۰ - کلیه بخارج و حقوق فوق الذکر باستثناء حق الاجرا به عهده طرفی است که تقاضای ثبت مینماید مگر آنکه بین طرفین متعاهدین ترتیب دیگری مقرر شده باشد .

ماده ۲۵۱ - در موقع اخذ حقوق فوق الذکر مبلغهای کم تر از یکصد دینار یکصد دینار اخذ خواهد شد .

ماده ۲۵۲ - سواد هائی که از طرف محاکم و مدعیان عمومی و مستنطقین تقاضا میشود از حقوق دولتی معاف خواهد بود ولی در صورتی که سواد های مزبوره را بدون علت و سبب تقاضا کرده باشند علاوه بر مجازات اداری دو برابر حق معمولی از تقاضا کننده اخذ خواهد شد .

باب هشتم

مواد مخصوصه

ماده ۲۵۳ - هر يك از مستخدمین ثبت که بعنوان کفالت شغل بالاتری را اشغال نماید حق دارد نصف حقوق رتبه خود و نصف حقوق بودجه مقامی را که متکفل است دریافت دارد مشروط بر اینکه شغل بالاتر نمایندگی - مسئولیت دفتر - مدیریت ضبط - معاونت یاریاست یکی از شعب یادوایر و ادارات ثبت خارج از مرکز باشد .

ماده ۲۵۴ - نسبت بتقاضای ثبتی که قبل از اجرای این قانون داده شده چنانچه اعلان نوبت اول آن منتشر نشده باشد اعلانات نوبتی سه مرتبه و در مدت نود روز منتشر خواهد گردید والا مطابق قانون سابق عمل خواهد شد .

ماده ۲۵۵ - قوانین ذیل نسخ میشود :

- ۱ - قانون ثبت اسناد و املاک مصوبه ۲۱ حمل ۱۳۰۲ .
- ۲ - قانون ۲۷ آبانماه ۱۳۰۴ راجع بحق الثبت شرکت نامه ها و اوراق تجارتي .
- ۳ - ماده اول و دوم قانون ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۴ راجع به مدت اعتراض بر تقاضای ثبت و اصلاح تعرفه ثبت اسناد .
- ۴ - ماده يك با تبصره های مربوطه و ماده ۲ و ۷ و ۸ قانون ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۶ راجع به ثبت عمومی املاک .

۵ - قانون دهم مرداد ۱۳۰۷ راجع باصلاح ماده اول قانون ۲۱ بهمن ۱۳۰۶ .

۶ - قانون متمم قانون ثبت املاک مصوب ششم دی ماه ۱۳۰۷ .

- ۷ - قانون سیزدهم بهمن ۱۳۰۷ راجع بدفاتر اسناد رسمی .
- ۸ - قانون دوم خرداد ۱۳۰۸ در اصلاح قانون ثبت املاک .
- ۹ - قانون یازدهم مهرماه ۱۳۰۸ راجع به ثبت املاک .
- ماده ۲۵۶ -** این قانون از اول اسفندماه ۱۳۰۸ بموقع اجرا گذاشته میشود .
- چون بموجب قانون مصوب دوازدهم آبانماه ۱۳۰۸ « وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها درعمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید » علیهذا (قانون ثبت اسناد و املاک) مشتمل بر دو بیست و پنج ماده و شش ماده که در تاریخ لیله بیست و یکم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده است قابل اجرا است .
- رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

راجع به ثبت اماکن متبرکه و عمومی و املاک مفروزی که بعضی از متعلقات آن مشاع باشد

مصوب ۲۹ مهرماه ۱۳۰۹

ماده اول - در مورد خانه ها و املاکی که از حیث اعیان یا عرصه و اعیان بین چند نفر مالک بطور مفروز تقسیم ولی فضا یا حوض و یا آب انبار و یا بعضی از متعلقات دیگر آن بین تمام یا بعضی از مالکین مزبور مشاع باشد مقررات قانون ثبت اسناد راجع به ثبت املاک مشاع مجری نبوده و ثبت قسمت مشاع هم باید در ضمن قسمت مفروز و مطابق مقررات راجعه به ثبت عادی بعمل آید .

ماده دوم - برای ثبت مساجد و اماکن متبرکه و مدارس قدیمه و تکلیا و آب انبارهای

(۱) این قانون بموجب قانون ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۰ نسخ شده است .

عمومی تقاضای ثبت از طرف متولی یا اداره اوقاف بدون اخذ حق الثبت و مخارج مقدماتی پذیرفته خواهد شد .

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه بیست و نهم مهر ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

تشکیل دفاتر اسناد رسمی

مصوب ۱۳ بهمن ماه ۱۳۰۷

ماده ۱- در نقاطی که وزارت عدلیه مقتضی بداند برای ترتیب اسناد رسمی دفاتر رسمی بعد از کافی معین خواهد کرد - هر دفتر رسمی اسناد مرکب است از یک نفر صاحب دفتر و لا اقل یک نفر نماینده اداره کل ثبت اسناد .

ماده ۲- هیچ دفتری را نمیتوان رسمیت داد مگر اینکه صاحب آن در ضمن تقاضا نامه خود تبعیت از نظامات وزارت عدلیه را راجع بثبت اسناد تعهد نماید .

ماده ۳- حوزه صلاحیت هر یک از دفاتر اسناد رسمی - نسبت به ثبت معاملات و تعهدات مربوطه به عین یا منافع عین غیر منقول را وزارت عدلیه معین و اعلان خواهد کرد - هیچ دفتری نباید در خارج از حدود صلاحیت محلی خود سندی راجع به عین یا منافع عین غیر منقول را ثبت نماید و سندی که بخلاف این ماده بثبت برسد دارای اعتبار اسناد رسمی نخواهد بود .

ماده ۴- نماینده ای که از طرف اداره کل ثبت اسناد و املاک برای هر دفتری تعیین میشود باید در ساعات کار در دفتر اسناد رسمی حاضر شده تا هر معامله و تعهدی که در حضور او واقع شده یا هر معامله و تعهدی را که طرفین یا طرفی که تعهد کرده

در حضور او اقرار به آن معامله یا تعهد کند و یکی از طرفین تقاضای ثبت آن را بنماید
ثبت برساند .

نماینده ثبت هیچ معامله یا تعهدی را ثبت دفتر نمیکند مگر اینکه قبلاً آن معامله
یا تعهد در دفتر صاحب دفتر اسناد رسمی ثبت رسیده باشد .

در هر يك از این دو دفتر باید نمره صفحه دفتر دیگری که سند در آن ثبت شده
است قید گردد .

ماده ۵۵ - دفاتر اسناد رسمی ملزم بر رعایت ماده ۱۳ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب
حمل ۱۳۰۲ راجع بتعدد و تنوع دفاتر ثبت نیستند .

ماده ۶۶ - در صورتیکه تقاضای ثبت سندی بشود تحصیل اطمینان از هویت متعاملین
یا طرفی که تعهد کرده بعهدۀ صاحب دفتر است و اگر مشارالیه شخصاً آنها را شناسد باید
بر طبق مواد ۷۶ و ۷۷ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب حمل ۱۳۰۲ رفتار نماید و در صورت
تخلف مشمول ماده ۲۵ قانون ثبت مصوب حمل ۱۳۰۲ است .

ماده ۷۷ - در مورد املاکی که مطابق باب دویم قانون ثبت اسناد و املاک ثبت
نرسیده دفاتر اسناد رسمی میتوانند هر نوع معامله و تعهد و نقل و انتقالی راجع بعین غیر
منقول یا منافع آنرا ثبت نمایند ولی این قبیل اسناد فقط نسبت بطرفین یا طرفی که تعهد
کرده وقائم مقام قانونی آنها اعتبار رسمی خواهد داشت .

ماده ۸۸ - در مورد املاکی که مطابق باب دویم ثبت اسناد و املاک به ثبت
رسیده دفاتر اسناد رسمی فقط تعهدات و معاملات راجع بمنافع عین غیر منقول را میتوانند
ثبت برسانند .

اسناد رسمی راجع بمنافع را وقتی نماینده ثبت بصاحبان آن تسلیم خواهد
کرد که معامله یا تعهد را با اداره ثبت املاک اطلاع داده و در صفحه مخصوص بملك آن
معامله قید شده باشد .

انجام این ترتیب ۸ روز از تاریخ تسلیم سند بنماینده نباید تجاوز کند .

ماده ۹۰ - درموقع انتقال ملک که در دفتر ثبت املاک مطابق باب دوم قانون ثبت بثبت رسیده انتقال دهنده باید صریحاً معین کند که منافع ملك بنحوی از انحاء بکسی واگذار شده است یا خیر و در صورت واگذاری برای چه مدت منافع منتقل شده و این اظهار باید در دفتر املاک صریحاً قید شود .

ماده ۹۰ - نمایندگان ثبت اسناد میتوانند از اسنادی که در دفتر آنها ثبت شده است بطرفین متعاهدین یا بقائم مقام قانونی آنها با رعایت ماده ۲۳ قانون ثبت اسناد سواد مصدق بدهند .

ماده ۹۱ - اسناد راجع بمعاملات و تعهداتی را که قبل از تاریخ اجرای این قانون تنظیم شده نیز میتوان مطابق این قانون در اداره ثبت اسناد یا در دفتر اسناد رسمی به ثبت رسانیده و رسمیت داد ولی رسمیت سند نسبت بتاریخ از روز ثبت رسمی آن خواهد بود .

ماده ۹۲ - اعتبار اسنادی که بموجب این قانون بثبت میرسد همان است که بموجب ماده ۱۰۳ قانون ثبت اسناد و املاک مقرر است .

ماده ۹۳ - هرگاه عین غیر منقولی مطابق باب دوم قانون ثبت املاک بثبت نرسیده باشد و معامله یا تعهدی راجع بان عین غیر منقول بثبت برسد حق الثبت از قرار تومانی نیم شاهی مأخوذ خواهد شد .

ماده ۹۴ - مخارج ثبت بعهده طرفی است که تقاضای ثبت مینماید مگر آنکه بین طرفین متعاهدین ترتیب دیگری مقرر شده باشد که در این صورت بهمان طریق رفتار میشود .

نصف عایدات حاصله از حق الثبت متعلق بصاحب دفتر و نصف دیگر متعلق باداره

ثبت اسناد و املاک خواهد بود اگر سهم ماهیانه صاحب دفتر کمتر از سی تومان باشد اداره ثبت در هر ماه سهم او را تا سی تومان تکمیل خواهد کرد .

تبصره - حق التحریری که صاحب دفتر اخذ می کند مربوط بدولت نخواهد بود
ماده ۱۵ - ورقه اجرائیه راجع باسنادی که در دفاتر اسناد رسمی ثبت شده در مراکزی که اداره ثبت موجود است بوسیله رئیس اداره و در سایر نقاط بوسیله رئیس محکمه بدایت و در صورت نبودن محکمه بدایت بوسیله رئیس صلحیه محل صادر خواهد شد .

ماده ۱۶ - هر گاه کسی بموجب سند رسمی حقی نسبت بعین یا منفعت معین بشخص یا اشخاصی داده و بعد نسبت بهمان عین یا منفعت بموجب سند رسمی دیگر معامله یا تعهدی مغارض با حق مزبور بنماید جاعل در اسناد رسمی محسوب و بحسب با اعمال شاقه از سه تا پانزده سال محکوم خواهد شد و همچنین کسی که با قصد تقلب برخلاف واقع راجع بانتقال منافع اظهاری که مستلزم ضرر طرف است و در دفتر قید شده کرده باشد جاعل در اسناد رسمی محسوب و بمجازات فوق محکوم خواهد شد .
 هر گاه در موضوع مدت واگذاری منافع اختلاف مدت کمتر از سه ماه باشد تعقیب جزائی مجرم مشروط بتقاضای مدعی خصوصی است .

ماده ۱۷ - مواد ۳-۷-۹-۱۱-۱۳-۱۴-۱۶ -- اینقانون نسبت باداره ثبت اسناد نیز مجری خواهد بود .

ماده ۱۸ - قوانین مربوطه به ثبت اسناد جز مواد راجع به موضوعاتی که در مورد آنها بموجب این قانون ترتیب خاصی معین شده برای دفاتر اسناد رسمی نیز لازم الرعایه است .

ماده ۱۹ - مواد ۶۸ و ۶۹ قانون ثبت اسناد مصوب حمل ۱۳۰۲ منسوخ است .

ماده ۲۰ - وزارت عدلیه مأمور اجرای این قانون است .

چون بموجب قانون ۴ آذرماه ۱۳۰۷ « وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید » :

علیهذا (قانون دفاتر اسناد رسمی) که در تاریخ سیزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی رسیده است قابل اجرا است .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح نمرات مواد مذکور در متن ماده ۹۷ قانون اصول تشکیلات عدلیه

مصوب ۱۱ خرداد ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - نمرات مواد مذکوره در متن ماده ۹۷ قانون تشکیلات عدلیه بطریق

ذیل اصلاح میشود :

۸۵ بجای ۷۹

۹۰ « ۸۴

۹۱ « ۸۵

۹۳ « ۸۷

۹۴ « ۸۸

۹۵ « ۸۹

چون بموجب قانون مصوب ۱۰ اردی بهشت ماه ۱۳۰۸ « وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در

ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا (قانون اصلاح نمرات مواد مذکوره در متن ماده ۹۷ قانون اصول تشکیلات عدلیه) مشتمل بر یک ماده که در تاریخ یازدهم خردادماه یکپزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

مرور زمان اموال منقوله

مصوب ۲ تیر ماه ۱۳۰۸

ماده اول - در دعاوی راجع بحقوقی که با قساط ماهیانه یا کمتر از یکماه تأدیبه میشود باستثناء مال الاجاره و مال الصلح راجع بمنافع اموال غیر منقول و همچنین در دعاوی راجع بقیمت یا حقی که بنا بر عرف و عادت فوراً یا در مدت کمی پرداخت میگردد از قبیل قیمت خوراک و منزل در مهمانخانه حق العلاج طبیب و حق الوکاله و امثال آن مدت مرور زمان سه سال است.

ماده دوم - در سایر دعاوی اعم از اینکه راجع بدیون یا با اموال منقول و غیر منقول باشد باستثناء دعاوی مالکیت و وقفیت نسبت بمال غیر منقول مدت مرور زمان ده سال است.

ماده سوم - مدت مرور زمان از روزی شروع میشود که صاحب مال یا صاحب حق یادائن مستحق مطالبه میگردد.

در دعاوی راجعه بصغار یا مجبورین مطلقاً مرور زمان از تاریخ بلوغ و رشد و یا رفع حجر محسوب میشود.

در دعاوی راجعه بحقوق ارتفاقی مرور زمان از تاریخی شروع میشود که نسبت با استفاده از حق مزبور جلوگیری شده باشد .

در دعاوی راجعه باسترداد ودیعه و اماناتی که محدود بمدت معین نباشد و همچنین در دعاوی راجع بد تعهداتی که برای انجام آن مدتی معین نشده یا عندالمطالبه باید انجام شود مادام که بوسیله اظهاریه رسمی رد و دیعه یا انجام تعهد تقاضا نشده مرور زمان جاری نمیشود .

در مورد طلبی که وثیقه منقول یا غیر منقول دارد مادام که وثیقه در تصرف طلبکار است مرور زمان جاری نخواهد شد .

زوج و زوجه و همچنین پدر و مادر و جد و جده و اولاد مطلقاً و برادر و برادر و خواهر و خواهر و برادر و خواهر در دعاوی ارث نمیتوانند نسبت بیکدیگر از مرور زمان استفاده نمایند . در دعاوی متقابل هر گاه مدت مرور زمان منقضی شده باشد تا روز اولین جلسه محاکمه در محاکمات اختصاری و تا تاریخ اولین لایحه در محاکمات عادی برای اقامه دعوی متقابل مهلت داده میشود .

ماده چهارم - هر گاه کسی که مرور زمان بر علیه او جریان دارد بوسیله عرض حال رسمی یا اظهاریه قانونی حق خود را مطالبه نماید مدت مرور زمان منقطع میشود و برای حصول مرور زمان گذشتن مدت جدیدی لازم است این مدت جدید در مورد مرور زمان ده ساله سه سال و در مورد مرور زمان سه ساله یکسال علاوه بر بقیه مدت مرور زمان قبل از انقطاع خواهد بود .

مرور زمان را بیش از یک مرتبه نمیتوان منقطع نمود .

ماده پنجم - در موارد ذیل انقطاع مرور زمان حاصل نمیشود :

۱- در صورتیکه مدعی دعوی خود را مسترد دارد .

۲- در صورتیکه عرض حال به محکمه ای که صلاحیت رسیدگی نداشته داده شده و تا سه

ماه پس از ابلاغ قرار قطعی عدم صلاحیت دعوی در محکمه صلاحیت دار اقامه نشود .

ماده ششم - مفاد تبصره ماده ۳ و مواد ۴ و ۵ قانون ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۶ راجع بثبت عمومی املاک و مرور زمان با استثنای آنچه که مخصوص با املاک ثبت شده در دفتر املاک است در مورد کلیه دعاوی رعایت خواهد شد .

ماده هفتم - مفاد ماده ۴ و ۵ این قانون نسبت بدعوی مالکیت و وقفیت اموال غیر منقول نیز مجری است ولی در صورت انقطاع مدت مرور زمان جدید پنج سال علاوه بر بقیه مدت مرور زمان قبل از انقطاع خواهد بود .

ماده هشتم - مدت مرور زمان کلیه دعاوی مذکور در ماده ۶ و ۱ با استثنای دعوی مالکیت و وقفیت اموال غیر منقول که در تاریخ اجرای این قانون مطابق مقررات فوق مرور زمان نسبت با آنها حاصل شده یا کمتر از دو سال بحصول مرور زمان مانده باشد تا دو سال در محاکم عدلیه پذیرفته خواهد شد مشروط بر اینکه در تاریخ اجرای این قانون از تاریخ منشاء و تولید دعوی یا آخرین تعقیب بیش از سی سال نگذشته باشد .

ماده نهم - مقررات این قانون بهیچوجه ناسخ مقررات قانون تجارت و قوانین دیگر راجع بمرور زمان نخواهد بود .

ماده دهم - این قانون از تاریخ ۱۵ تیر ماه ۱۳۰۸ بموقع اجرا گذاشته میشود .
این قانون که مشتمل بر ده ماده است در جلسه دوم تیر ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

اصلاح قانون حکمیت

مصوب ۱۱ فروردین ماه ۱۳۰۸

ماده اول - در موارد ذیل دعاوی را نمیتوان بحکمیت رجوع نمود مگر اینکه

(۱) این قانون بموجب قانون ۲۰ بهمن ماه ۱۳۱۳ نسخ و لغای آن بموجب قانون ۲۵ شهریور

۱۳۱۸ تأیید شده است .

متداعین تراضی کرده یا بموجب قوانین مخصوصه یا قرارداد قبلی طرفین قطع و فصل دعوی بطریق حکمیت معین شده باشد :

- ۱- کلیه دعاوی راجعه بمحاکم صلحیه .
 - ۲- در صورتیکه مدعی در عرض حال و یا مدعی علیه در محاکمات عادی در اولین لایحه خود و در محاکمات اختصاری در اولین جلسه تقاضای حکمیت ننموده باشد .
 - ۳- در صورتیکه مستند دعوی منحصرأً استشهاد باشد .
 - ۴- در صورتیکه دعوی در محل اقامت کسی که طرف او تقاضای حکمیت مینماید اقامه نشده باشد .
 - ۵- دعاوی تجارتنی که مستند آن برات یافته طلب باشد .
 - ۶- در صورتیکه تقاضاکننده حکمیت قبلاً عرض حال اعسار یا افلاس داده یا اصل موضوع دعوی اعسار یا افلاس باشد .
 - ۷- در صورت اقرار بدعوی نسبت بقسمتی که مورد اقرار بوده .
 - ۸- در صورتیکه مستند دعوی سند رسمی باشد .
- ماده دوم -** در موارد ذیل ارجاع دعوی بحکمیت ممنوع است ولو طرفین تراضی نمایند :

- ۱- در دعاوی راجعه باصل زوجیت و بنوت .
 - ۲- در دعاوی راجعه بتوقیف و ورشکستگی .
- ماده سوم -** دعوی تخلیه راجع بدکاکین و مغازهها و امثال آنها اعم از اینکه در حدود صلاحیت صلحیه باشد یا بدایت بتقاضای یکی از طرفین بحکمیت رجوع خواهد شد .
- دعوی تخلیه در سایر موارد اعم از اینکه راجع بخانه یا ملک مزروعی و غیر آن باشد و اعم از اینکه در حدود صلاحیت صلحیه باشد یا بدایت قابل ارجاع به حکمیت نیست مگر به تراضی طرفین دعوی .

ماده چهارم - در دعاوی که قبل یا بعد از ارجاع بحکمیت شخص ثالثی وارد یا جلب میشود هرگاه شخص مزبور بایکی از متداعیین مشترك المنفعه باشد حق تعیین حکم علیحده نخواهد داشت و اگر منافع او با منافع طرفین دعوی مختلف باشد حق دارد که يك نفر حکم اختصاصی معین کند و در این صورت حکم مشترك دونفر خواهد بود که باید با موافقت هر سه طرف و یا به قید قرعه معین شود و بطور کلی هر شخص ثالثی که با تمام اطراف دعوی مختلف المنفعه باشد حق تعیین يك نفر حکم اختصاصی داشته و بعده هر شخص ثالث يك نفر بعده حکم های مشترك افزوده میشود مگر اینکه اشخاص ثالث باهم مشترك المنفعه باشند .

ماده پنجم - رأی هیئت تجدید نظر مذکور در ماده نهم قانون حکمیت در آن قسمتی که مربوط بحریان امر است قطعی است ولی هرگاه یکی از متداعیین مدعی باشد که با محرز گرفتن جریان امر رأی هیئت تجدید نظر مخالف با قوانین موضوعه مملکتی است محکمه استیناف صلاحیت دار رسیدگی میکند و هرگاه شکایت را وارد دید رأی هیئت تجدید نظر را ابطال نموده و خود مطابق قانون که باید تطبیق بر مورد شود حکم صادر خواهد کرد - حکم استیناف در صورتیکه رأی هیئت تجدید نظر را تأیید کند قابل تمیز نیست .

عرضحال استینافی شاکی وقتی پذیرفته خواهد شد که در موعد مقرر برای استیناف تقدیم شده و در آن تصریح کرده باشند که رأی هیئت تجدید نظر با کدام ماده از مواد قوانین موضوعه مخالفت دارد بعلاوه قبض و دبعه استینافی (صدی چهار محکوم به) بعرضحال ضمیمه شده باشد .

ماده ششم - قضات و صاحب منصبان پارکه بدایت و استیناف را که شاغل خدمت هستند نمیتوان بحکمیت انتخاب نمود ولو پتراضی اطراف دعوی - و کلا رسماً عدلیه را نمیتوان بقرعه برای حکمیت انتخاب کرد .

ماده هفتم - دعاوی که قبل از تاریخ اجرای این قانون رجوع بحکم شده و مطابق این قانون قابل ارجاع به حکمیت نیست در محکمه ای که قرار حکمیت داده رسیدگی خواهد شد مشروط بر اینکه :

اولاً - در تاریخ اجراء این قانون رأی حکم صادر نشده باشد .

ثانیاً - یکی از طرفین دعوی تقاضا کند که رسیدگی امر در محکمه عدلیه بعمل آید .

ماده هشتم - کلیه مقررات قانون مصوب ۲۹ اسفند ماه ۱۳۰۶ راجع بحکمیت که مخالف این قانون باشد نسخ میگردد .

ماده نهم - این قانون از بیستم فروردین ۱۳۰۸ بموقع اجراء گذاشته میشود .

ماده دهم - وزارت عدلیه مأمور اجرای این قانون است .

(چون بموجب قانون مصوب ۴ آذرماه ۱۳۰۷ «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح

قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی

قوانین عدلیه بموقع اجراء گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن

جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب

بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا (قانون اصلاح قانون حکمیت) مشتمل برده ماده

که در تاریخ یازدهم فروردین ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب کمیسیون عدلیه

مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

اصلاح بعضی از مواد قانون اصول محاکمات حقوقی راجع بموارد

ارجاع دعاوی بمحاکم شرع

مصوب ۱۱ دیماه ۱۳۰۷

ماده اول - در موارد ذیل محاکم عدلیه دعاوی را بمحاکم شرع رسمی رجوع مینماید:

۱ - این قانون بموجب قانون ۹ آذرماه ۱۳۱۰ نسخ شده است .

- ۱- دعاوی راجعه باصل نکاح و طلاق .
- ۲- دعاوی که مطابق قانون مخصوص قطع و فصل آن جز باقامه بینه یا بحلف و احلاف ممکن نیست .
- ۳- در مواردیکه نصب قیّم یا متولی یا وصی مطابق قوانین مخصوص لازم باشد .
- ماده دوم** - مواد ۱۳۳ - ۱۳۴ - ۱۳۵ و ۱۴۵ مکرر و ۱۴۶ و ۱۴۷ و ۱۴۸ - ۱۴۹ قانون اصول محاکمات حقوقی و کلید مقررات دیگر مخالف این قانون نسخ میشود .
- ماده سوم** - این قانون از ۱۵ دیماه ۱۳۰۷ بموقع اجرا گذارده میشود .
- چون بموجب قانون مصوب ۴ آذرماه ۱۳۰۷ «وزیر عدلیه مجاز است کلیدلوايح قانونی راکه بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی راکه در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا (قانون اصلاح بعضی از مواد قانون اصول محاکمات حقوقی مربوط بموارد ارجاع دعاوی بمحاکم شرع) که در تاریخ یازدهم دی ماه یکپزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده است قابل اجراست .
- رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

راجع بمحاکم شرع

مصوب ۱۴ خردادماه ۱۳۰۸

ماده اول - مواردیکه قطع و فصل دعوی جز باقامه بینه ممکن نیست در قانون مخصوص معین خواهد گردید و مادام که موارد مزبور در ضمن قانونی معین نشده است

۱- این قانون بموجب قانون ۹ آذرماه ۱۳۱۰ نسخ شده است .

هیچ دعوائی را نمیتوان بعنوان اقامه بینه بمحاکم شرع رسمی ومحاضر وفقهای صلح ارجاع نمود .

ماده دوم - در کلیه دعاوی که قبل از اجرای قانون ۱۱ دیماه ۱۳۰۷ «راجع بموارد ارجاع بشرع» بمحاکم یا محاضر شرع یا فقهای صلح ارجاع شده و از مواردی نیست که مطابق قانون مزبور رسیدگی بآن از خصایص محکمه شرع یا فقهای صلح باشد هرگاه یکی از اطراف دعوی تقاضا نماید محکمه ای که قضیه را ارجاع بشرع کرده بدعوی مزبور رسیدگی کند محکمه مکلف بقبول این تقاضا است مشروط بر اینکه قبل از تسلیم تقاضا نامه رأی کتبی محکمه شرع یا محضر شرع یا فقیه صلح صادر نشده باشد .

تبصره - تقاضاکننده مکلف است پس از تسلیم تقاضا نامه بمحکمه ای که رسیدگی بدعوی را از آن محکمه میخواهد مفاد تقاضای خود را کتباً بمحکمه شرع یا محضر شرع یا فقیه صلحی که مرجع دعوی بوده اطلاع دهد تا پس از آن تاریخ حکمی از طرف محکمه شرع یا محضر شرع یا فقیه صلح صادر نشود .

ماده سوم - این قانون از ۱۵ تیرماه ۱۳۰۸ بموقع اجرا گذاشته میشود .
چون بموجب قانون مصوب ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا (قانون راجع بمحاکم شرع) مشتمل بر سه ماده که در تاریخ چهاردهم خردادماه یکپزار و سیصد و هشتاد و شمس بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

شهادت و امارات

مصوب ۲۳ تیرماه ۱۳۰۸

ماده ۱ - هیچیک از عقود و ایقاعات و تعهدات را مگر در مواردی که قانون مستثنی کرده نمیتوان فقط بوسیله شهادت شفاهی یا استشهادنامه اثبات کرد ولی این حکم مانع نخواهد بود که محاکم برای کشف حقیقت و مزید اطلاع از قضیه باظهارات شهود رسیدگی نمایند .

ماده ۲ - در مورد عقود و ایقاعات و تعهدات مذکوره در ماده فوق کسی که مدعی است بتعهد خود عمل کرده یا بنحوی از انحاء قانونی بری شده نیز نمیتواند ادعای خود را فقط بوسیله شهادت شفاهی یا استشهادنامه اثبات نماید .

ماده ۳ - در موارد ذیل حکم مقرر در دو ماده فوق مجری نخواهد بود :

۱ - نسبت بعقود و ایقاعات و تعهداتی که موضوع آن معادل پنجاه تومان یا کمتر باشد .

۲ - در مواردیکه بعلت حوادث غیر عادی از قبیل حریق و سیل و زلزله و امثال آن کسی مال خود را بدیگری سپرده و برای صاحب مال تحصیل سند ممکن نبوده است و همچنین در مورد اموالی که اشخاص در کاروانسرا یا مهمانخانه و حمام یا قهوهخانه و امثال آن میگذارند و عرفاً امانت محسوب است .

ماده ۴ - اگر موضوع تعهد عقد یا ایقاعی بیش از پنجاه تومان باشد نمیتوان آنرا فقط بوسیله شهادت شهود اثبات نمود اگر چه مدعی دعوی خود را به پنجاه تومان یا کمتر تقلیل داده و یا از مازاد آن صرف نظر نماید .

ماده ۵ - هر گاه ثابت شود که مدعی به مقوم به پنجاه تومان یا کمتر بقیه یا جزء طلبی است که اصلاً از این مبلغ متجاوز بوده مدعی به مزبور در حکم مدعی به بیش از پنجاه تومان خواهد بود .

ماده ۶- در دعاوی مربوط باوراق هویت حکمی که منحصرأً باستناد شهادت شهود صادر شود مؤثر در معافیت از خدمت نظام وظیفه نخواهد بود .

ماده ۷- اماره عبارت از اوضاع و احوالی است که نوعاً صحت اظهارات یکی از طرفین دعوی را برساند - هیچوقت نمیتوان باستناد امارات حکم داد مگر اینکه امارات موجوده قوی و موجه باشد - در این صورت نیز محکمه مکلف است اوضاع و احوالی را که مدرک حکم قرار میدهد بطور روشن و کافی يك بیک تشریح کند - بعلاوه وقتی میتوان باستناد امارات حکم داد که یا دعوی از نوع دعاوی باشد که موافق این قانون اثبات آن بوسیله شهود ممکن است یا وجود امارات دلائل موجوده دیگر را تکمیل کند .

ماده ۸- ماده دوم قانون دوم تیر ماه ۱۳۰۷ راجع بطرز استماع شهادت شهودو تبصره ذیل آن نسخ میشود .

ماده ۹- این قانون از تاریخ پانزدهم مرداد ماه ۱۳۰۸ بموقع اجرا گذاشته خواهد شد .

چون بموجب قانون مصوب دهم اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا (قانون شهادت و امارات) مشتمل بر نه ماده که در تاریخ بیست و سوم تیر ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و شش شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

اجازه اخذ تأمین خسارت و مخارج محاکمه از اتباع خارجه

مصوب ۲۸ شهریور ۱۳۰۸

ماده اول - اتباع خارجه اعم از اینکه مدعی اصلی باشند و یا بعنوان شخص ثالث وارد دعوی گردند مکلفند در صورت تقاضای مدعی علیه برای تأدیه مخارج محاکمه و خساراتی که ممکن است پرداخت آن محکوم گردند تأمین بدهند .
تقاضای مزبور فقط از مدعی علیه تبعه ایران پذیرفته میشود و باید در محاکمه عادی ضمن اولین لایحه ای که بمحکمه داده میشود و در محاکمه اختصاری در اولین جلسه بعمل آید والا مسموع نخواهد بود .

ماده دوم - محکمه در ضمن قراری که راجع بتأمین میدهد میزان آنرا معین خواهد کرد و مادام که تأمین داده نشده محاکمه متوقف خواهد ماند .

ماده سوم - تبعه خارجه که در خاک دولت متبوع او اتباع ایران ازدادن تأمین معاف هستند ازدادن تأمین در ایران معاف خواهند بود .

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه بیست و هشتم شهریورماه ۱۳۰۸ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۲)

تأمین مدعی به

مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۰۸

قسمت اول - در قواعد عمومی

ماده اول - از حین تقدیم عرضحال تا اعلان ختم محاکمه در مرحله بدوی (صلحیه یا ابتدائی) میتوان تأمین مدعی به را تقاضا کرد .

۱- این قانون بموجب قانون ۲۵ شهریورماه ۱۳۱۸ نسخ شده است .

۲- این قانون بموجب قانون ۲۵ شهریورماه ۱۳۱۸ نسخ شده است .

بعد از صدور حکم حضوری یا حکم غیابی که مدت اعتراض آن گذشته باشد نیز محکوم له بدوی میتواند از محکمه‌ای که حکم را صادر کرده است تقاضای تأمین محکوم به را بنماید و این در صورتی است که مدعی به قبلاً تأمین نشده باشد درخواست تأمین در محکمه استیناف پذیرفته نمی‌شود.

ماده دوم - هرگاه دعوی به حکمیت رجوع شده باشد تأمین مدعی به باید از محکمه بدوی تقاضا بشود که قرار ارجاع به حکم را صادر کرده است.

ماده سوم - در صورتیکه محکمه درخواست تأمین مدعی به را رد نماید مدعی میتواند در حین محاکمه بشرط تقدیم دلائل جدید راجع به تأمین تجدید درخواست کند

ماده چهارم - درخواست تأمین را فقط در ادعائی میتوان نمود که میزان یا عین مدعی به معین باشد.

ماده پنجم - در موارد ذیل محکمه مکلف بصور قرار تأمین است:

۱ - هرگاه مستند دعوی سند رسمی باشد یا سند عادی که دارای اعتبار سند رسمی شده است.

۲ - هرگاه مستند دعوی سند عادی بوده ولی مدعی علیه در صدد تضییع و تفریط مدعی به باشد.

۳ - هرگاه مستند دعوی سند عادی است و مدعی برای جبران خساراتی که ممکن است از تأمین بطرف وارد شود و محکمه میزان آن را تخمین خواهد کرد تأمین بدهد.

ماده ششم - در مورد اول ماده قبل پس از درخواست تأمین - در مورد ثانی پس از تشخیص اینکه مدعی علیه در صدد تضییع یا تفریط مدعی به است و در مورد ثالث آن ماده پس از دادن تأمین برای جبران خسارات محکمه مکلف است بدون ابلاغ تقاضا بطرف قرار تأمین را صادر نماید.

ماده هفتم - در غیر موارد مذکور در ماده ۵ قبول درخواست تأمین الزامی نبوده و منوط بنظر محکمه است لکن اگر محکمه نظر با امارات قویه و نظر باینکه مدعی علیه در صد تضييع یا تفریط مدعی به است درخواست تأمین را قابل قبول دانست وقتی قرار تأمین را صادر خواهد نمود که مستدعی تأمین جبران خساراتی را که ممکن است بطرف وارد آید و میزان آن را محکمه تخمین خواهد نمود تأمین نماید .

ماده هشتم - محکمه مکلف است در ظرف دو روز از تاریخ وصول تقاضای تأمین رسیدگی کرده و قرار رد یا قبول آن را بدهد مگر اینکه موجبات تأخیر از ناحیه مستدعی تأمین باشد .

ماده نهم - قرار تأمین مزبور باستثنای موردی که در ماده ۱۰ ذکر خواهد شد پس از ابلاغ بلافاصله بموقع اجرا گذارده میشود مگر اینکه مدعی علیه یا محکوم علیه در موقع اجرا در محل اجرای قرار حاضر بوده و بر آن قرار اعتراض نماید در این صورت مدعی علیه یا محکوم علیه ملزم است اموال منقول یا غیر منقول خود را که در تصرف دارد و مورد تأمین بوده انتقال بغير ندهد و در صورت تخلف در حکم انتقال دهنده مال غیر بوده و بمجازات کلاه بردار محکوم خواهد گردید .

ماده دهم - در مورد اموالی که مدعی علیه نزد دیگران دارد وقتی قرار تأمین بموقع اجرا گذارده میشود که بمدعی علیه یا محکوم علیه ابلاغ شده باشد مگر در موردی که مدعی علیه ابلاغ شده باشد مگر در موردی که مدعی علیه یا محکوم علیه غایب بوده و بنا بر امارات قویه ابلاغ قرار باعث تضييع و تفریط مدعی به بشود در این صورت قرار پس از اجرا ابلاغ شده و مدعی علیه مطابق ماده (۹) حق اعتراض دارد .

ماده یازدهم - در مواردی که مطابق مواد فوق مدعی علیه یا محکوم علیه بقرار اعتراض مینماید باید در ظرف ده روز بمحکمه رجوع کند تا با اعتراض رسیدگی شود - هرگاه مدعی علیه یا محکوم علیه در ظرف مدت مذکور بمحکمه رجوع ننموده

یا محکمه پس از رسیدگی اعتراض را بيمورد دید قرار تأمین مطابق مقررات این قانون بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

ماده دوازدهم - قرار قبول یارد تأمین قابل استیناف و تمیز نیست .

ماده سیزدهم - در صورتی که مستدعی تأمین بموجب حکم قطعی محکوم ببطالان دعوی شد طرف او حق خواهد داشت خساراتی را که از تأمین باو متوجه شده است مطالبه کند .

قسمت دوم - در اقسام تأمین مدعی به و محکوم به

ماده چهاردهم - تأمین عبارت است از توقیف اموال منقول و غیر منقول .

ماده پانزدهم - اموالی را که مطابق قوانین راجعه با اجرای احکام ازمستثنیات دین محسوب است نمیتوان بعنوان تأمین توقیف نمود .

ماده شانزدهم - تأمین مدعی به یا محکوم به بتوقیف مقداری از اموال منقول یا غیر منقول مدعی علیه یا محکوم علیه که متناسب با میزان مدعی به یا محکوم به باشد بعمل میآید هر گاه مدعی به یا محکوم به مدعی علیه معین باشد مادام که توقیف آن عین ممکن است توقیف سایر اموال ممنوع است باستثنای آنچه راجع به محصول در این قانون مصرح است .

ماده هفدهم - مدعی علیه یا محکوم علیه میتواند تقاضای تبدیل مالی را که توقیف شده است به مال دیگر بنماید مشروط بر اینکه مالی که پیشنهاد میشود از حیث قیمت و سهولت فروش از مالی که قبلاً توقیف شده است کمتر نباشد و نیز مدعی علیه و یا محکوم علیه میتواند با دادن ضامن معتبر تقاضای رفع توقیف نماید در مواردی که عین مدعی به یا عین محکوم به توقیف شده باشد تبدیل تأمین یا دادن ضامن منوط بر رضایت مدعی یا محکوم له است .

ماده هجدهم - ضامن که بموجب ماده قبل داده میشود ممکن است يك يا چند نفر باشد در صورت تعدد ضامن هر يك از آنها صریحاً باید قيد کند که چه مقدار از مدعی به یا محکوم به را ضمانت میکند .

ماده نوزدهم - ضمانت اشخاص ذیل قبول نمیشود :

۱ - مستخدمین وزارت عدلیه اعم از قضائی و اداری .

۲ - وکلای رسمی عدلیه برای موکلین خود .

۳ - اشخاصی که بموجب قانون اهلیت معامله ندارند .

ماده بیستم - قبول ضمانت راجع بمحکمه ایست که قرار تأمین راداده است .

ماده بیست و یکم - کسی که ضامن میدهد باید ضامن را شخصاً در محکمه حاضر کرده یا ضمانت نامه بمهر و امضای خود ضامن که در اداره ثبت اسناد یا در دفتر اسناد رسمی ثبت شده یا مورد تصدیق طرف باشد به محکمه تقدیم کند و در هر مورد ضامن دهنده مکلف است در صورت تقاضای طرف اعتبار ضامن و یا ضامن های خود را در محکمه ثابت کند .

ماده بیست و دوم - بعد از معرفی ضامن یا وصول ضمانت نامه محکمه روزی

را معین میکند که طرفین در جلسه محکمه حاضر شده در باب پذیرفتن ضامن مذاکره نمایند و این اقدام باید فوراً در جلسه فوق العاده و خارج از نوبت بعمل آید .

ماده بیست و سوم - اگر مدعی یا محکوم له یا وکیل او در روز معین حاضر نشود

محکمه میتواند ضمانتی را که برای تأمین کلیه یا قسمتی از مدعی به یا محکوم به کافی میدانند قبول کند .

ماده بیست و چهارم - ضمانت ضامنی که شخصاً در محکمه حاضر میشود

در صورت مجلس قید و با مضای او میرسد - آن ضمانت اثر ضمانتی را دارد که بموجب سند رسمی بعمل آمده باشد .

ماده بیست و پنجم - هرگاه مدعی علیه، بموجب حکم قطعی محکوم گردد ضامنی که برای تأمین مدعی به ضمانت کرده است باید از عهده محکوم به برآید .
وصول محکوم به از ضامن بعد از ابلاغ حکم محکومیت مدعی علیه باو بهمان طریقی که برای اجرای احکام مقرر است بعمل میآید .

قسمت سوم - در توقیف اموال غیر منقول و محصول

ماده بیست و هشتم - دفتر محکمه مکلف است در ظرف دوروز سواد قرار محکمه را در باب توقیف مال غیر منقول با اداره ثبت اسناد و املاک محل وقوع ملک ارسال دارد در قرار مزبور باید اسم واسم پدر و اسم خانواده و شغل مدعی علیه یا محکوم علیه و مقدار مدعی به یا محکوم به و نوع ملک توقیف شده صریحاً قید گردد .

هرگاه ملک به ثبت رسیده باشد اداره ثبت اسناد و املاک باید درستون ملاحظات صفحه ای از دفتر املاک که راجع به آن ملک است صدور قرار توقیف را یادداشت کند و اگر ملک بموجب دفتر املاک متعلق به مدعی علیه یا محکوم علیه نباشد آنرا نیز باید در ظرف دوروز بدفتر محکمه اطلاع دهد .

ماده بیست و نهم - بعد از زوال جهت توقیف رفع توقیف نیز بموجب قرار محکمه فوراً و در جلسه فوق العاده و خارج از نوبت بعمل میآید سواد این قرار نیز بطوری که در ماده قبل مقرر است با اداره ثبت اسناد و املاک ارسال میشود تا در دفتر املاک قید گردد .

تبصره - حکم محکمه بدایت ببطالان دعوی نیز رافع جهت توقیف است .
ماده بیست و هشتم - توقیف اموال غیر منقول بمجرد ابلاغ قرار محکمه به مدعی علیه یا محکوم علیه بعمل میآید .

تبصره - توقیف مال غیر منقول موجب توقیف محصول آن نیست .

ماده بیست و نهم - هرگاه ملکی که عین مدعی به یا محکوم به است توقیف

شود مدعی علیه یا محکوم علیه حق ندارد ابنیه آنرا خراب کند یا اشجار آنرا بیا اندازد مگر باندازه‌ای که برای حفظ خود ملک از خرابی لازم است .

ماده سی ام - توقیف محصول املاک و باغها ولو اینکه محصول عین مدعی به یا محکوم به باشد قبل از برداشت و تعیین سهم مدعی علیه یا محکوم علیه ممنوع است مگر در مواردی که سایر دارائی منقول و غیر منقول مدعی علیه یا محکوم علیه برای تأمین مدعی به یا محکوم به کفایت نکند .

در صورتیکه مدعی یا محکوم له نتواند برای طرف دارائی دیگری ارائه دهد و بدین جهت محصول ملک یا باغ قبل از برداشت و تعیین سهم توقیف شود مدعی علیه یا محکوم علیه حق دارد تقاضای تبدیل نموده یا مطابق مقررات فوق ضامن بدهد .

هرگاه مدعی علیه یا محکوم علیه تأمین دیگری که از حیث سهولت فروش و قیمت کمتر از محصول نباشد پیشنهاد کرد قبول این پیشنهاد الزامی است و لو اینکه محصول عین مدعی به یا محکوم به بوده و مدعی یا محکوم له رضایت به تبدیل ندهد .

هرگاه محصول عین مدعی به یا محکوم به باشد مدعی علیه یا محکوم علیه حق دارد تقاضا نماید بجای دارائی دیگر او عین محصول را توقیف نمایند - در این صورت نیز تبدیل تأمین الزامی است .

ماده سی و یکم - در مواردی که مطابق ماده فوق ممکن است محصول توقیف شود بطریق ذیل عمل خواهد شد :

اگر محصول جمع آوری شده باشد سهم مدعی علیه یا محکوم علیه پس از وضع مالیات دولتی و مخارج معموله زراعتی از قبیل علوفه عوامل و بذر و خرج تنقیه قنات و مخارج عادی رودخانه باندازه‌ای که بسهم مدعی علیه یا محکوم علیه تعلق میگیرد بطوری که ذیلا برای توقیف اموال منقول مقرر است توقیف خواهد گردید .

هرگاه محصول جمع آوری نشده باشد برداشت محصول خواه دفعتاً باشد خواه بدفعات باحضور مأمور اجرا بعمل خواهد آمد .

مأمور مزبور حق هیچگونه مداخله در امر برداشت محصول نداشته و فقط برای تعیین میزان محصولی که جمع آوری میشود حضور پیدا خواهد کرد .
مدعی یا محکوم له یا نماینده او نیز در موقع برداشت محصول حق حضور خواهد داشت .

پس از برداشت هر قسمت از محصول توقیف آن مطابق مقررات فوق بعمل خواهد آمد .

ماده سی و دوم - هرگاه در میزان مخارج معموله زراعتی بین مدعی علیه یا محکوم علیه و طرف او و در صورت حاضر نبودن طرف بین مدعی علیه یا محکوم علیه و مأمور اجرا اختلاف باشد حداقل میزان مزبور از محصول موضوع و بقیه توقیف میشود تا محکمه که قرار توقیف صادر کرده تصمیم قطعی اتخاذ نماید .

ماده سی و سوم - در صورتیکه محصول قبلاً فروخته شده و قیمت آن در موقع توقیف هنوز پرداخته نشده باشد قیمت نزد خریدار توقیف گردیده و اقساط آن در موقع وصول و در صندوق عدلیه توقیف خواهد شد .

قسمت چهارم - در توقیف اموال منقول

ماده سی و چهارم - توقیف اموال منقول بترتیبی باید بعمل آید که در قوانین مربوطه با اجرای احکام مصرح است .

ماده سی و پنجم - مهر و موم کردن اموال منقول یا سپردن آن بخود مدعی علیه یا محکوم علیه یا سپردن آن بشخص ثالث منوط بنظر محکمه و با رضایت مدعی و محکوم له سپردن آن بمدعی علیه و محکوم علیه الزامی است .

ماده سی و ششم - در صورتیکه اموال توقیف شده مهر و موم شده باشد شکستن یا

محو کردن مهر مستلزم مجازاتی است که بموجب قانون مجازات عمومی برای این جرم مقرر است.

ماده سی و هفتم - توقیف عین اموالی که ضایع شدنی است ممنوع است در این صورت آن اموال بفروش رسیده و قیمت توقیف خواهد شد.

ماده سی و هشتم - هرگاه اموال در نزد مدعی علیه یا محکوم علیه یا شخص ثالثی توقیف شود هرگونه تفریط یا تعدی نسبت به آن مال از طرف شخصی که مال نزد او توقیف شده است مستلزم مجازات خیانت در امانت خواهد بود.

قسمت پنجم - مقررات مشترک و توقیف طلب

ماده سی و نهم - در هر مورد که مالی اعم از منقول یا غیر منقول توقیف شود و بیم آن رود که ادامه توقیف عین مال موجب ضایع شدن مال یا تنزل قیمت آن خواهد بود هر یک از طرفین حق تقاضای فروش دارد ولی هرگاه طرف دیگر موافق با فروش نبوده و ضرری را که از فروختن مال ممکن است ناشی شود تأمین نماید مطابق نظر او عمل خواهد شد در صورت فروش مأمور اجرا نظارت داشته و قیمت آن را در صندوق عدلیه توقیف خواهد کرد مدعی یا محکوم له نیز حق نظارت در فروش دارد.

ماده چهارم - هرگونه نقل و انتقال راجع به عین یا منافع (در صورتیکه منافع توقیف شده باشد) اموال توقیف شده اعم از اینکه اموال مزبوره منقول یا غیر منقول باشد غیر نافذ است و انتقال دهنده تام و قعی که جبران حقوق تضییع شده طرف را ننموده است توقیف خواهد شد.

ماده چهارم و یکم - مقررات قانون ۹ خرداد ماه ۱۳۰۸ نسبت به مدعی علیه یا محکوم علیه که در مورد تأمین مال غیر را بعوض مال خود معرفی مینماید مجرا خواهد بود.

ماده چهل و دوم - هرگاه اموال یا وجوهی که توقیف میشود نزد شخص ثالث باشد یا مورد توقیف طلبی باشد که مدعی علیه یا محکوم علیه از شخص ثالث دارد سواد قرار توقیف بشخص مزبور ابلاغ و در نسخه ثانی آن رسید دریافت میشود و مراتب فوراً بمدعی علیه یا محکوم علیه نیز اخطار میگردد .

ماده چهل و سوم - هرگاه شخص ثالث منکر وجود تمام یا قسمتی از مال یا طلب باشد باید در ظرف دوازده روز از تاریخ ابلاغ قرار توقیف مراتب را بمحکمه ای که قرار صادر کرده اطلاع دهد والا مسئول پرداخت طلب یا تسلیم مال خواهد بود .

ماده چهل و چهارم - هرگاه مستدعی تأمین ثابت نماید که در حین ابلاغ قرار توقیف بشخص ثالث مال یا طلب نزد شخص ثالث وجود داشته و برخلاف واقع منکر شده است مادام که شخص ثالث حقوق تضییع شده مستدعی تأمین را جبران ننماید در توقیف خواهد ماند .

ماده چهل و پنجم - هرگاه شخصی که مال یا طلب نزد او توقیف شده از تسلیم مال یا تأدیه طلب امتناع نماید دایره اجرام عادل مال یا طلب توقیف شده را از اموال شخصی او استیفا خواهد کرد و در صورتی که دسترسی با اموال او نباشد تا موقعیکه حقوق تضییع شده طرف را جبران ننموده در توقیف خواهد ماند .

ماده چهل و ششم - ماده ۹۰ و مواد ۳۷۱ تا ۴۰۷ قانون اصول محاکمات حقوقی مصوب رمضان و ذی قعدة ۱۳۲۹ هجری و همچنین مواد ۱۲۶ تا ۱۵۸ مقررات موقتی راجع باصول محاکمات حقوقی که بموجب اختیارات حاصله از ماده واحده ۲۷ بهمن ماه ۱۳۰۵ و ۲۸ خرداد ماه ۱۳۰۶ تنظیم شده است نسخ میشود .

ماده چهل و هفتم - این قانون از اول فروردین ماه ۱۳۰۹ بموقع اجرا گذارده

خواهد شد. این قانون که مشتمل بر چهل و هفت ماده است در جلسه بیست و ششم اسفند ماه ۱۳۰۸ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

طرز جلو گیری از تصرف عدوانی

مصوب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۰۹

ماده اول - در هر موردی که کسی مال منقول یا غیر منقولی را از تصرف متصرف بدون رضایت او خارج مینماید یا مزاحم استفاده متصرف میشود مأمورین نظمیه و در صورت نبودن آنها حکام و نواب حکام و در صورت نبودن آنها مأمورین امنیه مکلف هستند از مزاحمت یا اقدامی که برای تصرف عدوانی میشود جلوگیری نمایند اگر چه عمل مزبور باستناد ادعای حقی نسبت بآن مال باشد .

ماده دوم - هر گاه کسی مال غیر منقولی را که در تصرف غیر بوده است عدواناً تصرف کرده باشد مأمورین حفظ انتظامات عمومی باید با حکم کتبی مدعی العموم محل مال مزبور را بتصرف شاکی (متصرف اول) بدهند و این حکم وقتی داده میشود که از تاریخ تصرف عدوانی بیش از یکماه نگذشته باشد هر گاه از مقرر مدعی العموم تا محل وقوع تصرف عدوانی بیش از پنج فرسخ فاصله باشد حاکم یا نایب الحکومه که در این مورد از طرف وزارت عدلیه بسمت نمایندگی مدعی العموم معین میشوند حکم مذکور در فوق را خواهند داد در این مورد حاکم یا نایب الحکومه باید در ظرف (۵) روز راپرت اقدام خود را برای مدعی العموم ارسال دارند .

ماده سوم - در مورد ماده فوق که حاکم یا نایب الحکومه سمت نمایندگی مدعی العموم را دارند مسئول وزارت عدلیه بوده و رسیدگی بتقصیرات اداری آنها راجع بماده فوق با اطلاع وزارت داخله در محاکم اداری وزارت عدلیه بعمل خواهد آمد .

ماده چهارم - در مورد مواد (۱) و (۲) پس از اینکه مال در تصرف متصرف اول ابقاء یا مجدداً بتصرف او داده شد و یارفع مزاحمت از متصرف گردید دیگر مدعی العموم یا سایر مأمورین مذکور در مواد فوق نمیتوانند آنرا از تصرف او خارج کرده یا تصمیمی مخالف تصمیم سابق خود اتخاذ کنند .

ماده پنجم - مأمورین مذکور در ماده (۲) حکم خود را نسبت بتصرف عدوانی باید کتباً بمدعی علیه ابلاغ نموده بلافاصله آنرا بموقع اجرا گذارند از این حکم تا ده روز پس از ابلاغ میتوان استینافاً شکایت کرد مرجع شکایت اگر حکم از طرف مدعی العموم بوده محکمه بدایت محل و اگر از طرف حاکم یا نایب الحکومه بوده نزدیکترین محکمه صلح خواهد بود .

ماده ششم - مستأجر و مباشر و خادم و رعیت و کارگر و بطور کلی اشخاصی که مال را از قبل دیگری متصرفند میتوانند مطابق مواد فوق از تصرف عدوانی شکایت نمایند .

ماده هفتم - مستأجر پس از انقضای مدت اجاره و همچنین هر امین دیگری در صورت مطالبه مالک یا قائم مقام یا مأذون از طرف او عین مستأجره و یا مال امانی را بتصرف کسیکه حق مطالبه دارد نداد متصرف عدوانی محسوب است مشروط باینکه از طرف کسیکه حق مطالبه دارد بترتیب ذیل بآنها اخطار شده باشد .

مستأجر در صورتیکه اخطار لا اقل یکماه قبل از انقضاء مدت اجاره بعمل آمده باشد پس از انقضاء مدت اجاره و الا پس از یکماه از تاریخ اخطار متصرف عدوانی محسوب شده و مطابق این قانون با او رفتار خواهد شد . سایر اشخاصی که مال دیگری را بطور امانی متصرف باشند (۵) روز پس از اخطار و عدم تخلیه و رفع ید متصرف عدوانی محسوب خواهند شد اخطار فوق بوسیله اداره ثبت اسناد یا دفتر محکمه بدایت یا دفتر محکمه

صلحیه بعمل می آید و اگر در محل هیچیک از مراجع فوق نباشد بوسیله حاکم یا نایب الحکومه .

ماده هشتم - در صورتیکه بین موجرو مستأجر راجع به تخلیه ملک پس از انقضاء مدت اجاره و یا بین صاحب مال و امین مقررات و شرایط خاصی باشد و همچنین در موارد مشمول مواد ۳۸-۳۹-۴۰ قانون ثبت اسناد و املاک مقررات این قانون اجرا نخواهد شد .

ماده نهم - اختلاف بین موجرو مستأجر دکان و مغازه و کاروانسرا راجع به تخلیه مشمول مواد فوق نبوده و دعوی تخلیه مطابق قانون حکمیت قطع و فصل خواهد شد .
ماده دهم - در صورتیکه مدعی تصرف عدوانی مطابق این قانون شکایت نکرده باشد میتواند در مدت مقرر قانونی موافق مقررات اصول محاکمات حقوقی مربوط بمحاکم صلحیه رفتار نماید .

ماده یازدهم - این قانون از اول تیرماه ۱۳۰۹ بموقع اجرا گذارده میشود .
این قانون که مشتمل بر یازده ماده است در جلسه چهاردهم اردیبهشت ماه یکپزارو سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون (۱)

تسریع محاکمات

مصوب ۳ تیرماه ۱۳۰۹

قسمت اول - ایرادات

ماده ۱- در موارد ذیل مدعی علیه میتواند بدون اینکه جواب مدعی را بدهد ایراد کند:

۱- مواد ۱ تا ۱۷ و ۱۸ تا ۴۵ و ۶۳ تا ۷۲ بموجب قانون ۲۵ شور یورماه ۱۳۱۸ و مواد ۳۶ تا ۳۹ و ۴۱ تا ۴۴ و ۶۰ و ۷۲ بموجب قانون ۲۵ آبانماه ۱۳۱۰ و ماده ۵۱ بموجب قانون ۶ دیماه ۱۳۱۵ و ماده ۷۴ بموجب قانون ۲۹ اسفند ماه ۱۳۱۶ نسخ و اصلاح شده است .

۱- وقتی که دعوی ذاتاً راجع بمحکمه دیگریست .
 ۲- وقتی که دعوی از جهت صلاحیت محلی راجع بمحکمه دیگری است یا اینکه در همان محکمه یا محکمه دیگری همان موضوع مابین همان اشخاص در تحت رسیدگی است و یا اگر همان موضوع نیست موضوعی است که با ادعای مدعی ارتباط کامل دارد .

۳- در موردیکه ادعا متوجه شخص مدعی علیه نباشد .

۴- در صورتیکه مدعی بعلت صغریا عدم رشد یا جنون یا ممنوعیت از تصرف در اموال و حقوق مالی خود در نتیجه حکم ورشکستگی اهلیت نداشته باشد .
 ۵- هرگاه وکالت کسی که از طرف مدعی اقامه دعوی کرده محرز نباشد .
 ۶- در صورت مرور زمان .

تبصره - عدم صلاحیت ذاتی عبارت است از عدم صلاحیت محکمه صالحیه نسبت بامور راجعه بابتدائی و بالعکس و عدم صلاحیت محکمه حقوق نسبت بامور جزائی و محکمه جزائی نسبت بحقوقی و محکمه ابتدائی نسبت باستیناف و بالعکس و محاکم عمومی نسبت بمحاکم شرع و برعکس و عدم صلاحیت محاکم عدلیه نسبت بامور راجعه بمحاکم غیر عدلیه .

ماده ۲ - در مورد فقره ۵ ماده قبل مدعی نیز حق ایراد دارد .

ماده ۳ - مدعی علیه نیز حق دارد که باستناد عدم اهلیت خود از ورود بمهیت دعوی امتناع کند .

ماده ۴ - عدم رعایت قوانین راجع بترتیب صورت عرض حال حق امتناع از جواب دادن بمدعی علیه نمیدهد .

ماده ۵ - در مورد فقرات ۱ و ۴ و ۵ ماده اول و همچنین در مورد ماده ۳ محکمه نیز مکلف است قطع نظر از اینکه ایراد از طرف متداعیین شده یا نشده باشد از رسیدگی بدعوی امتناع نماید .

ماده ۶ - ایرادات مذکور در فقرات ۴ و ۵ ماده اول و همچنین ایراد مذکور در ماده سوم را در تمام مراحل میتوان کرد .

ماده ۷ - خواه مدعی علیه ایرادات مذکور در ماده ۱ را در ضمن جواب کتبی که بادعای مدعی علیه میدهد درج کند خواه علیحده محکمه مکلف است که بدو قبل از رسیدگی بماهیت دعوی بایرادی که شده است علیحده رسیدگی کرده قراری بدهد .

قسمت دوم - راجع بقرارها

ماده ۸ - ازقرارهاییکه محاکم در امور حقوقی و تجارتنی میدهند بجزقرارهای ذیل هیچ قراری قابل استیناف و تمیز نیست مگر با حکم درماهیت دعوی :

- ۱- قرارارجاع بشرع .
- ۲- قرارعدم صلاحیت محاکم عدلیه باستناد صلاحیت مراجع غیرعدلیه .
- ۳- قراررد عرضحال .
- ۴- قراراسقاط دعوی .
- ۵- قرارعدم اهلیت یکی از متداعین بعلت صغریا عدم رشد ویا جنون ویا ممنوعیت ازتصرف دراموال و حقوق مالی خود در نتیجه حکم ورشکستگی .
- ۶- قرارقبول یا رد ایراد مرورزمان .
- ۷- قرارعدم توجه دعوی .

تبصره - قرار اسقاط دعوی در مورد اعتراض بده ثبت املاک فقط قابل استیناف است .

ماده ۹ - قرارهای عدم صلاحیت اعم از ذاتی و محلی فقط قابل استیناف است (جز در مورد قرارارجاع بشرع و قرارعدم صلاحیت محاکم عدلیه باستناد صلاحیت مراجع غیرعدلیه که بموجب ماده ۸ قبل از حکم درماهیت دعوی قابل استیناف و تمیز است) .

در صورتیکه قرار عدم صلاحیت ذاتی یا محلی مستقلاً از محکمه استیناف صادر شده باشد قابل تمیز خواهد بود .

ماده ۱۰ - قرارهای مذکور در ماده ۸ در صورتی قابل تمیز است که در مرحله استینافی صادر شده باشد خواه مستقلاً و خواه در تعقیب قراریکه در مرحله بدوی صادر شده است .

ماده ۱۱ - در مورد فقرات ۱ و ۲ و ۶ و ۸ ماده مادام که تکلیف قطعی قرار در استیناف و تمیز معین نگردیده و یا مدت استیناف و تمیز منقضی نشده ارجاع دوسیه و رسیدگی بدعوی توقیف خواهد شد .

قسمت سوم - مقررات راجع بصلحیه

ماده ۱۳ - اصول محاکمه در محاکم صلحیه همان است که برای محاکم ابتدائی مقرر شده مگر در مواردیکه مطابق مواد ۸ و ۹ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۳۷ و ۳۸ و ۴۰ و ۴۱ و ۴۱ مکرر و ۴۷ و ۴۸ و ۴۹ و ۵۰ و ۵۱ و ۵۲ و ۵۳ و ۵۴ و ۵۵ و ۵۹ و ۶۰ و ۶۱ و ۶۲ و ۶۳ و ۶۴ و ۶۵ و ۶۶ و ۶۷ و ۹۶ و ۹۷ و ۹۸ قانون اصول محاکمات حقوقی تکلیف خاصی برای محاکمات صلحیه معین شده است .

ماده ۱۳ - رسیدگی در محاکم صلح اختصاری است .

ماده ۱۴ - در مواردیکه قرارها و احکام محاکم ابتدائی قابل تمیز است قرارها و احکام محاکم صلحیه نیز قابل تمیز خواهد بود مگر قرارها و احکام امنای صلح ناحیه در مواردیکه قانوناً قابل استیناف و تمیز نیست .

ماده ۱۵ - رسیدگی تمیزی احکام صلحیه و رسیدگی تمیزی قرارها و احکام محاکم بدایت که استینافاً صادر میشود در محکمه استینافی بعمل خواهد آمد که محکمه صادرکننده قرار یا حکم در حوزه آن واقع است در این صورت محکمه استیناف ببا به

از حیث مدت قبول عرض حال و طرز رسیدگی و غیره مقررات این قانون و اصول محاکمات حقوقی و جزائی راجع به رسیدگی تمیزی را رعایت نموده و قرار یا حکم را در مواردی که قانوناً برای نقض مقرر است نقض والا ابرام نماید در صورت نقض حکم محکمه استیناف خود بماهیت دعوی رسیدگی کرده حکم خواهد داد و این حکم قابل تمیز نیست .

تبصره - در مورد این ماده مخارج محاکمه موافق تعرفه ایست که برای رسیدگی در تمیز مقرر است .

ماده ۱۶ - هرگاه محاکم استیناف در احکامی که تمیزاً صادر میکنند در موضوعات متشابه آراء متباین داده یا رویه مخالف رویه قضائی دیوان عالی تمیز اتخاذ کنند مدعی العموم دیوان عالی تمیز برای حفاظت قانون تقاضای تمیز نموده و رأی دیوان عالی تمیز را بعموم محاکم استیناف ابلاغ خواهد کرد .

قسمت چهارم - راجع بموعد

ماده ۱۷ - موعد استیناف و تمیز کلیه احکام و قرارها و اعتراض بر حکم غیابی اعم از اینکه قرار یا حکم از محاکم صلحیه و بدایت و استیناف صادر شده و اعم از اینکه حقوقی باشد یا جزائی و همچنین موعد اعاده محاکمه و موعد شکایت از قرارهای مستنطقین ده روز است - برای حساب کلیه موعدهای قانون که از روز ابلاغ یا اعلام حکم یا قرار شروع میشود روز ابلاغ یا اعلام جزء مدت محسوب نیست و تا فردای آخرین روز موعد میتواند عرض حال داد .

قسمت پنجم - در دعاوی تجارتي

ماده ۱۸ - کلیه اموری که مطابق قوانین انجام آن بعهده محکمه تجارت محول بوده از تاریخ اجراء این قانون بعهده محاکم حقوقی است .

ماده ۱۹ - در دعاوی تجارتي محاکمه اختصاری است .

ماده ۲۰ - در مرحله بدوی دعاوی تجارتي هر يك از طرفین دعوی حق دارد تقاضا کند محاکمه ورأی باشركت مصدقین تجارتي باشد .

ماده ۲۱ - تقاضاکننده باید در ضمن تقاضا مصدق خود را معرفی نموده و این تقاضا در صورتی که از طرف مدعی باشد باید در ضمن عرض حال و اگر از طرف مدعی علیه باشد منتها تا ابتداء اولین جلسه بعمل آید .

ماده ۲۲ - عدم حضور مصدق مانع رسیدگی محکمه نیست و هر يك از طرفین که مصدقش حاضر نشد در حکم کسی است که بحکومت رئیس محکمه تسلیم شده باشد و در این صورت هر گاه در موقع رأی بین رئیس محکمه و مصدق حاضر توافق حاصل نشود رأی رئیس محکمه متبع است .

تبصره - حکم محکمه در حدود قانون قابل اعتراض و استیناف و تمیز خواهد بود .

ماده ۲۳ - در دعاوی تجارتي احکام محاکم کلیتاً قابل اجرای موقت است بشرط آنکه محکوم له مطابق مقررات قانون تأمین بدهد .

قسمت ششم - در تصحیح احکام

ماده ۲۴ - هر گاه محکمه در حسابی اشتباه کرده و یا قسمتی از مدعی بهر اکه بثبوت رسیده سهواً در حکم ذکر نکرده باشد پس از صدور حکم و تا قبل از صدور ورقه اجرائیه حکم را تصحیح میکند .

این تصحیح حکم تلقی شده بطرفین دعوی ابلاغ خواهد شد و در مدت قانونی مطابق مقررات قابل استیناف و تمیز است ولی حکم در قسمتی که مورد اشتباه و سهو نبوده (در صورت قطعیت) اجرا خواهد شد .

ماده ۲۵ - محاکمی که استینافاً رسیدگی مینمایند نیز در موقعی که در حکم مورد رسیدگی جز سهو حساب یا از قلم افتادن قسمتی از مدعی به که بثبوت رسیده

اشکال دیگری مشاهده نکنند حکم را تنفیذ کرده و بتقاضای ذی نفع فقط مورد اشتباه را تصحیح خواهند نمود - این حکم تصحیح در مدت قانونی و مطابق مقررات قابل تمیز خواهد بود .

ماده ۴۶ - سهو و اشتباه مذکور در فوق در مرحله تمیزی موجب نقض حکم نخواهد بود ولی شخص ذی نفع میتواند از محکمه حاکمه تصحیح حکم را تقاضا نماید . این حکم تصحیح در حدود مقررات قابل استیناف و تمیز است .

قسمت هفتم - نقض بعلت عدم صلاحیت

ماده ۴۷ - در موارد ذیل حکم محکمه ای که صلاحیت ذاتی نداشته نقض خواهد شد ولو اینکه در هیچیک از مراحل رسیدگی ایراد بصلاحیت نشده باشد :

۱ - هرگاه محکمه ابتدائی در کاریکه ذاتاً در حدود صلاحیت محکمه استیناف است و یا محکمه استیناف در امریکه در صلاحیت محکمه ابتدائی است حکم داده .
۲ - هرگاه محاکم عمومی در امریکه در صلاحیت ذاتی محاکم شرع است حکم داده باشند .

۳ - هرگاه در دعوائی از محکمه عدلیه حکمی صادر شده باشد که رسیدگی بآن در حدود صلاحیت ذاتی محاکم عدلیه نبوده است .

ماده ۴۸ - اگر حکم از محکمه ای صادر شده باشد که صلاحیت محلی نداشته فقط در صورتی نقض خواهد شد که بر صلاحیت محلی محکمه حاکمه در خود آن محکمه ایراد شده باشد .

ماده ۴۹ - جز در موارد مذکوره در دو ماده فوق هیچ حکمی را باستناد عدم صلاحیت ذاتی یا محلی نمیتوان نقض نمود .

قسمت هشتم - خسارات

ماده ۳۰ - هر کس میتواند قبل از تقدیم عرضحال به محاکم عدلیه حق خود را

بوسیله اظهارنامه از طرف مطالبه نماید مشروط بر اینکه موعده مطالبه رسیده باشد -
 اظهارنامه بتوسط ثبت اسناد یا دفتر محاکم یا دفتر حکومتی ابلاغ خواهد شد .

ماده ۳۱ - بطور کلی هر کس حق دارد اظهاراتی که راجع بمعاملات و تعهدات خود با طرف دارد و بخواهد بوسیله رسمی بطرف بگوید بتوسط ثبت اسناد یا دفتر محاکم یا دفتر حکومتی اظهارنامه بفرستد .

ماده ۳۲ - در صورتیکه اظهارنامه مشعر به تسلیم وجه یا مال یا سندى از طرف اظهارکننده باشد آن وجه یا مال یا سند باید در موقع تسلیم اظهارنامه بدفتر در تحت نظر و حفاظت همان دفتر گذاشته شده باشد مگر اینکه طرفین در موقع تعهد محل دیگری را معین کرده باشند .

ماده ۳۳ - مدعی حق دارد برای جبران خسارتی که از تأخیر تأدیه یا انجام تعهد و یا تسلیم مدعی به او وارد شده یا میشود تقاضای جبران خسارت نماید - این خسارت علاوه بر خساراتی است که مدعی یا مدعی علیه حق دارند از بابت مخارج عدلیه و حق الوکاله که داده یا باید بدهند تقاضا کنند .

ماده ۳۴ - در مورد دعاوی غیر تجارته که بر میت باشد و همچنین در مواردی که مستند دعوی سند کتبی نبوده و مطابق قانون شهادت و امارات مصوب ۲۳ تیر ماه ۱۳۰۸ محاکم میتوانند باستناد شهادت شهود و امارات حکم دهند عمل بمفاد ماده فوق از تاریخ صدور اولین حکمی که بر له مدعی صادر شده است خواهد بود .

ماده ۳۵ - محاکم مکلفند در صورت تقاضا مطابق مواد ذیل حکم بتأدیه خسارت بدهند .

ماده ۳۶ - در دعاوی که موضوع آن وجه نقد است خسارت تأخیر تأدیه معادل صدی ۱۲ محکوم به که از قرار هر سال تأخیر به نسبت مدت تأخیر از تاریخ ابلاغ

اظهارنامه والا از تاریخ اقامه دعوی و در موارد مذکور در ماده ۳۴ از تاریخ صدور اولین حکم تا روز تأدیه حساب میشود .

تبصره - در مورد این ماده خسارت محتاج باثبات نبوده و صرف تأخیر در پرداخت برای مطالبه و حکم کافی است .

ماده ۳۷ - در دعوی که موضوع آن استرداد عین بوده و مدعی مطالبه اجرت المثل و یا خسارت ناشی از تنزل قیمت نماید و همچنین در موارد دیگری که موضوع دعوی وجه نقد نیست محکمه میزان خسارت را پس از رسیدگی معین خواهد کرد - در مورد این ماده و ماده قبل هر گاه بین متعاملین بترتیب خاصی مطابق ماده ۲۳۰ قانون مدنی مقرر شده باشد محکمه موافق آن حکم خواهد داد .

ماده ۳۸ - دعوی خسارت ناشی از تأخیر تأدیه در صورتی که موضوع تعهد وجه نقد باشد (باستثنای مواردی که خسارت ناشی از تأخیر تأدیه بموجب قرارداد بین طرفین مقرر شده) و همچنین دعوی خسارت از بابت مخارج عدلیه و حق الوکاله فقط در موقعی پذیرفته میشود که در ضمن عرضحال و در مورد مدعی علیه در ضمن جریان دعوی اقامه شده باشد دعوی خسارتهای مذکور در ماده ۳۷ را فقط تا سه سال پس از اجرای حکم میتوان اقامه نمود والا حق دعوی ساقط خواهد شد .

ماده ۳۹ - در دعوی که رسیدگی بآن از خصایص محکمه شرع بوده حکم خسارت از محکمه ای صادر خواهد شد که امر را ارجاع بشرع کرده است .

ماده ۴۰ - حکم خسارت مرحله تمیزی را از محکمه ای باید تقاضا نمود که از حکم آن محکمه تمیز خواسته شده و یاد در صورت نقض حکم رسیدگی بدعوی بآنجا ارجاع شده است و در مورد خسارت مرحله تمیزی احکام صلحیه از محکمه استینافی که تمیز رسیدگی کرده است .

ماده ۴۱ - میزان خسارت ناشی از تأخیر تأدیه وجه نقد را محکمه مطابق

ماده ۳۶ تاروز صدور حکم معین کرده و در حکم خود قید میکند و نسبت به خسارتی که از تاریخ صدور حکم تاروز وصول باید تأدیه شود بطور کلی حکم خواهد داد که اجرا در موقع حساب کرده و از محکوم علیه وصول نماید .

قسمت نهم - راجع به تسریع محاکمات

ماده ۴۲ - از خساراتی که بموجب ماده ۳۶ مورد حکم واقع میشود بکریع و از خساراتی که بموجب ماده ۳۷ مورد حکم واقع میشود صدی پنج بندوق عدلیه پرداخته خواهد شد مگر اینکه دعوی خسارت مورد ماده ۳۷ پس از صدور حکم در اصل دعوی و در ظرف سه سال مذکور در آن ماده اقامه شده باشد که در اینصورت از بابت خسارت سهمی بعدلیه پرداخته نخواهد شد .

ماده ۴۳ - در صورتی که محکوم له در ضمن عرضحال مطالبه خسارت نموده و بعد صرف نظر نماید صدی دو محکوم به در سال از روز اقامه دعوی و یا ابلاغ اظهارنامه تاروز وصول محکوم به بفتح صندوق عدلیه حکم میشود و تأدیه این مبلغ بعهده محکوم علیه است .

ماده ۴۴ - کلیه عوایدی که از اجرای مواد فوق بندوق عدلیه واصل میشود در حساب مخصوصی گذارده شده و ذخیره خاصی تشکیل خواهد داد .

ذخیره مزبور بدو برای مخارج اجرای مواد ۴۵ و ۴۶ صرف شده و بقیه آن بمصرف توسعه تشکیلات قضائی خواهد رسید .

ماده ۴۵ - برای ختم هر دعوائی که در مرحله بدوی در ظرف سه ماه و در مرحله استینافی در ظرف چهار ماه و در مرحله تمیزی در ظرف پنج ماه از تاریخ تقدیم عرضحال حکم آن صادر نشده باشد محکمه مربوطه جلسه فوق العاده تشکیل خواهد داد و در صورتی که برای اتمام امر جلسات فوق العاده ضرورت پیدا کند فاصله بین جلسات بیش از سه روز نخواهد بود مگر اینکه بعلل موجهی از قبیل رجوع بخره و امثال آن فاصله بیشتری لازم باشد .

ماده ۴۶ - در ابتدای هر سال وزارت عدلیه مجاز است برای خاتمه دادن بتمام یا قسمتی از دعاوی سال قبل که در محاکم صلح بدایت استیناف و تمیز معوق مانده و از تاریخ تقدیم عرضحال به محکمه‌ای که دعوی بآن رجوع شده بیش از سه ماه علاوه بر مدت های مذکوره در فوق گذشته محاکم فوق العاده صلح و شعب فوق العاده ابتدائی و استیناف و تمیز بطور موقت تشکیل دهد .

قسمت دهم

راجع به تشکیلات دیوان عالی تمیز و محکمه عالی انتظامی

ماده ۴۷ - دیوان عالی تمیز بقدر لزوم دارای شعب خواهد بود رئیس شعبه اول سمت ریاست کل دیوان تمیز را خواهد داشت هر شعبه تمیز مرکب است از یک رئیس و سه مستشار که یک نفر از آنها بنوبت بتعیین رئیس شعبه عضو ممیز میشود در صورتی که شعبه تمیز کامل بوده یعنی هر چهار نفر در موقع مشاوره و رأی حاضر باشند عضو ممیز خارج میشود و در صورتیکه در موقع مشاوره و رأی بیش از سه نفر حاضر نباشند هر سه نفر شرکت در مشاوره خواهند داشت ولو اینکه یک نفر از آنها عضو ممیز باشد .

ماده ۴۸ - هرگاه راپورت عضو ممیز بررد عرضحال تمیزی باشد موضوع رد یا قبول آن بفوریت و خارج از نوبت رسیدگی خواهد شد .

ماده ۴۹ - محکمه انتظامی تشکیل میشود از سه نفر که حائز شرایط مذکوره در ماده ۲۲ قانون استخدام قضات باشند .

ماده ۵۰ - در صورت غیبت رئیس یا یکی از اعضاء محکمه عالی انتظامی از بین رؤساء و اعضاء حاضر دیوان عالی تمیز یک نفر بقرعه معین شده و محکمه را تکمیل خواهد نمود - قرعه در شعبه اول دیوان تمیز بعمل میآید و از بین اشخاصی خواهد بود که حائز سه شرط اول مذکور در ماده ۲۲ قانون استخدام قضات باشند .

ماده ۵۱ - هیئت تجدید نظر تشکیل میشود از پنج نفر بترتیب ذیل : یک نفر از اعضاء محکمه انتظامی بحکم قرعه در تحت نظر رئیس محکمه انتظامی از هیئت حاکمه خارج و سه نفر از بین اعضاء و رؤساء تمیز در تحت نظر رئیس اول بقید قرعه معین میشوند :

حکم این هیئت قطعی و تا سه روز پس از ابلاغ بوزیر عدلیه باید بموقع اجرا گذارده شود .

تبصره ۱ - در موقع تجدید نظر مدعی العموم تمیز شخصاً باید در هیئت تجدید نظر حاضر شود .

تبصره ۲ - محکومین بانفصال دائم از خدمت معلق میشوند تا وقتیکه حکم محکمه انتظامی بواسطه انقضاء موعده قطعی شده یا حکم هیئت تجدید نظر صادر شود .

قسمت یازدهم - راجع باجرا

ماده ۵۲ - پس از تسلیم ورقه اجرائیه بر رئیس اجرا مشارالیه مکلف است اسم مأمور ابلاغ را در روی آن قید و نسخه ثانی را بوسیله مأمور باقامتگاه محکوم علیه ابلاغ نماید. در ورقه‌ای که در دوسیه ضبط میشود تاریخ ابلاغ و اینکه ابلاغ بچه ترتیب بعمل آمده است باید قید گردد .

ماده ۵۳ - هرگاه اقامتگاه محکوم علیه معین نباشد در ضمن اعلاناتی که برای ابلاغ حکم میشود باید قید گردد که در صورت قطعیت حکم و صدور ورقه اجرائیه و ورقه مزبوره یکدفعه اعلان و ده روز بعد از اعلان بموقع اجرا گذاشته خواهد شد و در این صورت برای عملیات اجرائی دیگر هیچ قسم ابلاغ یا اخطاری که قانوناً بمحکوم علیه حاضر میشود بعمل نخواهد آمد مگر اینکه محکوم علیه رئیس اجرا را کتباً از محل اقامت خود مطلع سازد .

ماده ۵۴ - هرگاه محل اقامت محکوم علیه معلوم نباشد ولی باموال او دسترس باشد رئیس اجرا در عین حال که باعلان ورقه اجرائیه اقدام مینماید اموال محکوم علیه را هم معادل محکوم به در تحت توقیف احتیاطی در میآورد .

ماده ۵۵ - همینکه ورقه اجرائیه به اقامتگاه محکوم علیه ابلاغ شده محکوم علیه مکلف است که در ظرف ده روز مفاد آنرا بموقع اجرا بگذارد یا با محکوم علیه قراری

برای اجرای حکم داده و رئیس اجرا را از قرار مزبور (که باید مصدق محکوم له باشد) مسبق نماید و یا مالی از خود نشان بدهد که با فروش آن مفاد حکم را بتوان بموقع اجرا گذاشت .

ماده ۵۶ - در صورتیکه محکوم علیه مدعی اعسار باشد باید در ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ ورقه اجرائیه بمحکمه صالحه عرض حال اعسار داده و تصدیق دفتر محکمه را که حاکی از تقدیم عرض حال باشد بر رئیس اجرا تسلیم نماید .

ماده ۵۷ - محکوم علیهی که عرض حال اعسار نداده میتواند پس از توقیف شدن عرض حال اعسار بدهد لیکن در این صورت استخلاص او منوط بصدور و قطعیت حکم اعسار و یا تقاضای محکوم له خواهد بود .

ماده ۵۸ - محاکمه اعسار اختصاری است و باید بقوریت و خارج از نوبت بعمل آید .

ماده ۵۹ - در صورتیکه مدعی اعسار در ظرف یکماه بدون عذر موجه محاکمه خود را تعقیب نکرد بتقاضای محکوم له توقیف شده و تا صدور حکم قطعی اعسار در توقیف خواهد ماند مگر اینکه محکوم له تقاضای استخلاص او را بنماید .

ماده ۶۰ - رئیس محکمه مکلف است در موقع صدور ورقه اجرائیه در آن ورقه قید نماید که هرگاه در ظرف ده روز محکوم علیه به هیچ یک از طرق مذکور در ماده ۵۵ اقدام ننمود و یا عرض حال اعسار داد و نتوانست اعسار خود را ثابت کند و یا در مدت مقرر در ماده ۵۹ محاکمه خود را تعقیب نکرد رئیس اجرا بتقاضای محکوم له محکوم علیه را توقیف نماید .

ماده ۶۱ - هرگاه محکوم له تقاضای خلاصی محکوم علیه توقیف شده را بنماید مجدداً میتواند تقاضای توقیف او را بکند لیکن این تقاضا بیش از یک دفعه پذیرفته نخواهد شد .

ماده ۶۲- هرگاه پس از ثبوت اعسار برای محکوم علیه مالی یافت شود محکوم له میتواند اجرای حکم را نسبت بآن مال تقاضا کند.

قسمت دوازدهم - مواد مقررده

ماده ۶۳- مدعی باید ادعای خود را ثابت نماید و مدعی علیه که اعتراض میکند باید اعتراض خود را مدلل دارد - هیچ محکمه ای در صدور تحصیل دلائل نباید بر آید - مدرك حکم فقط دلائل اصحاب دعوی خواهد بود .

ماده ۶۴- محاکم میتوانند موعدی را که برای حضور متداعین معین کرده اند با رضایت خود آنها بتأخیر اندازند لیکن تأخیر انداختن موعد بتقاضای وکیل فقط در صورتی ممکن است که در هر مورد وکیل اجازه مخصوصی از موکل خود داشته باشد .

ماده ۶۵- قرار اجرای موقت احکام غیابی فقط با حکم قابل اعتراض است و در اینصورت محکمه مکلف است طرفین را خارج از نوبت احضار کرده و قبلان نسبت با اعتراض برقرار رسیدگی کند .

ماده ۶۶- استیناف از حکم موجب توقیف قرار اجرای موقت نمیشود و لو اینکه در ضمن استیناف از حکم نسبت بقرار اجرای موقت نیز شکایت شده باشد ولی در این مورد محکمه مکلف است طرفین را خارج از نوبت احضار کرده قبلاً بقرار اجرای موقت رسیدگی نماید .

ماده ۶۷- استدعای تمیز بموجب تقدیم عرضحال میشود و این عرضحال را میتوان مستقیماً بدفتر دیوان تمیز یا محکمه ای که از حکم آن تقاضای تمیز میشود داد و در هر حال باید قبض رسید دریافت داشت .

ماده ۶۸- برای استیناف و تمیز و اعاده محاکمه و دیعه گرفته نمی شود ولی مخارج محاکمه در مرحله استیناف و تمیز و اعاده محاکمه در موقع تقدیم عرضحال باید تماماً

پرداخته شود و الا مطابق مواد ۲۹۱ مکرر و ۳۲۶ اصول محاکمات اصلاح شده بموجب ماده واحده عمل خواهد شد .

ماده ۶۹- برای استیناف و تمیز قرارهائی که موافق قانون استیناف و تمیز آنها علیحده از حکم جائز است مخارج ذیل دفعتاً در موقع تقدیم عرضحال دریافت خواهد شد:

۱- برای استیناف از قرار پنج قران .

۲- برای تمیز از قرار پانزده قران .

ماده ۷۰- دفتر تمیز مکلف است عرضحالهای تمیزی را نسبت با حکامی که مطابق ماده ۱۵ این قانون رسیدگی تمیزی آن بمحاکم استیناف رجوع گردیده و قبل از این تاریخ بدیوان تمیز تقدیم شده بلا تأخیر بدفتر محکمه استیناف مربوطه احاله دهد تا مطابق مقررات این قانون عمل نمایند .

ماده ۷۱- مقررات ماده ۷۰ شامل عرضحالهای تمیزی که در تاریخ اجرای این قانون بعضومیز رجوع گردیده است نخواهد بود .

ماده ۷۲- در مورد اوراق اجرائیه که در تاریخ اجرای این قانون تمام یا قسمتی از آن هنوز اجرا نشده و بهیچ یک از طرق مذکور در ماده ۵۵ هم عمل نگردیده و یا محکوم علیه عرضحال اعسار نداده است برای اجرا بترتیب ذیل عمل میشود .

محکمه بتقاضای محکوم له و رقه اخطاریه صادر و در آن قید خواهد نمود که هرگاه تا در روز پس از ابلاغ اخطاریه (مطابق ماده ۵۲) محکوم علیه بهیچیک از طرق مذکور در ماده ۵۵ اقدام ننمود و یا عرضحال اعسار داد و نتوانست اعسار خود را ثابت کند و یا در مدت مقرر در ماده ۵۹ محاکمه خود را تعقیب نکرد رئیس اجرا بتقاضای محکوم له محکوم علیه را توقیف نماید .

ماده ۷۳- در موقع صدور رقه اجرائیه که مدیر ثبت مطابق قانون ثبت اسناد و املاک صادر میکند مدیر ثبت باید در رقه اجرائیه مفاد ماده ۵۵ را قید نماید و نسبت

باوراق اجرائیه که قبل از تاریخ اجرای این قانون از طرف مدیر ثبت صادر شده اخطار به مذکور در ماده ۷۲ را مدیر ثبت صادر خواهد کرد .

ماده ۷۴- علاوه بر حقوق معینی که بهر يك از متصدیان اجرا داده میشود حق نسبی از حق الاجرا بطریق ذیل و بر طبق نظامنامه ای که از طرف وزارت عدلیه تنظیم خواهد شد دریافت می نمایند .

۱- تا پانصد تومان حق الاجرا صدی سه .

۲- از پانصد و یکتومان تا پنج هزار تومان حق الاجرا نسبت بمآزاد صدی دو .

۳- از آمازاد بر پنج هزار تومان حق الاجرا صدی يك .

ماده ۷۵- وزیر فعلی عدلیه مجاز است از بین اعضاء و رؤسای شعب تمیز و اعضاء پارکه تمیز و رئیس و اعضاء محکمه انتظامی و رؤسای محاکم و پارکه های استیناف با رعایت رتبه های قانونی رؤساء و اعضاء شعب تمیز و رؤسای محاکم و پارکه های استیناف را تعیین نماید .

ماده ۷۶- قوانین ذیل نسخ میشود :

۱ - باب اول اصول محاکمات حقوقی در محاکم صلحیه باستثنای مواد مذکور در ماده ۱۲ این قانون .

۲ - ماده ۱۶۶ و مواد ۳۶۴ تا ۳۷۰ اصول محاکمات حقوقی و مواد ۵۹ تا ۶۵ اصول محاکمات اصلاح شده بموجب ماده واحده .

۳ - مواد ۴۷۳ و ۴۷۴ اصول محاکمات حقوقی و ماده ۲۶۲ اصول اصلاح شده بموجب ماده واحده .

۴ - ماده ۵۰۴ اصول محاکمات حقوقی و ماده ۲۹۸ اصول محاکمات اصلاح شده بموجب ماده واحده .

۵ - ماده ۵۴۶ اصول محاکمات حقوقی و ماده ۳۲۳ اصول محاکمات اصلاح شده بموجب ماده واحده .

۶ - ماده ۵۶۷ اصول محاکمات حقوقی و ماده ۳۴۱ اصول محاکمات اصلاح شده بموجب ماده واحده و ماده ۷۸۶ اصول محاکمات حقوقی .

۷ - از ماده ۳ قانون حکمیت مصوب ۲۹ اسفند ۱۳۰۶ جمله «این قرار قابل استیناف و تمیز است» .

۸ - مواد ۴۳ تا ۴۷ اصول تشکیلات عدلیه مصوب ۲۷ تیرماه ۱۳۰۷ و از ماده ۴ قانون مزبور جمله «مثل محاکم تجارت» .

۹ - قانون موقتی محاکم تجارت مصوب ۲۴ شعبان ۱۳۳۳ قمری مشتمل بر ۶۲ ماده و قانون تشکیل محاکم تجارت مصوب ۱۴ بهمن ماه ۱۳۰۴ شمسی .

۱۰ - ماده ۲۷ و دو تبصره آن و ماده ۳۲ قانون استخدام قضات مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۰۶ و ماده ۳۸ با تبصره ذیل آن از اصول تشکیلات عدلیه مصوب ۲۷ تیر ماه ۱۳۰۷ .

۱۱ - مواد راجع بودایع و مواعد و خسارات تنظیم شده بموجب ماده واحده .
۱۲ - هریک از مقررات دیگری که مخالف با این قانون باشد در آن قسمتی که مخالف است .

ماده ۷۷ - بجز ماده ۷۵ که از تاریخ تصویب لازم الاجرا است سایر مقررات این قانون از اول امرداد ماه ۱۳۰۹ بموقع اجرا گذارده میشود .

چون بموجب قانون مصوب ۲۸ فروردین ماه ۱۳۰۹ « وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبور را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب

بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا قانون تسریع محاکمات مشتمل بر هفتاد و هفت ماده که در تاریخ سوم تیر ماه یکهزار و سیصد و نُه شمسی به تصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار اسناد تنظیم شده در خارج

مصوب ۷ تیرماه ۱۳۰۹

ماده اول - محاکم ایران با اسناد تنظیم شده در ممالک خارج همان اعتباری را خواهند داد که آن اسناد مطابق قوانین مملکتی که در آنجا تنظیم شده دارا میباشند مشروط باینکه:

اولاً - اسناد مزبور بعلمی از علل قانونی از اعتبار نیفتاده باشد .

ثانیاً - مفاد آنها مخالف با قوانین ایران نباشد .

ثالثاً - قوانین مملکتی که اسناد در آنجا تنظیم شده اسناد تنظیم شده در ایران را نیز معتبر بداند .

رابعاً - نماینده قونسولی ایران در مملکتی که سند در آنجا تنظیم شده و یا نماینده قونسولی مملکت مزبور در ایران تصدیق کرده باشد که سند موافق قوانین محل تنظیم خود تنظیم یافته است .

ماده دوم - هر گاه موافقت سند با قوانین محل تنظیم خود بتوسط نماینده قونسولی خارج در ایران تصدیق شده باشد .

قبول شدن سند در محاکم ایران متوقف بر این است که در طهران وزارت امور خارجه و در خارج از طهران حکام ایالات و ولایات امضای نماینده قونسولی خارجه را تصدیق کرده باشند .

ماده سوم - مواد (۲۹۱) و (۲۹۲) قانون اصول محاکمات حقوقی مصوب رمضان و ذیقعد ۱۳۲۹ هجری و مواد (۱۸۵) و (۱۸۶) اصول محاکمات حقوقی اصلاح شده بموجب ماده واحده نسخ میشود .

چون بموجب قانون مصوب ۲۸ فروردین ماه ۱۳۰۹ (وزارت عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا قانون اعتبار اسناد تنظیم شده در خارجه مشتمل بر سه ماده که در تاریخ هفتم تیر ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تعاون قضائی

مصوب ۲۴ تیر ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - محاکم عدلیه و مستنطقین ایران میتوانند تقاضائی را که از طرف محاکم و یا مستنطقین ممالک خارجه راجع باستماع شهادت شهود و یا تحقیقات دیگر از این قبیل از آنها میشود انجام دهند مشروط بر اینکه محاکم و مستنطقین مملکتی نیز که این تحقیقات را تقاضا مینمایند نظیر این تقاضا را از طرف محاکم و مستنطقین ایران بپذیرند .

چون بموجب قانون مصوب ۲۸ فروردین ماه ۱۳۰۹ « وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون

قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبور را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید « علیهذا (قانون تعاون قضائی) مشتمل بر یک ماده که در تاریخ بیست و چهارم تیرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

مأمورین صلح

مصوب ۲۴ تیرماه ۱۳۰۹

ماده اول - اموری که بر حسب قانون مربوط بمحاکم صلحیه است توسط امین صلح - امین صلح ناحیه و مأمور صلح انجام مییابد .

ماده دوم - حدود صلاحیت و وظایف امنای صلح و امنای صلح ناحیه همان است که در قوانین مصرح است - حدود صلاحیت و وظایف مأمور صلح مطابق مواد این قانون خواهد بود .

ماده سوم - صلاحیت مأمور صلح در امور حقوقی از قرار ذیل است :

الف - در دعاوی حقوقی که مدعی به آن از بیست تومان بیشتر نیست مأمور صلح (بارعایت ماده ۳۰ اصول تشکیلات عدلیه مصوب ۲۷ تیرماه ۱۳۰۷) شخصاً رسیدگی کرده حکم خواهد داد - حکم مأمور صلح غیر قابل استیناف است .

ب - در دعاوی که میزان مدعی به از بیست تومان بیشتر بوده و از پانصد تومان تجاوز نکند مأمور صلح امر را ارجاع بحکمیت مینماید - از حکمی که مأمور صلح بر طبق رأی حکم صادر مینماید میتوان استیناف داد .

ماده چهارم - صلاحیت مأمور صلح در امور جزائی از قرار ذیل است :

الف - در دعوی خلافی و جنبه‌های کوچک مأمور صلح مطابق قوانین حکم خواهد داد - حکم مأمور صلح در امور خلافی فقط در صورتیکه مجازات از پنچ تومان نقد یا دوزخ حبس تجاوز کند قابل استیناف است و حکم استینافی در این موضوع قابل تمیز نیست .

ب - در جنبه‌های مهم و جنایات مأمور صلح سمت مستنطقی دارد و در مواردی که دلائلی بر فرار متهم یا تبانی یا محو آثار جرم باشد حق صدور قرار توقیف خواهد داشت این قرار بلافاصله قابل اجرا است .

ماده پنجم - مأمور صلح باید در ظرف بیست و چهار ساعت قرار توقیف را کتباً با ذکر دلائل بمتهم ابلاغ نموده و در ظرف همان مدت برای مدعی العموم بدایت حوزه مأموریت خود نیز ارسال دارد .

ماده ششم - از قرارهای مأمور صلح در حدودی که در اصول محاکمات جزائی مقرر است میتوان استیناف داد و در صورت اختلاف تقاضای رفع اختلاف کرد .

ماده هفتم - مرجع رسیدگی استینافی بقرارهای مأمور صلح و رفع اختلاف بین مدعی العموم و مأمور صلح محکمه بدایتی است که مأمور صلح در حوزه آن مأموریت دارد .

ماده هشتم - رسیدگی محکمه در موارد فوق باید بفوریت و خارج از نوبت بعمل آید - قرار محکمه ابتدائی در محاکم بالاتر قابل شکایت نیست .

ماده نهم - مأمور صلح باید پس از تحقیقات عقیده خود را ذیل دوسیه قید و آنرا نزد مدعی العموم حوزه مأموریت خود ارسال دارد - هرگاه مدعی العموم تحقیقات مأمور صلح را کامل دانست اقدام مقتضی دائر بمنع تعقیب و یا احاله امر بمحکم صالحه خواهد نمود والا برای تکمیل تحقیقات یا بخود مأمور صلح دستور داده و یا دوسیه را به مستنطق حوزه خود احاله میکند .

ماده دهم - مرجع استیناف احکام مأمورین صلح در حدود اصول محاکمات حقوقی و جزائی محکمه بدایتی است که مأمور صلح در حوزه آن مأموریت دارد .

ماده یازدهم - باستثنای طرزارجاع امر بحکمیت و تعیین حکم و طرز رسیدگی حکمها و اجرای احکام و قرارها که بموجب نظامنامه های وزارت عدلیه معین میشود سایر مقررات مربوط برسیدگی و محاکمه و مخارج عدلیه و غیره همان است که در اصول محاکمات حقوقی و جزائی و سایر قوانین مربوطه مصرح است .

ماده دوازدهم - تعیین اینکه چه قسمت از عایدات بمأمور صلح و اجزاء دفتری او داده شده و چه قسمت عاید خزانه دولت میگردد بموجب نظامنامه های وزارت عدلیه معین خواهد شد .

ماده سیزدهم - وزارت عدلیه مجاز است بهر نایب الحکومه ای که شایسته بداند سمت مأموریت صلح بدهد در اینصورت نایب الحکومه در انجام وظایفی که مطابق این قانون بعهده او محول است مسئول وزارت عدلیه بوده و از این حیث به تخلفات اداری او با استحضار وزارت داخله در محاکم اداری وزارت عدلیه رسیدگی خواهد شد .
تجدید نظر از حکم محکمه اداری در محکمه انتظامی بعمل خواهد آمد و محکم محکمه مزبور قطعاً است .

ماده چهاردهم - حوزه مأموریت مأمورین صلح مطابق نظامنامه و جدولی است که بتصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی خواهد رسید .

ماده پانزدهم - این قانون از اول شهریور ماه ۱۳۰۹ بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

ماده شانزدهم - وزارت عدلیه مأمور اجرای این قانون است .

چون بموجب قانون مصوب ۲۸ فروردین ۱۳۰۹ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون قوانین

عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبور را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون مأمورین صلح) مشتمل بر شانزده ماده که در تاریخ بیست و چهارم تیر ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی به تصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون ۱

راجع بقنوات

مصوب ۶ شهریور ماه ۱۳۰۹

ماده اول - اگر کسی مالک چاه قنات یا مجرای آبی در ملک غیر و یا در اراضی مباحه باشد تصرف صاحب چاه یا صاحب مجری فقط من حیث مالکیت قنات و مجری و برای عملیات مربوطه بقنات و مجری خواهد بود و صاحب ملک میتواند در اطراف چاه و مجری و یا اراضی واقع بین دو چاه تا حریم چاه و مجری هر تصرفی که بخواهد بنماید مشروط بر اینکه تصرفات او موجب ضرر صاحب قنات یا مجری نشود و نیز در اراضی مباحه واقع در اطراف چاه یا مجری و یا بین دو چاه اشخاص دیگر هم میتوانند با رعایت حریم که بموجب قانون مدنی معین است و سایر مقررات مربوطه با اراضی مباحه تصرفاتی بنمایند که موجب ضرر صاحب قنات یا صاحب مجری نباشد.

ماده دوم - هر گاه کسی مالک چاه قنات یا مجرای آبی در ملک غیر باشد صاحب ملک حق ندارد صاحب مجری و یا صاحب چاه را از پاک کردن مجری یا چاه قنات خود ممانعت نماید اگر چه قنات یا مجرای آب بایر باشد لیکن در صورتیکه چاه قنات یا مجرای آب در داخله شهرها و یا داخله قصبات و یا در ابنیه و یا منازل واقع در غیر شهرها

وقصبات و یادرمعا برعمومی باشد صاحب ملک یا متصدی آن میتواند صاحب قنات یا مجری را به برداشتن لات و غیره که از چاه و مجری خارج میشود اجبار کند.

ماده سوم- در املاک مزروعی مطلقاً و در باغات دهات و باغات قصبات و باغات خارج از شهرها مشروط بر اینکه عرفاً اطلاق منزل بآنها نتوان کرد هر گاه کسی بخواهد چاه یا استخر یا مجرائی قناتی احداث نماید یا برای اصلاح یا تکمیل قناتی چاه یا مجرائی ایجاد کند صاحبان املاک مذکوره حق ندارند (مشروط بر اینکه رعایت حریم شده باشد) جلوگیری نمایند ولی باید قیمت عادله زمین و اعیان آن که چاه و استخر و مجرای جدید در آنجا حفر میشود قبلاً تأدیه گردد و بعلاوه صاحب ملک حق دارد تقاضا کند که صاحب چاه تعهد نماید برای جلوگیری از خطرات روی چاه را بپوشاند.

هر گاه در موضوع اینکه باز بودن روی چاه برای صاحب ملک خطراتی دارد یا خیر اختلاف باشد محکمه پس از رسیدگی حکم مقتضی صادر خواهد نمود.

در مورد املاک غیر قابل انتقال مثل موقوفات زمینی که چاه یا استخر یا مجرای جدید باید در آنجا حفر شود در مقابل حق الارض عادله بصاحب قنات یا مجری اجازه حفره چاه یا استخر و یا مجری داده میشود.

ماده چهارم - هر گاه کسی برای کشیدن زه آب و خشکانیدن با اطلاق متعلق بخود و یا برای بستن سد و یا سیل برگردان و یا جدا کردن آب از رودخانه و یا رد کردن جوی از رو یا زیر قنات یا مجری محتاج بتصرف در ملک غیر باشد و نتواند با صاحب زمین در فروش یا اجاره زمین تراضی نماید محکمه حکم میدهد که صاحب زمین اراضی لازمه را در مقابل قیمت عادله واگذار نماید و یا در مقابل مال الاجاره عادله و بمدتی که محکمه معین می نماید و باید متناسب با انجام امور مزبور فوق باشد اجاره دهد.

اختیار هریک ازدوشق فوق با صاحب زمین خواهد بود مگر در موارد املاک غیر قابل انتقال که متصدی آن باید فقط حق الارض بگیرد .

تبصره - در مواقعی که دولت از نقطه نظر مصالح عمومی یکی از اعمال مذکوره در ماده فوق را بخواهد بعنوان حاکمیت انجام دهد مورد تابع مقررات قانون مخصوص خواهد بود .

ماده پنجم - در مورد مواد فوق اشخاصی که از اجبار صاحب زمین بفروش یا اجاره زمین استفاده مینمایند مسئول مخارج ساختن ناسمان های لازمه و مخارج دیگر از این قبیل و بطور کلی مسئول هر خسارت دیگری نیز خواهند بود که از عملیات آنها برای صاحب زمین ایجاد میشود .

ماده ششم - در هر موردی که راجع بلزوم تصرف در ملک غیر و یا حدوث ضرر بنحو مذکور در ماده ۵ و یا تعیین قیمت و مال الاجاره عادلانه و حق الارض بین طرفین تراضی حاصل نشود تشخیص امر و یا تعیین قیمت و خسارت و یا میزان مال الاجاره و حق الارض موافق اصول محاکمات حقوقی بوسیله اهل خبره بعمل خواهد آمد .

ماده هفتم - هرگاه زمینی که چاه یا مجری یا استخر باید در آنجا کنده شود یا یکی از عملیات مذکور در ماده ۴ باید در آن صورت بگیرد از اراضی خالصه باشد وزارت مالیه مکلف است زمینی را که لازم است بقیمت عادلانه بصاحب قنات بفروشد .

ماده هشتم - مفاد ماده ۵۹۴ قانون مدنی در مورد قنوات بایره نیز مجری خواهد بود مشروط بر اینکه شریک یا شرکاء حاضر برای شرکت در مخارج تنقیه مالک بیش از نصف قنات باشند و در این صورت تعیین قیمت و یا مال الاجاره و غیره بسته بنظر محکمه است که عنداللزوم بوسیله اهل خبره معین مینماید .

ماده نهم - هرگاه مالك قنات باير و متروك بخواهد قنات يارشته جديد احداث كند مالك زمين مختار است بجای قيمت عادله اراضی كه برای حفر چاههای جديد لازم است تقاضا كند كه مالك قنات باير و متروك چاههای متروكه را مسطح كرده بمالك اراضی واگذار نمايد .

چون بموجب قانون مصوب ۲۸ فروردین ماه ۱۳۰۹ (وزير عدليه مجاز است كليه لوايح قانونی را كه بمجلس شورای ملی پیشنهاد مينمايد پس از تصويب كميسيون قوانين عدليه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را كه در ضمن جريان ممكن است معلوم شود رفع و قوانين مزبوره را تكميل نموده ثانياً برای تصويب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نمايد) علميهذا (قانون راجع بقنوات) مشتمل بر ۹ ماده كه در تاريخ ششم شهریور ماه يک هزار و سيصد و نده شمسی بتصويب كميسيون قوانين عدليه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .

رئيس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تصدیق انحصار وراثت

مصوب شب ۱۴ مهر ماه ۱۳۰۹

ماده اول - در هر موردیكه يك يا چند نفر بخواهند مال متعلق به متوفائی را اعم از منقول يا غير منقول يا اسنادی كه نزد غير است بعنوان وراثت اخذ نمايند و يا طلب متوفائی را باين عنوان وصول كنند و متصرف يا مديون بدون انكار وجود مال يادين يا اسناد تصدیقی برای سمت و يا انحصار وراثت از آنها بخواهد بايد بطريق ذيل رفتار شود .

ماده دوم - شخص و يا اشخاص مزبور بايد برای تحصيل تصدیق وراثت وعده وراثت تقاضای كتبی ييكي از محاكم صلح محل اقامت دائمی متوفی يا محاكم بدائتی كه

وظایف صلحیه را انجام میدهند تقدیم کند در صورتیکه محل اقامت دائمی متوفی در خارج از مملکت باشد بیکی از محاکم صلح تهران باید مراجعه شود .

تبصره - در غیر این مورد خواه اختلاف در وراثت بوده و خواه شخصی که متصرف مال منقول یا غیر منقول است منکر باشد امر به اقامه دعوی در محاکم صالحه خاتمه خواهد یافت .

ماده سوم ۱ - امین صلح یا حاکم بدایتی که وظیفه صلحیه را انجام میدهد باید تمام ادله و اسناد مستدعی و یا مستدعیان تصدیق را از ورقه سجد احوال و شهادت شهود و غیره تحت نظر گرفته شرحی در جریده رسمی و یکی از جراید محل بخرج مستدعی یا مستدعیان سه دفعه متوالیاً ماهی یکدفعه اعلان کرده و پس از انقضاء سه ماه از تاریخ نشر اولین اعلان در صورتیکه معترض نبود تصدیقی مشعر بر وراثت و تعیین عدّه وراثت بمستدعی و یا مستدعیان میدهد و در صورت اعتراض امین صلح و حاکم بدایتی که وظیفه صلحیه را انجام میدهد مطابق اصول رسیدگی کرده حکم خواهد داد و این حکم قابل استیناف و تمیز خواهد بود .

در صورتی که معترض ادعای خود را تا دو ماه تعقیب نکرد حق اعتراض او ساقط و محکوم بادی خسارت میشود .

ماده چهارم - در صورتیکه بان بودن معترض رأی امین صلح یا حاکم بدایتی که وظیفه صلحیه را انجام میدهد دائر به رد تقاضای مستدعی یا مستدعیان تصدیق باشد مستدعی یا مستدعیان تصدیق میتوانند در ظرف ده روز پس از ابلاغ رأی بنزدیکترین محکمه بدایت شکایت کنند و رأی آن محکمه بدایت پس از استماع عقیده مدعی العموم قاطع خواهد بود .

۱ ماده سوم این قانون بموجب قانون ۲۷ تیرماه ۱۳۱۳ اصلاح و بعداً بموجب قانون اول آذر ماه ۱۳۱۳ دو ماده بعنوان ماده ۱۳ و ماده ۱۴ باین قانون اضافه شده است .

ماده پنجم - مدیون و یا متصرف مال متوفی باید در مقابل اخذ اصل و یا اسواد مصدق تصدیق امین صلح یا حاکم بدایت دین خود را که بمتوفی داشته و مال متعلق باو را که نزد خود دارد و بصاحب و یا صاحبان تصدیق تأدیه و یا تسلیم کند - در صورت استنکاف مسئول خسارات وارده بر دارندگان تصدیق خواهد بود و در صورت تأدیه دین و یا تسلیم مال در مقابل هر مدعی وراثت، بری محسوب خواهد شد و مدعی مزبور حق رجوع بشخص یا اشخاصی خواهد داشت که طلب متوفی را وصول و یا مال متعلق باورا دریافت نموده اند.

ماده ششم - اگر اموال منقول و غیر منقول و وجه نقد متعلق به اشخاص مجهول الوارث که در تصرف دولت یا مؤسسات تجارتي و یا صرافى و غیره و یا اشخاص است در ظرف ده سال نسبت بمال منقول و وجه نقد و بیست سال نسبت بمال غیر منقول از تاریخ فوت مالک کسی بعنوان وراثت ادعا نماید دیگر ادعائی پذیرفته نخواهد شد و اموال مزبور متعلق بدولت است که بمصرف مؤسسات خیریه برساند.

تبصره - مؤسسات تجارتي و صرافى و غیره و یا اشخاصیکه اموال مجهول الوارث نزد آنها است مکلفند بوسیله پارکهای بدایت هر محل آن اموال را تسلیم و یا تأدیه بدولت نمایند.

ماده هفتم - مفاد مواد فوق در موردی نیز باید رعایت شود که اداره ثبت اسناد و املاک برای صدور سند مالکیت و یا تبدیل ملکى که بنام متوفى ثبت شده است باسما و وارث یا وارث او یا برای هر مقصود دیگری از تقاضا کننده سند مالکیت و یا تبدیل و غیره تصدیقی برای وراثت وعده وراثت بخواهد.

ماده هشتم - مستدعی و مستدعیان تصدیق باید مخارج ذیل را تأدیه نمایند:

۱- برای رسیدگی در نزد امین صلح یا حاکم بدایت سه تومان

۲- برای اخذ تصدیق يك تومان

۳- برای هر سواد که داده میشود
ماده نهم - هر گاه معلوم شود که مستدعی تصدیق با علم بعدم وراثت خود تحصیل تصدیق وراثت نموده و یا با علم بوجود وارثی غیر از خود تحصیل تصدیق بر خلاف حقیقت کرده است کلاه بردار محسوب و علاوه بر ادای خسارت بمجازاتاتی که بموجب قانون برای این جرم مقرر است محکوم خواهد شد .

ماده دهم - هر شاهی که در موضوع تحصیل تصدیق وراثت بر خلاف حقیقت شهادت دهد برای شهادت دروغ تعقیب و بمجازاتیکه برای این جرم مقرر است محکوم خواهد شد .

ماده یازدهم - هر گاه متصرفین مال متعلق باشخاص مجهول الوارث و یامدیونین باشخاص مزبور بعد از انقضاء مدتی که بموجب ماده ۶ مقرر است مال و یادین و یامنافع حاصله از آنرا مطابق تبصره ماده مذکور بدولت تسلیم و یا تأدیبه نمایند بمجازاتیکه بموجب قوانین جزائی برای خیانت در امانت مقرر است محکوم خواهند شد .
 در صورتیکه متصرف یامدیون شرکت باشد مدیر شرکت و یا شعبه آن که متصرف و یامدیون است مسئول اجرای مقررات تبصره ماده ۶ بوده و در صورت تخلف بمجازات مذکور فوق محکوم خواهد شد .

ماده دوازدهم - اگر مال در معرض تلف و تضييع بوده و یا اعتبار مدیون و یا کسیکه مال نزد او است مشکوک باشد محکمه میتواند برای حفظ مال اقدامات لازمه را اعم از فروش یا تدويع آن بمحل معتبری و یا گرفتن ضامن بعمل آورد .

چون بموجب قانون مصوب ۲۸ فروردین ماه ۱۳۰۹ (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوايح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس

شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون تصدیق انحصار وراثت) مشتمل بر دوازده ماده که در تاریخ لیله چهاردهم مهر ماه ۱۳۰۹ شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

صلاحیت محکمه انتظامی

مصوب ۱۳ آبان ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - در مواقعی که محکمه عالی انتظامی عدلیه بمحاکمات انتظامی مشغول نمیشد بدعاوی تمیزی رسیدگی خواهد کرد در این مواقع محکمه مزبور بمنزله شعبه دیوان تمیز بوده و مطابق مقررات قانونی راجعه به رسیدگی تمیزی رفتار خواهد کرد . چون بموجب قانون مصوب ۱۲ آبان ماه ۱۳۰۹ (دولت مجاز است لوایحی را که وزیر عدلیه به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا قانون صلاحیت محکمه انتظامی مشتمل بر يك ماده که در تاریخ سیزدهم آبان ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی به تصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بدعاوی بین اشخاص و دولت

مصوب ۱۳ آبان ماه ۱۳۰۹

ماده اول - اموال غیر منقولی که تا تاریخ ۱۴ ذیقعد ۱۳۲۴ قمری در تصرف

مالکن دولت بوده و همچنین اموال غیر منقولی که از تاریخ مزبور ببعد دولت در نتیجه معامله یا قراردادی تحصیل کرده بملکیت قطعی دولت شناخته میشود مگر اینکه از طرف دولت واگذاری اموال مزبوره باشخاص قبل از تصویب این قانون تصدیق و بتصرف داده شده باشد .

ماده دوم - اموال غیر منقول اشخاصی که دولت در نتیجه ترمرد و یا غیگری آنها آن اموال را از تصرفشان خارج یا ضبط نموده یا بنماید و در ظرف ده سال از تصویب این قانون در مورد املاکی که قبل از تصویب این قانون بتصرف دولت درآمده و ده سال بعد از تاریخ تصرف در مورد اموالی که بعد از تصویب این قانون بتصرف دولت در بیاید کلاً یا بعضاً از طرف هیئت وزراء بصاحبان آنها واگذار نشود جزء املاک خالصه محسوب و بملکیت قطعی دولت شناخته خواهد شد .

ماده سوم - مدت مرور زمان در دعای دولت نسبت باموال غیر منقول و در دعاوی افراد نسبت باموال غیر منقول دولت بیست و پنج سال شمسی است دعاوی دولت راجع به تیول از این قاعده مستثنی بوده و مشمول مرور زمان عادی است .

ماده چهارم - کلیه دعاوی دولت بر اشخاص و دعاوی اشخاص بر دولت نسبت باموال غیر منقول و حقوق متعلقه بآن و دعاوی ناشیه از اعمال حاکمیت دولت نسبت باموال منقول و همچنین دعاوی منقول ناشیه از اعمال تصدی که منشاء تولید آن قبل از ۱۹ اردیبهشت ۱۳۰۷ باشد و نیز دعاوی بانک ایران بر اشخاص و دعاوی اشخاص بر بانک ایران بمرجعیت محاکمات مالیه قطع و فصل خواهد شد در سایر موارد مرجع رسیدگی محاکم عدلیه است .

تبصره - اعمال تصدی اعمالی است که دولت از نقطه نظر حقوقی مشابهاً اعمال افراد انجام میدهد مانند خرید و فروش اجاره و استجاره و امثال آن .

ماده پنجم ۱ - در صورتیکه املاکی از طرف دولت باشخاص بعنوان فروش انتقال و بتصرف داده شده باشد و مورد ادعای شخص ثالثی بشود و مدرك مالکیت فقط خرید از دولت باشد مرجع رسیدگی بمالکیت دولت محاکمات مالیه خواهد بود .

ماده ششم - کلیه دعاوی که مطابق این قانون صلاحیت رسیدگی بآن با محاکمات مالیه است و لو اینکه فعلا در محاکم عدلیه در جریان باشد در صورتی که تمام مراحل قانونی را طی نکرده و یا بواسطه نگذشتن مدت های قانونی قطعی نشده باشد باید در محاکمات مالیه قطع و فصل شود .

ماده هفتم ۲ - در مواردی که مطابق این قانون صلاحیت رسیدگی با محاکمات مالیه است اعتراضاتی که راجع بثبت املاک بعمل آمده یا بیاید و معترضین در موعد قانونی به محاکمات مالیه یا عدلیه رجوع نموده یا بمحاکمات مالیه بعداً رجوع نمایند قطع و فصل دعوی از طریق محاکمات مالیه بحکمیت رجوع خواهد شد .

ماده هشتم - اصول تشکیلات محاکمات مالیه و طرز رسیدگی بدعاوی در محاکمات مالیه و طرز حکمیت و اجرای احکام مطابق نظامنامه هائی خواهد بود که بتصویب هیئت وزراء خواهد رسید .

ماده نهم -- اخذ و دایعه ممنوع و عرض حال مطابق تعرفه محاکم ابتدائی و در صورت تجدیدنظر مطابق تعرفه محاکم استیناف عدلیه تمبر خواهد شد .

ماده دهم - ماده واحده ۱۹ اردیبهشت ۱۳۰۷ راجع بدعاوی دولت و افراد و دو تبصره آن ملغی است و این قانون از تاریخ ۱۵ آبان ماه به موقع اجرا گذاشته خواهد شد .

چون بموجب قانون ۱۲ آبان ماه ۱۳۰۹ (دولت مجاز است لوایحی را که وزیر

۱- ماده پنجم این قانون بموجب قانون ۲۷ اردیبهشت ۱۳۱۳ اصلاح شده است .

۲- ماده هفتم این قانون بموجب قانون اول آبانماه ۱۳۱۷ اصلاح شده است .

عدلیه بمجلس شورای ملی پیشنهاد میکند پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید (علیهذا قانون راجع بدعاوی بین اشخاص و دولت مشتمل بر ده ماده که در تاریخ سیزده آبانماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراء است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تعیین تکلیف دعاوی موجوده بین اتباع ایران و اتباع خارجه در محاکمات
و کارگذاریهای وزارت امور خارجه

مصوب ۲ خردادماه ۱۳۰۸

ماده اول - کلیه دعاوی موجوده بین اتباع خارجه و اتباع ایران که در تاریخ بیستم اردیبهشت ۱۳۰۸ از طرف محاکمات وزارت امور خارجه و یا از طرف حکام ایالات و ولایات نسبت بآنها حکم لازم الاجراء صادر نشده است باید بمحاکم صلاحیتدار عدلیه احاله شود .

ماده دوم - نسبت بدعاوی مذکوره در ماده فوق به طریق ذیل رفتار خواهد شد :

الف - دعاوی که در مرحله ابتدائی تحت رسیدگی است بتناسب صلاحیت به محکمه صلاحیه یا ابتدائی و یا تجارت رجوع خواهد شد ولی هرگاه در ضمن رسیدگی بدوی محاکمات وزارت امور خارجه و کارگذاریهها و یا حکام ایالات و ولایات قراری از قبیل قرار تحقیقات محلی و یا ارجاع بحکمیت و غیره صادر نموده باشند آن قرار بقوت خود باقی مانده و محاکم عدلیه بآن ترتیب اثر خواهند داد .

ب - دعاوی که در مرحله استینافی است بمحکمه استیناف طهران احاله شده و در محکمه مزبوره بارعایت قسمت اخیر ماده یک رسیدگی خواهد شد .

ماده سوم - احکام صادره در موضوع دعاوی مذکوره در ماده فوق بهمان طریق و در همان مواردی که مطابق اصول محاکمات حقوقی مقرر است قابل استیناف و تمیز و با فقط قابل تمیز خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه دوم خرداد ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون^۱

تشکیل و طرز رسیدگی دیوان جزای عمال دولت

مصوب ۲۰ دیماه ۱۳۰۷

ماده اول - برای رسیدگی بارتشاء و اختلاس کلیه مستخدمین و مأمورین دولتی و بلدی (اعم از رسمی و غیر رسمی) دیوان جزای عمال دولت تشکیل میشود دیوان جزا دارای دو شعبه خواهد بود و هر شعبه مرکب از یک رئیس و چهار عضو، رئیس شعبه اول ریاست کل را دارد .

در معیت دیوان جزا یک مدعی العموم و بعد از لازم وکیل عمومی و عضو علی البدل و مستنطق خواهند بود .

رؤساء و اعضاء و مدعی العموم و وکلای عمومی و مستنطقین دیوان جزا تابع کلیه مقررات راجع بقضات و صاحب منصبان پارکه ها که در قانون استخدام قضات و سایر قوانین مقرر است می باشند .

۱- در تاریخ ۱۹ اسفندماه ۱۳۰۷ مواد الحاقی به این قانون اضافه شده و قسمتی از این قانون بموجب قانون ۳۰ آبانماه ۱۳۰۹ تفسیر و تشریح شده است و بعداً بموجب قانون ۱۶ اردیبهشت ۱۳۱۳ بوزارت عدلیه اختیار داده شده است در مقررات این قانون تجدید نظر نموده و مواد لازم را تهیه و موقتاً بموقع اجرا گذارد .

دیوان جزا و پارکه و مستنطقین آن بعدۀ کافی اعضاء تحریری خواهند داشت .

ماده دوم - در مورد جرم اختلاس و ارتشاء کلیه وظایفی را که مطابق اصول محاکمات جزائی بعهدہ مدعی العموم بدایت است مدعی العموم دیوان جزا انجام خواهد داد و مدعی العموم مزبور بمحض اینکه از وقوع اختلاس یا ارتشائی مطلع شد بترتیب ذیل اقدام خواهد کرد .

اگر قرائن و امارات برای تعقیب کافی بود بلافاصله و الا پس از تفتیش بدست آوردن قرائن و امارات کافی یکی از مستنطقین را مأمور رسیدگی مینماید .

ماده سیم - حوزه صلاحیت دیوان جزا و مدعی العموم و مستنطقین آن تمام مملکت ایران است .

در مورد ارتشاء یا اختلاسی که در خارج از مرکز واقع شده باشد مدعی العموم دیوان جزا میتواند تحقیقات راجعۀ بآنها از مستنطق محل وقوع جرم یا مستنطق نقاط دیگری تقاضا کند که تحقیقات در آن نقاط لازم است هر مستنطقی (خواه مستنطق دیوان جزا باشد یا مستنطق خارج از مرکز) که از طرف مدعی العموم مأمور تحقیقات شد میتواند در صورت لزوم آن قسمت از تحقیقات را که در محلی غیر از مقر خود او باید بعمل بیاید بمستنطق آن محل رجوع کند مستنطق خارج از مرکزی که مأمور تحقیق شد پس از ختم تحقیقات دوسیه را بدون اظهار عقیده راجع به تعقیب یا عدم تعقیب نزد مدعی العموم دیوان جزا خواهد فرستاد مدعی العموم دوسیه را بیکی از مستنطقین دیوان جزا رجوع کرده مستنطق مزبور در صورتیکه تحقیقات را کافی دید قرار مقتضی صادر مینماید و در صورت نقص تحقیقات یا خود بمحلیکه تحقیقات در آنجا لازم میدانند رفته یا بمستنطق آن محل دستور تکمیل میدهد .

ماده چهارم - مستنطقی که مأمور تحقیقات میشوند برای کشف حقیقت، اقدامات لازم بعمل آورده و حق دارند مستقیماً با اداره متبوع شخص مظنون و یا ادارات

دیگر مراجعه کرده دفاتر و اوراق و اسنادی را که میخواهند معاینه و تفتیش نموده هر قسم اطلاعی که برای روشن کردن امر لازم باشد بدست بیاورند مستخدمین و مأمورین ادارات مکلفند اسناد و دفاتر و اوراق و اطلاعاتی را که مستنطق برای مراجعه و معاینه میخواهد در دسترس قرارداد و اطلاعاتی را که لازم می‌داند بآوردند و در صورت تخلف از حیث مجازات مشمول ماده ۱۲۴ قانون مجازات عمومی خواهند گردید.

تبصره ۵ - مستخدم یا مأموریکه مستنطق از او تقاضای مراجعه با اسناد و اوراق و دفاتر کرده یا اطلاعی میخواهد اگر آن نوشتجات و اطلاعات را از اسرار سیاسی یا نظامی دولت بداند مکلف است از ارائه نوشتجات و دادن اطلاعات خودداری کرده و در ظرف چهل و هشت ساعت وزیر متبوع خود را از تقاضای مستنطق مستحضر نماید وزیر متبوع مطلب را در هیئت وزراء عنوان کرده و هیئت تکلیف قطعی را معین خواهد نمود.

ماده پنجم - مستنطق خارج از مرکزی که مأمور تحقیقات میشود با استثنای صدور قرار تعقیب یا منع تعقیب دارای کلیه اختیاراتی است که برای مستنطق مقرر است هیچیک از قرارهای مستنطقین دیوان جزا یا مستنطقین دیگری که مأمور تحقیق میشوند قابل شکایت نیست مگر قرار توقیف یا استخلاص و رسیدگی بشکایت از قرارهای مزبور اگر قرار در مرکز صادر شده باشد در شعبه دیوان جزا و اگر در خارج از مرکز صادر شده باشد در محکمه بدایتی بعمل خواهد آمد که مستنطق در حوزه آن محکمه قرار صادر کرده حکم محکمه بدایت یا دیوان جزا در این موضوع غیر قابل استیناف است و در مواردی که تحقیقات در خارج از مرکز بعمل آید مدعی العموم بدایت محل تحقیقات نماینده مدعی العموم دیوان جزا محسوب شده و در جریان تحقیقات نظارت دارد.

ماده ششم - پس از ختم تحقیقات در موردی که مستنطق نماینده مدعی العموم دیوان جزا هر دو موافق در تعقیب باشند در صورتی که از قبل بموجب قرار قطعی

مستنطق در حال توقیف نباشد - بحکم مستنطق توقیف خواهد شد این حکم توقیف قابل استیناف نیست . در موردی که اختلاس در حدود جنحه باشد توقیف متهم اجباری نخواهد بود .

ماده هفتم - در صورتیکه مدعی العموم و مستنطق دیوان جزا پس از ختم تحقیقات هر دو موافق در تعقیب بوده یا در این موضوع اختلاف عقیده داشته باشند دوسیه امر نزد رئیس کل دیوان جزا فرستاده شده و رئیس مزبور رسیدگی و محاکمه آنرا بشعبه خود یا شعبه دویم رجوع خواهد کرد .

شعبه در جلسه اداری خود اقدامات ذیل را بعمل میآورد :

۱- در صورت اختلاف بین مدعی العموم و مستنطق راجع بتعقیب و عدم تعقیب قرار مقتضی صادر مینماید و اینقرار قابل تمیز نیست .

۲- پس از رفع اختلاف در صورت قرار تعقیب فوراً امر بدستگیری و توقیف متهم میدهد -- از اینقرار توقیف نمیتوان تمیز داد .

۳- پس از اجرای قرار توقیف و همچنین در صورتیکه متهم قبلاً بامر مستنطق در حال توقیف باشد متهم را نزد رئیس شعبه میآورند تا وکیل مدافعی که وکالت او را کتباً قبول کرده باشد متهم شخصاً بر رئیس شعبه معرفی کند و اگر چنین وکیلی معرفی نکرد رئیس شعبه وکیل مدافع برای او معین مینماید .

۴- در جلسه اداری با حضور متهم و وکیل او و مدعی العموم دوسیه امر قرائت خواهد شد - مدعی خصوصی نیز حق دارد در موقع قرائت دوسیه در جلسه اداری حضور بهم رساند .

۵- هرگاه محکمه بنا بر تذکر متهم یا وکیل او یا مدعی خصوصی نقصی در تحقیقات دید بتکمیل تحقیقاتی که لازم است امر خواهد داد .

۶- پس از تکمیل تحقیقات و همچنین در صورتیکه تحقیقات از اول کامل بوده شعبه در جلسه اداری روز محاکمه را معین خواهد کرد .

۷- در روز همان جلسه اداری بکلیه شهودی که متهم یا مدعی العموم یا مدعی خصوصی حضور آنها را برای جلسه محاکمه تقاضا کرده و محاکمه حضور و استماع مجدد آنها را مفید و مؤثر بداند اطلاع داده میشود که در روز جلسه محاکمه یکساعت قبل از موعد مقرر برای تشکیل جلسه حاضر بشوند .

هیچیک از اطراف دعوی حق ندارند بشهادت شهودی که در مرحله استنطاقیه استشهاد بشهادت آنها نکرده اند استناد جسته و حضور آنها را تقاضا کنند .

ماده هشتم - روز محاکمه (قبل از تشکیل جلسه) رئیس شعبه باید ببیند شهودی که احضار شده اند حاضر نیاخیر و نسبت بهر شهودی که تا یکساعت پس از وقت مقرر حاضر نشد امر بجلب خواهد داد .

تبصره ۱ - مخارج ایاب و زهاب و مدت توقف شهود با کسی است که تقاضای حضور او را کرده اعم از متهم ، مدعی العموم یا مدعی خصوصی .

تبصره ۲ - هر شهودی که تا یکساعت پس از موقع مقرر در احضاریه حاضر نشد و عدم حضور او در نتیجه فرس ماژور نبود با امر رئیس شعبه محکوم بحبس از یک روز تا هفت روز خواهد گردید .

ماده نهم - وکیل که وکالت متهم را قبول کرده و یا از طرف رئیس محاکمه برای مدافعه معین شده حق استعفاء ندارد والا از وکالت در عدلیه محروم خواهد شد مگر آنکه استعفاء در نتیجه فرس ماژور (حوادث غیر مترقبه و فوق قدرت) واقع شده باشد . عدم حضور در ساعت مقرر برای تشکیل جلسه یا عدم مدافعه در جلسه محاکمه در حکم استعفاء است .

ماده دهم - محاکمه باید در یک جلسه ختم شود جلسه تعطیل نخواهد شد مگر

برای تنفس، تنفس زیاده از اندازه نبوده و مجموع تنفس های یکروز بیش از سه ساعت نباید باشد و تعطیل در شب نیز هیچوقت از نه ساعت متوالی نباید تجاوز کند .

پس از ختم محاکمه و قبل از صدور رأی محکمه متفرق نشده فقط با اندازه ای که برای شور لازم باشد ممکن است با طاق مشاوره رفته و در همان جلسه باید رأی محکمه صادر و بلافاصله در جلسه علنی اعلام شود .

حکم محکمه (یعنی رأی با مقدمات و دلایل آن) باید منتهی دوروز بعد با حضور متهم و مدعی العموم قرائت شود .

از حکم محکمه فقط تا سه روز پس از قرائت آن میشود تقاضای تمیز کرد .

ماده یازدهم - در صورت نقض بترتیب ذیل عمل خواهد شد .

سه نفر از قضات شعبه ای که در محاکمه حکم منقوض شرکت داشته اند بحکم قرعه خارج و سه نفر از قضات شعبه دیگر دیوان جزا بحکم قرعه بجای آنها معین شده رسیدگی مینمایند .

موضوع رسیدگی منحصر خواهد بود بموضوع یا موضوعاتی که موجب نقض حکم در تمیز بوده است حکم این هیئت غیر قابل تمیز است .

ماده دوازدهم - در صورتیکه متهم باختلاس یا ارتشاء بیک یا چند جرم دیگری ولو مهم تر از اختلاس یا ارتشاء نیز متهم باشد در دیوان جزا محاکمه شده و رسیدگی سایر جرائم او هم در دیوان مزبور بعمل می آید .

همینطور است تعقیب و تحقیقات مقدماتی سایر جرائم متهم که بوسیله مدعی العموم و مستنطقین دیوان جزا بعمل خواهد آمد .

تبصره - در مواردی که جرم دیگر متهم مستلزم مجازات اعدام باشد تعقیب و رسیدگی مطابق مقررات اصول محاکمات جزائی و محاکمه متهم در دیوان عالی جنائی خواهد شد .

ماده سیزدهم - دنباله تعقیب و محاکمه کلیه مستخدمین و مأمورینی که در تاریخ اجرای این قانون بعنوان اختلاس یا ارتشاء تحت تعقیب یا محاکمه هستند و هنوز حکم قطعی درباره آنها صادر نشده نیز مطابق این قانون و در دیوان جزا بعمل خواهد آمد .

ماده چهاردهم - مقرراتی از اصول محاکمات جزائی که مخالف با مقررات این قانون نیست لازم الرعایه است .

ماده پانزدهم - برای تشکیل دیوان جزا و تعیین مدعی العموم و وکلای عمومی و اعضاء علی البدل و مستنطقین آن و همچنین برای تعیین قائم مقام مستخدمین قضائی که به دیوان جزا و پارکه و شعبات استنطاقی آن منتقل میشوند وزیر عدلیه میتواند در ظرف سه روز از تاریخ اجرای این قانون از بین مستخدمین رسمی غیر قضائی اشخاصی را که صلاح بداند بارتبه قضائی انتخاب کند - کسانی که انتخاب میشوند حق رد نخواهند داشت و لو اینکه از مستخدمین وزارت عدلیه نباشند و الا مستعفی از خدمت دولت محسوب خواهند شد - رتبه قضائی اشخاصی که از بین مستخدمین غیر قضائی معین میشوند مساوی رتبه اداری آنها خواهد بود یا یک درجه بالاتر .

همچنین وزیر عدلیه میتواند از بین مستخدمین قضائی صاحب شغل اشخاصی را که صلاح میداند بارتبه ای که دارند یا یک رتبه بالاتر در تشکیلات دیوان جزا و پارکه آن معین نماید و مستخدمین مزبور حق رد نخواهند داشت و الا مستعفی محسوب خواهند شد .

اگر مستخدم قضائی با سمت مستنطقی به تشکیلات مربوط بدیوان جزا منتقل شود ممکن است تا دورتبه بالاتر از رتبه ای که دارد باورتبه داد .

وزیر عدلیه میتواند برای مستنطقین دیوان جزا بعدة کافی معاون معین کند معاونین هر مستنطق در تحت تعلیمات و مسئولیت او تحقیقات را جریان میدهند ولی هیچ قسم

قراری صادر نخواهند کرد و صدور قرار منحصر بمستنطق است. معاونین باید از بین مستخدمین رسمی انتخاب شوند در صورتیکه رتبه معاون اداری باشد پس از دو سال معاونت و بشرط اینکه بخوبی از عهده انجام وظایف محوله برآمده باشد رتبه اداری او بقضائی تبدیل خواهد شد .

ماده شانزدهم - این قانون يك روز پس از انتشار در مجله رسمی بموقع اجرا گذارده می شود .

چون بموجب قانون ۴ آزرمه ۱۳۰۷ وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود در رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید .

علیهذا - (قانون تشکیل و طرز رسیدگی دیوان جزای عمال دولت) که در تاریخ بیستم دیماه یک هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده است قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

متمم قانون جزاء عمال دولتی

مصوب ۹ اسفند ۱۳۰۷

ماده ۱۷ - هرگاه رسیدگی بامر مستخدم یا مأمور متهم بارتشاء یا اختلاس در محاکم عمومی (اعم از جنحه یا جنایت) در مرحله بدوی است و منتهی بصور رأی نهائی نشده اعم از اینکه قراری از محکمه صادر شده یا نشده باشد و اینکه اعلان ختم محاکمه

راداده یا نداده باشند محکمه مکلف است قرار عدم صلاحیت خود را صادر کرده دوسیه عمل را بدیوان جزاء احاله دهد .

ماده ۱۸- هرگاه امر در محکمه جنحه منتهی بصدر حکم شده و کسی در مدت مقرر از آن استیناف نخواستہ حکم قطعی و غیر قابل تجدید رسیدگی است ولی اگر یکی از اطراف دعوی استیناف خواسته و محکمه استیناف وارد رسیدگی نشده یا شروع برسیدگی کرده ولی منتهی بصدر حکم نگردیده دوسیه امر توسط مدعی العموم استیناف بدیوان جزا فرستاده میشود .

ماده ۱۹- هرگاه محکمه استیناف وارد رسیدگی شده و حکم صادر کرده و در مدت تمیزی استدعای تمیز نشده حکم قطعی است و مجدداً قابل رسیدگی نخواهد بود ولی هرگاه یکی از اطراف دعوی در مدت مقررہ مستدعی تمیز شده باشد دیوان تمیز وارد رسیدگی شده هرگاه حکم را قابل ابرام دانست ابرام کرده امر خاتمه مییابد و در صورت نقض امر را بدیوان جزاء احاله خواهد داد .

ماده ۲۰- هرگاه امر در دیوان جنائی رسیدگی و منتهی بصدر حکم شده و در مدت مقرر از آن حکم استدعای تمیز ننموده اند حکم قطعی و غیر قابل تجدید رسیدگی است و همچنین است در صورتیکه دیوان تمیز حکم دیوان جنائی را رسیدگی و ابرام نماید - هرگاه حکم دیوان جنائی در دیوان تمیز قبلاً نقض شده یا بعداً بشود امر در دیوان جزا رسیدگی خواهد شد .

ماده ۲۱- در مواردیکه مطابق مواد فوق امر بدیوان جزاء احاله میشود دیوان مزبور مطابق مقررات مخصوص بخود جلسه اداری تشکیل داده و رسیدگی و محاکمه را بر طبق قانون مصوب ۲۰ دیماه بعمل خواهد آورد .

ماده ۲۲- هرگاه مابین مستنطق و مدعی العموم دیوان جزاء در تشخیص نوع

جرم اختلاف عقیده باشد شعبه دیوان جزا آن اختلاف را در جلسه اداری خود حل خواهد کرد .

ماده ۲۳ - هرگاه اختلافی راجع بصلاحت مابین دیوان جزا و یکی از محاکم جزائی حاصل شود امر توسط مدعی العموم کل بدیوان تمیز پیشنهاد شده و شعبه جزائی دیوان تمیز پس از رسیدگی تکلیف قطعی را معین خواهد کرد .

ماده ۲۴ - صلاحیت رسیدگی بجرم مستخدم یا مأموری (اعم از دولتی یا بلدی) که مال دولت یا مال متعلق باشخاص را که از طرف دولت توقیف شده سرقت نموده نیز بادیوان جزاء عمال دولت است و مطابق قوانین مربوط بدیوان جزا بعمل خواهد آمد ولی مجازات او مجازات سارق خواهد بود .

ماده ۲۵ - دیوان جزا در هیچ مورد حکم به تعلیق مجازات نخواهد داد اگر چه محکمه جنبه مجازات مرتکب را تعلیقی قرار داده و تقاضای استیناف از حکم مزبور از طرف محکوم علیه شده باشد .

ماده ۲۶ - هرگاه چند نفر از مستخدمین یا مأمورین (اعم از دولتی یا بلدی) شرکت یکدیگر مرتکب جرم اختلاس شوند ترتیب رد اموال اختلاس شده و معادل ضعف آن که بموجب قانون مجازات مقرر است بطریق ذیل خواهد بود .

در صورتیکه میزان اختلاس یک یا چند نفر از مجرمین معین باشد هر یک باید برد آن قسمت از اموالیکه اختلاس نموده است با ضافه معادل ضعف آن محکوم شود و بقیه اموال و همچنین بقیه ضعف آنرا باید سایرین متساویاً تأدیه کنند و هرگاه میزان اختلاس هیچیک از آنها معلوم نباشد تمام اموال اختلاس شده و معادل آنرا باید متساویاً تأدیه نمایند .

ماده ۲۷ - این قانون از تاریخ پانزدهم اسفند ماه ۱۳۰۷ بموقع اجرا گذاشته خواهد شد .

چون بموجب قانون ۴ آذرماه ۱۳۰۷ شمسی «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوائح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا (قانون متمم قانون جزای عمال دولت) مشتمل بر یازده ماده که در تاریخ نهم اسفند ماه یکپهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

متمم قانون دیوان جزای عمال دولت

مصوب ۳۰ آبانماه ۱۳۰۸

ماده واحده - ۱ - وزیر فعلی عدلیه مجاز است موادی راجع باصلاح اصول محاکمات و طرز رسیدگی و صلاحیت و تشکیلات دیوان جزا تهیه نموده و بجای قوانین فعلی مربوط بدیوان جزاء بموقع اجرا گذارد - این مواد پس از آزمایش مدت ششماه در عمل به مجلس شورای ملی پیشنهاد خواهد شد ولی مادام که تکلیف آن از طرف مجلس شورای ملی معین نشود بقوت خود باقی خواهد بود .

۲ - کلیه مستخدمین رسمی و غیر رسمی ادارات دولتی و مملکتی و بلدی که مرتکب جرم کلاه برداری نسبت بیکسی از ادارات مذکوره شده یا میشوند در صورتیکه در حین ارتکاب مستخدم یا مأمور بیکسی از ادارات فوق الذکر باشند در دیوان جزا محاکمه خواهند شد .

۳ - تعدیات مأمورین دولتی نسبت بافراد در دیوان جزا رسیدگی و محاکمه خواهد شد .

۴ - جرمهای اختلاس و کلاه برداری که دفعتاً ارتکاب شده و از پنجاه تومان بیائین است و یا بدفعات واقع شده و مجموع آن پنجاه تومان یا کمتر است و همچنین جرم ارتشاء که دفعتاً واقع شده و بیست تومان یا کمتر است و یا بدفعات ارتکاب و مجموع آن بیست تومان یا کمتر باشد در محکمه اداری همان وزارتخانه یا مؤسسه که مستخدم یا مأمور آن مرتکب اختلاس یا کلاه برداری یا ارتشاء شده رسیدگی خواهد شد و مجرم علاوه بر محکومیت با آخرین درجه مجازات اداری (انفصال ابد از خدمات دولتی) بتأدیه پنج برابر آنچه اختلاس کرده یا رشوه گرفته یا کلاه برداری نموده است محکوم خواهد گردید و مادام که آنرا نپرداخته در توقیف خواهد بود مگر آنکه مدت توقیف تا سه سال امتداد یافته و وزیر عدلیه از مقام سلطنت استخلاص او را استدعا کرده و این استدعا مورد قبول واقع شود .

۵ - هرگاه اشخاص از غیر مستخدمین دولت قبل از این قانون شرکت در اختلاس کرده و سهمی که از اختلاس برده اند پنجاه تومان یا کمتر باشد و پس از اخطار از طرف مدعی العموم دیوان جزا پنج برابر سهمی را که برده اند بپردازند وزیر عدلیه از مقام سلطنت استدعای معافیت آنها را از تعقیب جزائی خواهد کرد .

۶ - مدعی العموم دیوان جزا بمحض اینکه از وقوع اختلاس یا ارتشاء یا کلاه برداری مأمورین دولتی و مملکتی یا بلدی مطلع شد و قرائن و امارات را برای تعقیب کافی دید اقداماتی را که برای کشف حقیقت لازم باشد منجمله توقیف مظنون بعمل خواهد آورد - شکایت از این توقیف را فقط بوزیر عدلیه میتوان کرد .

۷ - وزیر فعلی عدلیه شخصاً بسمت ریاست عالی که بر ادارات مدعی العموم دارد تمام اقدامات مدعی العموم دیوان جزا را تحت نظر مستقیم خود گرفته و آنچه را برای تعقیب مظنونین باختلاس و ارتشاء و مستخدمین و مأمورینی که نسبت با ادارات دولتی و مملکتی یا بلدی کلاه برداری کرده اند لازم بداند بمدعی العموم مزبور دستور

خواهد داد هرگاه توقیفی را که فوقاً ذکر شد مدعی العموم بامر وزیر عدلیه انجام داده باشد شکایت از آن را فقط بهیئت وزراء میتوان نمود .

۸ - مقصود از وظیفه مذکوره در ماده ۱۵۲ قانون مجازات عمومی نه تنها وظیفه ایست که بموجب قانون یا نظامنامه های اداری معین شود بلکه هر کار و وظیفه که مستخدم (رسمی و غیررسمی) عملاً یا بامر مافوق انجام میدهد وظیفه او باید شناخته شود - و هر تصرف غیر قانونی در اموال مذکور در ماده ۱۵۲ که بموجب قانون یا نظامنامه های اداری یا سابقه عمل یا امر مافوق سپرده بشخص مستخدم یا سپرده بمستخدم مادون اوست بعمل آید بموجب ماده فوق الذکر اختلاس محسوب گردیده و مرتکب ولو قبل از این تفسیر ارتکاب بجرم کرده و حتی در صورتیکه قرار عدم صلاحیت یا منع تعقیب نسبت با و صادر شده باشد در دیوان جزا محاکمه شده و بمجازات مختلس محکوم خواهد گردید - مگر آنکه میزان اختلاس پنجاه تومان یا کمتر باشد که در اینصورت در محکمه اداری محاکمه خواهد شد .

۹ - مقصود از مستخدم غیررسمی مذکور در این قانون و سایر قوانین مربوط باختلاس و ارتشاء و دیوان جزا هر کسی است که در یکی از ادارات و مؤسسات دولتی و مملکتی یا بلدی بوده اعم از موظف و غیرموظف و لو بطور مستخدم جزء و حتی بعنوان روزمزد و اعم از اینکه حکم وزارتی داشته یا نداشته باشد - هر یک از این مستخدمین و مأمورین که مرتکب اختلاس یا ارتشاء یا کلاه برداری نسبت بدولت شده باشند در دیوان جزا محاکمه خواهند شد و لو قبل از این تفسیر قرار عدم صلاحیت یا منع تعقیب نسبت بآنها صادر شده باشد .

۱۰ - مقصود از کلمه ارتشاء مذکور در قوانین مربوط بارتشاء اخذ وجه یا مال یا اخذ سند پرداخت وجه یا تسلیم مالی است از طرف مستخدم دولتی یا مملکتی یا بلدی برای انجام دادن یا انجام ندادن امری که مربوط است بتشکیلات قضائی و

اداری دولت یا ادارات مملکتی و بلدی خواه انجام یا عدم انجام آن امر مربوط بکار اداری شخص باشد که وجه یا مال یا سند برآورفته و خواه مربوط بکار اداری یکی از مستخدمین دیگر دولت یا ادارات مملکتی یا بلدی - اخذ وجه یا مال یا سند به ترتیب فوق الذکر ارتشاء است خواه مستقیماً بعمل آمده باشد و خواه بطور غیر مستقیم و مأموریکه اخذ وجه یا مال یا سند کرده مرتشی است خواه رسمی باشد خواه غیر رسمی و خواه در انجام یا عدم انجام امری که برای آن رشوه گرفته و واقعاً مؤثر بوده یا نبوده و خواه اقدام بانجام یا عدم انجام امری که وعده داده است کرده یا نکرده باشد کسانیکه بمعنی فوق مرتکب جرم ارتشاء شده اند در دیوان جزاء محاکمه شده و بمجازات مرتشی محکوم خواهند گردید و لو اینکه قبل از این تفسیر قرار عدم صلاحیت یا منع تعقیب نسبت بآنها صادر شده باشد .

۱۱- مقصود از ماده دوم قانون مجازات ارتشاء مصوب دوم تیرماه ۱۳۰۷ فقط نسخ دو ماده ۱۳۹ و ۱۴۸ قانون مجازات عمومی بوده و سایر مواد قانون مزبور راجع بر رشوه کماکان در قوت خود باقی است .

۱۲- مقصود از ماده سوم قانون مجازات مختلسین مصوب ۱۶ آذر ماه ۱۳۰۶ که مجازات اداری مختلس را انفصال ابد قرار داده اینست که هر کس ولو قبل از آن قانون مرتکب اختلاس شده اعم از اینکه در محاکم قضائی یا اداری محاکمه شود باید بانفصال ابد از خدمات دولت محکوم گردد .

۱۳- هر راشی که مشمول ماده ۱۴۳ قانون مجازات عمومی نباشد در صورتیکه بواسطه اقرار خود موجبات تسهیل تعقیب مرتشی را فراهم نماید بنا بر پیشنهاد وزیر عدلیه و تصویب هیئت وزراء از تعقیب معاف خواهد شد .

۱۴- هر شریک اختلاس که قبل از تعقیب بپار که دیوان جزا از وقوع اختلاس اطلاع داده و بواسطه اقرار خود موجبات تسهیل تعقیب شرکاء خود را فراهم نماید شخصاً از تعقیب جزائی معاف خواهد شد .

۱۵- مستخدمینی که مورد تعقیب واقع شده و پس از رسیدگی نسبت بآنها قرار منع تعقیب یا حکم قطعی تبرئه صادر گردیده مجدداً بخدمت پذیرفته شده و حقوق مدتی را که بواسطه تعقیب نگرفته اند دریافت خواهند داشت بعلاوه وزارت عدلیه مفاد قرار یا حکم راجع بآنها را در مجله رسمی اعلان خواهد نمود .

۱۶- موارد ذیل تصرف غیر قانونی بآن معنی که در قوانین جزائی منظور است محسوب نخواهد شد :

الف- صرف کردن از عوائد عمومی بمحلیکه اساساً خرج در آن محل جزو اعتبارات عمومی تصویب شده و تأخیر در بعمل آوردن آن مصارف و انتظار صدور اجازه باعث فوت وقت میشود .

ب- صرف کردن از وجوه خصوصی بمحلی که اساساً خرج در آن محل جزو اعتبارات خصوصی تصویب شده و تأخیر در بعمل آوردن آن مصارف و انتظار صدور اجازه باعث فوت وقت میشود .

ج- بعمل آوردن مصارفی که اعتبار آنها تصویب نشده ولی مصلحت اداری آن مصارف را ایجاب نمیکرده است مشروط بر اینکه جمیع مصارفی که یکنفر باین ترتیب بعمل آورده از صد تومان تجاوز نکند .

کسانیکه بعد از تاریخ اجرای این قانون بیکی از شقوق سه گانه فوق مصارفی بعمل آورند در صورتیکه در ظرف ده روز از تاریخ بعمل آوردن آن مصارف اداره مربوطه کتباً اطلاع ندهند عمل آنها تصرف غیر قانونی بمعنی منظور در قوانین جزائی محسوب شده و بمجازات مختلس خواهند رسید .

۱۷- این قانون بلافاصله بموقع اجرا گذاشته میشود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سی ام آبان ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون راجع بموارد تعلیق

مصوب ۱۶ بهمن ماه ۱۳۰۷

ماده اول - در امور جنحه تعلیق اجرای مجازات که بموجب ماده ۴۷ قانون مجازات عمومی مقرر است فقط در مورد ارتکاب جنحه‌های منظوره در مواد قانون مجازات عمومی که ذیلاً ذکر میشود ممکن خواهد بود در این صورت نیز محکمه باید در حکم خود دلایل تعلیق را بنحو موجه قید کند .
مواد مزبور از قرار ذیل است :

قسمت اول ماده ۱۲۵ - ماده ۱۲۶ - ماده ۱۲۸ - ماده ۱۷۳ - (باستثنای موردیکه برای اجرای ماده ۱۷۶ تعیین مجازات می‌شود) - ماده ۱۷۴ - ۱۷۵ (در غیر مورد وقوع قتل) ماده ۱۹۷ - ۲۰۰ - ۲۰۴ - ۲۲۶ - ۲۲۷ - ۲۲۹ - ۲۳۰ - ۲۳۲ - ۲۴۲ - ۲۴۵ - ۲۴۶ - ۲۴۷ - ۲۴۸ - ۲۵۲ (باستثنای قسمت آخر آن راجع بخرمن) ماده ۲۵۵ - ۲۵۶ - ۲۶۲ - ۲۶۴ - ۲۶۵ - ۲۷۱ - ۲۷۲ .

تبصره ۵ - حکام و نایب‌الحکومه‌هایی که قبل از ۱۳۰۷ مرتکب یکی از تقصیرات مشروحه در ضمن مواد ۱۳۰ و ۱۹۳ شده‌اند از تعقیب و مجازات معاف خواهند بود .
ماده دوم - این قانون از ۲۰ بهمن ماه ۱۳۰۷ بموقع اجرا گذاشته میشود .

چون بموجب قانون ۴ آذرماه ۱۳۰۷ شمسی «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا (قانون راجع بموارد تعلیق) مشتمل بر

دوماده که در تاریخ شانزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون^۱

مجازات مرتکبین قاچاق

مصوب ۱۶ اسفند ماه ۱۳۰۷

ماده ۱- هر کس در مورد مالی که موضوع عایدات دولت است یا مشتقات آن مرتکب قاچاق شود (اعم از اینکه عایدات مزبوره بر طبق قانون مخصوص تصویب و یا در ضمن بودجه کل مملکتی صریحاً منظور و تصویب شده باشد) علاوه بر رد مال یا قیمت آن بتأدیه دو برابر عایداتی که برای دولت مقرر بوده و حبس تأدیبی از سه ماه تا دو سال محکوم خواهد شد .

شروع بجرم قاچاق علاوه بر ضبط مال و نصف جزای نقدی فوق موجب محکومیت بسه ماه تا یکسال حبس تأدیبی خواهد بود .

تبصره - اشخاصی که بتأدیه مال و جریمه نقدی قادر نباشند علاوه بر حبس فوق در مقابل هر یک تومان یک روز حبس خواهند شد ولی در هر حال مدت این حبس نباید از پنجسال تجاوز نماید .

ماده ۲- واحد موضوع قاچاق در صورتیکه بموجب قوانین مر بوطه معین نشده باشد بر طبق نظامنامه های وزارت مالیه معین خواهد شد و جریمه مقرر در ماده (۱) عبارت از دو برابر عایدی است که از قاچاق هر واحد یا اجزاء هر واحد برای دولت مقرر

۱- بموجب قانون ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۰ قاچاق انحصار دانیات نیز مشمول مقررات این قانون شده است ولی بعداً بموجب قانون ۲۹ اسفند ماه ۱۳۱۲ این قانون نسخ شده است .

است و در هر صورت میزان جریمه برای اولین واحد موضوع قاچاق یا اجزاء آن کمتر از پنج تومان نخواهد بود .

تبصره - در مشتقات از مال موضوع قاچاق دو برابر فوق الذکر متناسب با میزان واحد اصلی است که در آن مشتقات از مال موضوع قاچاق موجود میباشد و بموجب نظامنامه وزارت مالیه معین خواهد گردید .

ماده ۳ - هر يك از مأمورین وصول عایدات دولت میتواند برای کشف قاچاق و توقیف جنس در امکنه مظنونه تفتیش کند ولی تفتیش در منازل اشخاص باید بوسیله مأمورین مخصوصی که از طرف وزارت مالیه برای این امر مجاز میباشند و با حضور نماینده پارکه و یا نماینده او یا کمیسر پلیس محل یا نماینده او یا کدخدای محل بعمل آید .

تفتیش در منازل اشخاص بعد از غروب تا طلوع آفتاب ممنوع است - تفتیش در امکنه مظنونه و منزلی که طرف سوء ظن است باید با حضور صاحبان امکنه و منازل بعمل آید و در صورت عدم حضور آنها با حضور لا اقل دو نفر شاهد .

ماده ۴ - پس از کشف قاچاق مأمورین کشف موظفند مال قاچاق را بسته و مهر و موم نمایند هر گاه کسی غیر از مأمورین صالحه مهر و موم را بشکند یا فاک نماید مشمول ماده ۱۱۳ از قانون مجازات عمومی خواهد بود .

ماده ۵ - مأمورین وصول عایدات میتوانند با تصویب رئیس ایالتی یا ولایتی با کسی که مرتکب قاچاق شده ارفاق نموده و از او قبول کنند که جریمه و عین مال موضوع قاچاق یا در صورت نبودن عین مال قیمت آنرا پرداخته و از تعقیب جزائی در محاکم عدلیه معاف شود مشروط بر اینکه اولاً این ارفاق بیش از یک مرتبه نسبت بیک نفر بعمل نیاید و ثانیاً مرتکب بعلت قاچاق سابقه محکومیت نداشته باشد - بداره گمرک نیز اختیار ارفاق داده میشود و عمل بآن اختیار مشروط بدو شرط فوق الذکر نخواهد بود

وصول مبلغی که موافق این ماده تعهد پرداخت آن شده با مأمورینی است که مطابق نظامنامه مخصوص از طرف وزارت مالیه معین میشود مأمورین فوق میتوانند موافق اصول محاکمات حقوقی راجع باجراء احکام محاکم مبلغ تعهد شد در بحیطه وصول در آورند و لو اینکه مرتکبین مطابق قوانین تابع محاکم اختصاصی باشند.

ماده ۶ - جز در موارد ارفاق مذکور در ماده فوق مأمورین کشف قاچاق موظفند پس از ضبط مال قاچاق شده و تنظیم صورت مجلس دوسیه را برای تعقیب بمقامات صالحه بفرستند.

ماده ۷^۱ - هر گاه کسی قاچاق اسلحه کرده یا اشیاء ممنوعه ورود یا ممنوعه صدور وارد یا صادر نماید علاوه بر ضبط عین مال محکوم بحبس تأدیبی از ششماه تا سه سال خواهد گردید.

ماده ۸ - کسانی که بطور مستقیم یا غیر مستقیم مأمور کشف قاچاق یا تعقیب یا مجازات مرتکبین آن بوده و خود مرتکب قاچاق شده یا شرکت یا معاونت در ارتکاب نمایند و همچنین مأمورین ذی ربطی که با علم بارتکاب قاچاق از تعقیب مرتکبین خود داری نموده یا بر خلاف شرایط مقرر در قسمت اول ماده ۵ ارفاق نمایند در حکم مختلسین اموال دولتی بوده و به مجازات مذکور در مواد ۱ - ۲ - ۳ - قانون شانزدهم آذرماه ۱۳۰۶ محکوم خواهند شد.

ماده ۹ - با شرکاء مرتکبین قاچاق همان معامله ای خواهد شد که بموجب این قانون با خود مرتکب میشود ولی جزاء نقدی اشخاصی که با مرتکب معاونت نمایند نصف جزای نقدی مرتکب اصلی است و حبس آنها از سه ماه تا یکسال خواهد بود.

ماده ۱۰ - مأمورین وصول موظفند در مقابل اخذ قیمت مال موضوع

۱ - ماده ۷ بموجب قانون ۱۱ خرداد ماه ۱۳۰۸ تفسیر شده و بعداً همان ماده تفسیریه بموجب قانون ۲۴ تیرماه ۱۳۰۹ نسخ شده است.

قاچاق و جزاء نقدی قبض رسید که بمیزان وجوه مأخوذه تمبر بآن الصاق شده باشد تسلیم نمایند .

ماده ۱۱ - قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۲۲ اسفند ۱۳۰۶ و مقررات مواد ۱ و ۲ و ۳ قسمت اخیر ماده ۴ و مواد ۶ و ۹ و ۱۰ و ۱۲ قانون مجازات مرتکبین قاچاق تریاک مصوب ۱۶ مرداد ۱۳۰۷ و ماده ۵ قانون اصلاح مالیات دخانیات مصوب ۲۷ حوت ۱۳۰۳ بضمیمه تبصره دوم آن و ماده ۴ قانون اجازه انحصار قندوچای مصوب ۹ خرداد ۱۳۰۴ نسخ میشود .

ماده ۱۲ - این قانون از بیستم اسفند ماه ۱۳۰۷ بموقع اجرا گذاشته شده و وزارتین عدلیه و مالیه مأمور اجرای آن میباشند .

چون بموجب قانون مصوب ۴ آذر ماه ۱۳۰۷ شمسی (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون مجازات مرتکبین قاچاق) مشتمل بر دوازده ماده که در تاریخ شانزدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون^۱

تفسیر ماده هفتم قانون مجازات مرتکبین قاچاق راجع به قاچاق اسلحه

مصوب ۱۱ خرداد ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مقصود از (قاچاق اسلحه) که در ماده ۷ قانون ششم اسفند ماه

۱- این قانون بموجب قانون ۲۴ تیر ماه ۱۳۰۹ نسخ شده است .

۱۳۰۷ راجع بمجازات مرتکبین قاچاق مندرج است وارد کردن بمملکت یا صادر کردن از آن و خرید یا فروش یا حمل و نقل اسلحه ناریه و فشنگ است از هر قبیل در داخله مملکت برخلاف مقرراتی که دولت در نظامنامه مخصوص معین خواهد کرد .

چون بموجب قانون مصوب ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا (قانون تفسیر ماده هفتم قانون مجازات مرتکبین قاچاق راجع به قاچاق اسلحه) مشتمل بر یک ماده که در تاریخ یازدهم خرداد ماه یکپزارو سیصد و هشت شمسئ بتصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون ۱

تفسیر قانون قاچاق اسلحه

مصوب ۲۴ تیر ماه ۱۳۰۹

ماده اول - مقصود از قاچاق اسلحه و اشیاء ممنوع الورد و یا ممنوع الصدور مذکور در ماده ۷ قانون ۱۶ اسفند ماه ۱۳۰۷ راجع بمرتکبین قاچاق وارد کردن بمملکت و یا صادر کردن از آن یا خرید و یا فروش و یا حمل و نقل و یا مخفی کردن و یا نگاهداشتن اسلحه است در داخله مملکت و همچنین وارد کردن اشیاء ممنوع الورد است بخاک ایران در هر نقطه از مملکت که اشیاء مزبوره کشف شود و خارج کردن اشیاء ممنوع الصدور و یا تسلیم آنست بمتصدی حمل و نقل و یا هر شخص دیگری برای خارج کردن و یا هر نوع اقدام دیگر برای خارج کردن از مملکت .

تبصره ۱- مراد از اسلحه مذکور در این قانون هر قسم اسلحه ناریه و فشنگ و دینامیت و مواد قابل انفجار دیگر از این قبیل است .

تبصره ۳- دولت میتواند برای شکار یا حفظ زراعت از حیوانات مضره یا کار کردن در معادن و غیره داشتن تفنگ شکاری یا تفنگ نوع دیگر یا استعمال باروت و دینامیت را با افراد اجازه بدهد .

ماده ۱۱-قانون ۱۱ خرداد ماه ۱۳۰۸ راجع به تفسیر ماده هفتم قانون مجازات مرتکبین قاچاق نسخ میشود .

چون بموجب قانون مصوب ۲۸ فروردین ماه ۱۳۰۹ «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا (قانون تفسیر قانون قاچاق اسلحه) مشتمل بر دو ماده که در تاریخ بیست و چهارم تیرماه یک هزار و سیصد و نه بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون^۱

طرز جلو گیری از قاچاق تریاک

مصوب ۳ آذر ماه ۱۳۰۸

ماده اول- وزارت مالیه مجاز است قیمت اجناس ضبطی بعلاوه صدی سی از

۱- بموجب قانون ۱۳ آبان ماه ۱۳۰۹ مواد ۲-۳-۴-۵-۶- این قانون مشمول کلیه اجناس قاچاق انحصاری شده و بعداً مواد ۴۰۳ بموجب قانون ۴ مرداد ماه ۱۳۱۱ نسخ و بالاخره کلیه قانون بموجب قانون ۲۹ اسفند ماه ۱۳۱۲ نسخ شده است .

جرائم مأخوذه از مرتکبین قاچاق تریاک را بکشف قاچاق بدهد .

ماده دوم - هرگاه نسبت به بسته یا صندوق یا عدل مال التجاره ظن قاچاق حاصل شود مأمورین رسمی کشف میتوانند آنرا با مهر سربی مهر نمایند تا در مقصد با حضور مأمورین انحصار باز و معاینه شود مگر آنکه صاحب یا حامل مال تفتیش آن را در همان محل تقاضا کند .

در صورتی که بسته یا صندوق یا عدل مهر شد باید این نکته در صورت مجلس قید گردد . هرکس مهر سربی فوق الذکر را بشکند مشمول ماده (۱۱۲) قانون مجازات عمومی خواهد بود .

تبصره - مأمورین رسمی مذکور در این قانون مأمورینی هستند که از طرف وزارت مالیه جواز مخصوص برای عملیات کشف دارند هر صاحب مال یا حامل جنسی که جنس او مورد تفتیش واقع میشود حق دارد مطالبه رؤیت جواز مذکور را بنماید .

ماده سوم - جریمه‌ای را که مطابق قانون مرتکب قاچاق باید بپردازد اداره انحصار مستقیماً و قبل از رجوع بمحاکم وصول خواهد کرد ولی در صورتیکه میزان جریمه از بیست تومان تجاوز نماید پس از وصول جریمه برای تعیین مجازات حبس دوسیه را بپارک بدایت محل خواهد فرستاد .

ماده چهارم - کسیکه اداره انحصار جریمه از او گرفته میتواند در صورتیکه منکر ارتکاب قاچاق باشد بمحاکم عدلیه مراجعه نماید در این صورت اداره انحصار تریاک دوسیه امر را به محکمه فرستاده و در صورتیکه بموجب حکم قطعی مجرم نبودن شاکی ثابت شد جریمه مأخوذه مسترد خواهد گردید و هرگاه ارتکاب شاکی بجرم قاچاق ثابت شد محکمه او را بمجازات حبسی که برای مجرمین قاچاق مقرر است محکوم خواهد کرد .

ماده پنجم - مأمورینی که برخلاف واقع کسی را متهم بارتکاب جرم قاچاق کرده و موجب مزاحمت شده باشند پس از ثبوت بجبران خسارتیکه بر اشخاص وارد آورده از

شش ماه انفصال تا انفصال ابد به تشخیص محکمه و درجات تقصیر محکوم خواهد شد .

ماده ششم - از اشخاصیکه قبل از این قانون بموجب حکم محاکم صلح یا بدایت محکوم به پرداخت جریمه شده اند اداره انحصار محکوم به را موقتاً وصول کرده و در صورتیکه بعداً بموجب حکم قطعی در محاکم مافوق متهم تبرئه گردید جریمه مأخوذه مسترد خواهد شد .

ماده ۷ - این قانون بلافاصله بموقع اجرا گذاشته میشود .

این قانون که مشتمل بر هفت ماده است در جلسه سوم آذرماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون ۱

حق السهم کاشفین اجناس قاچاق

مصوب ۱۳ آبانماه ۱۳۰۹

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که از محل حاصل غیر خالص جرائم و قیمت اجناس انحصاری صدی پنجاه و از محل حاصل جرائم غیر خالص اجناس غیر انحصاری که قانون مخصوصی ندارند صدی سی بکاشفین و مخبرین پرداخته و عایدات خالص حاصله را بعایدات دولت منظور دارد .

تبصره ۱ - قیمت اجناس انحصاری قاچاق بعد از وضع حقوق انحصار و گمرک و غیره تقسیم میشود .

تبصره ۲ - مواد ۲-۳-۴-۵-۶ قانون طرز جلوگیری از قاچاق تریاک مصوب ۳ آذرماه ۱۳۰۸ مشمول کلیه اجناس قاچاق انحصاری خواهد بود .

ماده دوم - این قانون ده روز پس از تصویب بموقع اجرا گذارده میشود .

۱ - بموجب قانون ۱۴ اردیبهشت ۱۳۱۰ این قانون شامل قاچاق تریاک نیز شده ولی بعداً بموجب قانون ۲۹ اسفندماه ۱۳۱۲ قانون بالانسخ شده است .

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه سیزدهم آبانماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون ۱

مجازات اشخاصیکه هاون و ماشین توتون بری دستی در منازل خود نگاه میدارند

مصوب ۱۳ آبان ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - در مواردیکه هاون و ماشین توتون بری دستی در منازل اشخاص غیر از محل تمرکز ماشینخانه کشف شود عین هاون و ماشین توتون بری ضبط بعلاوه مرتکب و معاونین جرم و تهیه کنندۀ هاون و ماشین محکوم بپرداخت جریمه نقدی از پنجاه الی یکصد تومان خواهد شد و در صورت تکرار جرم بعلاوه جزای نقدی بچس تأدیبی از یکماه الی ششماه محکوم میشود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سیزده آبانماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

مجازات راجع بانتهال مال غیر

مصوب ۵ فروردین ماه ۱۳۰۸

ماده اول - کسیکه مال غیر را با علم باینکه مال غیر است بنحوی از انحاء عیناً یا منفعتاً بدون مجوز قانونی بدیگری منتقل کند کلاه بردار محسوب ومطابق ماده

۱- این قانون بموجب قانون ۲۶ اسفندماه ۱۳۱۰ نسخ شده است .

۲۳۸ قانون عمومی محکوم میشود .

و همچنین است انتقال گیرنده که در حین معامله عالم بعدم مالکیت انتقال دهنده باشد .

اگر مالک از وقوع معامله مطلع شده و تا یکماه پس از حصول اطلاع اظهاریه برای ابلاغ به انتقال گیرنده و مطلع کردن او از مالکیت خود با دارة ثبت اسناد یا دفتر بدایت یا صلحیه یا یکی از دوائر دیگر دولتی تسلیم ننماید معاون جرم محسوب خواهد شد - هر يك از دوائر و دفاتر فوق مکلفند در مقابل اظهاریه مالک رسید داده آنرا بدون فوت وقت بطرف برسانند .

ماده دوم - نسبت بانتهالاتیکه بطریق فوق قبل از اجرای این قانون واقع شده است هر يك از انتقال دهنده - انتقال گیرنده یا مالک باید بترتیب ذیل عمل نمایند .
انتقال دهنده مکلف است در ظرف سه ماه از تاریخ اجرای این قانون یا مالک را وادار به تنفیذ انتقال نموده و یا خسارات وارده بر انتقال گیرنده و مالک را جبران کند .

انتقال گیرنده ای که در حین وقوع انتقال عالم بعدم مالکیت انتقال دهنده بوده مکلف است در ظرف سه ماه مذکور خسارات وارده بر مالک را جبران نماید .

مالکی که از انتقال مال خود مطلع بوده یا بشود مکلف است در ظرف سه ماه از تاریخ اجرای این قانون در صورتیکه قبل از این قانون مطلع شده باشد و از تاریخ حصول اطلاع در صورتیکه بعد از اجرای این قانون مطلع شود انتقال گیرنده یا قائم مقام قانونی او را بطریق مذکور در ماده فوق از مالکیت خود مستحضر نماید .

ماده سوم - متخلف از مقررات ماده ۲ اگر انتقال دهنده یا انتقال گیرنده باشد کلاه بردار و اگر مالک باشد معاون مجرم محسوب و مطابق مقررات قانون مجازات عمومی محکوم خواهد شد .

ماده چهارم - علاوه بر مجازات مذکور در مواد ۱ و ۳ مجرم باید مادام که خسارت وارده بر مدعی خصوصی را جبران نکرده است در توقیف بماند .

ماده پنجم - نسبت بانتقال تیکه قبل از اجرای این قانون واقع شده باشد تعقیب جزائی مرتکب منوط بشکایت مدعی خصوصی است لیکن پس از شکایت استرداد آن مانع از تعقیب نخواهد بود .

ماده ششم - نسبت بانتقال تیکه قبل از این قانون واقع شده هرگاه قبل از شروع به تعقیب جزائی حقدعوی حقوقی مالک یا انتقال گیرنده بواسطه مرور زمان یا صدور سند رسمی مالکیت ساقط شده باشد مقررات این قانون مجرا نخواهد بود .

ماده هفتم - مجازات اشخاصی که پس از تاریخ اجرای این قانون بموجب قانون سیم مرداد ۱۳۰۷ راجع به تبانی یا بموجب همین قانون در نتیجه انتقال عین یا منافع اموال غیر منقول و یا در نتیجه تبانی در دعوی مربوطه به عین یا منافع اموال مزبوره حکم محکومیت آنها صادر میشود مشمول ماده ۴۵ قانون مجازات عمومی نخواهد بود .

ماده هشتم - کسانی که معاملات تقلبی مذکوره در مواد فوق را بوسیله اسناد رسمی نموده یا بنمایند جاعل در اسناد رسمی محسوب و مطابق قوانین مربوطه باین موضوع مجازات خواهند شد .

ماده نهم - این قانون از اول اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ بموقع اجرا گذاشته میشود . چون بموجب قانون مصوب ۴ آذر ماه ۱۳۰۷ وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوايح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی فواین عدلیه بموقع اجرا گذاشته و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید .

علیهذا (قانون مجازات راجع بانتقال مال غیر) مشتمل بر نه ماده که در تاریخ

پنجم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی رسیده است قابل اجراست .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

مجازات اشخاصیکه مال غیر را بعوض مال خود معرفی مینمایند

مصوب ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۳۰۸

ماده اول - هرگاه محکوم علیه یا مدیون یا کفیلی مال غیر را مال خود معرفی نماید و همچنین اگر مدعی علیه برای تأمین مدعی به مال متعلق به غیر را مال خود معرفی کند و برای وصول حق محکوم له یا دائن و یا تأمین مدعی به عملیاتی نسبت بآن مال بشود محکوم له یا دائن و یا طرفی که مدعی به او تأمین شده مسئول خسارات وارده بر صاحب مال نخواهد بود و صاحب مال میتواند برای جبران خسارات خود بکسی که مال او را مال خود معرفی کرده است مراجعه کند.

تبصره - اشخاصیکه از ابتدای ۱۳۰۳ تا تاریخ اجرای این قانون در موارد مذکور در ماده فوق مال غیر را مال خود معرفی کرده اند نیز مشمول ماده فوق خواهند بود.

ماده دوم - محکوم علیه یا مدیون یا ضامن یا کفیلی که بدون مجوز قانونی و با علم باینکه مال متعلق باو نیست مال غیر را مال خود معرفی کرده و عملیاتی نسبت بآن مال شده باشد مطابق قسمت اخیر ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی مجازات خواهد شد .

ماده سوم - این قانون از پانزدهم خرداد ۱۳۰۸ بموقع اجرا گذارده میشود .
«چون بموجب قانون ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان

ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبور را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا (قانون مجازات اشخاصی که مال غیر را بعوض مال خود معرفی مینمایند) مشتمل بر سه ماده که در تاریخ سی و یکم اردیبهشت مادی یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون^۱

مجازات اتباع خارجه که بدون تذکره یا با تذکره
غیر مرتب وارد خاک ایران میشوند

مورخ ۱۱ تیرماه ۱۳۰۸

ماده واحده - هر تبعه خارجه که بدون تذکره یا با تذکره که مطابق نظامات مرتب نشده وارد مملکت ایران شود به هشت روزالی سه ماه حبس تأدیبی یا به تأدیه شش الی پنجاه تومان جزای نقدی محکوم میگردد - در هر حال دولت حق دارد مرتکب را بدون محاکمه از خاک ایران اخراج نماید .

مقررات این ماده از اجرای مقررات قانون مجازات راجع به جعل تذکره یا استعمال تذکره معجول مانع نیست .

«چون بموجب قانون مصوب ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبور را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا قانون (مجازات اتباع خارجه که بدون تذکره یا با تذکره غیر مرتب وارد خاک ایران میشوند) مشتمل بر یک ماده که

در تاریخ یازدهم تیر ماه یک هزار و سیصد و هشتاد و هشت شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بمحاکمات جنائی

مصوب ۱ مرداد ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده اول - پس از وصول دوسیه بدفتر محکمه جنائی رئیس محکمه امر باحضار متهم خواهد داد تا متهم وکیل مدافعی که وکالت او را کتباً قبول کرده باشد معرفی کند والا رئیس محکمه وکیل مدافعی از بین وکلای مجاز برای او معین خواهد کرد - متهم میتواند وکیلی از غیر وکلای مجاز معرفی نماید ولی در اینصورت شخصی که باو وکالت داده میشود باید در مقر دیوان جنائی حاضر باشد .

سلب حق تعیین وکیل از متهم موجب نقض حکم خواهد بود - اگر متهم برای تعیین وکیل مهلت خواست تا ده روز باید باو مهلت داد هر گاه متهم در وقت مقرر حاضر نشد رئیس محکمه امر بجلب او خواهد داد .

ماده دوم - پس از تعیین وکیل مدافع رئیس محکمه برای مطالعه دوسیه از ده تا بیست روز بوکیل مدافع و متهم و مدعی خصوصی مهلت میدهد تا در آن مدت در دفتر محکمه بدوسیه مراجعه کرده و اگر نقضی در تحقیقات مشاهده نموده یا استناد بادلّه و شهادت شهود جدیدی نمایند کتباً بمحکمه تذکر دهند - کلیه اعتراضات و ایرادات از قبیل ایراد صلاحیت و مرور زمان ورد قاضی نیز در ظرف همان مدت باید کتباً بمحکمه داده شود و هیچگونه تذکر و اعتراض و ایرادی پس از انقضای مهلت پذیرفته نخواهد شد مگر در صورتیکه بعداً حادث شده باشد صورت

اسامی کلیه شهود و اهل خبره که در مرحله استنطاقی اظهار عقیده و ادای شهادت کرده و اصحاب دعوی حضور آنرا در جلسه محاکمه لازم میدانند باید در ظرف همان مهلت با تعیین هویت و محل اقامت آنها بدفتر محکمه تسلیم شود .

ماده سوم - بعد از انقضای مهلت مقرر محکمه در اولین وقت آزاد جلسه مقدماتی (غیر علنی) را تشکیل داده اوراق لازمه دوسیه و تذکرات کتبی اصحاب دعوی را (در صورتیکه تذکراتی داده شده باشد) قرائت کرده و هر گاه نقصی در تحقیقات مشاهده نمود موارد نقص را تعیین و بوسیله مدعی العموم استیناف امر خواهد داد که مستنطق تحقیقات را تکمیل نماید .

ماده چهارم - مستنطق با نظارت مدعی العموم استیناف تحقیقات را تکمیل کرده بدون اظهار عقیده دوسیه را بمحکمه عودت میدهد .

ماده پنجم - پس از تکمیل تحقیقات و همچنین در مواردی که محکمه از ابتدا با وجود مشاهده نقص ایراد مرور زمان و یا ایرادات دیگر را وارد دیده و یا خود متوجه آن شده و ادامه رسیدگی را بيمورد بداند و یا در صورتیکه تحقیقات از اول کامل بوده است قرار مقتضی صادر خواهد نمود - قرار محکمه فقط در صورتیکه راجع بحصول مرور زمان یا عدم صلاحیت محکمه یا هر جهت دیگری که موجب عدم تعقیب و محاکمه متهم باشد قابل تمیز است .

ماده ششم - اگر محکمه در جلسه مقدماتی دوسیه را برای محاکمه کامل دید کلیه شهود و اهل خبره را که در مرحله استنطاقی اظهار عقیده و ادای شهادت کرده اند و حضور آنها در جلسه محاکمه مفید و مؤثر باشد تعیین و احضار نموده و امر بتوقیف متهم اگر قبلاً توقیف نبوده و محکمه توقیف را لازم بداند خواهد داد این قرار قابل تمیز نیست .

ماده هفتم - مدعی العموم و سایر اصحاب دعوی در هیچیک از جلسات مقدماتی

حضور پیدا نخواهند کرد ولی محکمه میتواند هر کدام از آنها را لازم بداند احضار نماید .

ماده هشتم - پس از حاضر شدن دوسید برای محاکمه فقط باوراق و اسناد تحقیقیه و استنطاقیه و دلائل و امارات مضبوطه در دوسیه و اظهارات خبره و شهودی که در جلسه مقدماتی معین شده اند میتوان رسیدگی نمود و رسیدگی بدلائل جدیدی که بعداً بمحکمه تقدیم میشود متوقف بر این است که تحقیق در آن مؤثر در قضیه باشد .

ماده نهم - رئیس محکمه روز جلسه محاکمه را معین نموده و باحضر اصحاب دعوی و کسانی که بنا به تشخیص جلسه مقدماتی باید در محکمه حاضر شوند امر خواهد داد شهود و اهل خبره برای یکساعت قبل از تشکیل جلسه احضار خواهند شد . اهل خبره در صورتیکه در خارج مقر محکمه بوده باشند محکمه می تواند در صورتیکه حضور آنها لازم نباشد بقرائت نظریات آنها که قبلاً در نزد یکی از مأمورین قضائی اظهار نموده اند اکتفا نماید .

ماده دهم - روز محاکمه (قبل از تشکیل جلسه) رئیس محکمه باید به بینندگان خبره و شهودی که احضار شده اند حاضر ندیاخیر و نسبت بهر خبره و شاهدی که تا یک ساعت پس از وقت مقرر حاضر نشد امر بجلب خواهد داد .

ماده یازدهم - مخارج ایاب و ذهاب و مدت توقف شاهد و خبره با کسی است که تقاضای حضور آنها کرده اعم از متهم ، مدعی العموم یا مدعی خصوصی .

ماده دوازدهم - هر خبره یا شاهدی که تا یکساعت پس از موقع مقرر در احضاریه حاضر نشد و عدم حضور او در نتیجه فرس ماژور نبود بامر رئیس محکمه محکوم بحبس از یکروز تا هفت روز خواهد گردید .

مادۀ سیزدهم - متهمی که وکیل مدافع او را رئیس محکمه تعیین کرد است باید حق الوکاله پردازد مگر در صورت عدم تمکن - حق الوکاله مطابق نظامنامه ای خواهد بود که وزارت عدلیه معین میکند .

تبصره - مفاد این ماده در مورد وکلای مدافعی که دیوان جزای عمال دولت معین مینماید نیز مجری خواهد بود .

مادۀ چهاردهم - در مورد هر امر جنائی که تا تاریخ اجرای این قانون هنوز جلسه رسمی محاکمه آن شروع نشده است مطابق مقررات این قانون رفتار خواهد شد .

مادۀ پانزدهم - مواد ۳۶۷ تا ۳۷۷ قوانین موقتی محاکمات جزائی ملغی خواهد بود .

مادۀ شانزدهم - این قانون از بیستم امرداد ۱۳۰۹ بموقع اجرا گذاشته خواهد شد .

« چون بموجب قانون مصوب ۲۸ فروردین ماه ۱۳۰۹ » وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین مزبور را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید « علیهذا (قانون راجع بمحاکمات جنائی) مشتمل بر شانزده ماده که در تاریخ اول امرداد ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

منع خرید و فروش برده در خاک ایران و آزادی برده

در موقع ورود بمملکت

مصوب ۱۸ بهمن ماه ۱۳۰۷

ماده واحده - در مملکت ایران هیچ کس بعنوان برده شناخته نشده و هر برده بمجرد ورود بخاک یا آبهای ساحلی ایران آزاد خواهد بود هر کس انسانی را بنام برده خرید و فروش کرده یا رفتار مالکانه دیگری نسبت بانسانی بنماید یا واسطه معامله و حمل و نقل برده بشود محکوم بیک تا سه سال حبس تأدیبی خواهد گردید .

تبصره - هر یک از مأمورین دولتی مکلف است بمحض اطلاع یا مراجعه کسی که مورد معامله یا رفتار بردگی شده است فوراً وسائل استخلاص او را فراهم آورده برای تعقیب مجرم به نزدیکترین پارک بدایت اطلاع دهد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هیجدهم بهمن ماه یکپنجاه و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

متحدالشکل نمودن البسه اتباع ایران در داخله مملکت

مصوب ۶ دی ماه ۱۳۰۷

ماده اول - کلیه اتباع ذکور ایران که بر حسب مشاغل دولتی دارای لباس مخصوص نیستند در داخله مملکت مکلف هستند که ملبس بلباس متحدالشکل بشوند و کلیه مستخدمین دولت اعم از قضائی و اداری مکلف هستند در موقع اشتغال بکار دولتی بلباس مخصوص قضائی یا اداری ملبس شوند و در غیر آن موقع باید بلباس متحدالشکل ملبس گردند .

ماده دوم - طبقات هشتگانه ذیل از مقررات این قانون مستثنی میباشند :

- ۱ - مجتهدین مجاز از مراجع تقلید مسلم که اشتغال بامور روحانی داشته باشند.
- ۲ - مراجع امور شرعیه دهات و قصبات پس از برآمدن از عهده امتحان معینه .
- ۳ - مفتیان اهل سنت و جماعت که از طرف دو نفر از مفتیان مسلم اهل سنت اجازه فتوی داشته باشند .
- ۴ - پیشنمازان دارای محراب .
- ۵ - محدثین که از طرف دو نفر مجتهدین مجاز اجازه روایت داشته باشند .
- ۶ - طلاب مشغولین بدفقه و اصول که در درجه خود از عهده امتحان برآیند .
- ۷ - مدرسین فقه و اصول و حکمت الهی .
- ۸ - روحانیون ایرانیان غیر مسلم .

ماده سوم - متخلفین از این قانون در صورتیکه شهر نشین باشند بجزای نقدی از

یک تا پنج تومان و یا بجزای از یک تا هفت روز در صورتیکه شهر نشین نباشند بجزای از یک تا هفت روز بحکم محکمه محکوم خواهند گردید .

و جوه جرائم مأخوذه از اجرای این ماده در هر محل توسط بلدیة آنجا مخصوص تهیه لباس متحدالشکل برای مساکین آن محل خواهد بود .

ماده چهارم - این قانون در شهرها و قصبات از اول فروردین ۱۳۰۸ و خارج از شهرها در حدود امکان عملی شدن آن بشرطیکه از فروردین ۱۳۰۹ تجاوز نکند بموقع اجرا گذارده خواهد شد و دولت مأمور تنظیم نظامنامه و اجرای این قانون میباشد .

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه ششم دیمای یکپزار و سیصد و هفت شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون تابعیت^۱

مصوب ۱۶ شهریور ماه ۱۳۰۸

ماده اول - اشخاص ذیل تبعه ایران محسوب میشوند:

۱ - کلیدساکنین ایران باستثنای اشخاصی که تبعیت خارجی آنها مسلم باشد تبعیت خارجی کسانی مسلم است که مدارک تابعیت آنها مورد اعتراض دولت ایران نباشد .

۲ - کسانی که پدر آنها ایرانی است اعم از اینکه در ایران یا در خارجه متولد شده باشند .

۳ - کسانی که در ایران متولد شده و پدر و مادر آنان غیر معلوم باشد .

۴ - کسانی که در ایران از پدر و مادر خارجی که یکی از آنها در ایران متولد شده است بوجود آمده اند .

۵ - کسانی که در ایران از پدری که تبعه خارجه است بوجود آمده و پس از رسیدن بسن هیجده سال تمام در ایران سکونت Domicile داشته باشند .

۶ - هر زن تبعه خارجه که شوهر ایرانی اختیار کند .

۷ - هر تبعه خارجی که تابعیت ایران را تحصیل کرده باشد .

تبصره - اطفال متولد از نمایندگان سیاسی و قونسولی خارجه مشمول فقره ۴ و ۵ نخواهند بود .

ماده دوم - اشخاص مذکوره در فقره ۴ و ۵ حق دارند پس از رسیدن به سن ۱۸

سال تمام تا یکسال تابعیت پدر خود را قبول کنند مشروط بر اینکه در ظرف مدت فوق اظهاریه کتبی تقدیم وزارت امور خارجه نمایند و تصدیق دولت پدرشان دائر باینکه آنها را تبعه خود خواهند شناخت ضمیمه اظهاریه باشد .

۱- ممتعم قانون تابعیت در تاریخ ۲۹ مهر ماه ۱۳۰۹ تصویب و بعد از این قانون چاپ شده است .

ماده سوم - نسبت باطفاالی که در ایران از اتباع دولی متولد شده اند که در مملکت متبوع آنها اطفال متولد از اتباع ایرانی را بموجب مقررات تبعه خود محسوب داشته و رجوع آنها را به تبعیت ایران منوط با اجازه میکنند معامله متقابله خواهد شد .

ماده چهارم - اشخاصی که دارای شرایط ذیل باشند میتوانند تابعیت ایران را تحصیل کنند :

- ۱- بسن هیجده سال تمام رسیده باشند .
 - ۲- پنجسال اعم از متوالی یا متناوب در ایران ساکن بوده باشند .
 - ۳- فراری از خدمت نظامی نباشند .
 - ۴- در هیچ مملکتی به جنحه مهم و جنایت غیر سیاسی محکوم نشده باشند .
- در مورد فقره دوم این ماده مدت اقامت در خارجه برای خدمت دولت ایران در حکم اقامت در خاک ایران است .

ماده پنجم - کسانی که بامور عام المنفعه ایران خدمت یا مساعدت شایانی کرده باشند بدون رعایت شرط اقامت ممکن است به تبعیت ایران قبول شوند .

ماده ششم - اگر تا پنج سال از تاریخ صدور سند تابعیت معلوم شود شخصی که به تبعیت ایران قبول شده فراری از خدمت نظام بوده و همچنین هرگاه قبل از انقضای مدتی که مطابق قوانین ایران مرور زمان حاصل میشود معلوم گردد شخصی که به تبعیت قبول شده محکوم بجنحه مهم یا جنایت عمومی است هیئت وزراء حکم خروج او را از تابعیت ایران صادر خواهد کرد .

ماده هفتم - اشخاصی که تحصیل تابعیت ایرانی نموده یا بنمایند از کلیه حقوقی که برای ایرانیان مقرر است، باستثناء حق رسیدن بمقام وزارت و کفالت وزارت و با

هرگونه مأموریت سیاسی در خارجه بهره‌مند میشوند لیکن نمیتوانند بمقامات ذیل نائل گردند مگر پس ازده سال از تاریخ صدورسند تابعیت :

- ۱- عضویت مجالس مقننه .
- ۲- عضویت انجمن‌های ایالتی و ولایتی .
- ۳- استخدام دروزارت امور خارجه .

ماده هشتم - درخواست تابعیت باید مستقیماً یا بتوسط حکام یا ولات بوزارت امور خارجه تسلیم شده و دارای منضمات ذیل باشد :

- ۱- سواد مصدق اسناد هویت تقاضاکننده و عیال و اولاد او .
 - ۲- تصدیقنامه نظمیه دائر به تعیین مدت اقامت تقاضاکننده در ایران و نداشتن سوء سابقه و داشتن مکنت کافی یا شغل معین برای تأمین معاش .
- وزارت امور خارجه رسیدی با تعیین تاریخ وصول داده و در صورت لزوم اطلاعات راجعه بشخص تقاضاکننده را تکمیل و آنرا به هیئت وزراء ارسال خواهد نمود تا هیئت مزبور در قبول یا رد آن تصمیم مقتضی اتخاذ کند در صورت قبول شدن تقاضا سند تابعیت بدرخواست کننده تسلیم خواهد شد .

ماده نهم - زن و اولاد صغیر کسانی که بر طبق این قانون تحصیل تابعیت ایران مینمایند تبعه دولت ایران شناخته میشوند ولی زن در ظرف یکسال از تاریخ صدور سند تابعیت شوهر و اولاد صغیر در ظرف یکسال از تاریخ رسیدن بسن هیجده سال تمام میتوانند اظهاریه کتبی بوزارت امور خارجه داده و تابعیت مملکت سابق شوهر و پادپر را قبول کنند لیکن باظهاریه اولاد ذکور باید تصدیق مذکور در ماده ۲ ضمیمه شود .

ماده دهم - تحصیل تابعیت ایرانی پدر بهیچوجه درباره اولاد که در تاریخ تقاضا نامه بسن هیجده سال تمام رسیده اند مؤثر نمیشود .

ماده یازدهم - زن غیر ایرانی که در نتیجه ازدواج ایرانی میشود میتواند بعد

از تفریق یا فوت شوهر ایرانی بتابعیت اول خود رجوع نماید مشروط بر اینکه وزارت امور خارجه را کتباً مطلع کند ولی هر زن شوهر مرده که از شوهر سابق خود اولاد دارد نمیتواند مادام که اولاد او بسن هیجده سال تمام نرسیده از این حق استفاده کند و در هر حال زنی که مطابق این ماده تبعه خارجه میشود حق داشتن اموال غیر منقوله نخواهد داشت مگر در حدودیکه این حق باتباع خارجه داده شده باشد و هرگاه دارای اموال غیر منقولی بیش از آنچه که برای اتباع خارجه داشتن آن جایز است بوده و یا بعداً بارث اموال غیر منقولی بیش از آن حد با و برسد باید در ظرف یکسال از تاریخ خروج از تابعیت ایران یادداشتن ملک در مورد ارث مقدار مازاد را بنحوی از انحاء باتباع ایران منتقل کند و الا اموال مزبور بانظار مدعی العموم محل بفروش رسیده و پس از وضع مخارج فروش قیمت بآنها داده خواهد شد .

ماده دوازدهم - زن ایرانی که بتبعه خارجه مزاجت مینماید بتابعیت ایرانی

خود باقی خواهد ماند مگر اینکه مطابق قانون مملکت زوج تابعیت شوهر بواسطه وقوع عقد ازدواج بزوجه تحمیل شود ولی در هر صورت بعد از وفات شوهر و یا تفریق بصرف تقدیم درخواست بوزارت امور خارجه بانضمام ورقه تصدیق فوت شوهر و یاسند تفریق تابعیت اصلیه زن باجمیع حقوق و امتیازات راجع بآن مجدداً باو تعلق خواهد گرفت .

ماده سیزدهم - اتباع ایران نمیتوانند تبعیت خود را ترك کنند مگر

بشرایط ذیل :

۱- بسن هیجده سال تمام رسیده باشند .

۲- هیئت وزراء خروج از تابعیت آنانرا اجازه دهد .

۳- قبلاً تعهد نمایند که در ظرف یکسال از تاریخ ترك تابعیت حقوق خود را بر

اموال غیر منقوله که در ایران دارا میباشند و یا ممکن است بالوراثه دارا شوند و لو قوانین ایران اجازه تملك آنرا با تابع خارجی بدهد بنحوی از انحاء با تابع ایرانی منتقل کنند زوجه و اطفال کسی که بر طبق این ماده ترك تابعیت می نماید اعم از اینکه اطفال مزبور صغیر یا کبیر باشند از تبعیت ایرانی خارج نمیگردند مگر اینکه اجازه هیئت وزراء شامل آنها هم باشد .

ماده چهاردهم - هر تبعه ایران که بدون رعایت مقررات فوق تابعیت خارجی تحصیل کند تبعیت خارجی او کان لم یکن بوده و تبعه ایران شناخته میشود ولی در عین حال کلیه اموال غیر منقوله او با نظارت مدعی العموم محل بفروش رسیده و پس از وضع مخارج فروش قیمت آن باوداده خواهد شد و بعلاوه از رسیدن بمقام وزارت و معاونت و عضویت مجالس مقننه و انجمنهای ایالتی و ولایتی و بلدی و هر گونه مشاغل دولتی محروم خواهد بود .

ماده پانزدهم - از اتباع ایرانی کسانی که خود یا پدرشان موافق مقررات تبدیل تابعیت کرده باشند و بخواهند به تابعیت اصلیه خود رجوع نمایند بمجرد درخواست بتابعیت ایران قبول خواهند شد .

ماده شانزدهم - این قانون از تاریخ بیستم شهریورماه ۱۳۰۸ ببعد بموقع اجرا گذاشته خواهد شد .

این قانون که مشتمل بر شانزده ماده است در جلسه شانزدهم شهریور ماه یک هزار و سیصد و هشت بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

متمم قانون تابعیت

مصوب ۲۹ مهرماه ۱۳۰۹

ماده اول - اشخاصی که مشمول یکی از فقرات ۴ و ۵ ماده اول از قانون

تابعیت مصوب ۱۶ شهریور ۱۳۰۸ بوده ولی در تاریخ اجراء قانون مزبور سن آنها از هیجده سال تمام تجاوز کرده باشد میتوانند تابعیت پدر خود را اختیار کنند مشروط بر اینکه در ظرف یکسال از تاریخ تصویب این قانون اظهاریه کتبی تقدیم وزارت امور خارجه نمایند به انضمام تصدیق دولت متبوع پدرشان مشعر بر اینکه آنها را تبعه خود میشناسند .

ماده دوم - اشخاصیکه مشمول فقره ۵ از ماده اول قانون تابعیت مصوب ۱۶ شهریور ۱۳۰۸ میباشند برای اینکه تبعه ایران شناخته شوند باید بلافاصله بعد از رسیدن بسن ۱۸ سال تمام لااقل یکسال دیگر در ایران اقامت کرده باشند والا قبول شدن آنها بتابعیت ایران بر طبق مقرراتی خواهد بود که بموجب قانون ۱۶ شهریور ۱۳۰۸ برای تحصیل تابعیت ایران مقرر است (ماده ۳ و مابعد) ولو اینکه اشخاص مزبور بعداً به ایران مراجعت کرده و در آنجا اختیار اقامت کرده باشند .

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه بیست و نهم مهرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون بلدیہ

مصوب ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۰۹

ماده اول - از اول مردادماه ۱۳۰۹ سهم بلدیہها که از محل مالیات راه تأدیبه میشد باستثنای مبلغی که در ماده ۲ مذکور است براعتبار راه سازی اضافه میشود .

تبصره ۱ - صرفه جوئیهای سابق بلدیہ هر محل تا تاریخ اول مرداد ۱۳۰۹ اختصاص ببلدیہ همان محل خواهد داشت .

تبصره ۲ - صدی دو بودجه ۱۳۰۸ کلیه بلدیہها که برای اجرت مهندسین بلدی

تخصیص داده شده است و همچنین صرفه جوئیهای صدی دو تا اول امرداد ۱۳۰۹ به اختیار وزارت داخله گذاشته - و اهد شد که کماکان اجرت مهندسین را از این محل پرداخت نماید .

نظامنامه بلدیہ

مصوب کمیسیون داخله مجلس شورای ملی

مورخ ۶ خرداد ماه ۱۳۰۹

قسمت اول - در تشکیلات بلدیہ

مادۀ ۱ - بموجب مادۀ ۳ قانون بلدیہ مورخه ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۰۹ بلدیہ تشکیل میشود از انجمن بلدی و اداره بلدیہ .

فصل اول - در تشکیل انجمن بلدی

مادۀ ۲ - انجمن بلدیہ مرکب است از ۶ الی ۱۲ نفر موافق تفصیل ذیل :

۱- درپایتخت ۱۲ نفر .

۲- درمرکز ایالات و ولایات درجه اول ۹ نفر .

۳- در سایر نقاط ۶ نفر .

مادۀ ۳ - انجمن بلدیہ بترتیب ذیل انتخاب و تشکیل میشود :

والی یا حاکم برای تشکیل انجمن نظارت از طبقات مالکین و تجار و اصناف ۶ نفر (از هر طبقه دو نفر) را که طرف اعتماد عمومی و معروف بامانت و دارای سواد باشند دعوت خواهد کرد انجمن نظارت پس از قبول دعوت والی یا حاکم در محلی که معین شده است حاضر شده و در تحت ریاست حاکم با نماینده او تشکیل یافته و بوظایف خود مشغول خواهد شد - برای تحریرات انجمن بقدر کفایت از اداره ایالتی یا حکومتی منشی معین خواهد شد .

مادۀ ۴ - انجمن نظارت اعلانی مرتب نموده از ۲ الی ۵ روز قبل از شروع بانخاب منتشر خواهد ساخت - اعلان مزبور مطالب ذیل را حاوی خواهد بود :

۱- محل انعقاد انجمن و اوقاتی که برای اخذ رأی معین میشود .

۲- شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان بموجب مادۀ ۱۰ .

۳- ترتیب دادن رأی با توضیح اینکه دادن رأی مخفی است رأی دهندگان باید رأی خود را روی کاغذ سفید بی نشان قبلا نوشته و با ورقه سجل احوال خود همراه داشته باشند .

۴- عده و کلای بلدی که باید انتخاب شوند .

تبصره - عده انتخاب شوندگان باید پنج برابر عده ای باشد که در مادۀ ۲ معین شده است .

تبصرہ ۴ - عوائد مالیات مستغلات ہر محل و سهمی بلدیہها از مالیات ذبایح و همچنین عوائد سینماها و نمایشها مطابق قوانین مربوطه کماکان اختصاص ببلدیہ همان محل خواهد داشت .

مادہ ۵ - اخذ رأی باید در ظرف یکروز بعمل آید کہ حداقل آن ده ساعت باشد .

تبصرہ ۵ - انتخاب کنندگان بعد از ارائه ورقه سجل احوال خود کہ نمره واسم انتخاب کنندگان را انجمن نظارت در دفتر مخصوص ثبت خواهد کرد فوراً ورقه رأی خود را در حضور نظار در صندوق رأی انداخته خارج میشوند .

مادہ ۶ - استخراج آراء پس از ختم اخذ رأی باید بفاصله یکروز شروع شده و اکثر در ظرف ۵ روز خاتمه یابد .

طرز اخذ رأی و استخراج آراء و تشخیص حائزین اکثریت مطابق قانون انتخابات مجلس شورای ملی خواهد بود .

مادہ ۷ - والی یا حاکم نتیجه استخراج آراء را بلافاصله بوزارت داخله اطلاع خواهد داد و وزارت داخله مراتب را ببهیئت دولت پیشنهاد می نماید تا عده لازم از میان منتخبین تعیین شود و انتصاب آنها بر حسب حکم دولت بعمل خواهد آمد .

تبصرہ ۵ - تعیین اشخاصی کہ بیش از سه عشار عده آراء حداکثر را حائز باشند بردارندگان کمتر از سه عشر مقدم خواهند بود .

مادہ ۸ - انجمن نظارت پس از خاتمه استخراج آراء بفاصله ۴ ساعت صورت مجلس انتخابات را تنظیم و امضاء کرده بایالت یا حکومت تسلیم مینماید .

مادہ ۹ - در صورتی کہ یکی از منتخبین کہ بسمت عضویت اصلی انجمن بلدی انتخاب شده اند استعفاء یا فوت کند ایالت یا حکومت مراتب را بوزارت داخله اطلاع خواهد داد تا وزارت داخله از میان بقیه منتخبین یک نفر را بجای مستعفی یا متوفی معین نماید .

مادہ ۱۰ - شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان کہ بموجب مادہ ۵ قانون بلدیہ باید منحصرأ ازطبقات سه گانه (تجار و اصناف و مالکین) باشند بقراردیل است :

الف - شرایط انتخاب کنندگان .

اولا - تبعه دولت ایران باشند .

ثانیاً - سن آنها کمتر از بیست سال نباشد .

ثالثاً - محکوم به جنحه و جنایت نباشند .

ب - شرایط انتخاب شوندگان :

مادہ دوم - مبلغ پانصد هزار تومان در هر سال از عوائد مالیات راه برای تعمیرات و اصلاحات اساسی طهران و مبلغ سیصد هزار تومان برای اصلاحات و تعمیرات اساسی سایر شهرها و قصبات تخصیص داده میشود .

اولا - تبعه دولت ایران باشند .

ثانیاً - سواد فارسی داشته باشند .

ثالثاً - سن آنها کمتر از ۳۰ و بیشتر از ۶۰ سال نباشد .

رابعاً - در ادارات دولتی استخدام نداشته باشند .

خامساً - محکوم بجنحه و جنایت نباشند .

مادہ ۱۱ - شکایت از انتخابات بلدی مانع از جریان امر انتخابات نمیشود و مرجع رسیدگی

شکایات وزارت داخله است .

مادہ ۱۲ - وکلای بلدی پس از قبول دعوت نامه ایالت یا حکومت در محلی که برای آنها

مقرر است حضور بهم رسانیده از بین خود یک نفر رئیس یک نفر نایب رئیس یک نفر منشی برای مخفی و اکثریت نسبی انتخاب مینمایند در هر سال یک مرتبه انتخاب هیئت رئیسه انجمن تجدید خواهد شد .

مادہ ۱۳ - وکلای بلدی قبل از شروع با اجرای وظایف قسم یاد میکنند که وظایف محوله

بخود را با کمال درستی و صداقت و مراقبت انجام بدهند .

مادہ ۱۴ - جلسات انجمن با حضور دو نثلت از اعضاء رسمیت حاصل مینماید .

مادہ ۱۵ - جلسات و آراء انجمن علنی است و اکثریت آراء وقتی حاصل میشود که بیش از

نصف حضار رأی بدهند و رأی مخفی وقتی گرفته خواهد شد که يك نثلت از اعضاء تقاضا نمایند مگر در مورد وضع عوارض که حتماً رأی باید علنی باشد .

مادہ ۱۶ - هر يك از اعضاء انجمن بلدی که در دو جلسه انعقادی متوالیاً از حضور در جلسه

بدون عذر موجه خودداری نمود از طرف رئیس بلدیہ یا حکومت برای هر مرتبه غیبت اخطار کتبی بعمل آمده و در جلسه سوم رئیس بلدیہ یا حکومت مراتب را بوزارت داخله اطلاع خواهد داد تا با

رعایت ماده ۹ یک نفر بجای عضو مزبور تعیین و معرفی شود .

مادہ ۱۷ - والی یا حاکم و رئیس بلدیہ در جلسات انجمن حق شرکت در مذاکره داشته ولی

حق رأی ندارد .

مادہ ۱۸ - تحریر صورت مذاکرات هر جلسه و تصمیمات انجمن در دفتر مخصوص بعهدہ منشی

انجمن است .

ماده سوم - اداره کردن امور بلدی هر محل در حدود وظایفی که در نظامنامه مذکوره در ماده ۵ مقرر خواهد شد بر عهده انجمن و اداره بلدی همان محل است .

ماده چهارم - رئیس اداره بلديه که از طرف وزارت داخله معین میشود مسئول

ماده ۱۹ - جلسات رسمی انجمن ماهی یکمرتبه بیشتر نخواهد بود و در صورت ضرورت بنا بر پیشنهاد رئیس بلديه ممکن است بطور فوق العاده تشکیل شود .
تبصره ۵ - جلسات رسمی انجمن با نظر والی و حاکم در دو ماهه اول تشکیل انجمن بر حسب ضرورت ممکن است متوالی و متناوب تشکیل یابد .

ماده ۲۰ - مطالبی که در انجمن مطرح میشود باید به پیشنهاد کتبی اداره بلديه یا تقاضای کتبی يك نلث از وکلای بلدی یا بموجب تقاضای کتبی ایالت یا حکومت محل باشد .

ماده ۲۱ - نظامات داخلی انجمن مطابق نظامنامه ای خواهد بود که انجمن تهیه نموده و وزارت داخله تصویب کرده باشد .

ماده ۲۲ - دوره وکالت و کلاء بلدی دو سال شمسی است که از روز انعقاد رسمی انجمن شروع میشود .

فصل دوم - در تشکیل اداره بلديه

ماده ۲۳ - اداره بلديه تحت ریاست یک نفر رئیس خواهد بود که از طرف وزارت داخله معین و منصوب میشود .

تبصره ۵ - در جاهاییکه وزارت داخله مقتضی بداند ریاست بلديه را بعهده شخص حاکم یا نایب الحکومه محل واگذار مینماید .

ماده ۲۴ - اداره بلديه هر محل به تناسب اهمیت و احتیاجات آن محل دارای اعضاء واجزای اداری و مستخدمین جزو خواهد بود و انتصاب آنها بخدمات بلديه با رعایت مقررات قانون استخدام کشوری بر حسب پیشنهاد اداره بلديه و حکم وزارت داخله صورت خواهد گرفت .

ماده ۲۵ - مجموع حقوق اعضاء و مستخدمین اداری بلديه نباید از میزان عشر عایدات سالیانه بلديه هر محل تجاوز نماید .

ماده ۲۶ - مستخدمین جزردون اشل از پرداخت کسور تقاعد معاف خواهند بود .

قسمت دوم - دروظایف

فصل سوم - دروظائف انجمن بلدی

ماده ۲۷ - وظائف انجمن بلدی بشرح ذیل است :

۱- تعیین نوع و میزان عوارض بلدی و پیشنهاد آن بتوسط رئیس بلديه بوزارت داخله برای موافقت هیئت دولت .

اجرای دستور اصلاحات بلدی است که از طرف دولت و انجمن بلدی تصویب شده باشد .

مادہ پنجم - انجمن بلدی هر محل از نمایندگان طبقات تجار و اصناف و مالکین (اعم از مالکین مستغلات و مالکین املاک مزروعی) آن شہرو یا قصبہ تشکیل خواهد

۲- مطالعه در بودجه بلدیہ کہ اداره بلدیہ تنظیم نموده باشد و بعد از تصویب انجمن برای جلب موافقت بوزارت داخلہ فرستادہ شود .

۳- مطالعه در تہیہ وسائل برای توسعہ معارف حوزہ بلدی .

۴- نظارت در جمع و خرج عوائد و عوارض بلدیہ و رسیدگی بمحاسبات بلدیہ و تفریح بودجہ آن .

۵- مطالعه در پیشنہادہای ادارہ بلدیہ راجع بہ تغییر نقشہ شہر .

۶- مطالعہ در طرز پرداخت و تأمین قیمت اراضی و ابنیہ اشخاص در موافقی کہ تغییر نقشہ شہر ضرورت پیدا کند و ادارہ بلدیہ آنرا پیشنہاد نماید .

۷- مطالعہ در کلیہ پیشنہادہای ادارہ بلدیہ راجع باصلاحات بلدی و آنچه کہ مربوط بوظایف ادارہ بلدیہ است .

مادہ ۲۸- انجمن میتواند از نظریات اصلاحی اہالی استفادہ نمودہ و اگر صلاح دید بآنها ترتیب اثر بدهد .

فصل چہارم - در وظائف ادارہ بلدیہ

مادہ ۲۹- وظائف ادارہ بلدیہ بقرا ذیل است :

۱- پیشنہاد نوع و میزان عوارض و عایدات بلدی بانجمن .

۲- تنظیم بودجہ و اعتبارات آن و تسلیم آن برای تصویب انجمن و ارسال آن برای جلب موافقت وزارت داخلہ .

تبصرہ ۵ - ادارہ بلدیہ چہار ماہ بآخر ہر سال ماندہ بودجہ سال آیندہ خود را تنظیم نمودہ بہ انجمن خواهد داد و انجمن در ظرف دو ہفتہ مطالعات خود را در بودجہ بعمل آورده و پس از تصویب آن بوسیلہ ادارہ بلدیہ بوزارت داخلہ ارسال خواهد داشت کہ بعد از موافقت وزارت داخلہ یک ماہ قبل از آخر سال بودجہ ابلاغ شود .

۳- فروش اموال منقول و غیر منقول متعلق ببلدیہ و خرید اموال منقول و غیر منقول برای بلدیہ با نظارت انجمن و تصویب وزارت داخلہ .

۴- قبول اعانہ بنام شہر .

۵- پیشنہاد تغییر نقشہ شہر و تأمین قیمت عادلہ اراضی و ابنیہ متعلق باشخاص .

۶- تہیہ میدا نہای عمومی برای خرید و فروش ارضاق وغیرہ .

۷- تصدی در جمع آوری عایدات بلدیہ و مراقبت نمودن در رسانیدن آن بمصرف خود در حدود بودجہ و اجازہ وزارت داخلہ .

شد. عدہ اعضاء انجمن بلدی در پائیتخت و سایر شهرها و قصبات بر حسب مقتضیات محل از شش تا دوازده نفر خواهد بود. شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان و طرز انتخاب و مدت تصدی اعضاء انجمن و سایر وظائف آنها مطابق نظامنامه‌ای که بتصویب

تبصره ۵ - بلدیہ برای نگاهداری محاسبه عایدات و مصارف باید دارای دفاتر منظم جمہ و خرج بوده و علاوه بر اینکہ در آخر ہر ماہ صورت محاسبات آنماہ خود را بوزارت داخلہ ارسال میدارد باید ہر شش ماہ یک مرتبہ صورت عواید و مصارف خود را برای اطلاع عموم اہالی محل منتشر سازد .

۸- اداره کردن اموال منقولہ و غیر منقولہ متعلق بہ بلدیہ .

۹- مراقبت در تہیہ وسایل فراوانی و ارزانی ارزاق و احتیاجات عمومی خصوصاً در مواقع سختی و قحطی .

۱۰- نظارت و تفتیش در صحت اوزان و مقیاسہا .

۱۱- توسعه معابر عمومی و ساختمان خیابانہا و ویلہا و زیر آب ہای شہر و احداث باغہای ملی و تفرجگاہ عمومی و مریضخانہا و دارالمساکین و دارالمجانین و سایر مؤسسات خیرہ .

۱۲- مراقبت کامل در نظافت و روشنائی و آراستگی شہر مطابق احتیاجات محلی .

۱۳- تہیہ احصائیہ ہای مربوط بامور بلدی .

۱۴- مراقبت در امور صحتی حوزہ بلدی و معاونت عمومی بتوسط شعبہ ہای طبی امدادی و مریضخانہ ہای بلدی و دارالمجانین و سایر مؤسسات خیرہ و حفظ اطفال بی صاحب و اتخاذ تدابیر لازمہ در مواقع بروز امراض مسریہ و مراقبت در انتظام امور غسالخانہا و قبرستانہا و اہتمام در اجرای تعلیمات و شرایط صحتی در کارخانجات و مراقبت در پاکیزگی حمامہا و تنظیم امور میہ و تنقیہ قنوان حوزہ بلدی .

۱۵- اقدامات لازمہ بر ضد حریق و سیل .

۱۶- جلوگیری از تکدی و وا داشتن متکدیان بکارہای صنعتی .

۱۷- حفظ ابنیہ و آثار قدیمہ کہ اختصاص بہ شہر داشته باشد .

۱۸- حفظ و تکمیل نظامات صنفی و رفع اختلافات مربوطہ بآن .

۱۹- مدعی و مدعی علیہ واقع شدن در محاکم .

۲۰- تعیین و تعدیل نرخ گوشت و نان و سایر ارزاق و مصالح بنائی و میزان کرایہ وسائط نقلیہ مربوط بہ حوزہ بلدی .

۲۱- تہیہ قراردادہای لازم برای تسہیل امر قصابی و خبازی و محدود نمودن آن در مواقع ضرورت .

مادہ ۳۰ - از وظائف مفصلہ فوق آنچه در درجہ اول واقع است و باید مورد توجہ و اہتمام مخصوص ادارہ بلدیہ باشد عبارت از فقرات ذیل است :

نگاہداری و تعمیر و تنظیف و روشنائی معابر .

کمیسیون داخلہ مجلس شورای ملی خواهد رسید معین خواهد گردید^۱.

مادہ ششم - مجلس شورای ملی بانجمن های بلدی اجازه میدهد که برای تأمین مصارف بلدی هر محلی راجع به تنظیفات و روشنائی و تعمیرات و احتیاجات صحی و معارفی بلدی و امثال آن عوارض محلی وضع نماید .

۱- نظامنامه مذکور بالا و مواد الحاقیہ آن بشرح زیر در تاریخ ۶ خرداد - ۱۰ - تیرماه - ۱۳۱۳ آب نامه ۱۳۰۹ بتصویب کمیسیون داخلہ مجلس شورای ملی رسیده است .

تنظیم ویا کیزه کردن آبها -- تنظیم امور اوراق .
سایر وظائف مقررہ را اداره بلدیہ در حدود عواید و اعتباراتی کہ بدست میآورد باموافقت و نظارت انجمن بلدی متدرجاً انجام خواهد داد .

قسمت سوم - مواد متفرقه

فصل پنجم

مادہ ۴۱ - کلیه عوارض و عایداتی کہ بعدها برای بلدیہ وضع و تصویب میشود بمصرف بلدی میرسد و متصدی وصول و خرج آن خود بلدیہ است .

مادہ ۴۲ - مالیات مستغلات و سهم ذبایح و سایر عوایدی کہ قانوناً ببلدیہها اختصاص دارد و متصدی وصول آن وزارت مالیه است و همچنین عایداتی کہ ممکن است بعدها بوسیله وزارت مالیه یا ادارات دیگر برای بلدیہ وصول و جمع آوری شود پس از وصول مالیه بلافاصله به بلدیہ هر محل تسلیم نموده و تصدی جمع و خرج آن با خود بلدیہ خواهد بود .

مادہ ۴۳ - اداره بلدیہ هر ۶ ماه یکبار صورت جامعی از کلیه اموال منقولہ و غیر منقولہ متعلق ببلدیہ ترتیب داده بضمیمه راپورت اقدامات خود توسط ایالت یا حکومت بوزارت داخلہ خواهد فرستاد و سالی یکبار عملیات يك ساله خود را برای اطلاع عمومی طبع و نشر خواهد کرد .
رئیس بلدیہ واسطه ارتباط انجمن با وزارت داخلہ خواهد بود .

مادہ ۴۴ - ولات و حکام حق تفکیک و رسیدگی در اداره بلدیہ و دوائر جزء آن دارند و هر گاه مشاهده کنند کہ اقداماتی برخلاف مقررات و تعلیمات صادره بعمل آمده است باید ببلدیہ اخطار نمایند تا در ترمیم آن اقدام کند راپورت قضیه را نیز بوزارت داخلہ بفرستند .

مادہ ۴۵ - در مواردیکه انجمن نسبت به پیشنهادهای رئیس بلدیہ یا حاکم محل اعم از بودجه و غیره موافقت ننماید و اختلاف نظری حاصل گردد انجمن باید مدتہا در ظرف يك هفته دلیل عدم موافقت خود را کتباً اظهار در رئیس بلدیہ یا حاکم محل را اقتناع کند و در صورتی کہ حاکم یا رئیس بلدیہ بدلائل انجمن قائم و متقاعد نشدند مراتب را بوزارت داخلہ اطلاع میدهند و رأی وزارت داخلہ قاطع خواهد بود .

طرز وضع عوارض مزبورہ باین نحو خواهد بود کہ انجمن بلدیہ ہر محل عوارضی را کہ برای تأمین مقاصد مذکورہ در فوق لازم میدانند توسط رئیس بلدی محل بوزارت داخلہ پیشنهاد خواهد نمود و پس از موافقت ہیئت دولت بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

مادہ ہفتم - قانون بلدیہ مصوب ۱۳۲۵ و قوانینی کہ با این قانون مابینت دارد ملغی است .

مادہ ہشتم - این قانون پس از تصویب بموقع اجرا گذارده میشود و وزارت داخلہ مأمور اجرای آن خواهد بود .

مادہ ۳۶ - حوزہ بلدیہ عبارت از محوطہ شہراست باستثناء طهران کہ حوزہ آن قبلاً معین شدہ است .

این نظامنامہ کہ مشتمل بر ۳۶ مادہ است بموجب مادہ پنجم قانون بلدیہ مصوب ۳۰ اردی بہشت ماہ ۱۳۰۹ در تاریخ ۶ خرداد ماہ ۱۳۰۹ بتصویب کمیسیون پارلمانی داخلہ رسیدہ است .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

مواد الحاقیہ

مادہ اول - در نقاطی کہ قرائت آراء در ظرف پنج روز خاتمہ پیدا نکرد وزارت داخلہ مجاز است تمدید مدت بدهد تا قرائت کلیہ آراء خاتمہ پیدا کند .

مادہ دوم - ہر گاہ از منظرین خدمت دولت برای عضویت انجمن بلدیہ طهران انتخاب شوند دولت حق انتخاب آنها را خواهد داشت .

مادہ سوم - برای طرز وصول عوارض بلدی وزارت داخلہ نظامنامہ لازمہ را تہیہ خواهد کرد کہ بوسیلہ بلدیہا بموقع اجرا گذاشتہ شود .

مادہ چہارم - بکلیہ بلدیہہای طهران و ایالات و ولایات اجازہ دادہ میشود نسبت بہ اجراء وظایف خود اعم از آنچه در نظامنامہ مصوبہ بقانون بلدیہہا مورخہ ششم خرداد ماہ ۱۳۰۹ مصرح است و کلیہ آنچه را کہ وزارت داخلہ از وظایف بلدیہہا تشخیص میدہد نظامنامہہای لازمہ را با موافقت انجمنہای بلدی تدوین نمودہ و پس از تصویب وزارت داخلہ بسہ موقع اجرا گذارند .

* مواد اول و دوم بالا در تاریخ ۱۰ تیر ماہ ۱۳۰۹ و مادہ سوم در تاریخ ۱۲ آبان ماہ ۱۳۰۹ در مادہ چہارم در تاریخ ۱۴ آبان ماہ ۱۳۰۹ بموجب اختیار حاصلہ از قانون بلدیہ بتصویب کمیسیون داخلہ مجلس شورای ملی رسیدہ است .

این قانون که مشتمل بر هشت ماده است در جلسه سی ام اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون^۱

راجع به اطاقهای تجارت

مصوب ۱۰ مهرماه ۱۳۰۹

- ماده ۱ -** تأسیس اطاقهای تجارت در مراکز تجارتي مهم مملکت بر حسب تقاضای تجار محل و پیشنهاد وزارت اقتصاد ملی بتصویب دولت واقع میشود .
- ماده ۲ -** عده اعضای اطاق تجارت به تعیین وزارت اقتصاد ملی بر حسب اهمیت هر محل از شش تا پانزده نفر است .
- ماده ۳ -** عضویت اطاق تجارت افتخاری است .
- ماده ۴ -** مدت عضویت اعضاء اطاق تجارت سه سال است و هر سال يك ثلث اعضاء تجدید میشود - در بدو تأسیس اطاق تجارت اعضائیکه در آخر سال اول و سال دوم باید خارج شوند بحکم قرعه تعیین خواهند شد .
- ماده ۵ -** انتخابات اعضاء اطاق تجارت اعم از اینکه کلاً واقع شود یا بعضاً دو درجه است بترتیبی که در مواد آتی مقرر میگردد .
- ماده ۶ -** تجاریکه بر حسب مقررات ماده ۹ حق انتخاب دارند معادل سه برابر عده لازم از بین تجاریکه موافق ماده ۱۰ واجد شرایط انتخاب شدن میباشند به رأی مخفی جمعی به اکثریت نسبی انتخاب مینمایند دولت از بین منتخبین اعضاء اطاق تجارت را تعیین خواهد نمود .

۱ - مواد ۱-۴-۵-۶ و همچنین قسمت الف از ماده ۹ و تبصره ماده ۱۰ و قسمت اول از ماده ۲۸ این قانون بموجب قانون ۱۵ اسفندماه ۱۳۱۰ نسخ و اصلاح شده است .

ماده ۷- وزیر اقتصاد ملی یا نماینده او حق حضور در جلسات و شرکت در مذاکرات و تصمیمات اطاق های تجارت را دارد در هر جلسه که وزیر حضور داشته باشد ریاست افتخاری را دارا خواهد بود .

ماده ۸- هر اطاق تجارت میتواند با اندازه لزوم مستخدمین موظف از منشی و غیره داشته باشد مستخدمین مزبور ممکن است بر حسب تقاضای اطاق تجارت با موافقت نظر وزارت اقتصاد ملی از بین مستخدمین دولت در صورت موافقت نظر وزارتخانه های مربوطه آنها انتخاب شوند .

در حق انتخاب عضویت

ماده ۹- تجار و شرکتهای و مؤسسات تجارتهای که حائز شرایط ذیل باشند میتوانند در انتخاب اعضاء اطاق تجارت شرکت نمایند :

الف - اسم آنها در دفتر مالیات بر شرکتهای و تجارت حوزه انتخابیه ثبت باشد .

ب - محکوم بارتکاب جنحه و جنایت نباشند .

ج - متوقف و ورشکست به تقصیر نباشند و یا اگر سابقاً ورشکست شده اند مطابق قانون اعاده اعتبار نموده باشند .

د - تحت قیمومت نباشند .

ه - در حوزه اطاق تجارت مقیم باشند .

تبصره - هر شرکتهای دارای یک رأی است که از طرف نماینده رسمی آن شرکت در هر حوزه انتخابیه اطاق تجارت که شعبه دارد داده خواهد شد و هیچ تاجری هم نمیتواند در تحت هیچ عنوانی بیش از یک رأی داشته باشد شرکتهای سهامی قانونی دارای دو رأی خواهند بود .

ماده ۱۰- کسانی می توانند عضویت اطاق های تجارت انتخاب و تعیین شوند که دارای شرایط ذیل باشند :

- الف** - سن کمتر از سی سال نباشد .
- ب** - تبعه ایران باشد .
- ج** - در حوزه اطاق تجارت اقامت داشته باشد .
- د** - اسم آنها در دفتر مذکور در ماده ۱۳ ثبت باشد .
- ه** - محکوم به جنحه و جنایت نباشد .
- و** - ورشکست نباشند یا اگر هم سابقاً ورشکست شده اند مطابق قانون اعاده اعتبار کرده باشند .
- ز** - مدت پنج سال بنام خود تجارت کرده در موقع انتخاب نیز مشغول باشند .
- ح** - دارای جواز تجارت باشند .
- ط** - سواد خواندن و نوشتن فارسی را داشته باشند .
- تبصره** - نماینده رسمی هر تجارتخانه مشمول قید بنام خود نبوده و حق دارد انتخاب گردد .
- ماده ۱۱** - تجار متوقف در مدت توقف از حق عضویت اطاقهای تجارت محروم می باشند .

در ترتیب انتخابات

ماده ۱۲ - قبل از شروع به انتخابات اعضاء اطاق تجارت در هر محل کمیسیونی تحت ریاست حاکم مرکب از نمایندگان وزارت اقتصاد ملی و عدلیه و مالیه محل هر کدام يك نفر و پنج نفر از معاریف تجار محل تشکیل میشود و این کمیسیون با رعایت مفاد مقررات ماده ۹ اسامی تمامی تجار و شرکتهای محل را که حق انتخاب دارند تنظیم خواهد کرد .

ماده ۱۳ - اسامی تجار و شرکتهای بترتیب فوق معین شده در دفتر مخصوص ثبت و قبل از شروع با انتخابات برای مدت پنج روز در چندین مرکز تجار تی بمعرض

مراجعه تجار گذارده میشود که اگر اسم کسی از قلم افتاده باشد یا اسم کسی که استحقاق رأی دادن ندارد در آن ثبت باشد بتوانند بر آن اعتراض نمایند اعتراض باید کتبی و با امضاء باشد در صورتیکه اعتراض کننده به تصمیم کمیسیون قانع نشود حق خواهد داشت به وزارت اقتصاد ملی مراجعه و شکایت کند و نظر وزارت اقتصاد ملی قاطع خواهد بود .

ماده ۱۴ - همینکه دفتر مذکور در ماده ۱۳ تنظیم شد اعلانی از طرف حکومت محل منتشر میشود که حاوی مطالب ذیل خواهد بود :

۱ - محل و اوقاتی که تجار میتوانند بمدلول ماده ۱۳ بدفتر سابق الذکر مراجعه نمایند .

۲ - ایام و محلی که برای گرفتن شکایات و رسیدگی بآنها بر طبق ماده ۱۵ مقرر میشود .

۳ - روز و محل و اوقات رأی دادن .

۴ - عده اشخاصی که باید انتخاب شوند .

ماده ۱۵ - پس از انقضای مدت مذکوره در ماده ۱۳ کمیسیون انتخابات با اعتراضات وارده رسیدگی کرده در ظرف پنج روز نظر خود را امتحان و بر طبق آن دفتر اسامی را تصحیح خواهد کرد .

ماده ۱۶ - مدت اخذ آراء از پنج روز بیشتر نخواهد بود در این مدت تجاری که اسامی آنها در دفتر مذکوره در ماده ۱۵ ثبت است در اوقات و محل معین در اعلان مذکور در ماده ۱۴ حاضر شده پس از امضاء یا مهر دفتر در مقابل اسم خود رأی خود را در صندوق انتخابات خواهند انداخت .

ماده ۱۷ - پس از انقضای مدت اخذ آراء کمیسیون انتخابات در ظرف مدتیکه

زاید ازده روز نخواهد بود استخراج آراء نموده نتیجه انتخابات و اسامی منتخبین را بوزارت اقتصاد ملی ارسال خواهد داشت .

ماده ۱۸ - مدت عملیات انتخابات از تاریخ اعلان انتخابات تا تاریخ اعلان اسامی اعضاء اطاق تجارت از دو ماه نباید تجاوز نماید .

ماده ۱۹ - از میان منتخبین درجه اول که بترتیب مقررات فوق معین شده اند هیئت دولت اعضاء اطاق تجارت را در درجه دوم انتخاب و اسامی آنها را اعلان خواهد کرد .

ماده ۲۰ - اعضائی که سه ماه بدون عذر موجه در جلسات رسمی اطاق تجارت حاضر نشوند با موافقت اطاق تجارت از طرف وزیر اقتصاد ملی مستعفی محسوب میشوند .

ماده ۲۱ - هر يك از اعضاء اطاق تجارت که بعنوان جنحه یا جنایت مورد تعقیب جزائی واقع شود تا ختم محاکمه موقتاً از حضور در جلسات اطاق تجارت محروم خواهد بود .

ماده ۲۲ - هرگاه عضوی بواسطه عملیات تجارتي یا اقدامات دیگری مورد عدم اعتماد واقع شود اطاق تجارت میتواند انفصال او را از عضویت از وزارت اقتصاد ملی تقاضا نماید ، لکن تقاضای اطاق تجارت و تصمیم وزارت اقتصاد ملی باید موجه و مدلل باشد .

ماده ۲۳ - در طی هر سال هرگاه بواسطه استعفاء یا فوت یا بمقتضای مواد ۲۱ و ۲۲ در اعضاء اطاق تجارت کسر پیدا شود هیئت دولت عوض او را از منتخبین درجه اول همانسال تعیین خواهد نمود و مدت عضویت این اعضاء همان بقیه مدت عضویت اعضاء خارج شده خواهد بود .

ماده ۲۴ - کسانی که بواسطه انقضای مدت یا استعفا از عضویت اطاق تجارت خارج میشوند مجدداً قابل انتخاب خواهند بود .

وظایف اطاقهای تجارت

ماده ۲۵- وظایف اطاقهای تجارت بقراردیل است :

- ۱- تهیه و ارسال هرگونه نظریات و اطلاعات راجع بامور تجارتي و صنعتی که دولت تقاضا نماید .
- ۲- اظهار نظر راجع باوضاع تجارتي و صنعتی حوزه خود با ذکر وسائل اصلاح و توسعه آن و تقدیم راپورتهای جامع سالیانه راجع بجزریان امور تجارتي حوزه و عملیات و محاسبات سالیانه خود بوزارت اقتصاد ملی .
- ۳- اظهار نظر راجع باصلاحاتی که باید در کلیه قوانین تجارتي بعمل آید مخصوصاً نسبت به تعرفه های گمرکی .
- ۴- تأسیس دفتر اطلاعات و نشر مجلات و احصائیه های تجارتي .
- ۵- تنظیم تعرفه اسامی تجار و مختصات تجارتي آنها .
- ۶- مساعدت بادولت در پیشرفت اقدامات اقتصادی .
- ۷- انجام وظایفی که بموجب نظامات یا قوانین علیحدده از طرف دولت بعهده آنها واگذار میشود .

ماده ۲۶- نظریات اطاقهای تجارت مخصوصاً راجع بمسائل ذیل لدی الاقتضاء

از طرف وزارت اقتصاد ملی خواسته میشود :

- ۱- در باب وضع یا تغییر و اصلاح قوانین مربوطه بتجارت و اقتصاد .
- ۲- راجع بمسائل مربوطه به بورس و بانک و صرافی و دلالی و عمل بیمه و ترتیب دفاتر تجار و دلالتها .
- ۳- راجع بنمایشگاههای تجارتي .
- ۴- قدغن موقتی از حمل و نقل امتعه بخارجه و از خارجه بداخله و اظهار نظر در تزئید و اصلاح صادرات .

۵- اصلاح و ترقی وسائل حمل و نقل .

۶- تهیه وسائل توسعه و اصلاح امور صنعتی .

۷- امتیازات تجاریتی .

ماده ۲۷- رأی اطاقهای تجارت مشورتی و از لحاظ صلاح اندیشی است و دولت

در اجرای تصمیمات اطاقهای تجارت همیشه مخیر میباشد مطالبی که دولت بآنهار رجوع میکند اگر مربوط بمنافع محلی است فقط باطاق تجارت آن محل و اگر عام المنفعه است از تمام اطاقهای تجارت استشاره میشود .

ماده ۲۸- بودجه اطاقهای تجارت از محل های ذیل تأمین میشود :

۱- عوارضی که بنام اطاق تجارت از تجار گرفته خواهد شد و آن معادل است با

صدی نیم مالیاتی که هر تاجر بعنوان جواز بدولت میدهد .

۲- حق الزحمه ای که اطاقهای تجارت در مقابل انجام خدمات معینه با تصویب

دولت اخذ مینمایند .

۳- منافع مؤسساتی از قبیل مجله و امثال آن که اطاق تجارت تأسیس نماید .

۴- وجوهی که اعضاء اطاق تجارت یا سایر تجار بطور دلخواه باطاق تجارت

می پردازند .

ماده ۲۹- هر اطاق تجارت بودجه عایدات و مخارج خود را از حقوق اعضاء و

اجزاء و کرایه محل و مخارج مؤسسات تابعه و غیره تنظیم نموده و پس از تصویب وزارت اقتصاد ملی اعلام و بموقع اجرا میگذارد .

ماده ۳۰- اطاقهای تجارت میتوانند پس از وضع مخارج مصوبه مازاد عایدات

مختلفه خود را برای مخارج فوق العاده و پیش بینی نشده ذخیره نمایند .

مواد مختلفه

ماده ۳۱- اطاقهای تجارت بوسیله جراید یا لوايح و مجلات مخصوص بخود

صورت کامل مذاکرات جلسات خویش و یا خلاصه از آنرا برای اطلاع عامه منتشر می نمایند بعلاوه در آخر هر سال و منتهی تادو ماه از سال بعد گذشته راپورت عملیات و وضعیت بازار و صورت خلاصه عایدات و مخارج خود را نیز باید با اطلاع عموم برساند فقط مطالبی که از طرف دولت و یا خود اطاق تجارت مکتموم بودن آنها لازم دانسته شود انتشار نمی یابد .

ماده ۳۲ - ترتیب انتخاب هیئت رئیسه و وظائف آنها ، حضور و غیاب اعضاء و عده جلسات و غیره در ضمن نظامنامه مخصوص از طرف وزارت اقتصاد ملی تعیین خواهد شد .

ماده ۳۳ - اطاق های تجارت میتوانند در مسائلی که مربوط بوظایف آنها میشود برای کسب اطلاع مستقیماً باوزارتخانها و ادارات دولتی رسماً مکاتبه نمایند لکن راپورت های سالیانه اطاق های تجارت و پیشنهاد و نظریات آنها نسبت بمسائل مختلفه اقتصادی و همچنین صورت جمع خرج آنها منحصرأ باید بوزارت اقتصاد ملی ارسال شود .

ماده ۳۴ - دولت می تواند بر حسب پیشنهاد وزارت اقتصاد ملی هر يك از اطاق های تجارت را منحل نماید مشروط بر اینکه بلافاصله اعلان تجدید انتخابات را منتشر و منتهی در ظرف سه ماه از تاریخ اعلان انحلال اطاق تجارت جدید را مفتوح سازد . در مدت انحلال هر يك از اطاق های تجارت نگاهداری دفاتر و اناثیه و دارائی اطاق مزبور بعهده وزارت اقتصاد ملی است .

ماده ۳۵ - وزارت اقتصاد ملی مأمور اجرای این قانون است .
این قانون که مشتمل برسی و پنج ماده است در جلسه دهم مهر ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بحفظ آثار ملی

مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۱۹

ماده اول - کلیه آثار صنعتی و ابنیه و اماکنی که تا اختتام دوره سلسله زندیه در مملکت ایران احداث شده اعم از منقول و غیر منقول با رعایت ماده ۱۳ این قانون می توان جزء آثار ملی ایران محسوب داشت و در تحت حفاظت و نظارت دولت می باشد .

ماده دوم - دولت مکلف است از کلیه آثار ملی ایران که فعلا معلوم و مشخص است و حیثیت تاریخی یا علمی یا صنعتی خاصی دارد فهرستی ترتیب داده و بعد ها هم هر چه از این آثار مکشوف شود ضمیمه فهرست مزبور بنماید . فهرست مزبور بعد از تنظیم طبع شده و با اطلاع عامه خواهد رسید .

ماده سوم - ثبت مال در فهرست آثار ملی پس از تشخیص و اجازه کتبی وزارت معارف خواهد بود ولیکن ثبت مالی که مالک خصوصی داشته باشد باید قبلا به مالک اخطار شود و قطعی نمی شود مگر پس از آنکه بمالک اخطار و با اعتراض او اگر داشته باشد رسیدگی شده باشد و وظایف مقرر در این قانون راجع با آثار ملی فقط پس از قطعی شدن ثبت بر عهده مالک تعلق خواهد گرفت .

ماده چهارم - مالک مال غیر منقولی که مطابق این قانون از آثار ملی میتوان محسوب داشت و همچنین هر کس که بوجود چنین مالی پی برد باید بنزدیکترین اداره مربوطه از ادارات دولتی اطلاع بدهد تا در صورتیکه مقامات صالحه مقرر در نظامنامه اجرائیه این قانون تصدیق نمودند که از آثار ملی است در فهرست آثار ملی ثبت بشود .

ماده پنجم - اشخاصیکه مالک یا متصرف مالی باشند که در فهرست آثار ملی

ثبت شده باشد میتوانند حق مالکیت یا تصرف خود را حفظ کنند ولیکن نباید دولت را از اقداماتی که برای حفاظت آثار ملی لازم میداند ممانعت نمایند در صورتی که عملیات دولت برای حفاظت مستلزم مخارجی شود دولت از مالک مطالبه عوض نخواهد نمود و اقدامات مزبور مالکیت مالک را متزلزل نخواهد کرد.

ماده ششم - عملیات مفصله ذیل ممنوع و مرتکبین آن بموجب حکم محکمه قضائی به اداء پنجاه تومان الی هزار تومان جزای نقدی محکوم خواهند شد و علاوه معادل خسارتی که بواسطه عمل خود بر آثار ملی وارد ساخته اند میتوانند از ایشان اخذ نمود:

الف - منهدم کردن یا خرابی وارد آوردن به آثار ملی و مستور ساختن روی آنها باندود و یارنگ و رسم کردن نقوش و خطوط بر آنها .

ب - اقدام بعملیاتی در مجاورت آثار ملی که سبب تزلزل بنیان یا تغییر صورت آنها شود .

ج - تملك و معامله بدون اجازه دولت نسبت بمصالح و مواد متعلقه به اینیه مذکوره در فهرست آثار ملی .

اقدام بمرمت و تجدید بنائی از آثار ملی که در تصرف اشخاص باشد باید با اجازه و تحت نظر دولت واقع شود والا مجازاتهای سابق الذکر ممکن است بمرتکب تعلق گیرد .

ماده هفتم - اموال منقوله که از آثار ملی محسوب و مالک خصوصی داشته باشد باید در فهرست جداگانه بترتیبی که در ماده سه مقرر است ثبت شود .

ماده هشتم - برای هر مال منقولی که در فهرست آثار ملی ثبت شده باید یک معرفی نامه در دو نسخه تنظیم شود که وصف واصل و منشاء و کیفیت اکتشاف آنرا

معلوم کند و بیک یا چندین عکس از آن منضم باشد يك نسخه از این معرفی نامه در دفتر آثار ملی دولت مضبوط و نسخه دیگر مجاناً بمالك مال داده میشود و در هر قسم نقل و انتقال آن مال باید آن نسخه معرفی نامه همراه باشد و آثاری که بر ثبت مال در فهرست آثار ملی مترتب میگردد در تغییر ایادی نسبت به آن مال منفك نخواهد شد .

ماده نهم - هر کس مالك مال منقولی است که در فهرست آثار ملی ثبت شده اگر بخواهد آنرا بدیگری بفروشد باید با اداره مربوطه دولتی کتباً اطلاع دهد دولت اگر بخواهد آن مال را جزء مجموعه های دولتی آثار ملی قرار دهد در امتیاع آن با شرایط متساوی بر مردم دیگر حق تقدم دارد ولیکن در ظرف ده روز پس از رسید دادن با اعلام کتبی صاحب مال دولت باید قصد خود را در امتیاع آن بمالك اعلام کند و اگر نکرد صاحب مال میتواند مال را بدیگری بفروشد در حال مالك این اموال بهر نحو از انحاء آنرا بدیگری منتقل کند باید پس از انتقال در ظرف ده روز اسم و محل اقامت مالك جدید را با اطلاع دولت برساند .

اگر کسی مالی را که در فهرست آثار ملی ثبت شده بدون اطلاع وزارت معارف و یا نمایندگان او بفروشد محکوم بجزای نقدی معادل قیمت فروش آن مال خواهد شد و نیز دولت میتواند مال را از مالك جدید اخذ نموده و قیمتی را که مالك جدید ادا نموده باو پرداخت نماید خریدار نیز اگر از ثبت بودن مال در فهرست آثار ملی مطلع بوده و باوصف این خریدار باشد مانند فروشنده مجازات خواهد شد مگر اینکه خود او بدولت اعلام کرده باشد .

ماده دهم - هر کس اموال منقوله که مطابق این قانون از آثار ملی محسوب تواند شد بر حسب تصادف و اتفاق بدست آورد اگر چه در ملك خود او باشد باید هر چه زودتر بوزارت معارف یا نمایندگان او اطلاع بدهد هر گاه مقامات مربوطه دولتی اموال مزبوره را قابل ثبت در فهرست آثار ملی دانستند نصف آن اموال بکاشف واگذار یا

قیمت عادلانه آن بتصدیق اهل خبره باو داده میشود و نسبت به نصف دیگر دولت اختیار دارد که ضبط و یا بلاعوض بکشف و اگذار کند .

ماده یازدهم - حفر اراضی و کاوش برای استخراج آثار ملی منحصرأ حق دولت است و دولت مختار است که باین حق مستقیماً عمل کند یا به مؤسسات علمی یا بشخاص یا شرکتها واگذار نماید و اگذاری این حق از طرف دولت بموجب اجازه نامه مخصوص باید باشد که محل کاوش و حدود و مدت آن را تعیین نماید و نیز دولت حقدار در هر مکان که آثار و علائمی به بیند و مقتضی بداند برای کشف و تعیین نوع و کیفیات آثار ملی اقدامات اکتشافیه بنماید .

ماده دوازدهم - حفاری اگر فقط برای کشف آثار ملی و تحقیقات علمی باشد حفاری علمی و اگر برای خرید و فروش اشیاء عتیقه باشد حفاری تجارتنی است اجازه حفاری علمی فقط بمؤسسات علمی داده میشود در اینیه و اموال غیر منقوله که در فهرست آثار ملی ثبت شده حفاری تجارتنی ممنوع است .

ماده سیزدهم - حفاری در اراضی که مالک خصوصی دارد گذشته از اجازه دولت استرضای مالک را نیز لازم دارد در محلهائی که در فهرست آثار ملی ثبت شده یا دولت پس از اقدامات اکتشافیه آنها را در فهرست ثبت کند مالک حق امتناع از اجازه حفاری ندارد و فقط میتواند حقی مطالبه کند و مأخذ تعیین این حق ضعف اجرة المثل زمینی است که مالک بواسطه حفر از استفاده آن محروم میگردد بعلاوه خسارتنی که بمالک وارد میشود و مخارجی که بعد از حفاری برای اعاده زمین بحالت اولیه باید نمود .

ماده چهاردهم - در ضمن عملیات حفاری علمی یا تجارتنی آنچه در یک محلولک موسم کشف شود اگر مستقیماً توسط دولت کشف شده تماماً متعلق بدولت است و اگر دیگری کشف کرده باشد دولت تا ده فقره از اشیائی که حیثیت تاریخی و صنعتی دارد

میتواند انتخاب و تملك و از بقیه نصف را مجاناً به كاشف واگذار و نصف دیگر را ضبط کند هر گاه کلیه اشیاء زائد برده فقره نبوده و دولت همه را ضبط کند مخارجی را که حفر کننده متحمل شده است با او میپردازد.

ابنیه و اجزاء ابنیه از تقسیم فوق مستثنی است و دولت میتواند تمام را متصرف شود.

تبصره - مقصود از يك موسم يك دوره عملی است که مدت آن از يكسال بیشتر نباشد.

ماده پانزدهم - اشیائی که در نتیجه حفاری علمی كشف شود آنچه سهم دولت باشد باید در مجموعه ها و موزه های دولتی ضبط شود و فروش آنها جایز نیست و آنچه سهم كاشف باشد متعلق بخود او است اشیائی که از حفاری تجارتي حاصل شده باشد دولت از قسمتی که بخود او تعلق میگیرد هر چه قابل موزه باشد ضبط و بقیه را بهر نحو مقتضی داند نقل و انتقال میدهد فروش این اموال از طرف دولت بمزایده خواهد بود.

ماده شانزدهم - متخلفین از ماده (۱۰) و همچنین کسانی که بدون اجازه و اطلاع دولت حفاری کنند ولو در ملك خودشان باشد و کسانی که اموال آثار ملی را بطور قاچاق از مملکت خارج کنند محکوم به بیست تومان الی دوهزار تومان جزای نقدی خواهند شد و اشیاء مكتشفه هم برای دولت ضبط میشود.

حفر اراضی و عملیات نظیر آن در صورتیکه بقصد كشف آثار عتیقه واقع نشده باشد مستوجب مجازات سابق الذکر نخواهد بود.

ماده هفدهم - کسانی که بخواهند تجارت اشیاء عتیقه را کسب خود قرار دهند باید از دولت تحصیل اجازه کرده باشند همچنین خارج کردن آنها از مملکت با اجازه دولت باید باشد و اگر کسی بدون اجازه دولت درصد خارج کردن اشیائی که در فهرست آثار ملی ثبت شده بر آید اشیاء مزبور ضبط دولت میشود نسبت به اشیائی که بر طبق ماده

(۱۴۱۰) این قانون سهم کاشف شده اگر در فهرست آثار ملی ثبت نشده دولت از دادن جواز صدور امتناع نخواهد نمود و اگر در فهرست مزبور ثبت شده مشمول مقررات ماده هیجدهم خواهد بود .

ماده هیجدهم - اشیائی که از آثار ملی محسوب است هر گاه بخواهند تقاضای جواز صدور نمایند دولت حق دارد از اجازه صدور امتناع نموده و به قیمتی که صادر کننده برای صدور جواز در تقاضا نامه خود اظهار کرده اکتیاع نماید و اگر مالک در فروش به قیمت اظهار شده امتناع نمود جواز صدور داده نخواهد شد و هر گاه اجازه صدور داد. شد معادل صدی پنج از قیمت عادلانه آن به تقویم مقوم دولتی حق صدور اخذ میشود اگر بین صاحب مال و مقوم اختلاف شود کمیسیون مخصوصی که تشکیل آن در نظامنامه اجرائیه این قانون پیش بینی میشود رفع اختلاف خواهد نمود. حق صدور مذکور در این ماده غیر از حقوق گمرکی است که بر طبق تعرفه گمرکی از این اشیاء مأخوذ میگردد صدور اشیائی که از حفاری علمی با اجازه دولت حاصل شده و سهم کاشف باشد در هر حال جائز و از پرداخت هر گونه حقوق و عوارض معاف است .

ماده نوزدهم - برای تعیین شرایط تجارت اشیاء عتیقه و همچنین اجرای کلیه مقررات این قانون نظامنامه مخصوصی تهیه شده و بتصویب هیئت وزراء خواهد رسید .

ماده بیستم - اجازه هائی که تا کنون برای حفاری داده شده در صورت عدم موافقت با این قانون از درجه اعتبار ساقط است .

این قانون که مشتمل بر بیست ماده است در جلسه دوازدهم آبان ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون^۱

تبصره الحاقی بماده پانزدهم نظامنامه داخلی مجلس شورای ملی

مصوب دوم آبانماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی تبصره ذیل را بماده پانزدهم نظامنامه داخلی مصوب ۲۶ مهرماه ۱۳۰۵ اضافه مینماید .

تبصره - عده اعضاء کمیسیون قوانین عدلیه هیجده نفر خواهد بود .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوم آبان ماه یک هزار و سیصد و هشت شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح ماده پانزدهم نظامنامه داخلی مجلس شورای ملی

مصوب ۲۱ فروردین ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی ماده پانزدهم نظامنامه داخلی مصوب ۲۶ مهرماه ۱۳۰۵ و تبصره الحاقیه مورخ ۲ آبان ماه ۱۳۰۸ را به ترتیب ذیل اصلاح می نماید .

ماده پانزدهم - مجلس شورای ملی در هر ششماه مقارن تجدید انتخاب هیئت رئیس بعد و اسم هر وزارتخانه کمیسیونی از میان خود بطریق انتخاب جمعی معین مینماید . عده اعضاء هر يك از کمیسیونها را قبل از انتخاب مجلس تعیین خواهد کرد این کمیسیونها بهیچوجه با سایر کمیسیونهای که ممکن است مجلس به تشکیل آنها رأی دهد منافات نخواهد داشت .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و یکم فروردین ماه یک هزار و سیصد و نه شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

۱ - این تبصره بموجب قانون ۲۱ فروردین ماه ۱۳۰۹ نسخ شده است .

قانون

اجازة فروش ابنیه دولتی قشونی که طرف احتیاج

ادارات قشونی نباشد

مصوب ۲۸ فروردین ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده می شود ابنیه دولتی قشونی را که طرف احتیاج ادارات قشونی نبوده و وزارت جنگ پیشنهاد فروش آنرا مینماید بطریق مزایده بفروش رسانده و وجوه حاصله از فروش را برای کمک بمخارج ساختن بناهای جدید قشونی اضافه بر بودجه مصوبه وزارت جنگ تخصیص و تأدیه نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هشتم فروردین ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

واگذاری قراولخانهها و اراضی باثربه و دائره دولتی مورد استفاده

شهرها ببلدیه های محل

مصوب ۱۶ بهمن ماه ۱۳۰۷

ماده واحده - دولت مجاز است املاک دولتی ذیل را در هر شهری در صورتیکه برای احتیاج دوائر خود لازم نداند با اطلاع وزارت مالیه به بلدیه همان شهر واگذار نماید .

قراولخانهها - سر بازخانهها - میدانها - اراضی دائره و باثربه - قلعه های مخروبه - باغات - بیوتات - راهدارخانه های حومه شهر - اراضی حریم - دارالحکومهها قنوات باثربه دولتی که ممکن است مورد استفاده شهرها واقع شود .

بلدیهها هر قدر از محلهای مزبور را برای خیا با نهایی جدید و مؤسسات بلدی لازمست

نگاهداشته و ما بقی را با اطلاع وزارت تمالیه بمزاید فروخته و وجه حاصله را منحصرأ بمصرف تأسیسات عام المنفعه همان محل خواهند رسانید .

تبصره - خندق‌ها و خاکریز و حریم و حصار شهرها که مورد استفاده نظامی

نیست و تاموقع تصویب این قانون بنائی در آن نشده و در تصرف فعلی اشخاص نیست متعلق بلدیةها و میتوانند فروخته و بمصرف تأسیسات عام المنفعه برسانند .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه شانزدهم بهمن ماه یکپزار و سیصد

و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون^۱

**اجازة فروش ابنیه دولتی غیر کافی برای ادارات و اختصاص قیمت آن
بمصرف خرید و ساختمان و تکمیل سایر ابنیه دولتی**

مصوب ۷ آبانماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که هر يك از ابنیه دولتی را که محل سکنی و یا مورد احتیاج ادارات و مؤسسات دولتی است در صورتیکه برای ادارات مزبور کافی یا مناسب نباشد با تصویب هیئت وزراء بطریق مزایده بفروش رسانیده و وجه حاصله از فروش را منحصرأ بمصرف ساختمان و یا خرید بنای جدید و یا تعمیر و تکمیل سایر ابنیه دولتی برسانند و نتیجه عمل را جمعأ و خرجاً در بودجه مملکتی منظور دارند .

تبصره - این قانون هیچگونه تماسی با قانون مصوب ۱۶ بهمن ۱۳۰۷ شمسی راجع بواگذاری اراضی و ابنیهها به بلدیة نخواهد داشت و دولت مکلف است قانون مزبور را اجرا نماید .

* بر حسب قانون ۳ آذرماه ۱۳۱۱ این قانون تکمیل گردیده است .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفتم آبانماه یکپهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة انتخاب صدی بیست محصلین اعزامی اروپا از بین محصلین بی بضاعت ایرانی مقیم در اروپا

مصوب ۶ تیرماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد که همه ساله حداکثر صدی بیست از اشخاصی را که بخرج دولت باعتبار قانون مصوب اول خرداد برای تحصیل بخارج اعزام میشوند بدون رعایت مسابقه از محصلین بی بضاعت ایرانی مقیم در اروپا انتخاب نماید مشروط بر اینکه تحصیلات متوسطه را در مدارس ممالک خارجه بیابان رسانیده و قانوناً حق ورود بمدارس عالیه را حاصل کرده باشند و یا در مدارس عالیه مشغول تحصیل بوده باشند اینگونه محصلین نیز عهده دار تمام وظایفی که در قانون مذکور معین شده است خواهند بود.

تبصره - انتخاب محصلین فوق مطابق نظامنامه ای خواهد بود که وزارت معارف تدوین خواهد کرد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه ششم تیرماه یکپهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة انتخاب کسری محصلین فنون راه آهن و معادن از بین محصلین مقیم خارجه و فارغ التحصیلهای مدارس فنی داخله

مصوب ۲۶ مهرماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت طرق و شوارع اجازه میدهد کسری محصلین فنون علمی و عملی راه آهن و معادن را از بین محصلین ایرانی که قسمتی از تحصیلات خود را در خارجه نموده و قسمت دیگر باقی است و یا از فارغ التحصیلان مدارس فنی داخله انتخاب نماید و محصلین بی بضاعت حق تقدم خواهند داشت .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و ششم مهر ماه یکپزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

**اجازه اعزام سی نفر شاگرد بخارجه برای تحصیلات فنون
عملی راه آهن بمدت دو سال**
مصوب ۲۶ مهر ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - بوزارت طرق و شوارع اجازه داده میشود که سی نفر شاگرد برای تحصیلات فنون عملی راه آهن برای مدت دو سال بخارجه اعزام دارد و مخارج ایاب و ذهاب و تحصیل و سرپرستی آنها را از محل عوائد انحصار قند و شکر تأدیه نماید .

تبصره ۱ - اعتبار مخارج سالیانه هر يك از محصلین نباید حداکثر آن از یکپزار و هشتصد تومان تجاوز نماید .

تبصره ۲ - وزارت طرق و شوارع مکلف است عده ای را از بین محصلین ایرانی که قسمتی از تحصیلات خود را در مدارس خارجه نموده اند انتخاب و محصلین بی بضاعت حق تقدم خواهند داشت .

تبصره ۳ - شاگردان مزبور پس از اتمام تحصیلات مکلفند تا مدت شش سال در راه آهنهای ایران موظفاً خدمت نمایند .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه بیست و ششم مهر ماه یکپزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة انتخاب كسرى محصلين اعزامى هذه السنه ۱۳۰۸ برای فنون

راه آهن از بين محصلين ايرانى مقیم خارجه

مصوب ۱۱ مورماه ۱۳۰۸ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت فوائد عامه اجازه میدهد که کسری محصلین اعزامی هذه السنه ۱۳۰۸ را برای فراگرفتن فنون راه آهن و معادن برطبق اجازه ای که بموجب قانون مورخ ۶ تیر ۱۳۰۸ برای انتخاب عده ای از محصلین ایرانی مقیم خارجه بوزارت معارف داده شده با همان شرایط انتخاب و بارویا اعزام نماید . محصلین مزبور مطیع کلیه مقرراتی که در قانون بیستم خرداد ۱۳۰۸ ذکر شده است خواهند بود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه یازدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون ۱

اجازة اعزام سی نفر محصل برای تحصیلات عملی راه آهن بارویا

مصوب ۹ تیر ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - بوزارت فوائد عامه اجازه داده میشود که سی نفر شاگرد برای تحصیلات عملی فنون راه آهن برای مدت یکسال بارویا اعزام دارد و مبلغ بیست و نه هزار و ششصد تومان (۲۹۶۰۰ تومان) از محل عوائد انحصار قند و شکر برای مخارج ایاب و ذهاب و تحصیل و سرپرستی آنها بوزارت فوائد عامه اعتبار داده میشود .

۱- بموجب قانون ۳ تیر ماه ۱۳۰۹ دوازده هزار تومان برای کسر مخارج و ادامه تحصیل عده ای که بیش از یکسال باید تحصیل نمایند بر مبلغ بالا اضافه شده است .

تبصره - شاگردان مزبور پس از اتمام تحصیلات مکلفند تا پنجسال در اداره راه آهن ایران موظفاً خدمت نمایند .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه نهم تیرماه یکپزارو سید و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

طرز اعطای کمک خرج بمحصلین دارالمعلمین عالی و ترتیب استخدام آنها پس از فراغت از تحصیل

مصوب ۲۱ آذر ماه ۱۳۰۸

ماده اول - وزارت معارف مکلف است از سال ۱۳۰۹ ببعد جهت تکمیل فن تعلیم و تربیت اعتبار کمک خرج تحصیل لا اقل ۱۵ نفر محصل در دارالمعلمین عالی در بودجه خود منظور دارد (اعتبار مزبور کمتر از مبلغی که در بودجه ۱۳۰۸ تصویب شده نخواهد بود) و در هذه السنه هم مطابق این قانون رفتار نماید .

ماده دوم - اعطاء کمک خرج موکول بشرايط ذیل است :

۱ - عدم بضاعت محصلین ۲ - در صورتیکه عده از ۱۵ نفر تجاوز کرد حق سبقت برای کسانی است که معدل نمره های امتحانات نهائی آنها در دوره کامل متوسطه بیشتر بوده باشد و در صورت تساوی نمره بقرعه انتخاب خواهند شد .

ماده سوم - دارندگان دیپلم لیسانس مدرسه دارالمعلمین عالی اعم از مدارس داخله یا خارجه مشمول مواد ۶۶ و ۶۷ و ۷۳ قانون استخدام کشوری نخواهند بود و بدون طی خدمات ابتدائی بارتبه چهار اداری بخدمت معلمی پذیرفته میشوند و تا رتبه شش اداری پس از توقف دو سال در یک رتبه بمرتبه بالاتر ارتقاء می یابند و پس از آن تابع مقررات قانون استخدام کشوری خواهند بود .

ماده چهارم - وزارت معارف مکلف است فارغ التحصیل های مدرسه دارالمعلمین عالی را در مدرسه دولتی بخدمت معلمی استخدام نماید و چنانچه پس از مدت ششماه از تاریخ اخذ دیپلم خدمتی به آنها رجوع نگردیده در ششماه دوم بآنها حقوق رتبه سه اداری را خواهد داد و هرگاه پس از یکسال استخدام آنها محل حاجت واقع نگردید میتوانند برای خود شغل دیگری در سایر ادارات دولتی مطابق تبصره ماده سوم قانون اعزام محصلین بخارجه تهیه نمایند .

تبصره - چنانچه پس از اشتغال بمعلمی تغییر شغلی پیداکنند مطابق تبصره ماده سوم قانون اعزام محصلین با روپا رفتار و مدت معلمی جزء خدمت محسوب خواهد شد .

ماده پنجم - دولت نمیتواند فارغ التحصیل های مدرسه دارالمعلمین را نا موقعی که وزارت معارف بآنها احتیاج دارد در هیچیک از ادارات خود بخدمت بپذیرد .

ماده ششم - وزارت معارف نظامنامه این قانون را با اشتراك کمیسیون معارف تهیه نموده و مأمور اجرای آن نیز خواهد بود (۵)

این قانون که مشتمل برشش ماده است در جلسه بیست و یکم آذر ماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

* - نظامنامه نامبرده بالا در تاریخ ۱۷ اسفند ماه ۱۳۰۸ بشرح زیر بتصویب کمیسیون معارف مجلس شورای ملی رسیده و بعداً قسمتی از آن در تاریخ ۳ مهرماه ۱۳۱۷ اصلاح شده است .

نظامنامه طرز تقسیم کمک خرج محصلین دارالمعلمین عالی

ماده اول - حد اقل کمک خرج تحصیل برای هر یک از محصلین دارالمعلمین عالی که مشمول ماده دوم قانون مصوب ۲۱ آذر ماه ۱۳۰۸ بشوند ماهیانه ۱۵ تومان خواهد بود .

ماده دوم - کمک خرج مزبور همه سال در اول شهریور از طرف وزارت معارف

تعیین و ابلاغ خواهد شد و در تمام سال تحصیلی که عبارت از ۱۵ شهریور تا ۱۵ شهریور سال بعد است پرداخت میشود.

تبصره ۱ - کمک خرج مزبور همه ساله بطور تساوی تقسیم خواهد شد.

تبصره ۲ - محصلینی که بموجب این نظامنامه استحقاق کمک خرج پیدا می کنند (بشرط دوام تحصیل) تا آخر دوره تحصیلی کمک خرج مزبور را دریافت خواهند داشت.

ماده سوم - داوطلبان کمک خرج تحصیل در اول شهریور تقاضا نامه خود را توسط دفتر مدرسه بوزارت معارف تقدیم میدارند وزارت معارف راجع بعدم بضاعت تقاضا کنندگان تحقیقات لازمه نموده و برای کسانی که استحقاق آنها محرز شود کمک خرج مقرر را منظور میدارد.

ماده چهارم - در صورتی که با شرط عدم بضاعت عده از پانزده نفر تجاوز نماید که بیستون مرکب از یک نفر از اعضای شورای عالی معارف و رئیس مدرسه دارالمعلمین و رئیس اداره معارف تشکیل و بر طبق فقره ۲ از ماده دوم قانون کسانی که استحقاق دریافت شهریه دارند تعیین و بوزارت معارف راپرت داده میشود.

تبصره - محصلینی که در سنوات قبل کمک خرج تحصیل دریافت میداشته اند با تساوی شرایط حق تقدم خواهند داشت.

ماده پنجم - محصلینی که داوطلب ورود بمدرسه دارالمعلمین عالی میباشند علاوه برداشتن تصدیق نامه کامل متوسطه باید دارای شرایط ذیل باشند:

الف - ازمدرسی که در آنجا تحصیلات ابتدائی و متوسطه را با آخر رسانیده اند تصدیق حسن اخلاق در دست داشته باشند که در آنجا کاملاً رفتار پسندیده و اطاعت کامل و لیاقت محصل در او ان تحصیل تصریح شده باشد.

ب - در بدو ورود در نزد دو نفر طبیب که وزارت معارف معین مینماید دقیقاً معاینه طبی شده و تصدیق صحت مزاج حاصل نمایند.

ج - اوراق تحصیلی که بمحصلین در مدرسه متوسطه داده شده است بایستی ضمیمه تقاضا نامه ورود بمدرسه شود.

ماده ششم - تحصیلات مدرسه دارالمعلمین برای داوطلبان شغل معلمی مجانی است لکن محصلین مزبور بایستی تمهیدنامه بمضمون ذیل تسلیم دفتر مدرسه نمایند:

امضا کننده ذیل... فرزند... که بر طبق سواد مصدق ورقه هویت... که منضم باین ورقه است در تاریخ... در شهر... تولد یافته و اسم خانواد گیم... است تعهد مینمایم که تحصیلات خود را در رشته... شعبه... مدرسه دارالمعلمین عالی بپایان رسانده و در تمام مدت تحصیل کاملاً مطیع مقررات و تعلیمات اولیای مدرسه بوده و پس از اتمام تحصیلات در مدرسه دولتی که وزارت

معارف معین نماید بخدمت معلمی اشتغال ورزم (۱) والا از عهده پرداخت کلیه هزینه که دولت در باره من نموده است برآیم .

تبصره ۱ - در صورتیکه محصل داوطلب پدر یا ولی دیگری که متمکلف مخارج داوطلب باشد داشته باشد بایستی اونیز تعهدنامه فوق را امضاء کرده و اجرای تعهد را ضمانت نماید .
تبصره ۲ - خرج تحصیل بمحصلینی اعطاء میشود که داوطلب معلمی باشند و تعهدنامه فوق را تسلیم نمایند .

ماده هفتم - دانش جویانی که داوطلب دبیری نباشند و در موقع ورود تعهد نسپارند بایستی شهریه دانشسرای عالی را بپردازند .

ماده هشتم - در صورتیکه در ضمن سنوات تحصیلی یکی از محصلین در امتحان سالیانه دو سال متوالی از امتحان مردود شود از مدرسه اخراج خواهد شد .

ماده نهم - همه ساله صورت اسامی فارغ التحصیلان مدارس دارالمعلمین بانضمام دوسبه هر محصل مشتمل بر کلیه اوراق تحصیلی و نمره های امتحانیه سالیانه مشارالیهم و سواد تصدیق نامه تحصیلات متوسطه و سایر اوراق مربوطه از طرف مدرسه تسلیم وزارت معارف میشود که بفرآخور لیاقت و تناسب تبعه که در آن بر تبه لیسانس نایل شده اند شغل تدریس آنها تشخیص و ابلاغ شود و از صورت اسامی مذکور يك نسخه بوریك از وزارتخانه ها ارسال خواهد شد که بر طبق ماده پنجم قانون مصوب ۲۱ آذر ماه ۱۳۰۸ از استخدام مشارالیهم بدون موافقت وزارت معارف خودداری نمایند .

تبصره - در صورتیکه خدمت یکی از آنها محل حاجت واقع نگردد وزارت معارف عدم احتیاج خود را با استخدام آن شخص بخود او رسماً ابلاغ خواهد کرد .

این نظامنامه که مشتمل بر نه ماده است در تاریخ هفدهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب کمیسیون معارف مجلس شورای ملی رسیده و بموجب قانون مصوب ۲۱ آذر ماه ۱۳۰۸ قابل اجرا است .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

۱- قسمت اخیر ماده ششم و ماده هفتم در تاریخ ۳ مهر ماه ۱۳۱۷ بشرحی که چاپ شده اصلاح شده است برای مزید اطلاع جمله های اولیه را که فوقاً نسخ شده است در زیر درج مینماید .
قسمت اخیر ماده ششم - و در صورتیکه مایل بخدمت معلمی نباشم باید معادل خرج تحصیل دریافتی و شهریه خود را بصندوق بپردازم .

ماده هفتم - محصلینی که داوطلب معلمی نباشند و تعهد ننمایند بایستی سالیانه چهل و پنج تومان بعنوان شهریه بصندوق دولت بپردازند .

قانون

اجازه اجرای نظامنامه اعانه مدارس ملی پس از تصویب کمیسیون معارف
مجلس شورای ملی

مصوب ۶ بهمن ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - بوزارت معارف اجازه داده میشود که برای پرداخت اعانه مدارس ملی طهران اعم از کور و ناات نظامنامه‌های تنظیم و پس از تصویب کمیسیون معارف مجلس شورای ملی بموقع اجرا بگذارد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه ششم بهمن ماه ۱۳۰۸ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

۱- چون در تبصره ۴ بودجه تفصیلی سال ۱۳۰۷ وزارت معارف کمیسیون پارلمانی بودجه ضمن تصویب اعتبار برای پرداخت کمک خرج مدارس ملی طرز پرداخت را به نظامنامه‌ای که از طرف کمیسیون معارف بایستی تصویب شود موکول نموده بود لذا در تاریخ ۱۶ دی ماه ۱۳۰۷ (نظامنامه پرداخت کمک خرج مدارس ملی مرکز) بتصویب کمیسیون معارف مجلس شورای ملی رسیده و در تاریخ ۲۹ اسفند ماه ۱۳۰۷ ماده الحاقیه به نظامنامه نامبرده الحاق و کمیسیون معارف تصویب نموده است بعداً چون قانون بالا از تصویب مجلس شورای ملی گذشت کمیسیون معارف مجلس بر حسب اجازه قانون نظامنامه‌ای برشش ماده تاریخ ۱۷ اسفند ماه ۱۳۰۸ تصویب نمودند - در تاریخ ۲۱ اسفند ماه ۱۳۱۰ ماده سوم و تبصره ماده دوم این نظامنامه بوسیله کمیسیون معارف مجلس اصلاح و ابلاغ گردید - در تاریخ اول بهمن ماه ۱۳۱۲ در این نظامنامه نیز کمیسیون معارف تجدید نظر نمود و نظامنامه جدیدی ضمن سی ماده تصویب نمودند در تاریخ ۳ آذر ماه ۱۳۱۳ مجدداً در این نظامنامه نیز تجدید نظر بعمل آمده و نظامنامه جدیدی از طرف کمیسیون معارف مجلس تصویب و ابلاغ گردید - چون آخرین نظامنامه‌ای که قابل اجرا میباشد نظامنامه ۳ آذر ماه ۱۳۱۳ میباشد لذا همان نظامنامه عیناً نقل میشود :

نظامنامه کمک خرج مدارس ملی طهران

ماده اول - بمدارسی کمک خرج داده میشود که واجد شرایط ذیل باشند :

۱- دبستانهای ابتدائی که دارای شش کلاس کامل بوده و بیش از صد و هشتاد نفر شاگرد داشته باشد .

ب- دبیرستانهایی که لااقل مجموع عده محصلین دوره اول آن در حدود نود نفر و دوره دوم آن در حدود هشتاد و پنج نفر باشد .

ج- نظامنامه ها و مقررات و دستورات وزارت معارف را نسبت با انتخاب آموزگاران و دبیران و تهیه اثاثیه و لوازم علمی و تدارک محل مدرسه و ترتیب امور صحی را کاملاً مراعات نمایند.

ماده دوم- اعتباریکه در سال تحصیلی گذشته بدبستانها داده میشد از نیمه شهریورماه هر ساله باید بر کل عده قبول شدگان در امتحانات نهائی خردادماه همان سال بین دبستانهای ملی طهران که در سال تحصیلی ۱۳۱۳-۱۳۱۲ اعانه دریافت میداشته اند و واجد شرایط مندرجه در ماده اول این نظامنامه باشند تقسیم شود تا سهم هر دبستان به نسبت عده قبول شدگان تعیین و با قسط ماهیانه تا نیمه شهریور سال بعد پرداخته شود. و هم چنین بدبیرستانهای ذکوریکه در سال تحصیلی ۱۳۱۳-۱۳۱۲ اعانه دریافت میداشته و واجد شرایط مندرجه در ماده اول این نظامنامه باشند برای کلیه کلاسهای دوره اول منتهی ماهی هزاروپانصد ریال و برای کلیه کلاسهای دوم منتهی ماهی سه هزار ریال از نیمه شهریورماه هر سال پرداخته خواهد شد .

تبصره ۱- دبستانهای ملی طهران در صورتی بر طبق ماده فوق اعانه دریافت خواهند داشت که عده قبول شدگان کلاس ششم آنها کمتر از دو ثلث عده محصلین همان کلاس در جریان سال تحصیلی نباشد و الا اعانه آنها قطع خواهد شد .

تبصره ۲- هر گاه بر طبق تبصره اول ماده دوم و ماده سوم این نظامنامه اعانه یک یا چند مدرسه قطع شود وزارت معارف اعانه قطع شده را بعنوان کمک خرج بیک یا چند مدرسه که واجد شرایط مقرره باشند میدهد .

تبصره ۳- دبیرستان اقدسیه که در سال گذشته با بت قسمت متوسطه اعانه دریافت نمیداشته مبلغ پانصد ریال ماهیانه اعانه دریافت خواهد داشت .

ماده سوم- هر یک از دبیرستانها که بر طبق این نظامنامه کمک خرج میگیرند اگر عده قبول شدگان از شاگردان کلاس سوم یا ششم آن در امتحانات نهائی دوره اول یا دوره دوم بحد نصاب نائل نشوند از اخذ کمک خرج همان کلاس (سوم یا ششم) برای یکسال محروم خواهد گردید. هر گاه همان دبیرستان در سال بعد قبول شدگان از شاگردان کلاس سوم یا ششم آن بحد نصاب رسید مجدداً کمک خرج مقطوع از نیمه شهریور ماه آن سال برقرار و پرداخته میشود. و اگر دو سال متوالی عده قبول شدگان بحد نصاب نرسد از اخذ کمک خرج آن کلاس بکلی محروم خواهد گردید. و چنانچه سه سال متوالی بحد نصاب نرسید کمک خرج آن دبیرستان بکلی قطع میشود .

قانون

تمدید قانون راجع با اجازه نامه طبابت

مصوب ۲۵ اسفندماه ۱۳۰۸

ماده واحده- مجلس شورای ملی قانون طبابت مصوب ۲۸ شهریور ۱۳۰۶ را باماده الحاقیه آن مصوب دوم آذر ۱۳۰۶ از تاریخ انقضاء برای مدت سه سال تمدید و

تبصره- حد نصاب مقرر در ماده فوق عبارت است از نصف عده شاگردان کلاس سوم یا ششم دبستان در جریان سال تحصیلی.

ماده چهارم - مدارسی که کمک خرج میگیرند باید بترتیب ذیل شاگردانی را که وزارت معارف معرفی مینماید مجاناً بپذیرند:

۱- دبستانها بعد از آنکه در امتحان نوائی قبول شده اند.

۲- دبیرستانها برای دوره اول چهل نفر.

۳- « « « دوم سی نفر.

ماده پنجم- دبیرستان سادات که اساساً مجانی است از نیمه شهریورماه ۱۳۱۳ به بعد ماهیانه مبلغ یک هزار و پانصد ریال بطور ثابت دریافت خواهد داشت.

ماده ششم- نظامنامه مصوب اول بهمنماه ۱۳۱۲ از این تاریخ ملغی خواهد بود.

این نظامنامه که مشتمل بر شش ماده است در جلسه ۳ آذرماه ۱۳۱۳ بتصویب کمیسیون معارف مجلس شورای ملی رسید و بموجب قانون مصوب ششم بهمنماه ۱۳۰۸ قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

در تاریخ ۱۰ شهریورماه ۱۳۱۵ ماده واحده زیر بتصویب کمیسیون معارف مجلس شورای ملی رسیده است:

متمم نظامنامه های کمک خرج محصلین بی بضاعت

و مدارس ملی مصوب کمیسیون معارف

ماده واحده- وزارت معارف و اوقاف مجاز است از سال ۱۳۱۵ ببعده معادل مبلغ ششصد و بیست هزار ریال (۶۲۰۰۰۰) سالیانه که سابقاً از محل عوائد موقوفات مجهول و معتذرالمصرف و مطلق بریه برای اعانه به مدارس ملی و کمک خرج محصلین در بودجه مدارس میپرداخته است بدون رعایت مقررات نظامنامه مورخ ۳ آذر ۱۳۱۳ و نظامنامه مورخ ۲۱ اسفندماه ۱۳۱۰ از محل اعتبارات دولتی کما فی السابق کارسازی دارد.

وزارت معارف مکلف است نظامنامه اجرای آنرا تنظیم و پس از تصویب کمیسیون معارف مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارد .

تبصره ۱- امتحان مذکور در قانون مزبور فقط سالی یکمرتبه در نیمه مهر ماه هر سال بعمل خواهد آمد .

تبصره ۲- طبائی که مشمول ماده اول قانون ۲۸ شهریور ۱۳۰۶ هستند مکلف اند از تاریخ تصویب این قانون تا آخر سال ۱۳۰۹ مدارک خود را در مرکز به وزارت معارف یا در ولایات نماینده معارف تسلیم ولی ایرانیا نیکه در خارجه مشغول طبابت میباشند تا آخر مدت سه سال در صورت مراجعت بایران مدارک خود را تسلیم و پس از قبول در امتحان اجازه تحصیل نمایند .

تبصره ۳- امتحانات در مرکز یا در مراکز ایالات و ولایات بر طبق نظامنامه با نظارت نماینده اعزامی وزارت معارف بعمل خواهد آمد .

تبصره ۴- داوطلبان امتحان در صورت امکان بایستی لااقل شش مامدریگی از مریضخانه های مرکز یا ولایات کار کرده باشند .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و پنجم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع برسمیت مدارس ملی

مصوب ۲۷ مهر ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مدارس ذکور و اناث ملی که تا آخر خرداد ۱۳۰۹ مفتوح

بوده در صورت احراز شرایط ذیل از طرف وزارت معارف برسمیت شناخته میشوند :

- ۱- مدیر کمتر از سی و مدیره کمتر از بیست و هشت سال نداشته باشد .
 - ۲- مدیر یا مدیره باید محکوم به ارتکاب جنحه و جنایت نشده معروف بفساد اخلاق و عادات مذمومه نیز نباشند .
 - ۳- بناء مدرسه موافق ملاحظات حفظ الصحه که از طرف وزارت معارف مقرر شده است فراهم باشد .
 - ۴- حسن اخلاق و رفتار و لیاقت و صلاحیت مدیر یا مدیره را وزارت معارف تصدیق کند .
- تبصره -** مدارس که از تاریخ تصویب ماده فوق مفتوح بوده حق ندارند کلاس اضافه ای از آنچه دارند داشته باشند مگر وقتی که شرایط جزء سوم از ماده دهم قانون اساسی معارف مصوب ذیقعدہ ۱۳۲۹ را حائز گردند .
- این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هفتم مهرماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
- رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

متمم قانون استخدام قضات و مستخدمین اداری وزارت عدلیه

مصوب ۱۳ بهمن ماه ۱۳۰۷

ماده اول - اشخاصیکه قبل از تشکیلات جدید در ادارات دولتی یا بلدی سابقه خدمت داشته و در تشکیلات جدید وزارت عدلیه در هر موقع از تمام مدت اختیارات دعوت شده اند مستخدم رسمی محسوب و دارای رتبه ای خواهند بود که در حکم آنها معین شده اگرچه سابقه مذکور مشمول قانون استخدام کشوری یا قانون استخدام قضات نباشد .

ماده دوم - قضات و مستخدمین اداری بی سابقه که در ایام اختیارات انتخاب و قبل از اردیبهشت ۱۳۰۷ مشغول بکار شده‌اند مستخدم رسمی محسوب میشوند .

ماده سوم - مستخدمینی که تا آخر روز ۲۸ مهرماه ۱۳۰۶ حکم آنها صادر شده مستخدم رسمی محسوب میشوند .

ماده چهارم - مستخدمینی که وزارت عدلیه در مدت اختیارات دعوت کرده و با اجازه وزارت در مدارس حقوق خارجه مشغول تحصیل هستند مستخدم رسمی محسوب و دارای رتبه‌ای خواهند بود که در حکم آنها معین شده مدت تحصیل جزء مدت خدمت حساب میشود مشروط بر اینکه مدت توقف در خارجه از تاریخ اجازه پنج سال تجاوز نکرده و لاقبل بدرجه لیسانس حقوق رسیده باشند .

تبصره - ماده فوق حق گرفتن حقوق انتظار خدمت نمیدهد .

ماده پنجم - مقصود از (مستخدم) که در تبصره ماده ۳۶ قانون استخدام قضات قید شده اعم از مستخدم با سابقه یا بی سابقه است .

ماده ششم - اشخاصی که در مدت اختیارات برای خدمت در اداره ثبت اسناد و املاک یا یکی از تشکیلات قضائی انتخاب شده و بواسطه عدم تشکیل اداره ثبت یا محکمه در محل حکم آنها عملی نشده مستخدم رسمی محسوب میشوند مشروط بر اینکه تا اول مهرماه ۱۳۰۸ در یکی از ادارات ثبت یا تشکیلات قضائی اشتغال پیدا نمایند .

«چون بموجب قانون ۴ آذرماه ۱۳۰۷ شمسی « وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه بموقع اجراء گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید » .

علیهذا (قانون متمم قانون استخدام قضات و مستخدمین اداری وزارت عدلیه) که در تاریخ سیزدهم بهمن مادی که هزار و سیصد و هفت شمسوی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به محاکمه انتظامی

مصوب ۱۶ بهمن ۱۳۰۷

ماده اول - مستخدمین عدلیه که از شغل اداری بشغل قضائی منتقل شده اند در محکمه انتظامی محاکمه خواهند شد هر چند تقصیر آنان مربوط بزمان اشتغال بشغل اداری باشد - و همچنین اشخاصیکه از شغل قضائی به شغل اداری انتقال یافته اند در صورتی که تقصیر مربوط بزمان تصدی آنها بشغل قضائی باشد .

ماده دوم - اقامه دعوی در محکمه انتظامی بترتیب ذیل بوسیله مدعی العموم تمیز بعمل خواهد آمد شکایات اشخاص و راپرتهای راجع به تقصیرات مستخدمین قضائی و همچنین مطلق راپرتهائیکه از سوء جریان امور قضائی میرسد مستقیماً پارکه تمیز داده میشود و مدعی العموم تمیز رسیدگی مقدماتی (تفتیش) را بیکی از مقتضین قضائی رجوع خواهد کرد مقتضی تحقیقات لازمه بعمل آورده دوسیه را برای خود اعم از برائت یا تقصیر نزد مدعی العموم تمیز میفرستد و در هر صورت مدعی العموم تمیز دوسیه را برای اتخاذ عقیده بیکی از معاونین خود رجوع مینماید هرگاه عقیده هر دو (مقتضی و معاون مدعی العموم) بر تقصیر بود دوسیه به محکمه انتظامی ارسال میشود و چنانچه عقیده هر دو بر برائت بوده و مدعی العموم تمیز عقیده بر تقصیر داشته باشد میتواند شخصاً اظهار عقیده بر تقصیر نموده دوسیه را برای

تعقیب به محکمه انتظامی ارسال دارد و در هر موقع از موارد محاکمه انتظامی مدعی العموم تمیز حق دارد خود در محکمه حاضر شده اظهار عقیده نماید و یا معاون دیگری سوای معاونی که امر با و ارجاع بوده برای تعقیب نظریات خود به محکمه اعزام دارد .

ماده سوم - در موارد یکدشکایت یا راپرتی حاکی از ارتکاب مستخدمین قضائی بجنحه یا جنایت برسد یا در ضمن تحقیقات اداری کشف شود که مستخدم مزبور مرتکب جنحه یا جنایتی شده و مدعی العموم تمیز آن نسبت را مقرون بدلائل و قرائنی به بیند که تعقیب جزائی را ایجاب نماید تعلیق مستخدم مظنون را از شغل خود تا صدور رأی نهائی مراجع جزائی از محکمه انتظامی تقاضا مینماید و محکمه انتظامی پس از رسیدگی بدلائل و موافقت با مدعی العموم قرار تعلیق مستخدم مظنون را خواهد داد و در صورت حصول براءت ایام تعلیق جزء مدت خدمت رسمی محسوب و مقرری آن بمستخدم داده خواهد شد .

ماده چهارم - احکام محکمه انتظامی تا مجازات درجه سیم (کسر حقوق) نسبت به محکوم علیه قطعی است و از حکم مجازات درجه چهارم و بالاتر و حکمی که محکمه برطبق ماده (۴۶) قانون استخدام قضات مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۰۶ می دهد محکوم میتواند کتباً در ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ حکم با و تجدید نظر بخواهد .

مدعی العموم تمیز هم میتواند از کلیه احکام محکمه انتظامی اعراض تیرئه و مجازات و صلاحیت رأساً یا بنابر تقاضای وزیر عدلیه در ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ حکم با و تجدید نظر بخواهد .

ماده پنجم - هرگاه مفتش قضائی یا معاون مدعی العموم تمیز در ضمن رسیدگی بشکایت شاکی شکایت را وارد ندیده ولی در دوسیه مورد اشتکا تخلفات دیگری از مشتکی عنه کشف نمودند حق دارند جلب او را به محکمه انتظامی تقاضا نمایند .

ماده ۶ ششم - در مواردی که محکمه انتظامی راجع بصلاحت مستخدم و تعیین رتبه او مطابق ماده (۴۶) قانون استخدام قضات مصوب ۲۸ اسفندماه ۱۳۰۶ رأی میدهد باید مدعی العموم تمیز شخصاً حاضر بوده و کسب عقیده او بشود .

ماده هفتم - مواد ۲۵-۲۶-۲۹ قانون استخدام قضات و صاحب جمعان پارکه مصوب ۲۸ اسفند ماه ۱۳۰۶ نسخ میشود .

چون بموجب قانون ۴ آذرماه ۱۳۰۷ شمسی «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوايح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا (قانون راجع بمحاکمه انتظامی) مشتمل بر هفت ماده که در تاریخ شانزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تکمیل قانون استخدام قضات

مصوب ۲۵ تیرماه ۱۳۰۸

ماده ۱ - رتبه قضائی مستخدمین سابق عدلیه که در تشکیلات بعد از انحلال بخدمات قضائی دعوت نگردیده و صلاحیت قضائی آنها نیز در تاریخ اجرای این قانون بموجب حکم قطعی شده محکمه انتظامی بتصدیق نرسیده برتبه اداری مساوی تبدیل میشود بدون رعایت تطبیق رتبه های نه گانه سابق بارتبه های یازده گانه فعلی .

ماده ۲ - مستخدمین سابق عدلیه که در تشکیلات جدید دعوت شده اند، (اعم

از اداری یا قضائی) دارای رتبه‌ای خواهند بود که در زمان اختیار برای آنها معین شده است .

ماده ۳- نسبت باشخاصی که بموجب حکم محکمه انتظامی رتبه قضائی آنها تبدیل باداری شده و در تاریخ اجراء این قانون حکم محکمه در باره آنها قطعی نگردیده هیئت تجدید نظر فقط بمورد شکایت رسیدگی نموده و در صورت وارد بودن شکایت مشکلی عنده را بیکی از مجازات‌های انتظامی مقرر در ماده ۴ محکوم خواهد نمود .

ماده ۴- مجازات‌های انتظامی صاحبان رتبه قضائی از قرار ذیل است :

۱- اخطار کتبی بدون درج در ورقه خدمت .

۲- توبیخ کتبی با درج در ورقه خدمت .

۳- کسر حقوق ماهیانه تایک ثلث از یک ماه تا شش ماه .

۴- انفصال موقت از سه ماه تا یک سال .

۵- تنزل رتبه یک درجه یا زیادتر .

۶- انفصال دائم از خدمات دولتی .

ماده ۵- مواد ۳۳ و ۳۷ و ۴۶ قانون استخدام قضات نسخ میشود .

ماده ۶- این قانون از تاریخ تصویب (۲۵ تیر ماه ۱۳۰۸) بموقع اجراء گذاشته خواهد شد .

چون بموجب قانون مصوب دهم اردی بهشت ماه ۱۳۰۸ «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجراء گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا (قانون تکمیل قانون استخدام

قضات) مشتمل بر شش ماده که در تاریخ بیست و پنجم تیرماه یکپزارو سیصد و هشت شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون^۱

تعیین رتبه محصلین کلاس قضائی و ثبت اسناد و فارغ التحصیل های مدارس حقوق و سیاسی

مصوب ۱۱ خرداد ماه ۱۳۰۸

ماده ۱- وزیر فعلی عدلیه مجاز است مطابق ترتیب ذیل برای اشخاصیکه در کلاس قضائی تحصیل کرده و از عهده امتحانات برآیند رتبه قضائی و برای کسانیکه در کلاس ثبت اسناد تحصیل کرده و از عهده امتحانات برآیند رتبه اداری معین نماید :

الف - برای کسانیکه در کلاس قضائی تحصیل کرده اند و مشمول قانون استخدام نیستند رتبه ۱ قضائی و برای کسانیکه در کلاس قضائی تحصیل کرده و مشمول قانون استخدام هستند رتبه قضائی مساوی با رتبه اداری آنها یا در صورت داشتن حق ترفیع یک رتبه بالاتر .

ب - برای کسانیکه در کلاس ثبت اسناد تحصیل کرده اند و مشمول قانون استخدام

۱ - بموجب قانون مصوب ۲ مهر ماه ۱۳۱۲ اختیارات مذکور در ماده اول به (وزارت عدلیه) داده شده است و بموجب همین قانون در سال ۱۳۱۲ مدت اختیار نامبرده در ماده دوم تا ۱۵ مهر ماه ۱۳۱۲ استثنائاً تمدید شده و کلمه (ششماه) مذکور در قسمت آخر ماده دوم تبدیل به (یکسال) شده است . بموجب قانون مصوب اول مرداد ماه ۱۳۰۹ برای خدمات قضائی لیسانس های حقوق ترتیب خاصی داده شده و بعداً بموجب قانون ۶ دی ماه ۱۳۱۵ در کلیه مقررات راجع به استخدام فارغ التحصیل های کلاس قضائی و همچنین اشخاصی که دارای دانشنامه لیسانس یا بالاتر از دانشکده های حقوق و سیاسی هستند تجدید نظر و اصلاحاتی بعمل آمده است - بموجب قانون ۳ مهر ماه ۱۳۱۳ اجازه داده شده است فارغ التحصیل های کلاس قضائی در وزارت کشور استخدام شوند و این قانون بموجب قانون ۱۶ فروردین ۱۳۱۴ تکمیل شده است .

نیستند رتبه يك و در صورتیکه نمره امتحان آنها از حد وسط تجاوز کند رتبه ۲ اداری .

ماده ۳ - مدت اختیاری که بموجب ماده قبل بوزیر عدلیه داده میشود ده روز است بدین طریق که فقط در ظرف ده روز از تاریخ اعلان رسمی نتیجه امتحانات تعیین رتبه بعمل خواهد آمد در این صورت اشخاصی که برای آنها رتبه قضائی یا اداری معین شده مستخدم رسمی خواهند بود اگر چه سابقه خدمت نداشته باشند مشروط بر اینکه تا شش ماه پس از تاریخ حکمی که تعیین رتبه کرده شغل معین با آنها رجوع شود .

ماده ۳ - وزیر عدلیه مجاز است تا مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون برای فارغ التحصیلان مدارس حقوق یا سیاسی بطریق ذیل رتبه قضائی معین نماید :

۱- برای آنهائیکه مستخدم رسمی هستند رتبه قضائی مساوی با رتبه اداری آنها یا یک درجه بالاتر .

۲- برای آنهائیکه مشمول قانون استخدام نیستند رتبه يك .

ماده ۴ - وزیر عدلیه میتواند با اشخاص بی سابقه که مطابق مواد فوق دارای رتبه يك قضائی میشوند در صورتیکه نمره امتحانات آنها از حد وسط تجاوز کند پس از يك سال خدمت رتبه دو قضائی بدهد همچنین وزیر عدلیه مجاز است کسانی را که مشمول قانون استخدام بوده و در کلاس ثبت اسناد تحصیل کرده اند در صورتیکه نمره امتحانات آنها از حد وسط تجاوز کند يك رتبه ترفیع بدهد مشروط باینکه رتبه قبل از ترفیع آنها بیش از سه نباشد .

ماده ۵ - اشخاص بی سابقه که مطابق مواد فوق داخل خدمت میشوند از مدت استاز معاف میباشند و صاحبان رتبه قضائی تا دو سال در رتبه ای که برای آنها معین میشود خدمت کرده و حقوق آن رتبه را دریافت خواهند داشت ولی انتصاب

قطعی آنها موکول به تصدیق کمیسیون ترفیع و قابلیت عملی و اخلاقی آنها خواهد بود .

ماده ۶ - فارغ التحصیل های مدرسه سیاسی و کلاس قضائی ممکن است بسمت وکالت مجاز در عدلیه پذیرفته شوند .

چون بموجب قانون مصوب ۱۰ اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ « وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع وقوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید » .

علیهذا قانون تعیین رتبه محصلین کلاس قضائی و ثبت اسناد و فارغ التحصیل های مدارس حقوقی و سیاسی مشتمل برشش ماده که در تاریخ ۱۱ خرداد ماه ۱۳۰۸ شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون^۱

راجع به لیسانسیه های حقوق و وکلاء

مصوب ۱ امرداد ماه ۱۳۰۹

ماده اول - اشخاصیکه دارای دیپلم لیسانس حقوق از مدارس داخله یا خارجه بوده و واجد شرایط اول از ماده اول قانون استخدام قضات باشند ممکن است بخدمت قضائی قبول شده و یا تحصیل جواز وکالت نمایند - این اشخاص در صورتیکه محل مأموریت

* ماده ششم بموجب قانون ۲۵ بومن ۱۳۱۵ نسخ شده است ،

۱ - جمله « و یا تحصیل جواز وکالت نماید » از ماده اول بموجب قانون ۲۰ شهر بورماه

۱۳۱۴ حذف شده است و بعداً این قانون بموجب قانون ۲۵ بومن ماه ۱۳۱۵ نسخ شده است .

آنهادر خارج از مرکز باشد بار تبه دو قضائی و هر گاه در مرکز باشد بار تبه یک قضائی استخدام خواهند شد. رتبه دو در صورتی برای اشخاص فوق باقی خواهد ماند که یکسال در خارج از مرکز اشتغال بخدمت داشته باشند.

ماده دوم - در هر حوزه صلح یا بدایتی که بقدر لزوم و کلاهی مجاز در آنجا مقیم نباشند و زار عدلیه میتواند مطابق نظامنامه مخصوص از داوطلبان شغل و کالت امتحان نموده اجازه و کالت بدهد - این قبیل اشخاص فقط در نقاطی که مطابق نظامنامه مذکور در فوق معین میشود حق و کالت خواهند داشت.

ماده سوم - این قانون از اول شهریور ماه ۱۳۰۹ بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

چون بموجب قانون مصوب ۲۸ فروردین ما ۱۳۰۹ « وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که بمجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون قوانین عدلیه بموقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا (قانون راجع بلیسانسیه های حقوق و وکلاء) مشتمل بر سه ماده که در تاریخ اول امرداد ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب کمیسیون قوانین عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تعیین آخرین رتبه مستخدمین اداری مجلس شورای ملی

مصوب ۹ تیر ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - آخرین ارتقاء رتبه مستخدمین اداری مجلس شورای ملی از

اول ۱۳۰۸ رتبه هشت قانون استخدام کشوری خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه نهم تیرماه یکهزار و سیصد و

هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

الحاق تبصره اضافی بماده ۴۳ قانون استخدام کشوری

مصوب ۹ تیرماه ۱۳۰۸ شمسی

ماده واحده - تبصره ذیل بعنوان تبصره دوم ماده سی و سه قانون استخدام کشوری

تصویب میشود .

تبصره ۴ - در مواقعی که بواسطه سلب صلاحیت قانونی اعضاء محکمه بدوی

باعدام امکان عادی حضوراً نهادر محکمه تجدید نظر نتوان محکمه مزبور را تشکیل نمود

بجای اعضاء محکمه بدوی اعضاء جدیدی که حائز شرایط ماده ۳۲ باشند بعضویت محکمه

مزبوره معین میشوند .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه نهم تیرماه یکهزار و سیصد و هشت

شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح ماده (۴۳) قانون استخدام کشوری و اصلاح ماده الحاقیه

قانون استخدام مستخدمین مجلس شورای ملی

مصوب ۶ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مستخدمین رسمی می توانند با یکی از شرایط ذیل تقاضای

تقاعد نمایند :

- الف - مستخدمی که بیست سال خدمت متوالی داشته باشد .
- ب - مستخدمی که بیست و پنج سال سابقه خدمت داشته مشروط بر اینکه بیست سال آنرا متصدی خدمت بوده باشد .
- ج - مستخدمی که سی سال سابقه خدمت داشته باشد اعم از تصدی یا غیر آن .
- د - مستخدمی که شصت سال یا بیشتر عمر داشته باشد با هر قدر سابقه خدمت .
- دولت نیز میتواند مستخدمی را که سنین عمرش از شصت سال تجاوز نموده است با دارا بودن یکی از شرایط فوق متقاعد نماید .
- تبصره ۱-** مدت عدم تصدی قبل از اجرای قانون استخدام نامیزان ربع ایام تصدی جزء سابقه خدمت محسوب میشود .
- تبصره ۲-** این ماده قائم مقام ماده ۴۳ قانون استخدام کشوری و ماده الحاقیه قانون استخدام مستخدمین مجلس شورای ملی مصوبه ۱۴ بهمن ۱۳۰۶ خواهد بود .
- این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیستم آبانماه یکپهزار و سیصدونهمین شمسوی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بوظیفه وراثت مستخدمین نظمیه که در نتیجه ایفای وظیفه تلف میشوند

مصوب ۱۲ مرداد ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - از تاریخ اجرای قانون استخدام کشوری کلیه مستخدمین نظمیه اعم از صاحب منصب و مأمورین بارتبه افراد و ردیف افراد (خواه مشمول قانون استخدام کشوری باشند خواه نباشند) که در نتیجه ایفای وظیفه تلف شده اند یا خواهند شد دو نلک بلا کسر آخرین مقرری خدمت آنها بدون رعایت سن و مدت خدمت در باره وراثت قانونی

آنجا که در ماده ۳ قانون وظایف مورخ ۱۹ ربیع الاول ۱۳۲۶ تصریح شده و بعلاوه در باره برادر و خواهری که در کفالت آنها بوده اند بعنوان وظیفه بطور تساوی برقرار و از زمان فوت با آنها پرداخته خواهد شد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم امر دوماه یک هزار و سیصد و نهمین بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

استخدام افراد وردیف افراد و مستخدمین جزء اداره نظمیه

فصل اول - ورود بخدمت

مصوب ۱۳ مهر ماه ۱۳۰۹

ماده ۱- افراد وردیف افراد نظمیه جزء مستخدمین رسمی دولت محسوب خواهند بود .

تبصره ۱- افراد عبارتند از مأمورین پلیس انتظامی وردیف افراد از مأمورین پلیس تأمیناتی و حقوق هر دو قسمت در هر سال مطابق بودجه مصوب تشکیلات نظمیه تأدیبه خواهد شد .

تبصره ۲- مستخدمین جزء نظمیه (پیشخدمت و سرایدار و امثال آن) تابع مقرراتی خواهند بود که برای مستخدمین جزء سایر وزارتخانهها مدون است .

ماده ۳- داوطلبان بایندارای شرایط ذیل باشند :

الف- تبعیت ایران .

ب- عدم محکومیت بقیام و اقدام بر علیه حکومت ملی .

ج- عدم محکومیت به جنایت و همچنین جنحه که مستلزم محرومیت از حق

استخدام دولتی باشد .

- الف - مستخدمی که بیست سال خدمت متوالی داشته باشد .
- ب - مستخدمی که بیست و پنج سال سابقه خدمت داشته مشروط بر اینکه بیست سال آنرا متصدی خدمت بوده باشد .
- ج - مستخدمی که سی سال سابقه خدمت داشته باشد اعم از تصدی یا غیر آن .
- د - مستخدمی که شصت سال یا بیشتر عمر داشته باشد با هر قدر سابقه خدمت .
- دولت نیز میتواند مستخدمی را که سنین عمرش از شصت سال تجاوز نموده است با دارا بودن یکی از شرایط فوق متقاعد نماید .
- تبصره ۱** - مدت عدم تصدی قبل از اجرای قانون استخدام تامیزان ربع ایام تصدی جزء سابقه خدمت محسوب میشود .
- تبصره ۲** - این ماده قائم مقام ماده ۳۳ قانون استخدام کشوری و ماده الحاقیه قانون استخدام مستخدمین مجلس شورای ملی مصوبه ۱۴ بهمن ۱۳۰۶ خواهد بود .
- این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیستم آبانماه یک هزار و سیصد و نهم شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
- رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بوظیفه وراثت مستخدمین نظمیه که در نتیجه ایفای وظیفه تلف میشوند

مصوب ۱۲ مرداد ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - از تاریخ اجرای قانون استخدام کشوری کلیه مستخدمین نظمیه اعم از صاحب منصب و مأمورین بارتبه افراد وردیف افراد (خواه مشمول قانون استخدام کشوری باشند خواه نباشند) که در نتیجه ایفای وظیفه تلف شده اند، یا خواهند شد دولت بلاکسر آخرین مقرری خدمت آنها بدون رعایت سن و مدت خدمت در باره وراثت قانونی

آنهاکه در ماده ۳ قانون وظایف مورخ ۱۹ ربیع الاول ۱۳۲۶ تصریح شده و بعلاوه در باره برادر و خواهری که در کفالت آنها بوده اند بعنوان وظیفه بطور تساوی برقرار و از زمان فوت آنها پرداخته خواهد شد .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم مردادماه یک هزار و سیصد و نهمین بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

استخدام افراد وردیف افرادومستخدمین جزء اداره نظمیه
فصل اول - ورود بخدمت

مصوب ۱۳ مهرماه ۱۳۰۹

ماده ۱- افراد وردیف افراد نظمیه جزء مستخدمین رسمی دولت محسوب خواهند بود .

تبصره ۱- افراد عبارتند از مأمورین پلیس انتظامی وردیف افراد از مأمورین پلیس تأمیناتی و حقوق هر دو قسمت در هر سال مطابق بودجه مصوب تشکیلات نظمیه تأدیبه خواهد شد .

تبصره ۲- مستخدمین جزء نظمیه (بیشخدمت و سرایدار و امثال آن) تابع مقرراتی خواهند بود که برای مستخدمین جزء سایر وزارتخانهها مدون است .

ماده ۳- داوطلبان بایندارای شرایط ذیل باشند :

الف- تبعیت ایران .

ب- عدم محکومیت بقیام و اقدام بر علیه حکومت ملی .

ج- عدم محکومیت به جنایت و همچنین جنحه که مستلزم محرومیت از حق

استخدام دولتی باشد .

د- عدم معروفیت بفساد عقیده و اخلاق .

ه - معتاد نبودن با استعمال افیون و الکل .

و - مبتلا نبودن بامراض مسریه .

ز - سن داوطلبان پلیس انتظامی کمتر از ۲۲ سال و زیادتر از ۳۵ و سن داوطلبان مأمورین پلیس تأمیناتی کمتر از ۲۵ و زیادتر از ۳۵ سال نباشد .

ح - داشتن بنیه قوی و صحت مزاج .

ط - قد مأمورین پلیس انتظامی کمتر از یک گز و ۶۴ صدم نباشد .

ی - نسبت بمأمورین پلیس تأمیناتی دارا بودن تصدیق تحصیلات شش ساله ابتدائی یا دادن امتحان موادی که برای آن معین شده است .

تبصره - داوطلبانی که دوره نظام وظيفه را بپایان رسانیده اند نسبت بسایرین حق اولویت خواهند داشت و در موقع لزوم استخدام افراد و ردیف افراد اداره تشکیلان نظمیه از نظام وظيفه داوطلب خواهند خواست .

ماده ۳ - ابتدای مدت خدمت مأمورین پلیس انتظامی و پلیس تأمیناتی پس از طی دوره سه ماهه تعلیمات اختصاصی مدرسه نظمیه خواهد بود .

ماده ۴ - افرادی که بخدمت نظمیه داخل میشوند باید بر طبق ماده ۷ قانون استخدام کشوری قسم یاد نمایند .

ماده ۵ - افراد و ردیف افراد در موقع ورود بخدمت باید ورقه تعهدنامه دأثر به اینکه تا مدت سه سال حق استعفای از خدمت را نخواهند داشت امضاء و تسلیم نمایند و چنانچه در ظرف یکماه پس از انقضاء مدت سه سال تقاضای معافیت از خدمت نمودند تا مدت سه سال دیگر حق استعفا نخواهند داشت و اداره نظمیه نیز مکلف است در ظرف مدت یکماه مزبور ورقه تعهدنامه برای سه سال دیگر از آنها دریافت دارد .

تبصره - مأمورینی که بخدمت پذیرفته میشوند چنانچه پس از طی دوره مدرسه

تا مدت شش ماه از عهده انجام خدمت محوله بر نیامده یا ابراز عدم لیاقت نمایند بدون رعایت مقررات فصل چهارم از خدمت نظمیه اخراج خواهند شد .

ماده ۶- مراتب خدمت بقراردیل است :

افراد	وردیف افراد
۱ تا بین درجه ۳	»
۲ » » ۲	»
۳ » » ۱	»
۴ وکیل درجه ۳	مقتش درجه ۶
۵ » » ۲	» » ۵
۶ » » ۱	» » ۴

ماده ۷- بدون طی رتبه مادون برتبه مافوق نمیتوان ارتقاء یافت افرادی که در جریان خدمت و ایفای وظیفه لیاقت و استحقاق خود را بمعرض ظهور رسانیده باشند مطابق مقررات فصل دوم مستحق ترفیع خواهند بود .

ماده ۸- مقرری ماهیانه افراد مذکور در ماده ۶ برطبق بودجه مصوبه در هر سال معین میشود .

ماده ۹- افراد و ردیف افراد سالی پانزده روز حق مرخصی با استفاده از حقوق دارند ترتیب استفاده از مرخصی های سالیانه را نظامنامه های اداری معین خواهند نمود .

فصل دوم - ارتقاء

ماده ۱۰- مدت خدمت در هر يك از مراتب سه گانه تائینی دو سال خواهد بود و شرط ارتقاء تائین اول بوکیل سومی به اضافه شرایط فوق داشتن لیاقت

و معلومات اداری بر طبق نظامنامه های اداری است .

ماده ۹۱ - دوره خدمت در هر يك از مراتب سه گانه و کیلی یا مفتشی سه سال خواهد بود و در صورت داشتن تصدیق سه ساله متوسطه یا دادن امتحان مواد آن دو سال و در صورت داشتن تصدیق شش ساله متوسطه یا دادن امتحان مواد آن يك سال خواهد بود .

ماده ۹۲ - و کلاهی درجه ۱ در صورتی بر تبه ۱ قانون استخدام کشوری و درجه نایب سومی نایل میشوند که سواد کافی داشته و مراتب مذکوره در ماده ۶ را طی نموده باشند .

تبصره - ارتقاء مأمورین پلیس تأمیناتی بر تبه يك قانون استخدام کشوری نیز منوط به طی دوره درجات سه گانه مذکوره در ماده ۶ خواهد بود در هر صورت رعایت احتیاج اداره و طرز خدمت و استعداد مستخدم و بودن محل شرط حتمی است .

فصل سوم - طریقه اعطاء پاداش

ماده ۹۳ - پاداشهای اداره نظمیه نسبت به افراد و ردیف افراد بشرح ذیل است :

- الف - تمجید کتبی با درج در ورقه خدمت .
- ب - پاداش نقدی تا يك ثلث حقوق، ماهیانه از اعتبار انعام بودجه نظمیه .
- ج - مدال مسی .
- د - مدال نقره .
- ه - اعطای یک درجه بدون رعایت مقررات فصل دوم .
- تبصره** - طریقه اعطای پاداشهای فوق بر طبق نظامنامه جدا گانه خواهد بود .

فصل چهارم - طریقه محاکمه و مجازات

ماده ۱۴ - مجازات های اداره نظمیه نسبت با افراد و ردیف افراد به شرح ذیل

خواهد بود :

الف - اخطار کتبی بدون درج در ورقه خدمت .

ب - توبیخ کتبی با درج در ورقه خدمت .

ج - محرومیت از مرخصی سالیانه .

د - خدمت فوق العاده تا يك ماه .

ه - توقیف يك درجه بدون كسر حقوق تا يكسال .

و - توقیف يك درجه با كسر حقوق تا يك سال .

ز - تنزیل يك درجه .

ح - انفصال از خدمت نظمیه .

ماده ۱۵ - اجرای مجازات های مقرر در فقرات الف - ب - ج - د - ماده فوق

بدون محاکمه در حدود اختیار رئیس کل نظمیه است و در ولایات با رعایت درجه بندی که در نظامنامه محاکمات اداری کل نظمیه قید شده است در حدود اختیار رؤسای نظمیه خواهد بود و اجرای فقرات ه الی ح چه در مرکز و چه در ولایات بر طبق مقررات مواد ۳۶ - ۳۹ - ۴۰ قانون استخدام کشوری بعمل خواهد آمد .

ماده ۱۶ - افراد و ردیف افراد در صورتیکه در محکمه اداری یا محاکم مربوطه

دیگر تبرئه حاصل نمودند باید حقوق ایام تعلیق آنها که در بودجه نظمیه محفوظ میماند بآنها تأدیبه شود .

فصل پنجم - در تقاعد و وظایف

ماده ۱۷ - از تاریخ تصویب این قانون از مقرری ماهیانه تمام افراد و ردیف افراد

وجوه ذیل کسر و بصندوق تقاعد کشوری تحویل میشود :

الف - از مقرري ماهيانه صدي ۳ .

ب - مبلغ اضافه مقرري هائي كه بعدها با آنها داده ميشود در ماه اول اخذ آن اضافه .

ج - وجوهي كه ممكن است در موقع مرخصي علاوه بر مدت قانوني از مقرري آنها كسر شود .

د - وجود حاصله از محكوميت و جرائم اداري .

تبصره - وجود مذكور در فوق فقط از حقوق مأمورين كسر خواهد شد بوجه ديگر از قبيل مدد معاش - انعام وغيره كسوري تعلق نخواهد گرفت .

ماده ۱۸ - عموم افراد ورديف افراد تنظيميه با رعايت يكي از مقررات ذيل ميتوانند تقاعد خود را از خدمت بخواهند :

الف - از ۱۵ الي ۲۰ سال خدمت بشرط داشتن ۴۵ سال عمر نصف از آخرين حقوق .

ب - از ۲۰ سال خدمت بيلا دوثلث آخرين حقوق .

نظميه نيز ميتواند مطابق مقررات مندرجه در ماده فوق افراد ورديف افراد را با تصويب وزارت داخله متقاعد نمايد .

ماده ۱۹ - مستخدميني كه قبل از رسيدن به سن تقاعد فوت ميشوند دوثلث از كسوراتي كه بصندوق تقاعد پرداخته اند و حقوق ايام سه ماهه مرخصي قانوني كه استفاده ننموده اند دفعتاً بطور تساوي بورثه قانوني آنها پرداخته ميشود مستخدميني كه در راه انجام وظيفه تلف شده يا ميشوند ورثه آنها مطابق ماده واحده مصوب ۱۲ امرداد ماه ۱۳۰۹ مستحق دوثلث از آخرين حقوق تلف شده خواهند بود .

ماده ۲۰ - وراثت افراد و ورديف افراد وقتي مستحق وظيفه از دولت ميشوند كه شرايط ذيل را دارا باشند :

الف - ورثه ذکور کمتر از ۲۱ سال داشته باشد .

ب - ورثه اناث شوهر اختیار نکرده باشد .

سهم ورثه ذکور که از ۲۰ سال تجاوز کند و سهم ورثه اناث که شوهر اختیار

نماید و همچنین سهم آنها نیکه فوت میشوند بسهم سایر وراثت افزوده میشود .

تبصره - اولاد ذکور یا اناث نیکه علیل المزاج باشند تا موقعیکه عدلت مزاج باقی

است و نیز اولاد ذکور یا اناث نیکه ناقص الخلقه باشند و از عهده کار بر نیایند مادام العمر

از وظیفه سهمی خود استفاده خواهند کرد .

ماده ۲۱ - افراد و ردیف افراد مشمول مواد ۴۴ - ۴۶ - ۴۷ - ۵۲ - ۵۳ - ۵۴ -

۵۵ - ۵۶ قانون استخدام کشوری میباشد .

فصل ششم - مواد مخصوصه

ماده ۲۲ - کلیه افراد و ردیف افراد نظمیه که در تاریخ تصویب این قانون مستخدم

نظمیه هستند جزء مستخدمین دولت محسوب و تمام مواد این قانون شامل حال آنها

خواهد بود .

ماده ۲۳ - اشخاصیکه در قشون و یا سایر ادارات دولتی سابقه خدمت داشته

باشراط مقرر در این قانون بخدمت نظمیه پذیرفته میشوند خدمت گذشته آنها جزء

سابقه محسوب و در صورتیکه کسور تقاعد را بصندوق تقاعد پرداخته باشند باید مطابق

ماده ۱۷ تأدیبه نمایند .

ماده ۲۴ - وزارت مالیه مکلف است تعرفه خدمت کلیه مستخدمین نظمیه را که

مشمول مقررات این قانون و قانون استخدام کشوری باشند پذیرفته و با در نظر گرفتن

سوابق خدمت گذشته آنها سند خدمت صادر نماید .

ماده ۲۵ - عموم مستخدمین بارتبه نظمیه میتوانند پس از بیست سال اشتغال

بخدمت بدون رعایت سن از مقررات ماده ۳۴ فصل چهارم قانون استخدام کشوری

استفاده نمایند .

نظمیه نیز میتواند پس از بیست سال خدمت مقررات ماده ۴۳ قانون استخدام کشوری را در باره مستخدمین خود بموقع اجرا گذارد .

ماده ۴۶ - وزارت داخله مأمور اجرای این قانون است .

این قانون که مشتمل بر بیست و شش ماده است در جلسه سیزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة ترفیع آقای میرزا عباسخان آریا از رتبه ۷ به ۸

مصوب ۲۴ مرداد ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد بطور استثناء آقای میرزا عباسخان آریا را بدون طی مراتب مقرر در قانون استخدام کشوری از رتبه هفت به رتبه هشت ترفیع بدهند .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و چهارم مرداد ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

فہرست

قسمت دوم - امتیازات

شماره ترتیبی	شرح	صفحہ
۱	قانون اجازہ و اگذاری حمل پست ہوائی خط طهران بمشہد بکمپانی ہوائی یونکرس	۲۶۱
۲	قانون راجع بتعرفہ و نرخ محمولات پستی ہوائی	۲۶۲
۳	قانون اجازہ مبادلہ ضمیمہ نمبر ۵ امتیاز نامہ بانک شاہنشاهی	۲۶۳
۴	قانون امتیاز انحصاری استخراج معادن زغال سنگ اطراف مشہد بہ آقای محمد ولی خان اسدی	۲۶۵

قسمت دوم

امتیازات

قانون

اجازه و اعطای حمل پست هوایی خط طهران بمشهد بکمپانی

هواپیمائی یونکرس

مصوب ۳ اردی بهشت ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت پست و تلگراف اجازه میدهد که حمل پست هوایی خط طهران بمشهد را بکمپانی هواپیمائی یونکرس واگذار نماید که کلیه محمولات پستی طهران بمشهد و بالعکس و نقاط عرض راه را اقل هفته ای یکمرتبه در مدت یکسال حمل کرده و اضافه نرخ پستی را که از محمولات پست هوایی در این خط و خطوط پهلوی و قصر و بوشهر اخذ میشود بدون اینکه محدود بحدود مذکوره در ماده پنجم قانون ۲۰ بهمن ۱۳۰۴ باشد پس از وضع مخارج اداری در مقابل حمل و نقل پستها در خطوط مذکوره دریافت کند.

توضیح آنکه سایر شرایط راجع بحمل پستهای هوایی خط طهران بمشهد بر طبق مقررات قراردادی خواهد بود که راجع بخطوط طهران - پهلوی و طهران - قصر و طهران - بوشهر در حدود قانون ۲۰ بهمن ۱۳۰۴ بین وزارت پست و تلگراف و مؤسسه یونکرس منعقد گردیده است.

بدیهی است کمک خرج فرسخی سه قران که در ماده سوم قانون هواپیمائی مورخ ۲۰ بهمن ۱۳۰۴ مذکور است باین خط تعلق نخواهد گرفت .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سوم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع بتعرفه و نرخ محمولات پستی هوایی

مصوب ۱۲ مرداد ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت پست و تلگراف اجازه میدهد از تاریخ ۲۰ اردی بهشت ۱۳۰۹ تا زمان تغییر تعرفه پست هوایی قانون سوم اردیبهشت ۱۳۰۸ ادامه داده شده و از روز اجرای تعرفه جدید تا زمان انقضای قانون بیستم بهمن ۱۳۰۴ سرویس های حالیه را که عبارت از هفته یک پست در خط طهران - مشهد و دو پست در خط طهران - بوشهر و دو پست در خط طهران - قصر و یک پست در خط طهران - پهلوی است بتوسط مؤسسه یونکرس برقرار داشته کلیه عایدات فروش تمبر هوایی و حقوق واصله از ممالک خارجه را عاید خزانه نموده کرایه محمولات پستی را از قرار هر کیلو گرام در هر یکصد کیلومتر پنجقران بمؤسسه مزبور بپردازد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازت مبادلہ ضمیمہ نمبر ۵ امتیاز نامہ بانک شاہنشاهی ایران

مصوب ۶ خرداد ماہ ۱۳۰۹

مادہ واحدہ - دولت مجاز است مواد چهارگانه منضمہ باین قانون را بعنوان ضمیمہ نمبر ۵ امتیاز نامہ بانک شاہنشاهی ایران با بانک مزبور مبادلہ نماید .

این قانون کہ مشتمل بر یک مادہ بضمیمہ متن ضمیمہ نمبر ۵ امتیاز نامہ بانک شاہنشاهی مشتمل بر چهار مادہ است در جلسہ ششم خرداد ماہ یکہزار و سیصدونہ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

ضمیمہ نمبر ۵ امتیاز نامہ بانک شاہنشاهی ایران

مادہ ۱ - بانک از حق صدور اسکناس کہ منحصرأ از طرف دولت باو واگذار شدہ بود صرف نظر میکنند مسلم است کہ بانک عہدہ دار است کہ در تحت نظارت کمیسر عالی دولت و تاموعدیکہ باید بین دولت و بانک معین شود ولی نباید دیرتر از بیستم ژوئن ۱۹۳۱ (آخر خرداد ۱۳۱۰) باشد وجہ کلیہ اسکناسہای صادرہ خود را تادیہ نماید پس از انقضاء موعد مذکور بانک وجہ اسکناسہائی را کہ برای تبدیل بہ بانک مسترد نشدہ باشد بدولت خواهد پرداخت .

مادہ ۲ - در نتیجہ مادہ قبل :

اولا - پس از آنکہ بانک تادیہ قیمت اسکناسہای صادرہ را در تحت نظارت کمیسر عالی دولت انجام داد دولت از حقی کہ دارد کہ بتوسط کمیسر عالی خود نسبت بہ بانک اجرای تفتیش خاصی بنماید صرف نظر میکند .

شغل کمیسر عالی منحل شدہ و مبلغی کہ بانک بعنوان حق مشارالیه بدولت تادیہ مینمود دیگر بر عہدہ بانک نخواہد بود .

ثانیاً - از تاریخ اعتبار یافتن این ضمیمه تأدیبه حق الامتیاز بانک که عبارت از صدی شش عایدات خالص سالیانیه بوده و بر طبق شرایط امتیاز بانک باید بدولت پرداخته شود از عهده بانک ساقط خواهد شد .

ثالثاً - برای جبران انصراف بانک از حق صدور اسکناس دولت در تاریخ بیستم مارس ۱۹۳۱ مبلغ دویست هزار لیره پول نقد در لندن ببانک تأدیبه خواهد نمود .

رابعاً - دولت ببانک اجازه میدهد که در معاملات خود املاک غیر منقول را بوثیقه قبول کند و حتی برای وصول طلب خود املاک وثیقه گذارده شده را ابتیاع نماید ولی این مالکیت موقتی بوده و نباید از یکسال تجاوز نماید .

ماده ۳ - هر نوع اختلافی که بین دولت و بانک بروز کند و بین خودشان بخوشی حل نشود بتقاضای هر یک از طرفین بحکمیت مراجعه خواهد شد . طرز حکمیت بشرح ذیل خواهد بود :

هر یک از طرفین در ظرف مدتی که از سه ماه نباید تجاوز کند حکم خود را معین خواهد نمود .

طرفی که در ظرف این مدت حکم خود را معین ننمود در حکم این خواهد بود که حکم طرف مقابل را بعنوان حکم واحد قبول کرده است حکمین بماه اختلاف رسیدگی کرده و مکلف خواهند بود که آنرا در ظرف مدتی که از سه ماه نباید تجاوز کند رفع نمایند و در صورت عدم توافق نظر در ظرف مدت فوق حکمین در مدتی که از یکماه نباید تجاوز کند برای تعیین حکم ثالثی موافقت خواهند کرد و حکم ثالث مزبور بحکمین ضمیمه شده محکمه حکمیت را تشکیل میدهند و محکمه مزبور با اکثریت آراء حکم خواهد کرد .

در صورت عدم توافق نظر حکمین در مدت مذکور در فوق در باب حکم ثالث طرف مقدم از رئیس مؤسسه اقتصادی و مالی جامعه ملل تقاضا خواهد کرد که حکم

ثالث رامعین بکنند و پس از تعیین او حکمیت بترتیب مذکور در فوق واقع خواهد شد .
حکم حکمین و یا محکمه حکمیت در صورت تشکیل آن که مرکب از حکم های
ثلاثة خواهد بود قطعی و غیر قابل استیناف و تجدید نظر خواهد بود در صورتی که
یکی از اشخاصی که حکم معین شده اند نتواند برای حکمیت حاضر شود ثانیاً برئیس
مؤسسه اقتصادی و مالی جامعه ملل برای تعیین عوض او مراجعه خواهد شد .

ماده ۴ - نظر باینکه نمایندگان مختار بانك اعلام نمودند که امضاء آنها
اعتبار قانونی و قطعی بمقررات این قرار نامه میدهد و اولیاء امور بانك محتاج نیستند
آن را بهیچ نوع تصویب دیگری برسانند لهذا این قرار نامه پس از تصویب مجلس
شورای ملی که تا پانزدهم خرداد ۱۳۰۹ انجام خواهد گرفت دارای اعتبار خواهد شد .
اجازه مبادله ضمیمه نمره ۵ امتیاز نامه بانك شاهنشاهی ایران مشتمل بر چهار
ماده بشرح فوق در جلسه ششم خرداد ماه ۱۳۰۹ داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

امتیاز انحصاری استخراج معادن ذغال سنگ اطراف مشهد به آقای

محمد ولی خان اسدی

مصوب ۲۷ مهر ماه ۱۳۰۹

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت اقتصاد ملی اجازه میدهد که امتیاز
انحصاری مانع للغير استخراج و استفاده از معادن ذغال سنگ اطراف شهر مشهد را تا
۱۲ فرسخ از هر طرف به آقای محمد ولی خان اسدی که در این قانون بنام صاحب امتیاز
مذکور میشود مطابق شرایط ذیل واگذار نماید .

ماده دوم - مدت امتیاز پانزده سال و ابتدای آن تاریخ امضای قرار دادی است

که بین وزارت اقتصاد ملی و صاحب امتیاز بر طبق این قانون منعقد خواهد شد و پس از انقضای مدت مزبور در صورت تصمیم دولت به اعطای امتیاز صاحب امتیاز فعلی با تساوی شروط حق تقدم خواهد داشت .

ماده سوم - صاحب امتیاز باید منتهی تا شش ماه بعد از تاریخ اعطای امتیاز استخراج زغال سنگ را شروع و از ابتدای سال سوم اعطای امتیاز بپس احتیاجات زغال سنگ شهر مشهد و سایر نقاط حوزه این امتیاز را تأمین نموده و به مناسبت ازدیاد احتیاجات عملیات استخراجیه را توسعه دهد و علاوه صاحب امتیاز باید نقشه جات کامل معادن حوزه امتیاز خود را بتدریج تهیه و بضمیمه راپورت جامع عملیات اکتشافیه و نمونه ذغالهای مکشوفه و نتیجه تجزیه آنها منتهی تا آخر سال چهارم اعطای امتیاز بوزارت اقتصاد ملی تقدیم دارد معادن زغال سنگی که تا تاریخ مزبور کشف و نقشه آن بوزارت اقتصاد ملی تسلیم نشده باشد از حوزه امتیاز خارج خواهد بود .

ماده چهارم - ترسیم نقشه جات و هر گونه عملیات مربوط باکتشاف و استخراج معادن مزبور باید مطابق دستور و نظریات متخصصین فنی وزارت مربوطه انجام شود و وزارت معزی الیها میتواند در هر موقع که مقتضی بداند بوسیله مفتشین خود مؤسسات صاحب امتیاز را مورد تفتیش قرار داده و اگر نواقصی موجود باشد صاحب امتیاز را مورد تفتیش قرار داده و اگر نواقصی موجود باشد صاحب امتیاز را بر رفع آن مکلف نماید .

ماده پنجم - معادن زغال سنگ واقعه در حوزه این امتیاز که قبل از اعطای امتیاز باجاره واگذار شده است پس از انقضای مدت اجاره مشمول این امتیاز خواهد بود .

ماده ششم - فروش یا رهن یا هر گونه معامله ای که این امتیاز یا مؤسسات مربوطه آنرا کلاً یا جزئاً باتباع یا مؤسسات یا شرکتهای خارجه منتقل تواند نمود ممنوع و

موجب الغای امتیاز و ضبط کلیه متعلقات آن خواهد بود انتقال باتباع داخله نیز باید با اطلاع وزارت اقتصاد ملی صورت گیرد .

ماده هفتم - تشکیل شرکت برای اجرای این امتیاز مجاز است مشروط بر اینکه مطابق قوانین ایران تشکیل یافته و مرکز آن در ایران باشد و صاحب امتیاز میتواند تا ۴۵ درصد اسهام آنرا باتباع خارجه بفروشد روی بقیه اسهام باید قید شود که مخصوص اتباع ایران است و در صورت انتقال باتباع خارجه از درجه اعتبار ساقط خواهد بود .

ماده هشتم - مؤسسات مربوطه باین امتیاز در پنج سال اول مدت امتیاز از نأدیه هرگونه مالیات و عوارض معاف خواهند بود پس از آن باید فقط صدی پنج عایدات خالص خود را همه ساله بدولت پردازد و عایدات خالص عبارت است از مجموع عایدات سالیانه پس از وضع مخارجی که از نظر اداری و بهره برداری ضرورت دارد .

ماده نهم - صاحب امتیاز باید شرایط لازمه حفظ الصحه عملجات را از هر حیث کاملاً ملحوظ دارد جبران خسارات ناشیه از سوانحی که در حین اجرای وظیفه متوجه عملجات شود به تناسب اهمیت هر يك با رعایت کیفیات حدوث سانحه بعهدۀ صاحب امتیاز است .

ماده دهم - اراضی دولتی واقعه در حوزه امتیاز در صورتیکه در آنها معدن زغال سنگ موجود است با حریم آنها در ظرف مدت امتیاز مجاناً بصاحب امتیاز واگذار می شود و هرگاه در حدود حوزه امتیاز معدن زغال سنگ درملکی که مالک خصوصی دارد واقع باشد و صاحب امتیاز بخواهد آنرا استخراج کند باید بوسیله خرید یا اجاره اراضی بقیمت عادلۀ یا شریك کردن مالک در قسمتی از منافع معدن بتصدیق اهل خبره رضای او را جلب نماید .

ماده یازدهم - در هر موقع که بواسطه پیش آمدن مورد قوه قاهره (فرس ماژور) اجرای مقررات این امتیاز ممکن نشود و یا وقفه در جریان آن حاصل آید در مدت بقاء قوه قاهره مسئولیتی متوجه صاحب امتیاز نخواهد بود مشروط بر اینکه بمجرد پیش آمدی موردی که صاحب امتیاز آنرا قوه قاهره مؤثر در عملیات امتیاز خود تصور نماید مراتب را کتباً با ذکر ادله و براهین بوزارت اقتصاد ملی اطلاع داده و بتصدیق وزارتخانه مزبوره برساند و در عین حال اقدامات فوری و مؤثر برای تنظیم جریان امور معادن و رفع تأثیرات قوه مزبور در حدود امکان بنماید وزارت اقتصاد نیز باید نظر قطعی خود را منتهی در ظرف چهار ماه کتباً بصاحب امتیاز اخطار نماید والا سکوت بمنزله قبول تلقی خواهد شد هر مدتی که بواسطه قوه قاهره صاحب امتیاز از استفاده از معدن محروم بماند بر مدت امتیاز افزوده میشود .

ماده دوازدهم - صاحب امتیاز باید برای محاسبات خود دارای دفاتر قانونی منظمی باشد که تعیین جمع و خرج سالیانه و میزان عایدات دولت بوسیله آنها سهولت میسر شود .

ماده سیزدهم - صاحب امتیاز با منظور داشتن مخارج ضروری اداری و بهره برداری و حقوق دولت و وجوه لازمه برای استهلاک سرمایه و کسر و نقصانی که برای آلات و ادوات باید منظور داشت قیمت ذغال را بمیزانی باید معین کند که بیش از صدی بیست بعنوان منفعت خود علاوه نشده باشد .

ماده چهاردهم - غیر از مواردی که بموجب ماده ششم مبادرت بان بدون قبول هیچگونه عذری موجب الغای امتیاز است در صورت تخلف صاحب امتیاز از مدلول هر یک از تعهدات مذکوره در این امتیاز وزارت اقتصاد ملی مراتب را بمشارالیه اخطار و مهلت کافی برای رفع تخلف موضوع اخطار تعیین خواهد نمود پس از آن در صورت ادامه خلاف وزارت معزی آنها میتواند الغاء امتیاز را اعلان نماید مگر اینکه از

طرف صاحب امتیاز تخلف از مدلول مقررات امتیاز تردید شود در این صورت مطابق ماده ۱۵ عمل شده و بر طبق تصمیم حکمیت رفتار خواهد شد .

ماده پانزدهم - اختلافات ناشیه از این امتیاز بین صاحب امتیاز و دولت بحکمیت قطع و فصل میشود باین طریق که یک نفر حکم از طرف دولت و یک نفر از طرف صاحب امتیاز و یک نفر توسط دو نفر اولی انتخاب می شود رأی حکمین و در صورت عدم موافقت آنها رأی حکم ثالث قاطع خواهد بود و چنانچه بین حکم دولت و حکم صاحب امتیاز در انتخاب حکم ثالث موافقت حاصل نشود حکم ثالث توسط دیوان عالی تمیز انتخاب خواهد شد .

ماده شانزدهم - چنانچه در ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ تصویب این قانون صاحب امتیاز برای امضاء و مبادله امتیاز نامه حاضر نشود این قانون ملغی و از درجه اعتبار ساقط خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر شانزده ماده است در جلسه بیست و هفتم مهرمه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

فہرست

قسمت سوم - عهدنامہ ہا و مقاولہ نامہ ہا

شماره ترتیبی	شرح	صفحه
۱	قانون اجازه مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتین ایران و اطریش .	۲۳۱
۲	قانون اجازه مبادله پروتکل منضمه بعهدنامه و دادیدو تأمینیه ایران و افغانستان و پروتکل راجع باسترداد مجرمین و متهمین بجرم .	۲۳۴
۳	قانون اجازه مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتین ایران و چکوسلواکی .	۲۳۷
۴	قانون اجازه مبادله قرارداد تجارتی و گمرکی بحریمائی منعقدہ بین دولتین ایران و چکوسلواکی .	۲۴۰
۵	قانون اجازه مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتین ایران و فرانسه .	۲۴۷
۶	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و فرانسه .	۲۵۰
۷	قانون اجازه مبادله قرارداد عبور و مرور سکنه قراء سرحدی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی .	۲۵۴
۸	قانون اجازه مبادله مقاوله نامه امانات پستی منعقدہ بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی .	۲۶۳
۹	قانون اجازه مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتین ایران و بلژیک .	۲۷۴

شماره ترتیبی	شرح	صفحه
۱۰	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و بلژیک .	۳۲۷
۱۱	قانون اجازه مبادله قرارداد اقامت منعقدہ بین دولتین ایران و بلژیک .	۲۸۳
۱۲	قانون اجازه مبادله قرارداد تجارت و بحریمائی منعقدہ بین دولتین ایران و اتحاد اقتصادی بلژیک و لوکزامبورگ .	۲۸۸
۱۳	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت و قرارداد اقامت و قرارداد تجارتی و گمرکی و بحریمائی منعقدہ بین دولتین ایران و آلمان .	۲۶۹
۱۴	قانون اجازه مبادله قرارداد حمایت تصدیقنامه های اختراع و علائم صنعتی و تجارتی و غیره منعقدہ بین دولتین ایران و آلمان .	۳۱۶
۱۵	قانون اجازه مبادله عهدنامه ودادیه و تأمینیه منعقدہ بین دولتین ایران و ترکیه .	۳۱۸
۱۶	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت و اقامت منعقدہ بین دولتین ایران و مصر .	۳۲۹
۱۷	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و سوئد .	۳۳۴
۱۸	قانون اجازه مبادله عهدنامه اقامت و تجارت و بحریمائی منعقدہ بین دولتین ایران و سوئد	۳۳۸
۱۹	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و حجاز و نجد و ملحقات .	۳۵۰

شرح	شماره	صفحه
قانون اجازه مبادله عهد نامه مودت بین دولتین ایران و هلند.	۲۰	۳۵۲
قانون اجازه مبادله عهد نامه مودت منعقد بین دولتین ایران و ایتالیا .	۲۱	۳۵۷
قانون اجازه مشارکت دولت ایران در عهد نامه تحریم جنگ.	۲۲	۳۵۹
قانون تصویب قرارداد پستی عمومی و مقاوله نامه های مراسلات و جعبه های باقیمت و اما نات پستی منعقد در کنگره پستی استکهلم.	۲۳	۳۶۰
قانون تصویب الحاق دولت ایران به پرتکل لیتوینف .	۲۴	۳۶۱
قانون اجازه الحاق دولت ایران به پروتکل ژنو مربوط بمنع استعمال گازهای سمی و مواد میکروبی .	۲۵	۳۶۱
قانون اجازه مشارکت دولت ایران در مقررات کنفرانس تلگرافی منعقد در بروکسل .	۲۶	۳۶۲
قانون اجازه مشارکت دولت ایران در مقررات کنفرانس تلگرافی بی سیم منعقد در واشنگتن .	۲۷	۳۶۲
قانون تصویب قرارداد پستی عمومی منعقد در کنگره پستی لندن .	۲۸	۳۶۳
قانون تصویب اساسنامه دیوان دائمی داوری بین المللی و پروتکل های مربوطه بآن و اجازه تسلیم اسناد مصدقه آنها	۲۹	۳۶۴
بدار الانشاء جامعه ملل .		۳۶۴

شماره ترتیب	شرح	صفحه
۳۰	قانون اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد بین‌المللی تسهیل مراسم گمرکی.	۳۶۴
۳۱	قانون تصویب قرارداد عبور بارسلن و اساسنامه آزادی عبور و اجازه تسلیم نسخ صحه شده آن بدارالانشاء جامعه ملل.	۳۶۵
۳۲	قانون تصویب قرارداد بین‌المللی برای جلوگیری از اشاعه و معامله نشریات مستهجن و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن.	۳۶۵

قسمت سوم

عهدنامه‌ها و مقاوله‌نامه‌ها

قانون

اجازه مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتین ایران و اطریش

مصوب ۱۶ دیماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد موقتی دولتین ایران و اطریش را که در تاریخ ۲۷ خردادماه ۱۳۰۷ به امضاء رسیده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت می‌دهد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن قرارداد ضمیمه است در جلسه شانزدهم دیماه یکپزاروسیصد و هفت شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قرارداد موقتی بین دولتین ایران و اطریش

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس دولت جمهوری اطریش نظر باینکه صمیمانه مایل هستند که در اسرع اوقات ممکنه مذاکراتی را که فعلا راجع بانعقاد عهدنامه مودت و قرارداد قنسولی و تجارتی و گمرکی و اقامت هابین آنها جریان دارد بانجام برسانند تصمیم نمودند که عجتاً روابط خودشان را بروی یک قرارداد موقتی استوار نمایند و برای این مقصود اختیارداران خود را تعیین نمودند .

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران : جناب فتح‌الله خان پاك روان كفيل وزارت امور خارجه .

از طرف رئيس دولت جمهورى اطریش : جناب مسيو اگوست كرال وزير مختار و ایلچی مخصوص دولت جمهورى اطریش در ایران .

مشارالیهما پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که آنهارا صحیح و معتبر یافتند در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند :

ماده اول - هیئت نمایندگی سیاسی هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابله از امتیازات و معافیت‌هایی که بموجب حقوق عمومی بین‌المللی مقرر است بهره‌مند خواهند گردید .

نمایندگان قنسولی هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر که موافق ترتیب دارای اگزکواتور باشند بشرط معامله متقابله مجاز باقامت خواهند بود و در اجرای وظائف خود از مزایای افتخاری و معافیت‌های شخصی قضائی و مالیاتی که بموجب حقوق بین‌المللی مقرر است بشرط معامله متقابله کامله بهره‌مند خواهند گردید .

نسبت به نمایندگان سیاسی و قنسولی هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابله در هیچ مورد رفتاری مادون آنچه نسبت بدول کامله‌الوداد میشود نخواهد شد .

ماده دوم - هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک خود راجع باقامت نسبت باتباع طرف متعاهد دیگر همان رفتاری را خواهند کرد که نسبت باتباع دول کامله‌الوداد میکنند راجع باحوال شخصیه اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر متقابلاً تابع مقررات قوانین ملی خود خواهند بود احوال شخصیه عبارت از مواد ذیل است :

ازدواج - ترتیب اموال ما بین زوجین - طلاق - افتراق - جهیز - ابوت نسب - قبولی
 فرزندی - اهلیت حقوقی - بلوغ - قیمومت - ولایت - حجر - حق وراثت - بموجب
 وصیت نامه و بدون وصیت نامه - تسوید و تقسیم ارث و بطور کلی تمام مسائل مربوطه بحقوق
 عائله و مسائل راجعه بوضعیت اشخاص .

ماده سوم - دولت ایران محصولات طبیعی اطریش و محصولات مصنوعه در اطریش
 وارده بخاک ایران را تابع قوانین گمرکی خود قرارداد و نسبت بآنها حداقل تعرفه گمرکی
 خود هر تخفیفی را که بمحصولات متشابه هر مملکت دیگری داده شود مجری خواهد
 داشت دولت اطریش نسبت بمحصولات طبیعی ایران و محصولات مصنوعه در ایران وارده
 بخاک اطریش رفتار دولت کامله الوداد را خواهد نمود .

ماده چهارم - این قرارداد موقتی بتصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه هر چه
 زودتر ممکن گردد در طهران مبادله خواهد شد و تادهمه ۱۹۲۹ معتبر خواهد بود، بدیهی
 است که برای ایران نظر بمقررات قانون ۱۳ اردیبهشت ۱۳۰۷ (سوم مد ۱۹۲۷) ماده ۳
 راجع بمقررات تعرفه گمرکی محتاج به تقدیم بمجلس شورای ملی برای تصویب نخواهد
 بود. علیهذا اختیار داران طرفین این قرارداد را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند .

طهران ۲۷ خرداد ۱۳۰۷ مطابق ۱۷ ژوئن ۱۹۲۸

امضاء : پاک‌روان امضاء : کراال

اجازه مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتین ایران و اطریش در جلسه شانزدهم
 دیماه یک هزار و سیصد و هفت شمسى بدولت داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله پروتکل منضمه بعهدنامه و دادیه و تأمینیه ایران و افغانستان

و پروتکل راجع باسترداد مجرمین و متهمین بجرم

مصوب ۱۶ دیماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی پروتکل منضمه بعهدنامه و دادیه و تأمینیه ایران و افغانستان مورخه ۶ آذرماه ۱۳۰۶ و همچنین پروتکل راجعه باسترداد مجرمین و متهمین بجرم راکه بین دولتین ایران و افغانستان در تاریخ ۲۵ خرداد ۱۳۰۷ امضاء شده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .
این قانون که بریکماده و دوپروتکل ضمیمه است در جلسه شانزدهم دیماه یکپهزار و سیصد و هفت شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

پروتکل راجعه به اعاده مجرمین و متهمین بجرم بین دولتین ایران و افغانستان

در تعقیب فصل هفتم عهدنامه مودت منعقدہ بین ایران و افغانستان در تاریخ اول سرطان ۱۳۰۰ در باب اعاده مجرمین اختیارداران طرفین این پروتکل را امضاء مینمایند:
کلیه مجرمین غیرسیاسی و متهمین بجرم‌های غیرسیاسی که پس از ارتکاب جرمی در خاک يك طرف بخاك طرف دیگر رفته باشند و تقاضای استرداد آنها بشود بمأمورین طرفی که جرم در خاک آن واقع شده تسلیم خواهند شد .

تقاضانامه استرداد باید بوزارت امور خارجه داده شده و ورقه جلب یا حکمی که با مضای مقامات صلاحیت دار قضائی رسیده بآن ضمیمه باشد .

بطوریکه واضح است در ورقه جلب یا حکم محکمه باید جرم صریحاً ذکر شده و

ماده قانونی که مجازات آن جرم رامعین میکند تصریح گردد .

هرگاه متهم یا مجرم از اتباع مملکتی باشد که با آنجا پناه برده مسترد نخواهد شد و مملکتی که جرم در آنجا واقع شده حق دارد وقوع جرم را با دلایل و مدارک بمملکت طرف دیگر داده و تقاضای تعقیب یا مجازات متهم یا مجرم را مطابق قانون آن مملکت بنماید .

اعتبار این پروتکل نامدت دوسال باقی است هرگاه در موقع انقضای دوسال هیچک از طرفین آنرا فسخ نکرد برای مدت دوسال دیگر دارای اعتبار خواهد بود .

طهران بتاریخ ۲۵ خرداد ۱۳۰۷ مطابق ۱۵ ژوئن ۱۹۲۸

امضاء : پاك روان امضاء : غلام صدیق

* * *

پروتکل منضمه بعهدنامه و دادیه و تأمینیه ششم آذرماه ۱۳۰۶ بین دولتین ایران و افغانستان

نظر بموجود بودن روابط مادی و معنوی ورشته‌های الفت و برادری بین مملکتین ایران و افغانستان که خوشبختانه بوسیله عهدنامه و دادیه اول سرطان ۱۳۰۰ و عهدنامه و دادیه و تأمینیه ششم آذرماه ۱۳۰۶ برقرار و تکمیل شده است و برای تشدید و تثمیم روابط مزبوره اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت پادشاه افغانستان انعقاد پروتکل حاضر را در تکمیل عهدنامه‌های مذکوره لازم شمرده و برای امضاء آن اختیار داران خود را بترتیب ذیل معین نمودند :

اعلیحضرت شاهنشاه ایران : جناب میرزا فتح‌الله خان پاك روان کفیل وزارت امور خارجه و اعلیحضرت پادشاه افغانستان : عالیقدر جلالتمآب سردار اعلی غلام صدیق خان کفیل وزارت امور خارجه . اختیارداران مزبور پس از ارائه اختیارنامه‌های خود که دارای شرایط و اعتبار لازمه بود درمواد ذیل موافقت حاصل کردند :

ماده اول - در صورتیکه یکی از مملکتین ایران و افغانستان مورد عملیات خصمانه

يك يا چند دولت ثالث بشود متعاهد ديگر مكلف است كه تمام كوشش خود را بعمل آورد كه وضعيت مذكوره را اصلاح نمايد .

اگر با وجود تمام مساعي مبذوله معذلك وقوع جنگ حتمي و ناگزير شود متعاهدين تقبل ميكنند كه وضعيت را بدقت و با روح يگانگي و محبت و خيرخواهي تحت مطالعه درآورند تا اينكه راه حلي كه موافق منافع عاليه آنها و متناسب با وضعيت باشد پيدا نمايند .

ماده دوم - دولتین متعاهدین قبول میکنند که جهت ترقی و تعالی مملکتین و ملتین هرگونه وسائل و وسائلی را که برای طرف دیگر نافع و مورد احتیاج بوده و در مملکت طرف مقابل موجود باشد اعم از وسایل مادی و متخصص فنی و غیره باختیار طرف مقابل واگذار و طرف مقابل را به آن معاونت نماید ترتیب و اگذاری و معاونت مذکور را بر طبق مقاولات مخصوص معین خواهند کرد .

همچنین طرفین متعاهدین معظمین توافق نظر حاصل نمودند که باهمدیگر تشریک مساعی اقتصادی نمایند و قبول نمودند که در اسرع اوقات متخصصین فنی طرفین مجتمعاً شرائط و وسائل تشریک مساعی اقتصادی مزبور را بطور کلی و بالخصوص شرایط و ترتیب ایجاد و تکمیل وسایل ارتباطیه بین مملکتین را اعم از اتصال راههای مملکتین و ایجاد و اتصال پست زمینی و هوایی و خطوط تلگرافی باسیم و بی سیم و شرایط دادن ترانزیت آزاد و استفاده تجارت در سرتاسر خاک یکدیگر و دادن مزایا و تسهیلات گمرکی و امثال آن را تحت مطالعه دقیق قرار دهند تا پس از تصویب بموقع عمل گذارده شود .

ماده سوم - اتباع طرفین متعاهدین در خاک یکدیگر در مسائل عمومی مورد معامله ملت کامله الوداد خواهند بود .

در قراردادهای تجارتي و گمرکی و اقامت که باید در اسرع اوقات بین

طرفین منعقد شود طرفین متعاهدین نسبت بهمیدگر معامله‌ای را که غیر مساعدتر از معامله هریک از آنها با هر دولت ثالثی نباشند خواهند نمود .

ماده چهارم - مدت اعتبار این پروتکل که پس از رسیدن بتصویب و صحه مقامات صلاحیتدار مملکتین دارای اعتبار خواهد بود تا آخر مدت اعتبار عهدنامه ودایه و تأمینیه منعقد در تاریخ ششم آذرماه ۱۳۰۶ خواهد بود .

اختیار داران طرفین این پروتکل را که تکمیل عهدنامه ودایه و تأمینیه ششم آذرماه ۱۳۰۶ میباشد در دو نسخه اصلی فارسی امضاء نمودند .

طهران بتاریخ ۲۵ خرداد ۱۳۰۷ مطابق ۱۵ ژوئن ۱۹۲۸

امضاء : پاك روان امضاء : غلام صدیق

اجازه مبادله پروتکل منضمه بعهد نامه ودایه و تأمینیه ایران و افغانستان و پروتکل راجع باسترداد مجرمین و متهمین بجرم در جلسه شانزدهم دیماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله قرارداد موقتی منعقد بین دولتین ایران و چکوسلواکی

مصوب ۱۶ دیماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد موقتی بین دولتین ایران و چکوسلواکی را که در تاریخ ۲۷ خرداد ۱۳۰۷ با امضاء رسیده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن قرار داد ضمیمه است در جلسه شانزدهم دیماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قرارداد موقتی بین دولتین ایران و چکوسلواکی

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهور چکوسلواکی نظر باینکه صمیمانه مایل هستند که در اسرع اوقات ممکنه مذاکراتی که فعلا راجع بانعقاد عهدنامه مودت و قرارداد قنسولی و تجارتی و گمرکی واقامت که ما بین آنها جریان دارد بانجام برسانند تصمیم نمودند که عجالاً روابط خودشانرا بر روی يك قرارداد موقتی استوار نمایند برای این مقصود اختیار داران خودرا تعیین نمودند :

از طرف ایران : جناب آقای پاك روان كفیل وزارت امور خارجه .
از طرف رئیس جمهور چکوسلواکی : مسیو میروسلاو شوبرت قنسول جمهوری چکوسلواکی در طهران مشارالیهما پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که آنها را صحیح و معتبر یافته در مقررات ذیل موافقت نمودند :

ماده اول - هیئت نمایندگی سیاسی هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابله از امتیازات و معافیت هائی که بموجب حقوق عمومی بین المللی مقرر است بهره مند خواهند گردید .
نمایندگان قنسولی هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر که موافق ترتیب دارای اگز گواتر باشند مجاز باقامت خواهند بود .

نمایندگان مزبور از مزایای افتخاری و معافیت های شخصی و قضائی و مالیاتی که بموجب حقوق عمومی بین المللی مقرر است بشرط معامله متقابله کامله بهره مند خواهند بود .

ماده دوم - از تاریخ دهم مه ۱۹۲۸ اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین بر طبق قواعد و معمول حقوق عمومی بین المللی و بر روی اساس معامله متقابله کامله در خاک طرف متعاهد دیگر پذیرفته شده و با آنها مطابق همین ترتیب رفتار خواهد شد .

اتباع هر يك از دولتين راجع بشخص و اموال و حقوق و منافع خود از حمايت قوانين و مصادر امور مملكتى بنحو اكمل بهره‌مند خواهند گرديد .

نسبت با آنها از هر حيث طوری رفتار میشود که بطور کلی در باره اتباع داخله معمول است بدون اینکه اتباع مزبور بتوانند معامله‌ای را که فقط مختص اتباع داخله میباشد و کلیه اتباع خارجه از آن مستثنی هستند در باره خود تقاضا نمایند .

راجع باحوال شخصیه اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف دیگر تابع مقررات قوانین مملکت خود میباشد .

اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر مشمول هیچگونه خدمات نظامی چه در قوای بری و چه در قوای بحری و هواپیمائی و چه در مستحفظی و چريك ملی و چه تحمیلاتی که جانشین خدمت نظامی باشد نخواهند بود . اتباع دولتين معظمین متعاهد در خاک طرف متعاهد دیگر فقط مشمول تحمیلات و مصادرهای نظامی خواهند بود که قانوناً نسبت با اتباع داخله معمول میگردد آنهم بهمان درجه و مطابق همان اصولی که نسبت با اتباع داخله مجرا میشود .

ماده سوم - طرفین معظمین متعاهدین با استقرار روابط خود بر روی اصل استقلال گمرکی موافقت مینمایند که محصولات ارضی و صنعتی هر يك از مملکتین در ورود بخاک طرف متعاهد دیگر تابع قوانین گمرکی مملکت مزبوره باشند .

نظر باینکه میتوان امیدوار بود که مدت یکسال برای انعقاد قرارداد مودت قرارداد اقامت و قرارداد قنسولی و تجاری و گمرکی که حالا مطرح مذاکره میباشد کافی خواهد بود طرفین معظمین متعاهدین موافقت مینمایند که تا دهم مه ۱۹۲۹ حق استفاده از تعرفه حداقل و هرگونه تخفیفات تعرفه مزبوره که نسبت بمحصولات هر مملکت دیگری مبنول گرددمتقابلاً بیکدیگر اعطاء نمایند .

ماده چهارم - این قرارداد موقتی بتصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه هر چه

زودتر ممکن گردد در طهران مبادله خواهد شد و تا وقتیکه قراردادهای مذکوره در فوق منعقد نشده و منتهی تا دهم مه ۱۹۲۹ مجری خواهد بود .

بدیهی است که برای ایران نظر بمقررات قانون ۱۳ اردی بهشت ۱۳۰۷ (سوم مه ۱۹۲۸) ماده سه راجع بمقررات گمرکی محتاج به تقدیم مجلس شورای ملی برای تصویب نخواهد بود .

علیهذا اختیارداران طرفین این قرارداد را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند طهران ۱۷ ژوئن ۱۹۲۸ مطابق ۲۷ خرداد ماه ۱۳۰۷ .

امضاء : پاك روان امضاء : میرسلاوشوبرت

اجازه مبادله قرارداد موقتی بین دولتین ایران و چکوسلواکی در جلسه شانزدهم دیماه ۱۳۰۷ شمسی بدولت داده شده است . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله قرارداد تجارتي و گمرکی و بحر پیمائی منعقدہ بین دولتین ایران و چکوسلواکی

مصوب ۱۶ خرداد ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد تجارتي و گمرکی و بحر پیمائی ایران و چکوسلواکی را مشتمل بردوازده ماده و یک پروتکل اختتامیه که در دهم اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ با امضاء رسیده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد . این قانون که مشتمل بر یک ماده بضمیمه متن عهدنامه است در جلسه شانزدهم خرداد ۱۳۰۸ شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسیده .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قرارداد تجارتی و گمرکی و بحریمائی بین دولتین ایران و جمہوری چکوسلواکی

اعلیٰ حضرت شاہنشاہ ایران و رئیس جمہوری چکوسلواکی
نظر باینکہ مایل هستند روابط اقتصادی بین دولتین را تحکیم نمایند تصمیم
بمقد قرارداد تجارتی و گمرکی و بحریمائی نموده و برای این مقصود اختیارداران خود
را معین نمودند .

اعلیٰ حضرت شاہنشاہ ایران: جناب مستطاب اجل میرزا محمد علی خان فرزین
کنیل وزارت امور خارجه .

رئیس جمہور چکوسلواکی :

مسیومیروسلاو شو برت قو نسول دولت جمہوری چکوسلواکی در طهران
مشارالیمہا بعد از مبادلہ اختیار نامہ های خود کہ آنہا را صحیح و معتبر یافتند در
مقررات ذیل موافقت نمودند :

مادہ اول - از محصولات طبیعی یا صنعتی چکوسلواکی در ورود بایران هیچگونه
حقوق گمرکی - کوئفیسیان سورتاکس یا عوارض ورودی گمرکی زیادتر یا غیر از آنچه
بامتعہ متشابہ دولت کاملۃ الوداد تعلق میگیرد یا خواهد گرفت اخذ نخواهد شد .

از محصولات طبیعی یا صنعتی چکوسلواکی در موقع صدور از چکوسلواکی
بایران هیچگونه حقوق گمرکی یا عوارض خروجی دیگر زیادتر یا غیر از حقوق گمرکی
و عوارض خروجی کہ در موقع صدور امتعہ متشابہ بقصد هر مملکت دیگری کہ از رفتار
دولت کاملۃ الوداد بہرہ مند میباشد تعلق میگیرد و یا خواهد گرفت اخذ نخواهد شد .

مادہ دوم - از محصولات طبیعی یا صنعتی ایران در ورود بہ چکوسلواکی
هیچگونه حقوق گمرکی کوئفیسیان - سورتاکس - یا عوارض ورودی دیگری زیادتر

یا غیر از آنچه بمحصولات متشابه دولت کامله الوداد تعلق میگیرد یا خواهد گرفت اخذ نخواهد شد .

از محصولات طبیعی یا صنعتی ایران در موقع خروج از ایران به چکوسلواکی هیچگونه حقوق گمرکی یا عوارض خروجی دیگری زیادتیر یا غیر از حقوق گمرکی و عوارض خروجی که در موقع صدور امتعه متشابه بقصد هر مملکتی که از رفتار دولت کامله الوداد بهره مند میباشد تعلق میگیرد یا خواهد گرفت اخذ نخواهد شد .

ماده سوم - محصولات هر يك از طرفین متعاهدین که مطابق قاعده بخاك طرف متعاهد دیگر وارد و حقوق و عوارض ورودی مقرر در قوانین و نظامات مربوطه بمحصولات خارجه را پرداخته باشد بعد از آن بهیچ عنوان دیگری مشمول رفتاری مادون معامله ای که نسبت بمحصولات طبیعی یا صنعتی متشابه هر مملکت ثالثی میشود نخواهد شد .

ماده چهارم - راجع بطریق اخذ حقوق گمرکی و گرفتن وثیقه و هر نوع مراسم دیگر ورود و خروج هر يك از طرفین تعهدمینمایند طرف دیگر را از رفتاری که نسبت بدولت کامله الوداد میشود بهره مند سازد .

ماده پنجم - طرفین متعاهدین در قسمت تصدیقنامه مبدأ مال التجاره مقررات قرارداد بین المللی تسهیل مراسم گمرکی منعقد در ژنو مورخه پنجم نوامبر ۱۹۲۳ را اعمال خواهند نمود .

ماده ششم - طرفین متعاهدین بوسیله هیچ نوع ممنوعیت یا تحدید واردات و صادرات عاقبتی برای مبادله امتعه یکدیگر ایجاد نخواهند نمود جز در مورد ممنوعیتها یا تحدیدات مشروحه ذیل و آنهم تاحدی که اقدام بآن طوری نباشد که وسیله تبعیض بلا مجوز یا تحدید باطنی نسبت بموارد مذکور باشد :

۱- ممنوعیتها یا تحدیدات مربوطه به امنیت عمومی .

۲- ممنوعيتها يا تحديدها تيکه بنا بر جهات اخلاقي و نوع پروري برقرار شده باشد.
 ۳- ممنوعيتها يا تحديدها مر بوطه بتجارت اسلحه و ذخائر و مهمات جنگي يادر موارد استثنائي آنچه که بکار جنگ بخورد .

۴- ممنوعيتها يا تحديدها تي که براي حفظ الصحه عمومي يا حفظ حيوانات و نباتات در مقابل امراض و هوام و حشرات طفيلي موزيه برقرار ميشود .

۵- ممنوعيتها يا تحديدها صادره که منظور از آن حفظ ذخائر مستظرفه ملي و با آثار عتيقه و يا تاريخي باشد .

۶- ممنوعيتها يا تحديدها مر بوطه بطلا و نقره و مسکوکات و اسکناس و اوراق بهادار .

۷- ممنوعيتها يا تحديدها تي که بموجب آن محصولات خارجه نيزه شمول رژيمي باشد که در داخله مملکت راجع بتوليد و تجارت و حمل و نقل و مصرف محصولات متشابه مملکتی برقرار است .

۸- ممنوعيتها يا تحديدها معموله نسبت بامتعهاي که توليد يا تجارت آنها در داخله مملکت موضوع انحصار دولتي يا انحصارات واقعه در تحت نظارت دولت بوده و خواهد بود .

۹- ممنوعيتها يا تحديدها تي که غرض از آن حفظ منافع حياتي مملکت در مواقع فوق العاده و غير طبيعي باشد هر گاه اينقييل اقدامات اتخاذ شود بايد قسمي اجرا گردد که بالنتيجه هيچگونه تبعيض بلا مجوزي بضرر طرف مقابل بعمل نيايد .
 دوام اقدامات مزبوره تاوقتي است که علل يا کيفياتي که مسبب آنها بوده باقي باشد .

ماده هفتم - طرفين متعاهدین متقابلا آزادی ترانزيت در خاک خود بيکديگر خواهند داد .

این آزادی ترانزیت شامل اشخاص و اسباب و امتعه و هر قسم اشیاء و محصولات و هر نوع مصالح و وسائط حمل و نقل چه باره آهن و چه بآخر نوع وسیله نقلیه دیگری که متناسب با مراده بین المللی است خواهد بود و طرفین از این حیث معامله دولت کماله الوداد را نسبت بیکدیگر خواهند نمود .

در موارد ذیل ممکن است نسبت بترتیب فوق مستثنیاتی قائل شد ولی تا حدیکه این مستثنیات شامل ممالک دیگر و ممالکی نیز که دارای وضع متشابهی هستند باشد .

۱- مستثنیاتی که بنا بر جهات امنیت عمومی وضع شده باشد .

۲- مستثنیاتی که بملاحظه تنظیمات صحی یا حفظ حیوانات یا نباتات در مقابل

امراض و هوام و حشرات موزیه برقرار شده باشد .

۳- مستثنیات راجعه به تجارت اسلحه و مهمات و ملزومات جنگی و در موارد

استثنائی آنچه که بکار جنگ بخورد طرفین متعاهدین متعهد میباشند که از بابت ترانزیت عوارضی دریافت ننمایند معیناً ممکن است از اشیائیکه بطور ترانزیت حمل و نقل میشود عوارضی که منحصرأ برای جبران مخارج نظارت لازمه این حمل و نقل باشد دریافت گردد .

این مقررات شامل امتعه ای که مستقیماً بطور ترانزیت عبور مینمایند و همچنین شامل امتعه ای که از کشتی بکشتی دیگر حمل میشود یا از نوبسته و یا در مدت ترانزیت در انبار گذاشته میشود خواهد بود .

ماده هشتم - مقررات اینقرار شامل موارد ذیل نخواهد بود :

۱- مزایای مخصوصی که هر يك از طرفین متعاهدین بممالک مجاور خود برای

تسهیل مراده در قطعه معینی از طرفین سرحد مینمایند یا در آتیه خواهد نمود .

۲- تعهداتی که هر يك از طرفین متعاهدین بموجب اتحاد گمرکی نموده است .

ماده نهم - طرفین متعاهدین نسبت بمسطوره جات و نمونه ها مقررات قرارداد

بین‌المللی تسهیل مراسم گمرکی منعقد در ژنو مورخه سیم نوامبر ۱۹۲۳ را اعمال خواهند نمود مهلت حمل مجدد اشیاء مزبوره ششماه خواهد بود ولی ممکن است ششماه دیگر هم تمدید شود.

ماده دهم - راجع به ارتباط پستی بین مملکتین مطابق مقررات قراردادها و مقاولات پستی بین‌المللی رفتار خواهد شد ولی تا حدیکه راجع به بعضی از اقسام مرسولات قرارداد مخصوصی بین ادارات پست مملکتین منعقد نشده باشد.

نسبت به مرسولات پستی طرفین هر نوع تسهیلات ممکنه که مخالف با قوانین و مقررات داخلی طرفین متعاهدین نباشد بعمل خواهد آمد تا با این طریق ادارات پستی مملکتین از هر حیث و مخصوصاً از حیث ترتیب و سرعت حمل و نقل بتوانند کاملاً تبعه‌داتی که در موقع امضای قرار دادهای پستی بین‌المللی و مقاولات پستی خصوصی نمودند وفا نمایند مخصوصاً نسبت به مرسولات پستی که از خاک یکی از مملکتین متعاهدین صادر و بخاک مملکت متعاهد دیگر فرستاده شده باشد در صورتیکه لازم باشد از گمرک بگذرد لازمه تسریع بعمل آمده و از عوائق غیر لازم احتراز خواهد شد تا باین طریق تعویق بلامعجزی در ایصال مرسولات مزبوره حاصل نشود.

مسائل فوق‌العاده ارتباط پستی بین مملکتین که محتاج به تنظیمات مخصوص و اشتراك مساعی ادارات دیگری نیز غیر از اداره پست می‌باشند با حسن موافقت کامل طرفین تسویه خواهد شد.

ماده یازدهم - نسبت به کشتی‌های تجارته چکوسلواک و محمولات آنها در ایران و کشتی‌های تجارته ایران و محمولات آنها در چکوسلواکی همانطور که با کشتیهای مملکتین و محمولات آنها رفتار میشود رفتار خواهد شد و معامله‌ای که در باره آنها میشود به‌بوجه مادون رفتاری نخواهد بود که نسبت به کشتیها و محمولات مملکت دیگری میشود کاپوتاز و مزایائی که برای صیدماهی در آبهای ساحلی مملکت و استفاده از آن مقرر است از ترتیب فوق مستثنی است.

ماده دوازدهم - این قرار داد بدون نسخه بفرانسه نسوخته شده است و پس از تصویب مبادله نسخ مصوبه در اسرع اوقات ممکنه در طهران بعمل خواهد آمد .
این قرارداد پانزده روز بعد از مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته میشود و پنج سال مجری خواهد بود چنانچه ششماه قبل از انقضاء مدت مزبور فسخ نشود بطور ضمنی برای مدت غیر معینی تمدید خواهد یافت و در آن صورت در هر موقع ممکن است بفسخ آن اقدام نمود مشروط باینکه ششماه قبل از وقت اعلام فسخ بشود بنا بمراتب مذکوره نمایندگان مختار طرفین بامضای این قرارداد مبادرت و آن را بمهر خود مهور نمودند .
طهران بتاریخ سی ام آوریل ۱۹۲۹ امضاء فرزین امضاء شوهرت

پرو تکل اختتامیه

در موقع امضای قرارداد تجارتي و گمرکی و بحر پیمائی منعقدہ امروزین دولت ایران و دولت جمهوری چکوسلواکی اختیار داران امضاء کننده ذیل این اظهار را که جزء لایتجزای قرارداد محسوب میشود نمودند .

(۱)

راجع بماده ۶

بدیهی است

۱- تعهدات طرفین متعاهدین مربوط به ممنوعیتها یا تعهدات واردات و صادرات غیر از آنچه بموجب ماده ۶ اجازه داده شده و در خاک هر یک از طرفین متعاهدین در موقع امضای این قرارداد مجری است و در ظرف دوماه بعد از اجرای این قرار داد با اطلاع طرف متعاهد دیگر خواهد رسید نخواهد بود .

۲- در صورتیکه یکی از طرفین متعاهدین باستثناء مستثنیاتی که در ماده ۶ مذکور است ممنوعیتها یا تعهدات تازه ای که جدا سکتہ بتجارت طرف متعاهد دیگر برساند مقرر بدارد دولتی که به تجارت آن لطمه وارد شده میتواند در ظرف یکسال

از تاریخ برقراری ممنوعیتها و تحدیدات مزبور این قرارداد رافسخ نماید در این صورت هم باز قرارداد مزبور شش ماه بعد از آن معتبر خواهد بود .

(۲)

موافقت نظر حاصل است که مقررات این قرار داد بهیچوجه لطمه‌ای بمقررات هریک از طرفین متعاهدین راجع به تذکره وارد نخواهد ساخت .

(۳)

چنانچه در ظرف یکسال طرفین متعاهدین عهدنامه مودت و قرارداد اقامتی را که مذاکرات آنها در جریان است امضاء نمایند هریک از طرفین متعاهدین حق خواهند داشت با وجود مقررات ماده ۱۲ بشرط یکماه اخطار قبل از وقت این قرارداد را فسخ نمایند .

طهران سی ام آوریل ۱۹۲۹ فرزین

اجازه مبادله قرارداد تجارتي و گمرکی و بحر پیمائی منعقدہ بین دولتين ایران و چکوسلواکی بشرح فوق در جلسه ۱۶ خرداد ماه ۱۳۰۸ داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتين ایران و فرانسه

مصوب ۱۶ دیماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد موقتی دولتين ایران و فرانسه را که در تاریخ ۲۱ اردیبهشت ۱۳۰۷ با امضاء رسیده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن قرار داد ضمیمه است در جلسه شانزدهم دیماه یک هزار و سیصد و هفت شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قرارداد موقتی بین دولتین ایران و فرانسه

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهور فرانسه

نظر باینکه صمیمانه مایل هستند که در اسرع اوقات ممکنه مذاکراتی راکه فعلا راجع بانعقاد عهدنامهٔ مودت و قرار داد قنسولی و گمرکی و تجارتنی و اقامت مابین آنها جریان دارد بانجام برسانند تصمیم نمودند که عجلتاً روابط خودشان را بر روی يك قرار داد موقتی استوار نمایند و برای این مقصود اختیار داران خود را تعیین نمودند :

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جناب فتح الله خان پاك روان کفیل وزارت امور خارجه

از طرف رئیس جمهور فرانسه

جناب مسیوا و گوست ویلدن وزیر مختار و ایلچی مخصوص دولت جمهوری فرانسه

در ایران

مشارالیهما پس از مبادله اختیار نامه‌های خود که آنها را صحیح و معتبر یافتند در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند :

مادهٔ اول - هیئت نمایندگی سیاسی هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابله از امتیازات و معافیت هائی که بموجب حقوق عمومی بین المللی مقرر است بهره مند خواهند گردید .

نمایندگان قنسولی هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر که موافق ترتیب دارای (اگر گواتر) باشند میتوانند در نقاطی که تاکنون مجاز باقامت بوده اند توقف نمایند نمایندگان مزبور از مزایای افتخاری و معافیت های شخصی قضائی و مالیاتی که بموجب حقوق عمومی بین المللی مقرر است بشرط معامله متقابله کامله بهره مند خواهند گردید .

ماده دوم - از تاریخ دهم مه ۱۹۲۸ اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین بر طبق قواعد و معمول حقوق عمومی بین المللی و بر روی اساس معامله متقابله کامله در خاک طرف متعاهد دیگر پذیرفته شده و مطابق همین ترتیب با آنها رفتار خواهد شد اتباع هر يك از دولتین راجع بشخص و اموال و حقوق و منافع خود از حمایت قوانین و مصادر امور مملکتی بنحو اکمل بهره مند گردیده و نسبت بآنها از هر حیث همان رفتاری میشود که بطور کلی در باره اتباع داخله معمول است بدون اینکه اتباع مزبور بتوانند معامله ای را که فقط مختص اتباع داخله میباشد و کلید اتباع خارجه از آن مستثنی هستند در باره خود تقاضا نمایند راجع باحوال شخصیه اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر تابع مقررات قوانین دولت متبوعه خود میباشد.

راجع باموال غیر منقوله و حقوق مربوطه بآن موافقت حاصل است که اتباع فرانسه در خاک ایران مجاز نیستند غیر از آنچه برای سکونت و کسب و صنعت آنها لازم است تحصیل یا اشغال و یا تصرف نمایند.

اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر مخصوصاً از هر گونه تکلیف شخصی یا بیگاری یا تحمیلات نظامی و همچنین از ادای هر قسم هدایای ملی و قرضه‌های اجباری و مالیاتهای استثنائی که بواسطه احتیاجات نظامی تحمیل شده باشد معاف میباشند.

ماده سوم - طرفین معظمین متعاهدین متقابلاً استقلال کامل گمرکی یکدیگر را می شناسند و موافقت مینمایند که محصولات ارضی و صنعتی هر يك از مملکتین در ورود بخاک طرف متعاهد دیگر متقابلاً تابع قوانین اساسی گمرکی مملکت مزبوره باشند.

نظر باینکه میتوان امیدوار بود که مدت یکسال برای انعقاد کلیه عهدنامه و قراردادهائی که مطرح مذاکره میباشد کافی خواهد بود طرفین معظمین متعاهدین موافقت مینمایند که از دهم مه ۱۹۲۸ تا ۱۰ دهم مه ۱۹۲۹ حق استفاده از تعرفه حداقل و هر گونه

تخفیفات تعرفه‌های مزبور را که نسبت بمحصولات هر مملکتی مبذول گردد متقابلاً بیکدیگر اعطاء نمایند .

از این لحاظ این قرارداد که غرض از آن حفظ جریان مبادلات بین مملکتین میباشد در قسمت گمرکی بمقررات رژیم سابق که در فرانسه نسبت بواردات ایران مجری بوده است ادامه میدهد .

ماده چهارم - این قرارداد موقتی بتصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه هرچه زودتر ممکن باشد در طهران مبادله خواهد شد و تا دهم ۱۹۲۹هـ مجری خواهد بود . بدیهی است که برای ایران نظر بمقررات قانون سیزدهم اردیبهشت ۱۳۰۷ (۳۰۳مه ۱۹۲۸) ماده ۳ راجع بمقررات تعرفه گمرکی محتاج بتقدیم مجلس شورای ملی برای تصویب نخواهد بود علیهذا اختیارداران طرفین این قرارداد را بمهر خود مهور نمودند . طهران ۱۱ مه ۱۹۲۸ .

امضاء : ویلن

امضاء : پاك روان

اجازه مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتین ایران و فرانسه در جلسۀ شانزدهم دیماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بدولت داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و فرانسه

مصوب ۹ تیرماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه مودت بین دولتین ایران و فرانسه مورخه ۲۰ اردیبهشت ۱۳۰۸ که متضمن شش ماده و یک پروتکل اختتامیه میباشد تصویب و اجازه مبادله نسخ صحید شده آنرا بدولت میدهد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه ضمیمه است در جلسۀ نهم تیرماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

عهدنامه مودت بین دولتین ایران و فرانسه

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس جمهوری فرانسه :

نظر باینکه مایلند روابط مودت دیرینه دولتین را تشدید نمایند تصمیم بعقد عهدنامه مودت نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را تعیین نمودند .

اعلیحضرت شاهنشاه ایران: جناب مستطاب اجل میرزا محمد علی خان فرزین کفیل وزارت امور خارجه .

رئیس جمهوری فرانسه: مسیو اوگوست ویلدن وزیر مختار وایلچی مخصوص فرانسه در طهران . مشارالیهما پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که در نهایت صحت و اعتبار بود در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند :

ماده اول -- بین دولتین ایران و فرانسه و همچنین بین اتباع دولتین صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه دائم برقرار خواهد بود .

ماده دوم -- نمایندگان سیاسی و قنصلی هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابل از مزایا و معافیت‌هایی که بموجب حقوق عمومی بین المللی مقرر است و بهیچوجه نمیتواند مادون مزایا و معافیت‌هایی باشد که به نمایندگان سیاسی و قنصلی دولت کامله الوداد اعطاء میشود بهره‌مند خواهند بود .

ماده سوم -- هر یک از طرفین متعاهدین حق خواهند داشت نمایندگان قونصلی در خاک طرف متعاهد دیگر تعیین نماید مشارالیهم در پایتخت و هم در شهرهای عمده که این قبیل مأمورین خارجی معمولاً مجاز باقامت هستند مقیم خواهند بود و قبل از اینکه مطابق معمول تحصیل اگر کواتور کرده باشند نمیتوانند بانجام مأموریت خود موافق قواعد مقرر حقوق بین المللی اشتغال ورزند .

ماده چهارم -- هر یک از طرفین متعاهدین موافقت دارند روابط تجارنی و گمرکی و بحریمائی و وظایف قونصلوهای خود را در خاک طرف متعاهد دیگر و

شرایط اقامت و توقف اتباع خود را در خاک یکدیگر بموجب قراردادهائی برطبق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی و بر روی اساس مساوات و معامله متقابل تنظیم نمایند .

ماده پنجم - طرفین متعاهدین موافقت می نمایند کلیه اختلافاتی را که بین آنها در موضوع اجرا یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قراردادهای منعقد شده یا عهود و قراردادهائی که منعقد گردد و منجمله راجع بهمین عهدنامه بظهور برسد و تسویه دوستانه اختلافات مزبوره بوسایل سیاسی عادی در مدت متناسبی ممکن نگردد بحکمت رجوع نمایند .

این ترتیب در صورت لزوم اساساً برای تشخیص این مسئله که آیا اختلاف مربوط بتفسیر یا راجع باجرای عهود و قراردادهای مزبور میباشد نیز اعمال خواهد گردید. حکم محکمه حکمت برای طرفین الزام آور است .

برای هر قضیه متنازع فیها محکمه حکمت بر حسب تقاضای یکی از دولتین متعاهدین به ترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت :

هر یک از دولتین متعاهدین در ظرف مدت سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضانامه حکم خود را که ممکن است از اتباع مملکت ثالثی هم انتخاب گردد تعیین خواهد نمود .

هرگاه از تاریخ تسلیم تقاضانامه تا مدت سه ماه بین دولتین راجع بمدتی که در ظرف آن حکمین باید حکم خود را صادر نمایند موافقت حاصل نگردد یا اینکه حکمین موفق نشوند قضیه متنازع فیها را در مدت یکدوم برای آنها تعیین شده تسویه نمایند دولتین یک نفر از اتباع دولت ثالثی را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند کرد .

چنانچه دولتین در ظرف دو ماه از تاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع با انتخاب او موافقت حاصل نمایند دولتین مذکورین مشترکاً یا در صورتیکه در ظرف دو ماه

بعد از آنهم تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید هر کدام از آنها که زودتر اقدام کند از رئیس دیوان داوری بین‌المللی لایحه تقاضا خواهد نمود که حکم ثالث را از اتباع دولت ثالثی معین نماید. با موافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالک ثالثی که رئیس دیوان داوری بین‌المللی باید حکم ثالث را منحصرأً از آنها انتخاب نماید بمشار الیه تسلیم گردد طرفین میتوانند راجع بشخص حکم ثالث برای مدت معینی قبلاً قراری بین خود بدهند در صورتیکه طرز عمل حکمین بموجب قرارداد مخصوصی بین دولتین مشخص نگردیده و قرارداد مزبور لاقول در موقع تعیین حکمین منعقد نشده باشد بر طبق ماده پنجاه و هفت و پنجاه و نه الی هشتاد و پنج قرارداد لایحه مورخه ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ که مربوط بتسویه اختلافات بین‌المللی است تکلیف این موضوع معین میشود بشرط اینکه مقرراتی مخالف این ترتیب بین طرفین موجود نباشد هر گاه تعیین یک نفر حکم ثالث لازم گردد دو بین دولتین متعاهدین راجع برویه‌ای که باید بعد از تعیین حکم مزبور تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم ثالث با دو حکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده و طرز عمل خود را معلوم نموده اختلاف را تسویه خواهند نمود و کلیه تصمیمات محکمه حکمیت با کثرت آراء اتخاذ خواهد گردید.

در باب اختلافات دیگری غیر از آنچه مشمول مقررات مذکوره فوق میباشد و بطور رضایت بخشی از مجرای سیاسی حل و تسویه نمیگردد طرفین متعاهدین با احترام تعهداتی که از عضویت خود در جامعه ملل دارند موافقت می‌نمایند که در هر حال برای رفع اختلافات جز بوسائل مسالمت آمیز توسل ننمایند در هر مورد بوسیله قرارداد مخصوصی طرز عملی را که در این قسمت بنظرشان مناسب می‌رسد معین خواهند نمود و نیز موافقت دارند که چنانچه هر دوی آنها به یک ترتیب عمومی که از طرف جامعه ملل بآنها توصیه شده باشد ملحق شوند کلیه اختلافاتی را که مشمول ترتیب عمومی مزبور میشود با وجود مراتب مذکوره فوق مطابق همان ترتیب عمومی تسویه نمایند.

ماده ششم - پس از تصویب این عهدنامه مبادله نسخ مصوبه آن در اسرع اوقات

ممکنه در پاریس بعمل خواهد آمد و بمحض مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته میشود .

بناء علیهذا اختیارداران طرفین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود مهور نمودند.

طهران بتاريخ ۲۰ اردیبهشت ۱۳۰۸ (دهم مه ۱۹۲۹)

امضاء : محمدعلی فرزین . امضاء : اوگوست ویلدن

پروتکل اختتامیه

درموقع امضای عهدنامه مودت بین دولتین ایران و فرانسه اختیارداران امضاء کننده ذیل این اظهاررا که جزء لایتجزای این عهدنامه می باشد نمودند .

طرفین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ میدارند که مقررات ماده پنجم را پس از آنکه ده سال از تاریخ مبادله نسخ مصوبه این عهدنامه گذشت مجدداً تحت مطالعه درآورند .

طهران ۲۰ اردیبهشت ۱۳۰۸ (۱۰ مه ۱۹۲۹)

امضاء : محمدعلی فرزین . امضاء : اوگوست ویلدن

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و فرانسه بشرح فوق در جلسه نهم تیرماه ۱۳۰۸ داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله قرارداد عبور و مرور سکنه قراء سرحدی ایران و اتحاد

جماهیر شوروی سوسیالیستی

مصوب ۱۶ دیماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد عبور و مرور سکنه قراء سرحدی

ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را که مشتمل بر ۱۶ ماده و یک ضمیمه

و يك پروتكل میباشد و در تاريخ دهم خرداد ۱۳۰۷ امضاء شده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .

این قانون که مشتمل بر یکماده و متن قرارداد و پروتکل و ضمیمه آنست در جلسه شانزدهم دیماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قرارداد راجع بعبور و مرور سکنه قراء سرحدی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی باراضی یکدیگر

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران از یکطرف و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی از طرف دیگر نظر باینکه مایلند روابط مابین سکنه قراء مجاور سرحدی خود را تسهیل نمایند تصمیم نمودند که برای عبور و مرور این قبیل سکنه از سرحدات خود ترتیب سهل و ساده‌ای را برقرار نمایند .

و برای این منظور اختیارداران خود را بشرح ذیل معین کردند :

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب فتح‌الله خان پاكروان کفیل وزارت امور خارجه و از طرف اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی یا کوکریستو فردیچ داوتیان سفیر کبیر فوق‌العاده اتحاد جماهیر شوروی در ایران - اختیار داران مزبور پس از مبادله اعتبارنامه‌های خود که آنها را صحیح و معتبر یافتند در مراتب ذیل موافقت حاصل کردند :

ماده ۱- سکنه قراء سرحدی مطابق مفهوم اینقرار داد باشخاصی اطلاق میشود که اقامتگاه ثابت آنها در شهر یا قریه ایست که در حدود منطقه بعرض پنجاه کیلومتر از قرار ۲۵ کیلومتر از هر طرف سرحد واقع شده باشد .

ماده ۲- سکنه قراء سرحدی مجازند با رعایت مقرراتی که ذیلا ذکر خواهد شد برای اقدام به ساختمان و تسطیح اراضی و غیره - تجارت - ایفاء

تکالیف خانوادگی - مساعدت در دفع آفات طبیعی - امداد طبی - تجسس حیوانات گمشده و اموال مسروقه و بجهت دیگری از این قبیل از سرحد عبور نموده و در خاک دولت طرف دیگر در حدود ۲۵ کیلومتر مذکور در فوق توقف نمایند و همچنین میتوانند برای مراجعه بمأمورین محلی طرف معظم متعاهد دیگر بجهت اتخاذ اقدامات لازمه بر علیه مجرمین حقوق عمومی که از سرحد فرار و بمنطقه سابق الذکر پناه برده باشند از سرحد عبور نمایند .

ماده ۳ - سکنه قراء سرحدی برای اینکه بتوانند از حق توقف و عبور مذکوره در ماده ۲ استفاده کنند باید دارای جوازهای مخصوصی باشند که از طرف مأمورین حوزه اقامت آنان صادر شده باشد جوازهای مزبوره مطابق نمونه منضمه باین قرار داد تنظیم میشود عبور از سرحد فقط از نقاطی که پستهای سرحدی در آنجا موجود و یا بعد ایجاد میگردد و بطوریکه در ماده ذیل پیش بینی شده قبلاً تعیین خواهد گردید مجاز میباشد .

ماده ۴ - وزارت امور خارجه ایران از یکطرف و سفارت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیسی در ایران از طرف دیگر درمذتیکه از موقع مبادله نسخ مصوبه این قرارداد تجاوز ننماید فهرست ذیل را بیکدیگر ابلاغ خواهند نمود :

الف - فهرست مأمورین محلی که مأمور دادن جواز عبور هستند و حدود اختیارات آنها در این موضوع .

ب - فهرست نقاطیکه عبور از آنها مجاز و در آنها پستهای سرحدی برقرار خواهد شد .

ماده ۵ - هر يك از دولتین معظمین متعاهدتین بر طبق ترتیباتی که مقرر خواهند داشت جواز عبور صادر میکنند جوازهای مزبوره در موقع ایاب و نهاب از سرحد بر تریبی که از طرف هر يك از دولتین متعاهدین مقرر گردیده در پستهای سرحدی مندرجه در

ماده ۴ مجازاً ثبت خواهد شد جوازهای عبور بزبان فارسی و روسی نوشته میشود در جوازهای صادره از طرف مأمورین محلی اتحاد جماهیر شوروی ممکن است گذشته از آنسبفوق زبان معمول بخاك جمهوری که جزو اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و در منطقه پست سرحدی عبور واقع است نیز علاوه شود .

ماده ۶ - جوازهای عبور که همیشه به اسم اشخاص صادر میشود بر دو قسم خواهد بود: جواز ۳۰ روزه و جواز یک ساله. جوازهای یک ساله فقط برای تسهیل زراعت اراضی است که در منطقه بعرض ۶ کیلومتر (۳ کیلومتر از هر طرف سرحد واقع شده باشد) .

این جوازها فقط بسکنه قراء سرحدی که اراضی مزبور را زراعت مینمایند داده میشود مادام که جوازهای عبور باعتبار خود باقی میباشند با هر یک از آنها میتوان دفعات غیر محدودی از سرحد عبور و مرور نمود در موقعیکه دارنده جوازی که مدت اعتبارش در شرف انقضاء است هنوز بخاك خود مراجعت نکرده و به یک دلیل موجهی تقاضای تمدید مدتی را که کافی برای مراجعت باشد بنماید مأمورین محلی با رعایت مقرراتی که دولت متبوع آنها در این باب وضع نموده است تقاضای او را بعمل خواهند آورد .

در کلیه جوازهای عبور از هر قسم که باشد بایستی علاوه بر اسم دارنده جواز ناحیدای که مقصد صاحب جواز است و همچنین پست سرحدی که از آنجا عبور مینمایند و علل عبور نیز قید شود .

ماده ۷ - عبور از سرحد فقط از طلوع تا غروب آفتاب مجاز است لیکن در موارد ذیل ممکن است هنگام شب اجازه عبور داده شود:

۱- برای دفع بلیات طبیعی .

۲- برای امداد فوری طبی یا جراحی در این صورت فقط بطیب یا پرسنل طبی و اشخاصیکه برای جلب مساعدت آنها میروند اجازه داده میشود .

۳- در صورتی که لزوم فوری داشته باشد که با مساعدت مصادر امور محلی در مقام تعقیب یا تجسس مجرمین حقوق عمومی یا همدستان آنان که در یک طرف سرحد مرتکب جنایاتی شده و بطرف دیگر سرحد متواری شده باشند بر آیند .
در این صورت جواز برای مجنی علیه و خانواده او و شهود واقعه داده میشود .

ماده ۸ - - اشخاص ذیل جواز عبور داده نمیشود :

۱- اشخاصی که جواز خود را بالا راده بدیگری واگذار کرده و یا عاریت داده باشند .

۲- اشخاصیکه از جواز دیگری خواه برای عبور از سرحد و خواه جهت توقف در خاک طرف دیگر استفاده کرده باشند .

۳- کسانیکه مطابق قوانین طرف متعاهد دیگر برای قاچاق محکوم شده باشند .

۴- کسانیکه از طرف مصادر امور طرف معظم متعاهد دیگر نسبت با آنان پیشنهاد منع صدور جواز شده باشد .

۵- اشخاصیکه سابقاً تبعه طرف معظم متعاهد دیگر بوده اند مگر اینکه قبلاً راجع با آنها موافقتی شده باشد .

ماده ۹ - - هر گاه جوازی که از طرف مصادر امور یکی از طرفین معظمین متعاهدین صادر شده است برخلاف مقررات ماده ۸ باشد مصادر امور طرف معظم دیگر آزادند که از ثبت جواز مزبور خودداری کرده و صاحب این قبیل جواز را در خاک خود نپذیرند .

ماده ۱۰ - اشخاصی که مطابق مقررات این قرارداد تحصیل جواز عبور کرده اند حق دارند در موقع عبور از سرحد کلیه آلات و البسه و توشه راه که برای احتیاجات

شخصی آنها لازم باشد و آلات و ادوات مربوطه بکار خود و همچنین کلیه اثاث البیتی را که برای مدت توقف آنها در خاک طرف دیگر مورد احتیاج است بدون تأدیة حقوق گمرکی و سایر عوارض مشابه چه ایاباً و نهاباً همراه خود ببرند. بعلاوه دارندگان جوازهای یکساله مذکوره در ماده ۶ میتوانند بامعافیت از حقوق گمرکی و سایر عوارض مشابه بان عراقه و اسب و حشم کار و بذر و کلیه اشیائی که برای کار و توقف موقتی آنها لازم است همراه برده و همچنین در موقوع مراجعت محصول خود را همراه بیاورند مشروط بر اینکه در صورت اخیر از نظامات گمرکی متابعت نمایند.

باید متذکر بود که هر یک از طرفین معظمتین متعاهدتین میتوانند بموجب نظامات مخصوصه که قبل از اجراء آن اطلاعاً باستحضار طرف معظم دیگر خواهند رساند از ورود و خروج يك یا چند فقره از اشیاء سابق الذکر ممانعت کرده و یا تحدیداتی نسبت بانها قائل شوند.

ماده ۱۱ - در صورتیکه مصادر اموریکی از طرفین معظمتین متعاهدتین مستحضر شوند که دریکی از نقاط مجاور سرحدی هر یک از دولتین امراض ساریه انسانی یا حیوانی موجود است میتوانند کلیه نظاماتی را که در این باب وضع نموده است بموقع اجرا بگذارند مشروط بر اینکه قبلاً طرف معظم متعاهد دیگر را مستحضر ساخته باشد.

ماده ۱۲ - در موقعی که دارندة جواز ۳۰ روزه جواز خود را مفقود کرده باشد مادامی که مدت مزبور سابق منقضی نشده و فقدان آن به پست های سرحدی مربوطه طرفین ابلاغ نشده باشد جواز جدیدی بمشارالیه داده نخواهد شد هر گاه دارندة جواز یکساله جواز خود را گم کرده باشد همینکه مراتب رابه پست های سرحدی مربوطه طرفین معظمتین متعاهدتین اطلاع داد ممکن است جواز دیگری باو داده شود. اعتبار جواز مزبور تا موعده انقضای جواز سابق خواهد بود.

ممکن است بدون رعایت مقررات و مهلتهای مذکوره در فوق جوازهای جدیدی

صادر شود مشروط بر اینکه دلیل کافی وجود داشته و فیما بین ادارای که جواز صادر نموده و ادارای که در پست سرحدی طرف معظم دیگر مباشر ثبت آن است قرار مخصوصی داده شده باشد .

ماده ۱۳ - هر يك از طرفین معظمین متعاهدین متقبل میشوند که فقط با خراج اشخاص ذیل که بر طبق مقررات این قرارداد تحصیل جواز کرده‌اند از مجرای اداری اکتفا نمایند :

۱ - اشخاصی که بدون تحصیل اجازه از مقامات صالحه از منطقه مجازه (۲۵ کیلومتر) تجاوز کرده باشند .

ب - بدون اینکه مشمول حق تمديد مذکوره در ماده ۶ باشند توقف خود را بیش از موعد مندرجه در جواز ادامه دهند .

باید در نظر داشت که مقررات مذکوره در فوق شامل اشخاصی که در محاکم عمومی تحت تعقیب جنجه یا جنایتی میباشند نخواهد گردید .

ماده ۱۴ - عبور ایلات و احشام آنها از سرحد تابع مقررات مخصوصی خواهد بود .

ماده ۱۵ - این قرارداد بلافاصله پس از مبادله نسخ مصوبه در مسکو قابل اجرا خواهد بود .

هر يك از طرفین معظمین متعاهدین حق خواهند داشت که در انقضای مدت سه سال از تاریخ تصویب قرارداد آنها فسخ نمایند در آن صورت باز یکسال پس از فسخ هم بقوت خود باقی خواهد ماند .

ماده ۱۶ - این قرارداد بزبان فرانسه تحریر شده و اختیار داران ذیل آنرا امضاء و بمهر خود مهور ساختند .

ضمیمه ماده سوم قرارداد شکل جوازها

الف- جهت جوازهایی که مدت ۳۰ روز برای عبور و مرور سکنه قراء سرحدی از سرحدات ایران و شوروی معتبر است :

۱- اسم شخص ۲- اسم پدر ۳- تابعیت ۴- سن ۵- قد ۶- چشم ۷- مو ۸- ریش ۹- علامت مخصوصه ۱۰- مقصد ۱۱- مقصود از عبور از سرحد .

۱۲- اشخاصی که همراه دارند- جواز مسافرت مینمایند: زنها و اولاد صغار.

۱۳- تاریخ تسلیم جواز .

۱۴- تاریخ عبور از سرحد در هر دفعه .

به که علامات مخصوصه آن در فوق قید شده و ساکن قریه

ناحیه می باشد اجازه داده میشود که در نقطه (پست سرحدی)

از سرحد عبور نماید .

این جواز از تاریخ تسلیم الی مدت سی روز برای عبور دفعات غیر محدودی از سرحد معتبر است .

ب- جوازهای عبور یکساله که جهت عبور و مرور از سرحد ایران و شوروی

به سکنه قراء سرحدی که در منطقه سه کیلومتری سرحد اراضی دارند داده میشود .

۱- اسم و اسم خانواده ۲- اسم پدر ۳- تابعیت ۴- سن ۵- قد ۶- چشم ۷- مو ۸-

ریش ۹- علامات مخصوصه ۱۰- محل مزرعه ۱۱- اشخاصی که همراه دارند- جواز هستند (زنها و اطفال صغار) .

به که علامات مخصوصه آن در فوق قید شده ساکن

قریه ناحیه اجازه داده میشود که در نقطه (پست سرحدی) (

برای انجام امور فلاحتی از سرحد عبور نموده و از نقطه ای که در نمره ۱۰ معین شده عبور نماید .

فلان حق دارد .

۱- عرابه و اسب و حشم کار و آذوقه سفر و بذر و کلیه اشیائی که برای کار و توقف موقتی اولازم است همراه ببرد .

۲- بامتابعت از مقررات گمرکی محصول خود را همراه بیاورد .

این جواز از تاریخ تسلیم الی مدت یکسال برای عبور و مرور دفعات غیر محدودی از سرحد معتبر است .

۱۹۲ بتاریخ

امضاء و مهر پاكروان امضاء و مهر داوتیان

پروتکل منضمه بقرارداد عبور و مرور مسکنه قراء سرحدی از سرحد ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

چون اختیارداران ذیل لازم دیدند که مقررات ماده ۱۰ این قرارداد تصریح شده باشد نسبت بمراتب ذیل موافقت حاصل کردند .

معافیت مذکوره در ماده ۱۰ مشروط بر این است که از مراتبی که در نظامنامه‌های جاریه پیش بینی شده متابعت شود آذوقه‌ای که از پرداخت حقوق گمرکی معاف شده نبایست از میزانی که برای سفر لازم است تجاوز نماید مسلم است که دارندگان جواز یکساله میتوانند محصول خود را همراه بیاورند ولی بشرطی که رعایت نظامات و تعرفه‌های گمرکی را بنمایند .

تصریحات مذکوره در فوق که این پروتکل را تشکیل میدهد جزو قرارداد محسوب شده و باید در يك تاریخ با قرارداد برای تصویب فرستاده شود .

اختیارداران این پروتکل را امضاء و بمهر خود مهور ساختند .

امضاء : پاكروان امضاء : داوتیان

اجازه مبادله قرارداد عبور و مرور سکنه قراء سرحدی ایران و اتحاد جماهیر شوروی در جلسه شانزدهم دیماه ۱۳۰۷ شمسی بدولت داده شده است .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله مقاوله نامه امانات پستی منعقدہ بین ایران و اتحاد
جماهیر شوروی سوسیالیستی

مصوب ۱۱ مهرماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی مقاوله نامه منعقدہ بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی راجع بمبادله امانات پستی حاوی بیست و پنج ماده و پروتکل منضمه بآن مشتمل بر دو ماده را تصویب و بدولت اجازه مبادله و اجرای آن رامیدهد .
این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن مقاوله نامه پستی منعقدہ بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی است در جلسه یازدهم مهرماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

مقاوله نامه منعقدہ

بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
راجع بمبادله امانات پستی

ایران از یک طرف و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی از طرف دیگر نظر باینکه مایلند در تشدید و توسعه مناسبات و دادیه و روابط اقتصادی موجود بین مملکتین بذل جهد نمایند تصمیم گرفته اند مقاوله نامه راجع بمبادله امانات پستی که مبدآنسان یکی از این دو مملکت بوده و یا بطور ترانزیت از خاک آنها حمل شود منعقد سازند و برای این مقصود نمایندگان مختار خود را بقرار ذیل معین نموده اند :

دولت ایران - آقای میرزا رحیم خان ارجمند معاون اداره در وزارت پست و تلگراف .

دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی - مسیو اوژن هیرشفلد رئیس اداره ارتباطات بین‌المللی در کمیساریای ملی پست و تلگراف .
 نمایندگان مختار فوق‌پس از مبادله اختیار نامه‌های خود که معتبر و صحیح شناخته شد در باب مقررات ذیل موافقت نمودند .

ماده اول - ۱ - بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مبادله منظم امانات پستی معمولی و باقیمت مستقر میشود .

۲ - این مبادله مستقیماً به ترتیب ذیل انجام میگیرد :

الف - از طریق ارضی توسط سرحدات دو مملکت متعاهد .

ب - از طریق بحری از راه دریای خزر بوسیله جهازات پستی که برای این کار تخصیص داده شده‌اند .

ت - از طریق هوایی بوسیله خطوطیکه دفاتر مربوطه مملکت متعاهد را بهم مربوط میسازند .

ماده دوم - هر یک از طرفین متعاهدین ترانزیت بری و بحری و هوایی امانات پستی را در کشور خود بترتیب ذیل در مقابل طرف متعاهد دیگر تضمین مینماید : ایران بمقصد ممالک و یا از مبداء ممالکی که با آنها مبادله مربوطه کلی پستال دارد و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بمقصد و یا از مبداء ممالکی که با حکومت‌های آنها مبادله نامه‌های مربوطه در موضوع امانات پستی منعقد شده است .

ماده سوم - هر یک از طرفین متعاهدین بر طبق نظامات داخلی خود اختیار دارد تحدیداتی راجع بمحتویات امانات پستی چه در مبادله مستقیم و چه در ترانزیت

مقرر دارد این تحدیدات را هر يك از طرفین متعاهدین در موقع خود بطرف دیگر ابلاغ خواهد کرد .

ماده چهارم - ۱- در روابط مستقیم بین مملکتین امانات تا ۵ کیلوگرم وزن و هزار فرانک قیمت اظهار شده پذیرفته میشود .

۲- در روابط مستقیم اماناتی قبول میشوند که هیچیک از ابعادشان از ۱۵۰ سانتیمتر و یا اینکه مجموع طول و محیط اعظم آنها که غیر از جهت طول باشد از ۳۰۰ سانتیمتر تجاوز ننمایند .

۳- میزان قیمت اظهار شده نمیتواند از قیمت حقیقی محتوی مرسوله تجاوز نماید و باید بپول مملکت مبدا تعیین شود . بعلاوه میزان قیمت اظهار شده باید توسط دفتر مبدا یا فرستنده مطابق تسعیری که از طرف اداره مملکت مبدا پذیرفته شده بفرانک طلا تعیین گردد .

۴- ادارات طرفین متعاهد اختیار دارند با موافقت یکدیگر حدود وزن و میزان قیمت اظهار شده و ابعاد امانات را که در بند اول و دوم ماده حاضر تعیین گردیده تغییر دهند .

۵- راجع به تسلیم و تحویل امانات پستی و همچنین تکلیف قطعی اشیائیکه ورودشان قدغن و یا مطیع بعضی تحدیدات است قوانین و نظامنامه‌های داخلی طرفین متعاهد ناحدیکه با مقاوله‌نامه حاضر مخالفتی نداشته باشند مجری خواهند بود .

۶- امانات ذیل در مبادله بین طرفین متعاهد پذیرفته نمیشوند .
الف - اماناتی که ابعادشان از آنچه که در بند دوم ماده حاضر پیش بینی شده تجاوز مینمایند .

ب - اماناتی که لفافشان کافی نیست .

پ - امانات فوری .

ت - اماناتی که تأدیه حقوق گمرکی شان توسط فرستنده تعهد شده معیناً ادارات طرفین متعاهد اختیار دارند در آتیه مبادله امانات مذکوره در فوق را برقرار سازند .

ماده پنجم - هر يك از طرفین متعاهد مکلف است فقط امانات پستی را که حائز شرایط پیش بینی شده در ماده قبل راجع به امانات متبادله فیما بین مملکتین باشد بر طبق ماده دوم بطور ترانزیت از خاک خود قبول نماید مگر اینکه ممالک ثالث ذی مدخل نسبت به اماناتی که با آنها مبادله میشود قیود و تحدیدات بیشتری را معمول دارند .

ماده ششم - طرفین متعاهد برای ادارات خود این حق را قائل میشوند که در مواقع فوق العاده بطور موقت کالا یا جزئاً مبادله امانات را در يك جهت یا جهت دیگر موقوف دارند اداره ای که این تصمیم را اتخاذ مینماید مکلف است اداره دیگر را فوراً از این تصمیم آگاه نماید چنانچه این تصمیم بطور فوری اجرا شود باید بلافاصله بوسیله تلگراف اداره ذی علاقه را آگاه نماید .

ماده هفتم - ۱ - در روابط مستقیم تأدیه کامل کرایه پستی امانات در موقع به پست اجباری است .

۲ - حق حمل امانات پستی متبادله بین طرفین متعاهد که از طریق ارضی حمل شوند بقرار ذیل محسوب میشود .

بنفع ایران	بنفع اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
ساتیم فرانک	ساتیم فرانک

برای امانات پستی بمقصد ایران یا بالعکس که توسط یکی از قسمتهای اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی (اروپائی یا آسیائی) حمل میشود تا وزن ۵ کیلوگرم

برای امانات بمقصد ایران یا بالعکس که توسط
دوقسمت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
(اروپائی یا آسیائی) تا وزن ۵ کیلو گرم
حمل میشوند .

۱-۰۰ (X) ۴-۰۰

تبصره - حقوق مزبور فقط تا دفاتر مبادله ایرانی است . در داخله ایران
امانات مطیع تعرفه‌هایی خواهد بود که از میزان تعرفه‌های معموله در سرویس داخلی
تجاوز نماید .

۳- علاوه بر حقوقیکه در بند دوم ماده حاضر پیش بینی شده برای امانات
پستی هوائی اضافه نرخى بجهت حمل و نقل هوائی اخذ میشود این اضافه نرخ عبارت
است از مبالغیکه از بابت حمل و نقل هوائی داخلی بنفع ادارات طرفین متعاهدین تعلق
میگیرد . اضافه نرخ‌های مذکور از روی ارقامیکه توسط دفتر بین‌المللی طبع و نشر
میشود تعیین میگردد .

۴- اضافه بر حقوقیکه در بندهای مذکور در فوق پیش بینی شده این حق
برای هر يك از طرفین متعاهد محفوظ است که بنفع خود معادل پنجاه سانتیم اکثراً
بنوعان حق حمل جهت هر امانتی که از طرف او ارسال و از راه بحری حمل میشود
اخذ نماید .

۵- حق بیمه امانات پستی با قیمت اظهار شده که بین طرفین متعاهد مبادله میشود
اکثراً عبارت است از پنجاه سانتیم برای هر کس غیر قابل تقسیم ۳۰۰ فرانک قیمت اظهار
شده که ۵ سانتیم آن سهم مملکت مقصد میباشد .

۶- اداره مملکتی که امانت در آنجا به پست تسلیم شده دارای این اختیار میباشد
که بنفع خود يك حق ارسال که برای هر امانت باقیمت اظهار شده از ۵۰ سانتیم تجاوز
نماید از فرستنده مرسوله مأخوذ دارد .

۷ - اداره مملکت مقصد حق دارد جهت هر امانت حقی بعنوان «خارج کردن از گمرک» و حمالی از گیرنده اخذ نماید. این حق بجهت هر امانت نباید از پنجاه سانتیم تجاوز کند.

معذلك ادارات طرفین متعاهد اختیار دارند که با موافقت یکدیگر میزان حقی را که در این بند پیش بینی شده تغییر بدهند.

ماده هشتم - فرستنده امانت مکلف است در موقع تسلیم مرسوله به پست در ظهر ورقه ارسال کتباً تکلیف آنرا در صورت عدم تحویل بگیرنده معین سازد فقط ترتیبات ذیل پذیرفته میشوند:

الف - عودت فوری امانت.

ب - ارسال مجدد امانت برای گیرنده اولی در محل دیگر.

پ - تحویل امانت بگیرنده دیگری.

ت - واگذار نمودن امانت با اختیار مملکت مقصد.

ماده نهم - ادارتین طرفین متعاهد حق دارند یادداشت‌های کتبی را روی قطاع (کوپن) اوراق ارسال امانات پستی قبول نمایند.

ماده دهم - در روابط متقابل امانات پستی که بیک علتی تحویل یا ارسال مجددشان ممکن نگردیده و فرستنده هم در موقع تسلیم به پست عودت فوری آنها را درخواست نموده است (بماده ۸ مقاوله‌نامه حاضر مراجعه شود) از روز وصول بدفتر مقصد تا مدت یکماه با اختیار گیرنده در حالت توقیف میماند پس از انقضای مدت مزبور بدون اینکه قبلاً راجع بعدم تحویل اطلاعی بفرستنده داده شود امانات بدفتر مبداء عودت می‌یابند.

در صورت عودت يك امانت حقوق ذیل از فرستنده مأخوذ میشود. حق حمل در

موقع ارجاع لدی الاقتضاء حقوق انبارداری و تجدید ارسال و همچنین حقوق (خارج کردن از گمرک)

ماده یازدهم - حقوق گمرکی که با امانات مرجوعه بدفتر مبداء و یا امانات مرسوله بممالک ثالث تعلق می‌گیرد چه در ایران و چه در اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی باطل خواهند شد .

ماده دوازدهم - ۱ - حق حمل امانات پستی بطور ترانزیت بری از اینقرار است :

- ۱ - بمنفعت اداره ایران: بر طبق تعرفه‌ها و نظامنامه‌های داخلی .
- ۲ - بمنفعت اداره اتحاد جماهیر شوروی، سوسیالیستی بجهت هر امانت تا پنج کیلوگرم وزن :

الف - چهار فرانک در موقعی که از یکی از قسمت‌های اروپائی یا آسیائی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی حمل شوند .

ب - ۶ فرانک در موقعی که از هر دو قسمت اروپائی و آسیائی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی حمل شوند .

تبصره - معیناً در صورت حمل امانات از طریق سیبری به حق مزبور به ۸ فرانک بالغ میشود .

۲ - حق حمل بجهت ترانزیت بحری امانات پستی که از طریق دریای خزر ارسال میشوند اکثراً ۵۰ سانتیم برای هر امانت است .

ماده سیزدهم - حقوق امانات پستی هوائی محموله بطور ترانزیت از خطوط داخلی ممالک متعاهد و از ماوراء سرحد از خطوطیکه ممالک دیگر را بهم مربوط مینماید و آن ممالک با ممالک متعاهد مبادله امانات پستی دارند مطابق ارقامی که توسط دفتر بین‌المللی برن انتشار مییابد تأدیه خواهد گردید .

ماده چهاردهم - حق بیمه بجهت امانات باقیمت اظهار شده که بطور ترانزیت

از خاکهای طرفین متعاهد حمل میشوند عبارتست از ۵ ساتیم در هر ۳۰۰ فرانک قیمت اظهار شده بنفع مملکت ترانزیتی از بابت حمل و نقل بری و ۱۰ ساتیم از بابت حمل و نقل بحری .

ماده پانزدهم - چنانچه لفاف يك امانت پستی ترانزیتی در ضمن حمل و نقل خراب شود و نتوان آنرا بدون تجدید لفاف بنقاط مابعد فرستاد اداره واسطه حق دارد مخارج تجدید لفاف را جزء بدهی اداره مملکت مابعد محسوب دارد این مخارج باید از گیرنده اخذ شود و میزان آن نمیتواند از ۵۰ ساتیم تجاوز نماید - چنانچه امانت بدفتر مبداء عودت یابد مخارج مذکور از فرستنده مأخوذ خواهد شد ادارات طرفین متعاهد مختارند مقررات این ماده را در باب مبادله مستقیم امانات بین مملکتین نیز مجری دارند .

ماده شانزدهم - ۱ - مبادله امانات از طریق ارضی و بحری و هوایی چه بطور ترانزیت و همچنین اسناد مربوطه بآن باید بطور مکشوف (در کیسه‌های سر باز) در دفاتر مبادله انجام گیرد .

۲- برای ادارات طرفین متعاهد این حق محفوظ است که با موافقت یکدیگر طریقه مبادله امانات پستی و همچنین اسناد مربوطه به آنرا تغییر بدهند .

ماده هفدهم - بضمیمه هر امانت متبادله باید يك ورقه ارسال و چند اظهارنامه گمرکی که از طرف فرستنده بخط فرانسه و روی آنها اطلاعات لازمه قید شده باشد ارسال گردد . يك نسخه از این اظهارنامه‌ها با اختیار مملکت ترانزیت گذارده میشود عدّه اظهارنامه‌های گمرکی با موافقت یکدیگر از طرف ادارات ممالک متعاهد معین میشوند .

ماده هیجدهم - امانات پستی حاوی اشیاء ممنوعه الورد یا اشیائی که ترانزیشان

قدغن است در صورتیکه محتویاتشان بطور منظم در اظهارنامه‌های گمرکی قید شده باشد توفیق نمیشود بلکه بدفتر مبداء عودت داده میشوند .

ماده نوزدهم - ۱ - چنانچه در عرض راه تمام یا قسمتی از امانت مفقود یا ضایع شود و بادستخوردگی پیدا نماید فرستنده حق دارد غرامتی معادل میزان حقیقی فقدان دستخوردگی یا تضییع دریافت دارد مگر اینکه خسارت بر اثر خطا یا غفلت فرستنده و یا ناتوانی اشیاء محموله حاصل شده باشد این غرامت در صورتیکه امانات معمولی باشند مطابق آنچه که در مقابله نامه بین المللی امانات پستی معین شده تأدیه میشوند و برای امانات باقیمت اظهار شده اکثراً معادل میزان قیمت اظهم .

۲ - غرامت در مملکتی که امانت در آنجا به پست تسلیم شده مطابق مبلغی که در بند سوم ماده ۴ مقابله نامه حاضر پیش بینی شده بپول مملکت مذکور تأدیه میگردد .

۳ - موقعیکه غرامت از طرف اداره يك مملکت بحساب مملکت دیگر تأدیه شده باشد اداره اخیر باید میزان تأدیه شده را به پول مملکتی که پرداخت نموده منتها در ظرف مدت دو ماه پس از روز اعلام پرداخت با اداره اولی مسترد دارد .

۴ - ادارات طرفین متعاهد مسئولیت فقدان و دستخوردگی یا تضییع امانات پستی را که در نتیجه فورس مائر حاصل شده باشد بعهده نمیگیرند .

ماده بیستم - محاسبه راجع بمبادله مستقیم و ترانزیتی هر ماهه بتوسط هر يك از ادارات مطابق مقررات نظامنامه مقابله نامه بین المللی مربوط به امانات پستی بعمل میآید .

صورت محاسبات با اسناد مربوطه بآن در صورت امکان در ظرف يك ماه والا اکثراً در ظرف شش هفته پس از انقضای ماهی که مربوط بآن میباشد برای اداره طرف متعاهد ارسال میشود محاسبات مزبور باید مورد دقت و رسیدگی واقع شده و پس از روز وصولشان در ظرف یکماه مرجوع شود .

۲- نتایج محاسباتی که ماهانه تشکیل و از طرف ادارات طرفین متعاقد پذیرفته میشوند از طرف اداره طلبکار در حساب کل که هر سه ماهه تشکیل میشود منظور و میزان آن در ظرف یکماه پس از تاریخ دریافت حساب کل تأدیه میگردد چنانچه تأدیه‌میزان بدهی در مدت مذکور در فوق بعمل نیاید بر مبالغ مدیونی سالی ۷ درصد ربح بنفع اداره طلبکار از تاریخ روز انقضای مدت مزبور تعلق میگیرد .

معیناً تأدیه بدهی باید منتهی پس از انقضای دو ماه از تاریخ مذکور در فوق بعمل آید .

۳- میزان بدهی که از موازنه محاسبات مزبور بدست میآید بتوسط بانکهای که در پایتخت مملکت طلبکار دایرند بیول این مملکت و یا بر حسب تقاضای اداره طلبکار پس از حصول موافقت بین دو اداره بیول مملکت دیگری تأدیه میشوند .

۴- مخارج احتمالی مربوط بتأدیه بدهی بعهد اداره بدهکار است .

ماده بیست و یکم - فرانکی که در این مقابله‌نامه ذکر شده مطابق ماده ۲۹ قرارداد پستی عمومی فرانک طلا است .

ماده بیست و دوم - طرز مبادله مستقیم امانات پستی معمولی یا باقیمت اظهار شده بین طرفین متعاقد و همچنین بطور ترانزیت از کشور آنها در آن قسمتی که در این مقابله‌نامه پیش بینی نشده یا اینکه با مقررات آن مابینتی ندارد بر طبق مقررات مقابله‌نامه بین المللی مربوط بمبادله امانات پستی و پروتکل و نظامنامه اجرای مقابله‌نامه مذکور بعمل میآید .

ماده بیست و سوم - مقابله‌نامه حاضر بزبان فرانسه تحریر شده .

ماده بیست و چهارم - مقابله‌نامه حاضر بوسیله مبادله اسناد تصدیق از طرفین تصدیق میشود .

مبادله اسناد تصدیق و امضای پروتکل مربوطه بآن متنها تا اول نوامبر ۱۹۲۹

در مسکو بعمل خواهد آمد مقررات مقاوله نامه حاضر از تاریخ مبادله اسناد تصدیق بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

ماده بیست و پنجم -- مقاوله نامه حاضر برای مدت یکسال بین طرفین متعاهد منعقد میشود و چنانچه سه ماه قبل از انقضای مدت مزبور هیچ یک از طرفین متعاهد قصد خود را مبنی بر فسخ مقاوله نامه بطرف دیگر اعلام ننموده باشد خود بخود تمدید میگردد .

بنابر مراتب فوق نمایندگان مختار طرفین متعاهدین مقاوله نامه حاضر را امضاء و آنرا به امپراتور روسیه مهور نمودند. در مسکو در تاریخ ۲ اوت ۱۹۲۹ در دو نسخه تدوین گردید .

محل امضاء و مهر - رحیم ارجمند
محل امضاء و مهر - هیرشفلد

پروتکل اضافی مقاوله نامه

راجع بمبادله امانات پستی بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
ماده ۱ - مبادله امانات پستی چه مستقیم و چه بطور ترازیت تا اخطار جدید بین دفاتر مبادله ذیل بعمل خواهد آمد :
بادکوبه -- پهلوی و بالعکس .
جلفای ایران -- جلفای شوروی و بالعکس .
هودان -- باجگیران و بالعکس .
این مبادله بوسائلی که بجهت مبادله مراسلات پستی بکار برده میشود بامراعات مدت آن بعمل میآید .

ادارات طرفین متعاهد این اختیار را دارند که باموافقت یکدیگر صورت دفاتر مبادله مذکوره در ماده حاضر را تغییر بدهند .

ماده ۲۴ - بطور کلی معادل حقوقی که از بابت امانات پستی اخذ میشوند تمبر پستی در روی اوراق ارسال الصاق میگردند .

معهدا این حق برای هر یک از ادارات طرفین متعاهد محفوظ است که در مواقع مقتضی از بابت حقوق امانات وجه نقد دریافت نموده و تمبر الصاق ننماید .

نظر بمراتب فوق نمایندگان مختار طرفین متعاهدین پروتکل اضافی حاضر را امضاء و به امهار خویش ممهور نمودند .

در مسکو در تاریخ ۲ اوت ۱۹۲۹ در دو نسخه تدوین شد .

محل امضاء و مهر - رحیم ارجمند محل امضاء و مهر - هیرشفلد

اجازه مبادله مقاوله نامه امانات پستی منعقدہ بین ایران و اتحاد جماہیر شوروی بشرح فوق در جلسہ ۱۱ مہرماہ ۱۳۰۸ دادہ شدہ است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتین ایران و بلژیک

مصوب ۲۰ دیماہ ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد موقتی دولتین ایران و بلژیک را کہ در تاریخ ۲۵ اردیبهشت ۱۳۰۷ با امضاء رسیدہ تصویب و اجازہ نسخ صحہ شدہ آنرا بدولت میدہد .

این قانون کہ مشتمل بر یک ماده و متن قرارداد ضمیمہ است در جلسہ بیستم دیماہ یکہزار و سیصد و ہفت شمسعی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قرارداد موقتی بین دولتین ایران و بلژیک

اعلیحضرت ہمایون شاہنشاہ ایران و اعلیحضرت پادشا بلژیک کہ ہر دو صمیمانہ

مایل هستند در اسرع اوقات ممکنه مذاکراتی را که فعلاً راجع بانعقاد عهدنامه مودت و قرارداد اقامت و قونسولی و گمرکی و تجارتنی بین دولتین آنها جریان دارد بانجام برسانند تصمیم نمودند که عجزاً روابط خودشان را بر روی اساس يك قرارداد موقتی استوار نمایند و برای این مقصود اختیارداران خود را تعیین نمودند :

از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران جناب فتح الله خان پاكروان كفيل وزارت امور خارجه .

از طرف اعلیحضرت پادشاه بلژیک جناب مسیومورس کولیه وزیر مختار و ایلچی مخصوص در ایران .

مشارالیهما پس از مبادله اختیار نامه های خود که آنها را صحیح و معتبر یافتند در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند .

ماده اول - هیئت نمایندگی سیاسی هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابله از امتیازات و معافیت هائی که بموجب حقوق عمومی بین المللی مقرر است بهره مند خواهند گردید .

نمایندگان قونسولی هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر که موافق ترتیب دارای (اگز کو اتر) باشند میتوانند در نقاطیکه تا کنون مجاز باقامت بوده اند توقف نمایند .

نمایندگان مزبور از مزایای افتخاری و معافیت های شخصی قضائی و مالیاتی که بموجب حقوق بین المللی مقرر است بشرط معامله متقابله کامله بهره مند خواهند گردید .

ماده دوم - از تاریخ ۱۰ مه ۱۹۲۸ اتباع ایران در خاک اتحاد بلژیک و لوکز امبورک و همچنین اتباع بلژیک و لوکز امبورک در ایران بر طبق قواعد و رسوم حقوق عمومی

بین‌المللی و بر روی اساس معامله متقابله کامله پذیرفته شده و مطابق قواعد و رسوم مزبور با آنها رفتار خواهد شد.

اتباع هریک از دولتین راجع بشخص و اموال و حقوق و منافع خود از حمایت قوانین و مصادر امور مملکتی بنحو اکمل بهره‌مند گردیده و نسبت با آنها از هر حیث همان رفتاری میشود که بطور کلی درباره اتباع داخله معمول میگردد بدون اینکه اتباع مزبور بتوانند معامله‌ای را که فقط مختص اتباع داخله میباشد و کلیه اتباع خارجه از آن مستثنی هستند درباره خود تقاضا نمایند راجع باحوال شخصیه اتباع هریک از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر تابع مقررات قوانین دولت متبوعه خود میباشد.

راجع باموال غیر منقول و حقوق مربوطه بآن موافقت حاصل است و اتباع بلژیک و لوکزامبورگ در خاک ایران فقط مجاز میباشد اموال غیر منقوله‌ای که برای سکونت و تجارت و صنعت آنها لازم باشد تحصیل یا اشغال و یا تصرف نمایند اتباع هریک از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر مخصوصا از هرگونه الزام شخصی یا بیگاری یا تحمیلات نظامی و همچنین از ادای هر قسم مزایای ملی و قرضه‌های اجباری و مالیاتهای استثنائی که بواسطه احتیاجات نظامی تحمیل شده باشد معاف میباشد و مصادرات منصفانه جبران خواهد شد.

شرکت‌های تجاری که مرکز آنها در خاک یکی از طرفین متعاهدین بوده و در آنجا بر طبق قوانین جاریه آن مملکت تشکیل شده باشد هویت و اهلیت حقوقی آنها در خاک طرف متعاهد دیگر شناخته خواهد شد و میتوانند در آنجا بشرط موافقت با قوانین محلی مستقر شده و بهر نوع تجاری که بموجب این قرارداد به اتباع مملکت متبوعه آن شرکتها اجازه داده شده اشتغال ورزند معهدا به استناد این حق شرکت‌های مزبوره اجازه آن تجاری را ندارند که حق اشتغال اتباع دولت متبوعه آنها به تجارت

مزبور فقط بسبب منافع است که مشارالیهیم با رعایت قوانین محلی در شرکت‌های داخلی دارند و همچنین آن شرکتها نمیتوانند استفاده از حقوقی را که مختص شرکت‌های داخلی است و کلیه شرکت‌های خارجی از آن مستثنی هستند دعوی نمایند .

ماده سوم - طرفین متعاهدین با استقرار روابط خود بر روی اساس استقلال

گمرکی موافقت مینمایند که محصولات ارضی یا صنعتی ایران در موقع ورود بخواک اتحاد بلژیک و لوکز امبورک و محصولات ارضی یا صنعتی خاگ اتحاد بلژیک و لوکز امبورک در موقع ورود بایران تابع مقررات قانون اساسی گمرکی مملکت ورود باشد .

نظر باینکه میتوان امیدوار بود که مدت يك سال برای انعقاد عهدنامه مودت و قرارداد اقامت و قونسولی و تجارت و گمرکی که فعلا مذاکرات آنها جریان دارد کافی خواهد بود .

طرفین متعاهدین موافقت مینمایند که متقابلاً تا دهم مه ۱۹۲۹ بیکدیگر حق استفاده از تعرفه حداقل خود را بدهند و نیز موافقت حاصل است که طرفین متعاهدین در عین اینکه آزادی کامل خود را محفوظ میدارند که هر موقعی خواسته باشند تعرفه مستقل خود را تغییر بدهند موافقت مینمایند که چنانچه در حد اقل تعرفه گمرکی آنها بمر نحو که باشد تخفیف کلی یا جزئی داده شود هر يك از طرفین متعهد باشند طرف متعهد دیگر را از تخفیفات مزبور در ظرف مدت این قرارداد موقتی بهره مند سازند .

ماده چهارم - این قرارداد موقتی بتصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه آن هر

چند روز در طهران مبادله خواهد شد و تا دهم مه ۱۹۲۹ مجرا خواهد بود بدیهی است که برای ایران نظر بمقررات قانون ۱۳ اردیبهشت ۱۳۰۷ (۳ مه ۱۹۲۸) ماده ۳ راجع بمقررات تعرفه گمرکی محتاج بتقدیم بمجلس شورای ملی برای تصویب نخواهد بود .

بنا بر مراتب فوق اختیارداران طرفین این قرارداد را امضاء و بمهر خود مهور نمودند
 طهران ۱۵ مه ۱۹۲۸ - ۲۵ اردیبهشت ۱۳۰۷

امضا پاك روان - امضا كوروليه
 اجازه مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتین ایران و بلژیک در جلسه بیستم
 دیماه یکپهزار و سیصد و هفت شمسى داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و بلژیک

مصوب ۶ تیر ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه مودت بین دولتین ایران و بلژیک
 را که مشتمل بر شش ماده و یک پروتکل اختتامیه است و در تاریخ دوم خرداد ماه
 ۱۳۰۸ با امضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .
 این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه ضمیمه است در جلسه ششم
 تیرماه یکپهزار و سیصد و هشت شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

عهدنامه مودت بین دولتین ایران و بلژیک

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت پادشاه بلژیک نظر باینکه مایل هستند
 روابط مودت دیریند را که خوشبختانه بین دولتین ایران و بلژیک موجود است تشدید
 نمایند تصمیم به انعقاد عهدنامه مودت نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را
 تعیین نمودند .

اعلیحضرت شاهنشاه ایران: جناب مستطاب اجل آقای میرزا محمد علیخان فرزین
 کفیل وزارت امور خارجه .

اعلیحضرت پادشاه بلژیک : جناب مسیو کوولیه وزیر مختار بلژیک در ایران .
مشارالیهما پس از مبادله اختیار نامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مواد
ذیل موافقت نمودند .

ماده ۱ - بین دولتین متعاهدتین و اتباع مملکتین صلح دائم و دوستی ثابت برقرار
خواهد بود .

ماده ۲ - دولتین متعاهدتین موافقت دارند که روابط سیاسی و قنسولی خود را
برطبق اصول عمومی و معمول حقوق بین المللی تنظیم نمایند و نیز موافقت دارند که
نمایندگان سیاسی و قنسولی هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر
بشرط معامله متقابل از معامله‌ای که بموجب حقوق عمومی بین المللی مقرر و بهیچوجه
مادون رفتار معموله نسبت بنمایندگان سیاسی و قنسولی دولت کامله الوداد نخواهد بود
بهره‌مند شوند .

ماده ۳ - هر یک از طرفین متعاهدین حق دارند که نمایندگان قنسولی خود را در
خاک طرف دیگر منصوب نمایند و محل توقف مأمورین مزبور در پای تخت و یادرشهرهای
عمده خواهد بود که معمولاً این قبیل مأمورین خارجه پذیرفته میشوند و آنها نمیتوانند
قبل از اینکه موافق ترتیب و قواعد معموله حقوق عمومی بین المللی اگرگواتر تحصیل
کرده باشند اشتغال بمأموریت خود ورزند .

ماده ۴ - هر یک از دولتین متعاهدتین موافقت مینمایند که روابط تجارتنی و قنسولی
و گمرکی و بحریمائنی و پذیرفتن قنسولهای دولت متعاهد دیگر و همچنین شرایط پذیرفتن
و توقف اتباع دولت مشارالیه را در خاک خود بوسیله قراردادهائیکه مطابق اصول و
معمول حقوق عمومی بین المللی و بر روی اصل مساوات و معامله متقابله کامل منعقد خواهند
نمود ترتیب بدهند .

ماده ۵ - دولتین متعاهدتین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که بین آنها در

موضوع اجرا یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قراردادهائی که منعقد شده یا در آتیه منعقد گردد و منجمله راجع به همین عهدنامه بظهور برسد و بطریق دوستانه از مجرای عادی سیاسی در مدت متناسبی تسویه نشود بحکمیت رجوع نمایند - این ترتیب در صورت لزوم اساساً برای تشخیص این مسئله که آیا اختلاف مربوط بتفسیر یا راجع به اجرای عهود و قراردادهای مذکوره میباشد نیز اعمال خواهد گردید - حکم محکمه حکمیت برای طرفین الزام آور است .

برای هر قضیه متنازع فیها محکمه حکمیت بنا بتقاضای یکی از دولتین متعهدین و بترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت .

هریک از دولتین متعهدین در ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضانامه حکم خود را که ممکن است از اتباع مملکت ثالثی هم انتخاب گردد خواهند نمود - چنانچه در انقضای مدت سه ماه مزبور دولت مدعی علیها تعیین حکم ننماید رئیس دیوان داوری بین المللی بنا بتقاضای دولت مدعی از بین اتباع دولت مدعی علیها یا اتباع دولت ثالثی انتخاب حکم خواهد نمود و در ظرف مدت دو ماه بعد از آن دولتین در باب شرایط قرار نامه حکمیت که عبارت از ارجاع اختلاف بمحکمه حکمیت و تعیین صلاحیت آن واقعه مسائل مختلف فیها و تعیین طرز عمل محکمه برای نیل بحل اختلاف باشد توافق نظر حاصل خواهند نمود و چنانچه مدت دو ماه مذکور منقضی و دولتین در باب قرار نامه حکمیت موافقت حاصل نکردند تهیه و اتمام آن بتقاضای دولت مدعی بخود محکمه رجوع خواهد گردید .

و چنانچه حکمین در ظرف مدت دو ماه از تاریخی که این کار بعهده محکمه حکمیت رجوع شده موفق به اتمام قرار نامه حکمیت نشوند و یا حکمین در مدت متناسبی که باید در نظامنامه طرز عمل حکمین معین شده باشد بتسویه اختلاف نائل نشوند دولتین بکنفر از اتباع دولت ثالثی را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند نمود .

چنانچه دولتی در ظرف مدت دو ماه از تاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع بانتخاب او موافقت حاصل نمایند دولتی مذکور تین مشترکاً یا در صورتی که در ظرف مدت دو ماه بعد از آن هم تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید هر يك از آنها که زودتر اقدام کند از رئیس دیوان داوری بین المللی تقاضا خواهد نمود حکم ثالث را از اتباع دولتی انتخاب نمایند. با موافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالک ثالثی که رئیس دیوان داوری بین المللی باید حکم ثالث را منحصرأً از آنها انتخاب نماید بمشارالیه تسلیم گردد.

طرفین میتوانند راجع به شخص حکم ثالث قبلاً برای مدت معینی قراری بین خود بدهند.

هر گاه تعیین یکنفر حکم ثالث لازم گردد و بین دولتی متعاهد تین راجع برویه ای که باید بعد از تعیین حکم مزبور تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم ثالث با دو حکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده و طرز عمل خودشان را معلوم نموده اختلافات را تسویه خواهند نمود.

کلیه تصمیمات محکمه حکمیت با کثرت آراء اتخان میشود.

راجع به اختلافات دیگر غیر از آنچه مربوط با اجرا یا تفسیر عهود و یا قراردادها بوده و بطور رضایت بخشی از طریق عادی سیاسی تسویه نشود طرفین متعاهدین موافقت دارند که جز بوسائل مسالمت آمیز توسل نمایند و در هر مورد بخصوص در ضمن رعایت تعهداتی که از عضویت خود در جامعه ملل دارند بوسیله قرارنامه مخصوصی را که مناسب میدانند اتخان خواهند نمود بعلاوه طرفین متعاهدین موافقت دارند که چنانچه هر دو بقرارداد عمومی حکمیت مورخه ۲۶ سپتامبر ۱۹۲۸ یا پروتکل مربوطه بصلاحت اجباری دیوان داوری بین المللی مورخه ۱۶ دسامبر ۱۹۲۰ ملحق شوند مقررات قراردادهای مزبوره را میتوانند با وجود مقررات این ماده بموقع اجرا بگذارند.

ماده ۶ - پس از تصویب این عهدنامه مبادله نسخ مصوبه آن در اسرع اوقات در طهران بعمل خواهد آمد و ۱۵ روز بعد از مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته میشود.

بنا بر مراتب مذکور فوق اختیارداران طرفین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند - طهران - ۲ خرداد ۱۳۰۸ - ۲۳ مه ۱۹۲۹.

امضاء محمدعلی فرزین امضاء موریس کوولیه

پروتکل اختتامیه

در موقع امضاء عهدنامه مودت منعقدہ امروز بین دولتین ایران و بلژیک اختیارداران طرفین اظهارنیل را که جزو لایتهجری این عهدنامه می باشد نمودند :
دولتین ایران و بلژیک این حق را برای خود محفوظ میدارند که مقررات ماده پنج عهدنامه مودت را بعد از انقضای مدت ده سال از تاریخ مبادله نسخ مصوبه این عهدنامه مجدداً تحت رسیدگی در آورند - طهران ۲ خرداد ۱۳۰۸ - ۲۳ مه ۱۹۲۹

امضاء محمدعلی فرزین امضاء موریس کوولیه

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و بلژیک بشرح فوق در جلسه ۶ تیرماه ۱۳۰۸ داده شده است . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله قرارداد اقامت منعقدہ بین دولتین ایران و بلژیک

مصوب ۶ تیرماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد اقامت دولتین ایران و بلژیک را مشتمل بر سیزده ماده که در تاریخ نوزدهم اردیبهشت ماه ۱۳۰۸ با امضاء رسیده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن قرارداد ضمیمه است در جلسه ششم تیرماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قرارداد اقامت بین دولتین ایران و بلژیک

اعلیحضرت شاهنشاه ایران از یک طرف و اعلیحضرت پادشاه بلژیک از طرف دیگر . نظر باینکه مایلند شرایط اقامت اتباع ایران را در بلژیک و اتباع بلژیک را در ایران معین نمایند تصمیم بانعقاد قرارداد اقامت نموده و نمایندگان خود را تعیین نمودند .

اعلیحضرت شاهنشاه ایران : جناب مستطاب اجل میرزا محمد علیخان فرزین کفیل وزارت امور خارجه .

اعلیحضرت پادشاه بلژیک : جناب مسیوموریس کوولیدوزیر مختار و ایلچی مخصوص دولت بلژیک در ایران .

مشارالیهما پس از مبادله اختیار نامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بوده در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند :

ماده اول - اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر راجع بشخص و اموالشان بر طبق حقوق عمومی بین المللی پذیرفته شده و مطابق همان ترتیب با آنها رفتار خواهد شد .

اتباع مزبور از حمایت قوانین و مصادر امور ممکتی نسبت بخود و اموال و حقوق و منافعیشان دائماً بهره‌مند بوده و میتوانند در خاک طرف متعاهد دیگر داخل شده و از آن خارج و در آن مسافرت و توقف و اقامت نمایند بشرط آنکه از قوانین و نظامات جاریه در آن مملکت متابعت نمایند .

معهدنا مقررات مذکوره فوق بنظاماتی که راجع بتذکره مجری است و یا در آتیه مجری خواهد شد و همچنین بحق هیچیک از طرفین متعاهدین لطمه وارد نمیسازد که در هر موقع تصمیماتی برای تنظیم یا منع مهاجرت در خاک خود باتعین شرایطی که بموجب آن کارگران خارجی بطور عموم حالا یا در آتیه بتوانند بحرفه‌ای اشتغال ورزند اتخاذ نمایند مشروط باینکه تصمیمات مزبوره در حکم تبعیضی نباشد که مخصوصاً متوجه اتباع طرف متعاهد دیگر باشد .

ماده دوم - هر یک از طرفین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ میدارند که اتباع طرف متعاهد دیگر را انفراداً خواه در اثر تصمیم قانونی خواه بموجب قوانین و نظامات مربوطه بنظمیه خواه بجهات امنیت داخلی و یا خارجی مملکت که خودیگانه مشخص آنست اخراج نماید .

اخراج بترتیباتی که مطابق حفظالصحه و نوع پرستی باشد صورت خواهد گرفت .

ماده سوم - اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بامتباع

از قوانین و نظامات مملکت متوقف فی‌الحاق دارند بهر تجارت و صنعت و حرفه و یا شغلی اشتغال ورزند باستثناء آنچه بموجب قوانین و نظامات فقط باتباع داخله منحصر و یا در آتیه انحصار خواهد یافت و باستثناء آنچه مشمول انحصار دولتی و یا امتیاز اعطائی از طرف دولت بوده و یا خواهد بود و باستثناء طوافی و هر قسم تجارت دوره‌گردی .
اتباع مزبوره در خاک طرف متعاهد دیگر مشمول عوارض حقوقی یا مالیات بهر عنوانی که باشد زیادتیر یاغیر از آنچه از اتباع داخله در موارد متشابهه مطالبه میشود نخواهند بود بدون اینکه از این حیث خللی بمقررات ماده (۸) این قرارداد وارد آید .

معهدنا مراتب فوق در موارد لازمه مانع از وصول عوارض « توقف » و عوارض

راجعه باجرای مراسم مربوطه به نظمیه نخواهد بود و بدیهی است از این حیث اتباع

هر يك از طرفین در خاك طرف متعاهد دیگر از رفتار اتباع دولت كامله الوداد استفاده خواهند کرد .

ماده چهارم - مساكن و كليه اموال غير منقول كه اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاك طرف متعاهد دیگر كسب نموده یا تصرف و یا اجاره نموده باشند مورد رسیدگی و نفیث واقع نخواهد شد مگر بهمان شرایط و همان مراسمی كه بموجب قوانین واحكام و نظامات برای اتباع داخله مقرر است .

ماده پنجم - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاك طرف متعاهد دیگر در امور مربوطه بحمايت قانونی و قضائی خود و اموالشان از همان رفتاری كه نسبت با اتباع داخله مبذول میگردد بهره مند خواهند شد .

علیهذا آزادانه و بسهولت بمحاكم دسترس داشته و میتوانند مانند اتباع داخله در عدلیه ترافع نمایند بشرط مراعات مقررات مربوطه بوجه الضمانه مخصوص خارجیها و ارفاق قضائی مجانی كه تابع مقررات محلی خواهد بود تا وقتیکه تكلیف تسویه این دو موضوع در قرارداد مخصوصی بین طرفین متعاهدین معلوم شود .

ماده ششم - در امور مربوطه باحوال شخصیه محاكم هر يك از طرفین متعاهدین نسبت با اتباع طرف متعاهد دیگر قانون مملكت متبوعه آنها را اعمال خواهد نمود .

ماده هفتم - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین حق خواهند داشت با متابعت از قوانین و نظامات جاریه در خاك طرف متعاهد دیگر هر قسم حقوق و اموال منقول و یا غیر منقول كه تحصیل و فروش و انتقال و یا تصرف آن برای اتباع مملكت ثالثی بموجب قوانین و نظامات مملكت متوقف فیها مجاز و یا در آئیه مجاز خواهد بود تحصیل و تصرف نموده و یا بعارض فروش و انتقال در آورند .

مالکیت اتباع مزبوره را نسبت با اموالشان نمیتوان سلب نمود و یا آنها را ولو موقتاً

هم باشد از استفاده از اموالشان بازداشت مگر بهمان شرایط و در مقابل ادای غراماتی که در قوانین محلی برای اتباع داخله مقرر است .

ماده هشتم - اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر از هر خدمت نظامی و هر خدمت اجباری معاف میباشند جز خدمتی که برای دفاع از بلیات طبیعی مقرر شود .

اتباع مزبوره در خاک طرف متعاهد دیگر از هر قرضه اجباری و هر مالیاتی که برای حوائج جنگ برقرار شود معاف میباشند و نمیتوان آنها را در موقع صلح و جنگ جز بمصادرات نظامی که قانوناً با اتباع داخله تحمیل میشود ملزم نمود آنها بهمان اندازه و شرایطی که نسبت با اتباع داخله معمول میگردد .

ماده نهم - شرکت های صنعتی و یا تجارتی که بر طبق قوانین یکی از طرفین متعاهدین تأسیس و مقرر شرکتی آنها در خاک مملکت مشارالیهها بوده و در آنجا قانوناً بتابعیت آن مملکت شناخته شده باشند هویت حقوقی و اهلیت آنها در خاک طرف متعاهد دیگر شناخته خواهد شد .

شرکت های مزبور میتوانند در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط متابعت از قوانین و مقررات جاریه آن مستقر شده و بهر تجارت یا صنعتی که برای اتباع مملکت متبوعه آنها مجاز است و برای همان قسم شرکتهای دولت کماله الوداد نیز ممنوع نیست اشتغال ورزند .

در امر اموال منقوله و غیر منقوله در خاک طرف متعاهد دیگر همان حقوقی را دارا خواهد بود که بموجب ماده هفتم با اتباع دولت متبوعه آنها داده شده است .
در امر مالیات از همان ترتیبی که همان قسم شرکتهای دولت کماله الوداد دارند استفاده خواهند نمود .

ولی معیناً مسلم است مقررات این قرارداد بشرکتهای مزبور - ق نمیدهد

مزایای مخصوصی را در حق خود دعوی نمایند که در ایران بشرکت‌هایی که ترتیب عملیاتشان بموجب امتیازنامه‌های مخصوص معین شده اعطا گردیده است .
از طرف دیگر شرکت‌های هر یک از طرفین متعاهدین که شرایط عملیاتشان در خاک طرف متعاهد دیگر بموجب امتیازنامه‌های مخصوص تعیین شده حق نخواهند داشت راجع به موادی که در امتیاز نامه آنها پیش بینی شده مزایائی که بموجب عهد و قراردادهای جاریه یا ناشیه از ترتیب معامله دولت کامله الوداد اعطا میشود دعوی نمایند .

ماده دهم - به استناد قرارداد هیچیک از طرفین نمیتوانند استفاده از مزایائی را که طرف متعاهد دیگر بمملکت ثالثی بموجب اتحاد اقتصادی داده و یا خواهد داد دعوی نمایند .

ماده یازدهم - این قرارداد شامل مستملکات یا ممالک تحت قیمومیت طرفین متعاهدین نیست .

ماده دوازدهم - این قرارداد برای تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم خواهد شد و مبادله نسخ مصوبه هر چه زودتر در تهران بعمل خواهد آمد و پانزده روز بعد از این مبادله بموقع اجرا گذاشته میشود و تا مدت پنجسال مجرا خواهد بود و در صورتی که ششماه قبل از انقضاء مدت پنجسال مزبور فسخ نشود بطور ضمنی ادامه یافته و اعتبار آن ششماه بعد از آنکه یکی از طرفین متعاهدین فسخ قرارداد را بطرف متعاهد دیگر اعلام نمود زائل میشود .

ماده سیزدهم - این قرارداد بدو نسخه نوشته شده است . بنا بر مراتب فوق اختیار داران طرفین متعاهدین این قرارداد را امضاء و بمهر خود مهور نمودند .

تهران بتاريخ ۹ مه ۱۹۲۹-۱۹ اردیبهشت ۱۳۰۸

امضاء : موريس كويليه

امضاء : محمد علی فرزین

اجازه مبادله قرار داد اقامت منعقدہ بین دولتین ایران و بلژیک بشرح فوقدر جلسه ۶ تیرماه ۱۳۰۸ داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله قرارداد تجارت و بحر پیمائی منعقدہ بین دولتین ایران و اتحاد اقتصادی بلژیک و لوکز امبورک

مصوب ۶ تیرماه ۱۳۰۸

مادۀ واحده - مجلس شورای ملی قرارداد تجارت و بحر پیمائی دولتین ایران و اتحاد اقتصادی بلژیک و لوکز امبورک مشتمل بر دو ماده و یک پروتکل اختتامیه و یک مراسله متعاطیه را تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .
این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن قرارداد ضمیمه است در جلسه ششم تیرماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قرارداد تجارت و بحر پیمائی بین دولتین ایران و اتحاد اقتصادی بلژیک و لوکز امبورک

اعلیحضرت شاهنشاه ایران از یک طرف و اعلیحضرت پادشاه بلژیک بنام خود و بنام «گرانددوسن لوکز امبورک» از طرف دیگر نظر باینکه مایلند مبادلات تجارتی را تشویق و روابط اقتصادی بین ایران و اتحاد اقتصادی بلژیک و لوکز امبورک را توسعه بدهند تصمیم بانعقاد قرارداد تجارتی و بحر پیمائی نموده و نمایندگان مختار خود را معین نمودند .

اعلیحضرت شاهنشاه ایران - جناب مستطاب اجل میرزا محمد علیخان فرزین کفیل وزارت امور خارجه .

اعلیحضرت پادشاه بلژیک - جناب مسیو موریس کوولیه وزیر مختار وایلیجی
مخصوص دولت بلژیک در ایران .

مشارالیهما پس از مبادله اختیارنامه های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در
مواد ذیل موافقت حاصل نمودند .

ماده اول - - طرفین متعاهدین با استقرار روابط خود بر روی اصل استقلال
گمرکی موافقت مینمایند که به محصولات ارضی و صنعتی مملکت ایران در ورود بخاک
اتحاد اقتصادی بلژیک و لوکز امبورک و بالعکس به محصولات ارضی و صنعتی اتحاد
اقتصادی بلژیک و لوکز امبورک در ورود بایران هیچگونه حقوق و کوثفیسین و عوارضی
زیادتر یا غیر از آنچه از محصولات متشابه مملکت ثالثی اخذ میشود و یا خواهد شد تعلق
نخواهد گرفت .

بدیهی است که چنانچه در موقعی یکی از طرفین متعاهدین یک یا چند
فقره از حداقل حقوق تعرفه گمرکی خود را تخفیف بدهد استفاده از این تخفیف بخودی
خود شامل امتعه محصوله و یا مصنوعه در خاک طرف متعاهد دیگر نیز خواهد شد .

ماده دوم - - بمحصولاتی که از خاک یکی از طرفین متعاهدین بخاک طرف متعاهد
دیگر صادر میشود حقوق یا عوارضی زیادتر یا غیر از آنچه از محصولات متشابه صادره
بخاک دولت کامله الوداد اخذ میشود یا خواهد شد تعلق نخواهد گرفت .

ماده سوم - - معامله کامله الوداد شامل طریقه وصول حقوق از واردات و صادرات
و ترتیب انبار داری و عوارض و مراسم گمرکی و عملیاتی که نسبت بامتععه و ارسال
آنها در گمرک میشود اعم از اینکه امتعه مزبور وارد یا صادر یا بطور ترانزیت حمل
شود خواهد بود .

ماده چهارم - - محصولات ارضی و صنعتی هر یک از طرفین متعاهدین در خاک
طرف متعاهد دیگر در قسمت مالیاتهای داخلی از هر قبیل که باشد از رفتاری که نسبت

بمحصولات متشابه مملکتی یا محصولات متشابه دولت کامله الوداد میشود و یا ممکن است در آئیه بشود بهره‌مند خواهند بود .

ماده پنجم - طرفین متعاهدین موافقت دارند اصولاً جنبه الزامی برای تصدیقنامه مبدأ قائل نشوند معیناً در صورتی که بعضی از امتعه در موقع ورود بخاک یکی از طرفین متعاهدین مشمول حقوق گمرکی مختلفی بر حسب تفاوت مبدأ باشند ممکن است بطور استثناء تصدیقنامه مبدأ مطالبه شود تا امتعه وارده از خاک طرف متعاهد دیگر از خفیفترین حقوق گمرکی بهره‌مند شود .

در موقعیکه تصدیقنامه مبدأ مطالبه شود طرفین متعاهدین موافقت دارند مقررات قرارداد بین‌المللی تسهیل مراسم گمرکی منعقد در ژنو مورخه سیم نوامبر ۱۹۲۳ را اعمال نمایند .

ماده پنجم (نمره ۲) - طرفین متعاهدین تعهد می‌نمایند در روابط فیما بین مقررات ذیل را ترتیب‌بندند :

۱- بقرارداد منعقد در ژنو مورخه ۱۹۲۳ مربوط بتسهیل مراسم گمرکی .

۲- قرارداد و اساسنامه ترتیب بین‌المللی بنادر بحری که در ژنو در ۱۹۲۳ امضا شده .

۳- پروتکل مواد حکمیت منعقد در ژنو مورخه ۱۹۲۳ راجع بقراردادهائی که در حقوق بین‌الملل بر رسم قراردادهای تجارتي شناخته میشود .

اعم از اینکه طرفین متعاهدین فقرات مذکوره در این ماده را تصویب نموده باشند یا خیر .

ماده ششم - بین مملکتین متعاهدین متقابلاً آزادی تجارت و بحری پیمائی برقرار خواهد بود و بدین طریق طرفین متعاهدین تعهد مینمایند در راه روابط تجارتي متقابله خود بوسیله هیچگونه ممنوعیت یا تحدیدی در واردات یا صادرات تولید عائق ننمایند .

معهدنا طرفين متعاهدين اين حق را برابى خود محفوظ ميدارند که ممنوعيت‌ها و تحديدات ذيل را بشرط آنکه نسبت به تمام ممالک يا ممالکى که در وضعيت متشابهى هستند اعمال شود برقرار نمايند :

- ۱- ممنوعيتها يا تحديدات مربوطه با امنيت عمومى .
- ۲- ممنوعيتها يا تحديداتى که بجهت اخلاقى يا نوع پرورى ايجاب ميشود .
- ۳- ممنوعيتها و تحديداتى که مربوط به تجارت اسلحه و مهمات و ذخاير جنگى با درمواقع استثنائى آنچه که بکار جنگ بخورد .
- ۴- ممنوعيتها يا تحديداتى که براى حفظ الصحه عمومى يا حفظ حيوانات يا نباتات در مقابل امراض و هوام و وحشرات طفيلى موزيده برقرار شود .
- ۵ - ممنوعيتها يا تحديدات صادراتى که منظور از آن حفظ ذخائر عتيقه و مستظرفه و تاريخى مى باشد .
- ۶- ممنوعيتها يا تحديدات شامل طلا و نقره و مسکوکات و اسکناس و اوراق بهادار .
- ۷- ممنوعيتها يا تحديداتى که بموجب آن محصولات خارجى نيز مشمول رژيمى باشد که در داخله مملکت راجع به توليد و تجارت و حمل و نقل و مصرف محصولات متشابه مملکتى برقرار است .
- ۸- ممنوعيتها يا تحديدات معموله نسبت به محصولاتى که توليد يا تجارت آنها در داخله مملکت موضوع انحصار دولتى يا انحصار واقعه در تحت نظارت دولت بوده و يا خواهد بود .

از طرف ديگر هيچيك از مواد اين قرارداد بحق هيچيك از طرفين متعاهدين خللى وارد نمى سازد که اقداماتى راجع به ممنوعيت يا تحديد واردات و با صادرات براى حفظ منافع حياتى مملکت در مواقع فوق العاده و غير طبيعى بنمايند چنانچه اين قبيل اقدامات بعمل آيد طوري اجرا خواهد شد که موجب تبعيض بلامجوز بضرر طرف متعاهد

ديگر نباشد دوام اقدامات مزبور تا وقتي است كه علل يا كيفيائي كه مسبب آنها بوده است باقي باشد .

از طرف ديگر در صورتيكه طرفين متعاهدين قرارداد بين المللي رفع ممنوعيتها و تحديدهات صادرات و واردات ملحق شوند تعهد عدم ايجاد ممنوعيتها و تحديدهات صادرات و واردات مذكوره در اين ماده شامل مواردی نخواهد شد كه بموجب قرارداد بين المللي مزبور مجاز است .

ماده هفتم - طرفين متعاهدين تعهد مينمايند متقابلاً در خاك خود بشرط انجام مراسم قانوني حق انبار و آزادي ترانزيت اسباب و مال التجاره و هر قسم وكشتي و وسائيل نقليه و واگون راه آهن و ساير وسايل نقليه را بيكديگر بدهند و از اين حيث معامله‌اي را كه نسبت بدولت ثالثي مي نمايند در حق يكديگر تضمين كنند .

هر قبيل امتعه كه از خاك گمركي يكي از طرفين متعاهدين عبور نمايد از بابت انبار و ترانزيت فقط حقوق و عوارضي را كه براي تكافوي مخارج اداري و نظارت لازم است خواهند پرداخت بدون اينكه از اين حيث بدعوارض مالياتي مربوطه به معاملاتى كه در مدت ترانزيت و يا انبار داري نسبت بمحصولات مزبوره ميشود خللى وارد سازد .

ترانزيت امتعه ممكن است ممنوع شود .

۱- در موقع جنگ و در هر موقع ديگر بنا بملاحظه حفظ امنيت .

۲- بجهت صحي يا براي جلوگيري از امراض حيواني و نباتي .

ماده هشتم - عمال سياري كه از طرف دارالصنايع يا دارالتجاره‌هاى واقعه در خاك يكي از طرفين متعاهدين نمايندگي دارند در خاك طرف متعاهد ديگر راجع بعملیات و مخصوصاً راجع بتسهيلات گمركي كه نسبت به مسطورجان

ميشود از همان رفتاري كه در مورد عمال سيار دولت كامله الوداد مبذول مي‌گردد بهره‌مند خواهند شد .

اتباع هريك از طرفين متعاهدين كه ببازارهاي ديگري كه براي تجارت مي‌روند در خاك طرف متعاهد ديگر مشمول رفتاري مادون اتباع كامله الوداد نخواهد شد .

مقررات فوق نظر باینكه شامل طوافي و تجارت دوره‌گردی نیست هريك از طرفين در اين قسمت آزادی خود را محفوظ ميدارد .

ماده نهم - هريك از طرفين متعاهدين حق معامله كامله الوداد را در امر كشتيهاي تجارتي و محمولات آنها اعم از ماليات يا تسهيلات و ياهرچيز ديگري بطرف متعاهد ديگر میدهدهد .

ماده دهم - معامله متساوي با مملكت ثالث شامل موارد ذيل نیست :

۱- مزایایيكه يكي از طرفين متعاهدين در قسمت تجارت سرحدی به ممالك مجاور خود در منطقه‌ای كه از طرفين سرحد از پانزده كيلو متر نوعاً تجاوز ننماید داده و با خواهد داد .

۲- مزایای خصوصی كه در مورد اتحاد گمركي داده ميشود .

ماده يازدهم - اين قرارداد هر چه زودتر براي تصويب بمجلس شورای ملی تقديم خواهد شد و مبادله نسخ مصوبه در تهران بعمل خواهد آمد و پانزده روز بعد از مبادله اسناد تصويب بموقع اجرا گذاشته ميشود و مدت آن پنج سال خواهد بود چنانچه ششماه قبل از انقضای اين پنجسال فسخ نشود بطور ضمنی ادامه یافته و تا ششماه بعد از تاريخی كه يكي از طرفين فسخ آنرا بطرف متعاهد ديگر اعلام نماید دارای اعتبار خواهد بود .

ماده دوازدهم - اين قرارداد بدو نسخه نوشته شده است .

بنا بمراتب فوق اختيار داران طرفين اين قرار داد را امضا و بمهر خود مهور نمودند . تهران بتاريخ ۹ مه ۱۹۲۹ (۱۹ اردیبهشت ۱۳۰۸)

پروتکل اختتاميه

در موقع امضای قرارداد تجارت و بحریپیمائی منعقدہ امروز بین ایران و اتحاد اقتصادی بلژیک و لوکزامبورگ اختیارداران امضاء کننده ذیل این اظهارراکه جزء لایتنجای قرارداد میباشد نمودند .

طرفین متعاهدین موافقت دارند معامله دولت کامله‌الوداد مذکور در ماده نهم شامل تسهیلاتیکه از قراردادهای خصوصی که هر یک از طرفین با دولت دیگری راجع بنظارت و تعیین حجم سفائن منعقد داشته نخواهد شد شناسائی متقابل تصدیقنامه‌های قابلیت سیرسفائن هر چه زودتر موضوع مقاوله نامہ مخصوصی بین طرفین متعاهدین واقع خواهد شد .

(تهران بتاريخ ۹ مه ۱۹۲۹ - ۱۹ اردیبهشت ۱۳۰۸)

امضاء محمدعلی فرزین

امضاء موریس کوولیه

طهران بتاريخ ۹ مه ۱۹۲۹

مراسله کفیل وزارت امور خارجه بوزیر مختار بلژیک در طهران

آقای وزیر مختار - در موقع امضاء قرارداد تجارت و بحریپیمائی بین ایران و اتحاد اقتصادی بلژیک و لوکزامبورگ مورخه ۹ مه ۱۹۲۹ با نهایت احترام باستحضار خاطر محترم میرسانم که امتعه کنگوی بلژیک و قطعات «رواندا اوروندی» که تحت قیمومیت بلژیک است بشرط معامله متقابلہ در موقع ورود بایران از حداقل تعرفه گمرکی که شامل محصولات اتحاد اقتصادی بلژیک و لوکزامبورگ است کما فی السابق بهره‌مند خواهند بود و این ترتیب خاتمه نخواهد یافت مگر اینکه ششماه قبل از وقت

این مسئله اخطار و یا اینکه این قرارداد فسخ شود . مراتب احترامات فائقه را تجدید مینماید . محمدعلی فرزین .

تهران ۹ مه ۱۹۲۹ (۱۹ اردیبهشت ۱۳۰۸)

جناب مستطاب اجل آقای فرزین کفیل وزارت امور خارجه - درمراسله مورخه ۹ مه جناب مستطاب اجل لطف فرموده تصمیم دولت ایران رادرباب اینکه محصولات کونگوی بلژیک و قطعات رواندا - اوروندی که تحت قیمومیت بلژیک می باشد از حداقل تعرفه گمرکی که درباره محصولات اتحاد اقتصادی بلژیک ولوکزامبورک مجری می گردد بهره مند خواهند بود اطلاع داده بودند .

باکمال افتخار خاطر جناب مستطاب عالی را مستحضر میدارم که بعنوان معامله متقابله دولت پادشاهی بلژیک در موارد گمرکی راجع بمحصولات ایران صادره بمستملکات بلژیک ترتیبی را که درباره دولت کامله الوداد مجری میدارد مجری خواهد داشت و باین ترتیب خاتمه داده نخواهد شد مگر اینکه شش ماه قبل از وقت اعلام فسخ آن بشود و یا قرارداد تجارتي و بحر پیمائی بین ایران واتحاد اقتصادی بلژیک و لوکزامبورک مورخه ۹ مه ۱۹۲۹ فسخ شود . مراتب احترامات فائقه را تجدید مینماید . امضاء کولیه

اجازه مبادله قرارداد تجارت و بحر پیمائی منعقدہ بین دولتی ایران واتحاد اقتصادی بلژیک و لوکزامبورک بشرح فوق درجلسه ششم تیرماه ۱۳۰۸ داده شده است .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت و قرارداد اقامت و قرارداد تجارتي و گمرکی و بحر پیمائی منعقدہ بین دولتی ایران و آلمان

مصوب ۲۷ فروردین ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی در جلسه بیست و هفتم فروردین ماه

۱۳۰۸ عهدنامه مودت مشتمل بر پنج ماده و یک پروتکل اختتامیه و قرارداد اقامت مشتمل بر ده ماده و یک پروتکل اختتامیه و همچنین قرارداد تجارתי و گمرکی و بحریمائی را مشتمل بر دوازده ماده و یک پروتکل اختتامیه و مراسله متعاطیه راجع به کشتیهای جنگی که همه در تاریخ ۲۸ بهمن ۱۳۰۷ بین دولت ایران و آلمان امضاء شده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بر یکماده و متن عهدنامه و قراردادهای منعقدہ است در جلسه بیست و هفتم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

عهدنامه مودت بین دولتمین ایران و آلمان

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس مملکت آلمان نظر باینکه بتحکیم روابط دوستی قدیمی بین مملکتین مایل میباشند بانعقاد عهدنامه مودت تصمیم نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را معین نمودند :

اعلیحضرت شاهنشاه ایران : جناب مستطاب اجل آقای میرزا محمدعلی خان فرزین کفیل وزارت امور خارجه .

رئیس مملکت آلمان : مسیوفریدریک ورنرگراف فن درشولنبورک وزیرمختار و ایلچی مخصوص آلمان درطهران .

مشارالیهما پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که آنها را صحیح و معتبر یافتند در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند .

ماده اول - بین دولتمین ایران و آلمان و اتباع مملکتین صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه دائمی برقرار خواهد بود .

ماده دوم - دولتمین متعاهدتین موافقت مینمایند که روابط سیاسی و قنسولی خود را برطبق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی ادامه دهند . نسبت به

نمایندگان سیاسی و قنسولی هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاقد دیگر مطابق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی رفتار خواهد شد و در هر حال بشرط معامله متقابله رفتار مزبور نباید مادون معامله‌ای باشد که نسبت به نمایندگان سیاسی و قونسولی دولت کامله الوداد میشود.

ماده سوم - دولتین متعاهدتین موافقت مینمایند که روابط قونسولی و تجارتي و گمرکی و بحرپیمائی بین مملکتین و نیز شرایط اقامت و توقف اتباع خود را در خاک یکدیگر بموجب قراردادهائی برطبق اصول و معمول حقوق عمومی بین‌المللی و بروی اساس تساوی کامل و معامله متقابله تنظیم نمایند.

ماده چهارم - دولتین متعاهدتین موافقت مینمایند که کلیه اختلافاتی را که بین آنها در موضوع اجراء یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قراردادهای منعقدہ یا عهود و قراردادهائی که منعقد گردد و از جمله راجع بهمین عهدنامه بظهور برسد و تصفیه دوستانه اختلافات مزبور به وسائل سیاسی عادی درمدت مناسبی ممکن نگردد به حکمیت رجوع نمایند.

این ترتیب در صورت لزوم اساساً برای تشخیص این مسئله که آیا اختلاف مربوط به تفسیر یا راجع به اجرای عهود و قراردادهای مذکوره میباشد نیز اعمال خواهد گردید.

حکم محکمه حکمیت برای طرفین الزام آوراست.

برای هر قرضیه متنازع فیها محکمه حکمیت بر حسب تقاضای یکی از دولتین متعاهدتین و به ترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت:

هر یک از دولتین متعاهدتین در ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه حکم خود را که ممکن است از اتباع مملکت ثالثی هم انتخاب گردد تعیین خواهد نمود.

هر گاه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه تا سه ماه بین دولتین راجع به مدتی که در ظرف

آن حکمین باید حکم خود را صادر نمایند موافقت حاصل نگردد یا اینکه حکمین نتوانند قضیه متنازع فیها را در مدتی که برای آنها تعیین شده تسویه نمایند دولتین یکنفر از اتباع دولت ثالثی را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند کرد .

چنانچه دولتین در ظرف دو ماه از تاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع با انتخاب او موافقت حاصل ننمایند دولتین مذکورین مشترکاً یا در صورتیکه در ظرف مدت دو ماه بعد از آن هم تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید هر یک از آنها که زودتر اقدام کند از رئیس دیوان داوری بین‌المللی لاهه تقاضا خواهد نمود که حکم ثالث را از اتباع دول ثالثی معین نماید .

باموافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالک ثالثی که رئیس دیوان داوری بین‌المللی باید حکم ثالث را منحصرأً از آنها انتخاب نماید بمشارالیه تسلیم گردد .
طرفین میتوانند راجع بشخص حکم ثالث برای مدت معینی قبلاً قراری بین خود بدهند .

در صورتی که طرز عمل حکمین بموجب قرارداد مخصوصی بین دولتین مشخص نگردیده و قرارداد مزبور در موقع تعیین حکمین منعقد نشده بوسیله خود حکم‌ها مشخص خواهد گردید .

هرگاه تعیین یکنفر حکم ثالث لازم گردد و بین دولتین متعاهدتین راجع برویه‌ای که باید بعد از تعیین حکم مزبور تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم ثالث با دو حکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده و طرز عمل خودشان را معلوم نموده اختلاف را تسویه خواهند کرد .

کلیه تصمیمات محکمه حکمیت با کثرت آراء اتخان خواهد گردید .

ماده پنجم - این عهد نامه در دو نسخه اصلی بفارسی و آلمانی و فرانسه

تحریر میشود چنانچه راجع بتفسیر عهد نامه اختلافی بروز نماید متن فرانسه معتبر خواهد بود.

پس از تصویب این عهد نامه مبادله نسخ مصوبه در اسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد - این عهدنامه بمحض مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته میشود بنا علیهذا اختیار داران طرفین که بدین امر کاملاً مجاز میباشند این عهدنامه را امضاء وبمهر خود مهور نمودند .

در طهران بتاريخ ۲۸ بهمن ۱۳۰۷ مطابق ۱۷ فوریه ۱۹۲۹

امضاء : محمدعلی فرزین امضاء : فریدریک ورنر گنت فن در شولنبورک

پروتکل اختتامیه

در موقع امضاء عهد نامه مودت منعقدہ امروز بین دولتین ایران و آلمان اختیارداران امضاءکننده این پروتکل اظهار ذیل را که جزء لایتجزای خود عهدنامه میباشد نمودند .

دولتین متعاهدتین این حق را برای خود محفوظ میدارند که پس از اینکه ده سال از مبادله نسخ مصوبه عهدنامه مودت گذشت مقررات ماده چهار عهدنامه مزبوره را مجدداً تحت مطالعه قرار دهند .

در طهران بتاريخ ۲۸ بهمن ۱۳۰۷ مطابق ۱۷ فوریه ۱۹۲۹

امضاء

امضاء

محمدعلی فرزین فریدریک ورنر گنت فن در شولنبورک

اجازة مبادله عهدنامه مودت بین دولتین ایران و آلمان بشرح فوق در جلسه

۲۷ فروردینماه ۱۳۰۸ شمسی داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قرارداد اقامت بین دولتین ایران و آلمان

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس مملکت آلمان که مایلند حق اقامت اتباع ایران را در آلمان و اتباع آلمان را در ایران برطبق عهدنامه مودت منعقدہ امروز تنظیم نمایند تصمیم بعقد قرارداد اقامت نموده و برای این مقصود اختیار داران خود را تعیین نمودند، اعلیحضرت شاهنشاهی ایران :

جناب مستطاب اجل آقای میرزا محمد علی خان فرزین کفیل وزارت امور خارجه .
رئیس مملکت آلمان :

مسیو فریدریک ورنر گت فن در شولنبورک وزیر مختار و ایلچی مخصوص دولت آلمان در طهران .

مشار الیہما پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که آنهارا صحیح و معتبر یافتند در مراتب ذیل موافقت حاصل نمودند :

مادہ اول - اتباع ہریک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر نسبت بشخص و اموالشان موافق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی پذیرفته شده و از این حیث با آنها مطابق اصول و معمول مزبور رفتار خواهد شد .

مشار الیہم از حمایت دائم قوانین و مصادر امور مملکتی نسبت بخود و اموال و حقوق و منافعشان بهره‌مند خواهند شد و می توانند بخاک طرف متعاهد دیگر وارد و از آنجا خارج شده و در آن مسافرت و توقف و اقامت نمایند . با این شرط و تا وقتی کہ موافق قوانین و نظامات جاریہ در خاک مزبور عمل نمایند .

اتباع مذکورہ فوق در تمام این مسائل از رفتاری کہ مادون رفتار معمولہ نسبت باتباع دولت کاملہ الوداد نباشد بهره‌مند خواهند شد .

معہذا هیچیک از مراتب فوق مانع از آن نیست کہ ہریک از طرفین در ہر موقع مقرراتی برای تنظیم و یا منع مهاجرت در خاک خود وضع نمایند مشروط بہ اینکہ

آن مقررات در حکم تبعیضی نباشد که مخصوصاً متوجه کلیه اتباع طرف متعاقد دیگر باشد .

ماده دوم - مقررات این قرارداد به حق هیچیک از طرفین متعاقدین لطمه وارد نمی‌آورد که توقف اتباع طرف متعاقد دیگر را در موارد مخصوصه خواهد رانر تصمیم قضائی یا از لحاظ امنیت داخلی و یا خارجی مملکت و یا بملاحظات معاونت عمومی و یا صحتی و یا اخلاقی ممنوع بدارد .

اخراج بر تریبائی صورت خواهد گرفت که موافق مقتضیات حفظ الصحه و انسانیت باشد .

ماده سوم - اتباع هر یک از طرفین متعاقدین حق دارند در خاک طرف متعاقد دیگر بشرط مراعات قوانین و نظامات مملکتی مثل اتباع داخله به هر قسم صنعت و تجارت پرداخته و بهر شغل و حرفه‌ای اشتغال ورزند اما تا حدی که مربوط به انحصارات اعطائی از طرف دولت نباشد .

و نیز حق مذکور فوق شامل مواردی نخواهد بود که مطابق قوانین و نظامات مملکتی تبعه داخله بودن شرط حتمی اشتغال بشغلی باشد .

ماده چهارم - شرکت‌های آنونیم و هر قسم شرکت‌های تجاری منجمله شرکت‌های صنعتی و مالی و بیمه و ارتباطات و حمل و نقل که مقر شرکتی آنها در خاک یکی از طرفین متعاقدین بوده و مطابق قوانین مملکتی که مقر شرکت در آن واقع است تأسیس و شناخته شده باشد هویت حقوقی و اهلیت و حق ترافع قضائی برای آنها در خاک طرف متعاقد دیگر شناخته میشود و مبادرت آنها به عملیات تجاری در مملکت متوقف فیها مطابق قوانین و مقرراتی خواهد بود که در مملکت مزبوره مجری است .

راجع بشرائط پذیرفته شدن شرکت‌های مزبوره در مملکت متعاقد دیگر و اجرای عملیات آنها و همچنین راجع بکلیه مسائل دیگر شرکت‌های مزبوره میتوانند بشرط

متابعت از قوانین و مقررات مملکت متوقف فیها بکلیه عملیات تجارتنی و صنعتی پردازند که مطابق ماده سوم این قرارداد برای اتباع مملکتی که شرکت‌های مذکوره در آنجا تأسیس شده‌اند مجاز است. با شرکت‌های مزبوره از هر حیث باید همان رفتاری بشود که با مؤسسات متشابه دول کامله الوداد بعمل می‌آید.

ماده پنجم - اتباع هر یک از دولتین و شرکت‌های هر یک از طرفین متعاهدین که در ماده چهار با آنها اشاره شده در خاک طرف متعاهد دیگر راجع به هر قسم مالیات و عوارض و همچنین کلیه تحمیلات دیگری که جنبه مالی داشته باشد نسبت بشخص و اموال و حقوق و منافعشان در پیشگاه مأمورین و محاکم مالیه از همان رفتار و حمایتی که نسبت با اتباع داخله بعمل می‌آید بهره‌مند خواهند شد.

ماده ششم - اتباع هر یک از طرفین متعاهدین حق دارند با متابعت از قوانین و نظامات جاریه در خاک طرف متعاهد دیگر هر قسم حقوق و اموال منقوله تحصیل و تصرف و نقل و انتقال نموده و یا بمعرض فروش برسانند و از این حیث با آنها رفتار اتباع دولت کامله الوداد میشود.

راجع بحقوق و اموال غیر منقوله با اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر در هر حال معامله اتباع دولت کامله الوداد می‌شود و تا انعقاد قرارداد مخصوصی موافقت حاصل است که اتباع آلمان در خاک ایران مجاز نیستند اموال غیر منقوله غیر از آنچه برای سکونت و شغل و یا صنعت آنها لازم است تحصیل یا تصرف و یا تملیک نمایند.

ماده هفتم - در منازل و کلیه اموال غیر منقوله دیگر که اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بر طبق مقررات این قرارداد تحصیل یا تملیک و یا اجاره نمایند نمیتوان داخل شده و یا بتفتیشات مبادرت نمود مگر بهمان ترتیبات و مراسمی که در قوانین جاریه برای اتباع داخله مقرر است - و همچنین

دفاتر تجارتنی یا صورت حساب و یا هر قبیل اسنادی را که در منازل یا در ادارات اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر باشد نمیتوان مورد تفتیش با توقیف قرارداد مگر در تحت شرایط و مراسمی که بموجب قوانین جاریه برای اتباع داخله مقرر است .

ماده هشتم - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر راجع بحمايت خود و اموالشان در پیشگاه محاکم و مصادر امور از همان رفتاری که نسبت بانواع داخله میشود بهره‌مند خواهند شد .

مشارالیهام مخصوصاً بدون هیچ مانعی به محاکم دسترسی داشته و میتواند تحت همان شرائطی که برای اتباع داخله مقرر است ترافع نمایند معیناً تا انعقاد قرارداد مخصوصی ترتیبات راجع بارفاق قضائی نسبت باشخاص بی بضاعت و وجه الضمانه مخصوص خارجی‌ها بموجب قوانین محلیه حل و تسویه میگردد .

و در مسائل راجعه بحقوق شخصی و خانوادگی و وراثت و ترکه اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر مطیع مقررات و قوانین مملکت متبوعه خود میباشند و دولت متعاهد دیگر نمیتواند از اعمال قوانین مزبوره منحرف بشود جز بطریق استثناء و تاحدی که يك چنین رویه‌ای علی‌العموم نسبت بکلیه ممالک خارجه دیگر اعمال شود .

ماده نهم - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در موقع صلح و جنگ در خاک طرف متعاهد دیگر از هر گونه الزام کارکردن برای دولت معاف میباشند مگر برای دفاع از بلایای طبیعی . مشارالیهام از هر نوع خدمت نظامی اجباری چه در فئون بری و قوای بحری و هواپیمائی و چه در گارد ملی و یا چریک و همچنین از کلیه مالیاتهای که بجای خدمت شخصی وضع شده باشد معافیت دارند و اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر از کلیه قرضه‌های اجباری معاف میباشند و نمیتوان مالیات‌های نظامی یا هر قسم مصادراتی اعم از نظامی یا غیر نظامی و یا انتزاع

مالکیت برای مصالح عمومی جز بهمان شرائط و بهمان ترتیبی که نسبت با تابع دولت کماله الوداد معمول میگردد با آنها تحمیل نمود .

برای جبران مصادراتی که در قسمت اول این ماده مذکور است و همچنین در مورد انتزاع مالکیت برای مصالح عمومی به اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر از بابت قیمت اموال منتزعه و یا صادره شده غرامت منصفانه مطابق مقررات قوانین مملکت متوقف فیها که بموجب آن ترتیب این قبیل غرامات معین میگردد داده خواهد شد مقررات این ماده شامل شرکت‌های مذکوره در ماده چهار نیز خواهد بود .

ماده دهم - این قرارداد بدون نسخه اصلی بقارسی و آلمانی و فرانسه نوشته شده و در صورت بروز اختلاف در تفسیر این قرارداد متن فرانسه معتبر خواهد بود . پس از تصویب این قرارداد مبادله نسخ مصوبه در اسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد .

این قرارداد یکماه بعد از مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته میشود و مدت پنجسال هم مجری خواهد بود و چنانچه ششماه قبل از انقضای مدت مزبور فسخ نشود بطور ضمنی برای مدت غیر معینی تمدید خواهد یافت در آن صورت هر موقع بفسخ آن میتوان مبادرت نمود بشرط آنکه شش ماه قبل از وقت بطرف متعاهد دیگر اخطار شود .

بناء علیهذا نمایندگان طرفین متعاهدین که دارای اختیارات لازمه بودند این قرارداد را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند .

در طهران بتاريخ ۲۸ بهمن ۱۳۰۷ مطابق ۱۷ فوریه ۱۹۲۹

امضاء : محمد علی فرزین امضاء : فریدریک ورنر کنت فن در شولنبورگ

بروتکل اختتامیه

در موقع امضای قرارداد اقامت که امروز بین دولتین ایران و آلمان منعقد

گردیده اختیار داران امضاءکننده ذیل این اظهار را که جزء لایتجزای این قرارداد میباشد نمودند :

-۱-

راجع بماده اول

ماده اول - قرارداد اقامت بقواعد مربوطه بتذکره و بمقررات عمومی که هر يك از طرفین متعاهدین راجع بشرايط پذیرفتن کارگران خارجه در خاک خود و اشتغال آنها بمشاغل وضع نموده و یا خواهد نمود لطمه وارد نمیآورد .

راجع بماده چهارم

موافقت حاصل است که به استناد مقررات ماده چهارم و هیچیک از مقررات دیگر قرارداد اقامت نمیتوان از مزایای مخصوص اعطائی ایران بشرکتهای خارجی که عملیات آنها بموجب امتیازنامه های مخصوصی تعیین شده استفاده نمود .

راجع بماده هشتم - قسمت سوم

دولتین متعاهدتین موافقت دارند که حقوق شخصی و خانوادگی و وراثت و ترکه با عبارت اخری حقوق مربوطه به احوال شخصیه مشتمل بر مسائل ذیل :

ازدواج - ترتیب اموال بین زوجین - طلاق - افتراق - جهیز - ابوت - نسبت قبولی فرزندی - اهلیت حقوقی - بلوغ - ولایت - و قیمومت - حجر - حق وراثت - بموجب وصیت نامه یا بدون وصیتنامه - تصفیه و تقسیم ماترک و یا اموال و بطور عموم کلیه مسائل مربوطه بحقوق خانوادگی و کلیه امور مربوطه باحوال شخصیه .

-۲-

دولتین متعاهدتین تعهد مینمایند که اتباع طرف متعاهد دیگر را بدون اینکه که قبلاً دولت متبوعه آنها موافقت کرده باشد به تابعیت خود نپذیرند. در طهران بتاريخ ۲۸ بهمن ۱۳۰۷ مطابق ۱۷ فوریه ۱۹۲۹

امضاء : محمد علی فرزین
امضاء : فریدریک ورنر کنت فن در شولنبورک

اجازة قرارداد اقامت بین دولتین ایران و آلمان بشرح فوق در جلسه ۲۷ فروردین ماه ۱۳۰۸ داده شده است .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قرارداد تجارتي و گمرکی و بحرپیمائی بین دولتین ایران و آلمان

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و رئیس مملکت آلمان نظر باینکه مایل هستند روابط اقتصادی بین دولتین را برطبق عهدنامه مودت مورخ امروز تحکیم نمایند بعقد قرارداد تجارتي و گمرکی و بحرپیمائی تصمیم نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را معین نمودند .

اعلیحضرت شاهنشاه ایران .

جناب مستطاب اجل آقای میرزا محمدعلی خان فرزین کفیل وزارت امور خارجه .
رئیس مملکت آلمان .

آقای فریدریک ورنرگراف فن درشولنبورک وزیر مختار و ایلچی مخصوص آلمان در طهران .

مشارالیهما پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که آنها را صحیح و معتبر یافتند در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند .

ماده اول - از محصولات طبیعی یا صنعتی آلمان در ورود بایران حقوق گمرکی و کثیفیسیان و سورتاکس یا هیچ قسم عوارض ورودی دیگری زیادتیر یاغیر از آنچه از محصولات متشابه دولتی که نسبت بآن در این قسمت معامله دولت کامله الوداد میشود دریافت میگردد اخذ نخواهد شد .

از محصولات طبیعی یا صنعتی آلمان در موقع خروج از آلمان بایران هیچگونه حقوق گمرکی و عوارض خروجی دیگری زیادتیر یاغیر از آنچه که از امتعه متشابه در موقع خروج بقصد مملکتی که نسبت بآن در این قسمت معامله دولت کامله الوداد می شود دریافت میگردد یا دریافت خواهد گردید اخذ نخواهد شد .

ماده دوم - محصولات طبیعی یا صنعتی ایران درموقع ورود به آلمان مورد ادای هیچگونه حق گمرکی و کثیفیسیان و سور تاكس یا هر قسم عوارض ورودی دیگری زیادتز یا غیر از آنچه از امتعه متشابه مملکتی که نسبت بآن در این قسمت معامله دولت کامله الوداد میشود دریافت میگردد یا دریافت خواهد گردید واقع نخواهد شد .

محصولات طبیعی یا صنعتی ایران درموقع صدور از ایران بآلمان مورد ادای هیچگونه حق گمرکی و هیچ قسم عوارض خروجی دیگری زیادتز یا غیر از حقوق گمرکی و مالیاتهای خروجی که از امتعه متشابه درموقع صدور به مملکتی که در این قسمت از معامله دولت کامله الوداد بهره مند میشود دریافت میگردد یا دریافت خواهد گردید واقع نخواهد شد .

ماده سوم - امتعه هر يك از طرفین متعاهدین که موافق قاعده بخاك طرف دیگر وارد گردیده و از آنها حقوق و مالیاتهای ورودی که بموجب قوانین و نظامات برای امتعه خارجه مقرر گردیده است دریافت شده باشد پس از آن بهیچوجه مورد رفتاری مادون معامله که نسبت بمحصولات طبیعی یا صنعتی متشابه مملکت ثالث دیگری بعمل میآید واقع نخواهد گردید .

ماده چهارم - راجع بکلید ترتیبات مربوطه باخذ حقوق گمرکی و ضمانت و هرگونه مراسم دیگری راجع بورود و خروج مال التجاره هر يك از طرفین متعاهدین متقبل می گردد طرف دیگر را از معامله ای که در این مسئله با دولت کامله الوداد میشود برخوردار سازد .

ماده پنجم - هر گاه مبداء يك مال التجاره مورد شك و شبهه واقع شود ادارات گمرکی هر يك از طرفین متعاهدین میتوانند تا درجه ای که لازم بدانند ارائه تصدیق نامه های مبداء را تقاضا نمایند این تصدیق نامه ها از طرف ادارات گمرکی یا از طرف سایر مقامات صالحه مملکتی که مال التجاره از آنجا صادر گردیده داده

میشود طرفین متعهدین صورت این ادارات و تغییراتی را که در این صورت بعمل آید بیکدیگر بلاغ خواهند نمود اگر تصدیقنامه‌های مبدأ را یکی از ادارات گمرکی صادر ننموده باشد دولتی که مال التجاره بمملکت آن حمل شده ممکن است تقاضا نماید که تصدیقنامه‌های مبدأ را ادارات گمرکی مملکتی که مال التجاره از آنجا صادر گردیده تصدیق نماید .

تصدیقنامه‌های مبدأ ممکن است هم بزبان مملکت مقصد و هم بزبان مملکتی که مال التجاره از آنجا صادر گردیده نوشته شود در صورت اخیر دفاتر گمرکی مملکت مقصد میتوانند ترجمه فرانسه تصدیقنامه را تقاضا نمایند مال التجاره‌هایی که از خارجه یکی از مملکتین وارد شده و در آنجا تغییر شکل داده یا از لحاظ صنعتی تکمیل شده باشد مثل امتعه همان مملکت محسوب خواهد شد .

ماده ششم - طرفین متعهدین راجع بمبادله مال التجاره بین مملکتین بهیچوجه منع یا تحدید واردات یا صادرات اقدام نخواهند نمود باستثنای ممنوعیتها یا تحدیداتی که در موارد ذیل بعمل میآید بشرط آنکه ممنوعیتها یا تحدیدات مذکوره بنحوی اعمال نگردد که وسیله تبعیض بلامجوزی نسبت بآنها گردیده یا نسبت بمال التجاره آنها باطناً تحدیداتی را موجب گردد .

۱- ممنوعیتها یا تحدیدات مربوطه به امنیت عمومی .

۲- ممنوعیتها یا تحدیداتی که جهات اخلاقی و نوع پروری آنها را الزام می نماید .

۳- ممنوعیتها یا تحدیدات مربوطه بتجارت اسلحه و ذخائر و مهمات جنگی و یا در موارد استثنائی آنچه که بکار جنگ بخورد .

۴- ممنوعیتها یا تحدیداتی که بملاحظه حفظ صحت عمومی یا حفظ حیوانات یا نباتات در مقابل امراض و هوام و حشرات طفیلی موزیه لازم میشود .

۵- ممنوعيتها يا تحديدهات صادرات که منظور از آن حفظ ذخائر مستطرفه ملي يا آثار عتيقه و يا تاريخي باشد .

۶- ممنوعيت ها يا تحديدهات شامل طلا و نقره و مسکوکات و اسکناس و اوراق بهادار .

۷- ممنوعيتها يا تحديدهاتي که بموجب آن محصولات خارجه نيز مشمول رژيمي باشند که در داخله مملکت راجع بتوليد و تجارت و حمل و نقل و مصرف محصولات متشابهه ملي برقرار است .

۸- ممنوعيتها يا تحديدهات معموله نسبت به امتعه اي که توليد يا تجارت آنها در داخله مملکت موضوع انحصار دولتي يا انحصارات واقعه در تحت نظارت دولت بوده و خواهد بود .

۹- ممنوعيتها يا تحديدهاتي که غرض از آن حفظ منافع حياتي مملکت در مواقع فوق العاده و غير طبيعي باشد . هر گاه اين قبيل اقدامات اتخاذ شود بايد فسمي اجراء گردد که بالنتيجه هيچگونه تبعيض بلامجوزي بضرر طرف متعاهد ديگر بعمل نيايد دوام اقدامات مزبوره تا وقتي است که علل يا کيفياتي که سبب آنها بوده باقي باشد .

ماده هفتم - طرفين متعاهدين حق ترانزيت آزاد از خاک خود به يکديگر ميدهند . مواردی را که زيبلاً اسم برده شده ممکن است مستثني نمود بشرط آنکه موارد مذکوره شامل تمام ممالک يا شامل ممالکي گردد که داراي وضعيت متشابهی باشند:

الف - بعليتي که مربوط به امنيت عمومي باشد .

ب - بجهات مربوطه به انتظامات صحي يا براي حفظ حيوانات يا نباتات در مقابل امراض و حشرات طفيلي .

پ - برای تجارت اسلحه و ذخائر و مهمات جنگی و در موارد استثنائی هر چه که بکار جنگ بخورد .

طرفین متعاهدین متعهد میگردند که از بابت ترانزیت حقوقی دریافت نمایند معذک از بابت حمل و نقل هائیکه بطور ترانزیت بعمل میآید ممکن است فقط بجهت مخارج نظارت و تقشیش که این ترانزیت الزام می نماید عوارض اخذ گردد .

این مقررات هم شامل مال التجارهائی میباشد که بطور ترانزیت مستقیم حمل میگردد و هم شامل مال التجارهائی است که از کشتی به کشتی دیگر نقل یا از نو بسته میشود و یا در موقع ترانزیت در انبار گذاشته میشود .

ماده هشتم - مقررات این قرارداد شامل موارد ذیل نخواهد بود :

۱- مساعدتهای مخصوصی که یکی از طرفین متعاهدین به ممالک مجاور خود برای تسهیل تجارت سرحدی در قسمتی از خاک و اقع در طرفین سرحد نموده یا خواهند نمود .

۲- تعهداتی که یکی از طرفین بموجب اتحاد گمرکی نموده یا خواهند نمود .

ماده نهم - طرفین متعاهدین نسبت به مسطوره جات و نمونهها مقررات قرارداد بین المللی سوم نوامبر ۱۹۲۳ امضا شده در ژنو را راجع به تسهیل مراسم گمرکی اجراء خواهند نمود .

مهلت حمل مجدد اشیاء مزبوره دوازده ماه خواهد بود .

ماده دهم - نسبت به کشتی های آلمانی و محمولات آنها در ایران و نسبت به کشتی های ایرانی و محمولات آنها در آلمان همان قسم که نسبت به کشتیهای خود آن مملکت و محمولات آنها رفتار میشود رفتار خواهد شد و معامله ای که در باره آنها همیشه میشود بهیچوجه مادون رفتاری نخواهد بود که نسبت به کشتیها و محمولات مملکت دیگری میشود .

هیچگونه حقی بابت تعیین ظرفیت کشتی و ترانزیت و کانال و بندر و راهنمایی و فانوس دریائی و قرنظینه یا حقوق و عوارض متشابه یا امتیاجانس دیگری بهر اسمی که باشد در آبهای ساحلی یکی از طرفین از کشتی های طرف دیگر با سم یا بنفع دولت و مستخدمین دولتی و اشخاص متفرقه و شرکت ها یا مؤسسات دیگر اخذ نخواهد شد مگر اینکه در تحت همان شرائط از کشتی های خود آن مملکت نیز اخذ گردد این رفتار متساوی نسبت به کشتی های طرفین از هر نقطه ای که وارد شوند و مقصد آنها هر جا باشد مجری خواهد گردید .

مقررات فوق شامل طرز معامله مخصوصی که یکی از طرفین متعاهدین در مورد کشتی های صیادی معمول میدارد و همچنین شامل واردات ماهی که از طرف مستخدمین کشتی های خود آن مملکت صید گردیده و به خاک آن حمل میشود نخواهد بود .

همچنین مقررات مزبور شامل کاپوتاز که ترتیب آن از مختصات قوانین مملکتی است نخواهد بود . معذلك راجع به کاپوتاز هر يك از طرفین متعاهدین برای کشتی های خود حقیقه مساعدتها و مزایائی را خواهد داشت که طرف دیگر در این قسمت برای مملکت ثالثی ملحوظ نموده یا در آتیه بنماید بشرط آنکه طرف مزبور در خاک خود نسبت به کشتی های طرف دیگر همان مساعدتها و مزایا را ملحوظ بدارد .

موارد ذیل کاپوتاز محسوب نمی شود :

۱ - حرکت کشتی ها بین يك بندر و بندر دیگر خواه برای پیاده کردن مسافرین یا خالی کردن تمام یا قسمتی از بارهای وارد از خارجه و خواه برای سوار کردن مسافرین یا بارگیری تمام یا قسمتی از بارهایی که بخارجه حمل می شود .

۲- حمل مسافريني که داراي بليط‌هاي مستقيمي باشند که در خارج يا بقصد خارج داده شده باشد از يك بندر به بندر ديگر و حمل مال التجارهائي که با بار نامه‌هاي مستقيمي که در خارج يا بقصد خارج داده شده باشد حمل بکشتي ميشود.

ماده يازدهم - در صورت غرق کشتي يا وارد شدن آسيبي در دريا يا توقف اجباري آن هر يك از طرفين متعاهدين بايد نسبت بکشتي‌هاي طرف متعاهد ديگر اعم از اينکه کشتي‌هاي مزبوره متعلق بدولت يا متعلق به اشخاص متفرقه باشد همان کمک و حمايت و همان مساعدت هائي را که در اين موارد نسبت بکشتي‌هاي خود آن مملکت بعمل مي‌آيد بعمل آورد و اشيايي که از کشتي‌هاي غرق شده يا آسيب ديده نجات داده شود از هرگونه حقوق گمرکي معاف خواهد بود. در صورتی که تحت نظر ادارات گمرکي يا ساير ادارات صالحه محلي قرار گرفته باشد ادارات محلي بايد در اسرع اوقات ممکنه غرق کشتي يا آسيب وارده را بنزد بکترين قونسول مملکتی که کشتي متعلق بآن بوده است اطلاع دهند. قونسول‌هاي طرفين متعاهدين مجاز هستند که نسبت به اتباع خود مساعدت لازم را معمول دارند.

ماده دوازدهم - اين قرارداد در دو نسخه اصلي بفارسي و آلماني و فرانسه تحرير ميگردد در صورت بروز اختلاف در تفسير قرار داد متن فرانسه معتبر خواهد بود.

پس از تصويب اين قرارداد مبادله نسخ مصوبه در اسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد.

اين قرارداد يكماه بعد از مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذارده ميشود و در مدت پنج سال مجري خواهد بود چنانچه قرارداد ششماه قبل از انقضاء مدت مزبوره فسخ نگردد بطور ضمنی براي مدت غير معيني تمديد خواهد يافت و در آن صورت فسخ

آن در هر موقع ممکن خواهد بود بشرط آنکه شش ماه قبل بطرف متعاهد ديگر اعلام گردد .
 بناء عليه بنا اختيارداران طرفين كه بدین امر كاملا مجاز میباشند این قرارداد را
 امضاء و بمهر خود مهور نمودند .

در طهران ۲۸ بهمن ماه ۱۳۰۷ مطابق ۱۷ فوریه ۱۹۲۹

امضاء : محمد علی فرزین امضاء : فریدریک ورنر گراف فن در شولنبورگ

پروتکل اختتامیه

در موقع امضای قرارداد تجارتي و گمرکي و بحري پیمائی که امروز بین دولتین
 ایران و آلمان منعقد گردیده اختيارداران امضاء کننده این پروتکل اظهار ذیل را که
 جزء لاینجزای خود قرار داد میباشند بعمل آوردند.

مربوط بماده ۶ موافقت حاصل است که :

الف - تعهداتی که طرفین نموده‌اند به ممنوعیتها و تحدیدات واردات یا صادرات
 دیگری غیر از آنچه بموجب ماده شش اجازه داده شده و در حین امضای این قرارداد
 در هر يك از مملکتین مجرا و در ظرف دو ماه بطرف مقابل اعلام شده باشد مربوط نمیگردد.
ب - هر گاه یکی از طرفین متعاهدین باستناد مستثنیات مذکوره در ماده شش
 ممنوعیتها یا تحدیدات جدیدی که به تجارت طرف دیگر لطمه شدیدی وارد سازد اعمال
 واجرا نماید طرف مزبور میتواند ظرف یکسال از تاریخ اعمال و یا اجرای ممنوعیتها
 یا تحدیدات مزبوره این قرارداد را فسخ نماید . در این صورت قرارداد شش ماه پس از
 فسخ خاتمه خواهد یافت .

طهران بتاريخ ۲۸ بهمن ۱۳۰۷ مطابق ۱۷ فوریه ۱۹۲۹

امضاء : محمد علی فرزین امضاء : فریدریک ورنر گراف فن در شولنبورگ

ترجمهٔ مراسله وزير مختار آلمان به کفيل وزارت امور خارجه ايران

طهران ۱۷ فوریه ۱۹۲۹

جناب مستطاب اجل آقای میرزا محمد علیخان فرزین کفیل وزارت امور خارجه بر حسب تقاضائی که فرموده بودند با کمال احترام خاطر عالی رامستحضر میدارد که موافق تفسیری که دولت متبوعه دوستدار از ماده دهم قرارداد تجارتي و گمرکي و بحریمائی امضاء شده امروز مینماید مسلم است که ماده مزبوره شامل کشتیهای جنگی دولتین متعاهدتین نمیشد .

متمنی است بدوستدار لطفاً مرقوم فرمائید که دولت ایران هم ماده مذکوره را بهمین معنی تفسیر مینماید مراتب احترامات فائده را تجدید مینماید .
امضاء : فریدریک ورنر کنت فن در شولنبورگ

ترجمه مراسله وزارت امور خارجه بسفارت آلمان در طهران

طهران ۲۸ بهمن ۱۳۰۷ - ۱۷ فوریه ۱۹۲۹

جناب آقای کنت شولنبورگ وزیر مختار آلمان در طهران .

از اظهاری که در مراسله محترمه مورخه امروز فرموده اید دائر باینکه موافق تفسیر دولت آلمان راجع بماده دهم قرارداد تجارتي و گمرکي و بحریمائی امضاء شده امروز مسلم است که ماده مزبوره شامل کشتیهای جنگی دولتین متعاهدتین نخواهد بود اتخان سند نموده و بداستحضار خاطر محترم میرساند که دولت متبوعه دوستدار نیز ماده مذکور را بهمین معنی تفسیر مینماید .

مراتب احترامات فائده را تجدید مینماید امضاء - فرزین

اجازه مبادله قرارداد تجارتي و گمرکي و بحر پیمائی و مراسله متعاطیه راجع

بکشتیهای جنگی بین دولتین ایران و آلمان بشرح فوق در جلسه ۲۷ فروردین ۱۳۰۸ شمسی داده شده است. رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة مبادله قرارداد حمایت تصدیقنامه‌های اختراع و علائم صنعتی و تجارتي وغيره منعقدہ بين دولتین ایران و آلمان

مصوب ۱۳ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد حمایت تصدیق نامه‌های اختراع و علائم صنعتی و یا تجارتي و اسامی تجارتي و طرح‌ها و حقوق مالکیت صنعتی و ادبی مشتمل بر دو ماده را که در تاریخ ۲۴ فوریه ۱۹۳۰ (۵ اسفندماه ۱۳۰۸ شمسی) بین دولتین ایران و آلمان امضاء شده است تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده و متن قرارداد ضمیمه است در جلسه سیزدهم آبان ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

متن قرارداد بین دولت شاهنشاهی ایران و آلمان راجع به حمایت تصدیقنامه‌های اختراع و علائم صنعتی یا تجارتي و اسامی تجارتي و طرح‌ها و حقوق مالکیت صنعتی و ادبی

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

و

رئیس جمهوری مملکت آلمان

برای تشدید روابط اقتصادی مملکتین بر طبق عهدنامه مودت و برای تکمیل قرارداد تجارتي و گمرکی و بحریمائی که در ۱۷ فوریه ۱۹۲۹ امضاء شده تصمیم بانعقاد

قرار دادی برای حمایت تصدیق‌نامه‌های اختراع و علائم صنعتی یا تجارنی واسامی تجارنی و طرحها و حقوق مالکیت صنعتی و ادبی نموده و اختیار داران خود را بطریق ذیل معین نمودند .

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران : جناب آقای میرزا محمد علیخان فرزین وزیر امور خارجه .

رئیس جمهوری مملکت آلمان : مسیوفریدرک ورنر گنت شولنبورک وزیرمختار وایلچی مخصوص آلمان در طهران .

مشارالیهما پس از مبادله اختیارنامه‌های خودشان که در کمال صحت و اعتبار بود در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند :

ماده اول - اتباع و شرکت‌های هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر از همان حقوقی بهره مند خواهند بود که اتباع و شرکت‌های مملکت متوقف فیها راجع بتصدیق‌نامه‌های اختراع و علائم صنعتی یا تجارنی و اسامی تجارنی و طرحها و حقوق مالکیت صنعتی و ادبی با اجرای مراسم مقرر در قوانین جاریه مملکت متوقف فیها استفاده مینمایند .

طرفین متعاهدین برای حفظ حقوق مذکوره فوق تعهد مینمایند و مجازاتهای مقتضیه برای موارد نقض حقوق مزبوره مقرر بدارند .

و نیز قید میشود که هر یک از طرفین متعاهدین این مواد را نسبت بتصدیق‌نامه‌های اختراع و علائم صنعتی یا تجارنی و اسامی تجارنی و طرحها و حقوق مالکیت صنعتی و ادبی اتباع و شرکت‌های طرف متعاهد دیگر در صورتی که مراسم مربوطه بآنها برطبق قوانین جاریه در مملکت متوقف فیها قبل از اجرای این قرارداد هم بعمل آمده باشند اعمال خواهند نمود .

ماده دوم - این قرارداد در دو نسخه اصلی به فرانسه تحریر شده و پس از

اینکه بتصویب پارلمان رسید مبادله نسخ مصوبه آن هر چه زودتر در طهران بعمل خواهد آمد و بمحض انجام این عمل بموقع اجرا گذاشته میشود و تا انقضاء مدت قرارداد اقامت که در ۱۷ فوریه ۱۹۲۹ بین طرفین متعاهدین امضاء شده مجری خواهد بود. معینا برطبق قوانین اساسی خود طرفین متعاهدین میتوانند قبل از مبادله نسخ مصوبه بوسیله تعاطی مراسله این قرارداد را برای مدت سه ماه بموقع اجرا گذارند بنا بر مراتب فوق نمایندگان طرفین که دارای اختیارات لازمه بودند این قرارداد را امضاء و بمهر خود ممهور کردند. طهران ۲۴ فوریه ۱۹۳۰

امضاء: محمدعلی فرزین

امضاء: فریدریک ورنر کنت شولنبورگ

اجازه مبادله قرارداد حمایت تصدیق نامه های اختراع و علائم صنعتی و تجارتي

و غیره منعقدہ بین دولتین ایران و آلمان بشرح فوق در جلسہ ۱۳ آبانماہ ۱۳۰۹ داده شده است.

رئیس مجلس شورای ملی -- دادگر

قانون

اجازة مبادله عهدنامه وداديه و تأمينيه منعقدہ بين دولتین ایران و ترکیه

مصوب ۵ خرداد ماه ۱۳۰۸

ماده ۱ و احده - مجلس شورای ملی در جلسہ پنجم خرداد ماه ۱۳۰۸ عهدنامه وداديه و تأمينيه ایران و ترکیه را که در تاریخ اول اردی بهشت ۱۳۰۵ به امضاء رسیده و همچنین پروتکل منضمه به عهد نامه وداديه و تأمينيه مزبوره مورخ ۲۵ خرداد ۱۳۰۷ و مدلول صورت مجلس که در موقع امضاء عهد نامه و داديه و تأمينيه از طرف نمایندگان دولتین ایران و ترکیه تنظیم شده است تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد.

این قانون که مشتمل بر يك ماده و متن قرارداد ضمیمه است در جلسه پنجم خرداد ماه یکپهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

عهدنامه ودادیه و تأمینیه مابین دولت علیه ایران و جمهوریت ترکیه

دولت ایران از یکطرف و دولت ترکیه از طرف دیگر .

احتیاجات و وظائفی را که عصر حاضر برای ملتین ایجاد و ایجاب مینماید در نظر گرفته و چون معتقد و جازم میباشند که تحکیم رشته دوستی و برادری موجود بین ایشان واجب است لهذا مصمم شدند که شرایط مادی روابط صمیمی خود را روشن نمایند و برای نیل باین مقصود انعقاد معاهده و دادیه و تأمینیه را لازم شمرده و برای این منظور طرفین توافق کردند که مذاکرات راجعه باین امر در شهر طهران بعمل آید و اختیارداران خود را بشرح ذیل معین نمودند .

از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران :

جناب اشرف آقای میرزا محمد علیخان فروغی رئیس الوزراء و جناب آقای میرزا داودخان مفتاح کفیل وزارت امور خارجه .

از طرف رئیس جمهوریت ترکیه : ممدوح شوکت بیك ایلچی فوق العاده و سفیر کبیر ترکیه در ایران .

و اختیارداران مزبور پس از ارائه اختیارنامه‌های خود که معتبر شناخته شد در باب مقررات ذیل توافق نظر حاصل نمودند .

فصل اول - صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمی دائمی مابین مملکت شاهنشاهی

ایران و جمهوریت ترکیه و همچنین مابین اتباع آنها برقرار خواهد بود .

فصل دوم - در صورت وقوع عملیات نظامی از طرف يك یا چند دولت ثالث نسبت

یکی از دولتیین معظمتیین متعاهدتیین طرف متعاهد دیگر متعهداست که بیطرفی خود را نسبت به متعاهد خود محفوظ بدارد .

فصل سوم - هر يك از متعاهدین تقبل مینمایند که از حملد نسبت به متعاهد دیگر خودداری کرده و در هیچ نوع اتحاد یا ائتلاف سیاسی و اقتصادی و یا مالی که از طرف يك یا چند دولت ثالث برضد طرف متعاهد دیگر یا برضد امنیت نظامی و بحری آن منعقد شده باشد شرکت نجویند همچنین هر يك از متعاهدین تقبل مینمایند که در هیچ نوع عملیات خصمانه‌ای که از طرف يك یا چند دولت ثالث برضد طرف متعاهد دیگر وقوع یابد مشارکت ننمایند .

فصل چهارم - در صورتی که يك یا چند دولت ثالث در موقع جنگ با یکی از متعاهدین معظمین بیطرفی متعاهد دیگر را نقض کرده و از خاک آن مملکت قشون و اسلحه و مهمات جنگی عبور دهد و یا بخواهد آنزوقه و چهارپایان و کلیه هر چیزی که برای جنگ لازم باشد در آن مملکت تهیه نماید و یا قشون خود را که عقب نشینی مینماید از آنجا عبور دهد و یا سکنه مملکت بیطرف را برای مقاصد نظامی خود تشویق و وادار بقیام بکند و یا در خاک مملکت بیطرف استکشافات نظامی بعمل آورد متعاهد بیطرف ملزم است که با قوای مسلحه خود از عملیات مذکوره جلوگیری کرده و بیطرفی خود را حفظ نماید .

فصل پنجم - طرفین معظمین متعاهدین تعهد مینمایند که تشکیل و توقف تأسیسات و دستجاتی را که مقصد آنها برهم زدن صلح و امنیت مملکت متعاهد و یا تغییر حکومت آن باشد در خاک خود اجازه نداده و همچنین اشخاص و یا دستجاتی را که بوسیله تبلیغات یا سایر وسائل در صدد مبارزه با مملکت متعاهد دیگر باشند ممنوع از توقف در خاک خود بدانند .

فصل ششم - نظر بتأمین آسایش و امنیت سکنه مناطق سرحدی طرفین

متعاهدین هر نوع اقدامات لازمه خواهند نمود که بخلاف کاریها و عملیاتی که از طوایف ساکن نواحی مجاوره سرحدات ناشی میشود و ممکن است با سایش مملکتین سکت‌وارد نماید خاتمه دهند اقدامات مزبوره را دولتمن جداگانه و یادر صورتیکه لازم بدانند مشترکاً بعمل خواهند آورد .

فصل هفتم - طرفین معظمین متعاهدین موافقت مینمایند که اختیارداران خود را در ظرف مدتیکه بیش از ششماه از تاریخ امضاء این معاهده نباشد در طهران مجتمع کرده و قراردادهای تجارتي و قنسولی و گمرکی و پستی و تلگرافی و همچنین قرارداد اقامت و اعاده مجرمین را منعقد نمایند .

فصل هشتم - طرفین متعاهدین توافق نمودند که برای تسویه اختلافاتی که ممکن است فیما بین بروز کند و بطریق عادی دیپلماتیک حل نشود طریق خاصی معین نمایند .

فصل نهم - محتاج بتوضیح نیست که خارج از حدود و تقبلات متقابله که در این عهدنامه معین شده است هر یک از طرفین معظمین متعاهدین در روابط خودبادول ثالث آزادی مطلق خواهند داشت .

فصل دهم - این عهدنامه بزبان فارسی و ترکی و فرانسه نوشته شده و در صورت بروز اختلافات متن فرانسه معتبر خواهد بود .

فصل یازدهم - عهدنامه حاضر در اسرع اوقات بتصویب مجالس ملی مملکتین خواهد رسید و نسخ صحه شده در طهران مبادله خواهد گردید .

عهدنامه حاضر از تاریخ امضاء دارای اعتبار بوده و برای مدت پنجسال منعقد میشود در صورتیکه یکی از طرفین متعاهدین ششماه قبل از انقضاء مدت فوق راجع به خاتمه دادن باین عهد نامه تصمیم خود را بدیگری اخطار نکند یکسال دیگر به مدت آن بخودی خود افزوده شده و از طرفین برسمیت شناخته خواهد شد و

در هر صورت اخطار تصمیم بخاتمه دادن عهد نامه قبل از انقضای شش ماه مؤثر نخواهد بود .

برای تصدیق مراتب مذکوره در این عهدنامه اختیارداران طرفین آنرا در دو نسخه در طهران نوشته و امضاء و مهر نمودند .

بتاریخ اول اردیبهشت ماه ۱۳۰۵ شمسی هجری مطابق ۲۱ آوریل ۱۹۲۶ میلادی

محل امضاء و مهر	محل امضاء و مهر	محل امضاء و مهر
محمد علی فروغی	میرزادادو خان مفتاح	ممدوح شوکت بیك

پروتکل منضمه بعهدنامه ایران و ترکیه منعقد در تاریخ اول

اردی بهشت ۱۳۰۵ (۲۲ آوریل ۱۹۲۶)

نظر باینکه طرفین متعاهدین بالسویه مایل بتحکیم و تشدید منافع مشترک سیاسی و اقتصادی بین ایران و ترکیه میباشند لازم شمرند که در تکمیل عهدنامه ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ پروتکل حاضر را نیز منعقد نمایند و برای این مقصود اختیارداران خود را بترتیب ذیل معین نمودند :

از طرف اعلیحضرت شاهنشاه ایران : جناب آقای پاکروان کفیل وزارت امور خارجه .

از طرف جناب رئیس جمهوریت ترکیه : جنابان مستطابان اجل آقایان ممدوح شوکت بیك سفیر کبیر ترکیه در ایران و محمد توفیق بیك سفیر کبیر ترکیه در مسکو .

مشارالیهم پس از ارائه اعتبار نامه‌های خود که دارای شرایط و اعتبارات لازمه بود در مواد ذیل توافق نظر حاصل نمودند .

ماده اول - در صورتیکه یکی از متعاهدین مورد عملیات خصمانه يك یا چند

دولت ثالث بشود متعاهد دیگر مکلف است که تمام گوشش خود را بعمل آورد که وضعیت مذکوره را اصلاح نماید .

اگر با وجود تمام مساعی مبذوله معذلك وقوع جنگ حتمی و ناگزیر شود متعاهدین تقبل مینمایند که وضعیت را بدقت و با روح محبت و خیر خواهی تحت مطالعه درآوردند تا اینکه راه حلی که موافق منافع عالیه آنها و متناسب با وضعیت باشد پیدا نمایند .

ماده دوم - طرفین متعاهدین معظمین موافقت حاصل نمودند که در اسرع اوقات شرایط تعاون اقتصادی نزدیک خود را تحت مطالعه درآورده و تنظیم نمایند .

مسلم است که انتخاب و تنظیم وسائل اجراء تعاون اقتصادی مزبور و همچنین مسئله ترانزیت آزاد از خاک یکدیگر و ایجاد انواع وسائل ارتباطیه بین مملکتین تحت مطالعه دقیق متخصصین صلاحیت دار طرفین متعاهدین واقع شده و معین خواهد شد .

نمایندگان مختار طرفین این پروتکل را که جزء لایتجزای عهدنامه مودت و امنیت امضاء شده در طهران در تاریخ اول اردیبهشت ۱۳۰۵ (۲۲ آوریل ۱۹۲۶) محسوب میشود در سه نسخه اصلی فارسی و ترکی و فرانسه امضاء نمودند - در صورت بروز اختلاف متن فرانسه معتبر خواهد بود .

طهران - بتاريخ ۲۵ خرداد ۱۳۰۷ مطابق ۱۵ ژوئن ۱۹۲۸

امضاء: پاكروان امضاء: ممدوح شوکت بيك

امضاء: محمد توفيق

صورت مجلس راجعه به معاهده و داديه و تأمينيه ايران و تركيه

در تاريخ پنجشنبه اول اردیبهشت ۱۳۰۵ شمسی هجری مطابق ۲۲ آوریل ۱۹۲۶ میلادی هیئت نمایندگان ایران مرکب از :

جناب اشرف آقای میرزا محمدعلی خان فروغی رئیس الوزراء و جناب آقای میرزا داود خان مفتاح کفیل وزارت امور خارجه بسمت اختیارداران دولت ایران و جناب آقای میرزا فتح الله خان پاکروان مدیرکل و رئیس اداره دوم سیاسی وزارت امور خارجه بسمت مشاور و آقای میرزا سید نصرالله خان انتظام وزیری عضو وزارت امور خارجه بسمت منشی از یکطرف و هیئت نمایندگان ترکیه مرکب از :

جناب مستطاب اجل آقای ممدوح شوکت بیک سفیرکبیر دولت جمهوری ترکیه در دربار ایران بسمت اختیارداری دولت ترکیه و آقای حسن و صفی بیک مستشار سفارت کبری بسمت مشاور و آقایان وحید بیک نایب دوم و حسن نورالدین بیک نایب سوم سفارت کبری بسمت منشی از طرف دیگر .

نیم ساعت قبل از ظهر در منزل جناب اشرف آقای رئیس الوزراء جهت تمهیم مذاکرات راجع به عهدنامه و دادیه و تأمینیه فیما بین دولتهای ایران و ترکیه حضور بهم رساندند .

جناب مستطاب اجل آقای ممدوح شوکت بیک پیشنهاد کردند که جناب اشرف آقای فروغی ریاست مجلس را قبول فرمایند پیشنهاد مزبور مورد قبول هیئت نمایندگان طرفین واقع و جلسه از طرف معظم له افتتاح گردید .
پس از ارائه و تبادل اعتبار نامه‌های یکدیگر که معتبر شناخته شد مذاکرات ذیل تعاطی یافت .

بدو جناب اشرف آقای فروغی نطق افتتاحیه ذیل را ایراد نمودند .
باکمال مسرت می بینم مودت صمیمی و روابط حسنه همسایگی که تاکنون بین ملتین موجود بود اینک وارد مرحله جدیدی میشود و چون دولتهای ما این کیفیت را مشاهده نمودند تصمیم گرفته شد که این مجمع را تشکیل داده و برای نیل بمقصود بیک معاهده و دادیه و تأمینیه منعقد نمائیم .

جناب مستطاب اجل آقای سفیر کبیر ترکیه جواباً چنین اظهار داشت .
با کمال افتخار عرض میکنم دولت جمهوری ترکیه کاملاً معتقد است که شرایط
جدید روابط دوستانه بین مملکتین تعیین شود و برای این منظور يك معاهده و دادیه
و تأمینیه منعقد گردد و یقین دارم که تحکیم روابط مودت و استقرار صمیمیت بین
ملتین موجب مزید آسایش و سعادت هر دو ملت خواهد بود بنابراین این پیشنهاد جناب
اشرف آقای فروغی را در خصوص تعقیب مذاکرات برای نیل به نتیجه مطلوبه با کمال
شعف می پذیرم .

سپس آقای رئیس الوزراء بنام هیئت ایرانی پیشنهاد کردند که مواد عهدنامه
قرائت شود آقای سفیر کبیر با این پیشنهاد موافقت نموده و شروع بقرائت طرح
عهدنامه شد در فصول اول و دوم و سوم و چهارم موافقت حاصل شد .

در فصل پنجم چون در نسخه فارسی کلمه (زدن) با املاء غلط نوشته شده
بود تصحیح و از طرف اختیار داران طرفین امضاء گردید در فصل ششم موافقت
حاصل شد .

در موقع قرائت فصل هفتم آقای رئیس الوزراء نطق ذیل را راجع بالغاء
کاپیتولاسیون ایراد نمودند .

سالهاست ترتیب کاپیتولاسیون که بی نهایت برای مملکت مضر است در ایران
برقرار شده و دولت ما عزم جزم دارد که این ترتیب را که همواره در راه ترقی و
تعالی ملت ایران و نیل او بآمال و آرزوی خود ایجاد موانع و مشکلات می کند
موقوف نماید از طرف دیگر پوشیده نیست که سابق بر این هر يك از دولتین ایران
و ترك در حق اتباع و قنسولهای مملکت دیگر مزایائی قائل شده بودند که جنبه
کاپیتولاسیونی داشت و بموجب عهدنامه برقرار شده بود و بنابراین اساس کاپیتولاسیون
مبنی بر معامله متقابل و قرارداد دو طرفی بود و مادام که دولت ترکیه آنرا
رعایت میکرد دولت ایران نیز خود را بر رعایت آن ملزم میدانست ولیکن چون

دولت ترکیه مرزهای کاپیتولاسیون را کاملاً موقوف داشت ناچار حقوقی را که اتباع ایران در ترکیه داشتند از آنها سلب نموده است بنابراین دولت ایران هم بر رعایت قراردادهای فوق که از این به بعد فقط يك طرفی خواهد بود ملزم نیست و آنها را منسوخ میداند و نمایندگان ایران رجاء واثق دارند که دولت ترکیه مانع نخواهد بود از اینکه ایران باستخلاص از کاپیتولاسیون نائل شود بلکه بامیل او بطی این طریق و رسیدن بآرزوی مشروع خود مساعدت خواهد نمود بدلائل مذکوره فوق هیئت ایرانی پیشنهاد میکند که در متن فصل هفتم قید شود که معاهدات مزبوره بر طبق قرارداد مقرر بین المللی که دارای حقوق متساوی میباشند منعقد خواهد شد .

آقای سفیر کبیر ترکیه جوابی بمضمون ذیل ایراد نمودند .

هیچ مانع نمی بینم که پیشنهاد جناب اشرف آقای فروغی در ضمن مذاکراتی که عنقریب بجهت انعقاد معاهدات راجعه به روابط تجارتي و قنسولی و گمرکی و غیره ها بین مملکتین واقع خواهد شد جداً در نظر گرفته شود اما مباحثه طولانی را در این باب در اینجا بی موقع میدانم ولیکن بجهت اطمینان اختیار داران ایرانی از حسن نیت دولت خودم در آنچه راجع به منافع ایرانست تعهد دارم مراسله بجناب اشرف عالی بنویسم و تصریح بکنم که دولت من حاضر است در موقع انعقاد معاهدات مزبوره قواعد مقرر بین المللی را که دارای حقوق متساویه هستند منظور دارد .

و در پایان نطق خود آقای سفیر کبیر مراسله‌ای را که بفرانسه نوشته شده بود بجناب اشرف آقای رئیس الوزراء تسلیم داشتند که ترجمه فارسی آن ذیلا درج میشود .

(آقای رئیس الوزراء دوستدار نظر بتمایلی که جناب اشرف عالی نسبت بمفاد ماده هفتم عهدنامه و دادیه و تأمینیه که امروز اعضاء میشود ابراز فرمودید با کمال

افتخار باستحضار جناب اشرف میرساند که حکومت متبوع دوستدار کادلا حاضر است اساس قراردادهای مزبوره را بر اصولی که فیما بین ملل متساوی الحقوق معمول است استوار نموده و برای اتباع دولتی حقوق متساوی قائل شود در خاتمه احترامات فائقه را تجدید مینماید . امضاء ممدوح شوکت بیک

فصول هفت و هشت و نه قرائت و تصویب گردید .

بعد از قرائت فصل نه آقای رئیس الوزراء نطق ذیل را ایراد نمودند .

چون دولت ایران عضو جامعه ملل میباشد و مصمم است وظایفی را که از جهت این عضویت برعهده دارد انجام دهد مقتضی خواهد بود که در معاهده حاضر یک ماده اضافه شود مشعر بر اینکه دولت ایران به تعهدات خود نسبت بجامعه ملل وفا خواهد نمود .

آقای سفیر کبیر جواباً چنین اظهار داشتند .

دولت ترکیه مسبوق بود از اینکه دولت ایران عضو جامعه ملل است و بنا بر این طبعاً تقبلات ناشیه از این عضویت را باید رعایت کند و لکن ضرورتی نمی بینم در اینکه امور در چنین معاهده و دادیه و تأمینیه نکر شود زیرا که در این معاهده باید فقط مقررات راجع بمنافع مشترك طرفین قید گردد .

اختیارداران ایران اظهار داشتند که چون این اظهار جناب مستطاب آقای ممدوح شوکت بیک در صورت مجلس راجع بمعاهده حاضره قید میشود ما هم با نظر ایشان موافقت مینمائیم فصل دهم و یازدهم قرائت و تصویب گردید .

آقای سفیر کبیر در خاتمه با اظهار امیدواری نسبت بحسن تأثیریکه امضاء و انعقاد این قرارداد در روابط دولتی خواهد داشت بنام نمایندگان ترکیه اظهار خوشوقتی و امتنان کرده و به نمایندگان ایران تبریک گفتند .

جناب اشرف آقای رئیس الوزراء هم بنام نمایندگان ایران از بیانات آقای سفیر کبیر تشکر و مملکتین را باین موفقیت تبریک گفتند .

در خاتمه نمایندگان اختیاردار طرفین نسخین عهدنامه را که بالسنه فارسی و ترکی و فرانسه تدوین شده بود امضاء و هر یک از دو مجموعہ را مهر کردند جلسه یکساعت بعد از ظهر ختم گردید .

این صورت مجلس پس از امضاء عهدنامه تدوین و در همان مجلس بتصویب و امضاء هیئت نمایندگان دولتين ايران و ترکیه رسید .

امضاء : فروغی

امضاء : ممدوح شوکت بیک

امضاء : مفتاح

امضاء : وصفی بیک

امضاء : پاکروان

امضاء : وحید بیک

امضاء : نصرالله انتظام

امضاء : نورالدین بیک

اجازه مبادله عهدنامه و دادیه و تأمینیه منعقدہ بین دولتين ايران و ترکیه بشرح فوق در جلسه ۵ خرداد ماه ۱۳۰۸ شمسی داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة مبادله عهدنامه مودت و اقامت منعقدہ بین دولتين ايران و مصر

مصوب ۵ خرداد ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی در جلسه ۵ خرداد ماه ۱۳۰۸ عهدنامه مودت و اقامت ایران و مصر را مشتمل بر دوازده ماده و یک پروتکل الحاقیه مشتمل بر دو ماده که در تاریخ ۷ آذر ماه ۱۳۰۷ امضا شده و یک فقره مراسله راجعه به ماده شش عهدنامه را که بین وزارت امور خارجه و سفارت در تاریخ مزبور تعاطی شده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده بضمیمه متن عهدنامه است در جلسه پنجم خرداد ماه یکپزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

عهدنامه مودت و اقامت بین دولتین ایران و مصر

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت پادشاه مصر

نظر باینکه صمیمانه‌مایل هستند که دوستی موجوده بین مملکتین رامستحکمتر نمایند تصمیم نمودند که تا انعقاد قراردادهای قنسولی و گمرکی و تجارتنی عهدنامه‌ای برای تصمیم روابط دوستانه خود منعقد سازند و برای این مقصود اختیارداران خود را معین نمودند :

اعلیحضرت شاهنشاه ایران - جناب فتح‌الله‌خان پاکروان کفیل وزارت امور خارجه .

اعلیحضرت پادشاه مصر - جناب حسن نشأت پاشا وزیر مختار و ایلچی مخصوص دولت مصر در طهران .

مشار الیهما پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که آنها را صحیح و معتبر یافتند در مقررات ذیل موافقت حاصل نمودند :

ماده اول - بین ایران و مصر و اتباع مملکتین صلح با دوام و دوستی کامل برقرار خواهد بود .

ماده دوم - نمایندگان سیاسی هر یک از طرفین معظمین متعاهدین و کلیه‌اعضاء هیئت نمایندگی آنها که جزو مأمورین سیاسی باشند در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابل از امتیازات و احترامات و معافیت‌های نمایندگان و مأمورین سیاسی دول دیگر بهره‌مند میگردند .

ماده سوم - هر يك از طرفین معظمین متعاهدین حق خواهد داشت که در مملکت متعاهد دیگر ژنرال قنسول و قنسول و ویس قنسولهای کاریری تعیین نماید مشارالیهیم در باینتخت و در شهرهای عمده که معمولاً این قبیل مأمورین مجاز با اقامت هستند توقف خواهند نمود .

بعلاوه هر يك از طرفین معظمین متعاهدین پس از آنکه قبلاً جلب موافقت طرف دیگر را نمود حق خواهد داشت که خارج از مأمورین کاریری قنسول و ویس قنسول یا نمایندگان قنسولی افتخاری که در شهرهای مذکوره در فوق اقامت خواهند نمود معین نماید . مأمورین مزبور را بهیچوجه نمی توان از اهالی مملکت متوقف فیها انتخاب نمود نمایندگان کاریری و افتخاری هر يك از طرفین که موافق ترتیب دارای اگز گواتور باشند بشرط معامله متقابله کامله از مزایای افتخاری و معافیت‌هایی که بموجب حقوق عمومی بین المللی مقرر است بهره‌مند خواهند گردید .

ماده چهارم - اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین برای دخول و اقامت در خاک طرف متعاهد دیگر آزادی تام خواهند داشت و بالنتیجه میتوانند در مملکت طرف متعاهد دیگر با رعایت قوانین و نظامات جاریه آن رفت و آمد و مسافرت و توقف و اقامت نمایند .

اتباع هر يك از طرفین متعاهدین مثل اتباع داخله راجع به شخص و اموال و حقوق و منافع خود بر طبق حقوق عمومی بین المللی از حمایت و امنیت کامل بهره‌مند خواهند گردید ولی این مسئله مانع حق اخراج که بر طبق قواعد و معمول حقوق عمومی بین المللی بطور انفرادی مجری گردد نخواهد بود .

ماده پنجم - اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین حق خواهند داشت در خاک طرف متعاهد دیگر بهر قسم صنعت تجارت و بهر نوع کسب و حرفه اشتغال ورزند

سواى حرف و مشاغلی که بموجب قوانین مملکتی مختص اتباع داخلى است و کلیه اتباع خارجه از آن مستثنی هستند و سواى کسب یا تجارتی که مشمول انحصار دولتی یا انحصاری است که از طرف دولت داده شده اتباع هر يك از دولتين حق خواهند داشت بارعايت قوانین و نظامات مملکت متوقف فیها و بهمان شرایطی که برای اتباع دولت کاملة الوداد معمول است اموال منقول یا غیر منقول خریداری و تملك و تصرف نمایند اموال اتباع مزبور را چنانچه اموال اتباع داخله نمی توان از تصرف آنها خارج یا آنها را از تمتع از اموال خود حتی بطور موقت محروم نمود مگر بعلتی که قانوناً مربوط بمصالح عمومی باشد و در صورتی که غرامت اموال تأدیه گردد .

ماده ششم - اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر مثل اتباع داخله در امور جزائی و حقوقی و تجارتی و اداری و مالیاتی و غیره تابع قوانین و احکام و مقررات و نظامات مملکتی و همچنین تابع مقامات قضائی هستند که مختص اتباع داخله است .

در موضوع احوال شخصیه چنانچه یکی از طرفین دعوی بمقامات قضائی که قانوناً ذی صلاحیت باشند رجوع نمایند مقامات قضائی مزبوره بموجب قواعد حقوق بین المللی قوانین ملی طرف متعاهد دیگر را مجری خواهند داشت .

مقررات فوق به وظائفی که بموجب رسوم بین المللی معمولاً در قسمت سجل احوال برای قسولها شناخته شده و نیز بحق حکمیت دوستانه آنها لطمه وارد نمی سازد .

ماده هفتم - اتباع هر يك از طرفین معظمین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر از هر گونه تکلیف شخصی یا بیگاری یا تحمیلات نظامی و همچنین از ادای هر قسم هدایای ملی و قرضه های اجباری و مالیاتهای استثنائی که بواسطه احتیاجات نظامی تحمیل شده باشد معاف میباشند .

ماده هشتم - طرفین معظمین متعاهدین موافقت می نمایند که در اسرع

اوقات قراردادهای قفسولی و گمرکی و تجارتي که مبنی بر تساوی کامل حقوق طرفین باشد منعقد نمایند .

ماده نهم - این قرارداد در مدت پنجسال مجری خواهد بود چنانچه یکی از طرفین معظمین متعاهدین شش ماه قبل از انقضای پنجسال فسخ آنرا بطرف متعاهد دیگر اعلام ننماید پس از انقضای پنجسال در هر موقع فسخ آن ممکن خواهد بود بشرط آنکه ششماه قبل از وقت اعلام شود .

ماده دهم - این قرارداد بتصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه در اسرع اوقات ممکنه در طهران مبادله خواهد شد .

ماده یازدهم - این قرارداد از تاریخ مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

ماده دوازدهم - این قرارداد در دو نسخه بفارسی و عربی و فرانسه تحریر میشود در صورت بروز اختلاف متن فرانسه معتبر خواهد بود .

بناعلیهذا اختیار داران طرفین معظمین متعاهدین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود مهور نمودند در طهران بتاریخ ۲۸ نوامبر ۱۹۲۸ - ۷ آذر ماه ۱۳۰۷
تحریر شد .

امضاء : پاکروان امضاء : حسن نشأت

پروتکل الحاقی

۱- این عهدنامه بهیچوجه بمقررات قرارداد موقتی که بین طرفین معظمین متعاهدین در تاریخ ۱۲ مه ۱۹۲۳ منعقد گردیده خللی وارد ننمیسازد .

۲- راجع به کارهایی که قبل از اجرای این عهد نامه بر طبق قواعد جاریه بمقامات قضائی ارجاع گردیده فقط مقامات مزبوره صلاحیت رسیدگی و صدور حکم را خواهند داشت .

تهران در تاریخ ۲۸ نوامبر ۱۹۲۸ - ۷ آذر ۱۳۰۷

امضاء: پاکروان امضاء: حسن نشأت

مراسله آقای کفیل وزارت امور خارجه به آقای وزیر مختار مصر

مورخه ۷ آذرماه ۱۳۰۷ - ۲۸ نوامبر ۱۹۲۸

محترماً باستحضار آنجناب میرسانم که راجع با اجرای ماده ششم عهدنامه بین ایران و مصر مورخه امروز در مراتب ذیل موافقت حاصل است :

۱- مقررات عهدنامه مزبوره بحقوق محاکم مملکتین راجع بتقاضا و دریافت مدارک مربوطه به احوال شخصیه لطمه وارد نمینماید .

۲- چنانچه محاکم مصری که راجع باحوال شخصیه معمولاً نسبت باتباع ایران صلاحیت اعمال قوانین ملی آنها را بنحوی که در ایران مجری است داشته باشندتوانند قوانین مزبوره را اعمال نمایند این قبیل اختلافات بمحاکم دیگر بطور استثناء نسبت بصلاحیت عمومی آنها رجوع میشود .

و نیز محاکم عرفی ایران که بقضاوت بین اتباع مصر دعوت شوند در موضوع احوال شخصیه برطبق اصول حقوق عمومی بین الملل قوانین شرع را بنحوی که در مصر مجری است نسبت به آنها اعمال خواهند نمود- احترامات فائقه را تجدید مینماید .

امضاء : پاکروان

عین همین مضمون را نیز آقای وزیر مختار مصر متقابلاً به آقای کفیل وزارت امور خارجه اشعار داشته است .

اجازه مبادله عهدنامه مودت و اقامت منعقدہ بین دولتین ایران و مصر بشرح فوق در جلسه ۵ خردادماه ۱۳۰۸ شمسی داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و سوئد

مصوب ۶ تیرماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه مودت دولتین ایران و سوئد را که مشتمل بر پنج ماده و یک پروتکل اختتامیه است و در ششم خردادماه ۱۳۰۸ بامضاء رسیده است تصویب و اجازة مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .
این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه ضمیمه است در جلسه ششم تیرماه یک هزار و سیصد و هشت شمسبی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی سوئد

اعلیحضرت شاهنشاه ایران
و اعلیحضرت پادشاه سوئد

نظر باینکه مایل هستند روابط مودت دیرین دولتین را تشدید نمایند تصمیم بعقد عهدنامه مودت نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را تعیین نمودند :

اعلیحضرت شاهنشاه ایران :

جناب مستطاب اجل آقای میرزا محمد علیخان فرزین کفیل وزارت امور خارجه .
اعلیحضرت پادشاه سوئد :

جناب آقای کارل کر هاردفن هایدن اشتام وزیر مختار وایلیچی مخصوص دولت سوئد در طهران . مشارالیهما پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مواد ذیل موافقت نمودند :

ماده اول - بین دولت ایران و سوئد و اتباع مملکتین صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه دائمی برقرار خواهد بود .

ماده دوم - دولتین متعاهدتین موافقت مینمایند که روابط سیاسی و قونسولی خود را بر طبق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی ادامه دهند نسبت بنمایندگان سیاسی و قونسولی هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر مطابق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی رفتار خواهد شد .
و در هر حال بشرط معامله متقابله رفتار مزبور نباید مادون معامله ای باشد که نسبت بنمایندگان سیاسی و قونسولی دولت کامله الوداد میشود .

ماده سوم - دولتین متعاهدتین موافقت مینمایند که روابط قونسولی و تجارنی و گمرکی و بحر پیمائی بین مملکتین و نیز شرایط اقامت و توقف اتباع خود را در خاک یکدیگر بموجب قراردادهائی بر طبق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی و بر روی اساس تساوی کامل و معامله متقابله تنظیم نمایند .

ماده چهارم - دولتین متعاهدتین موافقت مینمایند که کلیه اختلافاتی را که بین آنها در موضوع اجراء یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قراردادهای منعقدہ یا عهود و قراردادهائی که منعقد گردد و از جمله راجع بهمین عهدنامه بظهور برسد و تصفیه دوستانه اختلافات مزبوره بوسائل سیاسی عادی در مدت مناسبی ممکن نگردد بحکمیت رجوع نمایند .

این ترتیب در صورت لزوم اساساً برای تشخیص این مسئله که آیا اختلافات مربوطه به تفسیر یا راجع به اجرای عهود و قراردادهای مذکوره میباشد نیز اعمال خواهد گردید .

حکم محکمه حکمیت برای طرفین الزام آور است برای هر قضیه متنازع فیها محکمه حکمیت بر حسب تقاضای یکی از دولتین متعاهدتین و بترتیب ذیل تشکیل خواهد یافت .

هریک از دولتین متعاهدتین در ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم تقاضاه حکم خود را که ممکن است از اتباع مملکت ثالثی هم انتخاب گردد تعیین خواهد نمود هرگاه از تاریخ تسلیم تقاضا نامه تا سه ماه مابین دولتین راجع بمدتی که در ظرف آن حکمین باید حکم خود را صادر نمایند موافقت حاصل نگردد یا اینکه حکمین نتوانند قضیه متنازع فیها را در مدتی که برای آنها تعیین شده تسویه بنمایند دولتین یکنفر از اتباع دولت ثالثی را بعنوان حکم ثالث انتخاب خواهند کرد چنانچه دولتین در ظرف دو ماه از تاریخ تقاضای تعیین حکم ثالث راجع به انتخاب او موافقت حاصل نمایند دولتین مذکور تین مشترکاً یا در صورتیکه در ظرف مدت دو ماه بعد از آن هم تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید هر یک از آنها که زودتر اقدام کنند از رئیس دیوان داوری بین المللی لاهه تقاضا خواهد نمود که حکم ثالث را از اتباع دول ثالثی معین نماید .

با موافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالک ثالثی که رئیس دیوان داوری بین المللی باید حکم ثالث را منحصرأ از آنها انتخاب نماید بمشارالیه تسلیم گردد .
طرفین میتوانند راجع بشخص حکم ثالث برای مدت مدتی معینی قبلاً قراری بین خود بدهند .

در صورتیکه طرز عمل حکمین بموجب قرار نامه مخصوصی بین دولتین مشخص نگردد و قرارداد مزبور در موقع تعیین حکمین منعقد نشده باشد بر طبق ماده ۵۷ و مواد ۵۹ الی ۸۵ قرارداد لاهه مورخه ۱۸ اکتبر ۱۹۰۷ مربوط به تسویه اختلافات بین المللی تعیین خواهد شد در صورتیکه قرار مخالفی نسبت به این ترتیب بین دولتین داده نشده باشد .

هرگاه تعیین یکنفر حکم ثالث لازم گردد و بین دولتین متعاهدتین راجع برویه‌ای که باید بعد از تعیین حکم مزبور تعقیب شود قراری داده نشده باشد حکم ثالث با دو

حکم اولی تشکیل محکمه حکمیت داده و طرز عمل خودشان را معلوم نموده اختلافات را تسویه خواهند کرد .

کلیه تصمیمات محکمه حکمیت با کثرت آراء اتخان خواهد گردید .

ماده پنجم - پس از تصویب این عهدنامه بر طبق مقررات قوانین اساسی هریک از طرفین متعاهدین مبادله نسخ مصوبه آن هر چه زودتر بعمل خواهد آمد و بمحض مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته خواهند شد بناء علیهذا اختیارداران طرفین این عهدنامه را که بدو نسخه نوشته شده امضاء و بمهر خود مهور نمودند .

تهران ۶ خرداد ۱۳۰۸ ۲۷ مه ۱۹۲۹

امضاء - محمد علی فرزین امضاء - هایدن اشتام

پروتکل اختتامیه

در موقع امضای عهدنامه مودت منعقدہ امروز بین دولتین ایران و سوئد اختیار داران امضاء کننده این پروتکل اظهار ذیل را که جزء لایتجزای خود عهدنامه می باشد نمودند .

دولتین متعاهدتین این حق را برای خود محفوظ میدارند که پس از اینکه ده سال از مبادله نسخ مصوبه عهدنامه مودت گذشت مقررات ماده چهار عهدنامه مزبوره را مجدداً تحت مطالعه قرار دهند .

در تهران بتاريخ ۶ خرداد ماه ۱۳۰۸ مطابق ۲۷ مه ۱۹۲۹

امضاء - محمد علی فرزین امضاء - هایدن اشتام

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و سوئد بشرح فوق در جلسه ۶ تیر ماه ۱۳۰۸ داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة مبادله عهدنامه اقامت و تجارت و بحریمائی منعقدہ

بین دولتین ایران و سوئد

مصوب ۶ تیر ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه اقامت و تجارت و بحریمائی ایران و سوئد را که در ۲۰ اردیبهشت ۱۳۰۸ (۱۰ مه ۱۹۲۹) به امضاء رسیده و مشتمل بر بیست و دو ماده و یک پروتکل اختتامیه است تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه ضمیمه است در جلسه ششم تیر ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

عهدنامه اقامت و تجارت و بحریمائی

بین دولتین ایران و سوئد

اعلیحضرت شاهنشاه ایران از یکطرف و اعلیحضرت پادشاه سوئد از طرف دیگر نظر باینکه مایل اند شرایط اقامت اتباع ایران را در سوئد و اتباع سوئد را در ایران تنظیم نمایند و عملیات اقتصادی و روابط تجارتي بین مملکتین را توسعه دهند تصمیم به انعقاد عهدنامه اقامت و تجارت و بحریمائی نموده و روی این مقصود نمایندگان مختار خود را تعیین نمودند .

اعلیحضرت شاهنشاه ایران جناب مستطاب اجل میرزا محمد علیخان فرزین کفیل وزارت امور خارجه .

اعلیحضرت پادشاه سوئد مسیو کارل گرهاردن هاییدن اشتام وزیر مختار و ایلچی مخصوص دولت سوئد در ایران .

مشارالیهما پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که در کمال صحت و اعتبار بود در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند :

ماده ۱۶ - اتباع هر یک از دولتین متعاهدتین میتوانند آزادانه بخاک مملکت متعاهد دیگر وارد و از آنجا خارج شده و در آن مسافرت و توقف و اقامت نمایند با این شرط که موافق قوانین و نظامات جاریه در خاک مزبور عمل نمایند مشارالیهم از حمایت دائم قوانین و مصادر امور مملکتی نسبت به خود و اموال و حقوق و منافعشان بهره‌مند خواهند شد و در تمام مسائل مذکوره در این ماده از رفتاری که مادون رفتار معموله نسبت با اتباع دول کامله الوداد نباشد بهره‌مند خواهند شد .

واضح است که مقررات مذکوره فوق موجب تجدید حقوق هیچ یک از دولتین متعاهدتین نخواهد شد که در مواقع معینه بموجب حکم قضائی یا از لحاظ امنیت داخلی و خارجی مملکتی و یا انتظامات عمومی و یا بجهت معاونت عمومی یا انتظامات صحی و اخلاقی از صدور اجازه اقامت اتباع طرف متعاهد دیگر در خاک خود امتناع نمایند .

ماده ۳ - اتباع هر یک از دولتین متعاهدتین حق دارند در خاک طرف متعاهد دیگر بهمان شرایطی که برای اتباع دول کامله الوداد مقرر است اموال منقول و غیر منقول تحصیل و تصرف نموده و بوسیله فروش و هدیه یا نقل و انتقال و یا از طریق ازدواج و ارثیه و ماترک و یا بوسائل دیگری در آنها تصرف مالکانه بنمایند بعلاوه مشارالیهم آزادند اموالی که بطریق مذکوره در مقدمه این ماده بدست آوردند از مملکت خارج نمایند و در موارد مذکوره در فوق هیچگونه مالیات ، حقوق و عوارض و تحدیداتی زیاده‌تر یا غیر از آنچه شامل اتباع دول کامله الوداد می‌باشد بآنها تعلق نمی‌گیرد .

ماده ۳ - اتباع هر يك از دولتين متعاهدتين در خاک مملكت متعاهد ديگر از حيث اشتغال بهرگونه تجارت و صنعتی از همان امتیازات و معافیتها و مساعدتهائی که برای اتباع دول کامله الوداد شناخته شده و یا ملحوظ خواهد گردید بهره مند خواهند شد - مشارالیه هم حق دارند بهمان شرایط و حدودی که برای اتباع دول کامله الوداد مقرر است بهر شغل و حرفه ای اشتغال ورزند مشروط بر آنکه شغل مزبور منحصرأً باتابع داخله اختصاص نداشته و یا موضوع انحصارات دولتی یا انحصارات اعطائی از طرف دولت نباشد .

ماده ۴ - اتباع هر يك از دولتين متعاهدتين در خاک دولت متعاهد ديگر نسبت به خود و اموال و حقوق و منافعشان و همچنین برای اشتغال بهر قسم تجارت و صنعتی مشمول هیچگونه عوارض و مالیات مستقیم و غیر مستقیم زیادتري یا غیر از آنچه از اتباع دول کامله الوداد مأخوذ میگردد نخواهند بود .

ماده ۵ - اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک مملكت متعاهد ديگر راجع بحفظ و حمایت خود و اموالشان در پیشگاه محاکم و مصادر امور مملکتی از همان رفتاری که نسبت به اتباع داخله میشود بهره مند خواهند شد .

مشارالیه هم مخصوصاً بدون هیچگونه مانعی بمحاکم دسترس داشته میتوانند در تحت همان شرایطی که برای اتباع داخله مقرر است ترافع نمایند مسائل راجعه بوجه الضمانه مخصوص خارجیها و ارفاق قضائی مجانی و اوراق قضائی و غیرقضائی و استرداد مقصرین باید بموجب قرارداد مخصوص بین دولتين متعاهدتين تنظیم گردد در مسائل مربوطه باحوال شخصیه اتباع دولت سوئد در ایران و اتباع دولت ایران در سوئد تابع قوانین مملکت متبوعه خود هستند .

ماده ۶ - منازل و کلیه اموال غیر منقوله ديگر اتباع هر يك از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد ديگر مورد دخول یا تفتیش واقع نخواهد شد مگر

در تحت شرایط و مراسمی که بموجب قوانین و احکام و نظامات برای اتباع داخله مقرر است .

و همین طور نمیتوان دفاتر و اوراق و محاسباتی که در آنجا است تحت رسیدگی در آورده تفتیش نمود مگر بشرایط و مراسمی که در فوق مذکور شد .

ماده ۷- از اتباع هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر نمیتوان سلب مالکیت نمود یا مشارالیهم را ولو موقت هم باشد از حق استفاده از اموال خودشان محروم داشت مگر بشرائط و درازای غراماتی که در قوانین برای اتباع داخله پیش بینی شده است .

ماده ۸- اتباع هر یک از دولتین متعاهدتین در خاک مملکت متعاهد دیگر در مواقع صلح یا جنگ از قرضه‌های اجباری و هدایای مالی و همینطور کلیه مالیات‌ها از هر قسم که باشد و برای احتیاجات جنگی تحمیل شده باشند معاف هستند .

مشارالیهم همین طور از خدمت نظامی شخصی و اجباری و هر مالیات و عوارضی که بجای خدمات مذکوره وضع شده باشد معاف خواهند بود، راجع به مصادرات و کلیه تحمیلات نظیر آن که برای احتیاجات قشونی مقرر شده باشد با مشارالیهم مادون آنچه نسبت با اتباع دول کامله الوداد معمول میگردد رفتار نخواهد شد .

ماده ۹- شرکتهای آنونیم و کلیه شرکتهای دیگری که منظور آنها تجارت و یا انتفاع باشد از قبیل شرکتهای تجارتي و صنعتی و مالی و حمل و نقل و بیمه که مقرر شرکتی آنها در خاک یکی از طرفین متعاهدین بوده و در آنجا مطابق قوانین مملکتی تأسیس و تابعیت آنها رسماً شناخته شده باشد در خاک طرف متعاهد دیگر نیز شناخته شده و در آنجا حق ترافع قضائی بعنوان مدعی و مدعی علیه خواهند داشت و با شرکتهای مزبوره از هر حیث و مخصوصاً از لحاظ عملیات مربوطه بخود و تحصیل و

نصرف اموال منقول و غیر منقول و تصرفات مالکانه در آنها و همچنین راجع بمالیات همان رفتاری خواهد شد که نسبت بشرکتهای دول کامله الوداد معمول میگردد - و بعلاوه مقررات مواد ۵ و ۸ راجع باتباع دولتین متعاهدتین نسبت بشرکتهای مذکوره در فوق نیز برسم تشابه معمول و مجری خواهد بود .

ماده ۱۰۰ - دولتین متعاهدتین نسبت به واردات و صادرات مالالتجاره طرفین هیچ قسم ممنوعیتها یا تحدیداتی که در تحت همان شرایط نسبت به واردات و صادرات مالالتجاره متشابه سایر ممالک معمول و مجری نباشد وضع نموده و برقرار نخواهند گذاشت معینا ممنوعیتها یا تحدیدات ذیل در حکم انحراف از اصل معاهده کامله الوداد تلقی نخواهد شد :

الف - ممنوعیتها یا تحدیدات برای انتظامات عمومی و امنیت داخلی و خارجی مملکت .

ب - ممنوعیتها یا تحدیداتی که برای حفظ الصحة عمومی و یا بملاحظه حفاظت حیوانات یا نباتات مفیده در مقابل امراض و حشرات مضره و یا طفیلی و یا برای جلوگیری از فساد نسل و از بین رفتن جنس نباتات مفیده وضع شده باشد .

ج - ممنوعیتها یا تحدیدات راجع بصادرات اسلحه و ذخائر و مهمات جنگی .

د - ممنوعیتها یا تحدیداتی که شامل محصولات محمولاتی باشد که در تحت انحصار دولت برده یا در تحت انحصار اعطائی از طرف دولت باشد .

ماده ۱۱ - ۱ - هر يك از دولتین متعاهدتین در باب حقوق ورودی کلیه و حقوق و مالیات هائی که بهر اسم و رسم در موقع ورود مالالتجاره مأخوذ میگردد متعهد میشود که بمحصولات ارضی و صنعتی مملکت متعاهد دیگر همان حقوق گمرکی و کوئیفیسیان و سورناکس و عوارض ورودی که عموماً به محصولات متشابه دول کامله الوداد تعلق گرفته یا

خواهد گرفت فوراً و بدون شرطی معمول و مجری دارند .

۲ - دولتین متعاهدتین متقابلاً معامله دول کامله الوداد راجع بحقوق خروجی و کلیه حقوق یا مالیات هائی که در موقع صدور امتعه تعلق میگیرد نسبت بیکدیگر مرعی خواهند داشت .

۳ - بعلاوه دولتین متعاهدتین متقابلاً متعهد میشوند که راجع به ترتیبات و مراسم گمرگی در وباك (حقوقی است که از مواد خام وارده بمملکت بطور امانت گرفته میشود که چنانچه همان مواد بصورت ساخته شده از مملکت خارج شود حقوق مزبور مسترد گردد) و انبار گذاشتن مال التجاره و عملیاتی که نسبت بآنها میشود و حقوق و مالیات هائی که به آنها تعلق میگیرد و همین طور در باب طرز تفتیش و تجزیه شیمیائی امتعه در گمرک و شرائط پرداخت حقوق و مالیاتها و تفسیر تعرفه گمرکی و ارسال مال التجاره وارد شده و صادر شده و ترانزیتی در گمرک معامله دولت کامله الوداد را نسبت بیکدیگر بنمایند .

ماده ۱۳ - دولتین متعاهدتین موافقت میکنند که در باب تجارت فیما بین آنچه راجع به تصدیق نامه مبدأ است ترتیبات و مقررات قرارداد بین المللی تسهیل مراسم گمرکی امضاء شده در ژنومورخه ۳ نوامبر ۱۹۲۳ را مجری و معمول بدانند .

تصدیق صحت تصدیق نامه های مبدئی که از طرف اداره گمرک یا اطاق تجارتنی که برای این کار صلاحیت داشته باشند صادر شده باشد ضروری نیست در مواقعی که تصدیق نامه مبدأ را ادارات یا مؤسسات دیگری صادر نموده باشند دولت مملکتی که مال التجاره به آنجا وارد میشود حق دارد تقاضا نماید که این قسم تصدیق نامه های مبدأ از طرف نمایندگان سیاسی یا قنصلگری صالحه در محل ارسال تصدیق شده باشد این تصدیقات مجانی خواهد بود - ادارات مملکت مقصد حق دارند ترجه فرائسه تصدیق نامه های مبدأ را بخواهند .

ماده ۱۳ - حقوق و مالیات های داخلی را که در خاک هر يك از طرفین متعاهدین بهر اسمی از مال التجاره در موقع تولید و تهیه و حمل و نقل و یا هنگام خرید و یا مصرف آن بنفع دولت یا ولایات و یا نواحی و یا اتحادیه ها مأخون میگردد و یا مأخون خواهد گردید نمیتوان در تحت هیچ عنوانی از مال التجاره طرف متعاهد دیگر سنگین تر از میزانی دریافت کرد که به امتعه دول کامله الوداد تعلق میگیرد .

ماده ۱۴ - اشخاص و یا شرکت هایی که در سوئد اشتغال با امر تجارت و یا صنعت دارند در ایران راجع بعلائم تجارتي و صنعتی با این شرط که مراسم مقرره این مملکت را مرعی دارند از همان حمایتی بهره مند خواهند گردید که نسبت بتجار یا صنعتگرانی که در ایران سکنی دارند معمول بوده و یا خواهد بود و همینطور اشخاص و یا شرکت هایی که در ایران با امر تجارت و یا صنعت اشتغال دارند در سوئد راجع بعلائم تجارتي و صنعتی با این شرطی که مراسم مقرره آن مملکت را مجری دارند از همان حمایتی بهره مند خواهند گردید که نسبت بتجار و صنعتگرانی که در سوئد سکنی دارند معمول بوده و یا معمول خواهد بود معینا مقررات این ماده موجب نمیشود که طرفین متعاهدین ادعا نمایند که حمایت علائم مذکوره بیشتر و برای مدت طولانی تری باشد که در مملکت اصلی مقرر است .

ماده ۱۵ - دولتین متعاهدتین متقابلا در قسمت ترانزیت اشخاص و اسباب و هر قبیل امتعه و هر قسم مرسولات و وسائط نقلیه معامله کامله الوداد را نسبت به یکدیگر مرعی خواهند داشت معینا ممنوعیت ها و تحدیدات ذیل که بر طبق اصول عمومی وضع و یا برقرار شده باشد در حکم انحراف از اصل معامله کامله الوداد نخواهد بود .

۱- ممنوعیتها و یا تحدیداتی که بملاحظه امنیت عمومی یا امنیت داخلی و یا خارجی مملکت وضع شده باشد .

۲ - ممنوعیتها یا تحدیداتی که بملاحظه حفظ الصحة عمومی یا حفظ حیوانات یا نباتات مفیده در مقابل امراض و هوام موزیه و حشرات طفیلی یا برای جلوگیری از فساد نسل یا از بین رفتن نباتات مفیده وضع شده باشد .

ماده ۱۶ - تجاریا صاحبان کارخانه و سایر صنعتگران اتباع یکی از دولتین متعاهدتین و همینطور عمال تجارتی آن در خاک طرف متعاهد دیگر آنچه راجع بعملیات آنها و مخصوصاً در خصوص مالیات و تسهیلات کمرکی که شامل مسطورجات است از همان رفتاری که راجع به تجار و صاحبان کارخانه و صنعتگران و عمال تجارتی دول کامله الوداد معمول است بهره مند خواهند شد .

در مواقعی که ارائه ورقه هویت برای عمال تجارتی در یکی از دولتین متعاهدین تقاضا شود مقررات قرارداد بین المللی تسهیلات مراسم کمرکی که در سوم نوامبر ۱۹۲۳ در ژنو امضاء شده است معمول خواهد گردید معیناً و یزای ورقه مزبور از طرف قنصلگری یا ادارات دیگری لازم نخواهد بود .

ماده ۱۷ - کشتیهای سوئدی و محمولات آن در ایران و کشتیهای ایران و محمولات آن در سوئد از هر کجا که حرکت نموده باشند و مقصد آنها هر جا باشد و همینطور مبدأ و مقصد محمولات آنها هر کجا باشد از همان رفتار که نسبت بکشتیها و محمولات دول کامله الوداد ملحوظ میگردد بهره مند خواهند شد مقررات این ماده شامل کاپوتاز و امتیازاتی که دولتین متعاهدتین نسبت بصید ماهی در آبهای خود مرعی میدارند و یا خواهند داشت نخواهد بود .

از اجازه ورود کشتیهای جنگی هر یک از طرفین متعاهدین در آب های طرف متعاهد دیگر در اینقرار داد بحثی نشده و تابع مقررات موضوعه مملکتی خواهد بود .

ماده ۱۸ - تا بعیت کشتیهای هر يك از طرفین بر طبق اسناد و تصدیقنامه هائیکه در این باب از ادارات صالحه دول متعاقد بر طبق قوانین و نظامات هر يك از دولتین صادر شده است تعیین میگردد .

اوراق تعیین حجم کشتی و همچنین اسناد مربوطه بتعیین حجم که از طرف یکی از دولتین متعاقدین صادر شده باشد از طرف دولت متعاقد دیگر بر طبق مقررات مخصوصی که ممکن است بین دولتین منعقد گردد شناختد میشود .

ماده ۱۹ - هرگاه کشتیهای طرفین متعاقدین در آب های طرف متعاقد دیگر آسیبی دیده یا غرق شوند کشتی و محمولات آن از همان معافیت هائی که قوانین و مقررات دولتین متقابلا در مواقع نظیر آن برای کشتیها و محمولات خود مرعی میدارند بهره مند خواهند شد و به ناخدا و اعضاء کشتی چه نسبت بخودشان و چه نسبت بکشتی و محمولات آن همان درجه مساعدت و حمایتی مبدول خواهد شد که نسبت باتباع داخله ملحوظ میگردد اشیائی که از کشتی آسیب دیده یا غرق شده نجات داده میشود از هرگونه حقوق و گمرک معاف خواهد بود مگر اینکه اشیاء مزبور برای مصرف داخلی بکار برده شود .

ماده ۲۰ - دولتین متعاقدین متقابلا حق دارند نمایندگان قنسولی در پایتخت و شهرهای مهمی که این قبیل مأمورین خارجی مجاز باقامت هستند معین نمایند .
نمایندگان قنسولی که از طرف یکی از طرفین متعاقدین منصوب شده اند مطابق اصل معامله متقابله در خاک طرف متعاقد دیگر از کلیه مزایا و معافیتها و مصونیتها و حقوقی که برای نمایندگان قنسولی دول ثالثی شناخته شده و یا شناخته خواهد شد بهره مند خواهند گردید .

ماده ۲۱ - معامله دول کامله الوداد مذکوره در این قرارداد شامل موارد ذیل نخواهد بود :

الف - مزایائی که یکی از طرفین متعاهدین بدول مجاور برای تسهیلات تجارت سرحدی داده و یا خواهد داد .

ب - مزایائی که دولت سوئد ممکن است بنولت دانمارک یا نروژ و یا بهر دوی آنها بدهد در صورتی که این مزایا را بهیچ دولت دیگر نداده باشد .

ج - تعهداتی که یکی از طرفین متعاهدین بموجب اتحاد گمرکی کرده و بادر آتیه خواهند کرد .

ماده ۲۲ - این عهدنامه بر طبق قانون اساسی هر يك از دولتین متعاهدین بتصویب خواهد رسید و مبادله نسخ مصوبه به اسرع اوقات ممکنه صورت خواهد گرفت این قرارداد ۱۵ روز پس از مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته میشود و مدت آن پنج سال است چنانچه ششماه قبل از انقضاء مدت مذکور در فوق این قرارداد فسخ نشود بطور ضمنی ادامه یافته و تا ششماه بعد از تاریخی که یکی از طرفین فسخ آنرا بطرف متعاهد دیگر اعلام نماید دارای اعتبار خواهد بود .

بنا بر مراتب فوق اختیارداران طرفین این قرارداد را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند .
طهران ۱۰ مه ۱۹۲۹ - ۲۰ اردیبهشت ۱۳۰۸

پروتکل اختتامیه

در موقع امضای عهدنامه اقامت و تجارت و بحریه مائمی اختیارداران دولتین متعاهدین در باب مقررات ذیل نیز که جزء لایتنجری عهدنامه است توافق حاصل نمودند:

راجع به ماده ۱ - مقررات ماده (۱) بهیچ وجه بمقرراتی که در هر يك از مملکتین در باب تذکره مجری بوده و یا خواهد بود و همچنین بمقرراتی که در باب حق اشتغال اتباع خارجه بکاروضع شده و یا بشود خللی وارد نخواهد آورد بعلاوه هیچیک از مقررات عهدنامه اقامت و تجارت و بحریه مائمی مانع نخواهد شد که هر يك از دولتین متعاهدین در هر موقع مقرراتی برای تنظیم و یا منع مهاجرت به خاک خود وضع نماید

مشروط بر آنکه این مقررات در حکم تبعیضی نباشد که بالاخصاص متوجه کلیه اتباع طرف متعاهد دیگر باشد .

راجع به ماده ۳ و ۹ - مقررات این عهدنامه نسبت بر رفتار معامله کامله الوداد موجب نمیشود که یکی از طرفین متعاهدین باستناد آن از رفتاری که از لحاظ مالی برای احتراز از تأدیه مالیات مکرر در روابط خود با دولت ثالثی بموجب قرارداد مخصوصی که موضوعش توزیع حق اخذ مالیات راجع به مواد مالیات بده باشد استفاده نماید .

بدیهی است مقررات این معاهده نمیتواند حق تقاضای مزایای مخصوصی را بدهد که در ایران بشرکتهائی که عملیاتشان بموجب امتیازات مخصوصی تعیین شده است اعطاء گردیده .

از طرف دیگر شرکتهای هر يك از دولتین متعاهدین که شرایط اشتغالشان در خاک طرف متعاهد دیگر بر طبق امتیازات مخصوصی تنظیم شده باشد مجاز نیستند برای مسائلی که در امتیازنامه ذکر شده است مزایائی را که بموجب عهدنامهها و قرار دادهای جاریه یا ناشیه از معامله کامله الوداد اعطائی است تقاضا بنمایند .

راجع بماده ۲۰ - نمایندگان قنصلی که از طرف هر يك از دولتین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر تعیین شده اند نمی توانند قبل از آن که اگز کواتور خود را از طرف دولت دیگر و برتریبی که در مملکت مشارالیهما مقرر است دریافت نموده باشند بانجام مأموریت خود اشتغال ورزند .

و هر يك از دولتین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ میدارند که پس از اینکه قبلاً از مجرای سیاسی دلائل خود را بطرف متعاهد دیگر اعلام نمودند اگز کواتور

صادرہ را مسترد دارند بدون آنکہ بہیچوجہ ملزم باثبات دلائل مزبورہ بودہ و یا آنکہ مجبور باشند تصمیم خود را موکول بموافقیت طرف دیگر نمایند .

طهران دہم ۱۹۲۹ھ - ۲۰ اردی بہشت ۱۳۰۸

امضاء : محمد علی فرزین

امضاء : ہایدن اشنام

اجازة مبادلہ عهدنامہ اقامت و تجارت و بحریمائی منعقدہ بین دولتین ایران و سوئد بشرح فوق در جلسہ ۶ تیر ماہ ۱۳۰۸ دادہ شدہ است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة مبادلہ عهدنامہ مودت منعقدہ بین دولتین ایران و حجاز و نجد و ملحقات

مصوب ۱۹ دیماہ ۱۳۰۸

مادہ واحدہ - مجلس شورای ملی عهدنامہ مودت را کہ مشتمل بر پنج مادہ و در تاریخ دوم شهریور ماد ۱۳۰۸ بین دولتین ایران و حجاز و نجد و ملحقات آن امضاء شدہ تصویب و اجازہ مبادلہ نسخ صحہ شدہ آن را بدولت میدہد .

این قانون کہ مشتمل بر یک مادہ و متن عهدنامہ ضمیمہ است در جلسہ نوزدہم دیماہ یکہزار و سیصد و ہشت شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

عهدنامہ مودت بین مملکت ایران و مملکت حجاز و نجد و ملحقات آن

اعلیحضرت ہمایون شاہنشاه ایران از یکطرف

اعلیحضرت پادشاہ حجاز و نجد و ملحقات آن از طرف دیگر نظر بانکہ

بتأسیس روابط و دادیہ بین مملکتین و تشیید مبانی آن مایل میباشند و معتقدند کہ ایجاد

مناسبات مذکوره موجب پیشرفت و باعث رفاه و آسایش ملتین است با انعقاد عهدنامه مودت تصمیم نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را معین نمودند .

اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران

جناب اشرف حاج مهدیقلیخان هدایت رئیس الوزراء

اعلیحضرت پادشاه حجاز و نجد و ملحقات آن

شیخ عبدالله الفضل و شیخ محمد عبدالرواف

اختیارداران فوق پس از ارائه اعتبارنامه‌های خود که مطابق قاعده بود در مواد

ذیل موافقت حاصل نمودند :

ماده اول - بین مملکت شاهنشاهی ایران و مملکت حجاز و نجد و ملحقات

آن و بین اتباع دولتین صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه دائمی برقرار خواهد بود و طرفین معظمین متعاهدین تمام مساعی خود را در ادامه و استحکام روابط مزبور مبذول خواهند داشت .

ماده دوم - نظر باینکه طرفین معظمین متعاهدین مایل هستند و حق دارند

که وزرای مختار و قونسولهای خود را به ممالک یکدیگر اعزام نمایند لهذا موافقت نمودند که با نمایندگان هر یک از طرفین متعاهدین در مملکت طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابله برطبق قواعد و مرسوم حقوق عمومی بین المللی رفتار نمایند .

ماده سوم - هر یک از طرفین معظمین متعاهدین متعهد می‌شوند که اتباع طرف

متعاهد دیگر را در مملکت خود از جمیع حقوق و مزایائی که اتباع دولت کامله الوداد از آن بهره مند میگردند برخوردار سازند حکومت اعلیحضرت پادشاه حجاز و نجد و ملحقات آن متعهد میگردد که نسبت به حجاج ایرانی از هر حیث مثل سایر حجاجی که به بیت الله الحرام میروند معامله و رفتار نموده و اجازه ندهند که نسبت به حجاج ایرانی در ادای مناسک حج و فرائض دینی آنها هیچگونه مشکلاتی

ایجاد شود و نیز تعهد مینمایند که وسائل امنیت و آسایش و اطمینان آنها را فراهم نمایند .

ماده چهارم - طرفین معظمین متعاهدین مایل هستند که در موقع مناسب به تکمیل مذاکرات و عقد قراردادهای سیاسی و تجاری و اقتصادی و غیره اقدام نمایند .

ماده پنجم - این عهدنامه در چهار نسخه بعربی و فارسی بامضا رسیده و متن فارسی و عربی هر دو دارای رسمیت و اعتبار واحد خواهد بود .

تهران بتاريخ دوم شهر يور ۱۳۰۸ - مطابق ۱۸ ربیع الاول ۱۳۴۸

محل امضاء محل امضاء محل امضاء

مهدیقلی عبدالله الفضل محمد عبدالرواف

اجازة مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و حجاز و نجد و ملحقات بشرح فوق در جلسه ۱۹ دیماه ۱۳۰۸ شمسی داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة مبادله عهدنامه مودت بین دولتین ایران و هلند

مصوب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی در جلسه ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۰۹ عهدنامه مودت بین دولتین ایران و هلند که مشتمل بر چهار ماده و یک پروتکل اختتامیه و در تاریخ ۲۱ اسفندماه ۱۳۰۸ (۱۲ مارس ۱۹۳۰) منعقد شده است تصویب نموده و اجازة مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه ضمیمه است در جلسه ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۰۹ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

عهدنامه مودت بین دولتین ایران و هلند

اعلیحضرت شاهنشاه ایران از یک طرف و علیاحضرت ملکه

هلند از طرف دیگر

چون بتحکیم روابط دوستی قدیمی بین مملکتین مایل میباشند بانعقاد معاهده نامه

مودت تصمیم نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را معین نمودند .

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جناب میرزا محمدعلیخان فرزین وزیر امور خارجه

علیاحضرت ملکه هلند

مسیولیندرت پیه ترژون دودکر شارژ دافر هلند در طهران

مشارالیهما پس از مبادله اختیارنامه‌های خود که آنها را صحیح و معتبر یافتند در

مراتب ذیل موافقت حاصل نمودند :

ماده اول - بین دولتین ایران و هلند و اتباع مملکتین صلح خلل ناپذیر و دوستی

صمیمانه دائمی برقرار خواهد بود .

ماده دوم - دولتین متعاهدین موافقت مینمایند که روابط سیاسی خود را

برطبق اصول و معمول حقوق بین المللی ادامه داده و متفقند نسبت بنمایندگان

سیاسی هر یک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بشرط معامله متقابله

مطابق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی رفتار خواهد شد و در هر حال رفتار

مزبور نباید مادون معامله‌ای باشد که نسبت به نمایندگان سیاسی دولت کامله الوداد

میشود .

ماده سوم - طرفین متعاهدین موافقت دارند کلیه اختلافاتی را که بین آنها

در موضوع اجرا یا تفسیر مقررات کلیه عهود و قراردادهای منعقد شده یا کلیه عهود و

قراردادهائی که بعداً منعقد خواهد گردید منجمله راجع بماده دوم این عهدنامه بظهور

برسد و بوسایل سیاسی عادی در مدت متناسبی بطور دوستانه تصفیه آن ممکن نشده باشد بحکمیت رجوع نمایند .

این ترتیب در صورت لزوم برای تشخیص اینکه آیا اختلاف مربوط به تفسیر یا راجع باجرای عهد و قراردادهای مذکور میباشد نیز اعمال خواهد گردید حکم محکمه حکمیت برای طرفین الزام آور است .

برای هر قضیه متنازع فیها محکمه حکمیت بنا بتقاضای یکی از طرفین متعاهدین بترتیب ذیل تشکیل خواهد شد :

در ظرف سه ماه از تاریخ تبلیغ تقاضا هر يك از طرفین متعاهدین يك حکم که ممکن است از اتباع خودش یا اتباع مملکت ثالثی انتخاب گردد تعیین خواهد نمود . اگر در انقضاء مدت سه ماه مزبور دولت مدعی علیها حکم خود را انتخاب ننموده باشد انتخاب حکم مزبور بنا بتقاضای دولت مدعی از طرف رئیس دیوان داوری دائمی بین المللی از بین اتباع دولت مدعی علیها بعمل خواهد آمد در ظرف مدت دو ماه دیگر (بعدا از مدت سه ماهه مذکور) طرفین راجع بمضمون قرارنامه حکمیت توافق نظر حاصل و موضوع اختلاف را بمحکمه حکمیت ارجاع و صلاحیت محکمه را معین و موارد اختلاف را مشخص و طریقه ای که باید برای تسویه امر اتخاذ شود تعیین مینمایند چنانچه مدت دو ماه مزبور منقضی و طرفین راجع بقرارنامه حکمیت موافقت نمایند ترتیب دادن آن بمحکمه محول خواهد شد که دولت مدعی به آن مراجعه مینماید .

اگر حکمین در ترتیب دادن قرارنامه در ظرف مدت دو ماه از تاریخی که این امر بعهدۀ محکمه حکمیت محول شده بحصول توافق نظر نائل نشوند و یا نتوانند اختلاف را در ظرف مدت متناسبی که باید در نظامنامه طرز حکمیت قید شده باشد تسویه نمایند طرفین متعاهدین با موافقت نظر یکدیگر سه حکم دیگر معین خواهند کرد ولی

این در صورتی است که موافقت نکرده باشند که متفقاً بیش از يك حکم انتخاب نمایند این حکم‌ها باید از اتباع يك یا چند دولت ثالث باشند چنانچه طرفین در انتخاب حکم‌ها یا حکم مذکور در ظرف مدت دو ماه از تاریخی که تقاضای تعیین آن حکم یا حکم‌ها بعمل آمده موافقت حاصل نمایند طرفین مشترکاً یا در صورتی که در ظرف دو ماه بعد از آنهم تقاضای مشترکی از طرف آنها بعمل نیاید هر يك از آنها که زودتر اقدام کند از رئیس دیوان داوری دائمی بین‌المللی تقاضا خواهد نمود که سه حکم ثالث با حکم ثالث را از اتباع دولت ثالثی معین نماید با موافقت طرفین ممکن است صورتی از ممالک ثالثی که رئیس دیوان داوری دائمی بین‌المللی باید حکم یا حکم‌های ثالث را منحصراً از اتباع آنها انتخاب نماید بمشارالیه تسلیم گردد.

طرفین میتوانند راجع به تعیین سه حکم یا يك حکم ثالث برای مدت معینی قبلاً بین خود قراری بدهند در صورتیکه مبادرت به تعیین سه یا يك حکم ثالث لازم شود و قراری بین طرفین راجع بطرز عملی که باید بعد از تعیین حکم یا حکم‌های مزبور اتخاذ شود داده نشده باشد سه حکم متفقاً و در صورتیکه فقط يك حکم ثالث باشد منفرداً به دو حکم اولیه ملحق شده و محکمه‌ای که باین نحو تشکیل شده طرز عمل خود را معین کرده و بسویبه اختلاف اقدام مینماید.

کلیه تصمیمات محکمه حکمیت به اکثریت آراء اتخاذ میشود.

برای هر اختلاف دیگری غیر از موارد اجرا یا تفسیر عهود یا قراردادها که ممکن نشده باشد بصورت رضایت بخش از مجرای عادی سیاسی حل و تسویه گردد طرفین متعاهدین با احترام تعهداتی که بعنوان عضویت در جامعه ملل دارند موافقت مینمایند که جز بترتیبات مسالمت آمیز برای تسویه امر تشبث نمایند و در هر مورد بوسیله قرارنامه مخصوصی طرز عملی را که بنظر آنها مناسبتر از همه باشد معین خواهند نمود. بعلاوه طرفین متعاهدین موافقت دارند که وقتی هر دو قرارداد عمومی حکمیت مورخه ۲۶

سپتامبر ۱۹۲۸ یا پروتکل مربوطه بصلاحت اجباری دیوان داوری دائمی بین‌المللی مورخه ۱۶ دسامبر ۱۹۲۰ ملحق بشوند مواد قرارداد عمومی و پروتکل مذکور باوجود مقررات این ماده درموقع مجرا میشود .

ماده ۴- پس از تصویب این عهدنامه نسخ مصوبه آن هرچه زودتر مبادله خواهد شد و یکماه بعد از مبادله اسناد تصویب شده بموقع اجرا گذاشته میشود بناء علی‌هذا اختیار داران طرفین این عهدنامه را امضاء و بمهر خود ممهور نمودند .

طهران- ۱۲ مارس ۱۹۳۰ (۲۱ اسفند ۱۳۰۸ شمسی)

امضاء- دگر

امضاء- فرزین

پروتکل اختتامیه

درموقع امضای عهدنامه مودت منعقدہ امروز بین دولتین ایران و هلند اختیار داران امضاءکننده ذیل این اظهارات را که جزو لایتنجری عهدنامه میباشد نمودند .

نسبت بماده ۳ طرفین متعاهدین این حق را برای خود محفوظ میدارند که در انقضای مدت ده سال از تاریخ مبادله نسخ مصوبه این عهدنامه در مقررات ماده ۳ تجدید نظر نمایند چنانچه یکی از طرفین متعاهدین ۶ ماه قبل از انقضای مدت مزبور عدم میل خود را نسبت به بقای ماده ۳ اعلام بدارد ماده مزبور درموقع انقضای مدت ده سال مذکور از اعتبار ساقط خواهد شد ولی در صورتی که چنین اعلامی بعمل نیاید ماده مزبور برای مدت پنج سال دیگر مجری خواهد ماند و بهمین نحو پنج سال به پنج سال مداومت خواهد داشت .

طهران- ۱۲ مارس ۱۹۳۰ (۲۱ اسفند ۱۳۰۸ شمسی)

امضاء- محمدعلی فرزین

امضاء- دگر

اجازة مبادله عهدنامه مودت بین دولتین ایران و هلند بشرح فوق در جلسه ۱۴ اردی بهشت ماه ۱۳۰۹ داده شده است . رئیس مجلس شورای ملی- دادگر

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و ایتالیا

مصوب ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۰۹

مادۀ واحده - مجلس شورای ملی در جلسۀ ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۰۹ عهدنامه مودت بین دولت ایران و دولت ایتالیا را که مشتمل بر چهار ماده و یک پروتکل اختتامیه میباشد و در تاریخ ۱۴ شهریور ماه ۱۳۰۸ (۵ سپتامبر ۱۹۲۹) بین دولتین مزبور منعقد و از طرف نمایندگان آنها امضاء شده است تصویب نموده و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه ضمیمه است در جلسۀ ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۰۹ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

عهدنامه مودت بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی ایتالیا

اعلیحضرت شاهنشاه ایران و اعلیحضرت پادشاه ایتالیا نظر باینکه مایل هستند روابط دوستی قدیمی بین مملکتین را تحکیم نمایند بعقد عهدنامه مودت تصمیم نموده و برای این مقصود اختیارداران خود را معین نمودند .

اعلیحضرت شاهنشاه ایران - جناب اشرف آقای مهدیقلی خان هدایت
رئیس الوزراء

اعلیحضرت پادشاه ایتالیا - جناب ژولیودائو وزیر مختار و ایلچی مخصوص
ایتالیا در طهران .

مادۀ اول - بین دولتین ایران و ایتالیا و اتباع مملکتین صلح خلل ناپذیر و دوستی صمیمانه دائمی برقرار خواهد بود .

مادۀ دوم - دولتین متعاهدتین موافقت مینمایند که روابط سیاسی و قونسولی

خود را بر طبق اصول و معمول حقوق عمومی بین المللی ادامه دهند هر يك از طرفین متعاهدین نسبت بنمایندگان سیاسی و قونسولی یکدیگر مطابق اصول و معمول حقوق بین المللی رفتار خواهد نمود و در هر حال بشرط معامله متقابله رفتار مزبور نباید مادون معامله‌ای باشد که نسبت به نمایندگان سیاسی و قونسولی دولت کامله الوداد معمول میشود .

ماده سوم - طرفین متعاهدین موافقت مینمایند اختلافاتی را که بین آنها بظهور میرسد و تصفیه آنها بطور دوستانه در مدت مناسبی بوسائل سیاسی عادی ممکن نگردد بطرز مسالمت کارانه تصفیه نمایند طرفین در هر مورد حق تعیین طرزی را که بنظر آنها موافق تر میرسد با موافقت نظر خاص طرف متعاهد برای خود محفوظ میدارند و نیز طرفین موافقت دارند که عندالمزوم با وجود مقرر اینکه مذکور شد اگر طرفین بیک فورمول عمومی که جامعه ملل توصیه مینماید ملحق گردند فورمول مزبور را برای تصفیه تمام اختلافاتی که با آنها متناسب است اعمال نمایند .

ماده چهارم - این عهدنامه تصویب و مبادله نسخ مصوبه در اسرع اوقات ممکنه بعمل خواهد آمد این عهدنامه بمحض مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته میشود .
بناء علیهذا اختیارداران طرفین که کاملاً بدین امر مجاز میباشند این عهدنامه را امضاء و به مهر خود مهور نمودند - طهران ۵ سپتامبر ۱۹۲۹

(مهد یقلی) (ژولیودانثو)

پروتکل اختتامیه - در موقع امضای عهدنامه مودت منعقدہ امروز بین دولتین ایران و ایتالیا اختیارداران امضاء کننده این پروتکل اظهار ذیل را که جزء لایتجزای خود عهدنامه میباشد نمودند . دولتین متعاهدین این حق را برای

خود محفوظ میدارند که پس از آنکه ده سال از مبادله نسخ مصوبه عهد نامه مودت گذشت مقررات ماده ۳ عهد نامه مزبوره را مجدداً تحت مطالعه قرار دهند .

در طهران ۵ سپتامبر ۱۹۲۹ (مهدی قلی) (ژولیودائو)

اجازه مبادله عهدنامه مودت بین دولتین ایران و ایتالیا بشرح فوق در جلسه

۱۴ اردی بهشت ماه ۱۳۰۹ داده شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه مشارکت دولت ایران در عهد نامه تحریم جنگ

مصوب ۲۷ فروردین ماه ۱۳۰۸

ماده ۱ - مجلس شورای ملی بادر نظر گرفتن مراسله وزارت امور خارجه

که در ۱۱ مهرماه ۱۳۰۷ به نمایندگی دول متحده آمریکا در طهران نوشته شده مشارکت دولت ایران را در عهدنامه تحریم جنگ مورخه ۲۷ اوت ۱۹۲۸ منعقد پاریس مشتمل بر یک مقدمه و ۳ ماده تصویب و بدولت اجازه میدهد که سند الحاق ایران را بعهد نامه مذکوره بدول متحده آمریکا تسلیم نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هشتم فروردینماه یک هزار

و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تصویب قرارداد پستی عمومی و مقاوله نامه های مراسلات و جعبه های باقیمت و امانات پستی منعقد در کنگره پستی استکهام

مصوب ۲۱ اردی بهشت ماه ۱۳۰۸

ماده ۱ - مجلس شورای ملی قرار داد پستی عمومی و مقاوله نامه

مراسلات و جعبه های باقیمت و مقاوله نامه امانات پستی را که در تاریخ ۲۸ اوت ۱۹۲۴ مطابق پنجم سنبله ۱۳۰۳ در کنگره پستی استکهلم منعقد و بشرح ذیل تنظیم یافته تصویب مینماید .

اول - قرارداد پستی عمومی دارای ۸۰ ماده و پروتکل نهائی آن شامل ۱۲ ماده و نظامنامه اجرای قرارداد مزبور مشتمل بر هشتاد و شش ماده و برات القول نهائی آن حاوی ۳ ماده .

دوم - مقاوله نامه های راجع بامانات پستی دارای ۵۲ ماده و پروتکل نهائی آن شامل ۹ ماده و نظامنامه اجرای مقاوله نامه امانات پستی حاوی ۴۹ ماده و پروتکل نهائی آن متضمن یکماده .

سوم - مقاوله نامه راجع بمرسولات و جعبه های باقیمت دارای ۳۳ ماده و پروتکل نهائی آن شامل یک ماده و نظامنامه اجرای مقاوله نامه مزبور مشتمل بر ۱۷ ماده .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سوم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تصویب الحاق دولت ایران به پروتکل لیتوینف

مصوب ۶ تیرماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی الحاق دولت ایران را به پروتکل لیتوینف مورخه ۹ فوریه ۱۹۲۹ که مشتمل بر ۷ ماده میباشد و در ۱۴ فروردین ۱۳۰۸ دولت ایران شرکت خود را نسبت بآن اعلام داشته است تصویب می نماید .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه ششم تیرماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة الحاق دولت ایران به پروتکل ژنومر بوط بمنع استعمال گازهای سمی و مواد میکروبی

مصوب ۹ تیرماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد که الحاق دولت ایران را به پروتکل ژنو ۱۷ ژوئن ۱۹۲۵ (۲۵ خرداد ماه ۱۳۰۴) مربوط بمنع استعمال گازهای سمی و مواد میکروبی اعلام دارد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه نهم تیرماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة مشارکت دولت ایران در مقررات کنفرانس تلگرافی منعقد در بروکسل

مصوب ۱۶ آبانماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی شرکت دولت ایران را در مقررات کنفرانس تلگرافی که در سنه ۱۹۲۸ در بروکسل منعقد گردیده تصویب مینماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه شانزدهم آبانماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة مشارکت دولت ایران در مقررات کنفرانس تلگرافی بی‌سیم
منعقدہ در واشنگتن

مصوب ۱۶ آبانماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی شرکت دولت ایران را در مقررات کنفرانس تلگرافی بی‌سیم که در سنه ۱۹۲۷ میلادی در واشنگتن منعقد گردیده و مشتمل بر ۲۴ ماده است تصویب مینماید .
این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه شانزدهم آبانماه یکهزار و سیصد و هشت شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تصویب قرارداد پستی عمومی منعقدہ در کنگره پستی لندن

مصوب ۲۴ تیرماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد پستی عمومی و مقاوله نامه مراسلات و جعبه‌های با قیمت و مقاوله نامه امانات پستی و مقاوله نامه بروات پستی را که در تاریخ ۲۸ ژوئن ۱۹۲۹ مطابق ۷ تیرماه ۱۳۰۸ در کنگره پستی لندن منعقد و بشرح ذیل تنظیم یافته تصویب مینماید .

اول - قرارداد پستی عمومی دارای ۸۱ ماده و پروتکل نهائی آن شامل ۱۴ ماده و نظامنامه اجرای قرارداد مزبور مشتمل بر ۹۳ ماده و پروتکل نهائی آن حاوی دو ماده و مقررات راجع به حمل و نقل مرسولات پستی از طریق هوا دارای ۲۹ ماده و پروتکل نهائی آن مشتمل بر یک ماده .

دوم - مقاوله نامه راجع بمراسلات و جعبه‌های با قیمت اظهار شده دارای سی و

سه ماده پروتکل نهائی آن مشتمل بر يك ماده و نظامنامه اجرای مقاوله نامه مذکور حاوی شانزده ماده .

سوم - مقاوله نامه راجع بامانات پستی دارای پنجاه و سه ماده و پروتکل نهائی آن مشتمل بر یازده ماده و نظامنامه اجرای مقاوله نامه مزبور حاوی پنجاه و سه ماده و مقررات راجع به حمل و نقل امانات پستی از طریق هوا شامل بیست و سه ماده .

چهارم - مقاوله نامه بروات پستی دارای سی و هفت ماده و نظامنامه اجرای مقاوله نامه مزبور مشتمل بر بیست ماده .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و چهارم تیرماه ۱۳۰۹ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تصویب اساسنامه دیوان دائمی داورى بین‌المللى و پروتکل‌های مربوطه
بآن و اجازه تسلیم اسناد مصدقه آنها بدارالانشاء جامعه ملل

مصوب ۱۹ مرداد ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی اساسنامه دیوان دائمی داورى بین‌المللى مورخه ۲۴ قوس ۱۲۹۹ (۱۶ دسامبر ۱۹۲۰) را که مشتمل بر شصت و چهار ماده و همچنین پروتکل تجدید نظر در مواد آن را که در تاریخ ۲۳ شهریور ۱۳۰۸ (۱۴ سپتامبر ۱۹۲۹) در ژنو باضا رسیده است بعلاوه پروتکل الحاق دول متحده آمریکا شمالی به پروتکل اعضاء اساسنامه دیوان داورى بین‌المللى که عبارت از هشت ماده میباشد و در تاریخ ۲۳ شهریورماه ۱۳۰۸ (۱۴ سپتامبر ۱۹۲۹) در ژنو اعضاء شده تصویب و بدولت اجازه میدهد اسناد مصدقه آنها را بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه نوزدهم امرداد ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة الحاق دولت ایران بقرارداد بین‌المللی تسهیل مراسم گمرکی

مصوب ۴ شهریورماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد الحاق قطعی ایران را بقرارداد بین‌المللی تسهیل مراسم گمرکی منعقدہ در ژنو مورخه ۳ نوامبر ۱۹۲۳ (۲۵ خرداد ۱۳۰۲) که مشتمل برسی ویک ماده ویک پروتکل اختتامید میباشد اطلاع دهد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه چهارم شهریور ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تصویب قرار داد عبور بارسلن و اساسنامه آزادی عبور و اجازه تسلیم
نسخ صحه شده آن به دارالانشاء جامعه ملل

مصوب ۱ مهرماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد عبور بارسلن را که مشتمل بر نه ماده و همچنین اساسنامه آزادی عبور را که دارای پانزده ماده میباشد و در اول ثور ۱۲۹۹ شمسی (۲۱ آوریل ۱۹۲۰) بامضاء رسیده است بتصویب و بدولت اجازه میدهد نسخ صحه شده آن را بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه اول مهر ماه یک هزار و سیصد و نهمین بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تصویب قرارداد بین‌المللی برای جلوگیری از اشاعه و معامله نشریات
مستهجن و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن

مصوب ۴ بانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرارداد بین‌المللی برای جلوگیری از اشاعه
و معاملات نشریات مستهجنه را که در ۲۰ سنبله ۱۳۰۲ (۱۲ سپتامبر ۱۹۲۳) در ژنو
امضاء شده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه چهارم آبانماه یک هزار و سیصد و
نهمین بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

فہرست
قسمت چہارم - کنتراتہا

صفحه	شرح	شماره ترتیبی
۴۱۳	قانون اجازه پرداخت سالی پنجهزار تومان علاوه بر حقوق معلمي بمسيو هس بعنوان مشاورى حقوق دوائر دولتى .	۱
۴۱۳	قانون تمديد كئترات مسيواندره هس تبعه دولت فرانسه براى معلمي مدرسه حقوق.	۲
۴۱۴	قانون تمديد كئترات مادام آندره هس تبعه دولت فرانسه براى مديرى و معلمي مدرسه دارالمعلمات .	۳
۴۱۴	قانون اجازه استخدام دوازده نفر معلم فرانسوى براى تكميل واصلاح مدارس متوسطه مركز و ولايات .	۴
۴۱۵	قانون اجازه پرداخت دوست و پنجاه تومان بعنوان كرايه منزل بهريك از دوازده نفر معلمين فرانسوى .	۵
۴۱۵	قانون اجازه استخدام دكتر ملچارسكى لهستانى جهت مديريت فنى و معلمي دندانسازى بمدت سه سال .	۶
۴۱۷	قانون تمديد كئترات دو نفر معلم فرانسوى مدرسه حقوق براى مدت سه سال .	۷
۴۱۷	قانون اجازه تجديد كئترات دكترها نرى اشترنك و ميو هونل آلمانى و استخدام يك نفر معلم رياضيات عاليه براى مدرسه صنعتى دولتى .	۸
۴۱۹	قانون اجازه استخدام يك نفر مكانيسين راننده كشتى جهت خدمات صحى بنادر جنوب از فرانسه .	۹

صفحه	شرح	شماره ترتیب
۴۱۹	قانون تجدیدکنترات مادموازل دکترین متخصصه در امراض نسوان .	۱۰
۴۲۰	قانون اجازه استخدام یکنفرطبیبه متخصصه در امراض نسوان از اتباع دولت فرانسه .	۱۱
۴۲۰	قانون تجدیدکنترات دکترگراندل تبعه دولت فرانسه برای ریاست قسمت فنی واداری مؤسسه پاستور بمدت سه سال .	۱۲
۴۲۱	قانون تجدیدکنترات موريس بروسیه سرمهندس تلگراف بی سیم برای مدت دو سال .	۱۳
۴۲۲	قانون استخدام مسیوبرژه مهندس الکتریسیته و مسیوکلریس مهندس مکانیک تلگراف بی سیم بمدت دو سال .	۱۴
۴۲۳	قانون تمدید کنترات مسیوکارول مهندس تبعه انازونی .	۱۵
۴۲۴	قانون اجازه تمدید کنترات مسیوکارول مهندس تبعه آمریکا بمدت یکسال .	۱۶
۴۲۴	قانون اجازه استخدام مسیووان در هولست بلژیکی برای مهندسی اداره راه آهن ایران بمدت ششماه .	۱۷
۴۲۵	قانون اجازه استخدام آقای حجه سوزوکی مهندس ژاپونی بسمت مهندسی اداره راه آهن برای مدت ششماه .	۱۸
	قانون اجازه استخدام مهندسین واعضاء فنی راه آهن از اتباع ممالک خارجی واعطای سه میلیون تومان اعتبار برای مخارج	۱۹

صفحه	شرح	شماره ترتیبی
۴۲۶	لازمه سال ۱۳۰۹ راه آهن بوزارت طرق و شوارع .	
	قانون اجازه استخدام چهار نفر کارگر متخصصین امور فلاحتی	۲۰
۴۲۷	از اتباع دولت فرانسه .	
	قانون اجازه استخدام چهار نفر کارگر متخصصین چای کاری	۲۱
۴۲۸	از اتباع دولت چین .	
۴۲۹	قانون اجازه استخدام دو نفر متخصص چایکاری از هلاند .	۲۲
	قانون اجازه استخدام یک نفر کارگر متخصص عملیات مربوط	۲۳
۴۳۰	بچای از چین .	
۴۳۱	قانون اجازه استخدام یک نفر متخصص جنگل از فرانسه	۲۴
۴۳۱	قانون اجازه استخدام یک نفر متخصص حشره شناس .	۲۵
	قانون اجازه استخدام یک نفر مهندس معدن و یک نفر شیمیست	۲۶
۴۳۲	معدن از اتباع دولت آلمان .	
۴۳۲	قانون اجازه استخدام رئیس محاسبات کل از اتباع دولت آلمان	۲۷
	قانون اجازه تجدید کنترات مسیود کرکر رئیس کل گمرکات	۲۸
۴۳۳	برای مدت سه سال .	
	قانون استخدام مسیو امیل واهر نکامف بلژیکی شیمیست اداره	۲۹
۴۳۳	گمرکات و معلم رنگرزی مؤسسه قالی .	
۴۳۴	قانون تمدید کنترات مسیو ماریوریدا متخصص کاغذ سازی	۳۰
	برای مدت دو ماه .	

شرح	شماره ترتیب	صفحه
قانون تمدید کنترات مسیوماریو رویدا متخصص کاغذ سازی برای مدت یکماه ونیم .	۳۱	۴۳۵
قانون استخدام مسیوا توموزر تبعه آلمان جهت مدیریت فنی مطبعه مجلس .	۳۲	۴۳۵

قسمت چهارم کنتراتها

قانون

اجازة پرداخت سالی پنجهزار تومان علاوه بر حقوق
معلمی به مسیوهس بعنوان مشاورى حقوق دوائر دولتی

مصوب ۴ بهمن ماه ۱۳۰۷

ماده واحده - دولت مجاز است از تاریخ اول خردادماه ۱۳۰۷ تا مدت سه سال
در ازاء خدماتی که مسیوهس تبعه فرانسه بعنوان مشاورى حقوق دوائر دولتی انجام
میدهد سالیانه مبلغ پنجهزار تومان علاوه بر حقوق معلمی که بموجب کنترات جداگانه
دریافت میدارد در وجه مشارالیه بپردازد .
این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهارم بهمن ماه یک هزار و سیصد و
هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تمدید کنترات مسیوه آندره هس تبعه دولت فرانسه برای معلمی
مدرسه حقوق

مصوب ۱۲ خردادماه ۱۳۰۸

ماده واحده - دولت مجاز است کنترات مسیوه آندره هس تبعه دولت فرانسه
را برای ادامه معلمی مدرسه حقوق از ۱۵ خرداد ۱۳۰۸ تا مدت یکسال و یازده ماه
و پانزده روز تمدید نموده علاوه بر سالی پنجهزار تومان که بر طبق قانون ۴ بهمن ۱۳۰۷

بمشارالید پرداخته میشود سالی چهار هزار تومان بمشارالیه داده شود که جمعاً سالی نه هزار تومان دریافت خواهد نمود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم خردادماه یکپنجاه و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تمدید کنترات مادام آندره هس تبعه دولت فرانسه برای
مدیری و معلمی مدرسه دارالمعلمات

مصوب ۱۲ خردادماه ۱۳۰۸

ماده واحده - دولت مجاز است قرارداد استخدام مادام آندره هس تبعه دولت فرانسه را برای مدت یکسال و یازده ماه و پانزده روز از تاریخ پانزدهم خرداد ۱۳۰۸ بجهت مدیری و معلمی مدرسه دارالمعلمات با سالی یکپنجاه و پانصد تومان حقوق برطبق مقررات قانون ۱۷ حوت ۱۳۰۳ تجدید و تمدید نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم خردادماه یکپنجاه و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه استخدام دوازده نفر معلم فرانسوی برای تکمیل و اصلاح
مدارس متوسطه مرکز و ولایات

مصوب ۹ تیرماه ۱۳۰۸

ماده واحده - وزارت معارف مجاز است برای تکمیل و اصلاح مدارس متوسطه مرکز و ولایات دوازده نفر معلم فرانسوی که صلاحیت آنها را دولت فرانسه تصدیق نماید مطابق شرایط ذیل استخدام کند :

الف - مدت استخدام دوازده نفر معلمین مذکور از ۱۵ شهریور ۱۳۰۸ برای مدت سه سال خواهد بود (حقوق از روز ورود بطهران محسوب خواهد شد).

ب - اعتبار حقوق سالیانه هر يك از معلمین مزبور از مبلغ ۲۶۰۰ تومان تجاوز نخواهد کرد و از محل اعتباري كه در بودجه ۱۳۰۸ وزارت معارف تصویب شده پرداخت خواهد شد.

ج - در موقع عزیمت بایران بهر يك از معلمین (۲۵۰) تومان خرج سفر از محل صرفه جوئی پنج ماه و نیم اول سال مؤسسات معارفی كه در بودجه ۱۳۰۸ منظور گردیده است تأدیبه خواهد شد.

د - در موقع ختم كترات معلمین چنانچه استخدام آنها تجدید نشود بهر يك مبلغ (۲۵۰) تومان مخارج معاودت پرداخت میشود.

ه - وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمین مذکور را مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین نموده و قرارداد مشارالیه را امضاء نماید.

این قانون كه مشتمل بر يك ماده است در جلسه نهم تیر ماه يك هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة پرداخت دو یست و پنجاه تومان بعنوان کرایه منزل
به هر يك از دوازده نفر معلمین فرانسوی

مصوب ۱۱ مهر ۱۳۰۸

ماده واحده - وزارت معارف مجاز است علاوه بر حقوقی كه در قانون ۹ تیر ماه ۱۳۰۸ برای استخدام دوازده نفر معلم فرانسوی منظور گردیده است در صورتی كه مقتضی بداند بهر يك سالیانه دو یست و پنجاه تومان از محل اعتبار مصوبه هذه السنه مدارس متوسطه بابت کرایه منزل تأدیبه نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم مهر ماه يك هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

**اجازة استخدام دکتر ملچارسکی لهستانی جهت مدیریت فنی و معلمی
دندانسازی بمدت سه سال**

مصوب ۱۲ دیماه ۱۳۰۸

ماده اول - دولت مجاز است دکتر فالک کوش ملچارسکی تبعه دولت لهستان را از اول مهر ماه ۱۳۰۸ برای مدت سه سال بجهت مدیریت فنی و معلمی دندانسازی استخدام نماید .

ماده دوم - حقوق سالیانه دکتر فالک ملچارسکی بقرار ذیل است که باقسط ماهیانه بمشارالیه پرداخته خواهد شد .

سال اول - ماهی دو بیست و پنج تومن سالیانه سه هزار تومن .

سال دوم - ماهی سیصد تومن سالیانه سه هزار و ششصد تومن .

سال سوم - ماهی سیصد و پنج تومن سالیانه چهار هزار و دو بیست تومن .

ماده سوم - دولت میتواند در هر موقع با تأدیه سه ماهه حقوق کنترات دکتر مزبور رافسخ نماید ولی اگر دکتر بمیل خود استعفاء داد از تاریخ استعفاء حق اخذ حقوق نخواهد داشت .

ماده چهارم - سایر شرایط استخدام دکتر ملچارسکی مطابق قانون ۲۳ غرقب ۱۳۰۱ راجع به کنترات اتباع خارجه خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه دوازدهم دی ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تمدید کنترات دو نفر معلم فرانسوی مدرسه حقوق برای مدت سه سال

مصوب ۱۲ امرداد ماه ۱۳۰۹

ماده اول - وزارت معارف مجاز است استخدام دو نفر معلم فرانسوی مدرسه حقوق را که بموجب قانون ۱۶ شهریور ۱۳۰۶ بتصویب رسیده از آخر خرداد ۱۳۰۹ برای مدت سه سال تمدید نماید .

ماده دوم - حقوق هر یک از معلمین مزبور در سال پنجهزار و چهارصد تومان است .

ماده سوم - وزارت معارف مجاز است سایر شرایط استخدام معلمین مزبور را مطابق قانون استخدام اتباع خارجه مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرارداد آنها را امضاء نماید .

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه دوازدهم امرداد ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة تجدید کنترات دکتر هانری اشترنک و مسیوهونل آلمانی و استخدام

یک نفر معلم ریاضیات عالییه برای مدرسه صنعتی دولتی

مصوب ۱۹ امرداد ماه ۱۳۰۹

ماده اول - وزارت معارف مجاز است قرارداد استخدام دکتر هانری اشترنک

تبعه دولت آلمان، مدیر و معلم مدرسه صنعتی دولتی را بعلاوه کنترات مسیوهونل استادکار برای معاونت معلم آهنگری مدرسه مزبور را که بموجب قوانین مصوب ۱۶ شهریور ۱۳۰۶ تصویب شده است از تاریخ اول تیرماه ۱۳۰۹ برای مدت سه سال تجدید نماید و یکنفر معلم ریاضیات عالییه و ماشین آلات برای همین مدت استخدام نماید .

ماده دوم - حقوق مدیر و معلم مدرسه صنعتی در سال چهار هزار و هشتصد تومان و حقوق معلم ریاضیات عالییه چهار هزار تومان و حقوق مسیوهونل استادکار معاون معلم آهنگری دو هزار و صد و شصت تومان است که باقسط ماهیانه دریافت خواهند کرد .

ماده سوم - در موقع ختم قرارداد در صورت عدم تجدید کنترات مبلغ چهارصد تومان بعنوان مخارج معاودت بوطن خود بدکتره انری اشترنک و ششصد تومان برای ایاب و نهاب بمعلم ریاضیات عالییه و دوست و پنجاه تومان برای معاودت بمسیوهونل استادکار تأدیه خواهد گردید .

ماده چهارم - در صورتیکه مدیر و معلمین مذکور شخصاً کنترات خود را فسخ نمایند حق دریافت مخارج معاودت را نخواهند داشت .

ماده پنجم - وزارت معارف مجاز است سایر شرایط و مقررات استخدام دکتره اشترنک و دونفر معلم مزبور دیگر را مطابق قانون مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ معین و کنترات مشارالیه را امضاء نماید .

این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه نوزدهم مردادماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام یکنفر مکانیسین راننده کشتی جهت خدمات
صحتی بنادر جنوب از فرانسه

مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت داخله اجازه میدهد که برای اداره کردن و راندن یک فروند کشتی که برای انجام خدمات صحتی بنادر جنوب خریداری شده است یکنفر مکانیسین راننده کشتی از فرانسه برای مدت سه سال باماهی دو بیست تومان حقوق استخدام نماید حقوق متخصص مزبور که در سال دو هزار و چهار صد تومان است بعلاوه دو بیست و پنجاه تومان مخارج آمدن و دو بیست و پنجاه تومان مخارج مراجعت در انقضاء کنترات از محل بودجه صحتیه کل تأدیه خواهد شد سایر شرایط کنترات مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ از طرف وزارت داخله تهیه خواهد شد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سیزدهم دیماه یک هزار و سیصد و هفت شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تجدید کنترات مادموازل دکترین متخصصه در امراض نسوان

مصوب ۲۸ شهریور ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت داخله اجازه میدهد که مادموازل دکترین تبعه دولت فرانسه متخصصه در امراض نسوان را برای مدت یکسال از تاریخ اول امرداد ۱۳۰۸ باسالی دو هزار و چهار صد تومان حقوق استخدام نماید .

متخصصه مزبور در تحت تعلیمات صحتیه کل مملکتی انجام خدمات مرجوعه خواهد نمود کنترات مشارالیه تابع مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هشتم شهر بورماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام یکنفر طبیبه متخصصه در امراض نسوان از اتباع دولت فرانسه

مصوب ۲۹ مهر ماه ۱۳۰۹

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت داخله اجازه میدهد که یکنفر طبیبه تبعه دولت فرانسه متخصصه در امراض نسوان جهت طبابت مر یضخانه نسوان برای مدت سه سال از تاریخ امضای قرارداد با سالی سه هزار و ششصد تومان استخدام نماید .

ماده دوم - برای مخارج ایاب و نهاب طبیبه مذکوره در حدود ششصد تومان بدولت اعتبار داده میشود .

ماده سوم - متخصصه مز بورمسئول رئیس صحنه کل مملکتی بوده و انجام خدمات مرجوعه خواهد نمود و سایر شرایط کنترات مشارالیه تابع مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه ۲۹ مهر ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تجدید کنترات دکتر گراندل تبعه دولت فرانسه برای ریاست قسمت فنی و
اداری مؤسسه پاستور بمدت سه سال

مصوب ۲۱ آذر ماه ۱۳۰۸

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت داخله اجازه میدهد که کنترات آقای

دکتر گراندل تبعه دولت فرانسه متخصص در کارهای میکروب شناسی را برای ریاست فسمت فنی واداری مؤسسه پاستور ایران و تربیت مستخدمین فنی برای مؤسسه مزبور با سالی ۲۲۰۰ تومان از تاریخ ۲۵ فروردین ۱۳۰۹ برای مدت سه سال تجدید نماید - متخصص مزبور در تحت تعلیمات رئیس صحیه کل انجام خدمات مرجوعه را خواهد داد .

ماده دوم - برای مخارج مراجعت متخصص مزبور تا میزان پانصد تومان بدولت اعتبار داده میشود .

ماده سوم - سایر شرایط کنترات مشارالیه تابع مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه بیست و یکم آذرماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تجدید کنترات موریس بروسیه سرمهندس تلگراف بی سیم
برای مدت دو سال

مصوب ۷ مهرماه ۱۳۰۸

ماده واحده - الف - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد کنترات مسیوموریس بروسیه تبعه دولت فرانسه را بسمت سرمهندس تلگراف بی سیم از تاریخ نهم مرداد ۱۳۰۸ با سالی ۴۲۰۰ تومان حقوق که با قسط ماهیانه پرداخته می شود برای مدت دو سال تجدید نماید و در موقع معاودت از ایران نیز مبلغ سیصد تومان بعنوان خرج سفر بمشارالیه پردازد .

ب - دولت در هر موقع میتواند کنترات مسیومورسیه را با تأدیسه سه ماه حقوق

تبعه دولت آلمان، مدير و معلم مدرسه صنعتي دولتي را بعلاوه كنترات مسيو هونل استادكار براي معاونت معلم آهنگري مدرسه مزبور را كه بموجب قوانين مصوب ١٦ شهريور ١٣٠٦ تصويب شده است از تاريخ اول تيرماه ١٣٠٩ براي مدت سه سال تجديد نمايد و يكنفر معلم رياضيات عاليه و ماشين آلات براي همين مدت استخدام نمايد .

ماده دوم - حقوق مدير و معلم مدرسه صنعتي در سال چهار هزار و هشتصد تومان و حقوق معلم رياضيات عاليه چهار هزار تومان و حقوق مسيو هونل استادكار معاون معلم آهنگري دو هزار و صد و شصت تومان است كه باقسط ماهيانه دريافت خواهند كرد .

ماده سوم - در موقع ختم قرارداد در صورت عدم تجديد كنترات مبلغ چهارصد تومان بعنوان مخارج معاودت بوطن خود بدكتر هائري اشترنك و ششصد تومان براي ايباب و زهاب بمعلم رياضيات عاليه و دوست و پنجاه تومان براي معاودت بمسيو هونل استادكار تاديه خواهد گرديد .

ماده چهارم - در صورتيكه مدير و معلمين مذكور شخصاً كنترات خود را فسخ نمايند حق دريافت مخارج معاودت را نخواهند داشت .

ماده پنجم - وزارت معارف مجاز است ساير شرايط و مقررات استخدام دكتر اشترنك و دونفر معلم مزبور ديگر را مطابق قانون مصوب ٢٣ عقرب ١٣٠١ معين و كنترات مشاراليهم را امضاء نمايد .

اين قانون كه مشتمل بر پنج ماده است در جلسه نوزدهم امردادماه يک هزار و سيصد و نه شمسي بتصويب مجلس شوراي ملي رسيد .

رئيس مجلس شوراي ملي - دادگر

قانون

اجازة استخدام يکنفر مکانيسمين راننده کشتی جهت خدمات صحي بنادر جنوب از فرانسه

مصوب ۱۳ ديماء ۱۳۰۷

مادة واحده - مجلس شورای ملی بوزارت داخله اجازه ميدهد که برای اداره کردن و راندن يك فروند کشتی که برای انجام خدمات صحي بنادر جنوب خریداری شده است يکنفر مکانيسمين راننده کشتی از فرانسه برای مدت سه سال باماهی دويست تومان حقوق استخدام نماید حقوق متخصص مزبور که در سال دو هزار و چهارصد تومان است بعلاوه دويست و پنجاه تومان مخارج آمدن و دويست و پنجاه تومان مخارج مراجعت در انقضاء کنترات از محل بودجه صحيه کل تأديه خواهد شد ساير شرايط کنترات مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ از طرف وزارت داخله تهيه خواهد شد .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سيزدهم ديماء يک هزار و سيصد و هفت شمسی بتصويب مجلس شورای ملی رسيد .

رئيس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تجدید کنترات مادموازل دکترین متخصصه در امراض نسوان

مصوب ۲۸ شهریور ماه ۱۳۰۸

مادة واحده - مجلس شورای ملی بوزارت داخله اجازه ميدهد که مادموازل دکترین تبعه دولت فرانسه متخصصه در امراض نسوان را برای مدت یکسال از تاريخ اول امرداد ۱۳۰۸ باسالی دو هزار و چهارصد تومان حقوق استخدام نماید .

متخصصه مزبور در تحت تعليمات صحيه کل مملکتی انجام خدمات مرجوعه خواهد نمود کنترات مشارالیه تابع مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هشتم شهر یورماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام یکنفر طبیبه متخصصه در امراض نسوان
از اتباع دولت فرانسه

مصوب ۲۹ مهرماه ۱۳۰۹

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت داخله اجازه میدهد که یکنفر طبیبه تبعه دولت فرانسه متخصصه در امراض نسوان جهت طبابت مریضخانه نسوان برای مدت سه سال از تاریخ امضای قرارداد با سالی سه هزار و ششصد تومان استخدام نماید .

ماده دوم - برای مخارج ایاب و نهاب طبیبه مذکوره در حدود ششصد تومان بدولت اعتبار داده میشود .

ماده سوم - متخصصه مزبور مسئول رئیس صحیه کل مملکتی بوده و انجام خدمات مرجوعه خواهد نمود و سایر شرایط کنترات مشارالیهها تابع مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه ۲۹ مهرماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تجدید کنترات دکتر گراندل تبعه دولت فرانسه برای ریاست قسمت فنی و
اداری مؤسسه پاستور بمدت سه سال

مصوب ۲۱ آذرماه ۱۳۰۸

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت داخله اجازه میدهد که کنترات آقای

دکترگراندل تبعه دولت فرانسه متخصص در کارهای میکروب شناسی را برای ریاست قسمت فنی واداری مؤسسه پاستور ایران و تربیت مستخدمین فنی برای مؤسسه مزبور با سالی ۷۲۰۰ تومان از تاریخ ۲۵ فروردین ۱۳۰۹ برای مدت سه سال تجدید نماید - متخصص مزبور در تحت تعلیمات رئیس صحیه کل انجام خدمات مرجوعه را خواهد داد .

ماده دوم - برای مخارج مراجعت متخصص مزبور تا میزان پانصد تومان بدولت اعتبار داده میشود .

ماده سوم - سایر شرایط کنترات مشارالیه تابع مقررات قانون ۲۳ غنرب ۱۳۰۱ خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه بیست و یکم آذرماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تجدید کنترات موریس بروسیه سرمهندس تلگراف بی سیم
برای مدت دو سال

مصوب ۷ مهرماه ۱۳۰۸

ماده واحده - الف - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد کنترات مسیوموریس بروسیه تبعه دولت فرانسه را بسمت سرمهندس تلگراف بی سیم از تاریخ نهم مرداد ۱۳۰۸ با سالی ۴۲۰۰ تومان حقوق که با قسط ماهیانه پرداخته می شود برای مدت دو سال تجدید نماید و در موقع معاودت از ایران نیز مبلغ سیصد تومان بعنوان خرج سفر بمشارالیه پردازد .

ب - دولت در هر موقع میتواند کنترات مسیوموریس را با تأدیه سه ماه حقوق

بمشارالیه فسخ نماید ولی چنانچه مسیو بروسیه مریض شود و باین جهت بیش از دو ماه از ادامه خدمت بازماند طرفین حق فسخ کنترات را داشته و در این صورت فقط حقوق دو ماه مدت کسالت با و پرداخت میشود .

ج - سایر شرایط کنترات مسیو بروسیه مطابق مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع به کنترات متخصصین خارجه خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هفتم مهرماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

استخدام مسیو برژه مهندس الکتروسیتمه و مسیو گلریس مهندس میکانیک تلگراف بی سیم بمدت دو سال

مصوب ۷ مهرماه ۱۳۰۸

ماده ۱- دولت مجاز است مسیو برژه تبعه دولت فرانسه را برای مهندسی الکتروسیتمه از ۲۵ فروردین ۱۳۰۸ برای مدت دو سال و مسیو گلریس تبعه دولت سوئیس را برای مهندسی میکانیک تلگراف بی سیم بمدت دو سال از تاریخ اول فروردین ۱۳۰۸ کنترات نماید .

ماده ۲- حقوق مسیو برژه سالیانه دو هزار و هفتصد تومان و حقوق مسیو گلریس سالیانه دو هزار و یکصد تومان خواهد بود که با قسط ماهیانه پرداخته میشود بعلاوه در موقع معاودت مسیو برژه سیصد تومان بعنوان خرج مسافرت بمشارالیه داده میشود .

ماده ۳- دولت در هر موقع میتواند کنترات مسیو برژه و مسیو گلریس را فسخ نماید مشروط بر اینکه سه ماه حقوق آنها را تأدیه کند ولی چنانچه مشارالیهما

مریض شده و باینجهت بیش از دو ماه از ادامه خدمت باز مانند طرفین حق فسخ کنفرات را خواهند داشت و در این صورت فقط حقوق دو ماه مدت کسالت بآنها پرداخته میشود .

ماده ۴- سایر شرایط کنفرات متخصصین مزبور مطابق مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع بمتخصصین خارجه خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه هفتم میر ماه يك هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تمدید کنفرات مستر کارول مهندس تبعه اتازونی

برای مدت یکسال

مصوب ۲۶ اردیبهشت ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - وزارت فوآئد عامه مجاز است که مستر س. ح. کارول مهندس تبعه اتازونی امریکا را از ۷ دیماه ۱۳۰۷ برای مدت یکسال بسمت سر مهندسی و عضویت هیئت نظارت و نظارت راد آهن باسالی دوازده هزار تومان حقوق بعلاوه صدی ۱۵ این مبلغ برای خانه و اثاثیه استخدام نماید و در موقع مسافرت در ایران عین مخارج مسافرت را تأدیه و مخارج معاودت با امریکا را بر طبق مخارجیکه برای آمدن داده شده است بپردازند .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و ششم اردیبهشت ماه یکپنجاه و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة تمدید کنترات مستر کارول مهندس تبعه امریکا بمدت یکسال

مصوب لیله ۶ اسفندماه ۱۳۰۸

ماده واحده - وزارت فوائد عامه مجاز است مستر س. ح. کارول مهندس تبعه دولت متحده امریکای شمالی را برای مدت یکسال از تاریخ ۸ دیماه ۱۳۰۸ لغایت ۷ دیماه ۱۳۰۹ با استفاده یکماه مرخصی از قرار پانزده هزار دلار حقوق سالیانه و صدی پانزده حقوق مزبور بابت مخارج سکونت و سوخت و روشنائی استخدام نماید بعلاوه سه هزار دلار بابت حقوق گذشته بمشار الیه تأدیه شود و برای مخارج مسافرت در ایران روزی چهار تومان مقطوع و نیز مخارج مسافرت خود و خانهش را از ایران بامریکا از محل عایدات انحصار قند و شکر تأدیه نماید.

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه لیله ششم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام مسیووان در هولست بلژیکی برای مهندسی اداره راه آهن ایران بمدت شش ماه

مصوب ۳۱ تیرماه ۱۳۰۹

ماده اول - بوزارت طرق و شوارع اجازه داده میشود مسیو (وان در هولست) مهندس بلژیکی را از تاریخ حرکت از بلژیک بمدت ششماه برای مهندسی اداره راه آهن ایران استخدام نماید.

ماده دوم - حقوق مهندس مزبور در مدت ششماه یک هزار و چهار صد لیره انگلیسی

ومخارج آمدن مشار الیه تا ایران یکصد لیره ومخارج رفتن نیز یکصد لیره خواهد بود که بانضمام مسافر تپائیکه در ایران برای انجام مأموریت خواهد کرد از محل انحصار قندوشکر پرداخته خواهد شد .

ماده سوم - وزارت طرق وشوارع مجازاست سایر شرائط استخدام مهندسی مزبور را برطبق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین وقرارداد استخدام اورا امضاء نماید .
این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه سی ویکم تیرماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام آقای حجمه سوزوکی مهندس ژاپونی بسمت مهندسی
اداره راه آهن برای مدت ششماه

مصوب ۸ مهرماه ۱۳۰۹

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت طرق وشوارع اجازه میدهد که آقای حجمه سوزوکی مهندس ژاپونی را از تاریخ حرکت از ژاپون برای مدت شش ماه بسمت مهندسی اداره راه آهن استخدام نماید .

ماده دوم - حقوق مهندس مزبور از قرار ماهی دو بیست وچهل لیره انگلیسی ومخارج ایاب وذهاب مشارالیه جمعاً پانصد لیره انگلیسی خواهد بود که از محل انحصار قندوشکر پرداخته خواهد شد .

ماده سوم - پس از ورود مهندس مزبور برای مدتی که در خدمت دولت است خانه مناسبی برای اقامت مشارالیه تهیه میشود و در صورتیکه تهیه خانه واثاثیه با اختیار مهندس مزبور گذاشته شود ماهی یکصد و پنجاه تومان بابت کرایه خانه واثاثیه از محل انحصار قندوشکر به مشارالیه پرداخته خواهد شد .

ماده چهارم - ساير شرايط و قرارداد استخدام مشاراليه مطابق قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعيين خواهد شد .

اين قانون كه مشتمل بر چهار ماده است در جلسه هشتم مهرماه يكهزار و سيصد و نه شمسی بتصويب مجلس شورای ملی رسيد .

رئيس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام مهندسين و اعضاء فنى راه آهن از اتباع ممالك خارجى و اعطای سه ميليون تومان اعتبار برآى مخارج لازمه سال ۱۳۰۹ راه آهن بوزارت طرق و شوارع

مصوب ۲۴ مهرماه ۱۳۰۹

ماده واحده - بوزارت طرق اجازه داده ميشود مهندسين و كمك مهندسين و اعضاء فنى و عمال ديگر كار را كه برآى كار راه آهن لازم باشد از اتباع ممالك فرانسه و امريكا و آلمان و بلژيك به مدتى كه بيشتر از دو سال نباشد و حقوق ساليانه آنها جمعاً از صد و پنجاه هزار تومان در سال تجاوز نكند منتهى تا اول فروردين ۱۳۱۰ استخدام نمايد و برآى تكميل ساختمان راه آهن و تمديد آن و ساير مخارج متعلقه به آن در سال ۱۳۰۹ سه ميليون تومان از محل عايدات انحصار قند و شکر بوزارت طرق اعتبار داده ميشود .

اين قانون كه مشتمل بر يك ماده است در جلسه بيست و چهارم مهرماه يكهزار و سيصد و نه شمسی بتصويب مجلس شورای ملی رسيد .

رئيس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام چهار نفر متخصصین امور فلاحتی از اتباع دولت فرانسه
مصوب ۱۶ خرداد ماه ۱۳۰۸

ماده ۱۵ - وزارت فوائد عامه مجاز است که چهار نفر متخصص فرانسوی که
تخصص آنها را دولت فرانسه تصدیق نماید برای شعب ذیل از تاریخ حرکت بمدت
پنج سال استخدام نماید :

۱- یکنفر متخصص برای تدریس گیاهشناسی و تاسیس باغ نباتات و مطالعه
کامل در خصوص کلیه نباتات صنعتی و طبی .

۲- یکنفر برای تدریس و تعلیم باغبانی و مطالعه و اقدام در تربیت و اصلاح
اشجار میوه .

۳- یکنفر دکتر متخصص بیطار برای تدریس بیطاری و تربیت حیوانات در
مدرسه فلاح و نظارت فنی در قسمت مؤسسه تربیت حیوانات اهلی و ایلخی و
مطالعه کامل در اصلاح و اختلاط و ایجاد نژاد حیوانات و در موقع لزوم کمک
بمؤسسه دفع آفات حیوانی .

۴- یکنفر دکتر بیطار متخصص در باکتریولوژی و سرم سازی برای ریاست
مؤسسه دفع آفات حیوانی و تدریس و تعلیم باکتریولوژی در مدرسه فلاح و تهیه سرم
و واکسن در ایران و تربیت اعضاء فنی در قسمت مؤسسه دفع آفات حیوانی .

تبصره - وزارت فوائد عامه میتواند با اخطار سه ماه قبل از اتمام سال اول
و همچنین پس از انقضای سال سوم کنترات هر یک از متخصصین فوق را فسخ نماید .

ماده ۲۵ - اعتبار سالیانه برای حقوق متخصصین مزبور در حدود مبلغ نوزده
هزار تومان است که در بودجه ۱۳۰۸ منظور گردیده است بعلاوه محل سکونت بقدر

لزوم در محل برای هر يك از آنها تهیه خواهد شد و از صرفه جوئی که در هذه السنه از مبلغ اعتبار حقوق حاصل میشود تا میزان دو هزار تومان برای مخارج مسافرت مشارالیهم از فرانسه با ایران و بالعکس اعتبار داده میشود و در موقع مسافرت های داخلی برای انجام مأموریت روزی دو تومان مخارج اعاشه بهر يك تأدیه خواهد شد .

ماده ۳ - هر يك از متخصصین حق سالی یکماه مرخصی با استفاده از حقوق خواهند داشت ولی هیچوقت جمعاً بیش از سه ماه حق مرخصی ندارند و سایر شرایط فرعیه استخدام آنها مطابق مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ خواهد بود .

ماده ۴ - ماده سوم قانون ۲۳ بهمن ماه ۱۳۰۵ دائر به اجازه استخدام متخصص امریکائی برای مؤسسه دفع آفات حیوانی ملغی خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه شانزدهم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام چهار نفر کارگر متخصص چای کاری از اتباع دولت چین

مصوب ۱۶ خرداد ماه ۱۳۰۸

ماده ۱ - وزارت فوائد عامه مجاز است که چهار نفر کارگر متخصص از اتباع دولت چین را برای عملیات مربوطه بعمل آوردن چای برای مدت سه سال کنترات نماید ابتدای کنترات این چهار نفر از دهم اسفند ماه ۱۳۰۷ خواهد بود .

ماده ۲ - حقوق ماهیانه کارگران مذکور مبلغ یکصد و هشتاد تومان است و از محل بودجه سنوات مربوطه مؤسسه چای لاهیجان پرداخته خواهد شد بعلاوه منزل

ودوا و مساعدت طبي در موقع احتياج جهت كارگران مزبور از طرف وزارت فوائد عامه تهیه خواهد شد و در صورتی که تهیه منزل و دوا و مساعدت طبي بعهده كارگران محول شود معادل صدی بیست حقوق سالیانه بهر يك از آنها داده خواهد شد .

ماده ۳ - برای مخارج مسافرت كارگران مزبور از شانكهای تا بایران و همچنین مخارج معاودت آنها از ایران تا شانكهای کلیتاً دو هزار تومان اعتبار بوزارت فوائد عامه داده میشود .

ماده ۴ - سایر شرایط استخدام كارگران مزبور بر طبق قانون ۴۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع با استخدام اتباع خارجه تعیین و وزارت فوائد عامه كنترات آنها را امضاء خواهد نمود .

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه شانزدهم خرداد ماه یکم هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام دو نفر متخصص چایکار از هلند

مصوب ۱۳ شهریور ماه ۱۳۰۹

ماده اول - مجلس شورای ملی بوزارت اقتصاد ملی اجازه میدهد که دو نفر متخصص جهت مطالعه توسعه و تکمیل فلاحات چای و امور مربوطه به چای کاری از اتباع دولت هلند برای مدتی که حداکثر آن متجاوز از شش ماه نباشد استخدام نماید .

ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است تا دوازده هزار تومان برای پرداخت حقوق و مخارج مسافرت و غیره از اعتبار مؤسسات اقتصادی برای مصارف فوق با اختیار وزارت

اقتصاد ملی بگذارد .

ماده سوم - سایر شرایط استخدام متخصصین فوق مطابق مقررات قانون ۲۳
عقرب ۱۳۰۱ خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه سیزدهم شهریور ماه یکهزار و
سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام یکنفر کارگر متخصص عملیات مربوطه بچای از چین

مصوب ۱۶ شهریور ماه ۱۳۰۹

ماده اول - بوزارت اقتصاد ملی اجازه داده میشود که یکنفر کارگر متخصص
چینی از تاریخ تصویب این قانون الی مدت دو سال برای عملیات مربوطه بعمل آوردن
چای و ساختن آلات و ادوات دستی تهیه چای کنترات نماید .

ماده دوم - وزارت اقتصاد ملی مجاز است مبلغ هشتاد دلار اجرت ماهیانه
کارگر فنی مذکوره در ماده (۱) را از محل بودجه مؤسسه چای لاهیجان بپردازد .

ماده سوم - برای مخارج ایاب و ذهاب مستخدم مزبور تا مبلغ پانصد تومان
بوزارت اقتصاد ملی اعتبار داده میشود .

ماده چهارم - وزارت اقتصاد ملی مجاز است سایر شرایط استخدام کارگر فنی
مزبور را بر طبق قانون استخدام اتباع خارجه مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و قرارداد
اورا امضا نماید .

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه شانزدهم شهریور ماه یکهزار و
سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام یکنفره متخصص جنگل از فرانسه

مصوب ۱۶ شهر یورماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت اقتصاد ملی اجازه میدهد یکنفر متخصص جنگل از اتباع دولت جمهوری فرانسه جهت امور مربوطه به جنگل ها برای مدت سه سال با حقوقی که سالیانه از هفت هزار دلار تجاوز ننماید استخدام نماید و مخارج ایاب و ذهاب متخصص مزبور از یکهزار تومان تجاوز نخواهد نمود و همچنین روزی سه تومان فوق العاده اعاشه در موقع مسافرت علاوه بر تهیه وسائل نقلیه بمشار الیه پرداخته شود و سایر شرایط مطابق مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه شانزدهم شهر یورماه یکهزار و سیصد و نهم شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام یکنفره متخصص حشره شناس

مصوب ۱۳ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت اقتصاد ملی اجازه میدهد یکنفر متخصص حشره شناس از اتباع دولت فرانسه یا آلمان و یا لهستان برای مدت سه سال با حقوقی که سالیانه از شش هزار دلار تجاوز ننماید استخدام کند . مخارج ایاب و ذهاب متخصص مزبور از پانصد دلار تجاوز نخواهد بود و همچنین روزی

سه تومان فوق العاده اشاعه در موقع مسافرت علاوه بر تهیه وسائل نقلیه بمشارالیه پرداخته میشود سایر شرایط مطابق مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ خواهد بود .
این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سیزدهم آبانماه یکپزارو سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام یکنفر مهندس معدن و یکنفر شیمیست معدن از اتباع دولت آلمان

مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - وزارت اقتصاد ملی مجاز است یکنفر مهندس معدن و یکنفر شیمیست معدن برای مدت دو سال بجهت تفتیش و استخراج معادن با شرایط مقرر در قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ از تبعه دولت آلمان استخدام کند - حقوق مشارالیهما جمعاً بیش از سالی پانزده هزار و دویست دلار و مخارج مسافرت هر يك از آنها نهاباً و ایاباً از پانصد دلار و مخارج منزل و اثاثیه زیاده از سالی دو هزار تومان نخواهد بود .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دوازدهم آبانماه یکپزارو سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استخدام رئیس محاسبات کل از اتباع آلمان

مصوب ۱۶ آبانماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید استخدام يك نفر رئیس محاسبات

کل که بموجب قانون مصوب ۱۶ بهمن ماه ۱۳۰۶ مقرر گردیده است از اتباع آلمان انجام گیرد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه شانزدهم آبانماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة تجدید کنترات مسیود کر کر رئیس کل گمرکات برای مدت سه سال

مصوب ۵ دیماه ۱۳۰۸

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود که از اول فروردین ۱۳۰۹ تا مدت سه سال کنترات مسیود کر کر بلژیکی را برای ریاست کل گمرکات تجدید کند حقوق سالیانه مأمور مزبور ده هزار تومان خواهد بود . سایر شرایط آن بر طبق قانون مصوبه لیل ۲۲ اسفندماه ۱۳۰۶ میباشد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه پنجم دیماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

استخدام مسیو امیل واهر نکامف بلژیکی شیمیست ادار گمرکات
و معلم رنگرزی مؤسسه قالی

مصوب ۱۱ خردادماه ۱۳۰۹

ماده اول - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد مسیو امیل واهر نکامف را

بسمت شیمیست اداره گمرکات و برای تربیت شاگردان و کارگران در شعبه رنگرزی مؤسسه قالی برای مدت دو سال از تاریخ تصویب این قانون استخدام نماید .

ماده دوم - حداکثر حقوق سالانه شیمیست مزبور چهار هزار و هشتصد تومان است که از محل بودجه اداره گمرکات پرداخته خواهد شد .

ماده سوم - ساعات دروس و تعلیمات متخصص مزبور را دولت معین نموده و سایر شرائط استخدام مسیومار و ناکامف عیناً مطابق کنترات سایر مستخدمین بلژیکی گمرکات خواهد بود که بموجب قانون ۲۴ خردادماه ۱۳۰۴ معین گردیده است . این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه یازدهم خردادماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تمدید کنترات مسیوماریورویدا متخصص کاغذ سازی برای مدت دومه

مصوب ۴ بهمن ماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی بداره مباشرت اجازه میدهد که قرارداد استخدام مسیوماریورویدا متخصص کاغذ سازی را از تاریخ ۱۷ بهمن ۱۳۰۷ تا ۱۷ فروردین ماه ۱۳۰۸ از قرار ماهی پانصد تومان بارعایت تمام مقررات قرارداد فعلی استخدام مشارالیه امتداد داده و وجوه مذکوره را از محل سرمایه کاغذ سازی تأدیه نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه چهارم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تمدید کنترات مسیوماریورویدا متخصص کاغذ سازی برای مدت یک ماه ونیم

مصوب ۱۵ اردی بهشت ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بداره مباشرت اجازه میدهد که قرارداد استخدام مسیوماریورویدا متخصص کاغذ سازی را از تاریخ بیست و پنجم فروردین ۱۳۰۸ بمدت یکماه ونیم بمبلغ هفتصد و پنجاه تومان بارعايت تمام مقررات قرارداد سابق مشارالیه (با استثنای مخارج مراجعت که پرداخته شده است) امتداد داده و مبلغ مذکوره را از محل سرمایه کاغذ سازی تأدیه نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه پانزدهم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

استخدام مسیواتوموزر تبعه آلمان جهت مدیریت فنی مطبعه مجلس

مصوب ۲ اردی بهشت ماه ۱۳۰۹

ماده اول - اداره مباشرت مجلس شورای ملی مجاز است مسیواتوموزر تبعه آلمان مقیم فعلی طهران را از ۱۲ فروردین ۱۳۰۹ مطابق اول ماه آوریل ۱۹۳۰ بمدت یکسال شمسی برای مدیریت فنی مطبعه مجلس استخدام نماید .

ماده دوم - حقوق یکساله مشارالیه چهار هزار و دوست تومان خواهد بود که در آخر هر ماه شمسی سیصد و پنجاه تومان تأدیه شود .

ماده سوم - بعد از انقضای مدت مبلغ دویست تومان مخارج بازگشت مشارالیه منظور خواهد شد .

ماده چهارم - در صورتی که مسیواتوموزر با بقای این کترات قبل از انقضای مدت خدمت وفات یا بد فقط مبلغ سیصد تومان به عیال او پرداخته خواهد شد .

ماده پنجم - محل سکونت مشارالیه در طهران در خانه متعلق به مجلس شورای ملی که سابقاً بالوازم آن برسم امانت بمشارالیه واگذار شده در آخر مدت مکلف است خانه و اثاثیه را عیناً رد نماید .

ماده ششم - اداره مباشرت مجلس مجاز است بر طبق ماده دوم قانون کترات مستخدمین خارجه مصوبه ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ سایر شرایط را تعیین و کترات را امضاء نماید .

این قانون که مشتمل بر شش ماده است در جلسه دوم اردی بهشت ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

فہرست

قسمت پنجم - تصویبات مالی

شماره ترتیب	شرح	صفحه
الف- بودجه‌ها		
۱	قانون متمم بودجه سنه یکهزار و سیصد و هفت شمسی مجلس شورای ملی.	۴۴۵
۲	قانون بودجه یکساله ۱۳۰۸ شمسی مجلس شورای ملی.	۴۴۶
۳	قانون اجازه استرداد وجوه اختصاصی جهت احداث کارخانه کاغذ سازی بوزارت مالیه.	۴۵۹
۴	قانون بودجه یکساله ۱۳۰۸ مملکتی.	۴۵۹
۵	« تفریح بودجه یکساله یکهزار و سیصد و شش شمسی مجلس شورای ملی.	۴۶۷
۶	قانون اجازه پرداخت بودجه‌های بلدی‌ها از ابتدای سال ۱۳۰۸.	۴۶۹
۷	« تفسیر تبصره اول قانون اعتبارات بلدی‌ها راجع بمخارج دفتری.	۴۷۹
۸	قانون بودجه یکساله یکهزار و سیصد و نه شمسی مجلس شورای ملی.	۴۷۹
۹	« تفریح بودجه یکساله یکهزار و سیصد و هفت شمسی مجلس شورای ملی.	۴۹۷
۱۰	قانون بودجه سال ۱۳۰۹ کل مملکتی.	۴۹۹
۱۱	« اجازه نقل و انتقال اعتبارات بودجه ۱۳۰۹ وزارت مالیه	

صفحه	شرح	شماره ترتیبی
۵۰۶	بوزیر فعلی مالیه.	
۵۰۷	قانون متمم بودجه سال ۱۳۰۹ مملکتی.	۱۲
	قانون اجازه پرداخت مبلغ ده هزار تومان از صرفه جوئی بودجه ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی برای تکمیل	۱۳
۵۱۲	ساختمان مقبره حکیم فردوسی.	
	قانون تفریح بودجه یکساله یک هزار و سیصد و هشت شمس	۱۴
۵۱۳	مجلس شورای ملی.	
ب - اعتبارات		
	قانون بیست و پنج هزار تومان اعتبار برای سیم کشی خطوط	۱۵
۵۱۵	تلگرافی جدید بلوچستان.	
	قانون اجازه پرداخت تفاوت خرج ایاب و ذهاب صاحبمنصبان بحری ایطالیائی و اعتبار برای خرج منزل و اتومبیل و	۱۶
۵۱۵	مسافرت آنها .	
	قانون اجازه پرداخت ۳۲۳۳۷ تومان برای تصفیه تعهدات وزارت پست و تلگراف راجع بسیم کشی خط خرم آباد و	۱۷
۵۱۶	دزفول و سایر مخارج مربوط بآن .	
	قانون اجازه پرداخت کسر حقوق ماهیانه ایالت آذربایجان و	۱۸
۵۱۷	تفاوت حقوق ماهیانه معاونت آنجا در سال ۱۳۰۶.	
	قانون اجازه پرداخت سی هزار تومان بعنوان اعتبار متحرک	۱۹

شماره ترتیب	شرح	صفحه
	بوزارت پست و تلگراف برای تهیه مصالح سیم کشی ۱۳۰۸	۵۱۸
۲۰	قانون اجازه پرداخت کسر حقوق حکومت مازندران.	۵۱۸
۲۱	قانون اجازه پرداخت دو فقره اعتبار ۱۳۰۶ و اعتبارات اضافی	
	۱۳۰۷ وزارت عدلیه .	۵۱۹
۲۲	قانون شصت و چهار هزار تومان اعتبار اضافی برای پرداخت	
	مخارج پایان خدمت مستخدمین آمریکائی.	۵۲۰
۲۳	قانون اعتبار اضافی برای پرداخت بقیه حقوق سال ۱۳۰۷	
	منتظرین خدمت و تعیین طرز پرداخت حقوق انتظار	
	خدمت از سال ۱۳۰۸	۵۲۱
۲۴	قانون اجازه احتساب قیمت مصالح عمارت دولتی شیراز بابت	
	مصارف بنای جدید نظمیه .	۵۲۲
۲۵	قانون اجازه پرداخت کسر مخارج سیم کشی مسجد سلیمان.	۵۲۲
۲۶	قانون اجازه پرداخت دوست و چهل هزار تومان در وجه	
	بلدیة طهران برای خیابان سازی.	۵۲۳
۲۷	قانون پانزده هزار تومان اعتبار برای تهیه اثاثیه مجالس مرکز	
	وولایات و خرید سگ معلم .	۵۲۳
۲۸	قانون بیست و پنج هزار تومان اعتبار برای کمک و اعانت	
	بساکنین نقاط خراسان که در اثر زلزله مصیبت دیده اند.	۵۲۴
۲۹	قانون اجازه پرداخت مبلغ ۲۱۰۴۳ تومان برای خرید کابل	

شماره ترتیب	شرح	صفحه
	وسیم کشی خطوط اهواز و بساتین و خواف و کاریز .	۵۲۵
۳۰	قانون تخصیص یکصد هزار تومان برای دفع ملخ .	۵۲۵
۳۱	« اجازه تهیه قرضه از بانک ملی با اسم بلدیها .	۵۲۶
۳۲	« پانزده هزار تومان اعتبار برای ساختمان سدقزوین .	۵۲۶
۳۳	« تخصیص چهار هزار و پانصد تومان عوائد سابق مدرسه	
	علوم سیاسی برای تهیه کتاب جهت مدرسه حقوق و سیاسی .	۵۲۷
۳۴	قانون اجازه پرداخت مبلغ یکهزار تومان بابت بقیه مخارج	
	ساختمان اداره پست و تلگراف کرمانشاهان .	۵۲۷
۳۵	قانون اجازه پرداخت شش هزار تومان اعتبار مصوب و منظور در	
	بودجه ۱۳۰۸ وزارت پست و تلگراف برای کسر خرج و مخارج	
	اعزام ۱۸ نفره حاصلین بی سیم و تلگرافچی .	۵۲۸
۳۶	قانون اجازه احتساب مبلغ دو هزار تومان مخارج ضروری حوزه	
	قشقائی در ۱۳۰۷ از محل صرفه جوئیهای سنه مزبوره .	۵۲۸
۳۷	قانون اجازه پرداخت پنجاه هزار تومان برای قطع دعاوی طایفه	
	پشت دری اتباع دولت عراق .	۵۲۹
۳۸	قانون اجازه پرداخت حقوق و مخارج مأمورین اضافی نظمیة	
	آبادان و مسجد سلیمان در سنه ۱۳۰۸	۵۲۹

شماره ترتیب	شرح	صفحه
۳۹	قانون اعتبار برای تعمیرات و دیوار سازی سمت غربی خیابان باب همایون	۵۳۲
۴۰	« اجازه پرداخت یکصد و نه هزار تومان برای مخارج دفع ملخ.	۵۳۲
۴۱	« اجازه انتقال سه هزار تومان از اعتبارات بودجه سال ۱۳۰۷	
	وزارت فواید عامه ببودجه سند ۱۳۰۷ اداره نظمی.	۵۳۳
۴۲	قانون اجازه پرداخت بیست و پنج هزار تومان بکمپانی یونکرس	
	از محل عایدات ۱۳۰۸ پست هوائی.	۵۳۳
۴۳	قانون دوست هزار تومان اعتبار از محل وجوه انحصار قند و شکر	
	برای نگاهداری و اداره کردن خطوط راه آهن.	۵۳۴
۴۴	قانون اجازه پرداخت اضافه مخارج محصلین راه آهن و معادن.	۵۳۴
۴۵	« « « دوازده هزار تومان کسر مخارج محصلین عملی	
	راه آهن.	۵۳۵
۴۶	قانون اجازه پرداخت چهار صد و بیست و پنج هزار تومان برای	
	مخارج تکمیل و ساختمان راه منصوریه بشمشک.	۵۳۵
۴۷	قانون اعتبار جهت تأمین و احتساب وجوهی که علاوه بر اعتبار سجل	
	احوال در سنوات ۱۳۰۵ و ۱۳۰۶ پرداخت شده.	۵۳۶
۴۸	قانون اجازه ایجاد وجه متحرکی برای احتیاجات	
	خزانه داری کل بوسیله اخذ مساعده از بانک ملی.	۵۳۶

صفحه	شرح	شماره
۵۳۷	قانون اجازه پرداخت کسر مخارج دائره سیاسی اداره نظمیة	۴۹
	قانون اجازه پرداخت یکصد هزار تومان اعتبار اضافی از محل	۵۰
۵۳۷	ذخیره مملکتی برای عمران لرستان و سکنی دادن الوار.	
	قانون اجازه تأمین حقوق گمرکی و سایر عوارض مواد شیمیائی	۵۱
	وارده بوسیله مأمورین دولت شوروی از صرفه جوئی	
۵۳۸	بودجه ۱۳۰۷ وزارت فوائد عامه .	
	قانون اجازه تخصیص عوائد حاصله از مدارس فنی و طب	۵۲
۵۳۸	و دندان سازی با احتیاجات مدارس مزبور.	
۵۳۹	قانون راجع بدده هزار تومان سرمایه انتفاعی مطبعه مجلس.	۵۳
۵۳۹	قانون تفریغ محاسبه سرمایه کاغذ سازی.	۵۴
	قانون اجازه تأدیه مخارج دستگیری دوست محمد خان و کسر	۵۵
۵۴۲	مخارج محبوسین نظمیة مرکز ولایات .	
	قانون اعتبار برای تعمیر کمیساریای سوار و کرایه خانه	۵۶
۵۴۲	محاسب ولایات.	
	قانون معافیت مازوت وارده برای مصرف کشتی شن کشی مؤسسه	۵۷
۵۴۳	کشتی رانی شوروی از حقوق گمرکی و مالیات راه.	
	ج - فروش اراضی	
	قانون اجازه فروش سه هزار و پانصد گز مربع از اراضی واقعه	۵۸
۵۴۴	در جنب ارك شیراز.	

صفحه	شرح	شماره ترتیب
۵۴۴	قانون اجازه فروش هفت هزار و هفتصدگزر مربع ازاراضی دزداب بیانك شاهنشاهی ایران .	۵۹
۵۴۵	قانون اجازه تصدیق مالکیت آقای شرف الدوله نسبت بیکدانگه قریه زند آبادخالصه قراجه داغ درازاء دریافت یکهزار و هفتصد تومان از مشارالیه .	۶۰
۵۴۵	قانون اجازه واگذاری يك میلیون گز ازاراضی قریه اهر نجان خالصه ببلدیة سلماس برای ساختمان شهر جدید .	۶۱
۵۴۶	قانون اجازه فروش اراضی اداره حمل و نقل سابق و تخصیص قیمت آن بتدارك طویلده و تعمیرات ضروری پست و تلگراف	۶۲
۵۴۷	رشت قانون اجازه تبدیل اراضی آغداش حاجی آقای دیلمقانی به املاك خالصه برای فرودگاه طیاره .	۶۳
۵۴۸	قانون اجازه فروش محل مدرسه شاه پور تبریز و تخصیص عوائد حاصله آن برای تدارك محل مدارس صنعتی و دارالمعلمین و متوسطه تبریز .	۶۴
د - شهریه ها		
۵۴۸	قانون برقراری ماهی یکصد و بیست تومان شهریه در باره ورثه عمید .	۶۵
۵۴۹	قانون برقراری ماهی ده تومان شهریه در باره ورثه مودت .	۶۶
۵۴۹	قانون برقراری ماهی سی تومان شهریه در باره ورثه میرزا علی خان قاضی .	۶۷

قسمت پنجم تصویبات مالی

۱ - بودجه‌ها

قانون

متمم بودجه سنه یکهزار و سیصد و هفت شمسی مجلس شورای ملی

مصوب ۱۳ دی ماه ۱۳۰۷

ماده اول - برای مقرری چهار ماه و هفده روزه شانزده نفر نمایندگان محترم علاوه بر مصوبه مورخه ۲۶ فروردین ماه ۱۳۰۷ مبلغ بیست و یک هزار و نهصد و بیست تومان اعتبار با اداره مباشرت مجلس شورای ملی داده میشود که از وزارت مالیه دریافت دارد .

ماده دوم - از بابت مخارج جشن دوره هفتم تقنینیه که بعمل آمده است مبلغ دوست و پنجاه تومان و پنج هزار و چهارصد دینار اعتبار با اداره مباشرت مجلس میدهد که از وزارت مالیه دریافت دارد .

ماده سوم - مخارج مذکوره در دو ماده فوق از جمع کل اعتبار مصوبه در فقره ۱ از ماده ۱ بودجه ۱۳۰۷ مجلس پرداخته خواهد شد .

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه سیزدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

بودجه یکساله ۱۳۰۸ شمسی مجلس شورای ملی

مصوب ۲۵ اسفندماه ۱۳۰۷

ماده اول - برای مخارج دوازده ماهه سال یکهزار و سیصد و هشت مجلس شورای ملی مبلغ ششصد و بیست و سه هزار و یکصد و چهل تومان موافق فقرات (۱) الی (۴) ضمیمه اعتبار بمباشرت مجلس شورای ملی داده میشود .

ماده دوم - برای مصارف فوق العاده مجلس شورای ملی، مبلغ بیست و چهار هزار و هفتصد تومان موافق ماده (۲) ضمیمه تشخیص و اعتبار بمباشرت مجلس داده میشود .

ماده سوم - برای حقوق و مخارج و ائانه دوازده ماهه مطبعه مجلس مبلغ چهل و هشت هزار و پانصد و پنجاه و دو تومان موافق فقرات (۱) و (۲) ضمیمه اعتبار بمباشرت مجلس داده میشود .

ماده چهارم ۱ - مجلس شورای ملی بمباشرت مجلس اجازه میدهد که عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس را تماماً در بانک ملی گذاشته با انضمام عوائد از سال ۱۳۰۵ مؤسسات مزبوره ببعدها برای وارد کردن ماشین کاغذسازی و لوازم تأسیس و استخدام متخصص اختصاص دهد که هر چه زودتر از طرف بمباشرت مجلس اقدام بعمل آید .

ماده پنجم - بمباشرت مجلس مکلف است دو نفر محصل ایرانی که تحصیلات شش ساله متوسطه را تمام کرده باشند برای فرا گرفتن و تکمیل فنون لازمه برای کاغذ سازی علماً و عملاً بخارجه فرستاده و مصارف تحصیل آنها را از محل عوائد ذخیره مذکوره در ماده چهارم فوق الذکر بردارد .

۱- و جوه مذکور در این ماده بموجب قانون ۳ دیماه ۱۳۰۸ بوزارت مالیه مسترد شده است .

محصلین مذکور باید از بین طبقه بی بضاعت بمسابقه انتخاب شوند شرایط مسابقه و ترتیب تعهدات آنها را مباشرت مجلس معلوم خواهد نمود .

تبصره ۵ - دولت مکلف است سرپرست های دولت ایران در خارجه را مکلف کند که تحصیلات این دو نفر محصل را تحت مراقبت خود داشته باشند .

ماده ششم - رتبه اجزائی که تا این تاریخ بخدمت اداری مجلس دعوت شده اند موافق تشخیصی است که هیئت رئیسه برای آنها داده است .

این قانون که مشتمل برشش ماده و یک صورت ضمیمه و صورت جزء بودجه سال ۱۳۰۸ مجلس شورای ملی است در جلسه بیست و پنجم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون بودجه یکساله ۱۳۰۸ مجلس شورای ملی

مبلغ کل		مبلغ جزء		شرح	ردیف	تعداد
قران	د	قران	د			
				مقرری آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی باضافه	۱	۱
		۴۹۲۲۰۰۰		تفاوت مقرری ریاست محترم مجلس دوازده ماهه.		
		۴۷۶۷۲۰		حقوق ۴۹ نفراعضاء واجزاء تقنینیه و اعتبار خصوصی.	۲	»
		۵۶۶۲۸۰		حقوق ۱۱۷ نفراعضاء واجزاء مباشرت مجلس.	۳	»
۶۲۳۱۴۰۰		۲۵۶۴۰۰		مصارف ماهیانه و سالیانه ۱۱ فقره.	۴	»
۲۴۷۰۰۰۰				مصارف فوق العاده اعتباری ۶ فقره.	۲	
		۳۵۵۵۲۰		حقوق کارکنان مطبعه مجلس ۱۰۵ نفر.	۱	۳
۴۸۵۵۲۰		۱۳۰۰۰۰		مصارف و اثاثیه و اعتبار سالیانه مطبعه مجلس.	۲	»
۶۹۶۳۹۲۰				جمع کل		

شرح	تعداد	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
تفصیل ماده (۱)						
فقره (۲)						
مقرری آقایان نمایندگان محترم						
باضافه تفاوت مقرری ریاست محترم مجلس	۱۳۶	۳۰۰۰	۳۱۱۰۰۰	۴۹۳۲۰۰۰	۴۹۳۲۰۰۰	
فقره (۳)						
تقنینیه						
معاونت اداری ریاست						
تند نویسی						
مدیر	۱	۱۶۴۰	۱۶۴۰	۱۹۶۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
تند نویس اول و مقطع	۳	۸۵۰	۲۵۵۰	۳۰۶۰۰		
خلاصه نویس و تند نویس دوم	۵	بتفاوت	۳۵۱۰	۴۲۱۲۰		
پاک نویس	۶	«	۳۵۸۰	۴۲۹۶۰		
عضو تصحیح و تند نویس سوم	۲	«	۹۶۰	۱۱۵۲۰		
کابینه و دارالانشاء						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		

ملاحظات	جمع کل قران	میزان سالانه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	از قرار نفری در ماه قران	تعداد قران (:)	شرح
		۱۴۸۸۰	۱۲۴۰	۱۲۴۰	۱	معاون
		۲۲۰۸۰	۱۸۴۰	۹۲۰	۲	منشی مینوت نویس
		۱۷۶۴۰	۱۴۷۰	بتفاوت	۲	منشی پاك نویس
		۱۸۲۴۰	۱۵۲۰	«	۲	سواد نویس و ماشینیس
		۸۱۶۰	۶۸۰	۶۸۰	۱	منشی اداری کمیسیون عرایض
		۵۵۲۰	۴۶۰	۴۶۰	۱	سواد نویس
						قوانین و مطبوعات
		۱۷۲۸۰	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱	مدیر
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	معاون
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	رابط کمیسیونها و شعب پارلمانی
		۱۰۲۰۰	۸۵۰	۸۵۰	۱	منشی قانون نویس
		۹۴۸۰	۷۹۰	۷۹۰	۱	منشی اداری کمیسیون بودجه
		۸۷۶۰	۷۳۰	۷۳۰	۱	منشی پاك نویس
		۱۵۱۲۰	۱۲۶۰	۴۲۰	۳	مصصح و سواد نویس
		۳۸۴۰	۳۲۰	۳۲۰	۱	ثبات
						ضبط کل
		۱۷۲۸۰	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱	مدیر

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالانه سالیانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
ضباط	۳	بتفاوت	۱۸۹۰	۲۲۶۸۰		
پرسنل و تفتیش						
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰		
منشی در اطاق معاونت	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
عضو پرسنل و تفتیش	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰		
ثبت کل						
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰		
ارسال مراسلات						
مدیر	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
عضو کمک ثبت کل و ارسال مراسلات	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰		
اعتبار خصوصی تقنینیه				۵۰۰۰	۴۷۶۷۲۰	
فقره (۳)						
مباشرت						
معاونت اداری	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰		
محاسبات کل	۱	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰		
رئیس						

ملاحظات	جمع کل قران	میزان سالیانه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	از قرار نفری در ماه قران	تعداد شماره (۱)	شرح
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	معاون
		۱۲۸۴۰	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱	مسئول صندوق (مدیر شعبه)
		۲۰۶۴۰	۱۷۲۰	بتفاوت	۳	محاسب و منشی
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	مسئول پرسنل و ضبط و کمک امور متفرقه محاسبات
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	مترجم
						ملزومات
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	مسئول (مدیر شعبه)
		۵۰۴۰	۴۲۰	۴۲۰	۱	عضو
		۶۲۴۰	۵۲۰	۵۲۰	۱	ناظر
						صورت مشروح مذاکرات مجلس
		۸۷۶۰	۷۳۰	۷۳۰	۱	مسئول
		۴۲۰۰	۳۵۰	۳۵۰	۱	عضو
						انشاء
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	منشی (مدیر شعبه)
		۸۱۶۰	۶۸۰	۶۸۰	۱	ماشیننست (منشی اول)
		۶۲۴۰	۵۲۰	۵۲۰	۱	متصدی ارسال مراسلات (منشی دوم)

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
بلیط و لوايح						
متصدی	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰		
عضو	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		
تفتيش						
رئيس	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
عضو	۲	بتفاوت	۷۴۰	۸۸۸۰		
مهميزی و توزيع						
مسئول	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
مميز بليط	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
کتابخانه						
مدیر	۱	۱۶۴۰	۱۶۴۰	۱۹۶۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
عضو	۲	بتفاوت	۸۴۰	۱۰۰۸۰		
متفرقه						
سرایدار باشی	۱	۶۵۰	۶۵۰	۷۸۰۰		
سرایدار	۱۸	بتفاوت	۴۳۷۰	۵۲۴۴۰		
مأمور متفرقه	۱	۲۸۰	۲۸۰	۳۳۶۰		
پیشخدمت باشی	۱	۵۹۰	۵۹۰	۷۰۸۰		

ملاحظات	جمع کل قران	میزان سالیانه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	از قرار نفری در ماه قران	تعداد قران (د)	شرح
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	معاون
		۱۲۸۴۰	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱	مسئول صندوق (مدیر شعبه)
		۲۰۶۴۰	۱۷۲۰	بافتاوت	۳	محاسب و منشی
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	مسئول پرسنل و ضبط و کمک امور متفرقه محاسبات
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	مترجم
						ملزومات
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	مسئول (مدیر شعبه)
		۵۰۴۰	۴۲۰	۴۲۰	۱	عضو
		۶۲۴۰	۵۲۰	۵۲۰	۱	ناظر
						صورت مشروح مذاکرات مجلس
		۸۷۶۰	۷۳۰	۷۳۰	۱	مسئول
		۴۲۰۰	۳۵۰	۳۵۰	۱	عضو
						انشاء
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	منشی (مدیر شعبه)
		۸۱۶۰	۶۸۰	۶۸۰	۱	ماشیننست (منشی اول)
		۶۲۴۰	۵۲۰	۵۲۰	۱	متصدی ارسال مراسلات (منشی دوم)

ملاحظات	جمع کل قران	میزان سالیانه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	ازقرار نفری درماه قران	تعدادقران	شرح
						بلیط و لوائج
		۸۷۶۰	۷۳۰	۷۳۰	۱	متصدی
		۶۲۴۰	۵۲۰	۵۲۰	۱	عضو
						تفتیش
		۱۷۲۸۰	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱	رئیس
		۸۸۸۰	۷۴۰	بتفاوت	۲	عضو
						مهمیزی و توزیع
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	مسئول
		۸۱۶۰	۶۸۰	۶۸۰	۱	ممیز بلیط
						کتابخانه
		۱۹۶۸۰	۱۶۴۰	۱۶۴۰	۱	مدیر
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	معاون
		۱۰۰۸۰	۸۴۰	بتفاوت	۲	عضو
						متفرقه
		۷۸۰۰	۶۵۰	۶۵۰	۱	سرایدار باشی
		۵۲۴۴۰	۴۳۷۰	بتفاوت	۱۸	سرایدار
		۳۳۶۰	۲۸۰	۲۸۰	۱	مأمور متفرقه
		۷۰۸۰	۵۹۰	۵۹۰	۱	پیشخدمت باشی

شرح	تعداد رقبته (۱)	از قرار نفری در ماه قران	میران ماهانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
پیشخدمت	۲۴	بتفاوت	۶۷۷۰	۸۱۲۴۰		
تلفونچی و مکانیک	۲	»	۶۸۰	۸۱۶۰		
آبدار باشی	۱	۶۱۰	۶۱۰	۷۳۲۰		
آبدار وسقا	۶	بتفاوت	۱۶۶۰	۱۹۹۲۰		
حاجب	۴	»	۱۴۰۰	۱۶۸۰۰		
فراش باشی	۱	۶۱۰	۶۱۰	۷۳۲۰		
فراش	۱۳	بتفاوت	۲۹۹۰	۳۵۸۸۰		دو نفر از آنها
باغبان باشی	۱	۳۱۰	۳۱۰	۳۷۲۰		موزعین صورت مجلس میباشد
باغبان و گل کار	۸	بتفاوت	۱۸۶۰	۲۲۳۲۰		
فوق العاده مأمورین کشیک تلگراف						
و پست و یکنفر فراش پست	۴	بتفاوت	۶۵۰	۷۸۰۰		
متقاعد (پیشخدمت)	۱	۱۵۰	۱۵۰	۱۸۰۰		
شهریه و رات مرحومان نعمت اله خان و						
ومیرزا عبدالله فراش	۲	بتفاوت	۲۱۰	۲۵۲۰		
مؤذن	۱	۱۲۰	۱۲۰	۱۴۴۰	۵۶۶۲۸۰	
فقره (۴) مصارف						
مصارف سوخت چراغ برق و ساعت و بادزن						
آلات برقی					۲۰۰۰۰	

شرح	تعداد قران	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماها نه هر طبقه قران	میزان سالانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
مصارف آبدارخانه				۲۰۰۰۰		
مصارف سرایدارخانه و فراشخانه				۱۶۰۰۰		
وتلفونخانه و تلگرافخانه				۴۸۰۰۰		
مصارف لوازم التحریر و مطبوعات				۷۰۰۰۰		
مصارف لوازم طبع صورت مشروح				۶۰۰۰		
مذاکرات مجلس				۶۰۰۰		
تلگرافات داخله و خارجه و پست و پاکات				۶۰۰۰		
مصارف متفرقه				۱۸۰۰۰		
فوق العاده نظامیان				۶۰۰۰		
آبونه جرائد						
ملبوس مستخدمین جزء سالی دودست				۲۶۴۰۰		
از قرار دستی ۱۵ تومان	۸۸			۲۰۰۰۰	۲۵۶۴۰۰	
ذغال سنگ و چوب سفید						
تفصیل ماده ۳						
تعمیرات و تهیه نواقص اثاثیه				۱۰۰۰۰		
اعتبار کتابخانه برای تهیه اثاثیه و کتب				۵۰۰۰۰		
اعتبار فوق العاده پیش بینی نشده				۳۰۰۰۰		
اعتبار خصوصی				۱۲۰۰۰۰		
تعمیرات مروری ابنیه				۲۰۰۰۰		
حق بیمه				۱۷۰۰۰۰	۲۴۷۰۰۰	

شرح	تعداد نفرات	انز قرار نفری در ماه قران	میزان ماها ندهر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
تفصیل ماده (۴)						
فقرة (۱)						
<u>مطبعه مجلس</u>						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
محاسب	۲	بتفاوت	۱۰۹۰	۱۳۰۸۰		
مسئول انبار	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
مفتش	۱	۴۷۰	۴۷۰	۵۶۴۰		
مصحح	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		
مدیر فنی تبعه آلمان	۱	۳۵۰۰	۳۵۰۰	۴۲۰۰۰		
تحصیلدار	۱	۳۱۰	۳۱۰	۳۷۲۰		
فراش برای بردن اوراق نمونه و غیره	۶	بتفاوت	۱۱۴۰	۱۳۶۸۰		
قسمت گراور سازی						
مسئول	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰		
معاون	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
نقاش ورتوشه گر	۱	۴۵۰	۴۵۰	۵۴۰۰		
عضوگراور سازی	۴	بتفاوت	۷۷۰	۹۲۴۰		

ملاحظات	جمع کل قران	میزان سالانه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	از قرار نفری در ماه قران	تعداد تفاوت (ت)	شرح
						قسمت الكتريك
		۸۷۶۰	۷۳۰	۷۳۰	۱	مسئول
		۶۰۰۰	۵۰۰	بتفاوت	۲	عضو
						قسمت ماشينخانه
		۶۸۴۰	۵۷۰	۵۷۰	۱	مسئول
		۲۶۴۰	۲۲۰	۲۲۰	۱	معاون
		۱۷۵۲۰	۱۴۶۰	بتفاوت	۹	کاغذ بده
		۱۱۲۸۰	۹۴۰	«	۷	کاغذ بگير و چرخ گردان و پادو
						قسمت تيبوگراف اشتر و تيبی
						کالوانوپلاستيك
		۲۸۸۰	۲۴۰	۲۴۰	۱	مسئول
		۴۵۶۰	۳۸۰	بتفاوت	۴	عضو
						قسمت حروفچینی
		۵۱۶۰	۴۳۰	۴۳۰	۱	مسئول
		۳۳۶۰۰	۲۸۰۰	بتفاوت	۱۸	حروفچین
						قسمت فرم بندی
		۳۸۴۰	۳۲۰	۳۲۰	۱	مسئول فارسی و لاتین

شرح	تعداد قرار	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
معاون	۱	۲۶۰	۲۶۰	۳۱۲۰		
فرم بند	۱۴	بتفاوت	۲۲۵۰	۲۷۰۰۰		
قسمت صحافی						
مسئول صحافی معمولی و اوراق بهادار	۲	«	۵۳۰	۶۳۶۰		
صحاف و نمره زن	۱۶	«	۲۱۰۰	۲۵۲۰۰		
اجرت صحافهای کنتراتی برای اوراق بهادار				۲۰۰۰۰		
قسمت ماشینهای چاپ برجسته و مسی						
مسئول	۱	۴۰۰	۴۰۰	۴۸۰۰		
کاغذ بده و کاغذ بگیر و عضو	۴	بتفاوت	۴۹۰	۵۸۸۰		
اعتبار برای اضافه کاری کلیه قسمتها				۱۸۰۰۰	۳۵۵۵۲۰	
فقره (۲)						
مصارف						
مرکب و روغن و ژلاتین و نفت و تعمیرات						
ماشین و غیره				۸۰۰۰۰		
سوخت زمستانی				۵۰۰۰		
تعمیر اثاثیه مطبعه				۳۰۰۰۰		
اعتبار فوق العاده				۱۵۰۰۰	۱۳۰۰۰۰	
جمع کل بودجه سال ۱۳۰۸ مجلس					۶۹۶۳۹۲۰	

جدول فوق صورت تفصیلی بودجه یکساله ۱۳۰۸ مجلس شورای ملی بوده و صحیح است.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة استرداد وجوه اختصاصی جهت احداث کارخانه کاغذ سازی بوزارت مالیه

مصوب ۳ دیماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بادره مباشرت مجلس شورای ملی اجازه میدهد که عوائد از سال ۱۳۰۵ ببعده مطبوعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس و صرفه جوئیهای ۱۳۰۶ و ۱۳۰۷ بودجه مجلس شورای ملی را که سابقاً بر طبق ماده چهارم قانون مورخه بیست و هشتم اسفند ۱۳۰۵ و مواد چهار و پنج و شش قانون مورخ بیست و ششم فروردین ۱۳۰۷ برای احداث کارخانه کاغذ سازی و اعزام محصل بارو پسا تخصیص داده شده بود بانضمام منساعی که از تودیع آن در بانک حاصل شده است پس از وضع مخارجی که پرداخت یاتعهد قطعی شده است به وزارت مالیه مسترد دارد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سوم دیماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

بودجه یکساله ۱۳۰۸ مملکتی

مصوب ۲۶ اسفند ماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی عایدات پیش بینی شده مملکتی را برای سنه ۱۳۰۸ با استثنای عایدات نفت جنوب که بحساب وجوه ذخیره گذاشته میشود مطابق

تشخیص بجزء کمیسیون بودجه در حدود مبلغ سی و یک میلیون و صد و دوازده هزار و چهارصد تومان (۳۱۱۲۴۰۴۰ قران) تصویب و بوزارت مالیه اجازه میدهد که مخارج مملکتی را اعم از حقوق و مصارف مطابق ارقام مفصله ذیل (قسمت دوم) و بر طبق بودجه های تفصیلی و تبصره های مصوب کمیسیون بودجه که جمع آن بالغ بر سی و چهار میلیون و نهصد و چهل و پنج هزار و دوست و شصت تومان و یک قران (۳۴۹۴۵۲۶۰۱ قران) میشود بعلاوه شش میلیون تومان (۶۰۰۰۰۰۰۰ قران) که از محل وجوه ذخیره برای تهیه و تکمیل مهمات قشونی تخصیص داده شده است با رعایت قانون محاسبات عمومی و قانون استخدام کشوری و قضائی و سایر قوانین مربوطه از ابتدای ۱۳۰۸ پردازد . این قانون که مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و ششم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون بودجه ۱۳۰۸ مملکتی

قسمت اول - عایدات

عایدات داخلی و گمرکات :

۵۰۰۰۰۰۰۰ قران	مالیات مستقیم نقداً و جنساً
» ۵۰۰۰۰۰۰	صدی نیم مالیات املاک اربابی
» ۱۰۰۰۰۰۰	صدی پنج موقتی ممیزی
» ۷۵۰۷۰۰۰	خالصجات انتقالی بابت تفاوت قیمت فروش
» ۱۸۴۷۸۰۰۰	خالصجات دولتی نقداً و جنساً

بابت استرداد مساعده نقدی و قیمت جنس سال

گذشته از رعایای خالصه

۱۰۰۰۰۰۰۰ قران

مالیات غیر مستقیم :

« ۳۰۰۰۰۰۰۰

انحصار دولتی تریاک

« ۱۴۵۰۰۰۰۰

دخانیات

« ۱۰۰۰۰۰۰۰

مالیات ذبایح

« ۷۸۰۰۰۰۰

رسومات

« ۲۰۰۰۰۰۰

سایر مالیاتهای غیر مستقیم

سایر عواید :

« ۱۳۰۰۰۰۰۰

ضرایب خانه دولتی

« ۲۹۵۲۲۹۷

از بابت صدی سه عایدات مالیات راه و انحصار قند و شکر

« ۱۱۵۰۰۰۰۰۰

گمرکات

« ۴۱۰۰۰۰۰

منافع سهام شرکت بانک ملی

« ۱۵۰۰۰۰۰۰

تذکره

« ۳۴۹۰۰۰۰

سایر عواید متفرقه

امتیازات :

« ۳۰۰۰۰۰۰

بانک شاهنشاهی بابت حق الامتیاز اسکناس

« ۳۰۰۰۰۰۰

خاک سرخ

وزارتخانهها :

« ۱۰۰۰۰۰۰

وزارت داخله بابت نظمیة - حکومت و متفرقه

۲۰۰۰۰۰۰	قران	وزارت عدلیه - عواید تمبر محاکماتی
« ۵۰۰۰۰۰۰		عواید ثبت اسناد و املاک
		وزارت پست و تلگراف
« ۵۷۰۵۰۰۰		پست
« ۷۵۵۷۰۰۰		تلگراف و بی سیم
« ۲۰۰۰۰۰۰		عواید کنترات هواپیمائی یونکرس
« ۸۰۰۰۰۰۰		عایدات مخبرات و مرسولات داخلی دولتی
« ۵۰۰۰۰۰۰		وزارت معارف
		وزارت فوآئد عامه
« ۱۷۵۰۰۰۰		معادن
« ۴۰۰۰۰۰۰		جنگلها
« ۳۳۹۰۰۰۰		شیلات بابت صید داخله
		موجودی از عواید سنوات قبل که برای تصفیه
« ۸۰۰۰۰۰۰		تعهدات سنوات مربوطه منتقل میشود
« ۶۰۰۰۰۰۰		برگشتی از عایدات ۱۳۰۷ برای تأسیسات عام المنفعه
« ۵۶۰۰۰۰۰		استرداد قسط اول قرضه کارخانه پارچه بافی اصفهان
« ۳۶۰۰۰۰		استرداد قسط اول قرضه ورثه مرحوم صنیع الدوله
		عواید وجوه مخصوصه که ببودجه عمومی برای مصارف
		قانونی مخصوصه انتقال داده میشود
« ۲۶۰۶۶۰۷		عایدات معارفی از محل مالیات راه

۶۹۴۱۳۶	قران	عایدات صحی ازمحل مالیات راه
« ۲۴۰۰۰۰۰		عایدات پوست بره
« ۱۴۰۰۰۰۰		تاکس صحی بندری
		وجه دریافتی از کمپانی نفت جنوب بابت حقوق
« ۱۰۰۰۰۰۰		ومخارج کمیسر
		وجه دریافتی از بانک شاهنشاهی بابت حقوق
« ۳۰۰۰۰۰		کمیسر
« ۷۰۰۰۰۰۰		صدی پنجاه تذاکر مرور درجات ۱ - ۲ - ۳
« ۳۱۱۱۲۴۰۴۰	جمع کل عایدات	
		وجوه ذخیره بابت عوائد نفت جنوب تا آخر
۱۰-۳-۱۰-۲۶۸۵۹۳۶	لیره	۱۳۰۸ تخمیناً :

قسمت دوم - مخارج

۵۱۴۶۶۴۰	قران	وزارت دربار و کابینه سلطنتی
« ۶۹۶۳۹۲۰		مجلس شورای ملی
« ۶۴۲۳۵۰		کابینه ریاست وزراء
		وزارت جنگ
« ۹۸۰۰۰۰۰۰		بودجه عمومی
« ۲۵۰۰۰۰۰۰		اعتبار قورخانه و هواپیمائی
« ۶۷۳۰۰۰		مخارج محصلین در اروپا

وزارت مالیه:

۳۴۲۹۶۱۴۴	بودجه عمومی بضمیمه اعتبار انتفاعی
	اعتبار حقوق و مخارج اداری مؤسسه انحصار
« ۳۵۰۰۰۰۰	دولتی تریاک
« ۵۷۶۶۰۰	اعتبار حقوق و مخارج مستخدمین خارجی مالیه
« ۱۰۰۰۰۰۰	حقوق و مخارج کمیسر نفت جنوب
« ۳۰۰۰۰۰	حقوق کمیسر بانک شاهنشاهی
« ۱۵۰۰۰۰۰	اعتبار ممیزی املاک اربابی
« ۵۰۰۰۰۰۰	مخارج ثبت خالصجات دولتی
	اعتبار برای مساعده نقد و قیمت جنس رعایای خالصه
« ۱۰۰۰۰۰۰۰	که درسال بعد مسترد میشود
	حق المضار به مساعده‌های جاری خزانه‌داری
« ۳۰۰۰۰۰۰	از بانک ملی
« ۶۰۰۰۰۰۰	حق العمل معاملات جاری دولتی توسط بانک ملی
« ۵۰۰۰۰۰۰	اعتبار محکومیت‌های قانونی وزارت مالیه
« ۷۴۳۸۷۵۴	دیون عمومی
« ۲۴۰۰۰۰۰۰	اعتبار حقوق منتظرین خدمت
« ۵۹۶۰۳۱۵	وظایف و شهریه و مستمریات
	پرداخت تعهدات بودجه سنوات ماضیه بواسطه
« ۸۰۰۰۰۰۰	انقضاء دوره عمل

وزارت داخله :

ادارات مرکزی و حکام ایالات و ولایات	۵۱۷۸۳۰۰	قران
نظمیه	» ۱۷۵۳۸۵۰۷	
ساختمان محبس و تعمیرات محابس	« ۱۰۰۰۰۰۰	
مخارج محابس سر بازگیری	« ۲۰۰۰۰۰	
امنیه مملکتی	« ۱۳۰۱۱۶۰۰	
سجل احوال	« ۴۴۶۰۱۲۰	
صحیه کل بضمیمه اعتبارات اختصاصی از محل		
مالیات راه و عایدات پوست بره و تاکس بندری	« ۷۱۶۰۹۰۶	
وزارت پست و تلگراف	« ۲۰۲۷۰۱۹۰	
وزارت فوائد عامه	« ۳۳۹۱۲۰۰	
وزارت عدلیه بضمیمه تشکیلات ثبت اسناد و املاک	« ۱۵۹۵۵۶۰۰	
وزارت امور خارجه	« ۱۰۴۹۴۷۰۰	
وزارت معارف - بودجه عمومی بضمیمه اعتبارات		
اختصاصی از محل صدی نیم مالیات املاک اربابی		
ومالیات راه و عوائد پوست بره	« ۱۸۴۸۳۷۵۵	
اعتبار برای تربیت اطفال رؤسای عشایر در طهران	« ۳۰۰۰۰۰	
مخارج محصلین اعزامی به اروپا	« ۲۰۰۰۰۰۰	
اعتبارات دولت :		
اعتبار ماهیانه دولت برای مخارج غیر مترقبه	« ۱۳۲۰۰۰۰	

قران	۳۶۰۰۰۰	مخارج سری دولت
«	۱۲۰۰۰۰	اعتبار انعام دولت
«	۴۵۰۰۰۰	اعتبار آشنا کردن افکار عامه با وضع ایران اعتبار برای عمران خوزستان - لرستان
«	۱۰۰۰۰۰۰	کردستان و بلوچستان اعتبار برای خرید اراضی و ساختمان و تهیه سایر مؤسسات لازمه جهت فرودگاههای طیاره
«	۵۰۰۰۰۰	خرید کشتی و تعمیر کشتیهای موجوده در خلیج فارس و اعتبار حقوق متخصصین خارجی که استخدام شده اند
«	۴۰۰۰۰۰۰	اعتبار برای مخارج معاودت و کمک به اعاشه مهاجرین بی بضاعت
«	۵۰۰۰۰۰	اعتبار برای تأسیسات عام المنفعه بابت ۱۳۰۸ و برگشتی از بودجه ۱۳۰۷
«	۱۲۰۰۰۰۰۰	اعتبار مخابرات و مرسولات داخله دولتی
«	۸۰۰۰۰۰۰	
		بانک ملی :
		بابت سرمایه بانک ملی مطابق قانون ۱۴ اردیبهشت ۱۳۰۷
«	۵۰۰۰۰۰۰	
«	۳۵۰۰۰۰۰	بابت حق المضاربه سرمایه بانک از وجوه ودیعه تقاعد بابت منافع اسهام دولت که مطابق قانون بر سرمایه بانک افزوده میشود
«	۴۸۰۰۰۰۰	

جمع کل مخارج ۳۴۹۴۵۲۶۰۱ قران

از محل وجوه ذخیره برای تهیه و تکمیل مهمات قشونی که از صرفه جوئیهای بودجه عمومی ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ مسترد میشود ۶۰۰۰۰۰۰۰ قران صورت فوق ضمیمه قانون بودجه یکساله یکهزار و سیصد و هشت شمسی مملکتی بوده و صحیح است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تفریح بودجه یکساله یکهزار و سیصد و شش شمسی مجلس شورای ملی

مصوب ۲۷ فروردین ماه ۱۳۰۸

ماده اول - مخارج مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماهه سال ۱۳۰۶ موافق قسمت (۱) الی (۳) ضمیمه بر طبق بودجه مصوبه مبلغ ششصد و چهل و هفت هزار و نهصد و یکتومان و شش قران و هشتصد و دینار تصویب میشود .

ماده دوم - عوائد مطبوعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس از بابت سال ۱۳۰۶ شمسی موافق قسمت (۴) ضمیمه بمبلغ چهل و شش هزار و هفتصد و دو تومان و سه قران و دو بیست دینار تصویب میشود و این عوائد مطابق قانون بودجه سال ۱۳۰۶ مصوبه لیله بیست و هشتم اسفند ماه ۱۳۰۵ برای سرمایه کارخانه کاغذ سازی اختصاص یافته است .

این قانون که مشتمل بر دو ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و هفتم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون تفریغ بودجه سال ۱۳۰۶ شمسی مجلس شورای ملی

مبلغ کل	مبلغ جزء		شرح	رقم
	قران	گ		
			ماده اول - قسمت اول	
		۴۲۵۱۷۰۰	مقرری آقایان نمایندگان محترم	۱ فقره
		۳۵۹۲۵۶	حقوق اعضاء و اجزاء اداره تقنینیه باعتبار احتیاطی	۲ «
		۵۰۹۶۸۰	مباشرت « « « «	۳ «
۵۳۴۲۹۳۰	۷۰	۲۲۲۲۹۳۷۰	مصارف ماهانه و سالیانه	۴ «
			قسمت دوم	
۵۲۱۹۳۴	۷۵		مصارف فوق العاده	
۵۸۶۴۱۶۵	۴۵		جمع کل مصارف یکساله مجلس	
			قسمت سوم	
		۲۸۴۰۰۱	حقوق کارکنان مطبعه مجلس شورای ملی	۱ «
۶۱۴۱۵۱	۳۵	۳۳۰۱۴۹	مصارف اثاثیه « « « «	۲ «
۶۴۷۹۰۱۶	۸۰		جمع کل مصارف یکساله مجلس و مطبعه	
			ماده دوم - قسمت چهارم	
		۴۱۸۷۶۱	عایدات مطبعه مجلس	
		۱۷۶۸۳	باغ بهارستان «	
۴۶۷۰۲۳	۲۰	۳۰۵۷۷	صورت مشروح مذاکرات «	

صورت فوق ضمیمه قانون تفریغ بودجه یکساله يك هزار و سیصد و شش شمسی مجلس

شورای ملی بوده و صحیح است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة پرداخت بودجه‌های بلدی‌ها از ابتدای سال ۱۳۰۸

مصوب ۱۲ خرداد ماه ۱۳۰۸

ماده ۱ - مجلس شورای ملی بوزارت داخله اجازه می‌دهد که بودجه‌های بلدی‌ها را در حدود اعتباراتی که از محل مالیات راه بمبلغ نهصد و شصت و پنجهزار و هشتصد و پنجاه و یک تومان و پنج قران (۹۶۵۸۵۱۵ قران) بتصویب کمیسیون بودجه رسیده است بعلاوه صدی پنج مستغلات از ابتدای ۱۳۰۸ تنظیم نماید و وزارت مالیه مکلف است بودجه‌هایی را که بشرح فوق تنظیم میشود از محل مالیات راه و صدی پنج مستغلات پردازد.

تبصره ۱ - مخارج دفتری بلدی‌ه هر محل به استثنای حقوق اطباء صحی بلدی نباید از صدی ده اعتبارات بلدی آن محل تجاوز نماید.

تبصره ۲ - صرفه‌جوئیها و اعتبارات مصرف نشده بلدی‌ه هر محل از سابق و لاحق اختصاص به بلدی‌ه همان محل خواهد داشت به استثنای اعتبارات مصرف نشده و صرفه‌جوئیهای سنواتی حاصله از بودجه بلدی‌ه کنگاور و صحنه و کرد که ببلدی‌ه کرمانشاهان و زرقان که ببلدی‌ه شیراز و کاریز که ببلدی‌ه مشهد تخصیص داده و اضافه میشود.

تبصره ۳ - مخارج وصول مالیات مستغلات نباید بیش از صدی ده عوائد غیر خالص آن باشد و صدی ده مزبور ببودجه وزارت مالیه انتقال داده میشود که از مجموع آن مخارج وصول را تأمین نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده و صورت ضمیمه مصوب کمیسیون بودجه است در جلسه دوازدهم خردادماه یکهزار و سیصد و هشتاد و ششمی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت تقسیم عایدات بلدیها از اعتبار راه و عواید مستغلات از سنه ۱۳۰۸

ملاحظات	اعتبارات ۱۳۰۸				اسم محل
	عواید تقریبی مستغلات		از مالیات راه		
	تومان	ق	تومان	ق	
	۱۲۷۶۷		۸۳۲۳۳		تبریز
	۱۶۹۲		۵۷۰۰		اردبیل
	۱۸۰۷		۵۵۰۰		رضائیه
	۲۱۵		۸۴۰۰		آستارا
	۱۲۳۴		۵۵۵۰		مراغه
	۳۰۰		۱۲۴۰		بناب
	۱۲۲		۱۲۵۰		اهر
	۳۶		۱۵۰۰		جلفا
	۱۳۵۸		۵۱۰۰		خوی
	۶۹		۱۹۳۸		ماکو
	۱۲۲		۱۴۵۰		مرند
	۲۲۵		۱۶۰۰		میانه
	۲۹۷		۱۳۸۰		دهخوارقان
	۹۷		۱۴۵۰		سراب

ملاحظات	اعتبارات ۱۳۰۸				اسم محل
	عوايد تقريبی مستغلات		از ماليات راه		
	تومان	ق	تومان	ق	
	۴۹	۵	۶۹۰		صائين قلعه
			۶۱۲		سلماس
			۵۹۶	۵	خلخال
			۵۸۷		اسکو
			۵۸۷		هریس
			۵۳۸	۳	شبهستر
	۱۰۳	۵	۵۵۰		تيكان تپه
	۵۶۹		۲۴۵۰		ساوجبلاغ مكری
	۶۷۲		۹۰۰۰		استرآباد
	۷۷۰		۱۰۶۰۰		بندر جز
	۷۳۷۱		۳۰۲۰۰		اصفهان
	۲۱۸		۲۴۸۰		شهرضا
			۵۴۸		نجف آباد
			۶۲۰		دهگرد
	۸۵۸	۳	۱۱۱۵۰		بروجرد

ملاحظات	اعتبارات ۱۳۰۸				اسم محل
	عواید تقریبی مستغلات		از مالیات راه		
	تومان	ق	تومان	ق	
	۳۸۴		۳۶۰۰		خرم آباد
	۶۱۴۰		۱۹۸۶۰		همدان
	۹۹		۴۶۵۰		اسدآباد
بر حسب راپورت نمرة ۴۶ کمیسیون بودجه اصلاح شد	۹۸۴۹		۵۶۶۵۱		مشهد
	۱۱۴۶	۹	۵۲۵۰		سبزوار
	۶۸۰		۴۲۰۰		دزداب
	۷۶۱	۷	۵۲۵۰		نیشابور
	۱۱۱۹	۹	۶۰۵۰		قوچان
	۴۵۵	۵	۲۵۰۰		بجنورد
	۳۵۴		۶۶۵۰		بیرجند
	۹۸	۳	۲۱۲۰		لطف آباد
	۱۰۶		۱۲۵۰		محمدآباد
	۲۲۱	۷	۱۴۰۰		سرخس
	۵۰۶		۴۵۰۰		ترت حیدریه
	۳۸	۴	۱۰۸۰		فردوس

ملاحظات	اعتبارات ۱۳۰۸				اسم محل
	عواید تقریبی مستغلات		از مالیات راه		
	تومان	ق	تومان	ق	
	۱۳۴		۱۵۶۰		ترشیز
	۴۶	۹	۱۲۴۰		طبس
	۸۷	۳	۲۹۵۰		سیستان
			۱۲۰۰		باجگیران
	۱۷۵	۴	۱۷۰۰		شیروان
	۳۴۶۰		۱۲۵۴۰		زنجان
	۵۰	۵	۱۲۵۰		خرمدره
			۶۳۹	۱	ابهر
	۲۵۸	۷	۴۱۵۰		سمنان
			۷۵۹	۵	سنگسر و شه میرزاد
	۳۱۸		۲۸۵۰		دامغان
	۶۹۵		۳۸۰۰		شاهرود
			۷۴۳		فیروزکوه
			۶۴۹	۵	دماوند
			۸۶۶		ساوه

ملاحظات	اعتبارات ۱۳۰۸				اسم محل
	عواید تقریبی مستغلات		از مالیات راه		
	تومان	ق	تومان	ق	
	۱۸۶۴	۳	۱۲۱۴۰		قم
			۱۸۲۰		محلات
	۵۶۸		۶۴۴۰		کاشان
	۴۲۸۳		۲۵۷۲۰		قزوین
	۳۰۱۰	۶	۱۰۹۹۰		عراق
			۵۳۷	۵	خمین
			۵۰۶	۷	آشتیان
			۸۵۲	۵	گلپایگان
			۶۱۵	۶	خوانسار
	۳۴۰		۲۴۰۰		ملایر
	۵۰۴	۱	۱۷۶۰		نهاد
	۱۹۴		۱۶۷۰		تویسرکان
	۵۳۹۲	۷	۲۹۰۱۰		کرمانشاهان
			۵۵۲		هرسین
	۱۲۴۷	۵	۱۰۰۰۰		قصر شیرین

ملاحظات	اعتبارات ۱۳۰۸				اسم محل
	عوااید تقریبی و استغلات		از مالیات راه		
	تومان	ق	تومان	ق	
	۱۹۳	۵	۴۹۵۰		کرنه
	۱۴۷	۴	۸۵۰		سنقر
	۲۱۴	۷	۱۶۵۰		صحنه
	۱۵۲	۴	۳۶۲۰		کنگاور
	۴۳۲		۹۵۷۰		سندج
	۱۴۴		۱۶۰۰		سقز
	۱۳۱	۱	۱۱۰۰		بانه
	۲۰۲۴۶		۱۳۱۰۰۰		رشت
برطبق اصلاح اخیر			۷۲۶	۵	رودبار
کمیسیون اصلاح			۳۲۸	۵	منگر
میشود			۶۶۰		سیاه کل
	۴۱۹۵		۷۱۰۰۰		بندر پهلوی
	۴۶۶		۶۲۵۰		لاهیجان
	۵۹۸	۸	۴۳۰۰		لنگرود
	۲۶۰	۲	۲۲۵۰		رودسر

ملاحظات	اعتبارات ۱۳۰۸				اسم محل
	عواید تقریبی مستغلات		از مالیات راه		
	تومان	ق	تومان	ق	
	۷۲۴	۵	۸۰۰		فومن
	۸۴۴		۱۹۱۶۰		ساری
	۱۴۸۰		۳۷۵۹۲	۵	بارفروش
	۱۵۶		۷۴۴۴		مشهد سر
	۱۳۰		۵۱۰۰		آمل
			۶۹۴		تنکابن
			۸۵۲		گمش تپه
	۸۸	۵	۱۸۹۵	۵	اشرف
	۲۸۲۷		۴۰۱۸۰		شیراز
	۱۷۳	۹	۲۴۰۰		بهبهان
	۲۳۲		۳۵۵۰		کازرون
	۱۳۰		۱۲۰۰		لار
	۳۰		۷۵۰		داراب
			۷۱۰		نیریز
			۸۱۰		فسا

ملاحظات	اعتبارات ۱۳۰۸				اسم محل
	عوااید تقریبی مستغلات		از مالیات راه		
	تومان	ق	تومان	ق	
	۳۴۰		۲۱۰۰		آباده
			۱۲۰۰		اصطهبانات
	۶۴	۹	۱۵۸۰		چهرم
			۲۱۶۰		برازجان
	۹۴۸		۱۹۰۵۲		بوشهر
	۶۵۶		۹۳۵۰		عباسی
			۸۱۲	۳	فلاحیه
			۶۱۸	۲	اردکان فارس
			۵۹۹	۸	سروستان
			۵۹۹	۸	ارسنجان
			۹۸۳	۳	جزیره قشم
	۴۸۰		۵۵۲۰		لنگه
	۴۸	۵	۲۴۰۰		میناب
	۳۲۹۲	۴	۱۴۷۱۰		ناصری
	۵۹۸۸		۱۲۰۱۲		آبادان

ملاحظات	اعتبارات ۱۳۰۸				اسم محل
	عوااید تقریبی مستغلات		از مالیات راه		
	تومان	ق	تومان	ق	
	۲۶۱۸		۶۲۰۰		محمره
	۱۹۴	۹	۵۸۱۰		شوشتر
	۳۴۲	۸	۹۶۶۰		دزفول
	۲۳۴	۶	۲۸۰۰		رام هرمز
	۹۷۳	۵	۱۳۰۲۶	۵	یزد
			۵۹۴	۴	نائین
			۶۲۵		اردکان یزد
			۶۴۸		ابرقو
	۱۲۳۳		۱۳۷۶۷		کرمان
	۲۰۲		۲۱۰۰		رفسنجان
	۱۰۹	۵	۲۳۰۰		بم
	۱۶۸	۴	۲۱۶۰		سیرجان
			۶۴۸		ماهان
	۲۷۱	۵	۲۶۰۰		گروس
			۳۰۰۰		خاش بلوچستان

صورت فوق بتصویب کمیسیون پارلمانی بود جنر سید هـ و ضمیمه قانون (اجازة پرداخت

بودجه بلدیة هـ از ابتدای سال ۱۳۰۸ میشود) . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تفسیر تبصره اول قانون اعتبارات بلدیها راجع بمخارج دفتری

مصوب لیله اول اسفندماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مخارج دفتری مندرج در تبصره ۱ قانون ۱۲ خرداد ماه ۱۳۰۸ منحصرأ عبارت است از حقوقی که بر رئیس و معاون و بنا متصدی بلدیہ و منشی و ثبات و ضباط و محاسب و تحویلدار و رئیس تفیش و متصدی پرسنل و ملزومات و انبار دار داده میشود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه لیله اول اسفند ماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

بودجه یکساله یکهزار و سیصد و نه شمسی مجلس شورای ملی

مصوب ۲۵ اسفند ماه ۱۳۰۸

ماده اول - برای مخارج دوازده ماهه سال ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی مبلغ چهارصد و سیزده هزار و دوست و سی و شش تومان موافق فقرات (۱) الی (۴) ضمیمه اعتبار به مباشرت مجلس شورای ملی داده میشود .

ماده دوم - برای مصارف فوق العاده مجلس شورای ملی مبلغ بیست و شش هزار تومان موافق ماده (۲) ضمیمه اعتبار به مباشرت مجلس داده میشود .

۱- مبلغی از صرفه جوئی مورخه ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی بموجب قانون ۳ تیر ماه

۱۳۰۹ به تکمیل ساختمان مقبره فردوسی اختصاص داده شده است .

ماده سوم - برای حقوق و مخارج و اثاثیه دوازده ماهه مطبوعه مجلس مبلغ شصت و هفت هزار و یکصد و شانزده تومان موافق فقرات (۱) الی (۲) ضمیمه اعتبار به مباشرت مجلس شورای ملی داده میشود .

ماده چهارم - مجلس شورای ملی به مباشرت مجلس اجازه میدهد که عوائد مطبوعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات راجز و جمع محاسبات مجلس محسوب دارد .

این قانون که مشتمل بر چهار ماده و دو صورت ضمیمه است در جلسه بیست و پنجم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

مبلغ کل	مبلغ جزء		شرح	موضوع	مواد
	ریال	د			
			مقرری آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی باضافه تفاوت مقرری ریاست محترم مجلس حقوق دوازده ماهه ۴۸ نفر اعضاء و اجزای اداره تقنینیه و اعتبار خصوصی	۱	۱
		۲۸۳۸۰۰۰	حقوق اعضاء و اجزاء مباشرت مجلس ۱۱۸ نفر	۲	«
		۴۷۶۵۴۰	مصارف ماهانه و سالانه ۱۲ فقره	۳	«
۴۱۳۲۳۶۰		۵۶۱۱۲۰	مصارف فوق العاده اعتباری ۷ فقره	۴	«
		۲۵۶۷۰۰	جمع کل بودجه مجلس یکساله ۱۳۰۹	۲	»
۲۶۰۰۰۰			حقوق کارکنان مطبوعه مجلس ۱۱۱ نفر ۱۲ ماهه	۱	۳
۴۳۹۲۳۶۰		۳۹۶۱۶۰	مصارف و اثاثیه و اعتبار سالانه مطبوعه مجلس	۲	«
		۲۷۵۰۰۰	جمع کل بودجه مجلس و مطبوعه مجلس یکساله ۱۳۰۹		
۵۰۶۳۵۲۰					

ملاحظات	جمع کل ریال	میزان سالانه ریال	میزان ماهانه هر طبقه ریال	از قرار نفری در ماه ریال	تعداد نفران	شرح
						تفصیل ماده (۱)
						فقره (۱)
						مقرری آقایان نمایندگان محترم و تفاوت مقرری ریاست محترم مجلس بحدود عده حاضره در هر موقع سال بتشخیص مباشرت مجلس
	۲۸۳۸۰۰۰	۲۸۳۸۰۰۰		۳۰۰۰		
						فقره (۲)
						تقنینیه
						معاونت
		۲۵۴۴۰	۲۱۲۰	۲۱۲۰	۱	معاونت اداری ریاست

ملاحظات	جمع کل قران	میزان سالیانه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	از قرار نفری در ماه قران	تعداد نفر (از)	شرح
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	منشی اطاق معاونت
						کابینه
		۱۹۶۸۰	۱۶۴۰	۱۶۴۰	۱	رئیس
						دائرة تندنویسی
						و تحریر صورت مجلس
		۱۷۲۸۰	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱	مدیر
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	معاون
		۴۰۰۸۰	۳۳۴۰	بتفاوت	۴	مقطع و تندنویس اول
		۳۲۶۴۰	۲۷۲۰	۶۸۰	۴	خلاصه نویس و تندنویس دوم
		۲۸۸۰۰	۲۴۰۰	۶۰۰	۴	پاک نویس
		۱۱۵۲۰	۹۶۰	بتفاوت	۲	عضو تصحیح و تندنویس سوم

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
دائرة دارالانشاء						
مدیر	۱	۱۲۴۰	۱۲۴۰	۱۴۸۸۰		
منشی مینوت نویس	۲	۹۲۰	۱۸۴۰	۲۲۰۸۰		
منشی پاك نویس	۳	بتفاوت	۲۲۱۰	۲۶۵۲۰		
سواد نویس	۲	»	۱۲۵۰	۱۵۰۰۰		
منشی اداری کمیسیون عرایض	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
دائرة قوانین و مطبوعات						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
رابط کمیسیونها و شعب پارلمانی	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
منشی قانون نویس و پاك نویس	۲	بتفاوت	۱۵۸۰	۱۸۹۶۰		

شرح	تعداد روز	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
منشی اداری کمیسیون بودجه	۱	۷۹۰	۷۹۰	۹۴۸۰		
سوار نویس و مصحح	۳	۴۲۰	۱۲۶۰	۱۵۱۲۰		
ثبات	۱	۳۲۰	۳۲۰	۳۸۴۰		
دائره ضبط						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
ضباط	۲	بتفاوت	۱۱۵۰	۱۳۸۰۰		
پرسنل و تفتیش						
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰		
عضو	۲	بتفاوت	۱۰۲۰	۱۲۲۴۰		
ثبت کل						
مدیر	۱	۱۰۷۰	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰		

شرح	عدد نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
ارسال مراسلات					
مدیر	۱	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
عضو کمک ثبت کل و ارسال مراسلات	۱	۴۲۰	۵۰۴۰		
اعتبار خصوصی ادارهٔ تقنینیه			۹۵۰۰	۴۷۶۵۴۰	
فقره (۳)					
مباشرت					
معاونت اداری	۱	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰		
محاسبات کل					
رئیس	۱	۲۱۲۰	۲۵۴۴۰		
معاون	۱	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
مسئول صندوق (مدیر شعبه)	۱	۱۰۷۰	۱۲۸۴۰		
محاسب و منشی و عضو صندوق	۴	۲۰۷۰	۲۴۸۴۰		بتفاوت

ملاحظات	جمع کل قران	میزان سالانه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	از قرار نفری در ماه قران	تعداد نفر ان	شرح
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	مدیر پرسنل وضبط و کمک امور مترقبه محاسبات
						ملزومات
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	مسئول (مدیر شعبه)
		۵۰۴۰	۴۲۰	۴۲۰	۱	عضو
		۶۲۴۰	۵۲۰	۵۲۰	۱	ناظر
						توزیع صورت مشروح مذاکرات مجلس
		۸۱۶۰	۶۸۰	۶۸۰	۱	مسئول
		۴۲۰۰	۳۵۰	۳۵۰	۱	عضو
						انشاء
		۱۱۰۴۰	۹۲۰	۹۲۰	۱	منشی (مدیر شعبه)

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
متصدی ضبط و ارسال مراسلات (منشی دوم)	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		
بلیط و لوايح						
مدیر	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰		
عضو	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		
تفتيش						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
عضو	۳	بتفاوت	۸۷۰	۱۰۴۴۰		
مهمیزی و توزیع						
مسئول	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
ممیز بلیط	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
کتابخانه						
مدیر	۱	۱۶۴۰	۱۶۴۰	۱۹۶۸۰		

شرح	تعداد مقرر (:)	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالیانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
عضو	۲	۳۲۰	۶۴۰	۷۶۸۰		
ضبط راکد						
متصدی	۱	۷۳۰	۷۳۰	۸۷۶۰		
عضو	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰		
مستخدمین جزء						
سرایدار باشی	۱	۶۵۰	۶۵۰	۷۸۰۰		
سرایدار	۱۹	بتفاوت	۴۵۶۰	۵۴۷۲۰		
پیشخدمت باشی	۱	۵۹۰	۵۹۰	۷۰۸۰		
پیشخدمت	۲۵	بتفاوت	۶۹۷۰	۸۳۶۴۰		
تلفونچی و مکانیک	۲	»	۶۸۰	۸۱۶۰		
آبدار باشی	۱	۶۱۰	۶۱۰	۷۳۲۰		

شرح	تعداد قران	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
آبدار و سقا	۶	بتفاوت	۱۶۶۰	۱۹۹۲۰		
حاجب	۴	»	۱۴۰۰	۱۶۸۰۰		
فراش باشی	۱	۶۱۰	۶۱۰	۷۳۲۰		
فراش	۱۲	بتفاوت	۲۸۲۰	۳۳۸۴۰		
باغبان باشی	۱	۳۱۰	۳۱۰	۳۷۲۰		
باغبان و گل کار	۸	بتفاوت	۱۸۶۰	۲۲۳۲۰		
فوق العاده مأمورین کشیک						
تلگراف و پست و یکنفر						
فراش پست	۴	بتفاوت	۶۵۰	۷۸۰۰		
شهریه وراث مرحومان						
نعمت الله خان و میرزا عبدالله						
فراش	۲	بتفاوت	۲۱۰	۲۵۲۰		
مؤذن	۱	۱۲۰	۱۲۰	۱۴۴۰		
					۵۶۱۱۲۰	

ملاحظات	جمع کل قران	میزان سالانه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	از قرار نفری در ماه قران	تعداد نفرات	شرح
						<p>فقره (۴)</p> <p>مصارف</p> <p>مصارف سوخت چراغ برق وساعت و بادزن برقی</p> <p>مصارف آبدارخانه « سرایدارخانه و قراشخانه و تلفون و تلگرافخانه</p> <p>مصارف لوازم التحریر و مطبوعات لوازم طبع صورت مشروح مذاکرات مجلس</p> <p>اعتبار کتابخانه برای خرید کتب</p> <p>مصارف تلگرافات داخله و خارجه و پست</p>
		۲۰۰۰۰				
		۱۸۰۰۰				
		۱۶۰۰۰				
		۴۰۰۰۰				
		۵۰۰۰۰				
		۳۰۰۰۰				
		۶۰۰۰				

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماها نه هر طبقه قران	میزان سالیا نه قران	جمع کل قران	ملاحظات
مصارف متفرقه			۶۰۰۰			
فوق العاده نظامیان			۱۸۰۰۰			
آبونه جرائد			۶۰۰۰			
ملبوس مستخدمین جزء						
سالی دودست از قرار دستی						
۱۵ تومان ۸۹ نفر			۲۶۷۰۰			
ذغال سنک و چوب سفید			۲۰۰۰۰		۲۵۶۷۰۰	
تفصیل ماده (۲)						
خرید اثاثیه			۳۵۰۰۰			
مخارج جشن مشروطیت			۵۰۰۰			
اعتبار فوق العاده پیش						
بینی نشده			۱۵۰۰۰			
اعتبار خصوصی برای						
فوق العاده وعیدی اجزاء						
و مستخدمین			۱۲۰۰۰۰			

شرح	تعداد قران	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
تعمیرات ابنیه و تجدید ساختمان دیوار طرف خیابان حق بیمه حق الثبت ابنیه مجلس				۴۵۰۰۰ ۱۰۰۰۰ ۳۰۰۰۰	۲۶۰۰۰۰	
تفصیل ماده ۳						
فقره ۱						
مطبعه مجلس						
مدیر	۱	۱۴۴۰	۱۴۴۰	۱۷۲۸۰		
معاون	۱	۹۲۰	۹۲۰	۱۱۰۴۰		
مسئول محاسبات مطبعه	۱	۷۴۰	۷۴۰	۸۸۸۰		
محاسبات و کمک صندوق	۲	۳۲۰	۳۲۰	۷۶۸۰		
مسئول انبار و صندوق						
نقود مطبعه	۱	۶۸۰	۶۸۰	۸۱۶۰		
مقتس	۱	۴۷۰	۴۷۰	۵۶۴۰		
مصصح	۱	۵۲۰	۵۲۰	۶۲۴۰		

ملاحظات	جمع کل قران	میزان سالیانه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	از قرار نفری در ماه قران	تعداد نفرات	شرح
		۴۲۰۰۰	۳۵۰۰	۳۵۰۰	۱	مدیر فنی (تبعه آلمان)
		۳۷۲۰	۳۱۰	۳۱۰	۱	تحصیلدار
		۱۳۶۸۰	۱۱۴۰	بتفاوت	۶	فراش برای بردن اوراق نمونه و غیره با انضمام سرایدار ۴ نفر و ۲ نفر
						قسمت گراورسازی
		۹۴۸۰	۷۹۰	۷۹۰	۱	مسئول
		۸۱۶۰	۶۸۰	۶۸۰	۱	معاون
		۳۸۴۰	۳۲۰	۳۲۰	۱	نقاش ورتوشه گر
		۱۵۸۴۰	۱۳۲۰	بتفاوت	۶	عضو گراورسازی
						قسمت الکترونیک
		۸۷۶۰	۷۳۰	۷۳۰	۱	مسئول
		۴۲۰۰	۳۵۰	بتفاوت	۲	عضو
						قسمت ماشین خانه
		۷۰۸۰	۵۹۰	۵۹۰	۱	مسئول
		۲۶۴۰	۲۲۰	۲۲۰	۱	معاون
		۲۲۳۲۰	۱۸۶۰	بتفاوت	۱۱	کاغذ بده

شرح	تعداد قران	ازقرار نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
کاغذ بگیر و چرخ گردان و پادو قسمت اشتر و تیبی و گالوانو پلاستیک	۷	بافتوت	۹۸۰	۱۱۷۶۰		
مسئول	۱	۲۴۰	۲۴۰	۲۸۸۰		
عضو	۴	بافتوت	۳۳۰	۳۹۶۰		
قسمت حر و فچینی						
مسئول	۱	۴۸۰	۴۸۰	۵۷۶۰		
حر و فچین	۱۸	بافتوت	۲۸۰۰	۳۳۶۰۰		
قسمت فرم بندی						
مسئول فارسی ولاتین	۱	۳۴۰	۳۴۰	۴۰۸۰		
معاون	۱	۲۶۰	۲۶۰	۳۱۲۰		
فرم بند	۱۴	بافتوت	۲۳۲۰	۲۷۸۴۰		
قسمت صحافی						
مسئول صحافی معمولی	۲	بافتوت	۵۵۰	۶۶۰۰		
واوراق بهادار	۱۶	»	۲۲۵۰	۲۷۰۰۰		
صحاف و نمره زن						
اجرت صحافهای کنتراتی برای						
اوراق بهادار				۲۵۰۰۰		

شرح	تعداد نفرات	از قرار نفری در ماه قران	میزان ماهانه هر طبقه قران	میزان سالانه قران	جمع کل قران	ملاحظات
چاپ برجسته و مسمی مسئول	۱	۴۲۰	۴۲۰	۵۰۴۰		
کاغذ بده و کاغذ بگیر و عضو اعتبار برای اضافه کاری کلیه قسمتهای فنی مطبعه	۴	بتفاوت	۴۹۰	۵۸۸۰	۳۹۶۱۶۰	
فقره (۴)						
مصارف						
مرکب و روغن و ژلاتین و نفت و غیره نواقص و لوازم ماشین آلات موجوده ودو اجات برای گراور سازی و خرید ماشین آلات و لوازم جدید اعتبار فوق العاده				۸۰۰۰۰		
				۱۸۰۰۰۰		
				۱۵۰۰۰	۲۷۵۰۰۰	
جمع کل					۵۰۶۳۵۲۰	

جدول فوق صورت جزء بودجه یکساله یکپهزار و سیصد و نه مجلس شورای ملی بوده

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

و صحیح است .

قانون

تفریح بودجه یکساله یکم هزار و سیصد و هفت شمسى مجلس شورای ملی

مصوب ۲۶ اسفندماه ۱۳۰۸

ماده اول - مخارج مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماهه سال ۱۳۰۷ شمسى موافق قسمت (۱) الی (۳) ضمیمه بر طبق بودجه مصوبه مبلغ پانصد و سی و سه هزار و دوست و هشتاد و چهار تومان و نه قران و نوزده شاهی تصویب میشود .

ماده دوم - عوائد مطبوعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس از بابت سال ۱۳۰۷ شمسى موافق قسمت چهار ضمیمه بمبلغ پنجاه و دو هزار و هفتصد و سی و هفت تومان و دو قران و ششصد دینار که بر طبق قانون بودجه مصوب ۲۶ فروردین ۱۳۰۷ مجلس بحساب سرمایه کارخانه کاغذسازی محسوب شده بود تصویب میشود .

این قانون که مشتمل بر دو ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و ششم اسفند ماه یکم هزار و سیصد و هشت شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون تفریح بودجه یکساله یکپنجاه و هفت شمسی مجلس شورای ملی

مبلغ کل	مبلغ جزء		شرح	فقرات
	قران	گ		
			(ماده اول) - (قسمت اول)	
			مقرری آقایان نمایندگان بانضمام تفاوت مقرری ریاست معظم مجلس .	فقره ۱
		۳۳۳۶۵۰۰ -		
		۳۸۰۸۲۷۹۵	حقوق اعضاء و اجزاء اداره تقنینیه و اعتبار فوق العاده .	۲ «
		۵۴۲۰۸۵۹۰	حقوق اعضاء و اجزاء اداره مباشرت .	۳ «
۴۴۳۸۸۴۴	۳۵	۱۷۹۴۳۰۵۰	مصارف ماهانه و سالانه .	۴ «
			(قسمت دوم)	
			مصارف فوق العاده .	
۳۹۰۲۷۵				
۴۸۲۹۱۱۹	۳۵		جمع کل مصارف یکساله مجلس .	
			(قسمت سوم)	
			حقوق کارکنان مطبعه مجلس شورای ملی .	۱ «
		۳۲۶۸۶۸۲۰		
۵۰۳۷۳۰	۶۰	۱۷۶۸۶۲۴۰	مصارف و اثاثیه مطبعه .	۲ «
			جمع کل مصارف یکساله مجلس و مطبعه .	
۵۳۳۲۸۴۹	۹۵		(ماده دوم) -- (قسمت چهارم)	
			عایدات مطبعه مجلس شورای ملی .	
		۵۰۰۷۹۰۸۰		
		۱۵۸۳۳۸۰	عایدات باغ بهارستان .	
۵۲۷۳۷۲۶۰	۶۰	۱۰۷۴۸۱	عایدات صورت مشروح مذاکرات .	

صورت فوق ضمیمه قانون تفریح بودجه سال یکپنجاه و هفت شمسی مجلس بوده و صحیح است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

بودجه سال ۱۳۰۹ کل مملکتی

مصوب ۲۸ اسفندماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بودجه ۱۳۰۹ مملکتی را که از حیث عایدات (باستثنای عواید نفت جنوب که بحساب ذخیره مملکتی منظور میشود) بمبلغ سیصد و پنجاه و سه میلیون و سیصد و هفتاد و چهار هزار و هشتصد و بیست و هفت قران و از حیث مخارج بمبلغ سیصد و پنجاه و دو میلیون و نهصد و هشتاد و هفت هزار و هفتصد و هفتاد و شش قران بالغ میشود بشرح صورت منضمه تصویب و بوزارت مالیه اجازه میدهد که مخارج مملکتی اعم از حقوق و مصارف را در حدود اعتبارات مصوبه مطابق بودجه های تفصیلی که بمجلس داده شده بارعایت قوانین مربوطه باقسط ماهیانه بپردازد تا اینکه بودجه های تفصیلی بتصویب کمیسیون بودجه برسد و پس از آن مصارف مملکتی مطابق تصویبات کمیسیون بودجه بعمل خواهد آمد.

مخارج وزارت مالیه و وزارت اقتصاد ملی که بودجه تفصیلی آنها تا آخر اردیبهشت ۱۳۰۹ باید به مجلس داده شود در این مدت در حدود اعتبارات مصوبه باقسط ماهیانه و پس از تسلیم بودجه های تفصیلی برطبق آن بودجه ها و بعد از تصویب کمیسیون بودجه مطابق مصوبات کمیسیون پرداخت میشود.

تبصره - در صورتیکه لوايح مربوطه بمالیات های پیش بینی شده راجع بحقوق الثبت اتومبیل و مالیات شرکتهای و حق التجاره که جمع آن دو میلیون و سیصد هزار تومان است بتصویب مجلس شورای ملی نرسد کمیسیون بودجه مکلف است معادل مبلغ مزبور از مخارج مملکتی کسر نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و هشتم

اسفند ماه یک هزار و سیصد و هشت شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون بودجه سال ۱۳۰۹ کل مملکتی
بودجه عوائد

قران	قران	شرح
		مالیات مستقیم - صدی سه و نیم مالیات املاک
	۶۶۹۵۰۰۰۰	اربابی - خالصجات دولتی (نقد و جنس) و
	۴۳۵۰۰۰۰۰	خالصجات انتقالی (بابت تفاوت قیمت فروش)
	۳۷۵۰۰۰۰۰	انحصار تریاک
	۱۲۰۰۰۰۰۰۰	انحصار دخانیات
	۶۰۰۰۰۰۰۰	گمرک
		ذبايح
		صدی سه انحصار قند و شکر و چای
	۳۰۰۰۰۰۰۰	وعایدات مالیات راه
۲۱۵۴۵۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰۰	رسومات
	۱۷۹۳۰۹۰	متفرقه - مستقیم و غیر مستقیم
	۴۱۰۰۰۰۰	منافع بانک ملی
	۵۰۰۰۰۰۰	بانک شاهنشاهی (حق الامتیاز)
	۳۰۰۰۰۰۰	بانک شاهنشاهی (بابت حقوق کمیسر)
	۱۰۰۰۰۰۰	کمپانی نفت جنوب (بابت حقوق کمیسر)
	۵۳۰۰۰۰۰	کارخانه پارچه بافی اصفهان (قسمت دوم قرضه)
	۳۶۰۰۰۰	کارخانه مرحوم صنایع الدوله (« »)
۳۹۶۹۰۹۰	۵۰۰۰۰۰۰	عوائد مطبوعه مجلس و باغ بهارستان

قران	قران	شرح
		(عوائد وزارت عدلیه)
	۲۵۰۰۰۰۰	محاكم
۱۷۵۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰۰	ثبت اسناد و املاك
		(عوائد وزارت داخله)
	۱۰۰۰۰۰۰	نظمیه و حکام
	۱۵۰۰۰۰	صحبیه
	۶۹۴۱۳۰	صحبیه (تاکس راه)
	۲۴۰۰۰۰۰	پوست بره
۱۲۶۹۱۳۰	۱۵۰۰۰۰۰	تاکس صحی بندری
		(عوائد وزارت اقتصاد ملی)
	۱۶۰۰۰۰۰	معادن
	۶۵۰۰۰۰۰	جنگلها
	۴۰۰۰۰۰۰	شیلات داخلی
۲۹۰۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰	گل سرخ
		(عایدات وزارت پست و تلگراف)
	۵۸۳۰۰۰۰۰	پست
	۶۰۰۰۰۰۰	پست هوائی
	۱۰۰۰۰۰۰	تلفن
۱۳۶۸۰۰۰۰۰	۷۱۵۰۰۰۰۰	تلگراف و تلگراف بی سیم

قران	قران	شرح
		(عوائد وزارت امور خارجه)
۲۵۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰۰	تذکره و شانسلری
		(عایدات وزارت معارف)
	۵۰۰۰۰۰	مدارس
۳۱۰۶۶۰۷	۲۶۰۶۶۰۷	سپه تاکس راه
۳۳۰۳۷۴۸۲۷		جمع کل عوائد
	۸۰۰۰۰۰۰	(منابع عایدات جدید)
		حق الثبت اتومبیلها و غیره
۲۳۰۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰۰۰	مالیات بر شرکتها و حق التجاره
۳۵۳۳۷۴۸۲۷		جمع کل عواید ۱۳۰۹ و منابع عایدات جدید
(بودجه مخارج)		
قران	قران	شرح
۵۱۴۶۶۴۰	۵۱۴۶۶۴۰	وزارت دربار
۵۰۶۳۵۲۰	۵۰۶۳۵۲۰	مجلس شورای ملی
۶۴۲۳۵۰	۶۴۲۳۵۰	کابینه ریاست وزراء
		(وزارت جنگ)
	۹۸۰۰۰۰۰۰	بودجه عمومی

قران	قران	شرح
	۲۵۰۰۰۰۰۰	هوایمائی و قورخانه
۱۲۳۶۷۳۰۰۰	۶۷۳۰۰۰	محصلین وزارت جنگ
		(وزارت مالیه)
	۲۸۲۹۶۱۴۰	بودجه عمومی
	۴۰۰۰۰۰۰	انحصار تریاک
	۲۵۰۰۰۰۰	انحصار دخانیات
	۵۷۶۶۰۰	مستخدمین خارجی مالیه
	۸۰۰۰۰۰	(ساختمان ابنیه گمر کی در بندر شاه و شاهپور)
	۱۰۰۰۰۰	مخارج مقدماتی ثبت املاک دولتی
۳۷۳۲۷۷۴۰	۱۰۵۵۰۰۰	حق العمل بانك ملی
		(وزارت داخله)
	۵۱۷۸۳۰۰	بودجه عمومی مرکز و حکام
	۱۳۳۷۰۰	اعتبار اضافی
	۴۰۶۰۱۲۰	احصائیه و سجل احوال
	۷۲۲۰۹۰۰	صحبیه
	۱۹۰۳۸۵۰۰	نظمیه
	۱۵۰۱۱۶۰۰	امنیه
	۳۰۰۰۰۰	نظام وظیفه
	۱۰۰۰۰۰۰	ساختمان توقیف گاهها و محبسها
۵۳۴۴۳۵۲۰	۱۵۰۰۴۰۰	مخارج انتخابات دوره هشتم

قران	قران	شرح
		(وزارت پست و تلگراف)
	۱۷۴۱۲۵۶۰	بودجه عمومی
	۱۵۵۳۲۰۰	اعتبار اضافی
۱۹۹۶۵۷۶۰	۱۰۰۰۰۰۰	اعتبار ساختمان
		(وزارت عدلیه)
	۱۵۱۵۵۶۰۰	بودجه عمومی
	۴۰۰۰۰۰	تشکیلات قضائی جدید
۱۷۹۵۵۶۰۰	۲۴۰۰۰۰۰	اعتبار اضافی ثبت اسناد
		(وزارت امور خارجه)
	۱۰۳۲۱۷۰۰	بودجه عمومی
	۱۰۰۰۰۰۰	تفاوت تسعیر برای سفارتخانهها
۱۱۶۲۱۷۰۰	۳۰۰۰۰۰۰	کمیسیون سرحدی ترکیه
		(وزارت معارف)
	۱۷۹۸۳۷۵۰	بودجه عمومی
	۱۰۰۰۰۰۰	(اعتبار اضافی برای تأسیس و تکمیل مدارس)
	۲۵۰۰۰۰۰	تعلیم و تربیت اطفال عشایر
۲۲۲۳۳۷۵۰	۳۰۰۰۰۰۰	محصلین اعزامی باروفا
۹۰۰۰۰۰۰	۹۰۰۰۰۰۰	وزارت طرق و شوارع
۲۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰۰	وزارت اقتصاد ملی

قران	قران	شرح
		(مصارف عمومی)
		اعتبار دولت - اعتبار ماها ندد دولت
	۱۳۲۰۰۰۰	برای مخارج غیر مترقبه
	۳۶۰۰۰۰	مخارج سری دولت
	۱۲۰۰۰۰	اعتبار انعام دولت
	۶۱۸۳۰۰۰	دیون عمومی
	۵۴۶۰۳۱۰	وظایف و مستمریات و شهریه
		(اعتبار عمران خوزستان، لرستان،
	۱۰۰۰۰۰۰	بلوچستان، کردستان)
	۲۴۰۰۰۰۰	اعتبار حقوق انتظار خدمت
	۱۵۰۰۰۰۰	اعتبار تبلیغات
	۱۳۶۸۵۳۰	مخارج مسلخها و ساختمان مسالین
	۱۰۰۰۰۰۰	کمیسر نفت جنوب (دو هزار لیره)
	۳۰۰۰۰۰۰	کمیسر بانك شاهنشاهی
	۵۵۵۰۰۰۰	منافع صندوق تقاعد از سرمایه بانك ملی
	۴۸۰۰۰۰۰	منافع بانك ملی از سرمایه
	۲۰۰۰۰۰۰	کرایه حمل مسكوك معیوب
	۱۶۰۰۰۰۰	صاحبمنصبان بحریه
	۱۰۰۰۰۰۰	توسعه ضرابخانه
	۳۰۰۰۰۰۰	مخارج هیئت تفتیشیه
		منافع سرمایه و مخارج که از بابت جمع
۲۴۰۱۴۱۹۶	۲۸۲۲۷۵۶	آوری مسكوك معیوب باید تأدیبه شود.

قران	قران	شرح
		(اعتبار تاسیسات اقتصادی)
	۵۰۰۰۰۰۰	بانك فلاحتی
۱۵۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰	سایر تاسیسات
۸۰۰۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰۰۰	خرید کشتی
۵۰۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰۰۰	سرمایه بانك ملی
۱۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰	مبارزه باملخ
۳۵۲۹۸۷۷۷۶		جمع کل مخارج ۱۳۰۹
۳۵۳۳۷۴۸۲۷		جمع کل عایدات و منابع عایدات جدید
۳۵۲۹۸۷۷۷۶		جمع کل مخارج
۳۸۷۰۵۱		اضافه عایدات ۱۳۰۹
صورت فوق ضمیمه قانون بودجه سال یکپنجاه و نه مملکتی بوده و صحیح است .		
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر		

قانون

اجازة نقل و انتقال اعتبارات بودجه ۱۳۰۹ وزارت مالیه

بوزیر فعلی مالیه

مصوب ۲۰ مهر ماه ۱۳۰۹

ماده اول - وزیر فعلی مالیه در سال ۱۳۰۹ برای رفع احتیاجات وزارت مالیه

و تقویت و توسعه امر وصول و تفتیش و اعطای جایزه های نقدی بمأمورینی که ابراز

لیاقت نموده‌اند در نقل و انتقال اعتبارات بودجه عمومی آن وزارت خانه مجاز بوده و می‌توانند از صرفه جوئیهای حاصله از اعتبارات مزبوره استفاده نمایند .

ماده دوم - بعلاوه وزارت مالیه مجاز است صدی ده مالیات بر شرکتها و حق الثبت و سائط نقلیه و مالیات زبایح را در سال ۱۳۰۹ برای مقاصد فوق صرف نماید. این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه بیستم مهر ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

متمم بودجه سال ۱۳۰۹ مملکتی

مصوب ۳ تیر ما ۱۳۰۹

ماده ۱ - خارج از حدود اعتبارات مصوبه ضمن ماده واحده بودجه ۱۳۰۹ که شامل کلیه مخارج مملکتی است و سایر اعتبارات مصوبه هیچگونه پرداخت وجهی بعمل نخواهد آمد و تجاوز از حدود آن بهر عنوان موجب مسئولیت وزارت خانه مربوطه خواهد بود .

ماده ۲ - کلیه ادارات و مأمورین مکلف هستند که آنچه از رجوه و اموال دولتی دریافت می نمایند تحویل خزانه داری کل کنند و بهیچ عنوان مجاز نخواهند بود مستقیماً و بدون اجازه خزانه داری کل برداشتی نمایند .

تبصره - قسمت (ج) از فقره ۱۶ ماده واحده قانون مصوب ۳۰ آبان ما ۱۳۰۸ بقوت خود باقی است .

ماده ۳ - کلیه وزارتخانهها و ادارات دولتی مکلف خواهند بود اولاً مالیاتها و عوارض مربوطه بخود را پرداخت نمایند . ثانیاً چنانچه يك وزارتخانه ای از حیث تهیه اشیاء ملزومات یا انجام خدمات مخصوصه از وزارتخانه دیگر مبلغی طلبکار شد

وزارتخانه مدیون مکلف است دین خود را پذیرفته و آن را از محل اعتبارات بودجه مصوب خود بپردازد .

ماده ۴ - انتقال از اعتبارات حقوق بمصارف و بالعکس ممنوع است ولی وزارت خانه هادر نقل و انتقال (تبدیل محل مأموریت) اعضاء با اعتبار حقوق خود آنها مجاز خواهند بود .

ماده ۵ - هیچیک از وزارتخانه هانمیتوانند بعدة هریک از مراتب قانونی در بودجه خود بیفزایند و هرگاه محلی در نتیجه حذف رتبه عالیتری ایجاد بشود فقط از محل مزبور می توانند یکنفر از رتبه مادون علاوه نمایند و همچنین هیچیک از وزارت خانه هانمیتوانند از اعتبار صدی دو و غیر مترقبه منظور در بودجه مشاغلی ایجاد نمایند .

وزارت داخله در قسمت اداره تشکیلات نظمیة از مدلول قاعده فوق مستثنی است و میتواند از محل حقوق رتبه عالیتر چندرتبه کوچکتر ایجاد نماید .

ماده ۶ - مأمورین و مستخدمین رسمی دولت که از صندوقهای خارج از خزانه دولت حقوق دریافت میکنند مثل مستخدمین بانک ملی و غیره مکلف بتأدیه کسور تقاعد می باشند و خدمات آنها برطبق قانون استخدام کشوری جزء خدمت رسمی محسوب خواهد شد .

ماده ۷ - چنانچه مقتضیات ایجاب نمود یکی از مشاغل کشوری اتفاقاً بصاحبمنصبان لشکری رجوع شود صاحبمنصبان مزبور در مدت تصدی خود حقدارند تفاوت حقوق خود را تامیزان حقوق شغل کشوری که در بودجه آن وزارت خانه منظور شده است دریافت نمایند .

ماده ۸۵ - پرداخت وجوه (غیر از حقوق تقاعد و انتظار خدمت و شهریه و مستمریات) فقط در ازاء خدمت و یا اشیاء و ملزوماتی که خریداری میشود بعمل خواهد آمد و بعنوان انعام یا هدیه یا مخارج سری جز آنچه از اعتبارات دولت اجازه داده شده پرداخت نخواهد شد.

ماده ۹ - حداقل مقرری رتبه اول مستخدمین کشوری سی و دو تومان و حداقل رتبه اول قضائی پنجاه تومان میباشد.

ماده ۱۰ - وزارتخانه ها مکلفند نسبت به کلیه لوايح مالی و بودجه و اعتباراتی که تعهد میشود از نظر مالی قبلا موافقت وزارت مالیه را جلب نمایند.

ماده ۱۱ - طرز وصول عوائد دولتی اعم از مالیاتهای مستقیم و غیر مستقیم بر طبق نظامنامه هائیکه هیئت وزراء در حدود قوانین تصویب مینمایند خواهد بود.

ماده ۱۲ - خالصه و مستغلات دولتی و باغ و عمارت و مجری المیاء بهارستان محل مجلس شورای ملی و املاک بلدیة از پرداخت حق الثبت که بر طبق قانون ثبت اسناد از املاک اربابی بایستی دریافت شود معاف خواهند بود.

ماده ۱۳ - وزارت مالیه مجاز است که در مواقع لازم عمل مساعده دادن نقدی و جنسی را بزارعین خالصجات ادامه دهد. این قبیل مساعده ها که در ظرف یکسال باید مسترد و مستهلك شوند برای بذر و خرید دواب و آلات زراعتی و توسعه امور آبیاری و فلاحتی و غیره پرداخته خواهد شد محاسبه اینگونه مساعده ها بانهایت دقت نگاهداری شده و در استرداد آن مراقبت کامل بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۴ - مستخدمین وزارت پست و تلگراف که از تاریخ اول فروردین ۱۳۰۹ تامدت ششماه تقاضای تقاعد مینمایند و وزارتخانه با واجد بودن شرائط اخذ حقوق تقاعد قانونی آنها حکم صادر مینماید مطابق ترتیب ذیل از حقوق تقاعد بجای ماده (۴۵) قانون استخدام کشوری نسبت بترتیب ذیل استفاده مینمایند مشروط بر اینکه

از حقوق فعلی تجاوز ننماید و پس از فوت وراث آنها بر طبق مواد ۴۷ و ۴۹ و ۵۰ قانون استخدام استفاده خواهند نمود :

اولا - میزان حقوق تقاعدی مستخدمین رتب ۱ و ۲ و ۳ مساوی است بایک چهل آخرین مقرری خدمت ضرب در سنوات خدمت .

ثانیاً - میزان تقاعدی مستخدمین رتب ۴ و ۵ مساوی است بایک چهل و پنجم آخرین مقرری خدمت ضرب در سنوات خدمت .

ثالثاً - میزان تقاعدی مستخدمین رتب ۶ و ۷ مساوی است بایک پنجاهم آخرین مقرری خدمت ضرب در سنوات خدمت .

تبصره - ماده فوق فقط شامل عدهای از مستخدمین وزارت پست و تلگراف خواهد بود که در مدت ششماه مذکور در فوق متقاعد میشوند .

ماده ۱۵ - وزارت معارف مجاز است از محل اعتبار کسر بودجه مدارس که در بودجه هر محل منظور است کسر بودجه مدارس و تفاوت حقوق مدیران مدارس که علاوه بر شغل مدیریت مدرسه نمایندگی معارف رانیز در همان محل عهده دارند پرداخت نمایند .

ماده ۱۶ - مبلغ ۶۸ هزار تومان از اعتبار یکصد هزار تومان اعتبار تأسیس و تکمیل مدارس مرکز و ولایات برای ششماهه آخر سال ۱۳۰۹ اختصاص دارد .

ماده ۱۷ - وزارت داخله در قسمت اداره تشکیلات نظمی مجاز است که در موقع لزوم از اعتبارات محل های پیش بینی شده در بودجه کاسته و در جاهائی که لازم میدانند و در بودجه ذکر نشده است تأسیس نظمی نماید .

ماده ۱۸ - وزارت مالیه مجاز است حقوق اصلی یا هر مبلغی که بعنوان حق الکفاله مقام ما فوق در ضمن بودجه تفصیلی ۱۳۰۹ وزارت عدلیه برای قضات و صاحبمنصبان پار که منظور است تأدیه نماید .

ماده ۱۹- بوزارت مالیه اجازه داده میشود که حقوق مأمورین اعزامی باروپا را که در ضمن بودجه ۱۳۰۸ وزارت عدلیه بعنوان مخارج تصویب گردیده است پس از کسر حقوق تقاعد پرداخت نموده دوره مأموریت سال ۱۳۰۸ را جزء خدمت رسمی آنها محسوب دارد.

ماده ۲۰- وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۱۱۶۶۹۸ تومان اعتباری را که برای توسعه و تکمیل تشکیلات ثبت اسناد و املاک مرکز و ولایات در ضمن بودجه تفصیلی ۱۳۰۹ تصویب شده بدون رعایت يك دوازدهم موافق تشخیص وزارت عدلیه پرداخت نماید.

ماده ۲۱- در هذله السنه حقوق رؤسای ادارات مرکزی وزارت امور خارجه و حقوق اعضاء نمایندگیهای ایران در خارجه مربوط بر تبه نبوده و مربوط بمشاغل آنهاست ولی میزان حقوق انتظار خدمت و تقاعد آنها بر طبق مقررات قانون استخدام از روی حقوق رتبه قانونی آنها تعیین میشود.

ماده ۲۲- بوزیر فعلی طرق و شوارع اختیار داده میشود در حدود مبلغ نود هزار تومان بودجه مصوبه سالیانه وزارت طرق و شوارع تغییراتی را که در تشکیلات آن وزارتخانه لازم میدانند با رعایت قوانین مربوطه بموقع اجرا بگذارند.

ماده ۲۳- وزارت مالیه مجاز است مصارف روشنائی و تعزیه داری ذیل را که متولیان آن مقیم طهران هستند از ۱۳۰۸ وما بعدها مطابق پرداختی ۱۳۰۷ و تبصره ۳ ماده ۱۳ قانون بودجه ۱۳۰۴ پرداخت نماید.

تومان ۴۸۲/۵

صرف روشنائی و تعزیه داری بتولیت نوری بهزادی

« ۸۰

صرف روشنائی بتولیت آقا شیخ محسن و آقا شیخ حسین

مصارف روشنائی بتولیت آقا شیخ جعفر ولد مرحوم

« ۹۱۰

آقا شیخ محمد تقی شماع

صرف روشنائی بتولیت آقا سید حسین عرب

۳۳۶ تومان

ماده ۲۴ - مقصود از قسمت اول ماده ۱۴ این قانون تقاضای تقاعد از طرف مستخدمین و یا صدور حکم تقاعد از طرف وزارت پست و تلگراف است و مقصود از شرط عدم اضافه حقوق تقاعد از حقوق فعلی مستخدم حذف مبلغ اضافی و تأدیبه مبلغی معادل حقوق فعلی مستخدم است .

این قانون که مشتمل بر بیست و چهار ماده است در جلسه سوم تیر ماه يك هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

**اجازة پرداخت مبلغ ده هزار تومان از صرفه جوئی
بودجه ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی برای تکمیل ساختمان
مقبره حکیم فردوسی**

مصوب ۳ تیر ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی با اداره مباشرت اجازه میدهد که مبلغ ده هزار تومان از صرفه جوئی بودجه سنوات ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ مجلس برای مخارج تکمیل ساختمان مقبره حکیم ابوالقاسم فردوسی تأدیبه نماید .

تبصره - مقصود از صرفه جوئی سال ۱۳۰۸ مبلغی است که در اداره مباشرت مجلس موجود است و صرفه جوئی سال ۱۳۰۹ مراد از اقلامی است که مورد خرج پیدا کرده و صرفه جوئی شده یا اقلامی که اصلاً مورد خرج پیدا نمی نماید خواهد بود .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سوم تیر ماه يك هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تفریح بودجه یکساله یکم هزار و سیصد و هشت شمسی

مجلس شورای ملی

مصوب ۴ آبانماه ۱۳۰۹

ماده اول - مخارج مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماهه سال ۱۳۰۸ شمسی موافق قسمت (۱) الی (۳) ضمیمه بر طبق بودجه مصوبه مبلغ ششصد و سی و یک هزار و نهصد و نود و چهار تومان و شش قران تصویب میشود .

ماده دوم - عوائد مطبوعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس از بابت سال ۱۳۰۸ شمسی موافق قسمت (۴) ضمیمه بمبلغ پنجاه و هشت هزار و یکصد و بیست و پنج تومان و دو قران و ده شاهی تصویب میشود .

این قانون که مشتمل بر دو ماده و صورت ضمیمه است در جلسه چهارم آبانماه یکم هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون تفریح بودجه سال ۱۳۰۸ شمسی مجلس شورای ملی

مبلغ کل	مبلغ جزء		شرح	ردیف
	قران	گزنه		
			ماده اول	
			قسمت اول	
		۴۲۶۷۱۰۰	مقرری آقایان نمایندگان محترم به انضمام تفاوت مقرری ریاست معظم مجلس	۱ فقره
			حقوق اعضاء و اجزاء اداره تقنینیه و اعتبار خصوصی	۲ «
		۴۶۳۹۷۱		
		۵۵۱۹۴۵	حقوق اعضاء و اجزاء اداره مباشرت	۳ «
۵۵۸۱۸۱۳	۶۰	۱۹۱۸۴۷	مصارف ماهانه و سالانه	۴ «
			قسمت دوم	
۲۵۷۸۹۲	۲۰		مصارف فوق العاده اعتباری	
۵۸۳۹۷۵۵	۸۰		جمع کل مصارف یکساله مجلس	
			قسمت سوم	
		۳۴۱۹۵۰	حقوق کارکنان مطبعه مجلس شورای ملی	۱ «
۴۸۰۱۹۰	۲۰	۱۳۱۲۴۰	مصارف و اثاثیه	۲ «
			جمع کل مصارف یکساله مجلس و مطبعه	
۶۳۱۹۹۴۶			ماده دوم	
			قسمت چهارم	
		۵۳۰۳۷۵	عایدات مطبعه مجلس شورای ملی	
		۱۸۲۹۵۶۰	عایدات باغ بهارستان	
۵۸۱۲۵۲	۵۰	۳۲۵۸۱	عایدات صورت مشروح مذاکرات مجلس	

صورت فوق ضمیمه قانون تفریح بودجه سال یکهزار و سیصد و هشت شمسی مجلس شورای ملی بوده و صحیح است .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

ب - اعتبارات

قانون

بیست و پنجهزار تومان اعتبار برای سیم کشی خطوط تلگرافی
جدید بلوچستان

مصوب ۱۵ آذر ماه ۱۳۰۷

ماده واحده - بوزارت مالیه تامبلغ بیست و پنجهزار تومان از عایدات جاری عمومی ۱۳۰۷ اعتبار داده میشود که توسط وزارت پست و تلگراف برای سیم کشی خطوط تلگرافی جدید بلوچستان مصرف شود - وزارت مالیه مجاز است مبلغ این اعتبار را بابت صرفه جوئی های بودجه ۱۳۰۷ مملکتی و مازاد عایدات همان سال محسوب دارد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه پانزدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة پرداخت تفاوت خرج ایاب و ذهاب صاحب منصبان بحری ایطالیائی
و اعتبار برای خرج منزل و اتومبیل و مسافرت آنها

مصوب ۲۰ آذر ماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد خرج ایاب و ذهاب

هریک ازدو نفر متخصص ابطالیائی را که بموجب ماده دوم قانون ۲۹ اسفند ۱۳۰۶ استخدام شده اند در عوض چهار صد تومان که کافی نیست ششصد تومان مقرر و تفاوت آنرا از بابت خرج آمدن بایران از اعتبار دو یست هزار تومان مصوبه در ماده (۱) قانون مزبور محسوب دارد .

ایضاً برای پرداخت خرج منزل و اتومبیل و خرج سفر دو نفر متخصص مزبور در حوزه مأموریت خودشان (سواحل جنوب) وزارت مالیه مجاز است معادل صدی ده از حقوق کتراتی آنها راهر ساله بمشارالیها پردازد و برای اعتبار این خرج در سال اول مبلغ یک هزار و چهارصد و پنجاه تومان از محل دو یست هزار تومان مذکوره فوق بوزارت مالیه اعتبار داده میشود .

این قانون که مشتمل بریک ماده است در جلسه بیستم آذر ماه یک هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت ۳۳۳۳۷ تومان برای تصفیه تعهدات وزارت پست و تلگراف راجع بسیم کشی خط خرم آباد و دزفول و سایر مخارج مربوطه بان

مصوب ۱۱ دیماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که اعتبارات

ذیل را :

۱ - حقوق مستخدمین جدید که در نتیجه تأسیس

۱۵۰۰۰ تومان

تلگرافخانه های جدید استخدام خواهند شد .

۲- مخارج اداری تلگرافخانه‌هایی که در سنه ۱۳۰۷

در نتیجه سیم‌کشی جدید تأسیس خواهد شد . ۷۳۳۷ تومان

۳- از محل هفتادوشش هزار تومان غرامات پستی . « ۱۰۰۰۰

جمع ۳۲۳۳۷ تومان

از بودجه ۱۳۰۷ وزارت پست و تلگراف کسر و از همین محل مبلغ سی و دو هزار و سیصد و سی هفت تومان مطابق تشخیص وزارت پست و تلگراف بمصرف تصفیه تعهدات موجوده از سیم‌کشی خط خرم آباد و ذفول و مخارج سیم‌کشی جدید خط مزبور و حقوق مستخدمین که در نتیجه تأسیس تلگرافخانه‌ها و خطوط جدید استفاده شده و میشوند برساند .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه یازدهم دیماه یک هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة پرداخت کسر حقوق ماهیانه ایالت آذربایجان و تفاوت حقوق

ماهیانه معاونت آنجا در سال ۱۳۰۶

مصوب ۱۳ دیماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که سیصد تومان کسر حقوق ماهیانه ایالت آذربایجان و یکصد و شصت و چهار تومان تفاوت حقوق ماهیانه معاونت آنجا را که در متن بودجه ۱۳۰۶ وزارت داخله منظور بوده است از اول فروردین ۱۳۰۶ تا آخر بهمن بردارد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سیزدهم دیماه یک هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة پرداخت سی هزار تومان بعنوان اعتبار متحرك بوزارت پست و تلگراف

برای تهیه مصالح سیم کشی سنه ۱۳۰۸

مصوب ۲۷ دیماه ۱۳۰۷

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ سی هزار تومان از عایدات جاری مملکتی ۱۳۰۷ برای تهیه مصالح سیم کشی سنه ۱۳۰۸ بر طبق قانون مصوبه ۲۳ مهرماه ۱۳۰۶ بعنوان اعتبار متحرك بوزارت پست و تلگراف تأدیه نموده و پس از تصویب بودجه سنه مزبوره آن وزارتخانه مسترد دارد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هفتم دیماه یک هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة پرداخت کسر حقوق حکومت مازندران

مصوب لیله اول اسفندماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی حقوق حاکم مازندران را از محل صد و چهل

و چهار تومان حقوق حاکم جزیره هنگام و صد و شصت و چهار تومان حق الکفاله

حکومت مازندران منظور در بودجه ۱۳۰۷ وزارت داخله جمعاً بقرار ماهی سیصد تومان تصویب و از تاریخ اعزام حاکم وزارت مالیدرا مجاز پرداخت میداند .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه لیله اول اسفند ماه یک هزار و سیصد و هفت شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة پرداخت دوفقره اعتبار ۱۳۰۶ و اعتبارات اضافی ۱۳۰۷ وزارت عدلیه

مصوب لیله اول اسفند ماه ۱۳۰۷

ماده اول - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که هر مبلغ از دوفقره اعتباریکه بموجب قانون ۲۸ آذر ۱۳۰۶ (پنججاه هزار تومان) و قانون مصوب لیله ۸ اسفند ۱۳۰۶ (ده هزار تومان) بمناسبت انقضاء سنه مالی ۱۳۰۶ پرداخته نشده است مطابق قانون محاسبات عمومی بسنه مالی ۱۳۰۷ انتقال داده و برای تکمیل همان مصارف معینه در قوانین مذکوره پرداخت نماید .

ماده دوم - وزارت مالیه مجاز است از محل صرفه جوئی مجموع اعتبارات بودجه ۱۳۰۷ وزارت عدلیه مبلغ بیست و سه هزار و پانصد تومان برای مصارف ذیل بر حسب تشخیص وزارت عدلیه پردازد :

(۱) مبلغ هفت هزار تومان برای ترمیم کسر مخارجی که اعتبارات آنها در بودجه ۱۳۰۷ کمتر از احتیاجات فعلی منظور شده است .

(۲) مبلغ یک هزار تومان برای ترمیم کسر اعتبار کمک خرج اعضاء .

(۳) مبلغ دوازده هزار و پانصد تومان برای حقوق و مخارج دوماه بهمن و

اسفند ۱۳۰۷ دیوان جزا .

(۴) مبلغ سه هزار تومان برای پرداخت حقوق اعضائی که بعد از ۲۴ خرداد ۱۳۰۷ مشغول خدمت بوده اند و حقوق آنها در بودجه منظور نشده بود .
این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه لیله اول اسفند ماه یکم - زارو سیصد و هفت شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

شصت و چهار هزار تومان اعتبار اضافی برای پرداخت مخارج پایان خدمت مستخدمین امریکائی

مصوب لیله ۱۵ اسفند ماه ۱۳۰۷

ماده واحده - مجلس شورای ملی علاوه بر اعتباریکه در بودجه سنه ۱۳۰۶ برای مستخدمین امریکائی مالیه منظور بوده مبلغ شصت و چهار هزار تومان اعتبار برای تأدیه حقوق پایان خدمت و خرج سفر وسایر مخارج آنها که بموجب قانون استخدام مشارالیهم پرداخت شده و یا باید تأدیه گردد اعطاء مینماید .
مبلغ سی و سه هزار و دوست و هفتاد تومان و دو قران و یکصد دینار از اعتبار مزبور بابت عایدات سنه ۱۳۰۶ و بقیه از بابت عایدات ۱۳۰۷ محسوب خواهد شد .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه لیله پانزدهم اسفند ماه یکم - زارو سیصد و هفت شمسى بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار اضافی برای پرداخت بقیه حقوق سال ۱۳۰۷ منتظرین خدمت و تعیین طرز پرداخت حقوق انتظار خدمت از سال ۱۳۰۸

مصوب ۲۹ اسفندماه ۱۳۰۷

ماده اول - برای پرداخت حقوق انتظار خدمت سال ۱۳۰۷ مبلغ چهل هزار تومان اعتبار اضافی از محل منابع تعهد نشده و صرفه جوئیهای بودجه عمومی ۱۳۰۷ بوزارت مالیه داده میشود که محاسبه حقوق انتظار خدمت را بابت ۱۳۰۷ برای هر مدتی که اعتبار مزبور وفا نماید خاتمه دهد.

ماده دوم - ترتیب پرداخت حقوق انتظار خدمت از ابتدای ۱۳۰۸ ببعده مطابق مواد ۲۸-۲۹ قانون استخدام کشوری معمول و مقررات ماده دوم قانون مصوب ۲۳ بهمن ۱۳۰۶ ملغی خواهد بود.

ماده سوم - کلیه مستخدمین کشوری و قضائی دولت و دوائر و مؤسسات مستقل اعم از مشغولین و غیر مشغولین وزارتخانهها و ادارات و مؤسسات مستقل از تاریخ تصویب این قانون در ظرف سه ماه در داخله و شش ماه در خارجه باید مدارك و اسناد سابقه خدمت خود را به پرسنل وزارتخانهها و ادارات و مؤسسات متبوعه تسلیم نمایند و رسید کتبی دریافت کنند و پس از انقضای موعده مقرر دیگر مدارك سابقه خدمت دارای اعتبار نخواهد بود.

پرسنل های مذکوره در فوق مکلف هستند که در ظرف چهار ماه از تاریخ تسلیم مدارك و اسناد سابقه خدمت تعرفه خدمت مربوطه را تنظیم و پس از رسانیدن بامضای وزیر یا رئیس متبوع بوزارت مالیه تسلیم و رسید کتبی دریافت نمایند. در صورتیکه در اسناد و مدارك نواقصی باشد که آنرا قابل تصدیق ندانند مکلفند بلافاصله کتباً بصاحب آن مدارك اخطار کنند تا اگر ممکن است آن اسناد را قبل از انقضای چهار ماه تکمیل نمایند. وزارت مالیه پس از انقضای هفت ماه برای داخله

و ده ماه برای خارجه از تاریخ تصویب این قانون حق پذیرفتن هیچ نوع تعرفه خدمت را نخواهد داشت .

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه بیست و نهم اسفند ماه يك هزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة احتساب قیمت مصالح عمارت دولتی شیراز بابت مصارف

بنای جدید نظمیة

مصوب ۳ اردی بهشت ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که مبلغ یک هزار و ششصد و سی و هشت تومان و هشت قران قیمت مصالح عمارت دولتی شیراز را که در سال ۱۳۰۶ بمصرف، بنای جدید عمارت نظمیة رسیده است از محل عایدات مملکتی آن سندهوزارت مالیه باوزارت داخله احتساب نموده عمل این محاسبه را تصفیة نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سوم اردی بهشت ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة پرداخت کسر مخارج سیم کشی مسجد سلیمان

مصوب ۳ اردی بهشت ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود معادل ۱۱۶۲۵ تومان برای کسر

مخارج سیم‌کشی خط مسجد سلیمان از محل پنجاه هزار تومان قسط دوم قانون مورخ ۲۳ مهر ماه ۱۳۰۶ سیم‌کشی خطوط جدیدة توسط وزارت پست و تلگراف تأمین و پرداخت نماید .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه سوم اردی بهشت ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة پرداخت دوست و چهل هزار تومان در وجه بلدیة طهران برای خیابان سازی

مصوب ۱۵ اردی بهشت ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که از محل عوائد تعهد نشده و صرفه جوئیهای بودجه ۱۳۰۷ مملکتی مبلغ دوست و چهل هزار تومان (۲۴۰۰۰۰۰۰ قران) برای خیابان سازی طهران در وجه بلدیة طهران پرداخت نماید .
این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه پانزدهم اردی بهشت ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

پانزده هزار تومان اعتبار برای تهیه اثاثیه محاسب مرکز و ولایات و خرید سگ معلم

مصوب ۱۵ اردی بهشت ماه ۱۳۰۸ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود مبلغ پانزده هزار تومان از

صرفه جوئیهای ۱۳۰۷ نظمیة برای مصارف ذیل در وجه اداره نظمیة پردازد .

(الف) برای خرید سگ معلم ومخارج متصدیان آن . ۵۰۰۰ تومان

(ب) برای تدارك ااثیة محبس مركز . ۵۰۰۰ «

(ج) برای تدارك ااثیة محابس ولایات . ۵۰۰۰ «

جمع ۱۵۰۰۰ تومان

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه پانزدهم اردی بهشت ماه یکهزار و

سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

بیست و پنج هزار تومان اعتبار برای کمک واعانت بساکنین نقاط خراسان
که در اثر زلزله مصیبت دیده اند

مصوب ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از محل پنجاه هزار تومان اعتبار برای

مخارج معاودت و کمک به اعاشه مهاجرین بی بضاعت که ضمن بودجه ۱۳۰۸ مملکتی

منظور است مبلغ بیست و پنج هزار تومان برای کمک واعانت بساکنین حدود شیروان و

قوچان و بجنورد وسایر نقاط خراسان که از اثر زلزله مصیبت دیده اند تخصیص داده و

برای دستگیری واعانت بستمیدگان باختیار والی خراسان بگذارد .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه نوزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و

سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة پرداخت مبلغ ۲۱۰۴۳ تومان برای خرید کابل و سیم کشی خطوط اهواز و بساتین و خواف و کاریز

مصوب ۲۶ اردیبهشت ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که از محل پنجاه هزار تومان اعتبار ساختمان فرودگاهها مبلغ بیست و یک هزار و چهل و سه تومان برای خرید کابل و مخارج سیم کشی خطوط اهواز و بساتین خواف و کاریز انتقال داده و بوزارت پست و تلگراف بپردازد .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و ششم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تخصیص یکصد هزار تومان برای دفع ملخ

مصوب ۲ خردادماه ۱۳۰۸

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود از محل يك میلیون و دو بیست هزار تومان اعتبار تأسیسات عام المنفعه که در بودجه ۱۳۰۸ مملکتی تصویب شده است مبلغ یکصد هزار تومان (۱۰۰۰۰۰۰۰ قران) برای دفع ملخ تخصیص و مصرف نماید .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دوم خرداد ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة تهیه قرضه از بانک ملی به اسم بلدیہ‌ها

مصوب ۲ خردادماه ۱۳۰۸

مادة واحده - وزارت مالیه مجاز است برای عملیات ساختمانی بلدیہ‌ها قرضه‌ای از بانک ملی تهیه نماید - این قرضه باید به اسم بلدیہ هر شهر بوده و از محل اعتبار ساختمانی مصوب در بودجه همان شهر مستهلك شود و مدت استهلاك نباید از پنجسال تجاوز نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوم خرداد ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

پانزده هزار تومان اعتبار برای ساختمان سد قزوین

مصوب ۱۲ خردادماه ۱۳۰۸

مادة واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد مبلغ پانزده هزار تومان از اعتبار ذخیره‌ای که از تاریخ اجرای قانون ۱۹ بهمن ماه ۱۳۰۴ الی حال از محل مالیات راه بعد از وضع سهام قانونی مؤسسات بلدی و معارفی و خیریه و صحیه و مخارج طرق حاصل شده است برای ساختمان سد قزوین مصرف نماید . این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تخصیص چهار هزار و پانصد تومان عوائد سابقه مدرسه علوم سیاسی برای تهیه کتاب جهت مدرسه حقوق و سیاسی

مصوب ۱۲ خرداد ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ چهار هزار و پانصد تومان (۴۵۰۰)

تومان) اصل عوائد سابقه مدرسه علوم سیاسی را که در تحت نظر وزارت امور خارجه بیا نك شاهدشاهی و عثمانی سپرده شده است بعلاوه حق الحفاظه كه به آن تعلق گرفته برای

تهیه کتاب بجهت مدرسه حقوق و سیاسی بوزارت معارف بپردازد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم خردادماه یک هزار و سیصد و

هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة پرداخت مبلغ یک هزار تومان بابت بقیه مخارج ساختمان اداره پست و تلگراف کرمانشاهان

مصوب ۱۹ خرداد ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد مبلغ یک هزار

تومان بقیه مخارج ساختمان اداره پست و تلگراف کرمانشاهان را از محل صرفه جوئیهای

بودجه سال ۱۳۰۷ وزارت پست و تلگراف تأمین و پرداخت نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه نوزدهم خردادماه یک هزار و سیصد و

هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة پرداخت شههزار تومان اعتبار مصوب و منظور در بودجه
۱۳۰۸ وزارت پست و تلگراف برای کسر خرج و مخارج
اعزام هیجده نفر محصلین بی سیم و تلگرافچی

مصوب ۶ تیرماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت پست و تلگراف اجازه میدهد اعتبار
شههزار تومانی را که در بودجه ۱۳۰۸ برای تفاوت مخارج دوازده نفر محصل بفرنگ
تصویب شده است بمصرف کسر خرج و مخارج هیجده نفر محصل بی سیم و تلگرافچی
برساند .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه ششم تیرماه یک هزار و سیصد و هشت
شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة احتساب مبلغ دوهزار تومان مخارج ضروری حوزه قشقائی
در ۱۳۰۷ از محل صرفه جوئیهای سنه مزبوره

مصوب ۲۸ شهریورماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد مبلغ دو هزار
تومان وجهی که در سال ۱۳۰۷ برای مخارج ضروری حوزه قشقائی پرداخته شده محاسبه
آنها تصفیه نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هشتم شهریورماه یک هزار و
سیصد و هشت بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت پنجاه هزار تومان برای قطع دعاوی طایفه پشت دری اتباع دولت عراق

مصوب ۱۱ مهر ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که برای قطع کلیه دعاوی طایفه پشت دری اتباع دولت عراق در حدود کردستان مبلغ پنجاه هزار تومان از محل عوائد عمومی سال ۱۳۰۸ تخصیص و توسط وزارت مالیه پرداخت گردد .
این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه یازدهم مهرماه یک هزار و سیصد و هشت شمسبی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت حقوق و مخارج مأمورین اضافی نظمیة آبادان و مسجد سلیمان در سنه ۱۳۰۸

مصوب ۲۸ مهرماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی پرداخت مبلغ ده هزار و چهارصد و پنج تومان و دو قران (۱۰۴۰۵۲ قران) حقوق و مخارج مأمورین اضافی نظمیة آبادان و مسجد سلیمان را از خرداد الی آخر اسفند ۱۳۰۸ مطابق صورت تفصیلی که ضمیمه است از محل صرفه جوئیهای بودجه ۱۳۰۷ نظمیة کل مه لکتی اجازه میدهد .
این قانون که مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و هشتم - مهر ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسبی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

صورت ضمیمه قانون اجازه پرداخت حقوق و مخارج مأمورین اضافی نظمیہ

آبادان و مسجد سلیمان در سال ۱۳۰۸

ملاحظات	بودجه ۱۳۰۸			شرح
	مبلغ به قران			
	جمع ده ماهه	ماهیانہ	عده	
				الف - حقوق
				تکمیل نواقص نظمیہ مسجد سلیمان
	۳۲۰۰	۳۲۰	۱	نایب سوم
	۲۵۰۰	۲۵۰	۱	وکیل درجه ۲
	۱۲۰۰۰	۱۲۰۰	۵	وکیل درجه ۳ از قرار ۲۴۰ قران
	۹۶۰۰	۹۶۰	۸	آذان درجه ۱ « ۱۲۰ »
	۸۸۰۰	۸۸۰	۸	آذان درجه ۲ « ۱۱۰ »
	۸۰۰۰	۸۰۰	۸	آذان درجه ۳ « ۱۰۰ »
	۴۰۵۰	۴۰۵	-	فوق العاده بدی آب و هوا
	۴۸۱۵۰	۴۸۱۵	۳۱	جمع حقوق نظمیہ مسجد سلیمان
				تکمیل نواقص نظمیہ آبادان
	۴۹۰۰	۴۹۰	۱	نایب اول
	۲۵۰۰	۲۵۰	۱	وکیل درجه ۲
	۱۲۰۰۰	۱۲۰۰	۵	وکیل درجه ۳ از قرار ۲۴۰ قران

ملاحظات	بودجه ۱۳۰۸			شرح
	مبلغ بقران			
	جمع ده ماهه	ماهانه	عدہ	
	۹۶۰۰	۹۶۰	۸	آژان درجه ۱ از قرار ۱۲۰ قران
	۸۸۰۰	۸۸۰	۸	« ۱۱۰ « ۲ « «
	۸۰۰۰	۸۰۰	۸	« ۱۰۰ « ۳ « «
	۴۱۰۲	۴۱۰/۲	-	فوق العاده بدی آب و هوا
	۴۹۹۰۲	۴۹۹۰/۲	۳۱	جمع حقوق نظمیہ آبادان
	۹۸۰۵۲	۹۸۰۵/۲	۶۲	جمع کل حقوق
				ب - مخارج
	۳۰۰۰	۳۰۰		ملبوس نظمیہ مسجد سلیمان
	۳۰۰۰	۳۰۰		ملبوس نظمیہ آبادان
	۶۰۰۰	۶۰۰		جمع کل مخارج
				خلاصہ
	۹۸۰۵۲	۹۸۰۵/۲	۶۲	جمع حقوق درده ماهه آخر ۱۳۰۸
	۶۰۰۰	۶۰۰	-	جمع مخارج درده ماهه آخر ۱۳۰۸
	۱۰۴۰۵۲	۱۰۴۰۵/۲	۶۲	جمع بودجه ۱۰ ماهه

صورت فوق ضمیمه قانون اجازه پرداخت حقوق و مخارج مأمورین اضافی نظمیہ

مسجد سلیمان و آبادان در سال ۱۳۰۸ بوده و صحیح است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار برای تعمیرات و دیوارسازی سمت غربی خیابان باب همایون

مصوب ۱۴ آذر ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ یکپنجاه و هفتصد و نه تومان و شش قران مخارج تعمیرات و دیوار سازی سمت غربی خیابان باب همایون را از محل صرفه جوئی سال ۱۳۰۷ بودجه اداره کل تشکیلات نظمیه بر طبق برآوردی که شده است در وجه وزارت داخله بپردازد .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه چهاردهم آذرماه یکپنجاه و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت یکصد و نه هزار تومان برای مخارج دفع ملخ

مصوب ۳ دیماه ۱۳۰۸

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که از محل اضافه عایدات ۱۳۰۸ مالیات راه نسبت به وصولی سال ۱۳۰۶ مالیات راه معادل مبلغ یکصد و نه هزار تومان برای مخارج دفع ملخ مطابق درخواست وزارت فوائد عامه پرداخت و مصرف نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سوم دیماه یکپنجاه و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه انتقال سه هزار تومان از اعتبارات بودجه سال ۱۳۰۷ وزارت

فوائد عامه به بودجه سنه ۱۳۰۷ اداره نظمی

مصوب ۱۵ دیماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ سه هزار تومان از اعتبارات بودجه سنه ۱۳۰۷ وزارت فوائد عامه حذف و بر بودجه سنه ۱۳۰۷ اداره نظمی از بابت قرضی که وزارت فوائد عامه برای تعمیر اداره مزبوره داده است اضافه نماید .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه پانزدهم دیماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت بیست و پنجاه هزار تومان به کمپانی یونکرس از محل عایدات

۱۳۰۸ پست هوائی

مصوب لیله ۱۳ بهمن ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد مبلغ بیست و پنج هزار تومان از محل عایدات سال ۱۳۰۸ پست هوائی بوزارت پست و تلگراف اعتبار دهد که مطابق قانون مورخ ۳ اردی، بهشت ۱۳۰۸ در وجه کمپانی هواپیمائی یونکرس در طهران پرداخت نماید .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه لیله سیزدهم بهمن ماه ۱۳۰۸ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

دویست هزار تومان اعتبار از محل وجوه انحصار قند و شکر

برای نگاهداری و اداره کردن خطوط راه آهن

مصوب ۱۱ خردادماه ۱۳۰۹

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ دویست هزار تومان از وجوه انحصار قند و شکر را برای تکمیل و تعمیرات ضروری و نگاهداری و محافظت و اداره کردن قسمتهای خطوط آهن بین بندر شاه و بندر شاهپور که ساختمان آنها شروع شده با اختیار وزارت طرق و شوارع بگذارد و مبلغ صد و پنجاه هزار تومان بابت قسط اخیر سندیکا از راه آهن جنوب را که در تاریخ ۱۱ فروردین ۱۳۰۹ بطور علی الحساب با اختیار وزارت فوائد عامه گذاشته شده بابت این دویست هزار تومان محسوب دارد و قسمتی را که به اقتضای ضرورت و فوریت از این محل به مصارف فوق رسیده بابت اعتبار تصویب شده در این ماده واحده احتساب نماید .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه یازدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت اضافه مخارج محصلین راه آهن و معادن

مصوب ۱۳ خردادماه ۱۳۰۹

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است در ممالکی که مخارج محصلین اعزامی اروپا برای تحصیل معلومات علمی و عملی راجعه به راه آهن و معادن و

نوب آهن از یک هزار تومان مصرحه در قسمت آخر قانون مصوبه بیستم خرداد ۱۳۰۷ تجاوز نماید حد اکثر تا مبلغ هزار و هشتصد تومان برای اعتبار مخارج محصلین مزبور پرداخت نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سیزدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت دوازده هزار تومان کسر مخارج محصلین عملی راه آهن

مصوب ۳ تیر ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که علاوه بر مبلغ بیست و نه هزار و ششصد تومان اعتبار مخارج يك ساله سی نفر محصلین عملی راه آهن مصرحه در قانون نهم تیر ماه ۱۳۰۸ مبلغ دوازده هزار تومان برای کسر مخارج و ادامه تحصیل عدهای که بیش از یکسال باید تحصیل نمایند از محل وجوه انحصار قند و شکر بردارد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سوم تیر ماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت چهارصد و بیست و پنج هزار تومان برای مخارج تکمیل
وساختمان راه منصوریه به شمشک

مصوب ۱۰ تیر ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است برای مخارج تکمیل و ساختمان راه

منصوریه به شمشک مبلغ چهارصد و بیست و پنج هزار تومان از محل عایدات انحصار قند و شکر و چای بوزارت طرق و شوارع بپردازد .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه دهم تیر ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار جهت تأمین واحتمساب و جوهری که علاوه بر اعتبار سجل احوال

در سنوات ۱۳۰۵ و ۱۳۰۶ پرداخت شده

مصوب ۲۴ تیر ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی برای تأمین واحتمساب و جوهری که بابت مخارج سنه ۱۳۰۵ و ۱۳۰۶ علاوه بر میزان اعتبار و عایدات اداره سجل احوال حواله و پرداخت شده است مبلغ شانزده هزار و هشتصد و چهل و چهار تومان و سه قران و ششصد و پنجاه دینار (۱۶۸۴۳۳۶۵ قران) اعتبار از محل مازاد عایدات ۱۳۰۵ و ۱۳۰۶ مملکتی بدولت می‌دهد .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه بیست و چهارم تیر ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه ایجاد وجه متحرکی برای احتیاجات خزانه‌داری کل بوسیله

اخذ مساعدت از بانک ملی

مصوب ۳۰ مرداد ماه ۱۳۰۹ شمسی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود برای احتیاجات خزانه‌داری

کل وجه متحرکی ایجاد و برای انجام این منظور از بانک ملی ایران مساعدت به مبلغ سه میلیون تومان دریافت دارد .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه سی ام امرداد ماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت کسر مخارج دائره سیاسی اداره نظمیه

مصوب ۲۰ شهریورماه ۱۳۰۹

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود مبلغ هفت هزار و پانصد و شش تومان علاوه بر اعتبار مصوب مخارج دائره سیاسی اداره نظمیه از محل اعتبار نظمیه های ولایاتی که در هذمه السنه تشکیل نشده است بردارد .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه بیستم شهریورماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه پرداخت یکصد هزار تومان اعتبار اضافی از محل ذخیره مملکتی

برای عمران لرستان و سکنی دادن الوار

مصوب ۶ مهرماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی برای مخارج عمران لرستان و سکنی دادن و نگاهداری الوار در خراسان و نقاط دیگر یکصد هزار تومان اعتبار اضافی تصویب مینماید که از محل ذخیره مملکتی پرداخته شود .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه ششم مهرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تأمین حقوق گمرکی و سایر عوارض مواد شیمیائی وارده

بوسیله مأمورین دولت شوروی از صرفه جوئی بودجه ۱۳۰۷

وزارت فواید عامه

مصوب ۶ مهرماه ۱۳۰۹

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ هفتاد و دو هزار و چهارصد و پنجاه و پنج قران و یکصد دینار (۷۲۴۵۵/۱ قران) حقوق گمرکی و سایر عوارض اشیاء و مواد شیمیائی را که بتوسط مأمورین دولت شوروی وارد شده است از صرفه جوئی کل بودجه سنه ۱۳۰۷ وزارت فواید عامه سابق تأمین و بحساب عایدات گمرکی منتقل نماید. این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه ششم مهرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تخصیص عوائد حاصله از مدارس فنی و طب و دندان سازی

با احتیاجات مدارس مزبوره

مصوب ۳۰ بهرماه ۱۳۰۹

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده می شود قیمت یا اجرت اشیائی را

که بمدارس فنی سفارش داده میشود و همچنین حق المعالجه مرضائی که بمدارس دندانسازی و طب مراجعه مینمایند بعایدات بودجه ۱۳۰۹ برده و در حدود عوائد مذکوره مبلغی بعنوان اعتبار انتفاعی مدارس فنی بر بودجه ۱۳۰۹ وزارت معارف علاوه و فقط برای خرید مصالح و مواد لازمه جهت انجام مراجعات و سفارشات تأدیبه نماید .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سیام مهرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به ده هزار تومان سرمایه انتفاعی مطبعه مجلس

مصوب ۴ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی بمباشرت مجلس اجازه میدهد که مبلغ ده هزار تومان مأخوذه در ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۶ را بعنوان سرمایه انتفاعی در مطبعه مجلس نگاهداشته و اصل محاسبه آنرا در آخر هر سال بسال بعد نقل دهد .
این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه چهارم آبانماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

تقریر محاسبه سرمایه کاغذسازی

مصوب ۴ آبانماه ۱۳۰۹

ماده اول - از بابت فرع وجوه سرمایه کاغذسازی که توسط مباشرت مجلس

شورای ملی بشرح صورت منضمه عاید و محاسبه آن باوزارت مالیه تصفیه و پرداخت شده است. مبلغ ۱/۹۹۶۱ تومان تصویب میشود .

ماده دوم - از بابت حقوق و مخارج متخصص کاغذسازی که از محل سرمایه مربوطه مطابق قوانین مصوب ۳ تیرماه و ۴ بهمن ۱۳۰۷ و ۱۵ اردیبهشت ۱۳۰۸ بشرح صورت ضمیمه بمبلغ شش هزار و هشتصد و یازده تومان وهفت قران و یازده شاهی پرداخته شده است تصویب میشود .

این قانون که مشتمل بر دو ماده و صورت ضمیمه است در جلسه چهارم آبانماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

مبلغ کل		مبلغ جزء		شرح
قران	دینار	قران	دینار	
۹۹۶۱۱				<p>ماده اول - فرع وجوه سرمایه کاغذ سازی از بابت فرع وجود سرمایه کاغذ سازی از سال ۱۳۰۵ الی آخر سال ۱۳۰۸ از بانک شاهنشاهی و بانک ملی و غیره که دریافت گردیده و کل محاسبه آن اصلاً و فرعاً با وزارت مالیه تصفیه و پرداخت شده است</p> <p>ماده دوم - حقوق و مخارج متخصص کاغذ سازی (مسیور ویدا) که از محل سرمایه کاغذ سازی بر طبق قوانین مصوب مجلس مقدس پرداخته شده است</p> <p>مخارج مسافرت مسیور ویدا متخصص کاغذ سازی از ایتالیا بطهران و بالعکس</p> <p>حقوق مسیور ویدا از ۱۶ مرداد ۱۳۰۷ الی ۱۶ فروردین ۱۳۰۸ مطابق هفتم اوت ۱۹۲۸ الی ۶ آوریل ۱۹۲۹ و از ۲۵ فروردین ۱۳۰۸ الی ۸ خرداد ۱۳۰۸</p> <p>حقوق مترجم ششماهه از مهر الی آخرا سفند ۱۳۰۷</p> <p>مخارج مسافرت متخصص و مترجم بصفحات شمال ایران برای بازدید جنگلها و تهیه راپورت و قیمت دو اجات و مخارج تجزیه چوب جنگل برای امتحان</p>
		۶۰۰۰		
		۴۷۵۰۰		
		۴۷۴۰		
۶۷۱۱۷	۵۵	۸۸۷۷	۵۵	

صورت فوق ضمیمه قانون تفریغ محاسبه سرمایه کاغذ سازی بوده و صحیح است.
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه تأدیبه مخارج دستگیری دوست محمدخان و کسر مخارج محبوسین
نظمیه مرکز و ولایات
مصوب ۷ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ شانزده هزار و یکصد و شانزده تومان و هشت قران و پانصد دینار مخارج تعقیب و دستگیری دوست محمدخان بلوچ و کسر خرج اغذیه محبوسین مرکز در سال ۱۳۰۸ و همچنین کسر اغذیه محبوسین نظمیه مرکز و ولایات رادر هذه السنه ۱۳۰۹ که جمعاً بالغ به مبلغ فوق میباشد از محل صرفه جوئی ۱۳۰۸ و شش ماهه اول ۱۳۰۹ حقوق و مخارج اداره کل تشکیلات نظمیه بشرح ذیل پادار و تأدیبه نماید .

۶۲۴۷۰ قران

صرفه جوئی ۱۳۰۸

» ۹۸۶۹۸/۵

صرفه جوئی ۱۳۰۹

» ۱۶۱۱۶۸/۵

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هفتم آبانماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اعتبار برای تعمیر کمیساریای سوار و کرایه خانه محاسب ولایات

مصوب ۱۲ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی به وزارت مالیه اجازه میدهد که از محل

یکصد هزار تومان اعتباری که برای مخارج ساختمان محاسب ولایات در بودجه هذنه السنه منظور بوده است مبلغ شش هزار و پانصد و چهل و یک تومان و شش هزار و پانصد دینار برای کرایه خانه محاسب ولایات و مبلغ یک هزار و پانصد تومان برای تعمیر کمیساریای سوار در هذنه السنه تخصیص داده و پردازد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه دوازدهم آبانماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

معافیت مازوت وارده برای مصرف سوخت کشتی شن کشی مؤسسه
کشتی رانی شوروی از حقوق گمرکی و مالیات راه

مصوب ۱۳ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود یک هزار و یکصد تومان حقوق گمرکی و مالیات راه مقدار (۸۰۷۷۳) من مازوت که بمصرف سوخت کشتی شن کشی مؤسسه کشتی رانی شوروی در بحر خزر برای عملیات شن کشی در مجرای ورودی بندر پهلوی رسیده است بر طبق قراردادی که در آبانماه ۱۳۰۸ بین وزارت فوائد عامه سابق و مؤسسه کشتی رانی شوروی در بحر خزر منعقد شده بود معاف داشته و مطالبه ننماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سیزدهم آبانماه یک هزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

ج - فروش اراضی . شهریه‌ها

قانون

اجازه فروش سه هزار و پانصدگزاره مربع اراضی واقع در جنب ارك شیراز

مصوب ۸ آذرماه ۱۳۰۷

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که مقدار سه هزار و پانصدگزاره مربع اراضی واقع در جنب ارك شهر شیراز را مطابق ماده ۲۳ قانون محاسبات عمومی بمزایده فروخته و وجه آنرا با تصویب بلدیة شیراز بمصرف شهر برساند .
این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هشتم آذرماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه فروش هفت هزار و هفتصدگزاره مربع اراضی دزداب به بانك

شاهنشاهی ایران

مصوب ۸ آذر ماه ۱۳۰۷

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود موازی هفت هزار و هفتصدگزاره مربع از اراضی دزداب را که بانك شاهنشاهی ایران برای ساختمان محل بانك

آنجا تقاضا نموده است بقیمت عادلانه به بانک مزبور بفروشد و وجه آن برای مصارف بلدیة دزداب تخصیص می یابد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هشتم آذرماه یکهزار و سیصد و هفت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة تصدیق مالکیت آقای شرف الدوله نسبت به یکدانک قریه زندآباد خالصه قراجه داغ در ازاء دریافت یکهزار و هفتصد تومان از مشارالیه

مصوب ۵ دیماه ۱۳۰۸

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ یکهزار و هفتصد تومان نصف قیمت یکدانک قریه زندآباد خالصه قراجه داغ را که در قبالات معین شده دریافت و دو طغرا قبالة یکدانک قریه مزبوره را که در دست آقای شرف الدوله است از طرف دولت تصدیق کند .

این قانون که مشتمل بر یکماده است در جلسه پنجم دیماه یکهزار و سیصد و هشت شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة واگذاری یک میلیون گز اراضی قریه اهر نجان خالصه به بلدیة سلماس برای ساختمان شهر جدید

مصوب ۱۷ تیرماه ۱۳۰۹

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود یک میلیون گز مربع از

اراضی قریه اهر نجان خالصه را برای ساختمان شهر جدید ببلدیه سلماس واگذار نماید که بین اهالی مطابق نقشه‌ای که بتصویب دولت میرسد بدملکیت تقسیم نمایند .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هفدهم تیرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة فروش اراضی اداره حمل و نقل سابق و تخصیص قیمت آن بتدارك
طویله و تعمیرات ضروری پست و تلگراف رشت

مصوب ۲۶ مهرماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد اراضی اداره سابق حمل و نقل واقعه در خیابان یوسف آباد را بعد از وضع مقداری که ضمیمه خیابان شده و سه هزار ذرع واگذاری بصحیه قشون بقیه را مطابق مقررات قانونی بفروش رسانیده قیمت حاصله از فروش را بر جمع عایدات بودجه ۱۳۰۹ مملکتی علاوه نمایند و معادل قیمت مذکور هم مبلغی برای تدارك یکباب طویله جهت حوائج وزارت پست و تلگراف و تعمیرات و ساختمان عمارت پست و تلگراف رشت بر اعتبار بودجه آن وزارتخانه افزوده و پرداخت نمایند .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و ششم مهرماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة تبدیل اراضی آغداش حاجی آقای دیلمقانی به املاک خالصه

برای فرودگاه طیاره

مصوب ۲۷ مهرماه ۱۳۰۹

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد در مقابل سی و شش طناب (۱۴۷۴۵۶ گز مربع) اراضی آغداش متعلق به حاجی آقای دیلمقانی در نواحی رضائیه به قیمت یکپزار و هشتصد تومان که برای فرودگاه طیاره بوزارت جنگ تخصیص داده میشود املاک خالصه ذیل را [شش قلم که جمعاً بیست و دو طناب و نیم است (۹۲۱۶۰ گز مربع) یکپزار و هشتصد تومان] زمین اسکندر خان در یورتشاه سه طناب - زمین شمعون زرد در قریه کمال آباد سه طناب و نیم ششصد و پنجاه تومان - زمین لازار مسیحی در یورتشاه یک طناب و چارک یکصد و پنجاه تومان - حیاط زمین باغچه پطروس در محله عسکر خان دو طناب پانصد تومان - زمین قشه اسحق در یورتشاه سه چارک یکصد تومان - قطعه باغ کروم با ضمیمه ارض بیاض آن در تازه کند یورتشاه ملکاً و اعیاناً دوازده طناب چهارصد تومان که مطابق قیمت اراضی حاج مذکور است به مشارالیه واگذار نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هفتم مهرماه یکپزار و

سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازة فروش محل مدرسه شاهپور تبریز و تخصیص عوائد حاصله آن برای
تدارك محل مدارس صنعتی و دارالمعلمین و متوسطه تبریز

مصوب ۴ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود اولاً محل فعلی مدرسه شاهپور
تبریز را واقع در خیابان پهلوی جنب باغملی با رعایت قانون بفروش رسانیده و عایدی
حاصله از فروش آنرا! بر عایدات بودجه ۱۳۰۹ مملکتی علاوه نماید .
ثانیاً مبلغی معادل با عایدی مذکور برای تدارك محل مدارس صنعتی و دارالمعلمین
و متوسطه تبریز بر اعتبار بودجه وزارت معارف علاوه نموده و پرداخت نماید .
تبصره - مخارج تدارك محل مدارس مذکور در این ماده نباید از مبلغی که از
فروش مدرسه شاهپور عاید میشود تجاوز کند .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه چهارم آبانماه یکپزار و سیصد و
نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

برقراری ماهی یکصد و بیست تومان شهریه در باره ورثه عمید

مصوب ۲۸ فروردین ماه ۱۳۰۹

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از اول فروردین ۱۳۰۸ ماهی پنجاه
تومان در باره رابعه خانم عیال مرحوم سید ابوالقاسم خان عمید مادام که شوهر اختیار
نکرده و ماهی هفتاد تومان در حق پسر آن مرحوم همایون خان تا سن بیست و پنج سالگی

از محل اعتبار شهریه و مستمریات تأدیه نماید .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هشتم فروردین ماه
یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

برقراری ده‌تومان شهریه در باره‌ورثه مرحوم مودت

مصوب ۳ مهرماه ۱۳۰۹

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است ماهی ده‌تومان از ابتدای سال ۱۳۰۹
در حق یکنفر عیال و سه نفر اولاد : قدسیه خانم عیال - عطاءاله خان ولد - هوشنگ خان
ولد - سیروس خان ولد مرحوم میرزا عنایت‌الله خان مودت بالسویه بارعایت ماده ۴۹
قانون استخدام کشوری از محل اعتبار شهریه و مستمریات بپردازد .
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه سوم مهرماه یکهزار و سیصد و
نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

برقراری ماهی‌سی تومان شهریه در باره‌ورثه مرحوم میرزا علیخان قاضی

مصوب ۷ آبانماه ۱۳۰۹

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که از تاریخ روز بعد از فوت میرزا علی
خان قاضی عضو اداره مالیه بلوچستان ماهی مبلغ سی تومان بعنوان شهریه در باره‌ورثه
قانونی مرحوم مزبور بشرح ذیل :

فاطمه خانم قاضی دختر متوفی ۱۵۰ قران .

زهره خانم قاضی عیال متوفی ۱۵۰ قران .

تازمانیکه شوهر اختیار نکرده اند بالمناصفه از محل اعتبار شهریه تأدیه نماید.
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه هفتم آبان ماه یک هزار و سیصد و نه

شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

فہرست

قسمت ششم - تصمیحات متفرقہ

صفحه	شرح	شماره ترتیب
۵۵۱	تصمیم راجع بکابینه آقای هدایت .	۱
	تصمیم به تجدید نظر در نظامنامه داخلی و انتخاب کمیسیون	۲
۵۵۲	۱۲ نفری برای این منظور .	
	تصمیم قانونی راجع به تشکیل کمیسیونی برای طرح راپرت	۳
۵۵۳	ادارد مباشرت مجلس در موضوع کارخانه کاغذسازی .	
	تصمیم راجع بدعوت دولت باتخاذ تدابیر رفع بحران اقتصادی	۴
۵۵۳	و تقدیم لوایح مربوطه بمجلس شورای ملی .	

قسمت ششم تصمیمات متفرقه

مجمع بکابینه آقای هدایت

مصوب اول آذرماه ۱۳۰۷

مجلس شورای ملی در جلسه اول آذرماه ۱۳۰۷ شمسی پروگرام مورخه ۲۹

* در جلسه ۲۹ آبان ماه ۱۳۰۷ آقایان وزراء بشرح زیر بوسیله آقای حاج مخبر السلطنه هدایت رئیس الوزراء معرفی شدند :

۱- آقای مودیقیلی خان هدایت رئیس الوزراء ۲- آقای فیروزنصرت الدوله وزیر مالیه
۳- آقای علی اکبر خان داووزیر عدلیه ۴- آقای یحیی خان قراگوزلو اعتماد الدوله وزیر معارف
۵- آقای شیبانی وزیر فواید عامه ۶- آقای میرزا قاسم خان صوروزیر پست و تلگراف ۷- آقای
اسعد وزیر جنگ ۸- آقای پاک روان کفیل وزارت خارجه ۹- آقای ادیب السلطنه سمعی
وزیر داخله .

در جلسه ۲۹ آذرماه آقای دکتر سعید خان مالک بسمت ریاست اداره کل صحیه معرفی شدند .

در جلسه ۴ دی ماه « محمودجم بوزارت فواید عامه معرفی شدند .

در جلسه ۱۱ بهمن ماه « سید ابوالقاسم خان عمید بسمت کفالت وزارت امور خارجه

معرفی شدند .

در جلسه ۱۶ بهمن ماه آقای فرزین بکفالت وزارت امور خارجه معرفی شدند .

در جلسه ۶ تیرماه ۱۳۰۸ « هدایت رئیس الوزراء خود را بمسئولیت وزارت مالیه معرفی نمودند .

در جلسه ۱۷ مردادماه « سید مودیتخان فرخ به معاونت وزارت معارف معرفی شدند .

در جلسه ۱۶ شهریورماه « فرزین بوزارت مالیه و آقای کریم بوذرجمهری بوزارت فواید

عامه معرفی شدند .

در جلسه ۴ مهرماه آقای جلایر بمعاونت وزارت مالیه معرفی شدند .

در جلسه ۳۰ آبان ماه « فرزین بوزارت خارجه و آقای میرزا حسن خان مشار بوزارت

مالیه معرفی شدند .

آبانماه ۱۳۰۷ کابینه آقای مهدیقلی خان هدایت را با کثرت ۱۰۰ رأی از ۱۰۲ نفر
عده حاضر تصویب نمود .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

تصمیم

به تجدید نظر در نظامنامه داخلی و انتخاب کمیسیون
دوازده نفری برای این منظور

مصوب ۱۵ آذرماه ۱۳۰۷

ماده اول - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که تجدید نظر در نظامنامه
داخلی بشود .

ماده دوم - کمیسیون دوازده نفری از شعب منتخب و نظامنامه اصلاح

درجلسه ۳ آذرماه	آقای میرزاهمایونخان سیاح به معاونت وزارت مالیه معرفی شدند .
درجلسه ۱۷ فروردین ۱۳۰۹	« میرزا محمدعلیخان فروغی بوزارت اقتصادملی معرفی شدند .
درجلسه ۲۸ فروردین	« تقی زاده بوزارت طرق و شوارع معرفی شدند .
درجلسه ۹ اردیبهشتماه	« هدایت رئیس الوزراء انضمام شغل وزارت مالیه را بشغل خود اعلام نمودند .
درجلسه ۲۳ اردیبهشتماه	آقای میرزاحمدعلیخان فروغی بوزارت امور خارجه و کفالت وزارت اقتصادملی معرفی شدند .
درجلسه ۱ خردادماه	آقای میرزا باقرخان کاظمی به معاونت وزارت طرق و شوارع معرفی شدند .
درجلسه ۱۱ خردادماه	آقای مصطفی قلیخان بیات بمعاونت وزارت اقتصادملی معرفی شدند .
درجلسه ۲۹ خردادماه	« میرزا عبداللهخان بهرامی بمعاونت وزارت مالیه معرفی شدند (آقای سیاح نیز کما فی السابق معاون خواهند بود) .
درجلسه ۲۶ مردادماه	آقای تقی زاده بوزارت مالیه و کفالت وزارت طرق و شوارع معرفی شدند .
درجلسه ۲۶ مردادماه	« میرزا عبداللهخان بهرامی بمعاونت وزارت عدلیه معرفی شدند .
درجلسه ۶ مهرماه	« میرزاهمایونخان سیاح بمعاونت وزارت مالیه معرفی شدند .

شده در دوره پنجم! تحت نظر گرفته و پیشنهاد مجلس نموده که مطرح و تصویب گردد. تصمیم فوق مشتمل بر دو ماده در جلسه پانزدهم آذر ماه یک هزار و سیصد و هفت شمسی اتخاذ و بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

تصمیم

قانونی راجع بتشکیل کمیسیون برای طرح راپرت اداره مباشرت مجلس در موضوع کارخانه کاغذ سازی

مصوب ۲۲ فروردین ماه ۱۳۰۸

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که کمیسیون شش نفری از شعب تشکیل شده و راپرت اداره مباشرت را راجع بکارخانه کاغذ سازی مطرح قرار داده و جلب نظر دولت در اجرای این امر نموده و راپرت جامع الاطراف آنرا به مجلس تقدیم نمایند.

تصمیم فوق در جلسه بیست و دوم فروردین ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی اتخاذ و بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

تصمیم

راجع بدعوت دولت بانخاذ تدابیر رفع بحران اقتصادی و تقدیم لوائح مربوطه بمجلس شورای ملی

مصوب لیل ۲۷ بهمن ماه ۱۳۰۸

«نظر بترقی فاحش اسعار خارجه که مستلزم نضر اقتصادی مملکت و باعث خسارت عظیم ملی است و نظر باینکه در مقابل هرپیش آمدی که موجب خسارات ملی باشد اقدامات فوری و مؤثری ضروری و واجب میشود.

بنا بر این مجلس شورای ملی دولت را دعوت میکند که هر چه زودتر مطالعات خود را در امتحان تدابیر رفع بحران مزبور خاتمه داده و لوایح مربوطه به آنرا برای مذاقه و تصویب مجلس شورای ملی عاجلاً پیشنهاد نماید .

تصمیم فوق در جلسه لیله بیست و هفتم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هشت شمسی امتحان شده است .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

فهرست

قوانین موضوعه و مصوبات دوره

هفتم قانونگذاری

مطابق تاریخ تصویب

شماره ترتیبی	عنوان قانون	تاریخ تصویب	صفحه
۱	تصمیم جلسه اول آذرماه ۱۳۰۷ راجع بکابینه آقای هدایت	۱۳ آذرماه ۱۳۰۷	۵۵۳
۲	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی عدلیه .	« ۴	۴۹
۳	قانون اجازه فروش سه هزار و پانصد گز مربع ازاراضی واقعه در جنب ارك شیراز .	« ۸	۵۴۴
۴	قانون اجازه فروش هفت هزار و هفتصد گز مربع ازاراضی دزداب به بانك شاهنشاهی ایران .	« ۸	۵۴۴
۵	قانون بیست و پنج هزار تومان اعتبار برای سیم کشی خطوط تلگرافی جدید بلوچستان .	« ۱۵	۵۱۵
۶	تصمیم به تجدید نظر در نظامنامه داخلی و انتخاب کمیسیون دوازده نفری برای این منظور .	« ۱۵	۵۵۴
۷	قانون معافیت تدارکات وزارت جنگ و امنیت از تأدیه مالیات راه و حقوق و عوارض گمرکی .	« ۲۰	۲۳
۸	قانون اجازه پرداخت تفاوت خرج ایاب و زهاب صاحبمنصبان بحری ایطالیائی و اعتبار برای خرج منزل و اتومبیل و مسافرت آنها .	« ۲۰	۵۱۵
۹	قانون متحدالشکل نمودن البساتین ایران در داخله مملکت .	۱۳ دیماه ۱۳۰۷	۱۹۵
۱۰	قانون تکمیل قانون ثبت املاک (مصوب کمیسیون عدلیه)	« ۶	۵۱
۱۱	قانون اجازه پرداخت ۳۲۳۳۷ تومان برای تصفیه تعهدات .		

صفحه	تاریخ تصویب	عنوان قانون	شماره ترتیب
۵۱۶	۱۱ دیماه ۱۳۰۷	وزارت پست و تلگراف راجع بسیم‌کشی خط خرم‌آباد و دزفول و سایر مخارج مربوطه بآن .	
۱۱۲	« ۱۱ »	قانون اصلاح بعضی از مواد قانون اصول محاکمات حقوقی راجع بموارد ارجاع دعاوی بمحاکم شرع (مصوب کمیسیون عدلیه)	۱۲
۴۱۹	« ۱۳ »	قانون اجازه استخدام یکنفر مکانیسین راننده کشتی جهت خدمات صحی بمادر جنوب از فرانسه .	۱۳
۵۱۷	« ۱۳ »	قانون اجازه پرداخت کسر حقوق ایالت آذربایجان و تفاوت حقوق ماهیانه معاونت آنجا در ۱۳۰۶ .	۱۴
۴۴۵	« ۱۳ »	قانون متمم بودجه سنه یک هزار و سیصد و هفت شمسی مجلس شورای ملی .	۱۵
۲۷۵	« ۱۶ »	قانون اجازه مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتین ایران و اطریش .	۱۶
۲۷۸	« ۱۶ »	قانون مبادله پروتکل منضمه بعهدنامه و دادیه و تأمینیه ایران و افغانستان و پروتکل راجع باسرداد مجرمین و متهمین بجرم .	۱۷
۲۸۱	« ۱۶ »	قانون مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتین ایران و چکوسلواکی .	۱۸
۲۹۱	« ۱۶ »	قانون مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتین ایران و فرانسه .	۱۹
۲۹۸	« ۱۶ »	قانون مبادله قرارداد عبور و مرور سکنه قراء سرحدی ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی .	۲۰

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب	شماره
۲۱	قانون مبادله قرارداد موقتی منعقدہ بین دولتین ایران و بلژیک.	۲۰ دیماه ۳۰۷	۳۱۸
۲۲	قانون تشکیل و طرز رسیدگی دیوان جزای عمال دولت (مصوب کمیسیون عدلیه).	۲۰ «	۱۶۲
۲۳	قانون اجازه پرداخت سی هزار تومان بعنوان اعتبار متحرک به وزارت پست و تلگراف برای تهیه مصالح سیم کشی سنه ۱۳۰۸	۲۷ «	۵۱۸
۲۴	قانون پرداخت سالی پنج هزار تومان علاوه بر حقوق معلمی بمسئو هس بعنوان مشاوری حقوق دوائر دولتی .	۴ بهمن ماه «	۴۱۳
۲۵	قانون تمدید کنترات مسیو ماریو رویدا متخصص کاغذ سازی برای مدت دو ماه .	۴ «	۴۳۴
۲۶	قانون دفاتر اسناد رسمی (مصوب کمیسیون عدلیه).	۱۳ «	۱۰۲
۲۷	قانون متمم قانون استخدام قضات و مستخدمین اداری وزارت عدلیه (مصوب کمیسیون عدلیه) .	۱۳ «	۲۳۹
۲۸	قانون واگذاری قراولخانه‌ها و اراضی باثربه و دائره دولتی مورد استفاده شهرها به بلدیہ‌های محل .	۱۶ «	۲۲۶
۲۹	قانون راجع بموارد تعلیق (مصوب کمیسیون عدلیه).	۱۶ «	۱۷۷
۳۰	قانون راجع بمحاکمه انتظامی (مصوب کمیسیون عدلیه) .	۱۶ «	۲۴۱
۳۱	قانون منع خرید و فروش برده در خاک ایران و آزادی برده در موقع ورود بمملکت .	۱۸ «	۱۹۵
۳۲	قانون مالیات ذبایح.	۱۸ «	۳۰

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب	شماره
۳۳	قانون اجازه پرداخت کسر حقوق حکومت مازندران .	۱ اسفند ۱۳۰۷	۵۱۸
۳۴	» » » دو فقره اعتبار ۱۳۰۶ و اعتبارات اضافی	» »	۵۱۹
۳۵	قانون مستثنیات گمرکی .	» »	۲۳
۳۶	قانون متمم قانون دیوان جزای عمال دولت (مصوب کمیسیون عدلیه)	» ۹	۱۷۲
۳۷	» ۶۴ هزار تومان اعتبار اضافی برای پرداخت مخارج پایان	» ۱۵	۵۲۰
۳۸	خدمت مستخدمین آمریکائی .	» ۱۶	۱۷۸
۳۹	قانون مجازات مرتکبین قاچاق (مصوب کمیسیون عدلیه) .	» ۲۳	۲۵
۴۰	» آزادی ورود نقره و طلا و معافیت آنها از تأدیه حقوق گمرکی .	» ۲۵	۴۴۶
۴۱	» بودجه یکساله ۱۳۰۸ شمسی مجلس شورای ملی .	» ۲۶	۴۵۹
۴۲	» بودجه سال ۱۳۰۸ مملکتی .	» ۲۹	۳۱
۴۳	» انحصار دولتی دخانیات .	» ۲۹	۵۲۱
۴۴	» اعتبار اضافی برای پرداخت بقیه حقوق سال ۱۳۰۸ .	» ۲۹	۵۲۱
۴۵	منتظرین خدمت و تعیین طرز پرداخت حقوق انتظار خدمت	» ۲۹	۵۲۱
۴۶	از سال ۱۳۰۸ .	» ۲۹	۵۲۱
۴۴	قانون مجازات راجع بانقال مال غیر (مصوب کمیسیون عدلیه) .	۵ فروردین ۱۳۰۸	۱۸۶
۴۵	» اصلاح قانون حکمیت (مصوب کمیسیون عدلیه) .	» ۱۱	۱۰۹
۴۶	تصمیم قانونی راجع بتشکیل کمیسیونی برای طرح راپرت		

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب	صفحه
	اداره مباشرت مجلس راجع بکارخانه کاغذ سازی .	۲۲ فروردین ۳۰۸	۵۵۵
۴۷	قانون اجازه مشارکت دولت ایران در عهدنامه تحریم جنگ .	» ۲۷	۴۰۱
۴۸	» اجازه مبادله عهدنامه مودت و قرارداد اقامت و قرارداد تجارتی	» ۲۷	۳۳۹
	و گمرکی و بحریمائی منعقدہ بین دولتین ایران و آلمان .	» ۲۷	۴۶۷
۴۹	قانون تفریح بودجه یکسالہ ۱۳۰۶ شمسی مجلس شورای ملی .	» ۲۷	۴۶۷
۵۰	» اجازه احتساب قیمت مصالح عمارت دولتی شیراز بابت		
	مصارف بنای جدید نظمیه .	۳ اردیبهشت ۵۲۲	۵۲۲
۵۱	قانون اجازه واگذاری حمل‌بست هوائی طهران بمشپد به		
	کمپانی هواپیمائی یونکرس .	» ۳	۲۶۱
۵۲	قانون اجازه پرداخت کسر مخارج سیم‌کشی خط مسجد سلیمان .	» ۳	۵۲۲
۵۳	» تصویب قرارداد پستی عمومی و مقاوله نامه‌های مراسلات		
	و جعبه‌های باقیمت و اماانات پستی منعقدہ در کنگره پستی		
	استکهلم .	» ۳	۴۰۱
۵۴	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب		
	کمیسیون پارلمانی عدلیه .	» ۱۰	۴۸
۵۵	قانون اجازه اجرای تعرفه حداقل گمرکی نسبت بمال التجاره		
	مملکت عراق .	» ۱۰	۲۷
۵۶	قانون تمدید کنترات مسیوماریورویدا متخصص کاغذسازی		

فهرست مصوبات دوره هفتم تقنینیه بر تیب تاریخ تصویب

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب	صفحه
	برای مدت یکماه و نیم .	۱۵ اردیبهشت ۱۳۰۸	۴۳۵
۵۷	قانون اجازه پرداخت دوست و چهل هزار تومان در وجه بلدیة طهران برای خیابان سازی .	» ۱۵	۵۲۳
۵۸	قانون پانزده هزار تومان اعتبار برای تهیه اثاثیه مجالس مرکز و ولایات و خرید سگ معلم .	» ۱۵	۵۲۳
۵۹	قانون بیست و پنج هزار تومان اعتبار برای کمک و اعانت به ساکنین نقاط خراسان که در اثر زلزله مصیبت دیده اند .	» ۱۹	۵۲۴
۶۰	قانون اجازه پرداخت ۲۱۰۴۳ تومان برای خرید کابل و سیم کشی خطوط اهواز و بساتین و خواف و کاریز .	» ۲۶	۵۲۵
۶۱	قانون تمدید کنترات مستر کارول مهندس تبعه اتازونی برای مدت یکسال .	» ۲۶	۴۲۳
۶۲	قانون مجازات اشخاصیکه مال غیر را بعوض مال خود معرفی مینمایند (مصوب کمیسیون عدلیه) .	» ۳۱	۱۸۹
۶۳	قانون اصلاح قانون ثبت عمومی املاک و مرور زمان راجع به مدت اعتراض .	۲ خرداد ۱۳۰۸	۵۳
۶۴	قانون تعیین تکلیف دعاوی موجوده بین اتباع ایران و اتباع خارجه در محاکمات و کارگذاری های وزارت امور خارجه .	» ۲	۱۶۱
۶۵	قانون تخصیص یکصد هزار تومان برای دفع ملخ .	» ۲	۵۲۵
۶۶	قانون اجازه تهیه قرضه از بانک ملی به اسم بلدیةها .	» ۲	۵۲۶

فهرست مصوبات دوره هفتم تقنینیه بترتیب تاریخ تصویب

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب	شماره
۶۷	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت و اقامت منعقدہ بین دولتین ایران و مصر .	۵ خرداد ۳۰۸	۳۷۱
۶۸	قانون اجازه مبادله عهدنامه و دادیہ و تأمینیه منعقدہ بین دولتین ایران و ترکیہ .	» ۵	۳۶۱
۶۹	قانون اصلاح نمرات مواد مذکورہ در متن مادہ ۹۷ قانون اصول تشکیلات عدلیہ (مصوب کمیسیون عدلیہ).	» ۱۱	۱۰۶
۷۰	قانون تفسیر مادہ هفتم قانون مجازات مرتکبین قاچاق راجع بقاچاق اسلحه (مصوب کمیسیون عدلیہ) .	» ۱۱	۱۸۱
۷۱	قانون تعیین رتبه محصلین کلاس قضائی و ثبت اسناد و فارغ التحصیلہای مدارس حقوق و سیاسی (مصوب کمیسیون عدلیہ) .	» ۱۱	۲۴۵
۷۲	قانون پانزده هزار تومان اعتبار برای ساختمان سد قزوین .	» ۱۲	۵۲۶
۷۳	» اجازه پرداخت بودجه بلدیہها از ابتدای سال ۱۳۰۸ .	» ۱۲	۴۶۹
۷۴	» تمدید کتترات مسیو آ ندرهس تبعہ دولت فرانسه برای معلمی مدرسه حقوق .	» ۱۲	۴۱۳
۷۵	قانون تمدید کتترات مادام آ ندرهس تبعہ دولت فرانسه برای مدیری و معلمی مدرسه دارالمعلمات .	» ۱۲	۴۱۴
۷۶	قانون تخصیص چهار هزار و پانصد تومان عوائد سابقہ مدرسه علوم سیاسی برای تهیه کتاب جهت مدرسه حقوق و سیاسی	» ۱۲	۵۲۷
۷۷	قانون راجع بمحاکم شرع (مصوب کمیسیون عدلیہ) .	» ۱۴	۱۱۳

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب	صفحه
۷۸	قانون اجازه مبادله قرارداد تجارتي و گمرکی و بحریمائی منعقدہ بین دولتین ایران و چکوسلواکی .	۱۶ خرداد ۱۳۰۸	۲۸۴
۷۹	قانون اجازه استخدام چهار نفر کارگرمتمخصص جای کاری از اتباع دولت چین .	۱۶ »	۴۲۸
۸۰	قانون اجازه استخدام چهار نفر متمخصص امور فلاحتی از اتباع دولت فرانسه .	۱۶ »	۴۲۷
۸۱	قانون معافیت دولت از تأدیبه قیمت مخابرات و مرسولات پستی و همچنین از تأدیبه مخارج محاکمه و حق الاجرا .	۱۶ »	۲۷
۸۲	قانون اجازه پرداخت یک هزار تومان بابت بقیه مخارج ساختمان اداره پست و تلگراف کرمانشاهان .	۱۹ »	۵۲۷
۸۳	قانون مرور زمان اموال منقوله .	۲ تیرماه ۱۳۰۸	۱۰۷
۸۴	قانون اجازه الحاق دولت ایران بد پروتکل لتوینف .	۶ »	۴۰۲
۸۵	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و سوئد .	۶ »	۳۷۷
۸۶	لایحه اجازه مبادله عهدنامه اقامت و تجارت و بحریمائی منعقدہ بین دولتین ایران و سوئد .	۶ »	۳۸۱
۸۷	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و بلژیک .	۶ »	۳۲۲
۸۸	قانون اجازه مبادله قرارداد اقامت منعقدہ بین دولتین ایران و بلژیک .	۶ »	۳۲۶

صفحه	تاریخ تصویب	عنوان قانون	شماره
۳۳۲	۶ تیرماه ۱۳۰۸	قانون اجازه مبادله قرارداد تجارت و بحریمائی منعقدہ بین دولتین ایران و اتحاد اقتصادی بلژیک و لوکزامبورک .	۸۹
۲۲۸	» ۶	قانون اجازه انتخاب صدی بیست محصلین اعزامی اروپا از بین محصلین بی بضاعت ایرانی مقیم در اروپا .	۹۰
۵۲۸	» ۶	قانون اجازه پرداخت شش هزار تومان اعتبار مصوب و منظور در بودجه ۱۳۰۸ وزارت پست و تلگراف برای کسر خرج و مخارج اعزام هیجده نفر محصل بی سیم و تلگرافچی .	۹۱
۴۰۳	» ۹	قانون الحاق دولت ایران بدپروتکل ژنومر بوط بمنع استعمال گازهای سمی و مواد میکروبی .	۹۲
۲۹۱	» ۹	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و فرانسه .	۹۳
۴۱۴	» ۹	قانون اجازه اعزام سی نفر محصل برای تحصیل عملی راد آهن باروپا .	۹۴
۲۳۰	» ۹	اصلاح مدارس متوسطه مرکز و ولایات .	۹۵
۲۴۸	» ۹	قانون تعیین آخرین رتبه اعضاء اداری مجلس شورای ملی .	۹۶
۲۴۹	» ۹	قانون الحاق تبصره اضافی بمادہ ۳۳ قانون استخدام کشوری .	۹۷
		قانون مجازات اتباع خارجدکه بدون تذکره یا باتذکره غیر	۹۸

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب	شماره
	مرتب و وارد خاک ایران میشوند (مصوب کمیسیون عدلیه).	۱۱ تیرماه ۳۰۸	۱۹۰
۹۹	قانون شهادت و امارات (مصوب کمیسیون عدلیه).	» ۲۳	۱۱۵
۱۰۰	قانون تکمیل قانون استخدام قضات (مصوب کمیسیون عدلیه).	» ۲۵	۲۴۳
۱۰۱	قانون اجازه ترفیع آقای میرزا عباسخان آریا از رتبه ۷ به ۸	۲۴ مردادماه ۳۰۸	۲۵۸
۱۰۲	قانون تابعیت .	» ۱۶ شهریورماه ۱۹۷	۱۹۷
۱۰۳	قانون تجدید کنترات مادموازل دکتربن متخصصه در امراض نسوان		۴۱۹
۱۰۴	قانون اجازه احتساب دوهزار تومان مخارج ضروری حوزه	» ۲۸	
	قشقائی در ۱۳۰۷ از محل صرفه جوئیهای بودجه سنه مزبوره	» ۲۸	۵۲۸
۱۰۵	قانون اجازه اخذ تأمین خسارت و مخارج محاکمه از اتباع خارجه .		۱۱۷
۱۰۶	قانون تجدید کنترات موریس بروسیه سرمهندس تلگراف بی سیم برای مدت دو سال .	» ۷ مهرماه ۳۰۸	۴۲۱
۱۰۷	قانون استخدام مسیو برژد مهندس الکتریسیته و مسیو کلبیس	» ۷	
	مهندس میکانیک تلگراف بی سیم بمدت دو سال .		۴۲۲
۱۰۸	قانون اجازه مبادله مقاوله نامه پستی منعقدہ بین ایران واتحاد	» ۱۱	
	جماهیر شوروی .		۳۰۷
۱۰۹	قانون اجازه پرداخت دوست و پنجاه تومان بعنوان کرایه منزل	» ۱۱	
	بهریک از دوازده نفر معلمین فرانسوی .		۴۱۵

شماره ترتیبی	عنوان قانون	تاریخ تصویب	صفحه
۱۱۰	قانون اجازه پرداخت پنجاه هزار تومان برای قطع دعاوی طایفه پشت‌دری اتباع دولت عراق .	۱۱ مهر ۳۰۸	۵۲۹
۱۱۱	قانون ثبت اسناد و املاک (قسمت اول) (مصوب کمیسیون عدلیه) .	» ۱۱	۵۴
۱۱۲	قانون اجازه انتخاب کسری محصلین اعزامی ۱۳۰۸ برای فنون راه آهن از بین محصلین مقیم اروپا .	» ۱۱	۲۳۰
۱۱۳	قانون اجازه پرداخت حقوق و مخارج مأمورین اضافی نظمیه آبادان و مسجد سلیمان در سنه ۱۳۰۸ .	» ۲۸	۵۲۹
۱۱۴	قانون تبصره الحاقی بماده ۱۵ نظامنامه داخلی مجلس شورای ملی	۲ آبانماه ۳۰۸	۲۲۵
۱۱۵	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه .	» ۱۲	۴۹
۱۱۶	قانون اجازه مشارکت دولت ایران در مقررات کنفرانس تلگرافی منعقد در بروکسل .	» ۱۶	۴۰۳
۱۱۷	قانون اجازه مشارکت دولت ایران در مقررات کنفرانس تلگراف بی سیم منعقد در واشنگتن .	» ۱۶	۴۰۴
۱۱۸	قانون اجازه استخدام رئیس محاسبات کل از اتباع آلمان .	» ۱۶	۴۳۲
۱۱۹	قانون متمم قانون جزای عمال دولت .	» ۳۰	۱۶۹
۱۲۰	قانون طرز جلوگیری از قاچاق تریاک .	۲۳ آذر ماه ۳۰۷	۱۸۳
۱۲۱	قانون اعتبار تعمیرات و دیوار سازی سمت غربی خیابان باب‌هما یون .	» ۱۴	۵۳۲

شماره تصویب	عنوان قانون	تاریخ تصویب	صفحه
۱۲۲	قانون تجدید کمترات دکتر کراندل تبعه دولت فرانسه برای ریاست قسمت فنی و اداری مؤسسه پاستور بمدت سه سال .	۲۱ آذر ۳۰۸ ۴۲۰	
۱۲۳	قانون طرز اعطای کمک خرج بمحصلین دارالمعلمین عالی و ترتیب استخدام آنها پس از فراغت از تحصیل .	۲۱ « ۲۳۱	
۱۲۴	قانون اجازه پرداخت یکصد و نه هزار تومان برای مخارج دفع ملخ	۳ دیماه ۳۰۸ ۵۳۲	
۱۲۵	« اجازه استرداد وجوه اختصاصی جهت کارخانه کاغذسازی بوزارت مالیه ۳	« ۳۵۹	
۱۲۶	« اجازه تصدیق مالکیت آقای شرف الدوله نسبت بیک دانگ قریه زندآباد خالصه قراچه داغ درازاء دریافت یک هزار و هفتصد تومان از مشارالیه .	۵ « ۵۴۵	
۱۲۷	قانون اجازه تجدید کمترات مسیود کر رئیس کل گمرکات برای مدت سه سال .	۵ « ۴۳۳	
۱۲۸	قانون اجازه استخدام دکتر ملچارسکی لهستانی جهت مدیریت فنی و معلمی دندان سازی بمدت سه سال .	۱۲ « ۴۱۶	
۱۲۹	قانون اجازه انتقال سه هزار تومان از اعتبارات بودجه سال ۱۳۰۷ وزارت فواید عامه بر بودجه سنه ۱۳۰۷ اداره نظمیه .	۱۵ « ۵۳۳	
۱۳۰	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت بین دولتین ایران و حجاز و نجد وملحقات .	۱۹ « ۳۹۲	
۱۳۱	قانون اجازه اجرای نظامنامه اعانه مدارس ملی پس از تصویب کمیسیون معارف مجلس شورای ملی .	۶ بهمن ماه ۳۰۸ ۲۳۵	

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب	شماره
۱۳۲	قانون معافیت موادشیمیائی واثاثیه فنی برای دفع ملخ از تادیه حقوق گمرکی.	۶ بهمن ماه ۱۳۰۸	۲۸
۱۳۳	قانون اجازه پرداخت ۲۵ هزار تومان بکمپانی یونکرس ارمحل عایدات سال ۱۳۰۸ هواپیمائی.	» ۱۳	۵۳۳
۱۳۴	قانون ثبت اسناد و املاک (مصوب کمیسیون عدلیه).	» ۲۱	۶۱
۱۳۵	تضمیم راجع بدعوت دولت باتخاذ تدابیر رفع بحران اقتصادی و تقدیم لوایح مربوطه بمجلس شورای ملی.	» ۲۷	۵۵۵
۱۳۶	قانون تفسیر تبصره اول قانون اعتبارات بلدیه راجع بمخارج دفتری	اول اسفند ۱۳۰۸	۴۷۹
۱۳۷	« اجازه تمدید کنترات مستر کارول مهندس تبعه امریکا بمدت یکسال.	» ۶	۴۲۴
۱۳۸	قانون اجازه نظارت و تقشیش در خرید و فروش اسعار خارجی بوسیله کمیسیون نرخ اسعار.	» ۶	۸
۱۳۹	قانون تمدید قانون راجع با اجازه نامه طبابت.	» ۲۵	۲۳۷
۱۴۰	« بودجه یکساله ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی.	» ۲۵	۴۷۹
۱۴۱	« تفریح بودجه یکساله ۱۳۰۷ مجلس شورای ملی.	» ۲۶	۴۹۷
۱۴۲	« تأمین مدعا به.	» ۲۶	۱۱۷
۱۴۳	قانون تأسیس وزارت طرق و شوارع و وزارت اقتصاد ملی		

ردیف	تاریخ تصویب	عنوان قانون	شماره
۱	۲۷ اسفند ۳۰۸	بجای وزارت فواید عامه .	
۲	» ۲۷	قانون تعیین واحد و مقیاس پول ایران .	۱۴۴
۴۹۹	» ۲۸	« بودجه سال ۱۳۰۹ کل مملکتی .	۱۴۵
۳۵	۱۲ فروردین ۳۰۹	« حق الثبت و سائط نقلیه .	۱۴۶
۳۷	» ۱۲	« مالیات بر شرکتها و تجارت و غیره .	۱۴۷
۲۲۵	» ۲۱	« اصلاح ماده ۱۵ نظامنامه داخلی مجلس شورای ملی .	۱۴۸
		« اجازه اجرای لوایح قانونی وزارت عدلیه پس از تصویب	۱۴۹
۵۰	» ۲۸	کمیسیون پارلمانی قوانین عدلیه .	
۵۴۸	» ۲۸	قانون برقراری ماهی یکصد و بیست تومان شهریه در باره ورثه عمید .	۱۵۰
		« اجازه فروش ابنیه دولتی قشونی که طرف احتیاج ادارات	۱۵۱
۲۲۶	» ۲۸	قشونی نباشد .	
		قانون استخدام مسیواتوموزر تبعه آلمان جهت مدیریت فنی	۱۵۲
۴۳۵	۲ اردیبهشت	مطبعه مجلس .	
۳۹۹	» ۱۴	قانون اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و ایتالیا	۱۵۳
۳۹۴	» ۱۴	« اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و هلند .	۱۵۴
۱۲۷	» ۱۴	« طرز جلوگیری از تصرفات عدوانی .	۱۵۵

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب	صفحه
۱۵۶	قانون بلدیہ .	۳۰ اردیبهشت ۱۳۰۹	۲۰۲
۱۵۷	« اجازه مبادله ضمیمه نمبر ۵ امتیاز نامه بانك شاهنشاهی ایران .	۶ خرداد ۱۳۰۹	۲۶۳
۱۵۸	« دوست هزار تومان اعتبار از محل وجوه انحصار قند و شکر برای نگاهداری و اداره کردن خطوط راه آهن .	» ۱۱	۵۳۴
۱۵۹	قانون استخدام مسیو و اهر نکامف بلژیکی شیمیست اداره گمرکات و معلم نگرزی مؤسسه قالی .	» ۱۱	۴۳۳
۱۶۰	قانون اجازه پرداخت اضافه مخارج محصلین راه آهن و معادن .	» ۱۳	۵۳۴
۱۶۱	« اجازه پرداخت دوازده هزار تومان کسر مخارج محصلین عملی راه آهن .	۳ تیر ماه ۱۳۰۹	۵۳۵
۱۶۲	قانون متمم قانون بودجه سال ۱۳۰۹ مملکتی .	» ۳	۵۰۷
۱۶۳	« اجازه پرداخت مبلغ ده هزار تومان از صرفه جوئی بودجه ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی برای تکمیل ساختمان مقبره حکیم فردوسی .	» ۳	۵۱۲
۱۶۴	قانون تسریع محاکمات (مصوب کمیسیون عدلیه) .	» ۳	۱۲۹
۱۶۵	« اجازه پرداخت چهار صد و بیست و پنج هزار تومان برای مخارج تکمیل و ساختمان راه منصوریه به شمشک .	» ۱۰	۵۳۵
۱۶۶	قانون اعتبار اسناد تنظیم شده در خارجه (مصوب کمیسیون عدلیه) .	» ۱۷	۱۴۶

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب	صفحه
۱۶۷	قانون اجازه واگذاری يك ميليون گز از اراضی قریه اهر نجان خالصه ببلدیة سلماس برای ساختمان شهر جدید .	۱۷ تیر ۱۳۰۹	۵۴۵
۱۶۸	قانون لزوم تنظیم عهود تجارتي و گمرکی توأمأ و اقدامات متقابلہ در روابط تجارتي .	۱۷ »	۲۰
۱۶۹	قانون اجازه ضرب هفتصد و پنجاه هزار ریال مسکوک نیکل در خارجہ .	۱۷ »	۲۱
۱۷۰	» تصویب قرارداد پستی عمومی منعقدہ در کنگرہ پستی لندن .	۲۴ »	۴۰۴
۱۷۱	» اعتبار جہت تأمین و احتساب وجوہی کہ علاوه بر اعتبار سجل احوال در سنوات ۱۳۰۵ و ۱۳۰۶ پرداختہ شدہ .	۲۴ »	۵۳۶
۱۷۲	قانون تعاونی قضائی (مصوب کمیسیون عدلیہ) .	۲۴ »	۱۴۷
۱۷۳	» تفسیر قانون قاچاق اسلحہ (مصوب کمیسیون عدلیہ) .	۲۴ »	۱۸۲
۱۷۴	» مأمورین صلح (مصوب کمیسیون عدلیہ) .	۲۴ »	۱۴۸
۱۷۵	» اجازه استخدام مسیو وان در هولست بلژیکی برای مہندسی ادارہ رام آہن ایران بمدت ششماہ .	۳۱ »	۴۲۴
۱۷۶	قانون متمم قانون تفتیش اسعار خارجی .	۳۱ »	۱۳
۱۷۷	» راجع بمحاکمات جنائی (مصوب کمیسیون عدلیہ)	اول مرداد»	۱۹۱
۱۷۸	» راجع به لیسانسیہ های حقوق و کلاہ (مصوب کمیسیون عدلیہ)	»	۲۴۷

فهرست مصوبات دوره هفتم تقنینیه بترتیب تاریخ تصویب

شماره تصویب	عنوان قانون	تاریخ تصویب	صفحه
۱۷۹	قانون راجع بتعرفه و نرخ محمولات پستی هوائی .	۱۲ مرداد ۱۳۰۹	۲۶۲
۱۸۰	« « بوظیفه وراثت مستخدمین نظمیه که در نتیجه ایفای وظیفه فوت میشوند .	» ۱۲	۲۵۰
۱۸۱	قانون تمدید کمترات دونفر معلم فرانسوی مدرسه حقوق برای مدت سه سال .	» ۱۲	۴۱۷
۱۸۲	قانون تصویب اساسنامه دیوان دائمی داوری بین المللی و پروتکلهای مربوطه بآن و اجازه تسلیم اسناد مصدقه آنها بدارالانشاء جامعه ملل .	» ۱۹	۴۰۵
۱۸۳	قانون اجازه تجدید کمترات دکتر هانری اشتراک و مسیوهونل آلمانی و استخدام یک نفر معلم ریاضیات عالییه برای مدرسه صنعتی دولتی .	» ۱۹	۴۱۷
۱۸۴	قانون اجازه ایجاد وجه متحرکی برای احتیاجات خزانه داری کل بوسیله اخذ مساعدنه از بانک ملی .	» ۳۰	۵۳۶
۱۸۵	قانون آزادی ورود روپیه .	» ۳۰	۲۲
۱۸۶	« معافیت مواد شیمیائی و اثاثیه فنی جهت دفع ملخ از حقوق وعوارض دیگر گمرکی .	۴ شهر بوز ۳۰۹	۲۸
۱۸۷	قانون اجازه حمل سی هزار قران مسکوکا ایران سالیانته بچخانسور .	» ۴	۲۲

شماره تصویب (ج)	عنوان قانون	تاریخ تصویب	صفحه
۱۸۸	قانون اجازه الحاق دولت ایران بقرارداد تسهیل مراسم گمرکی	۴ شهریور ۳۰۹	۴۰۶
۱۸۹	قانون راجع بدقنوات (مصوب کمیسیون عدلیه).	» ۶	۱۵۱
۱۹۰	قانون اجازه تأسیس بانک فلاحی .	» ۹	۱۵
۱۹۱	قانون معافیت صادرات گندم و جواز پرداخت حقوق خروجی و عوارض راه .	» ۹	۲۹
۱۹۲	قانون اجازه استخدام دو نفر متخصص چاپکار از هلند .	» ۱۳	۴۲۹
۱۹۳	» اجازه استخدام یک نفر کارگر متخصص عملیات مربوطه بجای از چین .	» ۱۶	۴۳۰
۱۹۴	قانون اجازه استخدام یک نفر متخصص جنگل از فرانسه .	» ۱۶	۴۳۱
۱۹۵	» اجازه پرداخت کسر مخارج دائره سیاسی اداره نظمیة .	» ۲۰	۵۳۷
۱۹۶	» تصویب قرارداد عبور بارسلن و اساسنامه آزادی عبور و اجازه تسلیم نسخ صحه شده آن بدارالانشاء جامع مدلل .	» ۱ مهر ۱۳۰۹	۴۰۶
۱۹۷	قانون برقراری ده تومان شهریه در باره ورثه مرحوم مودت	» ۳	۵۴۹
۱۹۸	» اجازه پرداخت یکصد هزار تومان اعتبار اضافی از محل ذخیره مملکتی برای عمران لرستان و سکنی دادن الوار .	» ۶	۵۳۷
۱۹۹	قانون اجازه تأمین حقوق گمرکی و سایر عوارض مواد شیمیائی وارده بوسیله مأمورین دولت شوروی از صرفه جوئی بودجه ۱۳۰۷ وزارت فواید عامه .	» ۶	۵۳۸
۲۰۰	قانون اجازه استخدام حجمه سوزوکی مهندس ژاپونی بسمت		

شماره ترتیب	عنوان قانون	تاریخ تصویب	صفحه
	مهندسی اداره راه آهن ایران برای مدت شش ماه .	۸ مهر ۱۳۰۹	۴۲۵
۲۰۱	قانون راجع به اطاقهای تجارت .	» ۱۰	۲۱۱
۲۰۲	قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین جزء اداره		
	نظمیه .	» ۱۳	۲۵۱
۲۰۳	قانون تصدیق انحصار وراثت (مصوب کمیسیون عدلیه) .	» ۱۴	۱۵۴
۲۰۴	قانون اجازه نقل و انتقال اعتبارات بودجه ۱۳۰۹ وزارت مالیه		
	بوزیر فعلی مالیه .	» ۲۰	۵۰۶
۲۰۵	قانون اجازه استخدام مهندسین و اعضاء فنی راه آهن از اتباع		
	ممالک خارجی و اعطای سه میلیون تومان اعتبار برای مخارج		
	لازمه سال ۱۳۰۹ راه آهن بوزارت طرق و شوارع .	» ۲۴	۴۲۶
۲۰۶	قانون انتخاب کسری محصلین فنون راه آهن و معادن از بین		
	محصلین مقیم خارجه و فارغ التحصیل های مدارس فنی داخله	» ۲۶	۲۲۸
۲۰۷	قانون اجازه اعزام سی نفر شاگرد بخارجه برای تحصیلات		
	فنون عملی راه آهن بمدت دو سال .	» ۲۶	۲۲۹
۲۰۸	قانون اجازه فروش اراضی اداره حمل و نقل سابق و تخصیص		
	قیمت آن بتدارك طویله و تعمیرات ضروری پست و تلگراف		
	رشت .	» ۲۶	۵۴۶
۲۰۹	قانون راجع برسمیت مدارس ملی .	» ۲۷	۲۳۸
۲۱۰	قانون اجازه تبدیل اراضی آغداش حاجی آقای دیلمقانی به		

شماره ترتیبی	عنوان قانون	تاریخ تصویب	شماره
۲۱۱	املاک خالصه برای فرودگاه طیاره . قانون امتیاز انحصاری استخراج معادن ذغال سنگ اطراف	۲۷ مهر ۳۰۹	۵۴۷
۲۱۲	مشهد به آقای محمد ولیخان اسدی . قانون اجازه استخدام یکنفر طبیبه متخصصه در امراض نسوان	» ۲۷	۲۶۵
۲۱۳	از اتباع دولت فرانسه . قانون متمم قانون تابعیت .	» ۲۹	۴۲۰
۲۱۴	قانون راجع به ثبت اماکن متبرکه و عمومی و املاک مفروزی که بعضی از متعلقات آن مشاع باشد .	» ۲۹	۲۰۱
۲۱۵	قانون اجازه تخصیص عوائد حاصله از مدارس فنی و طب و دندانسازی با احتیاجات مدارس مزبوره .	» ۲۹	۱۰۱
۲۱۶	قانون تفریغ بودجه یکساله ۱۳۰۸ مجلس شورای ملی .	» ۳۰	۵۳۸
۲۱۷	قانون راجع به ده هزار تومان سرمایه انتفاعی مطبوعه مجلس .	۲۴ بانماه ۳۰۹	۵۱۳
۲۱۸	قانون تفریغ محاسبه سرمایه کاغذسازی .	» ۴	۵۳۹
۲۱۹	قانون تصویب قرارداد بین المللی جلوگیری از اعاشه و معامله نشریات مستهجن و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن .	» ۴	۵۳۹
۲۲۰	قانون اجازه فروش محل مدرسه شاپور تبریز و تخصیص عوائد حاصله برای تدارک محل مدارس صنعتی و دارالمعلمین و	» ۴	۴۰۷
۲۲۱	قانون اصلاح ماده ۴۳ قانون استخدام کشوری و ماده الحاقیه متوسطه تبریز .	» ۴	۵۴۸

ردیف	تاریخ تصویب	عنوان قانون	شماره نشریه
۲۴۹	۶ آبانماه ۳۰۹	قانون استخدام مستخدمین مجلس شورای ملی .	
۲۱	» ۷	قانون اجازه ضرب دوست هزار ریال مسكوك مس در خارجه .	۲۲۲
		قانون برقراری سی تومان شهریه دربارہ ورثه مرحوم میرزا علیخان قاضی .	۲۲۳
۵۴۹	» ۷	قانون اجازه فروش ابنیه دولتی غیر کافی برای ادارات و اختصاص قیمت آن بمصرف خرید و ساختمان و تکمیل سایر ابنیه دولتی .	۲۲۴
۲۲۷	» ۷	قانون اجازه تأدیه مخارج دستگیری دوست محمدخان و کسر مخارج محبوسین نظمیه مرکز و ولایات .	۲۲۵
۵۴۲	» ۷	قانون معافیت اثاثیه و ادوات و عوامل کار ایرانیان بی بضاعت در موقع بازگشت بایران از حقوق گمرکی و تاکس راه .	۲۲۶
۲۹	» ۱۰	قانون متمم قانون ممیزی املاک .	۲۲۷
۴۳	» ۱۲	قانون اعتبار برای تعمیر کمیساریای سوار و کرایه خانه محاسب ولایات .	۲۲۸
۵۴۲	» ۱۲	قانون اجازه استخدام یکنفر مهندس معدن و یک نفر شیمیست معدن از اتباع دولت آلمان .	۲۲۹
۴۳۲	» ۱۲	قانون اجازه اجرای لوایح پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی .	۲۳۰
۵۱	» ۱۲	قانون راجع به حفظ آثار ملی .	۲۳۱
۲۱۹	» ۱۲		

شماره ترتیبی	عنوان قانون	تاریخ تصویب	صفحه
۲۳۲	قانون معافیت حقوق گمرکی ومالیات راه مازوت وارده برای		
۲۳۳	مصرف سوخت کشتی شن کشتی مؤسسه کشتی رانی شوروی .	۱۳ آبانماه ۳۰۹	۵۴۳
۲۳۴	قانون راجع بحقوق انحصار دمار تو تون سیگار و دمار تو تون چپق .	» ۱۳	۳۵
۲۳۵	قانون واگذاری وصول مالیات مستعلات بر عهده بلدیها .	» ۱۳	۴۸
۲۳۶	قانون اجازه استخدام یکنفر متخصص حشره شناس .	» ۱۳	۴۳۱
۲۳۷	قانون حق السهم کاشفین اجناس قاچاق .	» ۱۳	۱۸۴
۲۳۸	قانون اجازه مبادله قرارداد حمایت تصدیق نامه های اختراع و		
۲۳۹	علائم صنعتی و تجار تی وغیره منعقدہ بین دولتین ایران و		
۲۴۰	آلمان .	» ۱۳	۳۵۹
۲۳۸	قانون مجازات اشخاصی که هاون وماشین تو تون بری دستی در		
۲۳۹	منازل خود نگاه میدارند .	» ۱۳	۱۸۶
۲۳۹	قانون صلاحیت محاکم انتظامی (مصوب کمیسیون عدلیه).	» ۱۳	۱۵۸
۲۴۰	قانون راجع بدعاوی بین اشخاص ودولت (مصوب کمیسیون عدلیه).	» ۱۳	۱۵۸